

MAGYAR AFRIKA TÁRSASÁG
AFRICAN-HUNGARIAN UNION

AHU MAGYAR AFRIKA-TUDÁS TÁR
AHU HUNGARIAN AFRICA-KNOWLEDGE DATABASE

MIHÁLFFY Balázs

Mpilo. Nem csak mesék Afrikáról

Eredeti közlés/Original publication:

2011, Budapest – Pécs, IDResearch Kft./Publikon Kiadó, 310 old.

Elektronikus újraközlés/Electronic republication:

AHU MAGYAR AFRIKA-TUDÁS TÁR – 000.000.986

Dátum/Date: 2014. augusztus / August 16.

Az elektronikus újraközlést előkészítette

/The electronic republication prepared by:

B. WALLNER, Erika és/and BIERNACZKY, Szilárd

Hivatkozás erre a dokumentumra/Cite this document

MIHÁLFFY Balázs: Mpilo. Nem csak mesék Afrikáról, *AHU MATT*, 2014, **pp. 1–312. old.**, No. 000.000.986, <http://afrikatudastar.hu>

Eredeti forrás megtalálható/The original source is available:

Közkönyvtárakban / In public libraries

Kulcsszavak/Key words

magyar Afrika-kutatás, afrikai emberek életéről személyes élmények alapján
African studies in Hungary, about the life of African people based on personal experiences

AZ ELSŐ MAGYAR, SZABAD FELHASZNÁLÁSÚ, ELEKTRONIKUS,
ÁGAZATI SZAKMAI KÖNYV-, TANULMÁNY-, CIKK- DOKUMEN-
TUM- és ADAT-TÁR/THE FIRST HUNGARIAN FREE ELECTRONIC

SECTORAL PROFESSIONAL DATABASE FOR BOOKS, STUDIES,
COMMUNICATIONS, DOCUMENTS AND INFORMATIONS

* magyar és idegen – angol, francia, német, orosz, spanyol, olasz és szükség szerint más – nyelveken készült publikációk elektronikus könyvtára/
writings in Hungarian and foreign – English, French, German, Russian, Spanish, Italian and other – languages

* az adattárban elhelyezett tartalmak szabad megközelítésűek, de olvasásuk vagy letöltésük regisztrációhoz kötött/the materials in the database are free but access or downloading are subject to registration

* Az Afrikai Magyar Egyesület non-profit civil szervezet, amely az oktatók, kutatók, diákok és érdeklődők számára hozta létre ezt az elektronikus adattári szolgáltatását, amelynek célja kettős, mindenekelőtt sokoldalú és gazdag anyagú ismeretekkel elősegíteni a magyar afrikánisztikai kutatásokat, illetve ismeret-igényt, másrészt feltárni az afrikai témájú hazai publikációs tevékenységet teljes dimenziójában a kezdetektől máig./The African-Hungarian Union is a non-profit organisation that has created this electronic database for lecturers, researchers, students and for those interested. The purpose of this database is twofold; on the one hand, we want to enrich the research of Hungarian Africa studies with versatile and plentiful information, on the other hand, we are planning to discover Hungarian publications with African themes in its entirety from the beginning until the present day.

Mihálffy Balázs

MPILO

Nem csak mesék Afrikáról

Budapest-Pécs, 2011

MIHÁLFFY BALÁZS: MPILO – NEM CSAK MESÉK AFRIKÁRÓL

Borító, design és tördelés: IDResearch Kft.

Olvasószerkesztő, lektor: A. Gergely András

Nyomda: Bornus 2009 Kft., Pécs

ISBN

Kiadta: IDResearch Kft./Publikon Kiadó

© Mihálffy Balázs, 2011

© IDResearch Kft./Publikon Kiadó, 2011

A kötet szerzői jogi védelem alatt áll, a kiadványt vagy egyes részeit felhasználni, másolni, sokszorosítani, továbbadni szigorúan tilos, kizárólag a kiadó engedélyével lehet.

A Publikon Kiadó a Magyar Szak- és Szépirodalmi Szerzők és Kiadók Reprográfiai Egyesületének (MASZRE) tagja.

Tartalom

1. Fekete özvegy	6
2. Fekete ösvény	20
3. Fekete flotta	35
4. Fekete leves	51
5. Fekete reflexek	67
6. Fekete szilánkok	83
7. Fekete apostol	98
8. Fekete nyolcas	113
9. Fekete idők	132
10. Fekete háló	144
11. Fekete kezdet	159
12. Fekete emlékek	175
13. Fekete gettók	190
14. Fekete horizont	206
15. Fekete selyem	221
16. Fekete szárík	236
17. Fekete üzenetek	251
18. Fekete partok	266
19. Fekete régiók	281
20. Fekete folytonosság	296

ELŐSZÓ A FEKETE SOROZATHOZ

A könyv első részében afrikai emberek élete mutatkozik meg olyan helyeken, melyekről talán sejt valamit a világ, de konkrét ismeretei nincsenek. Személyes életeken keresztül mutat be olyan eseményeket, melyek közzájón forogtak. A könyv nem igazságot hirdet, hanem egy másik lehetséges variációt is közöl, ahogy azt mások, máshonnan látják. Nem is a magánvéleményemet ágyaztam be irodalmi keretek közé. Az afrikai szereplők többségének nevei valós személyeket fednek. Történeteik részben hitelesek, részben kitaláltak. A róluk szóló írások nem csak egy gondolatot, hanem a helyekhez fűződő hangulatot is tükrözik.

Amikor az afrikai történetek átkanyarodnak egy világot átívelő menetelésbe, akkor sem a realitás bemutatása a cél, hanem a világot irányító erők nevetségessé tétele éppen úgy, ahogy ők űznek gúnyt a világból. A limonádé ízű és sci-fi szagú menetelés próbálta a komoly gondolatokat ehetővé tenni, ebbe illeszkedik bele a hatalmak döntéshozatali rendszerének a bemutatása is. Nem a segítség, az alkotás előmozdítása érdekében születnek döntések, hanem az ellenpólus, a konkurencia gerjeszti azokat. A szegénységből jövő karakterek sohasem vesztek el tekintélyüket. Próbáltam azokat az információkat nyújtani, melyeket egy komputer nem tud. Megkíséréltem pszichoanalizálni az erős gazdaságokat akkor, amikor hatalomban vannak. A történet nem jósol, hanem egy olyan opciót vázol fel, amelyben azt vizsgálja, mi történne akkor, ha... Az írás célja az elgondolkodtatás.

Ez a mű 2010. Ramadán havában íródott. A böjti hónap első napján kezdtem és az utolsó napján fejeztem be.

A könyv elkészítéséhez kifejezem köszönetemet Joufra barátomnak Franciaországból, aki nekem egy lepedőt adott, hogy ne a csupasz földön aludjak. Köszönöm Brunonak Kamerunból, hogy egy hosszabbítóval áramot biztosított, amivel a laptopomon gépelni tudtam, köszönöm Sarjonak Gambiából, hogy naponta beadott naplemente után nekem egy szendvicset és köszönöm Traore doktornak Maliból, hogy sebeimet ingyen kezelte. Nélkülük ez a könyv nem készülhetett volna el.

A szerző

Mali, Bamako, 2010. szeptember

1. FEKETE ÖZVEGY

Gréta a sír fölé hajolt, dohányport szórt halott férje, James hantjaira és hal-
kan suttozni kezdett. Jött a fekete asszonyból a szó, mintha férje ott ülne mel-
lette egy széken. James huszonöt évvel volt idősebb az asszonynál, már akkor
is benne volt a korban, amikor megházasodtak. Lett öt gyermekük, vagy még
több, senki sem tudja ezt errefelé. Sokan születnek, sokan meghalnak és csak a
megmaradtakat számolják össze. James már tíz éve halott, de Gréta rendszere-
sen kijár hozzá, beszámol mindenről és kikéri James tanácsát. Most is ott tér-
del, ahogy ndebele asszonyoknak kell térdelni uruk előtt és mondja: képzeld jó
uram, már nincs egy kóbor kutya sem Bulawayoban. Emlékszel, mennyi sétált
esténként az utcákon? Amióta itt vannak a kínaiak mind egy szálíg eltűntek.

Elhallgatott, mintha James válaszára várna. James sohasem avatta be az
asszonyt viselt dolgaiba. Az angolok seregében harcolt a második világháború-
ban, megjárta a távol keleti frontokat, valahogy Kínába is betévedt és sok ki-
tüntetéssel tért meg Rhodesiába. A harcterekről, tetteiről otthon nem beszélt.
Gyakran kiment öreg barátaihoz meginni egy shaky-shakyt, velük mindenről
esett szó, de az asszony előtt sohasem nyílt meg, ez nem szokás. Ahogy ott ül-
tek annak idején James és haverjai, körbeadtak egy ötliteres kukoricasör ada-
got egy kis vödörfélében. Ezt össze kellett egy kicsit lötykölni, mielőtt a szá-
jukhoz emelték. A kocsma hátsó udvarán összeültek öten-hatan, iszogattak és
beszélgettek. James most a mennyország hátsó udvarán teszi ugyanezt. Iszo-
gat, nem válaszol az asszonynak, csak hallgatja, mint annak idején harminc
éven át. Gréta megszokta, hogy így zajlik a beszélgetés a férjével. James halála
óta ő is rákapott a shaky-shakyre, becsíp tőle és egy kicsit visszaidézi a boldo-
gabb időket. Nagyon boldogok sohasem voltak azok az idők, mert mindig sze-
gények voltak. Egy bádogházban éltek, melyet úgy bővítettek ki, hogy nylon-
fóliával a bejárat előtti teret lefedték. Innen indult útnak a házaspár és öt gye-
rekük minden nap. A nyomor ellenére Jamest, mintha skatulyából húzták vol-
na ki. Mindig frissen vasalt fehér ingben, öltönyben és kalapban távozott a bá-
dogházból és ment a helyi erőműbe dolgozni, ahol nyugdíjasként biztonsági
őr volt. Pénzt csak annyit hagyott az asszonynak, ami feltétlenül kellett, mert
tudta, hogy minden pénz, amit odaad, elmegy. Reggelenként James elővette
pénztárcáját és a pedánsan összehajtott bankókból leszámolta a napi adagot,
majd elegáns mozdulattal eltette a tárcát. A ndebele asszony tudta, hiába kér-
ne többet, férje úgyse adna, letérdelt és megköszönte, majd kiment a földjé-

re kapálni. Földje csak neki volt, a férfinek nem kellett az ilyen foglalatosság. Néha azért ő is kiment az asszonyhoz, de kapát sohasem fogott. Ült és iszogatózott, néha az asszonyba is töltött egy kortyot. A föld nem sokat hozott, hiába kapálta azt gondosan Gréta, aki nem sokat tudott arról, hogy amit a növényekkel kivett a talajból, azt vissza kellene pótolnia. Egyik évről a másikra soványodott a föld és a termés. James az asszonyt kárhoztatta, szerinte ő kapált rosszul. Hiányoztak ezek az évődések Grétának, ezért is járt ki a temetőbe Jameshez, hátha tesz leltről valamilyen gúnyos megjegyzést. Gréta nem mulasztotta el sohasem kiszórni James kedvenc dohányját, ezt tette most is. Hogy kevesebb fogyjon, összekeverte a dohányt a földdel, úgy szórta ki. Minden titkát megosztotta Jamesszel, azaz majdnem mindet. Azért James halála után neki is akadt udvarlója, hiszen ő is csak nőből van, együtt háltak párszor. A kaland nem tartott soká, de erről nem szólt Jamesnek. Gréta állandóan jeleket lesett, hátha James üzem, hátha valamilyen állat, jelenség formájában meglátogatja. Reggelenként erősen koncentrált, hogy vissza tudja idézni álma- it és ebből próbált következtetni. Elment azokra a helyekre, melyeket megá- lmodott és várta, hogy előbukkanjon az a kígyó, vagy bogár, mely hoz neki egy jelet. James csak hallgatott, sírját benőtte a szavannák növényzete, pénz arra nem tellett, hogy sírköve és betonral szépen kiöntött sírhelye legyen. Az élet követelte azt a kis pénzt, ami jutott, a halálra nem futotta. Gréta végigsimí- totta kezét a fűvön, mintha James haja lenne. James aludt, de mégis hallotta Gréta szavát. James nyugodtan aludt, mert Gréta kihozta kedvenc dohányját és mellé telepedett. James hiába volt földben már tíz éve, mégsem halt meg, mert Gréta nem feledte el. James élt, ott élt benn Grétában tovább.

Képzeld jó uram, Thandi lányunk minden hónapban jön a busszal Dél-Af- rikából, hoz lisztet, étolajat, cukrot és mindent, ami kell. Nekünk elég lenne, de a nagy család ránk jár és elhordja a javát. Thandi nem tudom, mit dolgo- zik, mindig szép ruhákban jár. Biztos jó helye van arra. A minap is jött a busz, amikor a lány leszállt, mindenki csak az ő cuccait adogatta. A fél raktér az ő dolgaival volt tele. Hozott tévét is, meg mindenféle elektromos dolgot, ami ar- rafele a nagyvárosokban divat. Mondtam is neki, minek hozol ilyesmit, ami- kor minálunk csak néhanapján van áram?

James és Gréta abban az időben kerültek össze, amikor még nem kellett sorban állni kukoricalisztért, minden volt bőséggel. Amióta kitört a függet- lenség, állítólag a maguk urai, de egyszeriben semmijük sem lett. Addig sem- mi bajuk nem volt a fehérekkel, de most a fehérek lettek minden baj okozói. Gréta sohasem értette miért, amikor Jamest a fehérek jól megfizették annak

idején, kárpótolták katonaéveiért is, manapság pedig el kell dugni azt a kicsit, ami van, mert jönnek a behajtók és elveszik. Ezért van az a sovány földecske is olyan messze, mert képesek még azt a pár szem kukoricát is elvinni a katonák. A nép teljesen leszokott a gazdálkodásról, mert félnek a behajtóktól. Viszszatértek a gyűjtögető életmódhoz. Ki a szavannára és uzsgyi, le a bogyókkal, gyógynövényekkel, majd irány a piac. A minap még a piacot is végigdúlták a katonák. Térdig jártunk a mangó-lében, mert a katonák eltaposták a parasztok terményeit. Mi lenne, ha ez a szent szavanna nem lenne! Még kakálni is oda-jár a nép, mert a hatalmasságok elzárják a vizet. Van úgy, hogy fél évig nem folyik a csapokból semmi. Hallod James? Bezzeg a te idődben! Emlékszel a fehér Spooner családra? Virágokat termeltek még a békeidőkben. Amit este levágtak, repülőre rakták és másnap reggel már Hollandia utcáin árulták! Innen tízezer kilométerre! Én még Hararéba sem jutottam el soha, James, ezek a virágok pedig Európába mentek minden nap! Micsoda húsokat sütögettünk még a legszegényebb években is? Amikor levágtak egy szavannán felnőtt rhodéziai marhát, rohantam a boltba a húsert és micsoda ízek voltak azok, James? Ma csak akkor eszem ilyet, ha Thandi jön a párjával és keresnek egy vadembert a szavannán, aki elad nekik egy állatot. Azt is csak éjszaka vágthatják le, mert ha a katonák megtudnák, még börtönbe is kerülnének. Egy részét a húsnak megszáritom, más részét kiteszem a legyeknek és két nap múlva kifüstölöm a nyüveket a húsból. Ezután csak öt perc sütés és fenséges ízek jönnek elő. Te is így szeretted James, emlékszel? Gréta csettintett nyelvével, ahogy erre szokás, amikor finom dolgokról esik szó, majd cipőjére tévedt tekintete. Ezt is te viselted James, de nekem is jó, mert női cipőben nem tudok annyit gyalogolni, mint ebben. Ide is gyalog jöttem, mert a kisbuszt nem tudom megfizetni. Még a kis lurkó unokáid is napi tizenöt kilométert gyalogolnak az iskolába, meg vissza. Hajnal ötkor ébrednek minden nap, esznek pár falatot és indulnak, mert nyolcra ott kell lenniük.

Gréta valaha szép asszony lehetett, vonásai megkeményedtek, de még így is mutat valami eleganciát. Orvoshoz nemigen járt, mert ismerte a szavannák füveit, azokban jobban bízott. A stroke ellen azonban ő sem tudott mit tenni, abból csak lassan épült fel, de még így is eldöcög mindenfelé. Valójában rá maradtak az unokák, lányai vagy továbbálltak, vagy pénzt keresnek valahol. A stroke után nem bírná egyedül a gyerekekkel, így háztartási alkalmazottat kellett felfogadnia, aki errefelé olcsó, néha még kosztért és kvártélyért is eljön. Na, persze a kosztnál erős két adaggal kell az effélékkel számolni.

Hé, James! Az unokáid között vannak mindenfélék. Vannak vér szerinti unokák, akiket a lányaid szültek, és vannak olyan gyerekek, akik hozzájuk csapódtak elhalt szülők után. Ilyen Ró, aki a legnagyobb. Rónak be nem áll a szája, de jóindulatú gyerek, egy kicsit együgyű, még a kisebbek is átverik. Nem merjük elküldeni egyedül vásárolni, mert sohasem azt hozza, ami kell, a pénzzel meg nem tud elszámolni. Ott van még Blessing, Beuty kisfia. Beuty a másodszülött lányunk volt, három éve meghalt Dél-Afrikában, Thandi, a nővére hozta haza tetemét, hogy ide, nem messze tőled, az anyaföldre temessék. Thandi ekkor már a kilencedik hónapban volt és a temetés után nem sokkal megszült. Kit is szült Thandi? Megszülte a második kakukktójást, Malikot. Az első Isának, azaz utánad James Isának hívják. Azért kakukktojások ők, mert apjuk fehér ember Kelet-Európából. Valami Magyarországról, vagy efféle helyről származik, senki sem tudja, hol van az a hely. Egy biztos, nem idevaló fehér, mert az angol, vagy ne adj isten a búr, még a szagát sem bírja a fekete népek, nem hogy keveredjen velük. Az idevaló fehérek távol is tartották magukat a magyartól, még kezet se adtak neki, hátha hipermangánozni kell magukat utána. Ez a magyar teljesen beilleszkedett, még a nyüves húsainkat és a hernyóinkat is megette. Nagyon szeretett az errefelé lenni. Amikor először láttuk, féltünk egy kicsit tőle, mert össze volt verve a feje. Kongóból jött, hisz tudod, milyen népek laknak arra! Jól megvoltak Thandival, de elment és azóta sem láttuk. Thandi belebolondult. A két kávészínű pedig itt maradt a nyakamon. Most itt vagyok egy rakás gyerekkel, támaszom nem akad és nem vagyok már az az erős ndebele asszony, aki annak idején felkapálta a fél szavannát. Emlékszel a nagynénémre, James? Az tényleg erős. Az még ma is bírja. Kivágta a férjét a házból, de úgy, hogy az még ma sem mer hazamenni. A magyar elnevezte fing nagymamának, mert nénikém állandóan babbal kínálta, az meg nem győzte, hova eregesse. Nem sok szót tanult meg nyelvünkön, de azt hogy fing, umszuzo, az elsőik között megtanulta. Mi meg azt tanultuk meg tőle, hogy bassza meg. Mindig mondogatta, lehet, valami olyasfélét jelent, hogy kérlek szépen, vagy kérlek alássan. Ma fél Bulawayo mondogatja, pont úgy, ahogy ő. Egy kicsit indulatosan, nem megfélemlítve a sűrű ismétlésről. Ez a magyar muzulmán volt és állandóan mecsetbe járt. Más népek azok, mint mi, James. Nekünk jó az úgy, ahogy őseinktől tanultuk, nem kellenek ezek a hajlongások, meg abrakadabrák. Te szenga törzsből jöttél északról, én ndebele vagyok délről, de sohasem volt vita közöttünk, hogy milyen totemállatot nem eszünk meg. Egyszer rajtakaptalak, hogy varacskos disznót ettetek Thandival, pedig nem chettél volna, hiszen Ngulube, azaz varacskos disznó

a családneved, tehát ez a totemed is. Mégsem lett semmi bajunk az eset után és éldégtünk tovább csendesesen. Egyedül a denevéreket nem kedvelem, mert azok éjszaka berepülnek és mindent megfigyelnek, ami benn folyik. Kiknek a szellemei lehetnek? Kik lehetnek ilyen kíváncsiak ránk, hogy még az éjszakáinkat is kutatják? Sót szórtam rájuk és eltűntek. Ez a bolond magyar egy bottal leütött egyet, hiába mondtuk ne tegye, mert az egy ember szelleme, de az oda se neki lecsapta. A szárnyát levágtam, elégettem, a hamuja jó lesz a lányunokáimnak, hogy azzal kenegessék a lábuk között, attól jó hosszú lesz a micsodájuk, amit a férfiak szeretnek. Másnap jött a szomszédasszony, láttam alig áll a lábán, annyira fáj a feje. Ez a magyar pont a szomszédasszonyt csapta le, James! Megérdemelte, mindig kíváncsiskodik! Egy másik alkalommal takarítás közben kígyót találtunk a kanapé alatt. Jött a magyar és egy bottal azt is agyoncsapta. Hogy nem fél ez a szellemektől? Lehet, egy másik szellem jött kígyó képében, hogy üzenetet hozzon, ez meg lecsapta. Ráadásul az az agresszív mamba volt, ami nem szereti, ha zargatják. El is neveztük a magyart wacsa unyogának, azaz kígyóverőnek. Kivittük a kígyót az udvarra, leöntöttük olajjal és elégettük, nehogy a párja utána jöjjön és bosszút álljon. Lehet, hogy jó muzulmán ez a magyar, de nagyon barbár, nem ért a szellemek nyelvén. Még bajt hoz ránk. Látom rajta, mennyire mosolyog, amikor elmesélem mit láttam a szavannán, milyen állatokkal találkoztam és azok milyen üzenetet hoztak. Ez csak azt válaszolta, menj vissza mama és szedj olyan fűvet, amelyet az elefántok esznek kefélés előtt, az kell nekem és az adagot is jegyezze fel! Most mit csináljak ezzel az érzéktelen emberrel! Viszont ez a barbár kivitte Rót és a többi gyereket a szavannára és olyan dologra tanította őket, amit csak a nagyapám ismert. Hurkokat tettek le pont úgy, ahogy annak idején a legnagyobb vadászaink. Honnan tudhatja ez ennek a titkát? Azt mondja az ő országában nincs szavanna! Az öreg vadászok kimentek és elismerőleg bólogattak, mert olyan trükkösen helyezte el egyiket-másikat, amit még ők sem ismertek! Azt mondta, katona volt valami kimondhatatlan nevű helyen, ott tanulta. Te biztos jól kijöttél volna vele James, ha megismered. Csak a színetek volt más, egyébként ugyanolyan gúnyos humorotok volt. Sok könnyvet hozott ez a magyar, állandóan olvasott. Én ezt sohasem tudom megérteni, minek? Az a sok betű belemegy a fejébe és tele lesz a gyomra?

A lányom állandóan kikezdte, hogy rövidek a kezei és hosszú az orra. Talán azért, mert sokat írt géppel és ahhoz pont ez a hossz elegendő, de az orrát nem tudtuk miért ilyen hosszú. Ő azzal vágott vissza, hogy csak a fán ugráláshoz kell hosszú kéz, az orrát pedig nem csak szaglásra használja. Én nem

értem, James, mire gondolhatott? Te érted? Most, mintha James sírján a füvek megremegtek volna, de lehet, mindez csak a képzelet műve volt. Egyszer lefűlelték a rendőrök, ahogy a darabokra vágott tehenet a kombival szállította. Amikor rákérdeztek mi ez, fapofával rávágta, hogy ez itt az anyósa és szívesen vállal anyósdarabolást másnak is. Majd adott pár kiló húst és nagy röhögések mellett megúszta. Az egyik öreg barátnőm mesélte, hogy amikor ez a magyar taxizott, egyszer papnak öltözött. Szép kemény, fehér gallért és feszületet viselt. Amikor megállították, azt mondta, hogy jószolgálati küldetésben van. Amikor már harmadik napja is jószolgálati küldetésben szállította a népeket kecskéikkel, kakasaikkal Bulawayo és Gwanda között, már gyanús lett a rendőröknek. Bevitték, pénzbírságra ítélték és elengedték. Sohasem bántották. Mindent megpróbált az a szerencsétlen, de semmi sem jött neki össze, aztán egy napon elment. Még egy ideig küldött pénzt, de aztán teljesen eltűnt. Az a hír járja, hogy itt van valahol Afrikában, de senki sem tudja hol. Én elmentem egy látó emberhez, aki megmondta, hogy bajban van és idő kell, amíg kimászik belőle.

Mi is nagy bajban vagyunk, James. Nem tudom, kinek jobb, neked, vagy nekünk, akik ezt megéljük. Nagyapáink szabadon vándoroltak, eltartotta őket a nagy természet, nem voltak Afrikában határok, mégsem ment el a törzstől senki. Ma pedig itt van ez a sok papír, igazolvány, nem tudom mi, mire való, és még Hararéba sem jutok el. A határon átjutni származásunk helyére, Chaka Zulu földjére, pedig lehetetlen. Kérnek mindenféle igazolást, közben a túloldalon is a mi népünk van. Annak idején csak átcsorogtunk egy ladikon a Limpopo túloldalára és ott voltunk. Nem maradt meg más a múltból, csak énekeink és hőseink történetei. Ezeket is csak Ró ismeri, aki arra használta, hogy megjessze vele a magyart, ha az véletlenül lekever neki egy pofont. Ró nagyon szerette a magyart, de az hirtelen indulatú ember volt és bizony néha ráhúzott egyet. Ilyenkor aztán ömlött a szó Róból és olyan történeteket talált ki, hogy Chaka Zulu a saját apját is megölte, mert kellett neki a hatalma. Majd szelíden hozzátette: bennem is Chaka vére folyik, atyám.

Gréta visszagondolt saját gyermekéveire és azokra az öregekre, akik neki meséltek a múltról, a szavannák világáról. Azoknak az öregeknek a nagyszülei együtt jöttek őseik földjéről Lobengulával és Mzilikázival, a ndebelék nagy királyaival. Nem volt még olyan lándzsás, ágyékkötős sereg a földön a ndebeléken kívül, akik le tudták volna győzni az ismétlődő fegyveres angolokat! Nagy harcosok voltak és most? Ott lötykölik a shaky-shakyt a kocsma hátsó udvarán és hányásig isznak. Hol a büszkeség? Hol vannak azok az erők, me-

lyek akkor népünkben dolgoztak? Ismertük minden állat nyelvét, az orosz-lán bőgéséből tudtuk, lesz-e hús holnapra, van-e elég vad a környéken. Ma még saját nyelvünket sem értjük. Akkor lányaink csak a legjobb harcosainkhoz mentek feleségül, nem érdekelte őket hány másik feleség mellett kellett élniük. Tudták, ha attól a harcostól lesz gyerekük, az számukra is biztonságot nyújt. Büszkén vállalták sorsukat, a gyávanak és gyengének sohasem akadt párja. Micsoda nemzet voltunk? Ma lányaink prostitúcióból élnek, fiaink pedig? Jobb, ha nem is szólok egy szót sem. Még Fanuel fiad is bűnözni jár át Dél-Afrikába, mert csak a szélhámosáshoz ért. Hol kapott volna az ilyen asszonyt a mi időnkben? Mi lenne, ha Lobengula királyunk látná mai népét? Oroszlánokkal tépetné szét, vagy elefántokkal tiportatná el őket. Mikor lesz ennek vége, James? Ezek ma nemhogy nem harcolnának az angollal, hanem tíz dollárért mindent odaadnának neki, még a becsületet is. Már a harcnak sincs értelme, amikor az ellenségtől több tisztességet kapunk, mint saját népünköt! James, te aztán tudod, te már az angolok oldalán voltál a fronton. Megbecsültek, volt mindenünk. Ebben a fene nagy szabadságban pedig a sajátjaink veszik el azt a kicsit is, amink van. Lobengula királyunk írni, olvasni nem tudott, de ezt nem tette volna népével, mint ez a sok írástudó. Minek az a tudomány, James, ha csak rontást hoz ránk?

Ma, aki imádkozik, csak azért teszi, hogy lelkiismeretét nyugtassa a sok rossz miatt, amit tett! Az én imám a szavannákra hív vissza, ott még nem csaptak be. Oda az én tudásom kell, nem ez a könyves. Ha vigyáztunk rá, az is vigyázott ránk, mindig volt mit ennünk, nekünk csak a bogyókat, gyümölcsöket kellett szednünk. Ndebele asszony ezért a húsok sütésén és az izcsuála elkészítésén kívül nem is tud több ételt készíteni. Ma már nincsenek azok a bogyók, James. A nép a szemetet hordja a szavannára, mindenhol egy eldobott hűtőszekrény, egy kibelezett tévé, építési hulladék, meg minden más! Ilyen szavannán azok a bogyók már nem teremnek, vagy jócskán beljebb kell menni, de akkor meg nehéz a visszaút. Csoda, hogy a te sírodra nem dobtak még sített, James! Hol vannak a jó emberek? Ki ma a jó ember, a jó asszony? Az én időmben az volt az asszony dolga, hogy tisztán tartsa a kunyhókat, a családját, enni adjon mindenkor, ha kell, vigyázzon mindenre, amit az ura hazahoz, gyógyítsa a sebeket és ura kedvére tegyen, amikor csak rá vágyik. Ezek meg ma csak üldögelnek a képernyők előtt, nyomogatják a gombokat, nem csoda, ha egyszer felrobbannak. Gyerekkorunkban mindenki a szépre tanított, még az angolok is. Aztán egyszeriben minden megváltozott és amiről azt tanultuk, hogy szép az egy csapásra átértékelődött, most pedig ezeket a romlott

dolgokat kell elfogadnunk szépnek. Olyan vezetőket kell erényük miatt tisztelnünk, akiket a nép csak azért választott meg, mert minden riválist meggyilkoltak maguk körül. Ha egy miniszter helikopterre ül, tudjuk, hogy le fog zuhanni. Ha egy előjáró a háza mellé uszodát épít, tudjuk, hogy egy napon vagy ő, vagy valamelyik családtagja bele fog fulladni. Nem mondom, Chaka Zulu sem könyörületességéről volt híres, de ő eltartotta a népét, ma pedig mi tartjuk el őket. Milyen idő vár az unokáinkra? Amikor belegondolok, megfájdul a fejem, a minap még az orrom vére is eleredt. Szerencsére volt otthon egy tarajos süni tüske, annak a végét meggyújtottam és a füstje elállította a vérzést. Vanak dolgok, amiket tudok kezelni, de a stresszre nincs gyógyszerem, ez új, ez eddig nem volt. A járványok mellett is értetlenül állok. Mostanában mindenféle van, a legegyszerűbb a kolera, azt legalább felismerjük, de a többi? Szegény kis Leon, őt is mi neveltük, belehalt a kolerába. Zöldséget evett, amit a piacon állandóan locsolnak, hogy súlyosabb legyen és frissebbnek nézzen ki. Isát pedig infúzióra kellett vinni, mert kiszáradt. Mindig beteg valamelyik, sohasem tudom melyik nem éri meg a holnapot. Itt vagyunk egymás hegyén-hátán, ha valamelyik elkap valamit, másnapra mind beteg. Orvos nincs, James. Azok a modern kórházak, melyeket te is ismersz, orvosok nélkül látják el a betegeket. Óriási sorok állnak mindenhol, műtősegédek műtenek úgy, hogy egyik kezükben szike, másikkban egy könyv arról, hogy mit kell vágni. Belehalunk ebbe. A néped meg tele van AIDS-esekkel, James! Már minden ötödik ember fertőzött, mert kefélnék ezek mindenkivel ész nélkül, mint a nyulak! Csak a mának élnek, egy fikarcnyi gondolatuk sincs a holnapról. Mindent ma habzsolnak be, lehet, hogy nem jön el a holnap, mondják. Bejött az egyház, elmagyarázta, hogy hűségeseen kell élni és egy feleséget kell tartani. Még a papok sem bírták ki, olyan közösség is van, ahol a pap is AIDS-es. Ott, ahol úgy élnek, ahogy az őseink, több asszony van egy családban, nagyon ritka az AIDS. Ott vigyáznak, mert elég, ha egy behozza, mindenki megkapná, meg aztán minek is féltremenni, ha annyi asszonya lehet a férfiembernek, amennyit csak akar. Hogyan is lehetne ezt az új vallásos családot fenntartani, amikor több a nő, mint a férfi? A férfi nélkül maradtakra nem gondolnak a papok, vagy azokat maguknak tartogatják? Így aztán olyan férfiak is kapnak asszonyt, akik nem érdemelnék meg azt, hogy gyenge tulajdonságaik tovább éljenek gyermekeikben. Annak idején az oroszlán falta fel ezeket a satnyákat. Ma ezek a satnyák szaporodnak és az erősek szóródnak ki. Mivé lett ez a világ, James? Neked is volt másik asszonyod és nekem ez annyira természetes volt! Ő Zambiában élt és úgy jártunk egymáshoz, mint két nővér.

A szomszéd törzssel, a shonákkal is mennyit hadakoztunk korábban, de most egybemosott minket a szegénység. Már nem vitatkozunk vadászterületeken, ugyanolyan nyomorultak vagyunk mindahányan, a szegénység eltörölte a határokat közöttünk. Már beszéljük egymás nyelvét, nem szégyen, ha ndebele létemre shonául szólalok meg. Régen ezért hogy kigúnyoltak volna! Márpedig értenünk kell egymást, mert pénz nélkül kell bevásárolnunk ott, ahol minden üres. Se só, se cukor, se kukoricaliszt, se étolaj. Itt nagy mutatvány úgy hazajönni, hogy mindezt kézben cipeljük. Csak a feketepiacról élhetünk meg, ehhez pedig valutára, vagy aranyra van szükség. Valutát csak Dél-Afrikából, aranyat pedig a helyi amakorokózáktól szerezhetünk, akik a saját titkos helyeiken ássák az aranyat és cserélik el valamilyen áruért. Múltkor egy nagy csomag gyertyát adtam pár grammért, amit azonnal étolajra és kukoricalisztre váltottam. Az amakorokózák nem nagyon jönnek a városba, maguk helyett a családjukat küldik és minden alkalommal mást, nehogy a katonák elkapják őket. Akkor aztán mehetnének a nagybányába évekig a semmiért dolgozni. Mi lenne, ha földünkben arany sem lenne! Van hála istennek az is, meg minden más, mégis mi vagyunk a világ legszegényebbjai. Lobengula királyunk ezt nem értené. Kövér testén nyersgyémántokból fűzött láncokat hordott és nem is tudta, hogy ezért emberek ezrei fognak meghalni. Ahol gyémántot találnak, kitelepítik a népet és jönnek a katonák. Hova menjenek szegények? Miként élhetnének tovább, ha semmijük nem marad? Lehet, hogy mindnyájunknak vissza kellene menni a szavannákra és újból megtanulni a természettel együtt élni. Hozzászoktattak minket a vezetékes vízhez, áramhoz, a boltokhoz, de mindéből csak baj van. Most játszadoznak velünk, hol ez nincs, hol az, és ha valami mégis van, akkor hatalmas árat kérnek érte. A szavannán nem lehetett ilyet játszani és mindig volt mit ennünk. Ott még az oroszlán is kegyesebb volt, mint ezek, mert ha jóllakott, nem bántotta állatainkat, de ezek sohasem laknak jól.

Gréta legyintett egyet és az égre nézett. A napot leste, mert az mutatta Grétának az időt. Felállt a sír mellől, még egyszer James fekvőhelyére tekintett, majd lassan, komótosan elindult. Magában tovább beszélt Jamesszel. Amint kiért a főútra, autók suhantak el mellette, ami nagyon elbizonytalanította Grétát. Így megöregedve már nem tudta jól kalkulálni a távolságokat, ezért minden jármű közeledése gondot okozott. A stroke miatt egyensúlyérzékelése sem volt jó, de azért minden nap felállt, nem adta fel. Ha lassan is, de haladt. Elment a kórház mellett, ahol annyit járt. Még négy kilométer innen az otthon. Az otthon most egy kicsi ház, aminek bérletét minden hónap-

ban ki kell izzadni. Itt előre kell fizetni a lakhatásért, mert utólag úgysem lehetne behajtani. Gréta megy tovább, ha ráköszönnek, visszaköszön, de maga sem tudja kinek, mert szeme sem a régi. Ő csak Jamest látja maga előtt az öltönyében. Közeledik Luveve városrészhez, a szegények negyedéhez, ahol ő is lakik a lurkókkal. Még a sarkon meggondolja, hogy beugorjon a kocsmába egy sheky-shakyre, de elveti, hiszen nincs mit enni, kell az a pár garas. Szeretne ő is pénzt keresni, de ez errefelé lehetetlen. Nincs aki fizetne. Itt csak árut lehet áruval cserélni, de ugyan miye van neki? Néhanapján mogyorót őröl, míg krém lesz belőle, azt el tudja cserélni valamire, de most mogyorója sincs. Jön Ko-ko, itt van Ko-ko, kiabálják a gyerekek Grétának! Itt így szólítják a nagyit. Már messziről rohannak Grétához az unokák. Megfogják Gréta kezét és vezetik. Gréta végignéz rongyos ruháikon, ahogy mezítlábasan, koszosan Luveve porától szaladgálnak felé. Soha sincs vége, gondolja magában, mert ahogy felnevelem őket, a lányaim, vagy a rokonok itt hagynak nálam kétszer ennyi gyereket. Gréta belökte az ajtót és megállt. Érezte, hogy nincs egyedül. A levegőben ott érzett valamiféle rezgést abból a világból, amit csak ő látott. Becsukta szemeit és kezeivel egyensúlyozva lépett szobájába. Lábai megrúgták a földön heverő lábasokat, mire azok nagy csörömpöléssel csúsztak arrébb. Elmúlt a varázs. A robajra bejöttek a gyerekek is az utcáról. Jól vagy, Ko-ko? Kérdezték? Jól vagy Ko-ko, kérdezte egy ütemmel lemaradva a legkisebb, Malik is. Jól vagyok, gyertek be, lefeküdni, későre jár. Mosakodjatok le, addig Amainini készít teát. Találtok egy kis kenyeret, azt egyetek mellé. Én nagyon elfáradtam, lefekszem. Ma egyedül akarok aludni, érted, Malik? Igen, Ko-ko, válaszolt a csöppség. Gréta kinyitotta egy helység ajtaját, ahol a sok lom mellett egy matrac volt a földön. Gyertyát gyújtott és ledőlt. Lehunyta szemeit és aludni próbált. Ekkor egy simítást érzett a haján. Odakapott, de nem volt ott semmi. Már éppen álmodni kezdet, amikor újból simítást érzett. Én vagyok, szólt egy hang. James hangja volt. Gréta meredten bámult a hang irányába, de nem látott semmit. Én vagyok, Gréta, eljöttem, mert mindig üzenetre vártál. Magam jöttem, ez jobb, mint az üzenet. De hát... – akadt fenn Gréta. Egy szó se szólj asszony. Harminc évig én hallgattam, utána a síromnál is csak hallgatnom kellett, most ne szólj. Én beszélek, érted? Grétát kiverte a veríték, de egyetértően bólogatott.

Ahonnan én jöttem, még nem járt ember, de egyszer mindenki elér oda, te is Gréta. Ezt az utat nem kerülheti meg senki sem, ezért ne ijedj meg attól, ami természetes. Te nem engedtlél elmennem, mert állandóan benned éltem tovább, most itt vagyok és megijedsz? Egy olyan világból jövök, ahol nincs sze-

gény és gazdag, nincs fekete és fehér, nincs szép és csúnya, csak lelkek vannak. Te mindig érzékeny voltál a lelkek világára, akkor most ne rettenj meg! Tíz évvel ezelőtt három napig agonizáltam, te nem voltál itt velem, csak Thandi lányom. Neki kellett látnia végemet. Ez máig benne van, tudom, mert mi mindent tudunk, ami itt folyik. Ne szólj egy szót se! Te megosztottad minden percedet, minden gondolatodat velem, még halálom után is. A terheket nem tudom levenni rólad, mert azokat nem én raktam rád. A te világod, Gréta, ami az enyém is volt, nem tart örökké. Mindenki úgy él benne, mintha sohasem távozna. Nevetségesek vagytok abból a messzeségből bajaitokkal, vágyaitokkal. Az emberek az érzékszerveik rabjai. Azt űzik, hajtják, ami jó a szemüknek, fülüknek, szívüknek, gyomrukna, na meg lejjebb. Arra nem gondolnak, hogy mi van akkor, ha nem működhetnek érzékszerveik? Ha csak egy is kikapcsol, már felborul az egyensúly. Már egy egyszerű vak is teljesen másként éli meg a világot, mint te. Akkor elgondolhatod, mennyire más minden akkor, ha egy érzékszerv vágya sem torzít. Én ebből a világból érkeztem hozzád, Gréta, ahol nincs már semmim befolyásolás alatt. Csak a te szereteted az, ami engem még ott is mozgat, létben tart. Valóban nagy nép voltunk, ahogy állandóan visszaidézed, de minden nép nagy volt, Gréta! A többi lélekkel együtt arra jöttünk rá, hogy egyformán nagyok voltunk mind. Óriásit alkottunk és ez már valami. Ezért érdemes volt élni. Az alkotás. Ha összetennénk azt, ami alkotás a földön született, akkor öt földet is megtöltene, de hát állandóan jött a rombolás és elég lett a föld. Te most egy olyan időt élsz, amikor a rombolás van túlsúlyban. Ez nem a te alkatodnak való, ezért szenvedsz, mint annyian mások. Nem csak éhez, de látod, hogy tűnnek el a szavannák titkai, bölcsességei. Nincs, aki karban tartaná, mert más irányba fordult a világ. Ez mindig így volt Gréta, csak az nem mindegy, hogy akik a világot forgatják szeretetből teszik-e? Mára már annyira megforgatták, hogy milliók perdülnek le róla. Ez egyszer meg fog állni és akkor meglátod, hogy kik tudnak megtapadni. Azok, akik nem érzékszerveikkel kapaszkodnak a rögökbe. Ha érzékszerveid irányítanak, mindig befolyás alá kerülsz, mert azokat kívülről is lehet vezetni. Emelkedj ki ebből Gréta, mintha nem lenne tested. Ha tested nincs, akkor stroke-od sincs, meg ezer más bajod. Ha nincs tested, akkor nem fáradsz el, mindig gondoldj valamire. Kössön le a gondolat, a szép gondolat, a szép tett.

Nézd, mi táplál téged és engem. Te mindig lenézted a könyveket, mert nem lehet megenni őket. Hajtott az éhséged, ha láttál valami szépet, megvetted, nem törődöttél azzal, mennyi pénzed marad, ezért nem is adtam többet annál, mint ami a napi szükségleted, emlékszel? Ha fáj a fogad, az egész tested

jajkiáltása a fogfájásban összpontosult, minden a fogról szólt. Ha engem akartál, egész tested csak azért a pár percért remegett. Minket, lelkeket már nem a finomságok, gyógyszerek és vágyak irányítanak. Nincsenek ezekre szerveink. Minket valami más táplál. Ha rám gondolsz, ha megemlékezel rólam, az engem erősít. A szereteted felmelegít, ha másokkal teszed ugyanezt, az is engem táplál. Ha neveled az unokáimat, nem a lányaidnak teszel szívességet, hanem egy meghalt léleknek, aki abban a gyermekben folytatódik tovább. Te ott színtől függetlenül engem találsz meg bennük minden nap. Egy ilyen kis porontyban nem egy, hanem számtalan ős lelke él. Ezek mind téged segítenek, ha tisztába teszed, megeteted őket. Te sohasem vagy egyedül Gréta, mert a srácok mellett az értük aggódó ősök is ott vannak veled. Te bennük a mi és más népek nagyjait élteted tovább. Amíg tested van, az ösztönöknek is helye van, de lelked is van Gréta, azt mással kell kielégíteni. Ha nem jártál volna ki a temetőbe, ha nem szeretted volna halálom után is, rég kialudt volna a lámpás a síromban és most nem lennék itt.

Aggódsz a jövőért? Felesleges. Te csak azért a kevésért aggódj, ami a kezeden van. A jövő nem a te kezeden van, ne aggódj. Jól néznénk ki, ha minden gazella, kafferbivaly aggódna a jövőért. A jövő mindig végzet, akár aggódunk érte, akár nem. A gazdagot ugyanúgy eléri, mint a szegényt. A mindennapokért tegyél és akkor a jövő is más lesz. A tetteidet pedig ma másképp látod, amikor tudod, hogy van holnapod, de akkor is másképp fogod látni, amikor holnapod már nem lesz. A tested előregszik, majd elporlad, de a lelked olyan marad mindig, mint kislány korodban. Nem vetted észre? A léleknek nem kell lemosó balzsam és egyéb kencefice, hogy fiatal maradjon. Földi életemben feketeként harcoltam a fehérék seregében Távol-Keleten, a sárgák frontján. Láttam, hogy Chaka Zulu fiai mellett más népek is vannak, akik nem a szavannák titkait, hanem más titkokat ismernek. Láttam hatalmas építményeiket, alkotásaikat, gyógyításait, és büszke voltam rájuk. Miként lehettem büszke én, Chaka leszármazottja a kínai nagyfalra, vagy az akupunktúrára? Úgy, hogy akkor nem csak Chaka fia voltam, hanem egyszerűen ember. Emberként büszke lehet mindenki egy másik ember alkotására és ha büszke, akkor nem rombolja le. Ehhez meg kell tanulnunk nem csak Chaka népeként gondolkodni. Chaka mellett sok titkot megismertünk, de nem minden. Másoknak is van Chakájuk és titkaik, melyeket csak ők ismernek. Ha lenne eszetek ott a földön, összetennétek azt, amit tudtok és nem kellene annyit aggódalmaskodnotok. Amikor hazajöttem a frontról, nem találtam a helyemet. Ezért nem is reagáltam soha arra a sok szóbeszédre, amit ott nekem

összehordtál. Akkor is ugyanazt mondogattad, mint a síromnál, hogy Chaka így, Lobengula úgy. Nem válaszoltam, mert fölösleges egy olyannak válaszolni, aki csak egy szűk világban nőtt fel. Inkább kimentem a kocsmába a többi öreggel meginni egy shak-shakyt, velük kidumáltam az élményeimet, mert nekik volt hova elhelyezni azt, amit mondok. Lélekként ugyanazt mondom és ha követsz egy napon, te is meglátod: a lélek egy és ugyanaz. Itt nincs választó és kiválasztott, zöld, vagy piros, tévedhetetlen, vagy mindenható, itt értékek vannak, amit képviselsz. Honnan is tudhatnád mi az érték, ha egy olyan világban élsz, ahol egymás lehúzásából éltek? Így aztán azon csattan az ostor, aki valamit alkot, mert ő viseli mindnyájatok lehúzásának összes terheit. Pedig fordítva kellene ennek lenni. Az életet nem komplikálni kell, hanem egyszerűvé tenni. Az előbbiben kétségkívül üzlet van, de a második teszi széppé. Az értéket nem lehet tanítani, az benned van kódolva. Azt neked kell kitermelned magadból. Ennek a felfedezésnek az öröme mindenki számára adott. Ha felfedezted, akkor örömet lelsz az életben, alkotni fogsz valamit és nem felejtenek el, így nem halsz meg, ahogy én sem. Ha nem fedezed fel, akkor nem fogsz alkotni és hogy megélj, másokon kell élösködnöd. Ez vezet ahhoz a stresszes, depressziós úthoz, ami miatt panaszkodsz. Az alkotás körébe nem csupán az tartozik, ha előállítás valamit, hanem az is, ha ennek kereteit biztosítod. Alkotni, teremteni nem mindenki képes, de ennek a keretnek a biztosítására mindenki képes kell, hogy legyen, mert ez a keret a szeretet. Szeretni mindenkinek tudnia kell. Így azt is elmondtam, hogy a szeretetnek mi felé kell irányulnia. Az alkotásnak kell háttérrel adni. A család is ez. Ha az alkotó és a keretet biztosító együtt van, akkor beteljesedett a kör. A te világodban Gréta, már nem szakaszolhatja le az ember ezt a kört a saját népére. Abban a világban, amiben te élsz, összeérnek a népek, összeérnek a lelkek. Ma nem Lobengula népén belül kell gondolkodnod és megtalálnod, kit szeress. Amíg a szavanna jelentette számunkra a világot, magunkon belül zártuk a kört, de ma népünk is kilépett egy olyan nagy közösség területére, ahol az alkotó és a keretet adó köre teljesen más. Új egyensúlyoknak kell kialakulni, amíg megszokjátok egymást, de meg kell, Gréta. Két kis unokám, Isa és Malik, a magyar gyermekei, már az új kör termékei. Ha keretet adsz nekik, ők alkotni fognak, olyasmivel gazdagítanak majd, amivel őseik szellemei is támogatják őket. A szeretet más, mint amit erről intézményes formában hallasz. A szeretetet próbálják beírni egy zárt kör privilégiumaként, de te ezt ne fogadd el. Mindenki benn kódolva van a szeretet, nem kell hozzá Szentírás. Most megyek. Amíg népünk a szavannán élt,

a lelkek a szavanna világán keresztül üzentek. Ma már nem ott élünk Gréta, ha üzenek, ne csak a kígyókat és a fákat lesd.

Gréta még egyszer érezte a simítást a fején, majd megszűnt a rezgés körülötte. Csak Isát látta maga mellett, azaz James Isát, aki megfogta kezét, megsimította nagynyja haját éppolyan érzést hagyva maga után, mit az előző simogatás. Jól vagy, Ko-ko, kérdezte Isa? Jól, Isa válaszolta Gréta. Mit keresel itt? Semmit, Ko-ko... csak... hiányoztál. No, akkor kerülj beljebb és hívd Malikot, Kundit, Rót és Blessinget, mesélek nektek: Jaj, de jó Ko-ko, miről, Chakáról? Nem csak róla kisfiam, ma elmesélem Hófehérke és a hét törpe történetét is.

2. FEKETE ÖSVÉNY

Mi hozott a ruandai felszabadító seregbe? A kaja, meg az, hogy itt nem kell félni, hanem tőlem félnék, ami sokkal jobb – hangzott a válasz egy zöldfülű tizenévestől, aki Kongó keleti területein, Kirimbura településtől 25 km-re egy hadúrnál szolgálatra jelentkezett a dzsungelben. Ötél már? – kérdezte hanyagul a kiképzőtiszt, mintha a katonaság másból sem állna, mint öldöklésből. Hát, felelte Benjamin, tehenet azt vágtam már, de embert még nem. Akkor bozótívágó késsel kezded és ha belejössz, akkor rendes fegyverre is kapsz kiképzést. Melyik törzsből jöttél? Hutu vagyok, válaszolt Benjamin. A kiképzőtiszt egy beosztottjára tekintett, majd bólintással jelezték, hogy a fiú fel van véve. Azaz hutu vagok, de van egy barátnőm, aki tuszi. A két tiszt megint egymásra nézett. Akkor nemsokára be kell bizonyítanod, hogy érdemes vagy-e arra a bozótívágó késre, jegyezte meg gunyorosan a kiképzőtiszt.

A harmincfős alakulat Kongó Ruandával határos erdeiben táborozott. Az erdő ontotta magából a rovarokat, Benjamin nem győzte csapkodni magát a tábortűz mellett. Túrte, mert enni kapott. Talán három napja nem volt szilárd étel a gyomrában, és most főtt rizst kapott és néhány szem hús-imitáció is ott díszelgett a kupac tetején. Egy biztos, valami ízletes zafittal leöntötték az egészet, ami fenséggé tette Benjamin számára az ételt. Aki szomjas volt, egy nagy cserépedénybe meríthette poharát és aránylag tiszta vizet ihatott. Benjamins hamar álomra szenderült, de az étel nyomta a gyomrát és gyakran felébredt. Láta társai megfáradt arcát, ahogy szerteszét fekszenek a földön. Az erdei táborban nem voltak sátrak, fekhelyek, mindenki ott aludt, ahol tudott. Ki tudja, holnap lehet, hogy tíz kilométerrel arrébb táboroznak. Hajnaltájban eleredt az eső. Langyos trópusi eső, ami egyre hevesebben zúdult. A katonák felébredetek, páran meztelenre vetkőztek, beszappanozták magukat és ruhájukat, majd leverették magukról a habot a heves zivatarral. A ruhákat is így mosták. Az előrelátóbbak egy-két üres műanyagflakont is megtöltöttek, hátha jó lesz később valamire. Aki egy hadúr szolgálatába lép, annak nem jár semmi. Egyedül az jár, hogy félhetnek tőle és ha leadja a kötelező részt, akkor szabadon rabolhat, szerezhet nőket magának. Benjamin két flakon vizet eltett magának. Egyiket ivóvíznek, másikat akkorra, ha rájön a kakálás. Többen levelekre esküsznek, de a trópusokon akármi is lehet egy levélen, viszont az esővízzel biztos nem érkezik parazita. Előkerült a kiképző tiszt is. Egész fellépése agresszivitást sugárzott, fekete bőre feszült arcán, a két járomcsont élesen ugrott

ki a szeme alatt. Szeme fehérje meg-megvillant egy odavetett tekintettől, amivel nem hagyott kétséget a felől, hogy ő itt az úr.

Nincs nevem és maguknak sincs, világos? Halk moraj futott végig. Világos? Üvöltötte a kiképző tiszt. Igen uram, hangzott most már sokkal egységesebben a válasz. Őrmesternek szólíthatnak, ha akarnak és én magukat pedig éppen annak, aminek akarom, világos? Igen uram, harsogták a fiatalok megszeppenve. Az a terület, ahol vagyunk, a térkép szerint Kongó, de a valóságban ez Ruanda, világos? Igen uram, felelték egyre határozottabban. Amikor Mobutu Seseseku volt Kongó elnöke, Kabila, a riválisa velünk kötött szövetséget. A szövetség arról szólt, ha a mi segítségünkkel ő kerül hatalomra, akkor mi visszakapjuk azokat a területeket, ahol törzseink évszázadok óta élnek, tehát a gyémántban és aranyban gazdag Kelet-Kongót. Kabila győzött, Seseseku ment. Kabila megelégedett ígéretéről, de fia, az ifjabb Kabila is, aki őt követte. A fiú az öreg zabigyerere lehetett, mert nem lingala asszonytól származik, hanem szuahélitől. A kis Kabila csak makog lingalául. Az apjával kötött szövetséget sem apja nem tartotta be, sem ez a zabigyerek. Akkor most mi jövőnk. Ennyit az ideológiáról, értették? Igen uram! A mi urunk Laomé tábornok, értették? Igen uram. Csak, hogy egyértelmű legyen: ami ebben a földben és felszínén van, az mind Laomé tábornok tulajdona, aki pedig ebben bármilyen kárt tesz, vagy elvesz belőle, annak a beleit a nyaka köré tekerem, világos? Igen uram! Benjamin is reflexszerűen igen uramozott, de belül már nem volt annyira biztos benne, hogy jó helyre jött, különösen a belek említése után, mert Benjamin a beleire mindig kényes volt. Azt eddig csak a bégáz tekergethette, de mostantól még ez az őrmester is? Benjamin a kaját és a biztonságot kereste ebben a táborban, de ezek után nem biztos az sem, hogy a kaja végigjut a tápcsatornán és az sem, hogy ő túléli. Akinek bozótvágo kése van, lépjen ki, mordult fel az őrmester! Ezek az újoncok! Hogy néztek ki patkányok? Mi ez a csámpa? Bemelegítésként száz méter csapást vágtok mind, értve vagyok? Igen uram! Vágták rá. A többit aztán megbeszéljük. Rajta! Benjamin és társai nekivágtak. Nem kellett sok, hogy dőljön róluk a víz. Az újoncok mögött katonák álltak botokkal, aki lankadt, ráhúztak egyet. Benjaminnak kellet volna az a kis víz, de nem tehetette, hogy visszamenjen érte. A bozótvágo nyele feltörte a tenyerét, mert ennyit még sohasem használta. Suhintott minden irányból, a látszat nagyobb volt, mint a teljesítmény. Amikor visszaérkeztek, az őrmester orrcimpái kitágultak és nagyokat fujtatva szitkozódott. Azt hiszik, egerkezdemények, hogy ennyit tart egy összecsapás? Ha akkor is így köpik ki a tüdejüket az első fél óra után, megláthatják hova tekerik a beleiket! Már megint a be-

lek, futott át Benjáminon... Miért ilyen fontos ennek az őrmesternek a béltekérés? Maguk árvacsínáló barmok, ki a maguk apja? A társaság elbizonytalanodott, mert Afrikában nem mindenki ismeri az apját és nem tudták milyen választ vár az őrmester, így a bátrabbja rávágta: Laomé tábornok, uram! Nem, barmok, én vagyok a maguk apukája és Laomé tábornok a maguk mindenható istene, megértették? Igen, uram! Benjamin így végre apára lelt. Számára ez kevésbé volt humoros. Ez a végtelen egyszerű apasági nyilatkozat az árvaság vágyát ébresztette fel benne. Ha ilyen az apám, akkor milyen lehet az istenem, te jó ég! Eddig hívő ember voltam, gondolta magában Benjamin, de ezek után?

Jöjjenek, levelező patkányhallgatók, folytatta az őrmester! A bozótvággal csonkítunk és ölünk. Kezet, lábat vágunk és fejet, értették? Igen uram! Akkor még egyszer száz méter csapáskészítés, most már úgy, mintha kezeket, lábakat és fejeket vágnának, értették? Igen, uram! Halljam a csontok recsegését, barmok! Rajta! Suhogtak a bozótvágók minden irányból, de ez nem volt így jó. Vezényszavak hangzottak. Kéz! Kéz! Láb! Láb! Fej! Fej! Kezdet az újonc csapat összehangoltabban suhogtatni. A tábornok is sokkal kéjesebben nézte a lehulló lombokat. Képzeletében valódi kezek és lábak hullottak porba, nem beszélve a fejekről. Elég, barmok, mert elfogy a dzsungel! Menjenek inni! Benjamin csak erre várt. Majd elepedt és a kezét is felverték a vízhólyagok. Ha enni is kap, akkor ma száz százalékos lesz a napja, mert Afrikában csak a mát kell megélni, a holnap túl messze van. Enni is kapott. Ahogy maga köré nézett, hasonló fiúk álltak be ennek az örültnek az alakulatába, mint ő maga. Kifáradtak a bozótvágós gyakorlatoktól, nem nagyon szóltak egymáshoz. Csak egyet nem értett Benjamin, minek ez a katonásdi. Enni és inni nélkül a bozótvágó késes bohóckodás nélkül is lehetne! Rádásul a dzsungelből is több maradna!

A kiképzés minden napszakban folytatódott. Mindig akkor, amikor legédesebb lett volna a pihenés. Benjáminnak nagy szerencséje volt azzal a tartálék vízzel. Volt, hogy nem kaptak kiképzés után egy kortyot sem, ekkor jól jött az a meleg lötty, ami műanyagflakonban maradt. Nem mindenki bírta egyformán a gyűrődést. Volt, aki a szökésen gondolkodott, de hova? Vissza oda, ahol, még enni sincs? A meleg, párás levegőben dőlt a fiúkról az izzadság ruhájuk beletapadt hajlataikba, a rovarok nem kímélték őket. Napról napra gyakoroltak és haladtak egy senki által sem ismert cél felé. Egyszer egy faluba értek. Az őrmester ismerhette ezt a helyet. Ez nem az őrmesteren, hanem a falu lakóin látszott, akiknek arcára kiült a félelem. Az őrmester nem szólt semmit, csak a levegőbe lőtt, ezután mindenkinek, akinek fegyvere volt, ezt tet-

te. Benjamin éppúgy megrettent, mint a falusiak. Jöttem a dolgaimért, mondta az őrmester és rámeredt a falufőnökre. Ekkora már elszabadult a pokol. A fegyveres ifjancok benéztek minden kunyhóba és kerestek valamit, vagy valakit? A hét-nyolc éves fiúgyerekeket és tizenkét-tizennégy éves lányokat kiterelték a kunyhókból. Kitört a pánik, feltörték a sikolyok, nem lehetett tudni, kié volt keservesebb, az anyáké, vagy a gyermekeké. Egy kunyhóban négy-öt ifjanc állt neki egy fiatalasszonynak, a férje nekik rohant, ez lett a végzete. Nyöszörgések, sikolyok, üvöltések, majd hörgések. A fegyverek újból megszólaltak. Köszönjük nyulacskaím, most csinálhatjátok a következő eresztést, majd jövünk, szolt az őrmester. Majd elvonult a csapat, magával terelve húsz gyereket. Ezek a gyerekek sokkal jobbak nálatok, patkányok, rikácsolt az őrmester az ifjoncainak! Ezek nem félnek semmitől, nekik a háború csak játék, ők nevetgélve elintézik azt, amitől nektek megtelik a gatyátok, egerecskéim! Ebben a magas fűben kilóg a fejetek, de az övék nem! Nekik nem adunk bozótvgó kést, ők többet érnek ennél! Ők az igazi fegyveres elitcsapat, nem ti, kotlóskaím! A lányok pedig mindenre jók. Ha meg nem, akkor bármikor el tudjuk adni őket jó áron.

Benjaminban meghűlt a vér. Az ő élete is tele volt durvasággal, kegyetlenséggel, de az másilyen volt. A gyerekek mellé ment és úgy vonult tovább. Az egyik fiúcskánál volt egy üres konzerves doboz, ez volt a játéka, ezen dobolt, amikor jöttek érte. A félelemtől annyira szorította a dobozt, hogy az meghajlott. Mezítlábas volt mind, látszott, hogy csak az az egy ruhájuk volt, amit hordtak. Estére ugyanarra a táborhelyre érkeztek vissza, ahol az előző nap tartózkodtak. Ez azért volt jó, mert volt egy vízfolyás a közelben, így lehetett inni és fürdeni. Az elrabolt gyerekcsapat megszeppenve várta a sorsát. Vigyéztek őket a vízhez és itassátok meg őket, adta ki az utasítást az őrmester. Állítsatok fel lombokból sátrakat, de csak tetejük legyen, oldaluk ne, és rakjatok benne tüzeket. Ott főzőcskézhettek egerek, talán nem lesztek annyira szem előtt. A nap lassan letűnt és már csak a tüzek világítottak a tetők alól, ami oldalra szórta azok fényét. A gyerekek lefeküdtek ezek mellé és csendben nézték egymást. Most mi lesz? Egyikük sem tudta. Lassan telt minden perc. Benjamin bámulta a tüzet, nem jött álom a szemére. Magát is odaképzelte a gyerekcsapatba. A gyengének, védtelennek szenvedni kell. Későre járt. A gyerekek egymásba bújtak, mint a kisbárányok, amikor nem találják anyjukat. Már csak ők maradtak egymásnak. Egyszer csak megvilágosodott az ég és egy hatalmas dörrenéssel becsapódott valami. Riadó, kiáltott az őrmester, riadó, fegyverbe! Gépfegyvertűz hallatszott minden irányból, lövedékek pattogtak, befűródtak.

A kormánykatonák. Sok helyen a kormánykatonák a biztonságot képviselik. Afrikában semmi különbség nincs egy hadúr privát serege és a kormány egységei között. A polgár egyiktől sem várhat biztonságot. Benjamin látta, hogy a mostani összecsapás célja sem az, hogy kiszabadítsák a gyerekeket, visszajuttassák az elrabolt javakat, hanem az, hogy az egyik félnek le kell győznie a másikat, és el kell vennie a legyőzöttől azt, ami nála van. A küzdelemben a gyerekek csak zavaró tényezők voltak, egyik fél sem vette tekintetbe őket. Az összecsapás az őrmester és a maradék alakulat visszavonulásával végződött, akik között két fiúcska is volt. Az alakulat vesztesége hét fő, a gyerekek közül pedig nyolcan maradtak végleg az ütközet színterén. A kormánykatonák az esetek zsebeit kutatták.

Eltelt öt év... Benjamin érett férfivé lett. Már nem érdekelte őt a sok enyelgés, érzélgősség. Megszokta a kegyetlenséget és már tudta, miért említette annak idején az őrmester annyira a beleket. Amikor gyémántbányászok területén portyáztak, akkor az őrmester minden huszadik bányásznak a hasába szúrt és az alakulatnak a beleket át kellett vizsgálni, volt-e benne lenyelt gyémánt. Fásulva nézte mindezt, hozzászólt. Már tudta, miért kell ez a magánhadseg. Párszor maga Laomé tábornok közelébe is eljutott, aki a dzsungel belsejében egy magántámaszponton élt. Nem értette, hogy honnan volt itt áram, de volt, és nem is kevés. Nem csak a világításra, légkondicionálásra, hanem egy furcsa belső intézmény üzemeltetésére is jutott, ahonnan fegyveresek szállították el a ládákat, melyekben arany volt. Ide, magához Laomé tábornokhoz kerültek be a rabolt gyémántok is. Laomé mégsem volt isten, ahogy az őrmester az első napon mondta. Laomé csak félisten volt, az igazi istenek kék sapkában és uniformisban jöttek Laoméhoz és utasításokat adtak neki. Ők fehérek voltak. Tehát fehér az isten, gondolta Benjamin. Az ifjút megtörte a Ruandában végbement vérengzés. Bár ő ebben nem vett részt, mert folyamatosan a dzsungelben szolgált, de hírért vette, hogy kedvese, a tuszi Chera szörnyű véget ért. Tudta, hogy a vérengzés a hutuk műve volt, ahova ő is tartozott, de azt is tudta, hogy ugyanazok a kéksapkás uniformisos katonák, akik itt Laomé tábornoknak diktálnak, a ruandai vérengzést is távolról szemlélték. Benjamin nem volt iskolázott, de felismerte, hogy az őrmester egy bunkó vadállat, aki nem dönt, hanem végrehajt. Rájött arra is, hogy Laomé sem dönt mindenben, ő is csak végrehajt és szolgálatai fejében fényűzően élhet azon a pár négyzetkilométer területen, ahol a döntéshozók ezt számára megengedték. Ennek azonban ára volt. Arany, gyémánt és vér. Igen, vér. Hogy miért? Ezt az egyet Benjamin nem értette. Fel nem foghatta, miért kell ennek a sok embernek ál-

lati módon élni, miért kell rajtuk a kegyetlenkedés minden módját végigverni, miért ez a sok áldozat?

Fásultsága mellett, Benjamin kíváncsi volt, hogyan élhetnek az istenek? Hova viszik ezt a sok gazdagságot azok a kék sapkások? Hiszen ők is csak katonák! Nekik ki parancsol? Ők az igazi istenek, akik a kéksapkásoknak parancsolnak – gondolta Benjamin. Érdekes lenne megnézni egy nap, hogy ők hogyan élnek? Miért van az, hogy még Laomé tábornok sem juthat el a kéksapkások és parancsnokaik földjére? Aki megéri a huszonöt évet, az hozzászokott a koszos vízhez, a rovarcsípésekhez, a fertőzésekhez, de ami ennél is több, az életet már nem tudja lelkesedéssel szemlélni. Az élet csupa szenvedés és csak akkor kevesebb a teher, ha abból másra hárítunk valamit. Ezért fontos megtanulni, miként bújjunk ki a terheink alól és lapátoljuk át azt másokra. Ha nem ezt tesszük, akkor egy napon minden teher a mi nyakunkba szakad.

Benjamin gondolatait az élet érlelte ilyené. Már nem érdekelte az alakulat, nem tudott örömet okozni neki semmi. Egy belső erő hajtotta egy világba, mely számára zárt, elérhetetlen, hiszen még Laomé sem juthat el oda. Viszatarthatatlanul vágyott oda, ahol szerinte a gazdagság terem. Merre kell elindulni? Fogalma sem volt Benjaminsnak. Egyet tudott, hogy el fog szökni az alakulattól, elege van. A szökés nem veszélytelen vállalkozás, mert akit elkapnak, azon a szadista őrmester az újoncok bozótvgó késes kiképzését gyakoroltatja, tehát észnél kell lenni. Benjamin most az egyszer egy ütközetre várt. Mindegy, hogy kormánykatonákkal, vagy más hadurak csapataival, a lényeg, egy ütközet kellett ahhoz, hogy a zűrzavarban Benjamin a veszteséglistásra tudjon kerülni. Ez nem váratott magára sokáig. Most is a kormánycsapatok jöttek Benjamin segítségére. Gránátokkal kezdték, ahogy szokás. Légierő erefeleé nincs, tehát marad az a szegényes gránátűz, ami dzsungelben nem annyira kiszámítható sem a bevető, sem a védő részéről. A terep teljességgel változtathat a hatékonyságon pro és kontra, mindenesetre kiszámíthatatlanul. A gránátűzet ezután a sorozatfegyverek kísérik, jelezve azt, hogy megindult a gyalogság is. Azt nem szabad megvárni. Benjamin visszavonult a saját alakulattal egy ideig, de egyre szélesítette azt a sávot, melyen menekült és egyre távolabb került a sajátjától. Nem vették észre. Most már halottnak hihették őt is. De most hova? A csetepaté zaja lassan a csendbe vészett, Benjamin egyedül volt a dzsungelben és az a vize sem volt meg, amit mindig magánál szokott tartani. A harcot túlélte, de a békés hétköznapiakat legalább olyan nehéz túlélni. Valamit kell tennie uniformisával is, mert akárhova betéved ezzel, felhívja magára a figyelmet és egy egyedülálló katonán sok mindenki akar bosszút

állni. Benjamin levette az uniformist és csak alsónadrágban bolyongott, melyet megtépdesett. Ezzel úgy festett, mint a valami ágyékkötője lenne, ami teljesen normális egy itteni ember számára. Az egyedüli baj az, hogy a dzsungelbeli közösségek jól ismerik egymást. Milyen mesét adjon elő, honnan jött? Ha eltévedt, akkor honnan tévedt el. Afrikában a törzsek ismerik egymást, pontosan tudják, hol húzódik határuk, milyen szokásaik vannak, már egy egyszerű köszönésnél lebukhat Benjamin. Akkor pedig legjobb, ha valami vándor boldognak adja ki magát, aki belebolondult a családja elvesztésébe. Ilyenből jócskán akadt. Pirkadt és a nap állásából körülbelül betájolta magát. Irány Ruanda, az irány tehát kelet.

Ahogy haladt látta, hogy vannak ágak, melyet kés vágott le, tehát emberek járhattak erre. De vajon kik? Katonák, vagy falusi népek? Az emberektől jobban kell egy ilyen helyen tartani, mint bármi mástól. Délre járhatott, amikor vízcsobogást hallott. Mindegy milyen az a víz, csak igyak már, mondta magában Benjamin és a hang irányába eredt. Kisvártatva előtűnt egy kis patak. Bárcsak itt lenne egy flakon, vagy bármi, amibe a későbbiekre vizet vehetnék, sóhajtozott magában. Azt tudta, hogy ettől kezdve nem szabad a patak folyásától eltérnie, mert ahol patak van, ott élet is van, de az viszont kérdés, hogy nem célszerűbb-e kitérni az elől az élet elől? Afrika közepén nincsen tenger, ahova a vizek elvezetnének, itt vagy tavak vannak, vagy eltűnnek a patakok a föld alá. Benjamin figyelmesen szemlélte, van-e valami nyom a patak mellett, amely emberekről árulkodik. Egy biztos, már nem szomszagos, viszont éhes. Az nem olyan nagy baj. Rengeteg a hernyó és a bogár, ami tökéletesen megfelel tápanyagnak. Erre legalább jó volt az alakulatban töltött pár év. Késő délután emberhangokat hallott. Asszonyok voltak a pataknál. Vízet hordtak. Akkor a falu is itt lehet. Szuahéli nyelvet beszéltek. Azt értette Benjamin, bár nem az anyanyelve. Mindenképpen egy megzakkant elmét kellett játszania. A kinézettel semmi baj nem volt és a testen is jól látszott a rovarcsípések, növények horzsolásának nyoma, ami igazolta Benjamin álmokfutását a dzsungelben. Akkor ennek megfelelően kell viselkedni. Benjamin a lehető legtermészetesebb módon gyalogolt elő az asszonyok nem kis riadalmára. Azonban látták, hogy félkegyelmű és egy idő múlva lecsillapodtak. Benjamin a faluba térve egy csapat gyerekekkel hadakozott, akik szét akarták szedni. A férfiak távolról szemléltek az idegent és figyelték, miként mozog, hogyan terelik őt a gyerekek. Benjamin próbált olyan artikulátlan hangokat kiadni, amilyeneket csak tudott. Mindez derűtségre adott okot ebben a falusi közösségben. A férfinek nem is figyelték ezután annyira Benjaminra, hagyták, hadd szórakozza-

nak vele a gyerekek. Egy idő után a gyerekek is megunták a dolgot. Bár Afrika a bántsd a gyengét birodalma és most Benjamin volt a gyenge, a gyerekek valahogy kegyesebbek voltak vele, mint annak idején az alakulata a gyerekekkel. Benjamin csak kézmozdulatokkal és hangokkal kommunikált. Elmutogatta, hogy éhes és valami ruhát akar. Kapott valamit, amit a többiek meghagytak. Ez is csodálatos volt annyi évi dzsungelkoszt után! Majd kapott pár mosórongyot, amit ágyékkötőnek használhatott, csak egy madzagot kellett csinálnia a dzsungel növényeiből.

Meg akart aludni a falu határában, tudta, hogy idegennek nem ildomos a belterületre merészkedni éjszaka, ha nem hívják. Márpedig őt senki sem hívta. Benjamins a kutyák bántották az éjszaka, hiszen azok nem voltak hozzászokva, és már bánta, hogy a falut választotta nyugvóhelyül. Ezek a korcs afrikai ebek szintén tudják ki a gyenge és le nem szállnak róla. Ágyékkötője már volt, az igazi nyereség az lett volna, ha emellé egy flakont és egy bozótvgó kést is szerez. Ez ma elmaradt. Benjamin kénytelen kelletlen visszavonult a dzsungelbe és lombokból készített magának fekvőhelyet. Először ágakat tört és azokat fedte be lombokkal, majd levelekkel. Azok a fránya rovarok. Egész éjszaka csípték, ezért inkább majd nappal kell aludnia, ha azt akarja, hogy jó erőben legyen. Eljött a másnap és visszasettenkedett a faluba. Már nem tartottak tőle. Különösen nem, amikor a falu szemetét vizsgálta, de flakont ott nem talált, mert az itt a falusiaknak is érték. Sem flakon, sem konzerves doboz, semmi, amiben vizet vehetne a patakból. Egyszer csak egy öreg megszólította szuahéliül. Mit keresel bolond? Benjamin elmutogatta mit akar. Az öreg magához hívta és adott neki egy flakont. Amikor Benjamin a kést is elmutogatta, az öreg haragra lobbant és az egész falut Benjaminra uszította. Mene-külj innen Benjamin, mondta magában, mert különben kiontják a beled, idézte őrmesterét. Futott is Benjamin, ahogy tudott, legalább flakonja volt. Fél siker, de több mint a semmi. Marad a bot. Az is fontos a dzsungelben, ha már kés nincs. Bot pedig mindenhol van. Szedett magának botot az ifjú és úgy haladt tovább. Az irány kelet, bot és egy flakon víz, ez minden.

Benjamin bolyongása öt napig tartott, amíg nagyobb településre ért. Itt járművek is voltak, tehát létezhetett út, ami innen tovább vezet még ennél nagyobb városok felé. A megjelenése sem keltett olyan riadalmat, mint a kis erdei faluban. Itt nem ismer mindenki mindenkit. Itt már beköszöntött a civilizáció. Legalább erre lehet kérdezősködni, nem kell tébolyultat játszani. Egy afrikai város utcáin teljesen normális látvány egy félig pucér ember, aki a dzsungelből letévedve az utcákat rója és lesi miből élhet meg. Csak egyre kell vigyáz-

ni, ha megszólítják, akkor nem szabad tanult emberek nyelvhasználatával válaszolni. Ez jól megy Benjaminsnak. Erősen figyelte az útjelző táblákat és egyszer csak megpillantotta a legfontosabbat, Kigali, a főváros tábláját. Még kétszáz kilométer és ott van. Ott biztos kitalál valamit, miként juthat tovább. De hova tovább? Azt nem kérdezheti meg senkitől, hogy tessék mondani merre laknak a kéksapkások? Benjamin még fel sem fogta hova tart, csak az érzései diktálták, hogy mindig egy kisebből a nagyobb felé kell tartani, amíg el nem jut a legnagyobbig. Az erdő után jött a falu, most a kisváros, majd a főváros és utána? Valahogy el kell jutnia a fehérek világába. De hol van az?

Benjamin a város szemeiteiben matatott, de nem talált semmi hasznavehetőt. Flakonból volt már bőven, de arra itt semmi szükség. Ruhára, vagy legalábbis valamilyen textíliára vadászott, amivel fel tudta volna cserélni ágyékkötőjét. Próbált kéregetni, de mindenhonnan elzavarták. A többi koldus, pedig konkurenciát látott benne és kérlelhetetlenül üldözőbe vették. Már arra gondolt, hogy kimegy a temetőbe kiás egy friss sírt és leszedi a halotról a ruhát, amikor egy háznál ruhát teregető asszonyokat pillantott meg. Csak várnia kellett. Várt, amíg az asszonyok eltűntek. Még a kerítés ösvényére is teregettek, ami megkönnyítette Benjamin helyzetét. Elhaladt az ösvény mellett és lekapkodott pár ruhát, majd futásnak eredt. Biztonságos helyre érkezve megtekintette a zsákmányt. Csak egy nadrág volt rávaló, az ingek gyermekméretek voltak, de azokat sem dobta el. Nem telt bele pár óra és Benjaminsnak már inge is volt. Ugyanezt a módszert követte. Most más nyugodtan kimehetett a piacra, ahol valami ételmet is lophatott. A piac egy nagyon fontos hely. Itt nem csak az áru lel gazdára, hanem sok információ cserélődik, sok ember, sokfelől érkezik. Az élelem lopása könnyen ment egy dezertált katonának, az információ begyűjtése pedig még könnyebben. A ruhák soránál akadt olyan szállítóra, aki Kigaliból hozta az árut eladásra. Bekéredzkedett a kocsijába és Benjamin elindult a fővárosba. Zötykölődött az elaggott kocsi, többször el is akadtak, mégis egyre nőtt Benjaminban a biztonságérzet. Ez a kétszáz kilométer több ezernek tűnt, de minden út véget ér egyszer, ennek is vége lett. Benjamin nem ismerte a fővárost. A szállító kirakta az ifjút, Benjamin pedig ösztönszerűen helyet keresett magának. Ha ennyi patkány megél egy ilyen város szemetén, akkor én hogy ne élhetnék meg, gondolta Benjamin? A fiú nekivágott a városnak, ahol sohasem járt. Az üzletek sokasága, emberek zivaja, jövés-menés elkápráztatta az ifjút, megfordult vele a világ. A dzsungelben töltött évek alatt nem látott ilyen színes forgatagot, mint itt. Beleszédült a bolyongásba, leült egy keveset, hogy magához térjen.

Takarodj onnét, fiú, szólt egy hang! Egy rendőr volt. Benjamin felállt és továbbment. Rendőr! És mennyi egyenruha! Nagyon sok uniformisba öltözött embert látott a fiú Kigaliban. És itt vannak a kéksapkás fehérek is. Rengeteg van belőlük! Hol lakhatnak, futott át rajta?

Beesteledett, az áram errefelé drága cikk, így csak pislákoló fények jelezték az üzleteket és az utcákat. Sötétedés után az utcakép teljesen megváltozott. Megszűnt a sürgés-forgás, aki most merészkedett az utcára, az olyanféle volt, mint Benjamin. Kétes alakok, megkésve hazasiető emberek, vagy otthontalanok, akik a trópusi éjszakát a szabadban töltötték. Csak a szórakozóhelyek voltak kivilágítva, ezek és a környékük tele voltak magukat áruló lányokkal.

Micsoda alakok! Akár az őrmester is itt lehetett volna, nem tűnt volna fel.

Benjamin tovább gyalogolt és előkelőbb negyedbe ért, majd megállt, mert meg kellett állnia. Egy szögesdrótokkal és kerítéssel elzárt városrészhez érkezett, ide belépni csak külföldieknek, diplomatáknak és természetesen kék sapkásoknak lehetett. Ide be kell jutnom, gondolta Benjamin. Ez nem egyszerű, ez egy védett övezet volt. Egy kéz megfogta a vállát. Mit keres maga itt, kérdezte egy hang? Eltévedtem, válaszolt Benjamin. Eltévedtél? És honnan tévedtél el? Hutu nyelven szólt a hang hozzá. Lassan odafordult a hang irányába és látta, hogy egy öltönyös fekete férfi szólította meg. Mit akarsz erre, fiú? Te nem tévedtél el, te akarsz erre valamit! Egyszerűen jöttem a fények felé, válaszolt Benjamin, nem ismerem a várost, vidéki vagyok, de miért kérdi, ki maga? Én egy városlakó vagyok, szólt a férfi, aki nem ismeri a vidéket, és néha a fény elől a sötétbe jövök. Mihez értesz? Semmihez. Paraszt vagyok, akarta lerázni a férfit Benjamin. Nem vagy paraszt, mert a parasztok nem így beszélnek, azok összeszarják magukat, ha éjszaka megszólítják őket. Te más vagy. Kell meló? Nem kell semmi, nem látja, hogy egy éhenkórász csavargó vagyok? De látom, felelte az idegen. Én csak munkát akartam adni neked, mert van benn a kerítés túloldalán egy mulatóm és megbízható hutu biztonsági embert keresek oda. Ha nem te vagy az emberem, akkor tévedtem. Várjon, ragadta meg a férfi karját Benjamin. Talán értek valamit ahhoz a melóhoz, próbáljuk ki. Van valamilyen papírod? Nincs. Anyám nem szült velem papírokat. A férfinak tetszett Benjamin magabiztossága. Aludj meg valahol és holnap reggel világosban találkozzunk itt. Rendben. Ezzel a férfi távozott, a fiú egyedül maradt.

Benjamin visszatört a sötét utcák rejtekébe. Nemsokára meg is lelte azt a helyet, ami számára alkalmas volt. Talált pár kartondobozt, azokat szétnyitotta és egy parkírozó kamion alá kiterítette. A jármű alatt mélyen elaludt. Reggel korán ébredt és elindult megkeresni a tegnapi helyet. Nappal nehezebb

volt megtalálni, mint éjszaka, mert a fények nem hívogattak. Végül Benjamin a megbeszélrt helyre érkezett és várt. Valahogy úgy kellett várnia, hogy ne legyen szemet szúró, mert rengeteg katona és rendőr járőrözött a környéken, Egy fa árnyékába telepedett. Egy hang megszólította, de ez más hang volt, nem a tegnap esti. Jöjjon és kövessen, már várják. Egy másik öltönyös alak volt, aki elől ment, Benjamin pedig követte. Egy autó várta őket. Az autóban ott ült a tegnap esti ismerős férfi is. Itt vannak a papírjaid, tedd el őket, szölt Benjaminhoz. De hát ezek nem az enyémekek, kérte ki magának Benjamin! Tegnap este szölte őket anyád, tedd el ezeket. Nélkülük nem jutsz be. Benjamin zsebre vágta a papírokat és a kocsiha ült. A kocsi elindult és három ellenörzési ponton haladt keresztül. Mindenhol kérték a papírokat, a kocsit is átvizsgálták, kivéve a tegnap esti öltönyös férfit. Öt nem vizsgálta senki. Amikor már benn jártak az öltönyös megszólalt. Nem érdekel mi a neved, a papírok szerint Richard vagy, tehát így szölitunk. Engem Gabrilnak hívnak. Mi a meló, kérdezte most már Richard. A meló? Kérdezett vissza Gabril. A meló végtelen egyszerű. Este itt kell őrizned a mulatóm biztonságát, ezért kapsz élelmet és elhelyezést. Pénzt nem kapok, kérdezte Benjamin? Ha pénz is kell, akkor több melót kell végezni. Például tudni kell azt, hogy kinél van pénz és kinél van kő. Milyen kő kérdezett értetlenül Benjamin? Gyémánt? Mi más lenne a kő, kérdezett vissza Gabril? De én nem értek a kövekhez, tiltakozott Benjamin! Akkor csak élelem jár és elhelyezés, szölt Gabril. Viszont hamar megtudom, mi van a zsebekben, aztán döntsétek el, hogy kő az, vagy valami más, felelt Benjamin. Ugye Richard, hogy nem vagy te paraszt? Benjamin tényleg nem értett a kövekhez, de a motozáshoz és az azt megelőző kérdezősködéshez jól értett, az őrmester kezei alatt ezt jól meg kellett tanulni. Richard, szölt Gabril. Féltre ne érts, én nem foglalkozom kövekkel. Szeretném tudni, hogy ki mennyi kövel és pénzzel érkezik és mennyivel távozik. Sokan csak alibiből játszanak a játéktérben, de valójában gyémántokkal kereskednek. Ez egy semleges hely, itt ezt le tudják bonyolítani. Én csak azt akarom tudni, hogy kik az eladók, mennyit adnak el és kik a vevők, őők pedig mennyit vesznek. Mindenkiről tudni akarok, érted, Richard! Ha jól dolgozol, gazdaggá teszek és oda utazhatsz, ahova akarsz. Ez varázsütésként hatott Benjaminra. Vannak-e kamerák, kérdezte Benjamin? A bárban, az előtérben és a játéktérben vannak, válaszolt Gabril. És a WC-ben miért nincs? Hogy lehetne a WC-ben, ott nagyon feltűnő lenne, szölt Gabril! A tükrök nem feltűnőnek a WC-ben a kézmosóknál. Úgy kell ezeket beállítani, hogy egy kamera venni tudja a tükröket. A kövek legtöbbször nem zsebben jönnek és nem is úgy távoznak, mondta

Benjamin, közben az őrmesterre gondolt, nem hitte volna, hogy egyszer hálás lesz a bél hipotéziseiért. Hé, Richard! Fel vagy véve! Tud útlevelet is szerezni, meg vízumokat, kérdezte Benjamin? Ezen gondolkodnom kell. Egyelőre nem.

Benjaminnak átfutott az agyán az a több ezer karát gyémánt, amit a kéksapkások ellenőrizetlenül vettek át a dzsungel támaszpontokon Laomé tábornoktól és még ki tudja ki mástól, ezek itt meg küszködnek pár karát felkutatásáért. Az ő dolguk, rájuk hagyta, van meló, lesz pénz és lehet, hogy le tudok lépni, gondolta Benjamin. A fiú haját egy szakavatott fodrász megnyírta, majd kapott egy öltönyt. Felvette, alig tudott mozogni benne. Ez volt élete első öltönye. Nyakkendőt is kötöttek neki, mert azt nem tudott, végül megnézhetette magát a tükörben. Meghökken.

Hamar besötétedett, készülni kellett az első munkanapra. Benjamin elfoglalta posztját. Még nem figyelt olyan élesen, mert tudta, hogy a nagyobb játékosok csak éjszaka jönnek. Hamar eljött az éjszaka is. Benjamin kezdett rákoncentrálni a feladatra, de ha megfeszült sem vett észre semmit. Sem a játéktérben, sem a WC-ben nem volt érdemleges mozgás. A figyelem teljesen kifárasztotta. Hajnalra élő halott lett belőle és teljesen kimerülve dőlt agynak.

Másnap újból nekilátott a vendégek mustrálgatásának, de nem járt különösebb eredménnyel. Egyet azonban megfigyelt. Egy teljesen vegyes társaság járt ide szórakozni, volt itt mindenféle, fekete, libanoni, indiai és fehér. De honnan van ezeknek ennyi pénzük, kérdezte magától Benjamin? Helyi kereskedőknek látszanak. Honnan van annyi bevételük, hogy ennyi pénzt eljátszsanak? Benjamin már egy hete volt szolgálatban és a társaság magját már jól ismerte, valamennyien mindennapos vendégek voltak, játszottak, de semmi többet nem vett észre. És eljött a nagy nap. Kinyílt az ajtó, belépett két ismerős arc. Laomé tábornok és az őrmester. Civil ruhát hordtak. Benjamin nem tudta hova bújjon, hiszen ha felismerik, akkor neki vége. Azt is tudta, hogy most van esély arra, hogy kövekről gyűjtsön információt, mert ugyan mi másért jöhetett volna ez a két ember a dzsungelből? Laomé rulettezni kezdett, az őrmester pedig félrevonult az egyik libanonival, akit láthatólag jól ismert. Benjamin próbált a közelükbe férközni. Szerencsére az öltöny és az új dizájn megváltoztatta a fiút, úgyhogy az őrmester nem is sejtette ki áll mögötte. Számokkal dobálództak. Valószínűleg a karátok és a dollárértékek röppöltek a levegőben úgy, hogy a két félen kívül más ne nagyon értse a társalgást. Valahogy egyezsége jutottak, mert abbahagyták és az őrmester kivonult a mulatóból, a libanoni pedig a többi libanonihoz ment. Ezek közül az egyik kiment a WC-be, magára zárta az egyik ajtót, matatott valamit, lehúzta és távozott. Eltelt pár perc és a

bejáratban megjelent az őrmester egy másik ismerős arccal. Ez egy olyan ifjonc volt, akivel Benjamin annak idején együtt kapta a kiképzést és együtt szolgáltak öt évig. Leültek, rendelték egy italt. Megitták, majd az őrmesterrel érkezett ifjú kiment a WC-be. Ott magára zárta ugyanazt a WC ajtót, amit a libanoni használt, valamit matatott, majd lehúzta a WC-t és távozott, majd elhagyta a mulatót. Benjamin mindent értett, csak azt nem tudta, mennyi kő cserélt gazdát. Benjamin bekopogott Gabril irodájának ajtaján. Bújj be Richard. Mi van, észrevettél valamit? Igen, Gabril, válaszolta Benjamin és elmondta mit látott, de arról nem tett említést, hogy ismerte azokat, akik a köveket hozták. Ide nézz Richard, szólt Gabril és visszajátszotta azt a felvételt, ami a WC-n készült az egyik tükör segítségével. Ezen ugyanúgy le tudták követni az eseményeket, ahogy a fiú elmondta.

Gabril a telefonjához nyúlt és hívott egy számot, akivel franciául beszélt. Nemsokára megjelent két fehér civil ruhában és végigpásztázták a kamerák által közvetített képeket a vendégekről. Amikor Laomé tábornokhoz értek, megálltak. Ez hogy kerül ide? Neki nem szabadna kijönnie a dzsungelből! Tehát lopod a köveinket és feketén eladod, te szemét, szólt az egyik fehér, aki nem tudta türtőztetni magát. Kik voltak a WC-n? Richard mutass rájuk. Nem tudok, válaszolt Benjamin, mert azok leléptek. Csak az a libanoni és az a másik fekete van itt, akik sokáig együtt üldögéltek, mielőtt a csere végbement volna. Ezek azok, mutatott Benjamin az őrmesterre és arra a libanonira, akivel az őrmester számháborút folytatott. A fehérek jól megnézték az arcokat és láthatóan azonosították az őrmestert, de a libanont is. Akkor már tudjuk, hogy csinálják! Tudjuk, hogy átvernek minket, de ma már azt is tudjuk hogy! Benjaminnek most esett le, hogy ezek itt a kék sapkás istenektől vannak civilben. Már azt is tudja, hogy Gabril is nekik dolgozik. Vele próbálják kideríteni, mennyi kő távozik innen úgy, hogy őket kikerüli. Ezért lehet ennek a fekete hutunak itt a fények negyedében egy menő mulatója. Nincsenek véletlenek! Miért ér ennyit az a kis szar kő? Miért kell minden egyes darabról tudni? Na és mi van akkor, ha pár szem hiányzik a leltárból? Ezekre a kérdésekre nem tudta a választ Benjamin. A két fehér Benjaminhoz fordult. Jól van fiú, ügyes voltál. Szerencséd, hogy nem ismered ezeket a vadállatokat. Gabril, tartsd karban ezt a fiút, lehet, hogy majd kell nekünk. Benjaminban elhűlt a vér. Még hogy ő ne ismerte volna Laomé-t és az őrmestert? Miattuk szívott több mint öt évet és kényszerült olyan dolgok elkövetésére, ami abszolúte nem vágott az ő egyéniségébe. Hány ilyen Laomé féle lehet itt errefelé, aki abban a tudatban, hogy Kigaliban, vagy Kinshasában el tud veszni, feketén leboltolja azt a követ,

amit duplán lopott. Ellopta a bányászoktól és a kéksapkásoktól. Ezen a ponton Benjamin fennakadt. Most ki is lopott? A kő elsősorban az idevalósiaké, a kéksapkások pedig nem idevalók. Akkor mit akarnak a kéksapkások a kövekkel, ha ők biztos kiesnek abból a körből, akikhez ez tartozik? Ők talán a legnagyobb tolvajok? Visszaidézte az őrmester szavait, amikor azt mondta, minden, ami ebben a földben van Laomé tábornoké. Ez akkor sem volt hihető, de még mindig jobban hihető, mintha a kéksapkásoké lenne! Benjamin nem tudott magában rendet tenni, inkább ágynak esett a nehéz nap után és elaludt.

Másnap zúgott a feje a történetektől, ivott egy sört, amihez nem volt hozzászokva, így megértett neki. Szarok ebbe a lamentálgatásba, ...mi kié, egy a lényeg, nekem legyen jó. Ezt a jelszót a zászlajára tűzve lenyugodott és józansága is kezdett visszatérni. Pár nap megint gyanútlanul telt, de Benjamin már tudta, milyen trükkökre figyeljen. Egy hét múlva azonban számára ismeretlen arcok hasonló módon, ahogy az őrmester a libanonival, most egy tömzsi fekete egy indiaival üldögélt le egy intim számcsatára. Benjamin tudta mi fog következni és rohant Gabril irodájába, aki azonnal beélesítette minden kameráját, emberei Benjamin tájékoztatása alapján tudták, kiket figyeljenek, valamint hívta azt a bizonyos számot. A két fehér valószínűleg a szomszédban lakhatott, mert pont addigra értek ki, amikor a WC-s csere második fordulója végbement, mindenkit láttak, mindenkit felismertek. Most egy másik helyi katonai hatalmasságot neveztek meg, aki szintén nekik hivatott a köveket leadni. Szóval te is elárultál, te szemét? Láthatólag dühítette a fehéreket a kis tömzsi látványa, mert ezzel a leltárukból több kő hiányzott, mint eddig hitték. Ráadásul ez a tömzsi tiszt a kormány seregében szolgált. Megbízóink nem örülnének, ha tudnák, mondta az egyik. Te hülye, úgymint megtudják! Ha ennyi kő megjelenik azon a piacon, ahol minden egyes darab csak ellenőrzött csatornán kerülhet oda, akkor nekünk végünk. Rá fognak jönni, honnan származnak a kövek. Mi csak ezeken a fekete operett tábornokokon verhetjük le a hiányt. Az indiaiakat nem bánthatjuk, a libanoniak pedig zárt csatornán dolgoznak komoly megbízókkal, tehát hozzájuk sem nyúlhatunk. Ilyenkor jelentést kell tennünk és előkészítjük annak az új, hozzánk hű új tábornoknak a katonai sikerét, aki kifüstöli ezeket a barmokat az állásaikból. Azokkal fogjuk folytatni a boltot, mindaddig, amíg át nem vernek. Új tábornok jelentkezők mindig akadnak, a hatalmat mi adjuk a seggük alá. Benjamin kezdte érteni mi folyik errefelé és már tudta azokra a kérdésekre a választ, amelyeket az előző években feltett magának. Akkor ezek a fehér istenek lopásból építik saját gazdagságukat? Nagyon drága kövekről lehet szó, ha ennyit hisztiznek miatt-

ta és ők mindezért egy fityinget sem fizetnek! Egyre jobban érdekel, hol élhetnek ezek a fehérek, hogy nézhet ki az országuk! Richard! Hé Richard, hallotta végül Benjamin az őt szólító Gabrilt. Jól dolgoztál. Itt van ezer dollár. Ezt a két fehér küldi, prémium! Mit ér ezer dollár, futott át Benjaminon? Kösz, bökte ki végül, mintha a világ legtermészetesebb dolga lenne, hogy ezer dollárt a farzsebébe rak. Gabril büszke volt Benjaminre, akiről már biztos tudta, hogy nem paraszt.

Gabril érdemesnek tartotta a fiút arra, hogy megmutassa neki, miként működik a komputer, hogyan folynak azon a levelezések, mi módon lehet azon hírekhez jutni. Benjamin eleinte szenvtelenül bámulta a masinát, semmi kedve nem volt a tanuláshoz, de lassanként rákapott, végül a szenvedélyévé vált. Pár hónap elmúltával barátkozott, levelezett a neten, ahol egy olyan világ tárult ki előtte, amit azelőtt nem ismert. Érdekelték azok a beszámolók, melyeket virtuális barátai küldtek más országokból. Rájött arra, hogy nincs egyedül. A magányát feloldotta az a sorsközösség, mely a világhálón szerzett ismerőseivel kötötte össze.

Évek teltek el és a fiúból érett férfi vált. Továbbra is a mulatóban dolgozott, számos gyémánt tranzakciót felfedett, a világot pedig annyira ismerte, amennyire az internet ezt számára lehetővé tette. A híreket ugyan követte, de főleg azokból a levelekből alkotott képet a világról, melyeket partnerei küldtek. Csupa hasonló sorsról kapott hírt, mint az övé.

2025 februárját írták akkor, amikor Benjamin felkapta a fejét. Valami megindult Afrikában. Futótűzként terjedt valami, aminek Benjamin nem tudott ellenállni. Nekiesett barátait, levelező partnereit faggatni, hátha többet tudnak a dologról... – mindenki tudott róla és nekivágtak valaminek, ami megváltoztatta a világot.

3. FEKETE FLOTTA

Barry egy szomáliai halászfaluban élt Bosaso városától keletre. Az országot több évtizede egymással versengő hadurak és mozgalmak fegyveres harcai szabdalták darabokra. Mindenhol eluralkodott a káosz. Barry erről mit sem tudott. Napi programja az volt, hogy apjával a kis bárkájukba szálltak, beveztek az Indiai-óceán halrajokban gazdag vizeihez és kivetették hálójukat. Hal azonban nem volt olyan bőséggel, mint annak idején. A halak egy része a helyi kifőzdébe ment, a nagyobb mennyiséget Bosasoba, a városba vitte minden hajnalban egy kereskedő, a maradékot pedig Barry anyja próbálta eladni a helyi piacon. Ebből is látszik, hogy pont a halászfaluban maradt a legsilányabb hal, a jobbakat a kereskedők kiválogatták. Barry serdülő fiú volt, a családban ő volt a legidősebb gyerek, rajta kívül még három fiú és négy kislány szívta a levegőt a kis kunyhóban. Minden gyerek be volt fogva valamilyen házimunkára, különben nem győzték volna. A kislányok már öt-hat éves koruk óta főztek, mostak, takarítottak, a nagyobbik pedig az anyjukat kísérte el a piacra. A fiúk fát gyűjtöttek, segítettek a hálók kötözésében, hajtogatásában, és minden vágyuk volt, hogy Barryvel ők is bárkára szálljanak. Apjuk addig nem engedte őket, amíg a parton meg nem tanulnak mindent, amit a bárkáról, hálóról, az Óceánról és a halakról tudni lehet. A munkát ki kellett érdemelni, nem csak úgy ímmel-ámmal kezdtek neki, mint a városi gyerekek.

A faluban több család élt ugyanezen minta szerint. A halászok alig alszanak. Már gyakran éjfél után ki kellett evezniük, hogy időre ki tudják vetni hálójukat és hajnalra a zsákmánnyal partot érjenek. Ha lekésik a kereskedőt, akkor minden a nyakukon marad és errefelé nincs jég, vagy hűtőszekrény arra, hogy eltartsák benne az árut, a kereskedő amúgy is csak a friss halat venné át. Olykor felfüstöltek egy pár halat, de ezt nem tehetik meg az egész mennyiséggel, amit fogtak. Bosaso környéke a káosz ellenére békés vidék volt.

Szomália legnagyobb déli felét az ifjú muzulmánok szervezete, röviden Sábáb foglalta el. Őket tartja a világ iszlám szélsőségeseknek, de a helyiek tudják, hogy ők nem az iszlámban, hanem az elmaradottságban, tudatlanságban és nyomorban képviselik a szélsőséget. Amióta fegyver került a kezükbe, igaz, muzulmán jelszavakat puffogtatnak és ennek zászlaja alatt gyilkolnak, rabolnak, ahogy annak idején a szentföldről visszatérő kereszties lovagok tették, de éppen annyi közülük van az iszlámhoz, mint azoknak volt a kereszténységhez. Mogadishu, a főváros és az azt körbevevő szűk gyűrű a kormánycsapatok ke-

zén volt, de a fővárostól hatvan kilométernyire a Sábáb ellenőrzése alatt álltak a területek. A kormány nem büszkélkedhetett többel, mint az ország északi egyharmadának birtoklásával, ide esett Bosaso is, Mogadishu után a második legnagyobb város, gazdaságát tekintve, pedig lehet, hogy az első. A fennmaradó részek pedig az elszakadni kívánó szeparatista Szomáliát képviselték, akik az Etiópiával közvetlen határos területeken voltak az urak. A Sábáb hatalmas déli övezete határos volt Kenyával, ahova rengeteg szomáliai menekült át az állandó zaklatások, gyilkosságok, rablások miatt. A többszázezres menekült-tömeg egy része táborokban élt, de sokan elvegyültek a kenyai bantu lakosság között, ami egy idő után feszültséget okozott. A szomáliaiak sokkal élénkebb, agresszívebb kereskedők voltak, mint a bantuk. Így a menekülttáboraikban is boltokat nyitottak és a környék bantu lakossága gyakorlatilag rájuk szorult, a kenyai kereskedők pedig tönkre mentek. A Sábáb erőszakossága leállította az életet délen, így a Sábának olyan helyeken is portyáznia kellett, amelyek nem álltak a kontrollja alatt, de még élet volt. A Sábáb területéről aki tehetett, elmenekült és vitte magával azt a kis vagyont, amivel máshol új életet tudott kezdeni. Nem maradt más, mint többségében a nomád állattartó törzsek széles nagy Dél-Szomáliában. Ezekről a gondoktól, bajoktól nem fájt a feje Bosasonak és környékének. Ide éppenséggel özönlöttek a belső menekültek és a sok kis vagyonka együttesen hatalmas vagyoni jelenlétet eredményezett, ami megdobta Bosaso gazdaságát. Szomália nemcsak állattenyésztéséről és halászatáról híres, hanem arról is, hogy a tengerpartjai mentén húzó-dó kontinentális talapzatában található a föld legnagyobb, még feltáratlan bauxit-készlete. Szomália még nem tart ott, hogy nekikezdjen a bauxit kitermelésnek, ehelyett egy más iparág kezdett felfejlődni. Ez inkább az ország fekvésével van kapcsolatban. A távol-keletről és délről a Vörös tenger irányába tartó vízi utak Szomália partjai előtt haladnak el. Ez óriási hajóforgalmat jelent. De ne vágiunk a dolgok elébe és térjünk vissza a kis halászfaluba.

A halászok hol magukban próbáltak szerencsét, hol összefogtak és együtt vetették ki a nagyhálót, mikor hogy. Ha tudták, jön a nagy halraj, akkor érdekesebb volt összefogni. A halászok a vízen is tökéletesen tudtak kommunikálni, jeleket küldeni egymásnak mindenféle technikai berendezés nélkül. Erre szükség is volt, mert tájékoztatniuk kellett egymást a víz veszélyeiről, segítséget kérhettek egymástól és megoszthatták mindazt, amit a halrajokkal kapcsolatban felfedeztek. A halászok így egy erős közösséget formáltak, amire szükség is volt a nyílt vizeken. Barry csak négy osztályt járt ki az iskolából, családja sem unszolta, hogy folytassa, mert szükség volt a fiúra az apja oldalán. Lehe-

tetlen a halászat mellett iskolába járni, hiszen tanítás akkor van, amikor a halász alszik, mert éppen hajnalban tért vissza a vizekről. Barry élvezte, amit csinál, de néha egyhangúnak tűnt számára a vizek világa. Elhatározta, ha pénze lesz egyszer, akkor nyit Bosasoban egy éttermet és abból fog élni. Talán ott pár testvérét is alkalmazni tudja, így együtt marad a család, gondolta. Ehhez pedig pénz kell, sok pénz, ezekből a halakból nem jön annyi össze. A fiú nem is gondolkodott rosszul, mert Bosasoban megpezdült az élet a sok odavándorolt ember pénzétől, ami a külföldiek érdeklődését is felkeltette. Így külföldi üzletemberek is egyre gyakrabban keresték fel Bosasót. Még a Mogadishui vagyonos réteg is itt nyitott irodákat, mert a főváros biztonságát a Sábáb állandó bizonytalanságban tartotta. A fiú hallotta azt a sok szörnyűséget, ami az országában folyik, de valahol az ő szűk világában nem látott tovább Bosasonál és vágyainál.

Egy napon egy érdekes angolul beszélő csapat érkezett Bosasoba. Angolul csak egymás közt beszéltek, mert volt közöttük, aki olaszul és szomáliai helyi nyelven is beszélt. Vegyesen voltak fehérek és feketék. Ismerkedtek, barátkoztak az emberekkel, de látszott rajtuk, hogy nem akárkik. A helyi katonai vezetők nem győztek hajbókolni előttük, de ők olaszos közvetlenséggel kezeltek mindenkit, rangtól függetlenül. A helyi biztonsági felvezetésre nem tartottak igényt, maguk kószáltak a városban és annak környékén három pazar terepjáróval. Minden autóhoz a legmodernebb kommunikációs rendszer tartozott, így nem csak egymással, hanem szatellit telefonjaikon keresztül az egész világgal kapcsolatba tudtak kerülni. Ehhez a műholdas rendszerhez voltak bekötve laptopjaik is. A GPS pedig arról gondoskodott, hogy el ne tévedjenek. Ők tízen betértek abba a halászfaluba is, ahol Barry élt családjával. Késő délután érkeztek a faluba, éppen akkor, amikor Barry kezdett magához térni a nappali alvásból. A három terepjáró könnyedén levonult a laza parti fövényre, ahol más jármű rég elakadt volna. Utasai kiszálltak és nézték a végtelennek tűnő vizeket. A fél falu, élükön a gyereksereggel percek alatt körbevette a társaságot, mintha a holdról érkeztek volna. Barry is rohant, ahogy csak tudott. Nézte az autókat, megtapogatta kerekeiket, nem akart hinni a szemének. Majd a társaság felé vette az irányt és azt nézte, mit figyelnek azok a vizeken. Egyikük, aki eredetileg szomáliai lehetett, megszólította Barryt. Tetszenek az autók, kölyök, kérdezté? Nagyon, szólt vissza Barry. Majd neked is lesz ilyen, ha sok halat fogsz, kezdeményezett az idegen. Ha az óceán összes halát kifognám, sem tudnék ilyen autót venni, válaszolt Barry. Nincs a halnak ára és egyre nehezebb rájuk akadni. Tele van a tenger nagy Japán és másmilyen halászfloattával,

azok viszik el a nagy zsákmányt, nekünk csak az apraja marad a partokon. Az idegen felkapta a fejét a válaszra. Így van ez, ha hagyjátok magatokat. Tiétek lehetne az a sok pénz a halból és nem az övék, ha egy kicsit járatnátok a fejeteiket, mondta. Járatom én, szólt Barry, de hiába járatom, ha egy fej önmagában nem ér semmit. Hogy hívnak fiú, kérdezte a férfi. Barry vagyok, az apám fia, aki halász. Csak a tengerhez értünk, felelt Barry. A tengerhez érteni nagy tudásra vall. Ha ezt tovább akarod fejleszteni úgy, hogy pénzed is legyen belőle, ahhoz tovább kell lépned. Hogyan, kérdezte Barry? Én csak négy évet végeztem el az iskolából, többet nem tudtam, mert munkába kellett állni! Hogyan léphetnék tovább? Ha van akaratod, akkor meg tudod tenni, mondta a férfi. Én is egy kis halászfaluból származom Bosasotól ötven kilométerre, nyugatra, most itt vagyok, teljesen más körülmények között, mint ahogy születtem és vannak elképzeléseim. Szeretem Szomáliát, azért dolgozom, hogy javaiból ne csak mások éljenek jól, hanem ti is, akik az én vérem vagytok. Én is szeretem Szomáliát vágott vissza a fiú, bár mostanság nincs sok szeretnivaló rajta. A Sábáb feldúlja délen, a szeparatisták északon. És ti itt, kérdezte a férfi? Mit tesztek azért, hogy ez ne így legyen? Az orrotok előtt van ez a kincs, az óceán, ezt is mások fölözik le! Mi marad mindebből nektek? Ott úszik el a ti sokmillió dollárotok, az orrotok előtt, ti pedig beéritek egy-két kardhallal, miközben egymást kaszaboljátok! A fiú egyetértően bólogatott és a nagy hajókra tekintve vágyai álma, a bosasoi étterme futott át az agyán. Valóban, egy-két hal nem hoz fejlődést. Valami mást kell tenni. Én változtatni akarok, de nem tudom hogy, vágott neki Barry. Egy éttermet akarok nyitni a városban, nem itt akarok megrohadni a bárkán, de ahhoz sok pénz kell. Halakból nem tudom megkeresni. A férfi mosolygott és így szólt: ha csatlakozol ahhoz, amihez én, akkor nem csak vendéglőd, hanem ilyen kocsid is lesz. Barryt érdekelte a dolog, kérdezett volna, de a férfi lassan a kocsi felé vette az irányt és egyik társával angolul kommunikált. Barry odakiáltott. Hé, uram, hogy hívják, hogy találom meg? A férfi miközben beszállt és letekerte az ablakot csak annyit mondott: nem lényeg a nevem, az a lényeg, hogy tudom, téged Barrynek hívnak és egy emberem hamar meg fog keresni, ha akarod. Akarod? Igen, válaszolta lelkesen Barry, persze, hogy akarom, de hogy hívják, uram? Hogy tudom, hogy ki fog keresni? A férfi csak mosolygott az ablak mögül, intett Barrynek és elhajtottak.

A tömeg szétszéledt, Barry is hazagyalogolt. Elhatározta, hogy nem szól otthon semmit a történekről. Apja úgysem engedné el a háztól, hiszen szükség van rá, amúgy pedig ki tudja ki volt ez az idegen? Lehet, hogy csak nagyo-

kat mondott, lódított, ahogy az Afrikában mindenhol szokás. És mi van, ha nem? Erre Barry nem gondolt. A következő napokban éppúgy kiment apjával a tengerre, mint eddig és beljebb kerülve a mélyebb vizekre láthatta azt a rengeteg hajót, melyek megállás nélkül haladtak a Vörös-tenger felé. A nagy halászflokkák árnyékában nekik pedig az jut, ami a hálói kból kiszökött. Az idegennek igaza volt, futott át Barry agyán, mi itt megfeszülünk és a gazdagság máshová megy.

Barry, ne bámulj, húzd azt a hálót, szólt a fiú apja és Barry engedelmeskedett.

A fiú már letett arról, hogy történik valami, amikor egy motoros ember a faluba érkezett és őt kereste. Ez az ember szintén egy halászfaluból érkezett, Bosasotól ötven kilométerre, nyugatra. Több fiút is megszólított, mire Barry nyomára akadt. A fiú délutánját töltötte, amikor társai kiáltották: Hé, Barry! Itt egy idegen, téged keres! A fiú kilépett a kunyhóból és meglátta az embert. Te vagy az, akivel az a szép kocsis ember beszélt, Barry, kérdezte? Igen én, válaszolt az ifjú. Na, akkor készülj! De az apám, vele mi lesz, kérdezte Barry. Őt bízd rám, mondta a férfi. Hol van apád?

- Itthon van.

- Szeretnék beszélni vele.

Barry berohant a kunyhóba és kihívta az apját. Az idegen félrehívta az öregget, beszélgettek egy fél órát, majd átadott neki egy borítékot. Barry apja remegő kezekkel tette el az adományt és magához hívta Baryt. Fiam, mondta. Ha tényleg kedved van csatlakozni ehhez az úrhoz, nem ellenzem, majd öcséd felvált téged a bárkán, csupán egyet ne feledj. Ne feledj el minket, a családodat. Sohase feledj minket, fiam. Mi mindig visszavárunk. Ha pedig neked kedves a szerencse, akkor tudod a kötelességedet. Az öreg megölelte a fiát és beküldte, búcsúzzon el a többiektől is. Egyedül Barry öccse örült titkon a fiú távozásának, mert így felvirradt az ő napja és apját kísérheti a bárkán. Barry felült a férfi mögé a motorra és elhajtottak. A fiú apja könnyes szemekkel csukta be a kunyhó ajtaját, majd kinyitotta a borítékot, amit kapott. Ezer dollárt talált benne. Sohasem látott ennyi pénzt egész életében.

Hova megyünk, kérdezte a fiú a motorost. Majd meglátod, hangzott a válasz. Nem leszel egyedül, már több olyan srác is van, mint te. Barry sajnálta otthagyni a családját, de örült szerencséjének, hogy az elválás ilyen simán sikerült. A motor áthalad Bosason, a vágyak városán, végighajtottak a főutcán, amiről a fiú titkon álmódzott, majd elhagyták a várost. Egyszer meg kellett állniuk tankolni, majd folytatták útjukat. Bosasotól ötven kilométerre, nyu-

gatra letértek a főútról a tenger irányába, ahol pár perc motorozás után Barry meglátott egy halászfalut. Beérve a faluba a fiú nem vett észre semmi különösöt, igen ám, de a motor nem állt meg. Még mentek vagy tíz kilométert és akkor egy másik településre értek, amit kerítés vett körül. A kapun áthaladva egy rendezett épületcsoport előtt megálltak. Itt már várták a jövevényeket. A parkolóban ott volt az a három terepjáró is. Barry valóban sok hasonló ifjúval találkozott, mint maga. Lehettek úgy ötvenen. Hé, Barry, nem ismeresz meg, kérdezte egy hang. A fiú odafordult és meglátta azt a férfit, akivel a terepjáró mellett összeismerkedet. Ugye, hogy megtaláltunk, kérdezte?

- Igen, uram, de még mindig nem tudom, hogy szólítsam?

- Nagyon erősakos vagy Barry, de győztél, szólíts Samirnek. Ezek a fiúk itt mind tenni akarnak az országért és a családjukért. Azt hiszem jó csapat lesztek...

- Ők hova valók?

- Mind halászfalukból jöttek, mint te. Itt ti együtt úgy ismeritek a vizeket, mint senki más a térségben és ez nagyon fontos a küldetésünkhöz.

- Miért, mi a küldetésünk?

- Az, hogy ne csak halásszatok, hanem vadásszatok is. A két szakma együtt hoz szerencsét, kacsintott a férfi Barryre. Majd mindent megtudsz.

Ezek a rendezett épülettömbök valaha valamilyen oktatási intézményként szolgálhattak. Külön voltak helyiségek az oktatásra és a diákok elszállásolására. Az ifjoncokat tízesével helyezték el egy terembe, ahol mindegyiknek jutott egy matrac és egy fehér lepedő. Vacsorára kaptak sült halat rizzsel és nyugovóra tértek. Az alvás nem ment a teremben, mert nem voltak a fiúk hozzászokva az esti lefekvéshez. Éjfél körül pedig mindegyiknek mehetnékje volt. Beszélgettek ugyan egymás között valamit, de még nem ismerték egymást, nem sok közös téma lehetett, amit kitárgyalhattak volna, ezért inkább maradt minden egy udvariassági feszengés szintjén. Az éj beállta után kinyíltak az ajtók és megjelent három azok közül, akik a terepjárókkal járták a környéket. Az egyikük a szomáliai volt. Na, fiatalok, úgy látom, titeket nem kell ébreszteni, mint azokat a városi ficsúrokat. Gyerünk. Ki a teremből, elkezdjük az oktatást. Az ötven fiút egy előadóterembe vezették, ahol még két helyi ember ült egy asztalnál. Miután a fiúk elhelyezkedtek, az egyikük felállt és üdvözölte az ifjoncokat. Fiúk, mondta. Ti mind szegény halászcsaládokból származtok, akik jobb sorsra érdemesek. Az életet úgy is lehet folytatni, ahogy apáitok, de úgy is, hogy elveszitek azt, ami nektek jár. Igen, sok minden jár nektek, amiről nem is tudtok. Ez az ország gazdag és ebből a gazdagságból eddig még nem jutta-

tott nektek semmit. A ti feladatotok az lesz, hogy elvegyétek jogos jussotokat és segítsétek vele hozzátartozóitokat.

A fiúkat megkapta ez a néhány szó. Mindegyikük terveket forgatott és a tervekhez jó alapot jelentett ez az erős biztatás. Ezt követően hosszan beszéltek azokról a tengeri útvonalakról, melyeket fizetés nélkül használnak a hajók és kitértek a nagy halászflokkok által okozott károokra, amiért eddig senki sem fizetett. Reggel aludni küldték a fiúkat azzal, hogy délután gyakorlati képzés lesz. A diákok már alig várták a délutánt, mert a nagy szövegekhez nem voltak hozzászokva. A nap leszállóágba ért, amikor a fiúkat a partra terelték. A parton különböző gépágyúk, vállról indítható páncéltörők, rakéták és különböző kaliberű sorozatfegyverek voltak. A fiúk döbbenet bámulták a fegyvereket. Néhányuk megjegyezte, mintha a Sábábnak is hasonló cuccai lettek volna, csak azokat a gépágyúkat kis teherautókra szerelték. Ezeket vajon hova szerelik?

A parton két fehér jelent meg, akik szintén a terepjárókkal járták a környéket. Angolul beszéltek, a helyiek tolmácsoltak számukra. Elmondták melyik fegyver mire való és milyen távolságon belül milyen tűzerőt képvisel. Ezeknek a fegyvereknek a használatát minden résztvevőnek ismernie kell, ezért minden nap, különböző napszakokban kiképzést tartanak, ami egy hónapon keresztül fog tartani. Most pedig ide figyeljenek, mondta az egyik kiképző. Álljanak mögém. A férfi az egyik gépágyúhoz ment. Megcélozta azt a bárkát a vízben, amelyik a legtávolabb állt és egy sorozatot irányított rá. A bárka recseget, ropogott, a hajótest megroppant és szépen lassan elsüllyedt. A fiúk ámultak és bámultak. Már tudták, hogy jó helyen vannak, itt erő áll mögöttük, ami biztos elég alap lesz ahhoz, hogy vágyaik beteljesüljenek. Ettől kezdve hatalmas lelkesedéssel indultak a kiképzésnek.

Valóban, a nap minden szakában számíthattak arra, hogy képzésre hívják őket. A fiúkban feltámadt egy olyan érzés, ami eddig nem volt. Már erőt képviselnek, nem gyengeséget és megadást. Küzdeni tanulnak azért, hogy legyen nekik és családjuknak valami, ami eddig nem volt. Már látják, hogy vagyont csak szerzéssel, fölénnyel és magabiztossággal szerezhetnek, mert a vagyont nem sétál magától egyik kézből a másikba. A harmadik hét végén éleslövészetre vitték a fiúkat. Már elméletből tudták, milyen távolságokra hogyan állítsák be a célszerkezetet, arról is kaptak tájékoztatást, hogy milyen tűzerővel, találati pontossággal számoljanak, de a gyakorlat mégis más. Itt ütöttek a fegyverek, visszavágtak, a fiúk látták, hogy ezek az elsütőre is veszélyesek, nem csak a célkeresztben lévőre. A kiképzés első könnyű sérültjei e napon megszű-

lettek. Igaz, pár feldagadt arc és lehorzsolts kéz keletkezett csupán, de mégis át-estek a tűzkeresztségen. A kisebb fegyvernemekkel kezdték és haladtak a nagyobb tűzerő felé. Barry nagyszerűen vette az akadályokat, kiválóan célzott kézi fegyverekkel, találatai nem középre, hanem négy óra irányába húztak, viszont a szórás tökéletes volt, lövedékei egy pontba irányultak. Már csak két fegyvernem maradt hátra, a gépágyú és a vállról indítható rombolók. A gépágyúval hármassorozatokat kellett leadni. A meglepetés most következett. A gépágyú egy lélekvesztőre volt felszerelve, a cél pedig egy elsüllyedt hajóroncs félig kilátszó felülete volt. Gépágyúval csak azt a tíz fiataalt engedték löni, akik eddig a legjobb eredményt érték el. Ebben a csapatban Barry is helyet kapott. Itt a célzást nehezítette a víz hullámozása, a bárka ingatagsága. Az első fiú célzott, de rossz ütemben adta le a lövéseket, ezért jócskán a cél fölé lőtt a levegőbe. A többiek ebből láthatták, hogy a víz mozgását is kalkulálni kell és csak a megfelelő hullámozási ütemben adható le lövés. A következő eredmények sokkal jobbak voltak.

Barry következett. Várt. Át akarta érezni, hogy a hullámok milyen időközönként ringatják a bárkát. Amikor érezte, megcélozta a hajóroncs közepét, majd addig kitarzott, míg a következő hullám majdnem ugyanolyan szintre hozza a bárkát és még mielőtt ez bekövetkezett volna, meghúzta az elsütő szerkezetet. Három hatalmas csattanás és fémlemezok felszakadása következett be pontosan ott, ahova Barry célzott. Az egykori terepjárósok, akik ezt a kiképzést vezették, mind felkapták a fejüket. Adtak Barrynek még három lövedéket, adjon le még egy sortozatot. Barry betöltött és várt, ahogy az előbb. Amikor érezte az ütemet, a sebességet, egy pillanattal azelőtt, hogy a bárka visszaérkezett volna a célzó állásba, Barry lőtt és szinte ugyanott szaggatta szét a három lövedék a lemezeket, ahol az előbb. A kiképzők elismerőleg bólogattak. Adjatok neki egy vállról indíthatót, szólt az egyik fehér kiképző. Barry kézhez vette a fegyvert, vállára fektette, ugyanazzal a módszerrel várt, majd célzott, megint várt és elsütötte. Barryn akkorát lökött a lövés ereje, hogy majdnem bebicskázott a bárka másik oldalán a tengerbe, hiába támasztott ki széles terpeszállásba. Viszont a hajóroncsnak ugyanazon a helyén, ahova Barry eddigi lövedékei találtak, egy hatalmas detonáció óriási űrt vágott. A levegőben égő fémdarabok repkedtek és estek sistersgéssel a vízbe. Barryt elképesztette a látvány. A kiképzők magukhoz hívták Barryt. Samir a kezét nyújtotta és így szólt. Mától te vagy ennek az ötvenfős egységnek a vezetője. A parancsot tőlünk kapod és velük hajtatom végre, értetted? Igen Samir úr, jött ki Barry száján mindez esetenül. Amit te itt látsz, folytatta Barry, az emberben és fegyverben hatalmas ér-

ték. Nem a legkorszerűbb technikák, de nem is a legkezdetlegesebbek. Sok helyen örülnének az ilyeneknek. Mától te vagy a felelős ezekért. Egy kis pihenő után éles bevetésben vesztek részt. Mi ezeket innen irányítjuk a partról. Mi itt pontosan látjuk, hogy mikor, milyen hajó megy át a vizeinken, a ti bárkátok ezekre várni fog és egy adott pillanatban megállítjátok a hajókat.

Hogy állíthat meg pár ilyen lélekvesztő egy ilyen hatalmas hajót?

Nem éppen most mutattad be, hogy ami nálad van, azzal a tenger fenekére küldheted a legnagyobbat is, Barry? Te ma bebizonyítottad, hogy erősebb vagy a legnagyobb hajónál is. Egyébként azokon a nagy tankereken csak kézfegyverek vannak, azt sem tudják jól használni. Kereskedelmi hajók ezek, Barry, sok áruval és nem fizetik meg a vámot a vizeink használatáért. Most beszédjük tőlük. Van tanker Szaúd-Arábiából is. Ők azok, akik a Sábábot támogatják. Ezért ezeken az öbölbeli arab szállítmányokon duplán is leverhetjük a pénzeket.

Mennyit kérhetünk egy ilyen hajótól?

Nem kérünk, Barry, elveszük. Az attól függ, milyen értékes a szállítmány. Úgy tíz és húsz millió dollár között.

Mennyi? Az hatalmas pénz!

Ebből jut neked, a fiúknak, családjaitoknak és nekünk is, akik ezt az egészet szervezzük. Minden álom meg fog valósulni, csak hát... veszteségünk is lesz.

Nem mindenki éli túl?

Nem Barry. Nem mindenki éli túl. Veszteség mindig van, kiszámíthatatlan, hogy a fedélzeten, vagy a hajó átalatok nem belátható körzetében milyen védelmi reakciók indulnak el. Ezt mi itt a laptopjainkkal nem láthatjuk. Ezért készüljete fel erre is. Nektek csak bárkátok lesz. Amit oda magatokkal tudtok vinni, azt vihetitek, de néha napokat, heteket fogtok várakozni a vizeken és kimerülhetnek tartalékaitok, továbbsodorhatnak titeket az áramlatok. Ebben nincs erő, aki nektek ott segíteni tudna. Azért gyűjtöttünk titeket össze a legtapasztaltabb halászcsaládokból, hogy a vizek kockázatát minimálisra csökkentsük. Tibennetek van kurázi a vízi túléléshez, amit apáiktól tanultatok, ezt városi gyerekek nem tudják, sőt katonák sem, csak ti!... És még valami. Amit mi végezni fogunk, azt a nemzetközi jog kalózkodásnak fogja tekinteni, tehát nem csinálhatjuk a végtelenségig. Csak addig mehetünk, ameddig nagy erőkkal ellenünk nem szerveződnek. Akkor le kell állnunk. Addig pedig mindent bele...

Nem is baj, ha vége lesz, úgylis vendéglőt szeretnék nyitni...

Samir látta, nem érdemes továbbmenni a gondolatokkal, mert Barry világa csak a vendéglőig ér el, ezért halkán megjegyezte:

Rendben. Addig csináljuk, míg a vendéglőd meg nem lesz. Most menj és készítsd fel a fiúkat. Ehhez te jobban értesz.

Barryt megnyugtatta Samir zárszava és rohant a fiúkhoz. Elújságolta, hogy lehet mindenkinek szép autója, vendéglője, segítheti a családját, csak pár hajót kell a nagy vizeken megállítani és addig visszatartani, amíg nem fizetik ki az áthaladási vámot. Ilyen egyszerű. A fiúkat Barry szavai teljesen lázba hozták. Senki sem gondolt arra, hogy esetleg sohasem jönnek vissza a hullámok közül.

A fiúk között tíz teljesen különböző bárkát osztottak szét. Mindegyik bárkára jutott öt fiú és volt még három új személy, akiket a fiúk eddig nem ismertek. Ezt a hármat három különböző bárkán helyezték el. Ők voltak a kommunikátorok, azaz ők tárgyalhattak a hajók kapitányaival pénzekről, feltételekről. A kommunikátorok nem voltak olyan egységesen ifjoncok, mint Barryék csapata. Viszont ők tudtak valamit, amit Barryék nem. Különböző nyelveken beszéltek és tudták milyen feltételekkel, mennyit követeljenek. A bárkák fele el volt látva fedélzeti gépágyúval és minden bárkára jutott két vállról indítható is. Egyéb kézifegyvereket és muníciót bőséggel kaptak a fiúk.

Egy nap pihenő után a kiképzők felsorakoztatták a csapatot. Samir bejelentést tett.

Két órán belül a bárkák vízen lesznek. Vegyetek vizet és élelmet. Samir megnevezte az első három bárkát és az azokon szolgálókat. A cél egy japán kereskedelmi hajó. Ezt követően a második hármás egység készüljön fel, a cél egy kínai kereskedelmi hajó, a harmadik hármás egység pedig velük együtt kimegy és bevárja a szaúdi tankert. Minden hármás bárkaegységre beosztok egy kommunikátor, aki ismeri az adott hajó útvonalát, szállítmányát, értékét és tudja ki a küldő és feladó. Egyéb információkat a kiképzésen megkapták. A fennmaradó egy bárka, a vezérbárka Barry vezetésével, ő minden akciót megfelelő távolságból biztosít, ha kell, erővel beszáll. Egy nap kijutás, egy nap várakozás, majd akció. Az akció végéről Barry fog tudni és erről mindenkit értesít. Ezután Samir megadta a hajók neveit és azt az irányt, távolságot, ahol várakozni kell rájuk. A hajók pontos beazonosítása a kommunikátorok dolga. Kiosztott minden bárkára egy rádió adó-vevőt, melynek hullámsávjait a földi parancsnoksággal és Barry adóvevőjével hangolták össze. Ezeket a kommunikátorok és Barry kapták kézhez.

A bárkákat feltöltötték, fegyvereiket leellenőrizték, majd megkapták a parancsot az indulásra. A horgonyok a fedélzetre kerültek és vitorlát bontottak.

Csak egy bárkán volt motor, Barryén, a lélekvesztőn csak vitorlák és evezők voltak.

Kellemes szél járt. A bárkák nekiindultak, a fiúkban az öröm mellé feszültség is telepedett, mert kezdték felfogni, hogy a játéknak vége, itt most valami más kezdődik. A bárkák kezelése nem okozott gondot, hiszen ilyeneken nőtt fel a csapat. Csupán itt nem a hálót kell közösen összehangoltan letenni és felhúzni, hanem hajókat kell elfogni. Öt órán keresztül együtt haladt a csapat, majd négy irányra váltak. Minden hármás bárkaegység ment a számára megadott hajó várakozási helyére, a negyedik, a vezérbárka, pedig ezek mértani középpontjába. A bárkák egy húsz kilométer sugarú körben helyezkedtek el. Következett a várakozás egy napja. Senki sem értette, miért kell várakozni, de most nem azok az idők jártak, amikor ezt meg lehetett kérdezni. A kommunikátorok furcsa figurák voltak. Bár kommunikátoroknak nevezték őket, de éppen ők nem nagyon kommunikáltak a fiúkkal. Élcelődéseiket, poénjaikat sem reagálták le. Időről időre jelentették helyzetüket a szárazföldnek és Barrynek, ezen kívül nem sokat beszéltek. Volt, aki közben pecázott, próbáltak vontatott csalival valamit fogni, hogy ne csak a készletet fogyasszák. Tengeren a nyers hal kitűnő táplálék, ha az ehető.

Eltelt a két nap és feltűnt a megadott útvonalon az első japán hajó. Az őket fogadó hármás bárkaegység elfoglalta helyeit, majd egy közülük kivált, kettő pedig tovább várt. Amikor a hajó közelükbe ért, jeleket adtak, hogy álljon meg. Egy ilyen hajó megállításához több kilométer út megtétele szükséges, ha a kapitány egyáltalán komolyan veszi a felszólítást, amit kalkulálni kell. A kivált harmadik bárka a hajó északi oldala felé közeledett, kettő pedig maradt a hajó déli oldalán. Mivel a hajó nem reagált, még kürtjelet sem adott, eldördültek az első figyelmeztető gépágyú sorozatok. A hajó erre már reagált, kürtjellel adta tudtára a fiúknak, hogy várjanak, meg fog állni. A három bárka a maga ütemében szorosabbra vette a gyűrűt az óriási hajótest körül. A kapitány tudta, hogy ez az irdatlan nagy hajótest nagyon sérülékeny. Felfogta, hogy egy gépágyútűz komoly szándékot jelez, nem kockáztathatta a legénység és rakomány épségét. És még ki tudja, mi lehet azokon a bárkákon! Ezt a fiúk is tudták és ahogy kiálltak a fedélzetre, a két vállról indíthatóval is jelezték, hogy pozícióban vannak. Ez a hatalmas hajótest nem volt alkalmas arra, hogy lavírozzon, kitérjen, elmeneküljön. A hajó tehetetlensége óriási volt, egy vállról indíthatóval könnyedén végzetes csapást lehetett volna rá mérni. A hajó végül megállt. Jelentették a szárazföldnek és Barrynek a sikert. Előkerültek a hangosbeszélők. A kommunikátor angolul követelte a kapitányt. Ez alatt a hajó túlolda-

lán a harmadik bárka megközelítette a hajótestet és mágnessel valamiféle dobozokat tapasztottak fel öt helyre, majd annyira távolodtak el, hogy saját fegyvereik lőtávolságán belül maradjanak. A hajóról aggódva figyelték a fejleményeket. A kommunikátor folytatta. Hol van a kapitány? Majd felemelte a kezét, melyben egy detonátor volt. Ha nem tárgyalnak, akkor felrobbantjuk a hajót. Előkerült a kapitány. Tört angolsággal, kérdezte: kik maguk, mit akarnak? A kommunikátor nem a kérdésre felelt, hanem határozottan folytatta. Önök a mi vizeinken haladnak át, ezért vámot vagyunk kötelesek kivetni. A japán elmosolyodott és már azon volt, hogy parancsot ad az indulásra, amikor újabb hármás gépágyú sorozat figyelmeztette. A következő már célzott lesz, mondta a kommunikátor. Amennyiben azt akarja, hogy ne robbantsuk fel a hajót és ne legyen magukból Titanic 2, akkor küldje le az emberét és megadjuk feltételeinket. Csak az első tiszt jöhet. Rövid tanakodás kezdődött a hajón, majd nyikorgás hallatszott, lecsörlőzték a csónakot, benne az első tiszttel. Az első tiszt a bárkához evezett, de nem tartott sokáig a beszélgetés. A kommunikátor egy papírt vett elő, melyen pontosan le volt írva minden további feltétel. Az első tiszt azt is láthatta, hogy minden fegyver éles és páncélrombolót is tudnak a vállról indíthatóval hajójára lőni. Ez még semmi, mutatta a detonátort a kommunikátor. Ha átevez a hajó túloldalára, akkor öt robbanószerkezetet is lát a hajótörzsen. Csupán jelezzük, merre fog dőlni a hajó, ha felrobbanának. Ha véletlenül minket itt baj érne, akkor a szárazföldről is be tudják indítani a robbanószerkezeteket. Sakk, matt. Nem érdemes próbálkozni. Most menjen, minden azon a papíron van. Adunk négy órát és a pénznek meg kell érkeznie. A maguk dolga hogyan intézik el. A négy óra akkor kezd el ketyegni, ha ön a hajóra visszatér. Ez után tíz percen belül kérek egy fényjelet, hogy a kapitány értette a feladatot és kapcsolatba lépett a megbízóival, ha nem, akkor jönnek a célzott lövések. Négy órájuk van, hogy egy bőrröndben itt legyen nálam a pénz. Ha én elmegyek a pénzzel, társaim ezután egy órán belül leveszik a robbanószerkezeteket és indulhatnak. Ha valami gyanúsat észlelünk, a hajónak és önöknek végük. Menjen.

Az első tisztet kiverte a víz. A kommunikátor annyira egyértelmű és határozott volt, hogy nem volt érdemes vitatkozni. Átevezett a túloldalra és megnézte az öt dobozt közelről is. A harmadik bárkából felszólították, hogy vigyázzon, életveszélyben van. A dobozokat felismerte az első tiszt és tudta, nagy bajban vannak. Ezeket valóban fel lehet robbantani távirányítással. Visszaevezett a fogadó oldalra és felcsörlőztette magát. Elkezdett ketyegni a négy óra. Az első tíz perc után fényjelek érkeztek a hajóról. Tehát a kapitány elkezd-

te. A fiúk szó nélkül várakoztak. A feszültséget harapni lehetett a levegőben. Mi lesz, ha mégsem sikerül? Eltelt két óra és még semmi. Talán a hajón nagyobb volt a feszültség, mint itt a bárkákon. Feszült volt Barry is az irányító hajón és a szárazföldön is mindenki lélegzet visszafogva várt. Mindent hallottak. A szárazföldi irányítás egy általuk ismert központból adatokat kért le a térség műholdas légi felvételeiről. Azt vizsgálták van-e valamilyen repülő tárgy a közelben. Egyelőre nincs. Majd három óra negyven perc elteltével egy helikoptert jeleztek a térség felé közeledni. Erről értesítették Barryt és a kommunikátort. A kapitány kiállt a fedélzetre, ő is várta a helikoptert. A kommunikátor hangosbeszélőn odaszólt a kapitánynak, hogy a helikopter öt perc távolságra van. A kapitányt megdöbbenette a kommunikátor tájékozottsága. Tudta, hogy a három bárka nem lehet egyedül. Jól tette, hogy megállt. Közeledett a helikopter, majd a kommunikátor bárkája felé ért és kötélen egy kis fémbőröndöt engedtek le. A kommunikátor leakasztotta, kinyitotta és ellenőrizte a pénzt. Megvolt. Bárkájának parancsot adott az indulásra, a másik két bárka még maradt. Amikor letelt az egy óra, a fiúk leszerelték a robbanó szerkezeteket és a maradék két bárka is vitorlát bontott. A kis bárkák jó szelet fogtak és sebesen úsztak a partok felé.

Barry majd kibújt a bőréből, de még nincs vége. Most jönnek a kínaiak. Ők a japán hajóval szinte ugyanolyan koreográfia szerint teljesítették a követelést. Nem volt semmilyen fennakadás. Maradt a szaúdi tanker. Már csak a három bárka és Barry voltak szolgálatban. Barry parancsot kapott, hogy húzódjon közelebb a hajóhoz. A figyelmeztető lövéseket a tanker nem vette figyelembe. A szárazföld parancsot adott egy célzott gépágyútűz leadására. A fedélzetet első emeletét vették célba. Talált. A tanker lassított. Szerencsére éppen be tudták érni a lélekvesztőkkel az óriást. A szaúdi hajónak angol kapitánya és szaúdi első tisztje volt. Már hírt vették, hogy a térségben aktív kalóztevékenység folyik, ezért megpróbálták elkerülni azokat a hibákat, amelyeket a két előző hajó elkövetett. A célzott lövések azonban őket is meggyőzték. Ahogy lassultak, már a hajótestre kerültek a mágneses robbanószerkezetek, mire megálltak, már minden készen állt. Viszont távolról egy másik moraj is hallatszott. Három katonai helikopter tűnt föl a láthatáron. A kommunikátor jelezte a detonátorral a kezében, hogy a hajó alá van aknázva, ha a dolgok nem jó irányba alakulnak, a tanker megsemmisül. A kapitány rohant intézkedni. A helikopterek kismártatva lendületüket veszítették.

Barry a szárazföldről parancsot kapott a beavatkozásra. A szaúdi első tiszt éppen úgy, ahogy elődei, csónakba szállt és a kommunikátor bárkája mel-

lé evezett. Ő is megkapta a papírját, meggyőződhetett a robbanószerkezetek hitelességéről és távirányíthatóságáról, de mindez nem győzte meg. Eközben Barry a közelbe ért. A szárazföldről parancsot kapott az egyik helikopter megsemmisítésére. A három helikopter gyanútlanul keringett a tanker és a bárkák felett. Barry a vállról indíthatóval egy hőérzékelő rakétát irányított az egyik helikopterre és tüzelt. Óriási robbanás rengette meg a tengert, a gép égő roncsai a tengerbe zuhantak. Barry megrázkódott. Ölt. Embert ölt életében először. Bravó Barry hallatszott a rádiójában. A szaúdi első tisztet megrázkódttatta a látvány. A tanker a következő, mondta a kommunikátor. Nem szeretném ezt a két helikoptert itt látni, különben maguk repülnek. Amiért pedig szemetek voltak és erőt vetettek be ellenünk, a követelésünket megduplázzuk. Az már két bőrrönd. Menjen, van négy órájuk. A két helikopter hamar eltűnt. Barry parancsot kapott a visszavonulásra, már csak a három bárka maradt. Majd kettő, majd egy sem. A következő napon mindnyájan épségben a parton ünnepeltek. Magasba dobták Barryt a találatért, ami eldöntötte a tárgyalás menetét. A bevétel hajónként tízmillió dollár volt, a szaúdi tanker duplán fizetett, tehát összesen negyven millió dollárt hoztak a konyhára. Ezek után egy ideig csöndbe kellett maradniuk, majd pár hét múlva ugyanígy, egy egybehangolt hármass akcióra készítették fel őket, más irányban, más távolságokban.

Barry nem tudta feledni a lelőtt helikopter emlékét. Nem tudott megbárátkozni a gondolattal, hogy embert ölt. Valahol vissza is vágyott az apjával eltöltött napokra, meg nem is. Az élete akkor mennyire naív, gyermeki és tiszta volt! Ha pedig nem változtat, akkor sohasem tör ki abból a szegénységből, kilátástalanságból. Egyedül Samir nyugtatta meg azzal, hogy amit csinál, azt nem csak magáért, hanem egy nagyobb ügyért, Szomáliáért is teszi. Bár az osztzkodásnál a fiúk is kaptak pénzt, pár tízezer dollárt, de azt soha, senki nem tudta, hogy a milliók hova mennek. Barryt nem is érdekelte. Az viszont igen, hogy az akciók nem mentek mindig simán. A hajók is egyre felkészültebben várták a rajtaütéseket, egyiken másikon védelmi rendszereket építettek ki, vagy kíséretet szerveztek maguk mellé, így a veszteség oldalon is változni kezdett a helyzet. Egy orosz hajó megtámadásakor nem várt ellentámadásba ütköztek és két bárkájuk megsemmisült. Egy német konténereket szállító hajó, melyre négy napig vártak a nyílt vízen, kommandóval érkezett és az egyik bárka legénységét foglyul ejtette. Ők Németországban álltak bíróság elé kalózkodás vádjával. Amikor a bíró a motivációkat kutatta, előkerültek azok az emberi sorsok, melyek Európában teljességgel ismeretlenek és a bírót is meghatotta.

2015-öt írtak akkor, amikor Barry középkorú emberként vagyonosnak számított. Volt egy jól menő vendéglője Bosasoban, egy szép terepjárója, családtagjainak egy része a vendéglőben dolgozott, akik pedig a faluban maradtak, minden hónapban kaptak Barrytől valami apanázst. A vizekre már nem ment, a földi irányítók között kapott helyet. Ebben a csapatban Samir volt az egyetlen, akihez barátság kötötte. Samiron kívül minden más földi irányító kicserélődött. Továbbra is angolul beszéltek egymás között, így Barry is kezdte felsipegetni a szavakat. Egy napon a világ vezető hírei között szerepelt, hogy az Indiai óceánon folyó kalóztevékenység felszámolására és a nemzetközi hajózási útvonalak biztosítására felkérték az egyik nagyhatalmat, hogy rendelje oda hadiflottáját és tegyen rendet. Ennek költségvetését a nemzetközi közösség állja. Samir belesápadt a hír hallatán. Nem lehetett hozzá szólni. Barry látta, hogy amióta Samir meghallotta a hírt, nem kommunikál a többi földi irányítóval, nem szólal meg angolul. A földi irányítók is szépen lassan leépültek, egy hónapon belül mind eltűntek. Barry nem járt ezek után a szárazföldi központba, inkább saját vendéglőjét igazgatta. Egy alkalommal Samir állított be hozzá. Már nem volt olyan elegáns, tiszta, ahogy annak idején és bűzlött az alkoholtól, ami egy muzulmán országban felettébb feltűnő. Mi van veled, kérdezte Barry?

- Átverték azok a barmok és én hittem nekik!

- Kik?

- Akikkel együtt dolgoztam Szomáliáért a földi központban?

- Miért? Nem kaptad meg a pénzedet?

- A pénzt megkaptam, de Szomáliát nem. A pénz engem nem érdekel. Évekig azt hittem, hogy egy csapat vagyunk és azért vannak itt, mert segítenek változtatni az ország helyzetén, de nem ezért voltak itt. Kiképezték bennünket kalózzokká, hogy rettegjen tőlünk a világ és amikor a rettegés csúcsára ért, akkor az ő flottájuk az, amelyik megmenti a világot tőlünk. Hát nem érdekes? Többször nem értettem, miért aratunk olyan könnyen sikereket a vizeken. Ezt is ők szervezték, hogy mindenkit félelemben tartsanak tőlünk. Most ők milliárdokat kaszálnak a nemzetközi közösségtől, mert flottájuk nem védi meg ingyen őket, mi pedig sohasem fogjuk lemosni magunkról azt, hogy a szomáliai nép bűnös. Egyik fele tudatlan, az iszlám jelszavával dobálódzik, közben bár módon mindenkit kiírt maga körül, a másik fele pedig kalóz. Nézd csak Bosasót, mennyi új bank, befektetés jött létre, rengeteg a külföldi érdekltség, de ne hidd, hogy ez nekik akár egy fityingjükbe is került. Ezt mind mi és mások olyan hülyék, mint mi, termeltük ki nekik. Adj valamit innom.

- Én nem árulok alkoholt, Samir.
- Adj egy pohár vizet.
- Rendben.

Samir megitta a pohár vizet és elment. Barry ekkor látta utoljára a barátját. Két hét múlva megtalálták Samir holttestét. Felakasztotta magát. Barryt megrendítette a hír.

Eltelt tíz év, 2025-öt írunk. Bosaso nem fejlődött olyan ütemben, mint ahogy kezdte. A külföldi érdekeltségek zöme továbbra is virágzott, de a szómáliai helyi vállalkozások többsége felszámolódott. Barry is tönkrement. Hitelt vett fel a banktól arra, hogy a vendéglője mellé panziót építsen, de nem tudta törleszteni és csődbe ment. Amit meg tudott menteni, azon családja falujában vett egy kunyhót és naponta kijárt a vizekre halászni. Már nem vágyott többé Bosasoba, nem hevíttette vágy, hogy újból vendéglője legyen. Apja megöregedett, ő már nem tudott elmenni sehova. Büszke volt fiára, mert sohasem feledte el, hogy hova tartozik. Barry éjszakánként vitorlát bontott és egyik öcsével nekiindult a vizeknek. Amikor kivilágosodott meglátta a hajóóriásokat a távolban és Samir jutott az eszébe. Felidézte kalandjait, társait, akik sohasem térnek meg a hullámsírból és azt a pilótát, akit ő lőtt le. Szegény, ő is csak szereplő volt egy színdarabban, amit máshol írtak. Csak a vér volt valódi, mert a színdarab így volt hiteles. Megborzongott. Felhúzták a hálót és a szegényes fogással partra mentek. Ott egy ismerős arc várt rá. Egykori társa a bárkáról. Megölelték egymást, majd a férfi megszólalt. Barry, elindult valami egész Afrikában! Minden felzúdult, egész Afrika megmozdult! Emlékszel Samirre, vágott közbe Barry? Persze, hogy emlékszem, mondta a társa és sajnálom, hogy nem érhettem meg ezt a napot. Most biztos itt lenne velünk.

Barrynek fogalma sem volt arról, hogy mi indult el Afrikában és anélkül, hogy visszakérdezett volna rávágták:

- Bármilyen is indult meg Afrikában, ha mindenki benne van, akkor én is benne vagyok.

4. FEKETE LEVES

Kunda Kafwimbi egy előkelő zambiai családból származott. Apja, Partson Kafwimbi ezredes, a zambiai hadsereg nyugalmazott ezredese volt, aki egymaga élt két elrontott házasság után egy lusakai villában, mely inkább egy erőd-höz volt hasonlatos. Kunda az első házasságából született, akár fivére Peter és nővére Ireen.

Az öreg Kafwimbi második felesége inkább az ezredes pénztárcájába szeretett bele, mint az ezredesbe, mert nem sokkal házasságkötésük után Dél-Afrikába költözött ifjú művész szeretőjével és nem szégyellte naponta felhívni férjét csak azért, hogy tovább fejeje pénzzel. A férj pedig küldött az asszonynak, mert reménytelenül szerette. Nyugdíjba vonuláskor az ezredesnek volt egy kis megtakarított pénze, melyen családi üzemeltetésben egy pékséget vett, hiszen nincs is szebb a családi vállalkozásnál, gondolta. Családja azonban másképp tekintett az üzemre. Csak a kassza érdekelte őket, amibe gyakran belenyúltak, és a késztermék, melyből jócskán magukkal vittek, természetesen fizetés nélkül. Kafwimbi ezredes mentette a menthetőt, gyorsan eladta a pékséget és család nélkül egy fűrészüzembe tette tőkéjét, ahol trópusi fákból készítettek deszkákat, melyek a bútoriparban keresett termékek voltak, azaz addig voltak keresett termékek, amíg Kafwimbi ezredes ebbe az üzletbe nem fogott. Az ő keze alatt megállt az élet, nem vették sokan a fát. Az ezredes nem fogta fel, miért nem megy neki semmi! Eredetileg Kongóban született, majd az egyik barátjával a nagyvilágnak vágott, tizenévesen átúszták a Kongó és Zambia közti határfolyót, a Luapulát és Partson Zambiában kezdett új életet. Törzsének előkelő ágához tartozott, a neve mindenki számára ismert volt. Megnyílt előtte a katonai pálya, ahol karriert csinált. Sok politikus kérte, csatlakozzon hozzá és meglátja, sokkal magasabbra viszi, de nem állt le senki mellé sem. Balszerencséjére még barátja, Frederick Chiluba kampányát sem támogatta, akivel gyerekként átszöktek Kongóból, pedig később Chiluba lett az ország elnöke. Gyerekkori barátjával csak akkor került újból szorosabb kapcsolatba, amikor már nem volt elnök és az utána következő államfő, Patrick Mwanawasa üldözte az államkassza hiánya miatt, amiért természetesen az előző kurzust hibáztatta. Egy bukott elnök barátjának lenni, akit minden másnap bíróságra citálnak, nem éppen a legjobb foglalatosság.

Partson mélyen vallásos ember volt, vasárnaponként ugyanabba a lusakai templomba járt, annak közösségével bensőséges kapcsolatban állt. Az isten-

tisztelet után gyakran betért egy jugoszlávok által üzemeltetett vendéglőbe, ahol Partson felidézte gyakornok éveit, amit az egykori Jugoszláviában töltött, így jól beszélt szerbül is. Jugoszláviában már a családja is vele volt, Ireen, Peter, Kunda és az első asszonya, akivel már akkor is állandóan veszekedtek. Itt, a vendéglőben adta ki magából mindazt, amit érzett, mert a szerb vendéglős asszony mindig meghallgatta. A jugoszlávok még a Kariba gát építésekor kerültek ide és a délszláv válság kitörésekor úgy határoztak, hogy itt maradnak. Nem bánták meg.

Amikor Partson elvált első feleségétől, az Kitwébe, Copperbelt tartomány székhelyére költözött Ireennel és Kalungával, az asszony másik lányával, aki nem Partsontól volt. Talán ez is lehetett a veszekedés egyik forrása. A gyerekek kettős életet éltek, utaztak az anyjuk és apjuk között, kivéve Kunda, aki apja nagy reménységeként Dél-Afrikában, a híres Port Elizabeth város egyetemén tanult közgazdaságtudományt. Partson alig várta, hogy Kunda végezzon, maga mellett szeretne volna tudni a rezidenciáján és Lusakában jó helyet biztosított neki a központi bankban, ahol végzés után kezdhetett. Eljött végre a várva várt nap, Kunda letette az államvizsgát és árvehette oklevelét. Erre az alkalomra a család Partson költségén Port Elizabethbe utazott, ahol az ezredes óriási bált rendezett fia tiszteletére. Azóta is mindenki emlegeti ezt a napot. Majd repülőre ültek és Zambiába érkeztek. Kunda, az egyetemi éve alatt megismerkedet egy botswanai koji-koji lánnyal, aki még az ősök pampogó nyelven is tudott beszélni. Az ismeretségből románc lett, bár ennek Partson nem örült, mert azt akarta, hogy fia Zambiában csináljon partit és valami jó családból nősiüljön. Lusakába érkezve egy új élet kezdődött Port Elisabeth után az ifjú Kunda számára. Itt minden lassúbb, vontatottabb, adminisztratív szempontból bonyolultabb volt. A friss diplomást apja előkészítő manőverei után nagy tisztelettel fogadták első munkahelyén, a központi bankban.

Gyakornokként felméréseket, kimutatásokat kellett készítenie az ország bevételi és kiadási mérlegéről, elemzéseket kértek tőle a kwacha, a helyi pénz likviditásával kapcsolatban, szóval volt dolga. Kunda nagy elánnal vágta magát bele a feladatokba, nem volt előtte zárt ajtó, hivatali titok, minden rendelkezésre állt. Kunda mielőtt nekikezdett, még egyszer átolvasta egyetemi jegyzeteit, melyek az adott témákba vágtak és átgondolta lépésről lépésre mit fog tenni, majd tudományos alaposággal nekilátott. Mindenekelőtt felállított egy bevételi táblázatot és ágazati bontásban vizsgálta, miből származik az országnak olyan bevétele, mely a központi bankban regisztrálva van. Elment a bank informatikusaihoz, velük is megbeszélte a feladatot, ők szívesen rendelkezésé-

re álltak. Csak eredmény oldalról érdekelte a dolog, tehát egy ágazat költségeit összevetette a bevételeivel és a kettő különbségét vette figyelembe. Ilyen módon a mezőgazdaság kiesett a bevétel oldalon, mert mínuszos volt, azaz a mezőgazdaságra fordított vetőmag, import műtrágya, vegyszer, stb. költségek magasabbak voltak a mezőgazdaság árbevételénél, tehát ez így veszteséges volt. A mezőgazdaság, tehát nem ad bevételt Zambia gazdaságának, mutatta ki Kunda. Ez érdekes, gondolta el magában, hiszen a parasztok itt árulnak minden utcasarkon, a lakosság belőlük él, mindenki azt eszi, amit ők termelnek és a piacon kínálnak. Akkor hogyan él meg a paraszt, ha a mezőgazdaság veszteséges, kérdezte magát Kunda? Megvizsgálta, kik a műtrágya, vegyszer, vetőmagok, takarmány felhasználói és látta, hogy csupa nagy cég. Egy paraszt neve sem szerepelt a listán. A cégek továbbadták az alapanyagokat kisebb cégeknek, azok pedig a termelőknek, ők pedig abból fizettek, amit áruikért kaptak a piacon, tehát az áraikban benne volt a hasznuk, de ez a haszon Zambia oldalán nem volt kimutatható, hiszen a piacot nem ellenőrizte senki. Kunda rájött, hogy ezzel a feladattal ki akarnak szűrni vele.

Ellenőrizhetetlen viszonyok között, a feladat, amit kapott nem teljesíthető, ezért másképp látott hozzá. Most már nem akadt le a mezőgazdaságnál. Volt egy adata a lakosság fogyasztásáról és arról, hogy mennyi értéket termel fogyasztási cikkekből a zambiai gazdaság. Látta, hogy a termelt cikkek értéke egynegyede a fogyasztott cikkek értékének. Megvizsgálta a fogyasztási cikkek importját és azzal együtt is csak fele érték jött ki ahhoz képest, amit a lakosság fogyasztott. Rájött, hogy az ország fogyasztási cikkeinek másik felét a fekete-piac látja el. Akkor itt vész el az árbevétel, gondolta! Megnézte, hogy a fogyasztási cikkeket milyen árakon tartották számon. A bank a világpiaci áron számolt el mindennel, holott a fekete-piac alapvető manipulációja az, hogy visszatartja az árut, sokáig nem lehet semmit sem kapni és amikor égbe szöknek az árak, akkor lassan megjelennek az áruk is, melyek árai a világpiaci ár többszörösére is felkúsznak. Számolt-e valaki ezzel a különbséggel? Átvizsgálta a termelő ágazatok mellett a turizmus, privatizáció, kereskedelem bevételeit, mindenhol egy egyszerű osztás-szorzás után rájött, hogy az adatok kozmetikázottak, többnek kellett volna lenni annál, mint ami a bank kimutatásaiban szerepelt. Áttért azokra az ágazatokra, melyek a gazdaság pénzfelhasználói. Sorra vette az egészségügyet, az oktatást, a hadügyet, belügyet, stb. Ha egy országnak minimális adóbevétele van, mert szinte senki sem fizet adót, akkor honnan telik mindezekre? A termelő ágazatok nem fedezik ezek kiadásait, akkor hogyan tudnak fennmaradni? Csak a bányászat lehet, mondta magában. A bá-

nyászatban bízott, hogy a híres réz, titán és egyéb bányászat megadja a választ a fedezetre. Górcső alá vette a bányászatot és hideg zuhanyként érte, hogy alig vannak zambiai bányák. Amelyeket nem tudtak privatizálni, azok mind veszteségesek. A bányák javarészt ausztrál, kínai, kanadai tulajdonban vannak, akiknek kimutatásai ellenőrizhetetlenek. Bevételeiket egymás között könyvelik le kis cég, nagy cég csiki-csuki játéka gyanánt, ami pedig az országból kivitt és elszámolt mennyiséget illeti, az nem felel meg a bányák termelési adatainak. Mekkora hiány, te jó ég, tűnődött el magában Kunda.

Akkor mégis, hogy működik a gazdaság? Nézzük a hiteleket. Irdatlan nagyszámokat talált Kunda. A hitelek a központi bank devizaszámlájára érkeztek. A központi bank jegybank is és a devizahitelnek megfelelő helyi kwachát nyomtattak ki. Ezek a kwachák pedig, kezdte vizsgálni Kunda... nem találom... elpárologtak. A mesterséges hiány deficitessé tette a gazdaságot, a bevétel oldal nem nyújtott fedezetet a kiadásokra, ugyanakkor a feketepiac vette át a gazdaság felét és a bányák termelése nem Zambiát gazdagította. Mindez inflációt gerjesztett és ebben az inflációban elpárologott a kwacha. Így a hitelek nem is kerülhettek sehová, mert mire a termelőhöz értek volna, megszűnt a kwacha, feloldódott egy folyamatban, miközben a devizaszámlán megmaradt a pénz. Tehát az inflációt érdek nagyra duzzasztani, mert akkor megindul a kwacha evaporációja és több deviza jut a zsebekbe. Fogta a fejét Kunda, most mit csináljon? Kinek mutassa meg felfedezését? Már félt tovább vizsgáldni, de vadászkutya-ösztöne nem hagyta. Azt már felfedezte, hogy az államgazdasági egyensúly felbillent, az ország létezése jórészt a feketepiacnak köszönhető és itt van ez a sok lopás. Ráadásul nincs érdek, ami amellet szólna, hogy ez ne így legyen. A központ bank gazdálkodása az adósságok miatt a Világbank és IMF által ellenőrzött. Hátha talán az ő érdekük más! A frászt, verte ki a veríték Kunda homlokát, dehogy más! Az ő érdekük az, hogy ez a hitel soha ne legyen letörlesztve, hanem így maradjon, vagy inkább nőjön az állomány! Ez még jobban indukálja az inflációs folyamatokat, még több kwachát lehet nyomtatni és még több deviza talál gazdára.

Most nézzük az arányokat, mennyi megy ki a bányákkal, törlesztésekkel, egyebekkel és mennyi az ehhez képest, amit az összes zambiai termelő ágazat termel. Az arány tíz az egyhez, tehát tízszer több érték hagyja el az országot, mint amit helyi termelők előállítanak. És ennek fejében mit kapunk a külföldtől? Újabb hiteleket, amelyekkel saját cégeiket küldik utakat, hidakat építeni a bányáikhoz, és ezt is velünk fizettetik meg. Itt nagyon nincsenek rendben a dolgok, mormogta Kunda. Hova nem jut pénz? Az egészségügybe és az okta-

tásba. Tehát maradjunk hülyék, ne tudjuk mi történik velünk és korán dögöljünk meg. Ennek ez az üzenete. Hova jut pénz? Az állami adminisztrációba és a fegyveres erőkhöz. Ez pedig azt üzeni, hogy aki ezt a rendszert így kiszolgálja, az megél, aki nem, azzal a rendőrség és katonaság elbánik.

Kunda már kezdte bánni, hogy ezt a feladatot kapta. Összepakolta irományait és apja rezidenciája felé vette az irányt. Útközben meg kellett állnia vásárolni. Kukoricalisztet szeretett volna venni, ami Zambiában olyan, mint máshol a kenyér. Ha valaki nem eszik az ételhez ebből főtt puliszkát, annak sohasem lesz telítettségi érzése. Ezt Zambiában nsimának nevezik. A boltokban nem volt nsima, pedig több helyen is megpróbálta. Akkor ma sem lakom jól, gondolta magában. Ha nsimát akar a fiatal úr, akkor van egy hely nem messze innen, de jól ki kell nyitnia a pénztárcáját, szólát meg az egyik boltban egy vásárló. Rendben. Mennyibe kerül. Az ember ötszörös árat mondott. Kunda a megadott helyre ment, kifizette az összeget és megkapta a nsimát. Pont erről szólt a tanulmánya és már vissza is köszönt az egyik megfigyelése. Hazament. Apja már várta. Kunda mindig beszámolt dolgairól apjának, így az ezredes tisztában volt a feladattal, amit fia kapott. Most is tételesen elmondta mindazt, amit a deficittel, feketepiacca, kwacha párolgással, privatizációs visszaélésekkel kapcsolatban észrevett.

A legrosszabb az, apám, hogy azt privatizálták, amivel ki tudnánk jönni a gödörből. A selejt, ami nem termel ki semmit, az meg a nyakunkon maradt nyűgnek. Ez olyan, mintha elvennék tőled a katonáidat és azt követelnék, hogy nélkülük háborúkat nyerj. Az meg, aki megszerezte a termelő beruházásokat, bányákat, nem vállalt részt az adósságteherből. Ilyen a világon nincs, apám! Ha van egy helyzet és ebben létezik eladó és vevő, akkor a megállapodást úgy kell megkötni, hogy a helyzet minden elemét arányosan megossza egymás között az eladó és a vevő. Ha te ingatlant veszel, amin teher van, akkor a vétel után ez a te terhed lesz. Ha van egy adósságállomány, akkor úgy kellett volna privatizálni, hogy az adósságot is szét kellett volna osztani azok között, akik átvették a beruházásokat, melyek nélkül Zambia nem tudja kifizetni az adósságait.

Az ezredes figyelmesen végighallgatta fiát, miközben azt a nsimát eszegették, melyet Kunda ötszörös áron szerzett be. Fiam, szólt végül. Nem tudom örüljek-e, vagy bánkódjak azért, mert ilyen kiváló képzést kaptál Port Elizabethben. Amit itt elmondtál az tény, ezzel nem lehet vitába szállni, mégis ebben a formában nem terjeszthető. Ha holnap visszamész a bankba, akkor arra is legyen gondod, hogy a helyi rablás mellett, ami kb. tíz százalék, hon-

nan érkeznek a bank ellenőrei, tanácsadói, kik a konzulensek a helyiek mellett a minisztériumokban, kormányhivatalokban. Ha mindezt összeszeded, akkor megérted, hogy miért tartottam magam távol a politikától még akkor is, amikor Chiluba barátom volt az elnök. Én megköszönöm, ha továbbra is beavatsz kutatásaidba és abban is rendelkezésedre állok, hogy egy olyan dolgot hozunk össze, amely a megbízók igényét is kielégíti. Melyik főnök örül annak, ha az alkalmazottja rámutat, hogy hol lopott a főnök? Te oknyomozó módon végigmentél a logikai láncon, a termelésnél kezdted és azt vizsgáltad miért nem fedezi a kiadásokat, majd rájöttél az egyre nagyobb lopásokra. Ha viszont máshol kezded az elemzést, mondjuk nem kérdőjelezed meg a bankvilág, a külföldi befektetők és a hazai adminisztráció feddhetetlenségét és kimutatod, hogy igenis szükség van növekvő hitelállományra, akkor a termelés marad egyedül hibáztatható az inflációért és a belső ellátási zavarokért, mivel ilyen hatalmas pénzsegélyek mellett nem képes megoldani a feladatát. Tőled valami ilyesmit várnak. Kunda nagyra becsülte apja véleményét és nyugovóra tért. Az ágyban még sokat gondolkodott. Ha a valóságban az árak teljesen mások, mint papíron, akkor a lakosság hogy bírja ezt ki, hiszen bevétele csak a papír szerint alakulhat, gondolta! A lakoságnak is ügyeskednie kell, hogy megéljen, rá van szorulva! Hivatalosan itt senki sem élhet harminc-negyven dollárokból! Kunda kezdte felfogni, hogy a papírok világa és a valóság teljesen más, a papírokra nem kerül rá a való élet fele sem, ami pedig rákerül, az teljesen más árakon és feltételek mellett kerül rá.

Kunda másnap fáradtan ébredt, megreggelizett és sietett munkahelyére. Ott egy üzenet várta. Keresse Mr. Collinst, a bank tanácsosát. Mr. Collins egy brit születésű fehér volt, aki ebben a bankban töltötte életének legutóbbi húsz évét. Collins vagyok, nyújtott kezét a kövér öltönyös fehér férfi Kundának. Foglaljon helyet. Kér egy kávét? Köszönöm, nem, mondta Kunda. Értesültem arról, hogy lekérdezte a bank hitelállományát. Megtudhatnám milyen célból, kérdezte Collins? Én azt a feladatot kaptam, hogy készítsek elemzést a költségvetés mérlegéről és vizsgáljam meg az infláció okait, kezdte Kunda. Mire jutott, érdeklődött Collins? Arra, hogy ilyen hitelállomány beinjektálása mellett érthetetlen, hogy a termelési oldalon miért nem képződnek nagyobb bevételek. Jól fogta meg a kérdést, Mr. Kafwimbi, szólt elismerőleg Collins. Folytasd a vizsgálódást és kérem, mindenről értesítsen. Ön egy rendkívül tehetséges gyakornok. Collins újfent kezét nyújtott és Kunda visszatérhetett az irodájába. Apámnak igaza volt, mondta magában! Ettől kezdve két tanulmányt készített. Egyiket magának, a másikat pedig a banknak. Saját tanulmányában

kiszámolta, hogy Zambia természeti erőforrásai mellett, ha ez mind saját népet gazdagítaná, az egy főre eső GDP, nemzeti össztermékek értéke olyan hatalmas lenne, hogy ez havi ötezer dollár bevételt kellene hozzon, minden egyes állampolgár pénztárcájába. Ehelyett harminc-negyven jut. Akkor hova tűnik havonta négyezer hatszáz dollár a zsebekből? Ez hatalmas összeg.

Utánanézett a segélyeknek is. Felfedezte a csapdát, mely a segélyek hátterében állt. Kétségtelen, hogy rengeteg adomány érkezett az országba. Csak Kína, egy minisztere látogatása alkalmával, ötszáz traktort adott. Nézzük, mi lett a traktorokkal. A traktorokat kínai kontroll mellett szegény farmerek kapták. Eddig rendben. Azok nagyon megörültek nekik, majd kikötötték, hogy ezekkel a traktorokkal milyen teljesítményeket várnak el a farmerektől. A farmerek nézték az udvaraikon a traktorokat, majd vissza akarták adni őket, de nem lehetett. A traktor önmagában ugyanis nem oldotta meg a parasztok gondját. Nem volt tőkéjük, vetőmagjuk, műtrágyájuk, gyakorlatilag még arra sem jutott, hogy megtankolják a járműveket, nemhogy termelési forradalmat indítottak volna el. A programnak azonban mennie kellett. Megjelentek a kínai felügyelők és a továbbhaladás érdekében hiteleket biztosítottak a farmereknek, melyek fedezete a farmerek földje volt. A farmereket olyan hitelrendszerbe kényszerítették bele, amit ők maguk fel sem fogtak, az ötszáz ajándéktraktor pedig ezzel egy végeláthatatlan bevételi forrást hozott az adományozónak. Hol vannak azok a régi szép idők, idézte fel a múltat Kunda, amikor az adomány tényleg adomány volt! A jugoszlávok a Kariba-gátat a Zambézin annak idején adományként építették. Igaz, jó pár évig ők üzemeltették és ebben az időszakban őket illette az erőmű bevétele, de ez az idő lejárt, most az erőmű teljes bevétele Zambiát gazdagítja. Az ott termelődő elektromos energia ellátja Zambia egy részét és Észak-Zimbabwe is jut. Ez tényleg adomány volt és segített talpra állítani az energiaellátást, de ezek mögött a traktorok, teherautók, buszok mögött nagy leleményesség lapult. Az ember már egy ajándékban sem bízhat, futott át Kundán. Ezzel párhuzamosan, a banknak írt jelentését kiegészítette az adományok rossz hasznosítási mutatójával. Az ötszáz kínai traktor esetében kimutatta, hogy a farmereknek csupán 27%-a volt képes önerőből továbblépni és termelését fejleszteni, a fennmaradó 73%-nak közép lejáratú hitelekre volt szüksége, tehát ha hitelek nem lennének, akkor a traktorok ma ott rozsdásodnának a farmerek portáin.

Megcsörrent a telefon Kunda zsebében. Kaylee volt, Kunda botswanai kedvese. Szia drágám, mondta, mi lenne ha jövő héten pár napra meglátogatnálak Lusakában? Meg tudnék nálatok aludni? Gyere, Kaylee, nagyon várlak, apám-

mal megbeszélésem, de szerintem minden rendben lesz. Kunda nagyon örült bárátnője jelentkezésének. Az utolsó éveket Port Elizabethben együtt töltötték, együtt is laktak, nagyon egymáshoz szoktak. Kunda felhívta az ezredest, aki szintúgy örvendett Kaylee látogatásának. Az elkövetkező napokat számolgatásokkal töltötte, leellenőrizte saját hipotéziseit, de a tények továbbra is makacs tények maradtak. Az ország gazdaságára szivattyúkat szereltek, melyek minden irányban pumpálták ki a javakat, ezért a fiatalok nem találták helyüket. Aki mögött nem volt jó családi háttér, aki munkát tudott volna biztosítani egy külföldi cégnél, vagy az adminisztrációban, az tovább állt és külföldön keresett megélhetést.

Eljött a nagy nap, Kunda rohant a repülőtérre, hogy várja kedvesét. Az ezredes odaadta kocsiját és sofőrjét, hadd lássa ez a botswanai lány, kik is ezek a Kafwimbiek. Kunda izgatottan járt fel és alá a váróteremben, megnyílt az ajtó és ott állt előtte az a lány, aki mindenben társa volt évekig. Megölelték egymást és irány az autó. A sofőr jól beidomított módon nyitotta ki a fiataloknak a kocsi hátsó ajtaját, miközben elvette Kaylee csomagjait és betette a csomagtartóba. Az ezredes a repülőtér közelében lakott, az út nem tartott sokáig, a fiatalok egymás kezét fogták és örültek, végtelenül örültek. A kocsi bekanyarodott az ezredes rezidenciájához, leparkolt, ekkor lépett ki az öreg Kafwimbi az ajtón öltönyben, nyakkendővel. Jó napot hölgyem, a fiam nem említette, hogy ilyen csinos, szólt az ezredes, mint egy öreg amorózó. Érezze magát otthon nálunk. Kaylee gyengéden kezét fogott az ezredessel és enyhén meghajtotta térdeit, majd fölegyenesedett. Nem nézett az ezredes szemébe, mert ez tiszteletlenség lett volna. Kérem, fáradjon beljebb, megmutatom a szállását, készüljön el és várjuk vacsorára. Kaylee boldog volt, hogy itt lehetett.

Az asztal három oldalán foglalt helyet a három személy, mintha egy angol kastélyban lettek volna. Pár udvariassági frázis után az ezredes a családjáról faggatta Kayleet. A lány elmondta, hogy eredetileg Botswana északi részéről, Francistown-ból származnak, de jelenleg a fővárosban, Gaborone-ban élnek. Apja közigazdász és az egyetemen tanít, anyja orvosnő. Az öreg Kafwimbi oldódni kezdett. Ha már ennyi közigazdász van együtt, akkor mit keres itt egy katona, kérdezte az ezredes? Szükségünk van Önre, válaszolt a lány, hogy megvédjen minket. Nekünk sohasem szabad az igazat kimutatnunk, ezért védelemre szorulunk. Apa és fia egymásra néztek, Kundát büszkeség töltötte el. Ahogy a fiam mondja, én egy olyan tiszt vagyok, akinek nincs katonája, de állandóan győzelmet várnak el tőlem. Semmi baj apám, mi ki fogjuk mutatni, hogy van katonád. Nagyot nevettek, majd szóba került a feladat, mely-

lyel a bank Kudát megbízta. Kunda higgadtan kezdte eredményeinek ismertetését, de ahogy a visszasságokhoz ért, nagyobb lendületet vett. A lány lelkesen hallgatta párja rögtönzött előadását. Mit szól mindehhez, kisasszony, kérdezte az ezredes? Azt, hogy nem tudom leplezni örömet. Hogyan, kérdezett vissza apa és fia? Maga örül annak hogy ennyi eltűnik az országból? Nem, folytatta Kayee. Nem annak örülök, hanem annak, hogy a több év alatt, amit Kundával együtt töltöttünk mindenről beszéltünk, csak erről nem. Én pedig szerettem volna, csak nem tudtam hogyan kezdjek hozzá. Apám közgazdász, esténként ő is kiöntötte bosszúságait, amelyek pontosan ugyanebbe a témába vágtak. Botswana bevételének 90 %-át a gyémántbányák adják, de nem tudjuk mennyi is az a 90%, mert arról nincs nyilvántartás, hogy valójában mennyi gyémánt hagyja el az országot. A mi országunk helyzetét én Zambiánál azért látom válságosabbnak, mert mindent erre a 90%-ra építettek fel, egyszerűen nincs más ágazat, ami termelne. Igaz, sivatag az ország nagy része, de ebből a gyémántmennyiségből, amit ott felszínre hoznak, meg lehetne teremteni a több lábon állás alapjait, de nem, senki sem lát hozzá. Én azért nem vetettem fel ezeket a témákat, mert maguk itt előkelő család, nem tudtam, Kunda miként reagálta volna le a kritikáimat. Ha Önök abba az elitbe tartoznának, amely ehhez az egészhez statisztál, akkor biztos, hogy Kunda elhidegült volna tőlem. Nos, ezért örülök, mert látom, hogy egy oldalról nézzük a helyzetet.

Kafwimbi ezredes már nem bánta, hogy Kunda ezt a lányt hozta a házhoz. Kisasszony, szólalt meg, ha nem a fiam lenne az udvarlója, akkor most lecsapnám a kezéről. A triumvirátus nagyot nevetett.

Az ezredes hívatta a cselédet és súgott neki valamit, az pedig nagy vigyorkokat eleresztve távozott. Ha már ilyen szépen együtt vagyunk, akkor ki hogyan látja a jövőt? Most csak magára vagyok kíváncsi kisasszony, mert a fiam véleménye itt jön ki a könyökömön. Kaylee meghajtott a fejét és nekilátott. Ennek a térségnek a központja Dél-Afrika, mondta. Mivel Kunda tanulmánya igaz, Zambia, Zimbabwe, Botswana, Mozambik és Malawi, de mondhatnám bármely afrikai országot, gyakorlatilag a fekete gazdaságból él. A fekete gazdaság pedig ezen országok esetében a dél-afrikai gazdaságba van bekötvé. Apám arra tanított, hogy négy feltétel szükséges egy gazdaág egészséges működéséhez. Az első a természeti erőforrások. Ez mindenhol bőséggel meg van, de sajnos nincsenek saját kézben. A második a likvid bankrendszer. Ez csak Dél-Afrikában van meg és nálunk, Botswanában a gyémánt miatt, a többi ország pénzügyi likviditása labilis. A harmadik a helyi termelés. Ennek milyenségét jól mutatja Kunda tanulmánya és a negyedik a helyi piacok. Hi-

ába van termelés, ha azt nem lehet helyi piacokon értékesíteni és azért likvid árbevételt nyerni. Mivel nincs helyi piac és likvid pénz, mindenki a legkézenfekvőbb helyre viszi, vagy csempészi az áruját, hogy meg tudjon élni, ez ebben a térségben Dél-Afrika. Ami Dél-Afrika termelési adatait illeti, ezt is kétkedve kell fogadni. Az ottani bányák termelése nem annyi, mint amit a statisztika kimutat, annál kevesebb. Ahhoz még hozzáadják az odacsempésztett egyéb nyersanyagokat, ezért ezek nem az adott ország termelési statisztikáját, hanem Dél-Afrikáét javítják. Ezért nem találta Kunda az ezekre vonatkozó zambiai számokat. A zimbabwei arany és gyémánt, az Önök smaragdja, és a többiek termékei aktatászkákban, cipősarkakban, egyéb módon Dél-Afrikába vándorolnak, ott lehet érte kemény pénzt kapni, be lehet vásárolni, és a csempészt út visszafelé is működik. Nyilván, ha az adott országokon belül lenne piaca ezeknek a termékeknek, akkor szépen lassan ott alakulna ki a helyi kereskedelem, de mivel kwachában, vagy zimbabwei dollárban senki sem fogja a gyémántot eladni, ezért a piac Dél-Afrika marad. Ha megszűnne a dél-afrikai piac, akkor bizonyára át kellene úszni az óceánon és szájban át csempészni egy másik kontinensre ezeket a termékeket, ahol piac még van, de ez képtelenség, ezért mindannyiunk érdeke az, hogy Dél-Afrika gazdasága maradjon erős. Ha az szétesik, akkor gyakorlatilag a térség minden terméke értékét veszti és bármilyen megalázó feltétellel is el lehetne venni tőlünk azt, amink van. Ilyen szempontból a fekete gazdaságot nem csak szidhatjuk, hanem dicsérhetjük is, mert létünket köszönhetjük neki és azt, hogy szervesen beágyazza kincseinket Dél-Afrika gazdaságába, amelyből mindannyian élünk. Ez a doboz tej itt az asztalon biztos, hogy nem zambiai termék. Valóban, kisasszony, hangzott az ezredes válasza, ez is Dél-Afrikából jött. Ha a jövőnkre kérdez, folytatta Kaylee, akkor ez attól függ, hogy sikerül-e régióban és nem nemzetben gondolkodni, sikerül-e ebben a régióban likvid pénzrendszert kialakítani, ehhez tudunk-e helyi piacokat rendelni, mert ha igen, akkor megindulhat a helyi termelés. Természeti erőforrás pedig van. Ez így, ahogy elmondtam, nem lenne ínyére azoknak, akik most elviszik bevételeink kilencven százalékát, ezért jövőnk csak akkor lehet, ha nem csak hárman lennénk itt az asztalnál, hanem többen is, akik Afrikában létrehoznák a kapitalista középosztályt, azt a vállalkozói réteget, amelynek nem érdeke kivinni a pénzeket, hanem helyi munkaterőt alkalmazva, helyben fejlesztené saját üzemét. Jövőnk csak akkor lesz, ha tudati változáson megy keresztül a kontinens. Minden más adott. Köszönöm, hogy meghallgattak.

Ehhez képest az a tanulmány, amit összehoztam nagyon keveset ad, mondta lenyűgözve Kunda. Megengeded, hogy kiegészítsem azt a most elhangzott gondolatokkal, kedvesem? Persze, Kunda, én örülnék neki a legjobban, ha apám felfogása terjedne. Én csak őt idéztem.

Kafwimbi ezredes nem szólt, csak bámult maga elé. Majd lassan, tagolva megjegyezte. Lányom, amit mondtál nagyon igaz. Az egész életem arra ment rá, miként bújjak ki az ostromló manipulációk alól és legyek egy tisztességes helyi vállalkozó. Egyedül vagyok, pedig meggyőződésemm, hogy ez a kivezető út, csak én ennek az útnak a sikerét – félek – nem fogom már megélni. Saját népünk legfőbb gátja annak, hogy ez a jövő kiteljesüljön. Egy kis haszonért egyikünk eladja a másikat, képtelenek vagyunk hosszú távon gondolkodni. Nézd, hogyan folyik egy egyszerű választási kampány Afrikában! A jelölteket körbeajnározzák, kényeztetik, majd a választások után a veszteseket megalázzák, kivetik és rájuk bizonyítanak minden galádságot. Akik pedig eddig a vesztesek oldalán álltak, mintha mi sem történt volna, átpártolnak a győzteshez.

Hogy látod, lányom Dél-Afrika jövőjét, kérdezte az ezredes? Ez nem könnyű, vágott neki Kaylee. Nem csak mi látjuk, milyen fontos Dél-Afrika, hanem azok is, akik ki akarják iktatni Dél-Afrikát a folyamatokból. Jelenleg a mi kontinensünk számos gazdaságnak hajtóereje a világon. Nyugodtam elmondhatjuk, hogy mi vagyunk a nyugati és keleti, azon belül főleg kínai gazdasági boomok hátterében. Ennek eddig mi még nem sok hasznát láttuk. Viszont Dél-Afrika nélkül még ennyink sem lenne. Ezért Dél-Afrika jövője a mi jövőnk, nem lehet szétválasztani és ezért közösen kell tennünk. Nem tudom mi Dél-Afrika jövője, de a miénk is ugyanaz.

Ez legyen a mai zárszó, mondta az ezredes. Lányom, elkápráztattál, menjtek, feküdjete le, Jó éjt. Kaylee és Kunda búcsút vettek egymástól, mire az ezredes rájuk mordult. Ti meg mit búcsúzkodtok. A cselédnek kiadtam, hogy Kaylee poggyászát vigye át Kunda szobájába. Vagy nem jól tettem? De igen, nagyon jól apa, lelkendezett Kunda és Kaylee is szégyenlősen.

Teltek múltak a napok és az ezredes egyre jobban megkedvelte Kayleet. Sokat beszélgettek, nem kellett semmit kétszer elmondaniuk, értették egymást.

Kunda is befejezte mindkét tanulmányát, amit magának készített és amit a banknak. Sokszor a sajátját azért vitte magával, hogy az irodájában annak állításait tételesen tagadva átmásolja a banknak készített jelentésbe. Sokszor a két dolgozat együtt hevert az asztalon, miközben Kunda kiment ebédelni, vagy másokkal tárgyalni. A tanulmányt a bank vezetőségének átadta és várta.

Két nap múlva Kundát újból Mr. Collins hívta magához. Collins nyájasan üdvözölte Kundát, asztalán ott volt a banknak készített jelentése. Fiatalember, kezdett hozzá Collins. Maga egy fenomén. Látszik rengeteg időt és energiát töltött ennek a dolgozatnak az elkészítésével. Pontosan az intézetünk filozófiájába illő gondolatokat, elveket írt meg. Egy itt dolgozó régi pénzügyes sem tudott volna jobb munkát összehozni, csak hogy tényleg ez a maga véleménye, kérdezte Collins? Miért kérdezi, Collins úr? Nem látja, ott van a kezében, amit írtam. Kétségtelen. Válaszolta Collins, de itt van egy másik dolgozat is, ami ennél jóval kidolgozottabb és ennek az ellenkezőjét fogalmazza meg. Collins elővett egy fénymásolt példányt abból a dolgozathoz, amit Kunda magának írt. Avagy tagadja, hogy ez is a maga műve? Nem tagadom, válaszolt Kunda. Akkor nem tagadja azt sem, hogy ön visszaélt a bank bizalmas adataival. Én kérem, nem éltem vissza semmivel, tiltakozott Kunda, én egy objektív jelentést szándékoztam írni azon elvek szerint, melyeket professzoraim Port Elizabethben tanítottak. Minden egyetemi tankönyvem itt van, ezek szempontjait be tudom mutatni. Ezek alapján készítettem azt, ami Ön-nél fénymásolatban van. Egyébként megkérdezhetem, hogy került magához? Hogyne, fiatalember. Itt minden a kezembe kerül, még egy szex lap is, ha éppen azt olvas az irodájában, mert ez egy bank, az ország központi bankja, ahol nekem és a vezetőknek mindenről tudnunk kel. Kielégítette a válasz, fiatalember? Mivel a bankszakma alapvető eleme a bizalom, ezért el kell mondanom, hogy ma éppen ez a bizalom rendült meg bennünk. Ilyen körülmények között... Ne is folytassa Collins úr, vágott közbe Kunda, csomagolok és megyek. Köszönöm, fiatalember és kívánom, találjon más munkahelyet, a bankszakmát kerülje, zárta le a beszélgetést Collins. Bezárult Collins ajtaja Kunda mögött és az ifjú ment a szobája felé. Hiába banktitkok, az eset kiszivárgott és kollégái hírért vették a másik dolgozatnak. Többen el szeretnék volna olvasni. Kunda kitért, mondván, hogy ma még nem adhat, de holnap fénymásol párat és mindenkinek szívesen ad a lakásán.

Kunda egykedvűen hazaballagott, ahol apja és Kaylee már várták. Tudták, hogy ma volt az értékelés napja, nagy kíváncsisággal néztek a fejlemények elé. Kunda mindent elmondott úgy, ahogy volt, apja egy kissé elcsüggedt, Kayleen nem látszott semmi. Majd az ezredes arcán egy mosoly jelent meg. Akkor legalább nem hazudtunk, Isten velünk lesz. Másnap megjelentek Kunda volt kollégái. Egyenként jöttek úgy, hogy más meg ne lássa őket. Tudsz adni a tanulmányodból, kérdezték? Persze. Itt igen, de nehogy bajotok legyen belőle. Kunda mindenkinek adott egy fénymásolatot. Az ezredes elismerően hátra ve-

regette Kundát. Te katonák nélkül is győztél, fiam. Kaylee megfogta Kunda kezét, a szemébe nézett, látszott rajta az öröm és a büszkeség. Nagyon boldog vagyok, hogy így alakult, mondta. Te annak örülsz, hogy kirúgtak, kérdezte Kunda? Nem, válaszolt Kaylee. Én annak örülök, hogy nem kell farizeus életet élni. Ha a bankban karriert építettél volna, minden nap emésztett volna a lelkiismeret furdalás, amiért azt a sok hazug kimutatást készíted. Így nem kell ebben tovább őrlődnöd.

Igazad van lányom, mondta Kafwimbi ezredes. Munka nélkül pedig nem maradsz, mert ha nem találsz jobbat, akkor kinevezlek a fűrészüzem igazgatójának. Uccu neki, vedd el ezt a lányt és csináljátok meg nekem azt a kapitalista középosztályt mihamarabb, művelt népség. Kaylee meghajolt az ezredes előtt és megköszönte elfogadását. Kérte, engedje el, hogy saját családjával is megbeszélje a dolgot. Ez így természetes, lányom felelte az ezredes. Ha kell, viheted Kunda fiamat is magaddal, csak gyertek vissza, ez az én feltételem. De azért elmehetnétek Kitwébe is anyádhoz és Ireen nővéredhez, hogy bemutasd a jövődöbelidet. Ez jó ötlet, apa! Holnap indulunk.

Másnap korán keltek és a két fiatal kiment a busz pályaudvarra. Megváltották jegyeiket és felültek a Kitwébe induló járatra. Az út négyszázötven kilométer, gyönyörű szavannás tájakon vezetett keresztül. Keresztezték azt a vasútvonalat Kapiri Moshinál, amely Tanzániába, Dar es-Salaamba viszi Zambia ásványkincseit, ahol behajózzák azokat. Ezek főleg rézércből állnak, melyet Copperbelt tartomány bányáiban termeltek ki. A következő nagyváros Ndola, amely csak hatvan kilométerre van Kitwétől. Itt nemzetközi repülőtér üzemel, mely a helyi járatokon kívül naponta négyszer Dél-Afrikába indít és fogad járatokat. És végre itt van Kitwe, a bamba törzs székhelye, tartományi központ. Kunda anyja és Ireen nagyon megörült a párnak. Ireen szerette testvérét, vele állandó telefon-összeköttetésben állt akkor is, amikor Kunda Dél-Afrikában tanult. Mint jó nővér, elsőként lett beavatva Kayleeről, még évekkel ezelőtt. Most személyesen is találkozhattak. Kunda sokszor köhécselt és reszelte a torát, mert Kitwe levegője bizony nem a legjobb. A rézkohóból a füstöt a szél gyakran a város fölé viszi, ilyenkor alig lehet levegőt kapni. Ireen mellett ott volt kislánya, Yolán, akit Kunda még nem látott. Kunda eljátszódott a kislánnyal, aki imádott nevetni, hancúrozni. Megjött Kalunga is, a féltestvérük. Kalunga Londonba készült. Ki akart települni és a papírjait intézte. Kitwében élt még az ezredes egyik fivére is, de vele az itteniek nem nagyon ápolták a kapcsolatot. Ő a bányák ellátására indított mindenféle vállalkozást, amelyeknek

a háttérével senki sem volt tisztában, de lehet, hogy ő maga sem. Az ifjú párt mindenki kényeztette, különösen Ireen.

Három napot töltöttek együtt, majd visszamentek Lusakába az ezredeshez, ahol felkészültek útjukra Botswanába. A térség országai között nincs közvetlen légi járat. Ha valaki egyik országból repülővel el akar jutni a másikba, ahhoz először Dél-Afrikába kell mennie, ott kell átszállnia. A johannesburgi repülőtér detektorai erősen figyelik a nemesfémeket és drágaköveket. Tudják, hogy az utasoknál lehet ilyen, különben miért is jönnének Dél-Afrikába. Dél-Afrika valójában nem Afrika, ez valami más. Egy kis Európa Afrikán belül. Ha itt autót vezet valaki az autópályákon, mintha Németországban lenne. A repülőtéren három órát kellett várakozni a tranzitban a Gaborone-ba induló gépre. Majd beszállás és alig, hogy felszállt a gép, már le is szállt, mert Gaborone nincs olyan messze. Taxit fogtak és elmentek a lány szüleinek házához. A szülők telefonon már értesültek Kunda jöveteléről, akiről sokat hallottak még az egyetemi évek alatt is. A lány apja jóvágású ember volt. Elkészítették Kunda szobáját a szomszéd épületben, majd a kis nappalijukban beszélgetni kezdtek. A lány elővett egy fénymásolt példányt Kunda tanulmányából és átadta apjának. Ezt ő csinálta, apa, szólt a lány, ezért kirúgták Zambia központi bankjából. Nem úgy volt az, helyesbített Kunda. Volt egy kozmetikázott példány, amit a banknak készítettem, az tele volt hű de szép, hű de jó a hitel, meg a lopás elmélettel, ez pedig a reális helyzet, amit magamnak írtam, de Kaylee gondolatai is benne vannak. Kaylee apja átvette az írást, maga mellé tette és szenvtelenül hozzátette, jó, majd elolvasom. De miért is jöttetek ketten, lányom, mindig egyedül szoktál jönni. Hát azért, apa, hogy bemutassam Kundát és... hogy. Ekkor Kunda vette át a szót. És hogy megkérjem a lánya kezét. A lányom kezét? Hiszen a szokásokat követnünk kell, vagy Zambiában nincsenek szokások? De, vannak, szólt lelemboszkodva Kunda, mert nem ilyen fogadtatásra számított. Fiatalember, szólt a papa, magát itt a családnak el kell fogadnia, mindenkinek véleményyt kell mondania és lobolát, azaz hozományt kell megállapítanunk, amit magának hoznia kell. Ha ez mind megvan, akkor beszélhetünk tovább. Kaylee nem gazdag családból származik, de benne a szabad bushmannok vére folyik, akik nem ismerik az alávetettséget, kiszolgáltatottságot és évezredek óta szabadon élnek a sivatagban. Én nagyon büszke vagyok erre a népre, mert talán az egyetlen, mely nincs kormányok, világmegrontó politikusok befolyása alatt. Kunda el akart süllýedni szégyenében, de állta a sarat, nem adta fel. Az én népem is büszke nép és azért küzdök, hogy egyszer felismerje valós helyzetét, ezért is írtam azt a tanulmányt. Min-

den tisztelem az Ön népéé, uram, büszke vagyok, hogy az Önök népe közül választhatok párt magamnak. Az, hogy választhat-e, az nem olyan biztos. Egyelőre itt álljunk meg és folytassuk holnap. A szomszéd épületben készítettük el a szobáját. Jó éjt. Kunda úgy állt fel, mint akit fejbe vertek. Az apa ellenzi ezt a kapcsolatot, ez már biztos. Kaylee átkísérte Kundát és bízta. Ne add fel drágám, nálunk ez így szokás első alkalommal. Többször elutasítanak, mire odaadnak, ne csüggedj. Furcsa szokásaitok vannak, válaszolt a fiú és elköszönt a lánytól.

Másnap a reggeli után a papa hívta Kundát és a lányát. Az apánál ott volt a fiú dolgozata. Most folytassuk, kezdte az apa. Mikor tervezték az esküvőt, kérdezte? Mi... de hát tegnap még... nyögte Kunda. Az tegnap volt, akkor még nem olvastam a tanulmányodat. Most pedig akár akarod, akár nem, elveszed a lányomat és kész, mosolygott. Nem élhetsz egy koji-koji lánnyal vadházasságban, értetted? És a lobola, kérdezte Kunda? Hagyjál már fiam ezekkel a tradicionális cafrangokkal, most az egyszer nem kérek lobolát, mert amit írtál, az felér tíz lobolával. És kirúgtak a bankból, fiú? Ki, uram, válaszolt Kunda. Akkor még büszke is vagyok rád, mondta elismerőleg a papa. Képelem azokat a megrémült arcokat a bank fehér tanácsadójánál, akik olvasták az írást. Ez így még jobb is, hogy írtál egy nekik tetsző változatot is, ennél jobban nem alázhattad volna meg őket. A legnagyobb bűn számukra az, ha valaki felfedi trükkjeiket és te ezt megtetted. Most pedig elveszed a lányomat és együtt folytatjuk tovább. De hát az apám... kezdett neki Kunda. Rendben, Kafwimbi ezredessel mindent megbeszélünk. Honnan tudja, hogy apám ezredes? Fiam, aki a lányomat akarja, arról azt is tudnom kell, hogy képes-e ötszörös árat fizetni egy nsimáért, vagy nem, mert a lányom azt nagyon szereti. A fiú elnevette magát, hát ezt is tudja? Igen, tudom. Mi az apád száma? Kunda odaadta az ezredes telefonszámát, a lány apja beütötte a saját mobiljába és felhívta. Halló ezredes úr, jó reggelt, én Kaylee apja vagyok. Jó reggelt Johannesbogile úr, hogy van, kérdezett vissza az ezredes? Ma oktatnia kellene, hiszen ha jól tudom tíz és tizenkettő között előadást kellett volna tartania az egyetemen? Maga ezt honnan tudja, ezredes úr? Aki a fiamhoz akar tartozni, arról még azt is kell tudnom, hogy be meri-e mutatni őt egy koji-koji apának, akit a közgazdasági tudományok doktoraként képesek voltak kirúgni fiatal korában a Gaborone-i központi bankból. A két férfi felharsogott a nevetéstől. Akkor minden rendben, én hozzájárultam, folytatta Kaylee apja. Mikor legyen az esküvő és hol. Üljön repülőre és beszéljünk meg mindent.

Kafwimbi ezredes két napon belül megérkezett Gaborone-ba. Kitűzték az esküvő napját négy héten belül. Erre az időre az ezredes a család többi tagját is fel tudta készíteni. Megegyeztek abban, hogy az esküvő Gaborone-ban lesz és az ifjú pár Lusakában fog élni az ezredes rezidenciáján. Viszont a lány apja egy szervezetet hoz létre, aminek feladata az emberek szemének felnyitása azért, hogy változtatni tudjanak sorsukon és Afrika lakosságának lehessen jövője. Ennek munkájában Johannesbogile doktor elsősorban Kundára fog támaszkodni. A szervezet Gaborone-i székhellyel fog működni, ide az ezredes is el fog járni és Kunda lesz ennek a lusakai képviselője.

Eltelt tizenöt esztendő, 2025 év elején járunk. Johannesbogile doktor és Kafwimbi ezredes elválaszthatatlan barátokként dolgoztak együtt Gaborone-ban. Dirigáltak, parancsokat adtak. Égett kezük alatt a munka. Kunda Lusakában a fűrészüzem vezetését átadta Ireennek és Peternek, mert különben nem tudta volna ellátni azokat a feladatokat, melyeket apjától és apósától kapott. A fűrészüzem talpra állt és családi vállalkozásként fejlődött évről évre. Kaylee megszülte a harmadik gyermeküket is, aki közül a legidősebb tizennégy éves.

A mozgalom, ami tizenöt évvel ezelőtt indult, hatalmasra duzzadt és most egy olyan akciót készítettek elő, amely sok millió ember mobilizálásával járt. Egész Afrikát megmozgatták és Afrika felbolydult, mindenki indulásra készen állt.

5. FEKETE REFLEXEK

Princ Ghánában látta meg a napvilágot, mint megannyi testvére és féltestvére. Apját nem ismerte, anyjuk és nagyszülei nevelték a gyerekeket. Húgai közül Felicia állt hozzá közel, hiszen együtt cseperedtek fel, a többi gyerek, és közöttük nagy volt a korkülönbség. Egy szegénynegyedben laktak Kumasiban, Ghána Ashanti tartományának fővárosában. Hogyan is lehet ennek a városnak szegénynegyede, amikor itt bányásszák a világ aranyának jelentős részét? E terület miatt nevezte a történelem Ghánát Aranypartnak, az asahantiak pedig ezt a fémeket úgy tekintették, mint mások az alumíniumot, nem tulajdonítottak neki nagy jelentőséget, még használati tárgyaikat is ebből készítették. Az ashanti király trónja színaranyból készült, évente egy alkalommal kikerült a trón a palotából és a király a köznép előtt az arany trónra ült. Persze, amit a testén hordott, az is mind arany volt, nem beszélve a fejfedőről, ami inkább egy színarany sisakhoz hasonlított. A király mellett az ashanti törzsfők is kilószámra hordták az arany karkötőket, fejdíszeket, stb. Amikor az angolok elfoglalták az aranypartot, kormányzójuk maga ült a színarany trónba, hogy demonstrálja ki az úr mától Ashanti földön. Ettől kezdve nemcsak az arany, hanem a rabszolga is fontos kiviteli cikknek számított erről a területről. Voltak, akiket a törzsfők maguk adtak el, de a többséget rabszolgavadászok ejtették fogságba, majd vitték a mai főváros, Accra vidékére, ahol behajózták őket és vitték szerencsétleneket egy új világ felé. Sokan meghaltak az úton, csak a leg-erősebbek éltek túl a megpróbáltatásokat. Ezeket a szó szoros értelmében tenyészítésbe fogták. Tehát nem Hitlerrel kezdődött el a fajelmélet, sokkal előbb. Elgondolkodtató, hogy szerencse-e, ha valakinek a földjében ennyi arany van, vagy sem? Erre a vidékre az arany csak fájdalmat és szenvedést hozott.

A gyarmatok felszámolása után sem Ghána rendelkezik saját aranyával. Megtelepedett az Anglogold Ashanti multinacionális arany vállalkozás, amely ugyanaz, mint gyémántban a De'Beers és tonnaszámba termeli ki Kumasi, Oboasi és a környék többi bányájából az aranyat, amely számolatlanul hagyja el az országot. Az ashantiknak nem maradt más, mint pár rókaluk, amelyet annak reményében fúrtak, hogy szerencse fel, ők is találjanak valamit. Erre az aranyvadászatra rátelepedtek a kalandorok, maffiák és mindenféle szerzetek, akik a rabszolgaság modernebb változatát honosították meg a térségben. Tehát a szegénynegyed ott él és napról napra bővül Kumasiban, amely alatt még mindig tengernyi arany húzódik. Ezért Princnek és Feliciának a túlélés min-

den változatát ismernie kellett, hogy ashantiként mindig meglássák a következő napfelkeltét. Princ dolgozott rókalukakban, különböző maffiákban, ismert mindenkit Kumasiban, aki számított, de a legjövedelmezőbb szakmája az internet szélhámosság volt, amit Feliciával együtt csináltak. A nigériai trükkal kezdtek, azaz minden általuk ismert email címre levelet küldtek, melyben leírták, hogy Princ, mint neve is mutatja egy herceg, aki ki akarja menekíteni több tízmilliós vagyonát, de ehhez kellene egy olyan személy, aki rendelkezésre tudná bocsájtani bankszámláját és meg tudná adni személyes adatait. Ezek a személyes adatok a feketepiacon jó pénzt értek, a bankszámlákról pedig egy külön internetes szakma feladata volt levenni a pénzeket. Ha madarat fogtak, akkor a következő lépés az volt, hogy a madár küldjön ötezer dollárt, hogy nevére értékpapírokat állíthassanak ki, ezek értéke mondjuk hatvanmillió dollár, ezeket itt átveheti, elhagyhatja velük az országot és Európában, vagy más hol beválthatja azokat. Majd Princ kiutazik és megosztottnak a kimenekített pénzen. Ha a madár bevette és küldött ötezer dollárt, ettől kezdve Princék eltűntek az éterből, mert sem értékpapír, sem többmilliós vagyon nem létezett.

A másik trükkhöz Felicia is kellett. Itt Princ szexlapokból kimásolta a legcsinosabb nagycsöcsű bikinis lányokat, akik a lehető legszexisebb pózokban bájologtak és ismerkedő, társkereső oldalakra jelentkeztek be. Ezen egy rövid leírást közöltek, miszerint a képen szereplő hölgy magányos, társat keres és vágya megtalálni az igazit. A szerelmes levelek írását Princ a profizmus szintjére fejlesztette, a levelezőpartner több ezer kilométerrel arrébb sohasem sejtette, hogy nem a képen szereplő hölgygel, hanem egy fiatal fiúval folytat szerelmi chateléseket. Amikor elérkezett a személyes kapcsolatfelvétel, akkor kértek egy telefonszámot. Ekkor lépett színre Felicia, aki eljátszotta a nagyon szegény romantikus leányt, aki új mobiltelefont akar, beteg, kórházba kellene mennie, hogy megműtsék őt, vagy az anyját, tehát elkezdődött a fejés és a felhevült madarak pedig küldték a pénzt. Volt, hogy bejött nekik és jól éltek, de volt, hogy hónapokig nélkülözniük kellett, mert senki nem vette be a maszlagot.

Az internetes mutatóványokat főleg Accrában, a fővárosban mutatták be, mert ott voltak olyan gyors netkapcsolatok, ahol a chateléseket véghez lehetett vinni, Kumasiból ez képtelenség lett volna. Emiatt Princ és Felicia gyakran járt a fővárosba, ahol beilleszkedtek annak kevésbé napfényes oldalára. Nem akarták ezt az életet élni, de nem sok választásuk volt, ehhez értettek. Princ szélhámós volta mellett vallásos ember volt, egyszer templomba járt, másszor mecsetbe, az apróságok nem érdekelték, hiszen mindenhol ugyanahhoz az Istenhez imádkozott. Feliciát pedig elérte végzete, valóságosan bele-

szeretett egyik partnerébe, akit le akart húzni. A férfi egy német mérnök volt, akinek tönkrement a házassága és egy tradicionálisnak vélt kapcsolatban keresett megoldást. Felicia minden nap várta Helmut hívását, aki éppen annyira törte az angolt, mint Felicia. Egy nap Helmut bejelentette, hogy jön, meglátogatja Feliciát. Princ az üzletet, Felicia a szerelmet látta Helmutban. Felicia meg is kérte Princet, hogy Helmuttal tegyen kivételt, nem verje át. Princ válasza csak annyi volt:

- Kishúgom, fél éve még én leveleztem vele, attól lobbant szerelemre, teljesen felpuhítottam neked a pasast, te pedig az ő hálójába estél? Ne ítéljünk korán, nézzük meg ki is ez a Helmut és utána döntsünk.

- Hol fog lakni? Ide nem jöhet, te is tudod!

- Ha van arra pénze, hogy idejöjjön, akkor arra is lesz, hogy szállodába menjen.

- Itt Accrában vannak szállodák, de mit csináljunk vele Kumasiban, mert oda is jön, érdekli az arany!

- A szerelem a te szakmád, húgom, az arany az enyém, onnan átveszem a srácot. Nem verem át, ígérem, csak üzletelek vele. Az elhelyezését is bízom rád.

- Egy frászt! Tudom, milyen helyek vannak Kumasiban! Ha elmegy lefeküdni, másik három lány megy utána a szobájába és amíg kettővel hancúrozik, a harmadik kifosztja. Nem. Akkor én is jövök, én alszom vele.

- Rendben. Ketten megyünk vele végig, de mindent ő fizet!

Megegyeztek. Amikor Helmut gépe megérkezett, csak Princ várta a repülőtérén, mert így helyes. Késő este egy tisztességes lány ne nagyon sétáljon az utcákon. Helmut átment a szükséges vizsgálatokon és tekintetével Feliciát kereste. Nem találta. Csak egy fiatalembert látott, aki gyakorlatlan írással egy HELMOT feliratú papírt tartott a magasba és minden érkező fehér személy szeme elé tette. Mikor már elfogytak és csak ketten maradtak a váróteremben, kizárásos alapon csak ők maradhattak egymásnak, Princ megszólalt.

- Helmut úr?

- Igen. Felicia nincs itt?

- Nincs, vele holnap fog találkozni. Most a szállodájába kísérem. Princ vagyok, Felicia bátyja.

Helmut megkönnyebbült, hogy valaki mégis várja, mert Ghánába éjszaka megérkezni helyi ismerős nélkül, egyáltalán nem kellemes.

- Interneten foglaltam szállást Németországból, itt a címe.

Princ kezébe vette a szálloda címét, de egy kukkot sem értett belőle. Megmutatta az egyik taxisnak, de az továbbküldte a másodikhoz, az pedig a har-

madikhoz. De jó, hogy nem vagyok egyedül, gondolta Helmut. Ezek a hi-énák engem itt felfalnának! Princ visszajött. Találtam valakit, aki tudja hol van, mondta. Beültek egy taxiba és elindultak az éjszakai Accrában. Az utcák tele voltak lányokkal, üldögélő alakokkal és más árnyakkal. A taxisofőr megállt és egy férfit magához szólított egy fa alól. Megmutatta neki a papírt, mire az nagy gesztusokkal magyarázott. A sofőr bólogatott, majd továbbment. Végre meg lett a szálló. Egy közepes kis hely volt. Tény, hogy volt benne egy komputer, amiben azonosítani lehetett volna az érkező Helmutot, de ezt senki sem tette meg. A gép egy kártyajátékra volt beállítva Helmut teljes itt tartózkodása alatt. A szoba aránylag rendben volt, az ár is annyi volt, mint amit az interneten közöltek. Helmut végül meg volt elégedve. Princ hazament és megbeszélték, hogy másnap reggel találkozni, Felicia is jön és mennek tovább Kumasiba. Helmut alig tudott aludni az izgatottságtól. Várta, hogy megölelhesse kedvesét, azt a gyönyörű fekete lányt, akit csodálatos idomaival látott egy bikinis képen és így rögződött emlékezetébe. Eljött a másnap és Helmut csak várt. Helmut látta, hogy itt az időt egész másképp mérik, mint Németországban, de türelmesen várt, hiszen nem más, Felicia fog jönni, a csodaszép lány. Megjelent Princ és volt egy nő is mellette. Jó reggelt uram, itt vagyunk vigyorgott Princ. És Felicia, hol van Felicia, kérdezte Helmut? Akkor esett le Princnek, hogy Helmut egy teljesen más Feliciába lett szerelmes, abba, akit ő egy szex oldalról másolt át. Gyorsan ki kellett találni valamit. Itt van Felicia, csak levágatta a haját. Ez ő, csak így rövid hajjal egy kicsit más. Én vagyok az, drágám, tényleg én, hidd el, erősítette meg Felicia is. Helmut a hangot azonosítani tudta, ami egy kissé megnyugtatta, de rövid haj ide, vagy oda, nem erre a lányra emlékezett. Mindegy, ha már itt van, akkor ezzel a Feliciával kell beérnie, nincs más. Princnek hatalmas kő esett le a szívéről, látva azt, hogy Helmut megbékélt Felicia új imidzsével, gyorsan másra terelte a szót.

- Indulnunk kell, mert hosszú az út innen Kumasiba, legalább öt óra és csak kisbuszok vannak.

- Akkor igyekezzünk, sürgette Helmut is, aki azt hitte, hogy a stuttgarti buszpályaudvarra fognak kimenni, ahol másodperc pontossággal indulnak a buszok.

Helmut lerendezte a szállodát, taxit fogtak és egy forgalmas utcán neki-indultak valaminek, amit csak Helmut nem ismert. Dugóba kerültek, ami a testvérpárt nem nagyon izgatta, de Helmutot kiverte a veríték, mi lesz, ha lekésik a buszt, te jó ég! A helyzet egyre rosszabb lett, az útról elfogyott az aszfalt a hatalmas forgalom és terhek miatt, majd a zsvaj közepén megáll-

tak. Hol vagyunk, kérdezte Helmut? Ez a busz terminál, beülünk az egyikbe, ami Kumasiba megy és indulunk, válaszolta Princ. Ezek a buszok kibírják Kumasiig, kérdezte Princet. Ki hát, még tovább is, nyugtatta meg Princ. Ha pedig nem akkor jön másik. Ezzel aztán jól megnyugtatta Helmutot, aki elképzelte magát a dzsungel közepén egy lepukkant kisbusszal. Mennyi a viteldíj, kérdezte Helmut? Várjon, mindjárt megbeszélem, válaszolta Princ, aki a kisbusz sofőrjével élénk diskurzusba kezdett. Már a kisbusz oldalát csapdosták a vita hevében, amikor kezét ráztak és nagy vigyorgások közepette mindenki ment a dolgára. Nekünk így hármunknak, mondta Princ, 73 dollár lesz Kumasiig. Helmut sehogy sem értette, hogyan osztható a 73 hárommal, valószínű Princ fejben ezt átváltotta helyi pénzre és abból egy könnyed integrál egyenlettel eljuthatott a 73-as számhoz. Fantasztikus tehetség! De ezzel el is intézte magában a dolgot. Helmut beékelődött Felicia és egy másik helyi utas közé, Princ mögöttük ült. Abban a kisbuszban, amelyben az EU szabvány szerint tizenegyen utazhattak volna, Helmut itt tizenkilenc embert, két kecskét és kilenc tyúkot számlált meg. A tetőre fel sem mert nézni. Mikor indulunk a menetrend szerint, kérdezte Helmut? Princ és Felicia nem értették a menetrend szót, többször is visszakérdeztek. Mivel nem jutottak dűlőre, Princ elmagyarázta, mint egy dedósnak, hogy a busz akkor indul el, amikor megteelik, nem akkor, amikor az óra ötöt üt. Helmut pedig ezt a választ nem értette.

Végül elindult a járat, illetve úgy indult el, hogy az utca tömegéből kiszakadt pár ember és belökte a járgányt. A motorok felzúgtak és mindenki megkönnyebbült. Hang már volt, ami itt esetenként sokkal fontosabb, mint a teljesítmény. Kigördültek a forgalmas Accrából és északnak vették az irányt. Mentek jó utakon és mentek földutakon, akárhol mentek, az volt az a főútvonal, amely délt az északkal összekötötte. Helmut egy erdős szakaszon elcsodálkozott a hatalmas trópusi fák láttán és amikor az út szélére szegezte tekintetét, fiúkat, látott, akik valami patkány-féléket árultak. Mik azok, kérdezte Helmut? Hús, válaszolta Princ. Nagyon finom, az erdőben fogták azokat. És mik azok a csigák? Azokat is az erdőben szedik össze. Az is finom, válaszolta Princ. Helmut gyomra összeszorult, mert egy orvos ismerőse lelkére kötötte indulás előtt, hogy ilyesmiket nehogy egyen, mert ezek köztigazdák. Ilyen, meg olyan parazitával, baktériummal vannak fertőzve, ember esetében ezek fogyasztása egyenes út a halálhoz, stb. Ez az ismerőse két órát beszélt a trópusok veszélyeiről, meghagyta, hogy Helmut csak zárt cipőket, lehetőleg bakancsokat hordjon, malária ellen legjobb, ha kotont hús teljes testére és mellékesen krokodilokat se simogasson. A lábára nézett és látta, hogy nem a bakan-

csot vette föl, hanem egy könnyű szandál volt rajta. A többiek is strandpucos, vagy még az sem volt. Érezte, hogy Felicia karja érintkezik az övével, ez feledtette vele orvosai intelmeit és egy kicsit a lányra koncentrált. Viszonyozta és úgy németesen Feliciához dörgölődött. A lány azt hitte, ez így szokás Európában és megadóan tűrte. Majd a két kéz egymásra talált és ettől kezdve nem engedték el egymást. Helmutnak feltűnt, hogy Felicia tenyere is fekete, nem rózsaszín, ahogy más afrikainál látta. Princnél is ez volt a helyzet. Ahogy körbenézett, vegyesen voltak rózsaszín és fekete tenyerűek. Túltette magát a tenyér kérdésén és a tájat figyelte. Továbbra is fák, erdők mellett haladtak el, melyekbe kisebb települések ékelődtek. Felicia az ablak mellett ült, de az az ablak sohasem látott üveget, így nyitott volt. Gyakran krákolgott, majd hatalmasakat sercintett a szabadba, miközben a busz haladt. Ez egyáltalán nem okozott megütközést senkinek. Helmut felfogta, hogy Felicia nem az angolkisasz-szonyoknál nevelkedett. Egyszer-egyszer Helmut is elővett egy papír zsebkendőt és kifújta az orrát, mire az egész busz felhorkant és megvetően nézett erre a paraszt Helmutra, mert Afrikában ez a zsebkendő orrfújás nagyon gusztus-talannak ítélt cselekedet.

Megjelentek a bádogviskók, nyomortelepek, ezek egyre sűrűbb, kaotikus rendszere látszott az út mentén, az utcákat ellepte a szennyvíz. Gyerek, gyerek hátán, mindenhol mezítlábas srácok hada integetett és kéregetett az út mentén. Megérkeztünk Kumasiba, szólalt meg Princ. Kik laknak itt, kérdezte Helmut? Princ nem akarta beavatni a vendégét, hogy éppenséggel Felicia és ő is ilyen helyen laknak, ezért csak ennyit válaszolt: bányászok a családjaikkal. A kisbusz pontosan olyan helyre érkezett, mint amilyen helyről indult. Egy aszfalt nélküli dzsuvás, forgalmas, úgynevezett „terminálon” megálltak és kiszálltak. Átverekedtek magukat a tömegen, majd taxit fogtak, Princ bemondta a címet és elindultak. Ezt a címet a sofőr egyből értette, nem úgy, mint a másikat Accrában. Átvergődtek a város forgatagán, olyan körülmények között, hogy teljesen mindegy volt, az út jobb, vagy bal oldalán mennek-e. A lényeg, hogy haladtak. A forgalom később lanyhult és egy kertvárosféle kezdődött panziókkal. Felicia megszorította Helmut kezét és bosszúsan Prince nézett. Princ enerváltan nézet vissza hűgára, mint aki nem érti, miről is van szó. Megálltak és egy panziónál kiszálltak. Ez olcsó, mondta Princ. Felicia mérge-sen magában kesergett: persze, hogy olcsó, ha kifosztják a látogatókat, gondolta. Csak tíz dollár egy éjszaka, folytatta Princ. Nekem nem kell szállás, mert megalszom egy barátomnál a közelben, te, Helmut és Felicia, pedig egy szobában elaludhattok. Kiváló és tényleg olcsó, lelken-dezett Helmut. Felicia pe-

dig fellélegzett. Étterem nincs, csak bár van, ami késő este nyit, mondta tovább Princ. Ha éhesek vagytok, kintről hozok nektek valami kaját. Remek, szólt Helmut. Van itt valami McDonalds, vagy akármilyen hamburger sült krumplival és Colával? Pizza is jó lesz, igaz, Felicia? Igaz, drágám, felelte engedelmesen Felicia, de látszott rajta, hogy Helmut nem ismerte fel még, merre jár. Hagyta. Princ végül bejelentette, hogy nem garantálja a hamburgert, csak kaját garantál. Pénzt kért Helmuttól és távozott. A szobában egy nagy ágy volt és egy fürdőszoba végével, tusolóval. Helmut és Felicia egyedül maradtak. Helmut nem tudott mit szólni, hiszen Felicia nem kezdeményezett semmilyen beszélgetést, csak engedelmesen válaszolt Helmutnak. A legjobb talán, ha csókolóznak, gondolta Helmut és magához vonta Feliciát. A lány hagyta magát és az ágy felé oldalaztak. Majd lekerült róluk a ruha és szeretkeztek. A lány végig hagyta magát. Azt tette, amit Helmut akart. Felicia boldog volt, akár Helmut és sokáig egymás karjaiban pihentek. A férfinak feltűnt, hogy Felicia hasán a bőr nem sima, mintha egyszer már terhes lett volna. Van gyereked, Felicia? A lány ijedten válaszolt. Nincs! Nincs és soha nem is volt! Akkor ez itt mi, kérdezte Helmut a redőkre mutatva. Terhes voltam, de elment a gyerek, válaszolta Felicia félve attól, hogy most Helmut ki fogja őt rúgni. Helmutot nem különösebben érdekelte a dolog, csak tisztázni szeretne volna.

Kopogtattak, Princ jött meg az étellel. Az ágyban találta őket, amit Princ nagy vigyorokkal nyugtázott. Hoztam finom kasszávat és hús is van mellette. Mi ez, kérdezte Helmut? A maniówka lisztjét hívjuk kasszávának, abból készítjük ezeket a finom gombócokat. Nagyon jó, majd meglátod, válaszolta Princ. Mindez egy zöldes zaftban úszott, ami csípett. Ja, chili is van benne, egészítette ki válaszáat Princ. Helmut nekiállt, érzett ugyan ízeket, de a kasszáva gombócok olyan rugalmasak voltak, mint a rágógumi. Hiába rága azokat, mindig eredeti állapotba kerültek vissza, nem őrlődtek fel száájüregében. Ja, folytatta Princ, tiszta idővesztéség rágni, le kell nyelni és kész! Ezután a húsdaraboknak látott Helmut. Azok kő kemények voltak. Princ azonban azokkal is hamar elbánt. A kezébe vette darabonként a húsokat és fogaival letépett belőlük éppen annyit, amennyit le tudott nyelni. A késhez és villához szokott Helmut megadóan tekintett maga elé. Omlett sok kenyérrel nem volt, kérdezte? Ha kell, azt is hozok, csak adj pénzt, felelte Princ. Helmut átadott neki pár aprót és Princ dagadó hassal elment omlettet vásárolni. Felicia éppúgy jóllakott, mint Princ. Ő is nyelte a gombócot és tépte a húst. Mindez Helmutra úgy hatott, mintha magasfeszültség csapta volna meg. Ez volt az a törékeny teremtés, akivel szerelmeskedtem, kérdezte magától? Princ visszajött az omlettel és kenyeret

is hozott. Kés és villa hol van, emelte tekintetét Helmut Princre? Kés és villa, kérdezett vissza Princ? Omlettet kértél és kenyeret, nem kést és villát! Helmut legyintett, felállt, majd utazó csomagjából kivett egy kést és villát. Szépen jobb kézbe véve a kést, bal kézbe a villát, nekifogott az omlettnak. Ízlett neki. Valami helyi fűszer is lehetett benne, mert igen pikáns íze volt. Kenyeret tördelt hozzá és előkelően falatozott. Princ és Felicia úgy néztek rá, mint az ötéves gyerekek, aki életükben először láttak egy kínait pálcikával enni. Akkor mi a program, kérdezte Helmut? Princ már nem mert visszakérdezni, milyen programra is gondol a férfi, mert akkor lehet, hogy elijeszti Helmutot, ezért mindent elkövetett, hogy Helmut gondolkodását átvegye és kielégítő válaszokat adjon. Ma, szólalt meg egy kis szünet után Princ, pihenőt tartunk. Ha kedved van, este lemehetünk inni valamit a bárba. Felicia szeméből villámok cikáztak Princ felé, melyeket Princ antennái jól vettek, ezért vigyorogni kezdett. Rendben, ez jónak hangzik, nyugtázta Helmut. Holnap tíz óra nulla nullakor indulunk Oboasiba egy bányához, amit kértél. A tíz óra nulla nulla olyan furcsán hangzott Princ szájából, hogy maga is meglepődött, ezért többször is elismételte. Van-e módom ott komoly emberekkel találkozni, akikkel hosszú távon tudok üzletelni, kérdezte Princ? Most vinnék magammal egy kis mintát, bevizsgáltatom és ha megfelel, több kilót vásárolnék innen havonta, ha az ár is jó. Hát, köszörülte meg a torkát Princ, ott van Wilson, a sebes arcú, ő arrafelé a legkomolyabb, vele össze tudlak hozni, de a mintákat ne velem beszéld meg, de lehet, hogy ő sem fog örülni, ha felveted. Bízunk mindent arra, miként alakul a tárgyalás. Rendben, válaszolta Helmut.

Este megszólaltak a bár jellegzetes hangjai. Zenegép, mulatozók zaja, pohárcsörrenések. Beugrunk valamit inni, kérdezte Helmut és már nyitotta is a bárajtót? Az ott dekkoló lányok, látván, hogy fehér ember van a láthatáron, a százméteres gyorsfutás olimpiai idején belül rohantak neki Helmutnak és már éppen hozzákezdtek cincálásához, amikor Felicia megállította őket. A férjem, hé, álljatok le, ez itt a férjem kiáltotta! A lányok csalódottan vonultak vissza helyükre és vették fel újból a vadászok jellegzetes lesben állását. Drágám, én inkább a szobába mennék és veled tölténém ezt az éjszakát, hívta Helmutot Felicia egy másik programra. Helmut valahol örült annak, hogy ennyi lány letámadta, ráadásul sokan voltak közülük olyanok, akik hasonlítottak arra a képre, ahogy sokáig Felicia élt benne. Micsoda csajok, gondolta, de ha Felicia hív, akkor mennem kell, mert a rend az rend, elemezte helyzetét Helmut. Akkor, holnap tízkor, búcsúzott el Helmut Princről, aki bólogatott. Tíz nulla nullakor, főnök, mondta és elment.

A szobában Helmut és Felicia azt folytatták, amit délután elkezdtek. A lány most már sokkal vehemensebb és érzékibb volt, mindent bevetett, hogy a férfit magába bolondítsa. Helmut nem tudott olyan pózt felvenni, hogy ne érintkezzen a lánnyal, még akkor sem, amikor izzadtan, felhevülve egy kicsit pihenni akart. Amikor moszkító halk vinnyogása törte meg a csendet, Felicia felugrott és mindet lecsapta. Majd Felicia fogta saját bugyiját és Helmut alsónadrágját, kiment a fürdőszobába, ezeket kimosta, maga pedig letusolt. Amikor visszaérkezett Helmut kíváncsi volt, miért tette? A legintimebb ruhadarabokat kizárólag én, az asszonyod moshatom. Helmutnak tetszett a dolog, mert német felesége, akitől elvált, pont fordítva gondolkodott. Már nem is zavarta annyira az a hústépés foggal és a sercintés ezek után. Visszafeküdtek és egymás karjaiban elaludtak. Már kilenc óra volt, amikor másnap reggel felébredtek. Helmut gyorsan letusolt, elkészült, mert pontosan tízkor indulniuk kellett. Felicia nem ment velük Oboasiba, mert a férfiak dolgában nem vehetett részt. Eljött a tíz óra, de Princ nem volt sehol. Egy jó félóra késéssel ő is megérkezett, majd ő lett az, aki Helmutot siettetni kezdte. Tíz nulla nulla van, mondta, indulnunk kell. Wilsonnal beszéltem, már vár. Helmut a csomagjaihoz ugrott és kivett onnan egy kis dobozt. Ezt magához véve elindultak Oboasiba.

Princ egy barátját kérte meg, hogy kocsival szállítsa őket ezen a napon, természetesen Helmut számlájára. Nyolcvan kilométert zötykölődtek Oboasiig, de nem álltak meg a városban. Továbbmentek, majd lekanyarodva a főútvonalról a dzsungelbe tértek, ahol egy földúton haladtak tovább. Helmut nem bírta tovább tartani kíváncsiságát és megkérdezte, Princ, miért fekete a tenyeretek? Azért, mert ashantik vagyunk. Csak az ashantiknak fekete a tenyerük egész Afrikában. Innen lehet felismerni minket. Most már tudta a választ Helmut és megnyugodott. A kocsi közben begurult egy erdei tanyaféleséghez, ahol több ember is tett-vett. Hol vagyunk, érdeklődött Princ? A bányában, ahogy kérted. Itt lesz Wilson is, felelte Princ. Akárhogy meresztette szemét Helmut, bányát nem látott. Se egy csille, se egy torony, egy futószalag. Közelebb érve ásott üregeket, lukakat vett észre a domboldalban. Onnan adogattak ki a bányászok kosarakat, melyeket asszonyok a fejükön vittek tovább egy helyre, ahol mosták a kitermelt anyagot. Ez hát a bánya, mondta magában Helmut. Milyen mélyre mennek le azok a lukak, kérdezte? Akár több száz méter is lehet a hosszuk, válaszolt Princ. Nem támasztják belül ki a lukakat? Nem, hangzott a rövid válasz. Akkor beomolhatnak, riadt fel Helmut! Néha be is omlanak, mondta Princ rezignáltan, mint aki menekülni akar a most következő lelkizéses duma elől. De hát akkor azok ott benn, meghal-

nak! Igen meg, majd hirtelen Princ meglátta a közeledő alakot és megállította Helmutot. Hadd mutassam be Wilson urat, a bánya tulajdonosát. Ez itt Helmut, a barátom, a húgom férje, előlegezte meg a bizalmat Princ. A két férfi kezét fogott. Wilson arcán egy mély sebhely éktelenkedett, az egyik kezén égési nyomok látszottak. Üdvözlöm, Helmut úr, mi járatban van nálam, kezdte a társalgást Wilson. Nos, érdekelne az arany üzlet és hátteret keresek, válaszolt Helmut. Lenne piac is, meg pénz is, ha megfelelő a minőség és az ár. A minőséget egy labor állapítja meg Németországban, ehhez meg mintára lenne szükség. Ingyen akar mintát, uram, érdeklődött Wilson? Helmut érezte, hogy rossz irányban indult el és korrigált. Minta és minta között különbség van. Pár grammot én is kifizetek és elviszek magammal, más mintáról egyelőre ne beszéljünk. Ne is, vágott közbe Wilson, mert itt minden grammnak ára van. Mi már nem vesszük be azt, hogy adj egy kilót, ha jó, akkor majd visszajövök és veszek másik tízet. Amennyit kifizet, annyit kap és akkor jön vissza, amikor akar. De hogy lássa, kivel van dolga, megmutatom magának, hogy ki tudjuk elégtíteni igényeit. Wilson szólt egy két asszonynak, akik elfutottak valahova. Ülünk le benn nálam, mutatott egy kis kunyhóra Wilson, mindjárt jönnek. Pár perc múlva egy szamaras kordé jött le a domboldalról, asszonyok sétáltak mellette. Rőzsét szállított. A kordé a kunyhó előtt megállt, az asszonyok a rőzsét lepakolták és ládák tűntek elő, melyekben rúd formába öntött arany és zsákokban tárolt aranypor volt. Melyik érdekli, kérdezte Wilson, a por, vagy a rúd? A pornál láthatja, hogy mennyire tiszta, homogén, bárhol is mintát vehet, ugyanazt találja. A rúd, viszont ki van öntve, de nem láthatja, mi van belül. Ez innen bizalmi kérdés, mert rudat nem engedek megbontani, fűrészelni, fűrni. Vagy elhiszi, hogy arany, vagy nem. Általában porral szoktuk kezdeni az üzletet és ha kialakul a bizalom, akkor jöhet az első rúd arany. Ha viszont a szállítás érdekli, akkor elő tudunk állítani olyan rudakat, ahol az aranyrudat más fémme, akár ezüsttel vonjuk be, hogy jobban járjanak a vámnál. Helmut életében nem látott ennyi aranyat. Megfoghatom, kérdezte? Meg, csak nem felejtse el elengedni a végén, felelt mosolyogva Wilson.

Megengedi, hogy bevizsgáljam a minőséget azokkal a vegyszerekkel, amelyek nálam vannak? Persze, felelte Wilson, furcsa is lenne, ha nem ezt tenné. Helmut kinyitotta a kis dobozt, amit hozott és előkerült belőle egy lapos fekete kő. Erre erősen rányomta az egyik rúd sarkát és három helyen a kőön három csíkot húzott vele. A fekete kőön erős nyomot hagyott az arany és három gyönyörű arany csík keletkezett. Ekkor ezeket a csíkokat Helmut különböző erősségű savakkal kezelte, azt nézte, melyik tünteti el a csíkot a kőről. A

gyengébb savak nem bántották a csíkokat, elő kellett venni az erőseket. Mind 18 karát feletti eddig, szólt Helmut és folytatta. Már húsz karátnál tartott, de a csíkok stabilan tartották magukat. Ekkor elővette a legerősebb savat a dobozból, ez 22 karátig marta le az anyagot. Ez a sav lassan kis buborékokat hozott létre a kövön és a csíkok eltűntek. Az arany húsz és huszonkét karát között van. Le szeretném ellenőrizni egy másik módszerrel. Elővett a dobozából egy digitális kijelzésű detektort, mely egy kis tégellyel volt összekötve. Ebbe a tégelybe Helmut vegyszert tett, majd az aranyporból vett egy reszelék nagyságú darabot, ezt egy elektróda krokodil csipeszával megfogta és a savba mártotta. A tégely alján lévő fém képezte az elektróda másik pólusát. A csipeszbe fogott arany és a fém között, a tégelyben úszó sav volt a mérés közege, amelyben az elektronok az arany finomságával egyenes arányban áramlottak. Ezt mérte egy szerkezet és a készülék oldalán levő digitális kijelző pedig megadta az arany tisztasági fokát. Ez huszonkét karátot mutat. Wilson elégedetten húzta ki magát. A dzsungelben áram nélkül, hagyományos technológiával nem is lehet ennél finomabb minőségű aranyat előállítani. Mennyi aranyat tud havonta szállítani, érdeklődött Helmut? Amennyi kell, felelt Wilson. Ha nem elég az enyém, van másnál is és összetesszük. Pár száz kilót ki tudunk elégíteni, ha komoly a vevő. Ezt előre kell tisztázni, mert akkor annyi embert veszek fel. Az arany nem jön fel magától a földből. Én csak helyi, idevaló embereket alkalmazok, ezek nem vernek át. A melósaim száma behatárolja, mennyit tudok termelni. Lenne itt rengeteg idegen máshonnan, még Nigériából, Kongóból, sőt Dél-Afrikából is, de nem szeretném magam egy nap átvágott torokkal találkozni, így is van baj a vendégekkel épp elég. Ennél többet csak az Anglogold Ashanti tud, de azok nem adnak el magának egy grammot sem. Azok száz tonnákban számolják az aranyat, nem kilókban, mint mi. És gondolom, ők a négy kilences minőséget is tudják, tette hozzá Helmut. Igen, válaszolt Wilson, ők csak olyat gyártanak, de látnia kellene, milyen üzemük van és mennyi áramot használnak. Azt mi helyi halandók nem tudjuk produkálni. Az az igazság, fogalmunk sincs, mennyi az ő valós termelésük. Ezt csak ők tudják. Azt sem tudja senki, hogy szállítják el az anyagot, de valahogyan kimegy innen, az biztos. Ezért nem is ajánlom, hogy megkeresse őket, mert mi sem tolerálunk hibákat, tévedéseket, de ők még a kérdéseket sem.

Azt megtudhatom, miként vihetem ki az aranyat az országból? Hát, most tölem milyen választ akar, vágott vissza Wilson? Ha kezdő és rajtunk akarja kezdeni ezt az üzletet, akkor jobb, ha most befejezzük gyorsan, ha pedig nem, akkor ne kérdezzen ilyet! Minden dealernek megvan a maga csatorná-

ja. Gondolom magának is. Ha pedig olyan hülye, hogy levámoltatja és végigküldi az aranyát a ghánai adminisztráción, akkor felejtse el minket, ebben nem vagyunk partnerek. Itt ön úgy pancsolhat a savaival a mi szemünk előtt, ahogy akar. Ha vásárol, leteszi a pénzt, akkor mehet az áruval. Ettől kezdve mi nem ismerjük egymást. Tőlem nem kap papírokat, semmit, csak aranyat. Vagy nem ezért jött? Ha vannak barátai, akkor velük csináltasson olyan papírt, amelyet akar, ebben nem tudok segíteni. Ghánát el tudja hagyni vízen, szárazföldön és levegőben, de ha nincs kiépített vonala, akkor sehogy sem. Akkor vesz mintát? Igen, úgy öt és tíz gramm között, válaszolta ijedtem Helmut. Wilson fejcsóválva adott utasítást az egyik asszonynak, aki hozta a megfelelő nagyságú aranydarabot. Ez itt 6,3 gramm. Nálam az ár a világpiaci napi ár 70%-a. Akkor ez itt, kb. nyolcvan dollár? Igen, annyi, felelt Wilson és átvette a pénzt. Helmut kezét nyújtott és távozott. Mr. Helmut! kiáltott Wilson a távozó németnek. Mikor láthatom önt újból? Princ lesz az összekötő, ő tudni fogja, válaszolt Helmut. Princ kihúzta magát, mert azt hitte, ma megfogta az Isten lábát. Összekötő lehet egy óriásinak ígérkező tranzakcióban, érdemes volt belevágni, gondolta!

A csapat visszaszállt a kocsiba és útnak indultak. Helmut már egészen más szemmel nézte a tájat. Több olyan rókaluk bányát fedezett fel, mint amilyen Wilsoné volt. Körülbelül úgy festett, mint egy német borvidéken a parasztok présházai, csak itt nem bort, hanem aranyat állítottak elő. Az egyik helyen katonák őrizték a bányát. Ez itt az elnök bányája, itt nagy gépek is vannak, szólt Princ. Rájuk esteledett a dzsungelben. Sok kis bányászteleülésen haladtak át. Gyengén pislákoló lámpák, kocsmák, lányok. Hogy élnek erre felé az emberek, fordult Helmut Princhez? Dolgoznak, majd piálnak, és amit te és Felicia, vigyorodott el Princ. Van is gyerek dögivel, nézd csak meg! Miért, ti mit csináltok Németországban? Valóban, mit is csinálunk mi Németországban, gondolkodott el Helmut? Egy óras erdei tekergetés után kiértek a főútra és visszaindulnak Kumasi felé.

Nagy nehezen visszaértek a szállásra. Helmut kifizette a furikázást és benyitottak. A szálló bárja nagyban üzemelt, a lányok minden csábítást bevetettek, hogy Helmut nem menjen föl az emeletre Feliciához, de a német hajthatatlan volt. Felicia már nagyon várta a férfit. Szia, drágám, sikerült valami üzletet kötni, kérdezte? Nem, Felicia, mondta Helmut, az nem olyan egyszerű. Nekem nagyon alaposan végig kell járnom ennek az üzletnek minden elemét, különben rajtavesztek. Különben sem én vagyok az, akinek az arany kell. Engem csak megbíztak, hogy nézzek körül. Akkor ez azt jelenti, hogy nem jössz

ide vissza többé, kérdezte a lány elakadó hangon? Szó sincs róla, vágott közbe Helmut! Jövök, de nem mindjárt ugrom bele a vásárlásba. Ahhoz, hogy nagyobb tételt vegyünk, a minták bevizsgálása után egy próbaszállításra van szükség és ha az is sikeres, akkor léphetünk tovább. Felicia nem volt feldobva. Számára egy üzlet nem volt ilyen bonyolult, ahogy Helmut előadta.

Kopogtak a szobaajtón. Princ volt. Egy kicsit lihegett, mert futott, ahogy tudott. Még élsz, Helmut? Igen, élek Princ, vágta rá Helmut. Akkor jó, majd Princ becsukta maga mögött az ajtót és elment. Helmut nem tudta mire vélni ezt a furcsa jelenetet Princ részéről, inkább magára maradt kedvesével, a fekete tenyerű Feliciával és ágyba bújtak. Másnap tíz óra nulla nullakor Princ megjelent. Lehet, hogy okos ember vagy te Helmut, de tegnap egy nagy hibát elkövetél, kezdett neki minden előkészítés nélkül. Mit, barátom? Azt, folytatta Princ, hogy összekevertél két szakmát, ami nem egészséges. Ahol voltunk, az a bánya, ahol aranyat adnak el feketén. Te pedig egy másik tisztességes szakma, a csempészség rejtelméről kérdezted a bányatulajdonost. Ez nagyon érzékeny téma, mert minden aranybányász maga is foglalkozik csempészéssel, de ez az ő titkuk. Wilson kiadta magát neked, mint eladó, de nem fogja kiadni magát, mint csempész. Az túl sok. Nyugodtan azt hihette volna, hogy valami nemzetközi nyomozóiroda megbízásából nyomozol utána. Erre vallott az a sok tudományos vizsgálati módszer is, amit bemutattál. Akkor ezért nyitottál rám az éjjel, kérdezte Helmut? Igen, megnéztem, hogy elvágták-e már a torkodat, de nem tették, felelte Princ. Akkor miért nem szóltál? Elvághatták volna utána is, aggodalmaskodott Helmut. Hát persze, hogy elvághatták volna, folytatta Princ, csak nem akartam rád ijeszteni. Gondoltam legyen még egy szép éjszakád a húgommal, vigyorgott Princ. Helmut nem vette ilyen humorosan ezt az akadályt, inkább sietett összepakolni. Készen vagyunk, indulhatunk vissza Accrába, sürgette társait Helmut. Három perc, negyven másodperc alatt elkészültél, Helmut, ez csúcsidő, unszolta barátját Princ. Ne marhaskodj, menjünk.

Taxit hívtak és visszaindultak az állomásra. Ott ugyanúgy kisbuszra szálltak, mint idefelé és megvárták, hogy megteljen a busz. Időközben rengeteg árus, kéregető koldus járt a zsúfolt jármű mellett és mindegyik bekiabált valamit. Elindultak. Vissza, ugyanazon az úton, amin jöttek. Helmut ugyanott látta árulni a csigákat és a kibelezett patkányokat, mint idefelé. Erre ezt hívják vadhúsnak. Estére beérkeztek Accrába, de Felicia hamarabb leszállt a buszról, mint Princ és Helmut. Azt mondta dolga van valami nénikéjénél, később majd csatlakozik a társasághoz. Helmut a korábbi szállására ment és várta, hogy jöj-

jön Felicia. Másnap indult vissza a repülőgépe Németországba és egy utolsó éjszakát szeretett volna eltölteni kedvesével. Sok kitérőnivalójuk lett volna, hiszen Helmut megkedvelte a lányt, szeretete volna megbeszélni vele a folytatást. Felicia nem jött. Helmut egyedül bújt ágyba. Nem baj, gondolta, a repülőtéren biztos ott lesz holnap.

Másnap Helmut korán ébredt. Várta a testvérpárt, hogy együtt töltsék ezt az utolsó napot. Helmut még vásárolni szeretett volna pár csecsebecsét a piacon barátainak. Este indult vissza a gépe Európába. Princ déltájban megjelent. Tíz nulla nulla, mondta köszönés helyett. Tíz nulla nulla, vágta rá kedvetlenül Helmut. Hol a húgod, miért nem jött? A nagynénje befogta őt valami házimunkára, válaszolta, majd kinn lesz a reptéren. Akkor egész nap csak veled leszek, kérdezte Helmut? Mi az, hogy csak, vágott vissza, Princ! Elvégre Princ, azaz herceg vagyok! Helmut hallgatagon tűrte Princ csipkelődéseit, érezte, hogy a fiú fel akarja vidítani, de valahogy nem megy. A piacon bevásárolta azt, amire úgy gondolta, hogy jó ajándékok lesznek és kérte Princet, kísérje ki őt a repülőtérré. De csak délután öt van és este kilenckor megy a gép, akadékoskodott Princ! Nem baj, inkább ott várok, te pedig menj haza, csináld a dolgodat. Telefonon és mailben maradjunk kapcsolatban. Taxit fogtak és szótlánul ültek egymás mellett, míg a repülőtérré nem értek. Ott Helmut visszafelé is kifizette a taxit Princnek és megölelte barátját. A húgod nem bízik bennem igaz? Bízik az, Helmut, csak a nagynénje... Hagyjuk Princ... az aranyhoz lehet, hogy hülye vagyok, de Felicia több nekem, mint az arany. Be fogom bizonyítani. Ezt az egész arany históriát pedig úgy kell elfelejteni, ahogy van, drága barátom, mert mi porszemek vagyunk ebben a játékban. Itt két kisember nem tehet semmit. Ha az Anglogold, Rangold és a többi nagy konszern mellett még a nemzetközi maffiák is rettegnék, akkor hogyan válthatnám meg én pár barátommal a világot? Te ashanti vagy, az arany hazájában élsz, itt születted. Mond meg őszintén, mennyi saját aranyad volt egész életedben. Még az a gyűrű a kezeden Allah felirattal is valamilyen hamis ezüst! Muzulmánok nem viselhetnek aranyat, szólt Princ, de tény, hogy egy gramm aranyam sem volt még. A két férfi elbúcsúzott és Helmut bement a váróterembe. Egy padra feküdt és várt. Amikor este eljött a csomagok feladási ideje, elsőként adta fel sajátjait, majd elővette útlevelét, hogy a tranzit váróba bemehessen. A katona az ablakon keresztül intett Helmutnak, hogy éhes, adjon valami kis borraivalót. Helmut nem vette komolyan, nem adott. A katona mosolygott, de nem adta ki Helmutnak az útlevelét, kérte a sorban következőt és kiintett Helmutnak, hogy haladjon tovább. De hát az útlevelém, szólt Helmut, majd beadott öt dollárt és a kato-

na mosolyogva kiadta az útlevelet, mintha mi sem történt volna. A tranzitban Helmut vett egy presszókávét, ilyet nem ivott azóta, hogy eljött otthonról és egy szendvicset. Mindezt végezgetül egy narancslével leöblítette. Jól körbenézett. A tranzitváró utasai jól szituált arabok, indiaiak és Dél-Afrikaiak voltak. Az utasok egy része tökéletes öltönyökben, aktatáskákkal és pár fém dobozzal várt, melyeket kísérőik vittek. Mindenki ismerte egymást jóformán. Helmut nagyon egyedül érezte magát ebben a csapatban. Utazáshoz a bakancsát vette fel, hogy súlya ne terhelje a feladott poggyászt. Beszállás előtt mindenkit sorba állítottak. Az öltönyös, fémdobozos urakat külön csatornán kísérték gépeikhez a repülőtéren szolgálatot teljesítő tisztek. Nekik nem kellett áthaladni a fémkereső kapukon, további vizsgálatokon. Helmutot, pár hasonló sorsú társával sorba állították, csomagjaikat szétcincálták, ruháikat, fogkrémes tubusait, mindent, amit lehetett tételesen átnézték. Majd észrevették Helmut ormótlan nagy bakancsait. Levetették vele és elvitték átvilágításra. Helmutnak többször át kellett mennie harisnyában a fémkereső kapun, miközben gatyáját kézzel fogta, le ne essen róla, mert a derékszíjat a fémcsat miatt nem hordhatta. Nevetséges látványt nyújthatott a német, de legalább jó napot okozott a ghánai katonáknak. Amikor mindez nagy nehezen befejeződött, jött egy utolsó üvegkalitka, ahol az útlevelét még egyszer elkérték, majd ugyanúgy kiintett a tisztt, hogy éhes, adjon valamit. Volt egy tízdolláros, amit beadott, minden kisebb címletét már elköltötte. A tisztt meg sem nézte az útlevelet, egyből visszalökte Helmutnak és jó utat kívánt.

Másnap reggel Helmut Németországban volt. Precízen megérkezett, korrekten átment az ellenőrzéseken. Tíz perc alatt végzett, csak a csomagjaira várt. Amikor azokat is kézhez kapta hazament kis lakásába és várta, hogy valaki jöjjön és kimossa az alsónadrágját.

Princ és Felicia egyik napról a másikra éltek. Helmut minden hónapban küldött nekik segítséget. Helmut egy olyan céghez ment dolgozni, amelyik Ghánába küldte. Itt újból találkozott barátaival és Feliciát elvette feleségül. Princ idővel belefáradt a komputeres szélhámosságokba, egyre inkább az internet híreit figyelte. Helmut cégének biztonsági embere lett, aki egész éjszaka chatelt a hálón. Már nem érdekelte Kumasi és Oboasi, hanem a világra tekintett. Afrikából sohasem vágyódott el, felfogta, hogy ezzel a linkséggel, ami a sajátja, sehol a világon nem vennék komolyan. Többször is megnősült, de egyszer sem vált el, így ingázott asszonyai között, amit megunt és éjszakai szolgálatra kérte magát Helmutnál. Érett férfiként egyre öntudatosabb afrikai lokálpatrióta lett és ilyen irányban alakította ismeretségét is. Temérdek em-

berrel levelezett Ruandából, Kongóból, Szomáliából, Szudánból, Zambiából és ezek a kapcsolatok új értéket adtak életének.

2020-ra a világ gazdasági vezető hatalma Kína lett. Az Anglogold Ashanti csak a nevében maradt a régi, már Kínából irányították. A konszern a környék összes magánbányáját tönkretette, területeiket az Anglogoldhoz csatolta. Wilsont éppen a területrendezések idején valaki homlokon lőtte és meghalt.

2025 elején forrott a net. Princ minden hírt, amit érdekesnek talált, továbbított Helmutnak, akinek nem volt ideje a nettel törődni. Princ barátai Afrika-szerte mindenholnan jelezték, hogy elindulnak, Princ is számítanak. Princ szólt Helmutnak is, akit szintén mellbe vertek a fejlemények.

6. FEKETE SZILÁNKOK

Mohamed Khartoumban, Szudán fővárosában élt családjával. Apja Khidir, Al-Obeidből, a fővárostól hatszáz kilométerre délről, anyja, Raba ősei pedig keletről, az Etiópiával szomszédos tartományból származtak. Al-Obeid még Észak-Szudánhoz tartozott, Kordofán kormányzóság székhelye volt, viszont Dél-Szudán sem volt innen messze. Még a gyerekek születése előtt a szülők a fővárosba költöztek, mert akkoriban Khidir a szudáni hadsereg páncélos hadosztályának kiképző tisztje volt, és ez bizony fényes jövőt ígért. A katonaság kiváló karriert biztosított egy olyan országban, ahol soha nincs béke. Szudán ilyen ország. Húsz évig tartott az észak és dél közötti háború, ami ugyan békeszerződéssel véget ért, de ki tudja, hogy valójában vége lett-e? Szudán Afrika legnagyobb országa és ha békeszerződést kötnek valahol, azt nem biztos, hogy tudják kétezer kilométerrel arrébb. Azt a békét meg nem azok kötötték, akik hadban álltak, tehát minden folytatódhat tovább. Bizony ott a hadban állásban is káosz uralkodott, mert mindenki mindenkivel hadban állt, még az is, aki nem tudta, így a két fél közötti békeszerződés csak a két fél békéjét jelentette ott az asztalnál, akik közül az egyik azóta már helikopterrel lezuhant. Ez volt a belpolitikai helyzet. A külpolitikai pedig az volt, hogy Szudán nyolc országgal határos és mindegyikkel rossz volt a viszonya. Ugye, hogy kellett ide katoná!

Khidirnek jól alakult és nagy családja lett. A katonaságnál megbecsülték a jó képességű fiatal tisztet. Autó hozta-vitte, mindenki láthatta, hogy Khidir nem akárci volt. Egymás után születtek lányai és fiai, akik közül a legkisebb volt Mohamed. A család akkor élte legboldogabb éveit, amikor Nimeri volt Szudán elnöke. Nimeri valójában diktátor volt, mint általában minden elnök Afrikában, de Khidir akkor véletlenül a jó oldalon állt és élvezhette a hatalomból réseső kis részt. Khidirt minden érdekelte. Életében csak a katonai pálya állt nyitva előtte, de esténként imádott rádiózni és élvezettel hallgatta korának híres gondolkodóit, irodalmárait. Katonatársai közül ezért kiemelkedett általános ismereteivel, tudásával. Kedvence Yusuf Sibai volt, aki minden este irodalmi műsort vezetett. Ilyenkor nem lehetett Khidirhez szólni.

A sok jó mellett baj is esett. Mohamed bátyját, Hishamot valami kór megtámadta és teste deformálódott, lebénult. Hisham gerince mindenféle görbületet vett, bordái szanaszét álltak, lábai, kezei csököttek lettek, az egész altest nem nőtt nagyobbra harminc kilónál. Ez a magatehetetlen ifjú toloszék-

be kényszerült. Eltorzult teste képtelen volt önmagát ellátni, mindenhez segítségre volt szüksége, kivéve egyet, a gondolkodást. Bár beszélni alig tudott, nehezen artikulálta a szavakat, agya tökéletesen működött, talán a legtökéletesebben az egész családban. Hisham minden nap megküzdött az életért és hatalmas fájdalmai, szenvedése mellett kitartóan mosolygott, tűrt. Hisham sokak számára jelképpé vált, egy igazi ember jelképévé. Mohamed nagyra értékelte bátyját és amit lehetett, megtett számára. Kitolta a szabadba levegőzni és beszélgetésük alatt gyakran elcsodálkozott, hogy ebbe a töpörödött testbe miként szorulhat ennyi ész. A két fiúnak még négy leánytestvére volt, akik közül az egyik Európába ment férjhez.

Nimeri ualmát mások váltották fel és Khidir elvesztette kiváltságos helyzetét. Nyugdíjazták és ez a család bevételeit lényegesen lecsökkentette. Aki tudott, akár tanulás mellett is, munkát kellett vállaljon. Az anya, Raba egy iskolának készített szendvicseket, melyeket a lányok árultak, Hanna a legnagyobb lány pedig egy gyógyszergyárban kapott állást. Mohamed, ahol tudott, segített, de egy szeleburdi gyerek volt, állandóan társaival focizott, vagy megállt esküvői sátraknál meghallgatni az énekeseket. A család így is fogadta el a kis bohém ifjoncot.

Szudánnak folyamatosan szüksége volt frontkatonákra. Elfogytak az idősök, jöttek a fiatalok, majd a gyerekek. A gyerekeket a szülők nem adták, ezért őket összefogdosták az utcákon. Mohamed tizennégy éves lehetett, amikor társaival az utcán bandukolt és több teherautót látott megállni. Mindegyikről katonák ugráltak le, akik őt, társait és jó pár másik fiúgyereket, akiket az utcán találtak, bepakolták az autókba. Amikor Mohamed nem jött haza, Khidir aggódni kezdett, sejtette, hogy a fiú távollétének okai között a bezsuppolás is szerepelhet, ezért végigtárcsázta azokat a gyűjtőtáborokat, ahol még ismerte a vezetőket és fia után érdeklődött. Az egyikben rá is talált. Khidir saját katonai múltjára és minden másra hivatkozva kérte a táborparancsnokot, engedje el a fiát. Az nem állt kötélnek. A táborparancsnokot nem hatotta meg Khidir története, csak annyit mondott: ötszáz dollár. Ennyit kért a fiú elengedéséért. Khidir kétségbeesetten mondta, hogy honnan lenne neki ötszáz dollárja, legyen irgalmas! A táborparancsnok most már határozottabban ismételte meg: ötszáz dollár. Khidir próbált kölcsön kérni, de nem ment. Végül az a lány küldött pénzt, aki Európába ment férjhez. Mohamed hazamehetett.

Időközben Szudán nemzetközi megítélése romlott. Egyik elnök váltotta a másikat és a külvilág Szudánt a terrorizmus támogatásával gyanúsította. Egy szép nap idegen repülőek érkeztek az ország légterébe és lebombázták a Shifa

gyógyszergyárat, ahol Hanna dolgozott. Úgy vélték, hogy a gyógyszerek mellett vegyi fegyverek előállításával is foglalkozott a gyár. Hanna szerencséjére nem volt a gyárban a bombázás idején. Szóval, egyre keservesebben mentek a dolgok. Ebben az embargós helyzetben nem lehetett munkahelyet, megélhetést találni. A család úgy döntött, hogy amijük van értékesítik, és az Európában élő lányuk támogatásával elhagyják Szudánt, idegenben próbálnak szerencsét. Elsőként Egyiptomba kívántak átjutni, majd ha ott sikerült menekült státuszt kapni, akkor onnan tovább oda, ahol éppen befogadják őket. Összejött párezer dollár. A terv kivitelezéséhez útleveleket szereztek, majd vonatra, később hajóra ültek. A család még csak tűrte az utazás gyötrelmeit, de Hisham nagyon sokat szenvedett. Wadi Halfa után nemsokára elérték az egyiptomi határt. Szerencséjére a két ország között nem volt vízumkényszer, így az útlevél felmutatása és egy alapos vámvizsgálat elég volt arra, hogy Egyiptomba jussanak. Innen vonattal jutottak tovább Kairóba, ahol azt hitték, minden simán fog menni. Voltak Kairóban ismerőseik, természetesen szudániak, akik segítettek nekik helyet találni. Kairóba ekkor özönlöttek Szudánból a menekültek, több százezer, talán millióra is rúghatott a számuk, egész Egyiptomra vonatkoztatva pedig ez a szám sokkal nagyobb volt. Az a kis pénz elég volt arra, hogy béreljenek egy nagyon szerény kis lakást a megapolisz egy dzsumbujos részén. Khartoumban a Nílushoz közel, egy nagy, kertes házban laktak, szinte egész napjukat a kertben töltötték, most pedig egy szobába kellett beszo-
 rulniuk. Teljesen idegen volt számukra ez a hatalmas forgatag, tülekedés, zsi-
 vaj, ami egész Kairóra jellemző. Szudáni szokás szerint a családok rendszeren látogatták egymást, ezt Kairóban is követték. Nem volt nap, hogy hozzá-
 juk ne jött volna valaki, vagy ők ne mentek volna valahová. Viszont Kairó-
 ban más szudániak is voltak, nem csak olyanok, akikhez otthon hozzászok-
 tak. Mivel Egyiptomban a túlélés és a mindennapi kenyér megkeresése más
 kvalitásokat követelt, mint Szudánban, a szudániak egy része átalakult és azo-
 kat a módszereket követte, amelyek egyes helyi egyiptomiakat juttattak bete-
 vőhöz. Saját honfitársaik átveréséről volt szó. Ez azt jelentette, hogy a gyanút-
 lan menekült családokba behízelegtek magukat és segítséget ajánlottak lakás,
 pénzszerzési lehetőség, vagy éppen a papírmunka intézéséhez. Ebben a bonyo-
 dalomban az egyszerű élethez szokott szudániak azt sem tudták, hogy hova
 kapják fejüket, nem voltak ilyen adminisztrációhoz, élethez szokva, így kap-
 va kaptak az alkalmon, ha valaki segítséget ajánlott. Khidir családjába is jöt-
 tek az alkalmi támaszt ígérők. Az egyik jól kikérdezett minden családtagot az
 előéletükről, hogy fogalmazványt írjon egy kérelemmel, melyet a legjobb ba-

rátja fog elbírálni az ENSZ helyi irodájában, aki a menekültügyeket elbírálja. Ugyancsak az ő legjobb barátja volt saját állítása szerint az a személy is, aki Kairóban az ausztrál nagykövetségen intézi a menekültek befogadását a kenguruk földjére. Khidir családja bámulattal ajnározta körbe a kezdetben ezeket a szélhámosokat és mindent elmondtak múltjukról, feltárták szándékukat. A sok papír biztos pénzt ért ezeknek a csalóknak, de egész biztos, hogy sem az ENSZ, sem az ausztrál menekült-ügyekkel foglalkozók nem voltak beavatva ezeknek a csalóknak a mesterkedéseibe. Ráadásul Khidir is fizetett, amit tudott, hogy a családja jövőjét biztosítsa. Ezekből az ígéretekből nem lett semmi, Khidir pénze pedig egyre fogyott. Az egykori kiképző tiszt ment zöldséget árulni a piacra, ingatlanokat közvetített, mindent megfogott, amivel egy kis jövedelemhez lehetett jutni. Hisham egészségi állapota egyre romlott, az orvosokra is sokat kellett költeni. Mohamed is kivette részét, ő egy étteremben vállalt munkát. Az étterem után egy fénymásolónál dolgozott és mindenhova elment, ahol alkalmi munkát kapott. Az ENSZ menekültügyekkel foglalkozó hivatalából megjelentek náluk páran, akik felvették jegyzőkönyvükbe a család helyzetét, ők maguk írták meg azokat a papírokat, melyeket a szélhámosok egyszer már megfogalmaztak, majd az iránt érdeklődtek, hogy szenvedett-e a család bármelyik tagja is politikai üldöztetéstől. Khidir és családja sohasem foglalkozott politikával, annak ellenére, hogy Khidir katona volt. De azt a szakmát is lehet politikamentesen űzni, így le kellett lombozniuk a hivatalnokokat, mert nem az ellenzék emberei voltak azok, akik tolószéken és nyolc batyuval átjöttek a határon. Távozásukkor a tisztviselők azt mondták, hogy státuszuk elbírálása időt vesz igénybe, addig átmenetileg bepecsételnek valamit az útlevelükbe és időszakosan megújításra szoruló igazolványt adnak ki minden családtagnak. Ezzel igazolhatják magukat az egyiptomi hatóságok előtt. Ezek után a családban ott élt a remény, hogy a hatóságok foglalkoznak ügyeikkel. Mohamed és Hiba, az egyik lány, hogy hasznosabban teljen a várakozás, beiratkoztak a kairói egyetemre, ahol menekültként ingyenesen hallgathatták az előadásokat. Mohamed itt is kialakította baráti körét, focizni járt velük és éjszakánként kimaradozott. Olyannyira kimaradt, hogy Mohamed éjszaka élt és nappal aludt. Ez nem azt jelentette, hogy a fiú elzüllött, hanem azt, hogy éjszaka tanult, pengette barátaival gitárját, zenét hallgatott és végzett mindent, amit más nappal tett. Kairóban nem sok olyan ember volt, akinek a müezzin a hajnali ima után jó éjszakát kívánt volna, mert olyankor jó napot illik inkább kívánni, de Mohamed ezek közé tartozott. Hajnalban hazament, lefeküdt és aludt, hat ágyúval sem lehetett volna felébreszteni a kö-

vetkező nap késő délutánjáig. Apja sokat korholta életmódja miatt, rengeteget veszekedtek. Nagyon kevesen értették a fiút. Nővérei azt is a szemére hányták, hogy állandó alvásával kimarad a család teherviseléséből, nem vesz részt az otthoni munkákban. Hishám tisztába tétele, a vele való foglakozás, toló-kocsijának napi emeletről le és felcipelése is a vénülő Khidirre maradt. Mohamedet nem nagyon érdekelték a vádak. Élte éjszakai életét. Talán ösztönszerűen tette, mert nappal csak a baj éri az embert. A nappal menekültként való megélése tele volt aggodással, aggállyal. Jaj, mi lesz velünk, jaj, mi lesz akkor, ha... – és így tovább. Ezek az aggodalmak családi szinten addig halmozódtak, hogy érzelmileg labilissá váltak, elszaporodtak a veszekedések, kiabálások és a családon belüli összekülönbözések. Igen, már nem voltak egységesek abban, hogy együtt maradjanak-e. Egyik Amerikába akart menni, másik Ausztráliába, a harmadik itt akart maradni Egyiptomban, a negyedik Dubairól áhítózott és az ötödiknek betelt a pohár, vissza akart menni Szudánba. Mohamed ezekből kimaradt, mert aludt. Csak Hisham tűrte némán vérei veszekedését, magában ilyenkor fohászkodott, mert ő nagyon vallásos volt. Hisham esetében a valláshoz nem kötődhetett semmilyen földi érdek, tisztában volt helyzetével, ő minden nap várta azt, ami elkerülhetetlen, s bár testével képtelen lett volna bűnt elkövetni, de gondolatban sem követte azt el sohasem. Amikor az ordibálások elkezdődtek, ő a toló-kocsiban lehunyta szemét és imádkozott. Nem csak testvérei, de a környék lakossága is szentéletűnek tartotta a szerencsétlen fiút. Hisham kapcsolata mindenkivel egyedi volt. Minden egyes személy lelkében, akár családtag volt, vagy sem, Hisham mély nyomot hagyott. Ha az ember ránézett és magát képzelte a helyébe, akkor rég feladta volna, de Hisham nem, ő mosolygott és imádkozott. Az öreg Khidir sem a fiaként tekintett rá, hanem mint egy Allah által kiválasztott személyre, aki saját sorsán keresztül adott erőt másoknak.

Az ENSZ menekültügyi hivatalának emberei ismerték Hishamot és egyedül az ő dossziéját tartották tisztának. Minden további családtag esetében a kérdésekre olyan válaszokat adtak, amelyek logikailag nem tették lehetővé a személyek életútjának hiteles összeállítását. Csak arról tettek nyilatkozatot, hogy hova szeretnének eljutni, de ebben sem voltak egyértelműek a szándékok. Hisham életútja, tanulmányai és szándéka tiszta volt mindenki előtt. Élni szeretett volna. Szerette volna, ha valaki enyhít fájdalmain és legalább meghallgatja. Igen, a kihallgatásokon kiderült, hogy Hishamot még egy orvos sem vette komolyan. Amikor ránéztek, látták: tehetetlenek és csak öt perc biztatással teli, bazsalygásos beszélgetés jutott számára a medikából, semmi több.

Pedig annak idején Khidir az ország kórházain túl elment fiával még a híres jordániai gyógyintézetekbe is. Mindenholnan gyönyörű, pecsétetes papírok származtak, melyek szakmailag tökéletesen ellent mondtak egymásnak, hiszen egy orvosprofesszor sem merete felvállalni azt, hogy leírja az igazságot: kérem, én tehetetlen vagyok! A menekültügyes tisztviselők látták ezeket a papírokat és kirajzolódott előttük Hisham kínokkal teli életútja. Bár emberek voltak a tisztviselők, de nem emberi szempontok szerint történt a menekült-státusz odaítélése. Nem emberi, hanem bürokratikus papír- vagy egyszerűen érdek-alapon történt mindez. Amikor a személyekről mindenholnan visszaérkeztek a megfelelő jelentések, dokumentációk, akkor egy bizottság döntött. Azért, hogy egy ilyen dosszié megteljen jelentésekkel, rengeteg besúgónak kellett dolgoznia a menekültek között. Talán ide kerültek azoknak a segítőkész szudániaknak a fogalmazványai is, akik faggatóztak az első napokban a család előéletéről. Hisham és papírjai viszont feddhetetlenek voltak, így megkapta a menekültstátuszt, bármely befogadó országba mehetett volna, de volt egy kis bökkenő: csak ő kapta meg a státuszt, a többi családtag nem. Akkor meg, mintha meg sem kapta volna. Hogy látná el magát egyedül idegenben? Ki képzei, hogy egy családjára utalt nyomorék egymaga nekivág a széles, nagyvilágnak? Márpedig a döntés megváltoztathatatlan volt és Hisham útlevelébe is bepecsételték. Ezzel a pecséttel nem utazhat vissza Szudánba, ha a család visszavágyna, akkor sem.

Négy év telt el azóta, hogy a család eljött Szudánból. Négy év elteltével Kairóban egy olyan státusz született, hogy van egy menekült és hat elbírálás alatt álló családtag, akik közül mindenki mást akart. Szilánkokra törött az egész, amiért Khidir annyit küzdött. Már kezdte érteni Mohamedet, miért alszik nappal, nem is veszekedett többet vele. Legalább Mohamed fia maradjon ki ebből az egészből. Ha ők családon belül széthúztak, azt értette, mert miért is kellene nekik otthon mindenben egyet érteni. Amit nem értett, az a hivatalos döntés volt. Miként lehetett egy felelős nemzetközi szervezetnek egy családot megosztó döntést hozni? Ezt nem értette Khidir. Elege lett az egészből. Ha lehetett volna, visszacsinált volna mindent, de nem lehetett. Inkább lecipelte napjában többször is a tolókcisit Hishammal az emeletről és elmentek a közeli Said Al-Zeinab mecsetbe imádkozni. A környéken több szudáni család élt. Mindenkiel megvitatták a döntést, senki sem értette. Mohamed gyakran beszélt Hishammal, mielőtt elment otthonról. A két fiú jól megértette egymást. Az egyik a vallásba, a másik pedig egy földi megoldásba menekült. A család itt is szilánkokra tört, mindenki más módon menekült. A lányok szívesen él-

tek volna nyugaton, vagy Dubaiban egy előkelő házban, ahogy azt egy szapanoperákban látták, Khidirnek pedig tök mindegy volt, csak oldódjon meg ez a helyzet. Talán Mohamed fogta fel legrealisabban, mert ő éppen az adott szituációba be akart illeszkedni. Nem a nappali veszekedésekben látta a megoldást, hanem az éjszakai kapcsolatépítéseiben, kapcsolaterősítéseiben. Mohamed úgy gondolta, ha éppen Egyiptomban van, akkor ott kell megtalálni a módját az életnek, ha pedig máshol nyílik majd lehetőség, akkor majd ott. Addig pedig ki kell maradni a problémákból és menni, menni kell. A menekültek sohasem szakadtak el Szudántól. Hogyan is szakadhattak volna, ha a két ország között oda is, meg vissza is áramlott a nép. Mindig volt friss jövevény, aki hozta a híreket, vagy távozott valaki, aki vitte azokat.

Bár az elnök Szudánban továbbra is ugyanaz maradt, aki volt, egy diktátor a javából, de saját érdekei mellett az országra is odafigyelt és a szudáni gazdaság kezdett helyreállni. Ahogy az ország erősödött, úgy csökkent a menekültáradat. Igaz, az árviszonyok is megváltoztak, minden megdrágult, de valami elindult és egyre több külföldi érkezett az országba. Ezek közül is jelentős számú egyiptomi ment Szudánba, az ígéret földjére. Sorra nyíltak Khartoumban az egyiptomi éttermek, vállalkozások. Azt is beszéltek, hogy Szudán északi részére több millió paraszt érkezik majd Egyiptomból, hogy a Nílus ottani szakasza mellett mezőgazdaságot honosítsanak meg. Faramuci helyzet alakult ki. A szudániak tömegével Egyiptomba mentek, az egyiptomiak pedig Szudánba. Fogta is a fejét Khidir a hír hallatán! Most mihez kezdjen? Nem kalkulálható itt semmi, mondta magában. Elnézte családját. A nők fel sem fogják, miben vannak, azt hiszik mindig lesz támaszuk! Hisham beteg és élvezi a menekültstátuszt. Mohamed pedig? Mit is tesz Mohamed? Valójában Khidir nem is tudta, mivel mulatja idejét Mohamed. Csak azt tudta, hogy raszta haját növesztett, kedvelte a zenét, a barátait, de kik voltak a barátai? A barátai olyanok voltak, akik szerették a szabadságot. Együtt töltötték az éjszakákat, mert csak akkor voltak szabadok. Ők voltak a gondolkodók. Ez az, amit nem szabad. Gondolkodni. Ezt a társaságot találta meg magának Mohamed. Mindig érezte életéből annak hiányát, hogy érett gondolatokat halljon. Egyedül Hishamtól hallott a családon belül ilyeneket, ezért beszélt vele annyit, de Hisham iránya nem az ő iránya volt. Bár Mohamed vallásos volt, de nem tudott feloldódni a vallásban annyira, mint Hisham. Őt a világi értékek, a világi gondolatok éltették és az azokra adandó világi válaszok. Ő ebben a létben akarta megtalálni boldogságát, nem egy spirituális megoldásban hitt. Lenyűgözte őt az a sok ember, aki Szudánból, északról és délről, vagy Egyiptomból ilyen késői órákon

összeült és ő hallgathatta gondolataikat. Nem volt egyedül. Vele volt barátja, Abdel Rahim is, aki Szudán középső vidékéről jött. Megdöbbenve tapasztalta azt, hogy azokból a törzsekből származó művelt emberek, akik odahaza hadakoztak, az értelem szintjén milyen jól megértették egymást. Csapkodták egymás kezét, ha egyikük valami találót mondott, figyelmesen lesték egymás szavait, olvasták egymás írásait. Voltak közöttük írók, költők, szociológusok, mind olyanok, akikről ő azelőtt sohasem hallott. És természetesen jártak ide olyan zenészek, énekesek is, akik Szudánban viszont nagy nevek voltak, de valami oknál fogva nem szerepelhettek. Itt nem volt gond, ha egyik arabul, a másik angolul beszélt, itt minden nyelvet és hovatartozást elfogadtak. Mohamed felfogta, hogy a műveltség és a kulturáltság az, ami békét tud hozni az emberek között. Ha pedig ez így van, miért kell nekik bujkálniuk és éjszakánként egyszer itt, másszor ott találkozniuk? Ezeken a találkozókon nem hangzott el semmi olyan, ami bárki ellen szólt volna, semmilyen rendszer ellen nem irányult egy felszólalás sem, itt mindenki tisztelte a véleményt és az ellenvéleményt egyaránt. Nem torkollottak indulatokba a viták, inkább nevettek, könnyedén vették azt, ha kritika hangzott el és képesek voltak saját véleményeik felülvizsgálatára. Itt a szavaknak, egyedül a szavaknak volt meggyőző ereje. Mohamed nem ehhez szokott. Szudánban a fegyvereknek, otthon pedig az erősebb hangnak volt dominanciája. Itt, ebben a körben érezte igazán, hogy hazatalált. Nem érdekelte az ENSZ menekültügyi hivatala, sem a képzelt jólét egy távoli földön, ezek az emberek értelmesen elmondták, hogy senki se olyan bolond, hogy megossa gazdagságát a szegényekkel. Ha ki akarnak jönni a bajból, akkor nem szabad a gazdagokra számítani, azt egyedül maguk tehetik meg. Itt rendbe jött gyomoridegessége is, amit nővérei állandó szappanoperanézése váltott ki nála és ami növelte azt, hogy a látottakat nővérei realitásnak vélték. Ebben a körben nem érezte magát egyedül. A társaság összetételében ott látta a garanciát, hogy a világ egyszer meg fog változni és olyan lesz, amiben neki, Mohamednek is helye lesz. Ebbe a körbe járt egy író is, aki különböző etnikumok történetével foglalkozott. Annak ellenére, hogy északi, előadta azokat a hagyománytisztelő legendákat, melyekre a déli Shuluk, Dinka és Nawir törzsek tanítják fiaikat. Ezekből a legendákból jól kitűntek a közös értékek, a közös látásmód. A hallgatóságban volt Dinka, Shuluk és Nawir tanító orvos és mérnök, akik egy északitól kellett, hogy megtudják, mennyire egy tőről fakad kultúrájuk. Itt kibeszélték azt is, hogy a múltban több kezdeményezés volt egymás közt arra, hogy leálljanak a harcok, de akkor jöttek a külföldi békeközvetítők, akiknek tevékenysége nyomán kiújultak a konfliktusok.

Erre számos példát hoztak fel. Ettől kezdve Mohamed kezdte érteni, hogy miért éjszaka találkoztak és miért váltott helyeken. Már látta, hogy a diktátor otthon a bajok forrásának kisebb hányadát adja, nem vele van a fő baj. Szudán túl gazdag ahhoz, hogy az ott lakóké legyen minden kincse. Végre itt, ezektől az emberektől meghallotta azokat a praktikákat, ahogy egy országot tönkre lehet tenni és szinte ingyen elvenni mindenét. Szerette volna, ha ezeket a szavakat Hisham és a többiek is hallanák, de legyintett egyet. Úgysem fognák fel, gondolta. Hisham világa más, földöntúli, amiben ő otthon van, ebben talált menedéket. De miért talált magának kiutat hazug, megvalósíthatatlan álomvilágban a többi testvére? Ők is áldozatok, mondta ki magának. Ezek az álomkergetések is messziről manipuláltak, hogy addig se elégedetlenkedjen a nép. Egy felfestett álomvilágában élük hétköznapiakat, ehhez igazítják fogyasztási szokásaikat és megnyugszanak. Nem mennek az utcára. Nem jönnek rá, hogy átvették őket, nem a realitásokban élnek! Mohamed számára új dolog indult el, ami soha ezelőtt. Az elhangzott szavakat szintetizálta, melyek saját gondolat sorokat gerjesztettek benne. Ez örömezt okozott. A gondolkodás öröm, szenvedély, akár életcél is lehet, fedezte fel! Végre nem készen kapom az igazságokat, hanem mozaikokból magam tehetem össze! Felfedező lehetek! Amikor a beszédek elcsöndesedtek, a zenészek kezdtek rá. Minden zenész együtt muzsikált, együtt énekelt. Óriási hangulatot gerjesztettek. Egy alkalommal egymás dalait kellett elénekelni. Akkor döbbent le a közönség, amikor egy északi énekes Shuluk nyelven énekelt Shuluk kollégája dalát. Ováció fogadta az előadást. Ez a Shuluk dal egy folyamatot indított el. Elhatározták, hogy egy színdarabot adnak elő egymást közt. Egy Nawir törzs által megőrzött vadász eseményt kellett előadni Dinka nyelven, majd a változatosság kedvéért angolul. Az alapsztori az volt, hogy egy vadásznak elvitte a szerencsáját egy atok. Ahhoz, hogy megszabaduljon tőle, szövetséget kellett kötnie a krokodillal, csak az menthette meg őt. A krokodilnak feltételei voltak. Ezekről a próbatételekről szól a darab. Ez a szövetség végül létrejött a vadász és a krokodil között és titokká lett, melyet csak a legjobb vadászok ismernek, ezért nem bántják őket a krokodilok. A darabot lefordították a megadott nyelvekre, betanulták és egy héten belül lejátszották. Amikor Dinka nyelven folyt az előadás, a darab minden eredeti mondanivalója kijött. A szereplők jól játszottak, a Nawir eposz Dinka nyelven is kiadta a jellemeket, a történet hiteles volt. Most jött az angol változat. Már a történet felvezetése is nehézkes volt, de amikor előjött a „Hey what’s wrong with you and with your household my dear crock”, azaz: hé, mi a gondod és házad népének kedves krokodilom, akkor kitört a harsány

röhögés. Ettől kezdve a darab nyelvileg sántított, nem tudta kifejezni az eposz egy gondolatát sem. A darab komédiába csapott át. Majd jöttek az alapötlet gazdái és ismertették, hogy amin most ilyen jót kacagtunk, az a valóságban véresen komoly. Valóban jó, ha mindenki ismeri a világnyelveket, de igazi érzéseinket csak saját nyelveinken mondhatjuk el. Ezért annak ápolása és művelése nagy felelősség mindenki részéről. Ez a nyelvi bemutató elgondolkodtatta Mohamedet. Ő csak arabul tudott, mert északon nem kellett más nyelvet ismerni. Büszke volt nyelvére és ahogy a Nawir eposz esetében bemutatták, ő sem tudta volna elképzelni a Koránt más nyelven, csak arabul.

Az itt eltöltött esték váltak Mohamed kábítószerévé, tudta, hogy minden perccel gyarapszik tudása a világról és önmagáról. Amikor hazament, nem volt senki, akivel mindezt megossza, ki akart maradni az állandó zsörtölődésekből és inkább aludt. Délutánonként bejárt az egyetemre, hiszen úgys csak esti szakra kapott lehetőséget, és hallgatta az előadásokat. Egyre több papírt kellett kitöltenie olyan kérdésekkel, ami a magánéletére, szokásaira vonatkozott. Ezek egyikét sem értette, de ímmel-ámmal írt valamit rájuk és beadta azokat. Vasárnaponként rendezvényeket tartottak az egyetemen, ahol rengeteg külföldi jelent meg. Filmeket vetítettek arról, mennyit segítették az elesett afrikai népeket. Ezek önmagasztaló rendezvények voltak, melyek az elején még újszerűen hatottak, de Mohamed besokallt és megunta a részvételt azokon. Még egyszer-egyszer elment, a pogácsák és szendvicsek miatt, de egy idő után már azok sem vonzották. Energiáit az éjjelekre tartalékolta. Azt sem bánta, hogy ott csak egy kávé, vagy teát ihatott, szendvics nem volt, csak hogy ne veszítsen el egy ott elhangzó szót sem.

Az egyik alkalommal egy idegen közgazdász érkezett Khartoumból. Mindenki nagy tisztelettel fogadta. Ő röviden vázolta azokat a gazdasági mutatókat, melyek Szudán helyzetét jellemezték. Ebből kiugrott a hadi kiadások hatalmas volta. Előadta, mennyi olajkinccsel rendelkezett Szudán, ebből mit vitt el Kína, mi maradt és az hova jutott. Beszélt a Nílusról, az azon épült gátról és új tervezett gátról, de egy szónak is száz a vége, a hatalmas számok mindegyikének csak töredéke gazdagította az országot. Nem az otthoni rendszert hibáztatta, az a felszín csupán, hanem a felszín mögötti nemzetközi igényeket ismertette, amelyekkel Szudán kénytelen-kelletlen be kell, hogy szálljon idegen fejlett gazdaságok fejlődésébe, a saját kárára. Ebben az érdekeltségi rendszerben egy rossz kapcsolat a világgal egyet jelent Szudán tálcán való felkínálásával mindenkinek, aki áhítozik erőforrásaira. Ma a rossz kapcsolat egyet jelent az üreggyel, az ország ügyeibe való beavatkozásra. Mohamed számára na-

gyon száraz volt ez az előadás a korábbi, irodalmi, művészeti témájúakhoz képest, de konstataulta, hogy a hallgatóság értő felének nagyon tetszettek a közgazdász elemzései. Mohamed elgondolkodott. Ha Szudánból el kellett jönnie családjának a belső viszályok miatt és Egyiptomban egy olyan társaságba jár, amely a maga kulturáltsági, műveltségi szintje alapján régen kiemelkedett a konfliktusokból és békésen egy hónap alatt több témában egyetértésre jutottak, mint a kormány húsz év alatt, akkor miért rejtőzködik ez a társaság? Mert ha rejtőzködni kell, mivel békés módszereik gondolataik vannak konfliktusos ügyek kezelésére, akkor valami baj van a világgal! Ha pedig baj van a világgal, akkor hova a fenébe meneküljön? Akkor a világ tehet arról is, ami otthon van, meg ami velük történik itt! Ha ez így van, akkor a világnak nem érdeke, hogy bármelyiküket is befogadja! Rálapátolják a menekülteket Egyiptom nyakára, nyilván ezért fizetnek is valamit az egyiptomi kormánynak, de megoldásként csak olyan módozatok jöhetnek szóba, mint Hisham esete. Egy magatehetetlen nyomorék menekült-státuszt kap, a többiek nem. Nesze semmi fogd meg jól! Ez így nem kerül senkinek semmibe és még a média is elmondhatja, hogy egy nyomorék szudáninak az ENSZ menekült-státuszt adott, mert ilyen jó emberekből áll ez a nemzetközi közösség! Ittléte alatt megfigyelte, hogy olyanok ügye intéződött el, akik jellegtelen figurák voltak. Tartalmatlan, híglevű társaság, akik bármit az ember után mondtak, ha akkor nekik jó volt. Ők voltak a tipikus tömegképző alanyok, aki majd egyszer jók lesznek valamire. Ha valakinek voltak elvei, gondolatai, mindegy milyen volt politikai pártállása, vagy vallási felfogása, az nem kellett a kutyanak sem. Mohamed körülbelül sejtette, hogy családja milyen jövő elé néz. Itt az ideje öröklakást nézni, gondolta.

Figyelme visszaterelődött a társaságra, ahol egy hófehér burnuszos, fehér bajuszos, tiszta öregember jelent meg. Mindenki nagy tisztelettel köszöntötte. Egy korábbi kormányban mezőgazdasági miniszter volt, de nagy bemondásai miatt az elnök nem tűrte meg. Végighallgatott pár felszólalót, majd szót kért. A jelenlevők halálos csöndben figyelték szavait. Afrikában annak idején köles és kukoricakását ettünk, kezdte az öreg. Ma finom kenyeret eszünk. Szeretitek a kenyeret, fiaim? Igen, hangzott a válasz! Mit szerettek jobban a kenyeret, vagy a kását, kérdezte az egybegyűltektől. A kenyeret, hangzott a válasz! Akkor tudjátok meg barátaim, hogy Afrikában nem nő meg a búza, vagy ha nő, nagyon silány. Most pedig gondolkodjatok el, kiktől függötök. Mindenben így van ez! A többit tegyétek hozzá! Az öreg befejezte és leült.

Az öreg szavain, egyenességén sokan kacagtak, megtapsolták, de Mohamed egyáltalán nem tartotta mulatságosnak. Valóban, azt sem tudja, hogy néz ki a búza, mégis, ha nincs kenyér, nem lakik jól. Éppen a napokban tört ki pánik Egyiptomban a kenyér árának emelkedése miatt, mert külföldről nem sikerült beszerezni a régi áron a búzát. Mi van akkor, ha egyszer nem adnak el nekünk búzát, akkor mit eszünk? Lassan rájuk virradt, Mohamed hazament. Amikor a család éppen ébredezett, Mohamed mély álomba szenderült. Mi lehet Mohameddel, miért él teljesen fordítva, mint ahogy mi, apa, kérdezte az egyik lány? Az is lehet, hogy mi élünk fordítva és ő él jól, felelt röviden Khidir, majd kiment a fürdőszobába. Megmosakodott, megborotválkozott, csak ősz bajuszát hagyta meg, majd előkészítette a helyet Hisham tisztába tételeire és lemosására. Ez minden reggel ugyanígy történt már harminc éve. Még hogy Hisham egyedül, mormolta magában Khidir. Szépen, lassan készültek el, majd ezután, amíg a lányok tisztálkodtak, Khidir és Hisham imádkoztak. Ezt követően Khidir készített egy jó erős gyömbéres forralt kávé és nagy kéjjel megitta. Még várt pár percet, hogy a kávé minden örömét kiélvezze, majd felvette kis fehér sapkáját és kivonult. Senkinek nem mondta meg hová. Vagy a piacra, vagy máshová, de tény, hogy óránként hazajött, megnézte, hogy rendben van-e minden és továbbállt. Mindig halotta, hogy Mohamed fia a belső szobában horkol, de ez nem zavarta. Lehet, hogy neki van igaza, mondogatta magában. Így telt minden nap, persze ha a veszekedéseket is számoljuk, akkor azok még hozzájöttek. Egyik délután megjelent egy hatalmas, kétméteres dél-szudáni újságíró, Samir Bol. Nagyon békés jellemű ember volt hatalmas termete ellenére, az emberek nagyon szerették. Viccelődött Hishannal, aki nevetni nehezen tudott, mert ez egyik bordája szúrta a tüdejét, így hahotázás helyett csak nyitott szájjal hozta tudomásra, hogy vette a lapot. Mohamed itt-hon van, kérdezte? Alszik, hangzott a válasz mindenhol. Amikor jövök, mindig alszik, mikor jöhetek, amikor ébren van, érdeklődött Bol? Úgy este hat után már magához szokott térni, felelték a lányok. Bol felhúzta szemöldökét, mert furcsának tartotta, de mit tehetett. Aznap este hatra Mohamednek az egyetemre kellett mennie. Hívták. A dékáni hivatalban egy egyiptomi hölgy már várta. Átnéztük az anyagát, kezdte és láttuk, hogy ön fiatalember csak papírt szeretne, de nem tudást. Hogyan, hebegett Mohamed? Miért mondja ezt, hölgyem? Minden előadáson itt vagyok, jegyzetek és kész vagyok bármikor tudásomról számot adni. Ez szép dolog, vágott közbe a hölgy, de maga máshová jár tudásért, ide csak alibiből teszi be a lábát. Ne is fáradjon tovább, mindent tudunk. Ha önnek azoknak az embereknek a tudására van szükség, aho-

vá éjszakánként jár, akkor ne koptassa itt ezeket a padokat, mert más elől veszi el a helyet. A mi egyetemünk nem arra való, hogy csak papírt bocsásson ki. Mohamed tudta, hogy hiába vitatkozna a hölgygel, ő csak parancsot teljesít, az ítélet máshol született. Értettem, madám. Béke önnel. Magával is Mohamed, esett meg egy kicsit a szíve a fiún. Azért ne rám legyen mérges, rendben? Rendben, hölgyem, nem magára vagyok mérges. Én mindig egy láthatatlanra vagyok mérges, aki sohasem mutatja magát. Aki miatt eljöttem hazámból, aki miatt itt dekkolok és aki miatt céltalanul élek. Amikor pedig értelmet is találok az életemnek, akkor ez a láthatatlan valaki kirúg az egyetemről. Tudom, kisasszony, nem maga hozta a döntést, Allah legyen magával. Magával is, válaszolta a hölgy. Mélyen hatottak rá Mohamed szavai.

Otthon nem örültek a hírnek. Biztos valami bűnbarlangba jársz éjszakánként, talán drogot is árulsz, fokozták a Mohamed elleni vádak a családtagok! Egyszer még bajt hozol ránk! Mohamed mindezt csendben tűrte. Khidir sem volt feldobva a hír hallatán, de annyira bízott fiában, hogy ne csatlakozzon a vádaskodók közé. Inkább ő is csöndben maradt, akár fia. Egyedül Hisham akart Mohamed védelmére kelni, de tüdeje nem bírta azt a decibelt szolgáltatni, mint a nőké, ezért pár próbálkozás után felhagyott a kísérlettel és inkább lehunytt szemekkel imádkozott. A szidalmaknak nem lett végük, majd Mohamed egy adott pillanatban felállt és kiment. Ekkor vége lett a zsvajnak is. Mohamed elment a baráti körébe és elmondta, hogy kirúgták az egyetemről, mert ide jár. Nem adja fel, továbbra is járni akar. Neki ez az igazi otthona, mondta. Az ott ülő értelmiségiek megrökönyödtek azon, hogy egy ártatlan fiút, aki csak őket jött ide hallgatni, ekkora sérelem ért. Ez az értelem ára, fiú, most már tudod. Rá se ránts! Az egyetemen egy-két professzor foglalkozott veled, itt pedig legalább húsz fog minden nap. Ez a mi kis egyetemünk. Ennél vigasztalóbbat nem is mondhattak volna. Mennyi lesz a tandíj, kérdezte élcelődve a fiú. Azt már befizetted azzal, hogy kirúgtak, fiam, mondta az egyik öltönyös irodalmár. Rajtunk nehéz fogást találni, mert nem szólunk és szólítunk senki ellen, mi csak leírjuk a folyamatokat. Azzal büntetnek, hogy nélkülöznek, ignorálnak minket. Nem jelenhetnek meg írásaink, nem hangozhatnak el gondolataink. Ezt egy ideig lehet csinálni, de egyszer minden gát átszakad és tudod miért, fiam? Miért, kérdezte Mohamed? Mert ember építette azokat. Eddig még semmi nem maradt meg a világon, amit ember épített, csak a gondolat. Az ellen nem lehet gátat építeni. Ha pedig téged kirúgtak a gátépítők, akkor felvesznek a gondolat gazdáit. Mohamed átszellemülve hallgatta az elfogadásáról szóló nyilatkozatokat. Tudta, Khidir büszke lenne, ha mindezt tud-

ná, de neki sem mondhatja meg hova jár. Nem elég a saját baja? Miért hozná a családot is kellemetlen helyzetbe? Aznap a jelenlévők sokat foglalkoztak Mohamed esetével és mindenki nyugalomra intette a fiút. A baráti kör végleg befogadta Mohamedet.

Másnap Khidir megkérte Mohamedet, hogy segítsen elintézni neki valamit a városban. Egyedül nem tudja, a fiúra is szükség van. Ehhez viszont az kellett, hogy Mohamed vegyen erőt magán és keljen fel legalább délután kettőkor, mert négykor a hivatalok bezárnak és addig intézkedni kell. Mohamed felhúzta az összes vekkert délután kettőre, de azok hiába csörögtek, Mohamed úgy aludt, mintha eszméletét veszítette volna. Nem maradt más hátra, Khidir bevetette a katonai módszereket, kiabált, vízzel locsolta, mire a fiú magához tért. Lassan, mint egy álmkóros felöltözött és indultak. Mohamed a város forgatagában magához tért. Pénzüik nem sok volt, hogy bármire is felüljenek, hacsak tehették mindenhova gyalog mentek. Kairó belvárosában valaki ráköszönt Mohamedre. Jó napot, Muhamed úr, mondta, remélem, ma este látom a körünkben! Az az öltönyös irodalmár volt, aki előző este Mohamedet vigasztalta. Khidirnek fennakadtak a szemei. Hadd mutassam be apámat. Béke önnel! Yusuf Sibai vagyok. Igen uram, Önt nem szükséges bemutatni, az egész világ ismeri, én Khidir vagyok. Béke Önnel. Allah áldja. Váltakoztak pár udvariassági frázist, majd mindenki ment az útjára. Honnan ismered Sibait, kérdezte Khidir? Esténként ott szokott lenni, ahova járok. Vele az irodalomról szoktunk beszélgetni. Vele lehet is, fiam, vágott közbe Khidir. A ma élő arab irodalmárok legnagyobb alakja. Hirtelen eltűnt, nem tudtam hová lett. Esténként fiatalkoromban az ő rádióműsorait élveztem a legjobban. Hatalmas gondolatai voltak. Csodálom, hogy veled szóba áll. Nem csak szóba áll, apám, hanem már egy éve őt hallgatom. A többiek is hasonló figurák. Van ott művész, gondolkodó, közgazdász és Mohamed sorolta a neveket. Khidir hűledezve hallgatta fiát. Ezek a nevek Mohamednek mást jelentettek, mint Khidirnek, mert a fiú még kisgyerek volt akkor, amikor ezek a gondolkodók, alkotók még publikálhattak. Khidir számára pedig az volt az aranykor, amikor őket hallgathatta. Már ő sem bánta, hogy fiát kirúgták az egyetemről. Apa és fia az egész úton az esti szeánszokról beszélgettek. Amikor elintézték dolgukat hazamentek. Khidir Mohamedhez fordult. Most menj, aludj még egy kicsit, este nyolckor ébresztelek. Köszönöm, apám. A családtagokat lefagyasztotta Khidir bejelentése. Sugdolózni kezdtek, de Khidirre ez mit sem hatott. Este hatkor beállított Samir Bol, a déli újságíró. Szia Hisham, üdv mindenkinek, Mohamed van? Béke veled. Fiam, szólt Khidir. Szegény Mo-

hamed nagyon fáradt, ma kivételesen este nyolcig kell aludnia, sajnos, ma nem ér rá. Kérlek, fiam légy megértő. Mohamed minden éjjel keményen dolgozik. Ettől aztán mindenkinek leesett az álla. Hát jó, akkor béke mindenkivel, majd jövök. Allah áldjon, fiam! Bol elment és a nők, mint a héjak rárepültek Khidirre. Mit beszélsz apa, hova jár Mohamed? Ő egy olyan helyre jár, ahol egy valós szappanoperát mutatnak be minden nap. Ahhoz is éppúgy hozzá lehet szokni, mit ti azokhoz a giccsekhez! Menjetek a dolgokra és egy szót sem akarok hallani, keményített be Khidir. A női szakasz megszeppenve vette tudomásul, hogy vissza kell fogják magukat Mohamed dolgát illetően. Közlekedett az este nyolc. Apa felébresztette fiát és főzött neki egy erős, gyömbéres forralt kávé. Nahát, még ilyet, csodálkoztak, akik látták! Mohamed megköszönte, éppolyan komótosan megitta, ahogy apja szokta reggelenként, majd várt öt percet, hogy kiélvezze a kávé utóhatásait és útnak indult. Hisham áldást mondott a fiúnak és nagyot kacsintott testvérére. Mohamed ezen a napon teljesen más emberként jelent meg a baráti körben. Öntudatos lett. Apja megértése és kiállása erőt adott neki. Rájött, hogy a gondolatok mit sem érnek önbizalom nélkül. Tudnunk kell, ha igazunk van és ezt nem lehet félénken képviselni. Apja ma ezt ültette belé.

Mohamed még évekig járt minden nap a gondolkodók körébe. Az itt eltöltött idő alatt többet sajátított el tudásanyagból és az életből, mintha három egyetemet járt volna ki. Itteni tanárai a jövő egy nagy alakját látták benne. A fiú távol tartotta magát a családi perpatvaroktól. Végül a család több ágra szakadt. Mindenki ment, ahova akart. A lányok nem Amerikába és Dubaiba, hanem férjhez mentek és követték férjüket Szudánba és Egyiptomba. Senki sem jutott át a kontinens határain. Hisham számára feketén szereztek egy szűz szudáni útlevélet, így minden akadály elhárult az elől, hogy a Szudánba tartó ággal visszatérjen szülőföldjére. Mohamed Szudán és Egyiptom között ingázott.

2025 elején Mohamed egy hasonló baráti kört vezetett Szudánban, mint amilyen őt érlelte gondolkodóvá Egyiptomban. Senki sem értette, hogy tud Mohamed egy telefonnal hatalmas nevű embereket elérni és előadásra hívni. Afrika ebben az időszakban megértett valamit. Nem háborút hirdetett, hanem valami mást. Százmillió ember békés vendégségbe készült. Afrika felbolydult.

7. FEKETE APOSTOL

Oli Ileshában, Nyugat-Nigéria egyik településén született szegény családban. Ilesha egy joruba település volt, az egyetlen Nigériában, ahol aranybánya üzemelt, de ez sem sokat adott. Oli szülei még gyerekkorában fogták a sátorfát és továbbálltak. Eleinte nem tudták merre induljanak, a déli nagyvárosok, Ibadan, Lagos felé, ahol pezsgett az élet, vagy észak felé vegyék az irányt és Abuját célozzák meg, ahol új fővárost építettek. Végül Abuja mellett döntöttek, mivel úgy vélték, hogy ott még nekik is leesik pár morzsadarab az asztalról. Az apa kapott valami munkát az építkezéseken, a mama otthon maradt a gyerekekkel. Az új főváros építése nem csak Oliékot vonzotta Abujába, hanem Nigéria minden részéről özönlöttek ide az emberek. Volt, aki a hatalmas építkezések miatt jött, mint Oli apja, mások üzleteket nyitottak, de voltak, akik csak szerencselovagok voltak és minden trükkel próbálkoztak. Az épülő új város teljesen másként kezdett kinézni, mint az eddigiek. Széles utak, modern épületek, rendezett utcakép bontakozott ki már félkész állapotban is. Hatalmas daruk, munkagépek hada gyalulta a földet, tette simává a terepet, hogy ott később új városrészek nőjenek. Sok külföldi vállalkozás talált itt magának munkát, rengeteg fehér dolgozott, akik a kivitelezést irányították. Esténként ők a legdrágább helyekre jártak mulatni, amit Oli nagyon irigyelt tőlük.

Oli élvezte az új helyet. Itt kezdett iskolába járni, ahol diáktársai, tanárai különböző helyekről jöttek és nagyokat szórakoztak azon, amikor egymás nyelvét tanulgatták, énekeit énekelték. Volt itt ibo, joruba és hausza gyerek, akik törzsi hovatartozástól függetlenül lehettek keresztények, muzulmánok, de voltak animisták, természeti vallások követői is. Ez mind nem volt téma közöttük. Játsoztak, boldogok voltak, tiszta ruhákban járhattak, ehettek, mivel Abuja épült és volt a papáknak munkája. Nigériában mindez azért volt a béke szigete akkor, mert ezt a hatalmas országot törzsi háborúk szabdalták mindig és Nigéria különböző területei e háborúk nyomán etnikailag elváltak. Északon éltek a hauszák, délnyugaton a jorubák és délkeleten az ibók. Abuján kívül máshol nehezen lehetett volna elképzelni ezt a multietnikumot, amely eltérő szokásvilágával együtt is békében megfér egymás mellett. A szülők eleinte még nosztalgiával visszavágytak Ilesha tiszta joruba világába, de a jobb megélhetés maradásra készítette őket és beleszoktak ebbe az érdekes gyvelegbe.

Ez a színes társaság mások figyelmét is felkeltette. Jöttek ide a tengerentúlról is, hogy az embereket megénekeltesék, megtáncoltassák, mondáikat, népi

hagyományaikat előadják. Ezek a fehér antropológusok mindenről gondosan feljegyzést készítettek, filmet forgattak és magnószalagokon örökítették meg az elhangzottakat. Nekik is kényelmesebb volt, hogy nem kellett elmenniük, hogy felkutassák a névtelen dzsungeltelepüléseken mindezt, hanem a tradíciók előjöttek a rengetegből és egy helyen koncentráltan lehetett hozzájuk jutni. Az emberek pedig egy sörért mindent előadtak. Peregtek a dobok, egyszer így, másszor úgy és a ritmusok sokat elárultak a szakértőknek. Jöttek az asszonyok, eljárták még azokat a táncokat is, melyeket szülőföldjükön biztosan nem tettek volna, mert csak alkalomhoz kötötten mutathatták volna be azokat. Előkerültek a féltve őrzött titkos varázsszavak, a juju, azaz mágiát idéző szertartások elemei is. Az idegen tudósok pedig komoly arccal mindezt felvették. Ők nem jöttek lázba semmitől, még akkor sem, amikor a helyiek tömegesen élték át a közös táncok extázisát. A tudósok szorgalmasan jegyzeteltek és mindent megörökítettek. Óriási anyagot gyűjtöttek össze. Egy pár hónap kutatómunka után a tudósok elutaztak. Senki sem látta többet őket. A népesség élte tovább megszokott életét. Dolgoztak, söröztek, mulattak, péntekenként a muszlim mecsetbe, vasárnaponként a keresztény templomba jártak és akinek ez nem volt ínyére való, az elment a saját varázslójához, vagy ha oda sem, akkor a kocsmába. A népesség nem volt bigott, inkább szokásból jártak oda, ahova jártak, nem meggyőződésből. Élvezték a ceremóniát, de a szövegekre nem nagyon figyeltek oda, mert azokat nem nagyon értették. A ceremónia a templomokban volt a jobb, a csoda és mágia pedig a varázslóknál. Gyakran ezért mindkét helyre elmentek, hogy spirituális igényüket kielégítsék. Amúgy a templomokkal és mecsetekkel nem lett volna semmi bajuk, de emlékeikben mindkettő kötődött a rabszolgavadászokhoz, így mindig maradt valami fenntartás bennük az ott elhangzott szeretetteljes szavak hitelével kapcsolatban. Ezért nem is a szavakra figyeltek, hanem a külsőségekre. A lényegét a varázslónál kapták meg. Ő gyógyította őket, ő vette le az átkot, ő mondta meg a jövőt számukra és ő lépett kapcsolatba elhalt lelkekkel, akik üzentek számukra. Ilyenekre a papok képtelenek voltak, s mivel nem lévén varázsserejük, csak szónokoknak tekintették őket. Mivel a földi életben a fene sem tudja hol az igazság, ezért a társaság biztosra ment és egyszer a papot látogatták, meg a sejteket, másszor pedig a varázslókat. Akármilyen valláshoz tartozóknak ítélték magukat, nem hagytak fel a jujuval, a mágiával, és rettegték az átkoktól, a fekete mágiától. Ha zene, vagy dob szólt valahol, nagy csapatokban loholtak a dallamok és ritmusok irányába és ezek okoztak számukra örömet, kielégülést könnyítő kábulatot. Hosszú évek teltek el és Oli vérévé vált az abujai szellemiség. A város

hatalmas ütemben épült, míg egy nap úgy adták át, mint Nigéria új fővárosát. Nagy ünnepségsorozat kezdődött, jöttek ide mindenhonnan országon belülről és kívülről egyaránt. Oli büszke volt, hogy ebbe a városba tartozott, ahol ennyi világ él egymás mellett. Abuja megérdemelte azt, hogy főváros legyen.

A fővárossá avatás ünnepségsorozatának utolsó napjaiban egy helikopter jelent meg a levegőben. Nem szállt magasan, alatta hatalmas, fekete autók, főleg Oldsmobilok és Mercédeszek jöttek, melyeket két kamion követett. Amikor az új főváros sportcsarnokához értek, a járművek leparkoltak a csarnok előtti térre, majd vártak, míg a helikopter lassan, tiszteletet parancsolóan előtűnik ereszkedni kezd. A járművekből jól öltözött fekete és fehér társaság szállt ki, akik tekintetüket reménnyel teli az égre emelték. A férfiak többnyire öltönyt, a hölgyek elegáns ruhákat és kalapot viseltek. Hirtelen óriási figyelem terelődött a helikopterre, és az érdekes társaságra. Több sem kellett Abuja ünneplő tömegének, mind ide sereglett. Oli is szaladt, ahogy tudott, nem akart semmiről sem lemaradni. A két kamion a tér két oldalán állt le, azokon hatalmas hangszórók látszottak. Nemsokára ezekből zene szólt. Először valami égi zene, de ahogy a helikopter a földhöz közeledett, ez az égi zene fokozatosan váltott át ritmusos, dobpergéses földi zenévé. Ezek a ritmusok, dallamok a tömegek vérében éltek. Nem tudták hogyan, de mindenki automatikusan ringatta magát és tagjai mozgásba lendülnek. Valami nagyon hazai szólt számukra. Ahogy a dobok felerősödtek, az ő tekintetük is egyre reményteljesebbé vált. A helikoptert kísérő földi társaság ekkor a dobok ütemének megfelelően kiáltotta: Alleluja, Alleluja, majd összecsapták tenyerüket. Ez ismétlődött addig, amíg a nép is ugyanezt nem tette. Alleluja, Alleluja hangzott mindenhonnan. Ez a hangos allelujázás és a vonzó ritmusok újabb tömegeket vonzottak, akik automatikusan felvették az ütemet, beálltak allelujázni. Abuja népe olyat kapott, amit mindig akart, de magának sem tudta megfogalmazni, hogy mit. Itt valami csoda lesz, katartikus felvezetéssel, éppen úgy, ahogy ők szeretnék. A helikopter leszállt és kilépett belőle hófehér öltönyben, fehér lakkcipőben egy jól fésült FEKETE, ráadásul tipikus NIGÉRIAI arc, nyakában egy arany fesszülettel. Majd követte őt ugyanabból a helikopterből egy hófehér kosztümös, fehér kalapos, fehér kesztyűt viselő gyönyörű fekete NIGÉRIAI hölgy, aki egy pillanatig sem vette le tekintetét uráról és összekulcsolt kezekkel bámulta, amit az tesz. Ez a tömegeket teljesen felkavarta és úgy allelujáztak, mint eddig sehogy. Saját ritmusaik hol felerősödtek, hol lehalkultak, éppen a várakozás áhítatának megfelelően. A fehér öltönyös magasba emelte két kezét, kettelteljesen mosolyogva a tömegre tekintett, majd az égre. A gomblyukában el-

helyezett mikrofon vette szavait: Alleluja, Jesus loves you! A két kamionon elhelyezett hangszórók visszhangzották szavait, mintha az égből szólt volna. Az ünneplő közönség örömmámorban úszott! Hát tényleg szeret? Tényleg szeret Jézus, tették fel magukban a költői kérdést? Hát persze, hogy szeret, ha a mi fiunkat küldte el hozzánk, hogy kivezessen minket szenvedéseinkből, adták meg maguknak egyszeriben a választ is. Ráadásul még ennek a cifra népsegnek is ő lehet az ura, akit magával hozott, vannak köztük fehérek is! Nem akárki lehet! Az elegáns hölgyek és urak kórusba szerveződtek és a ruhájukra illesztett kis mikrofonok vették éneküket. A hölgyek valami angyali dallam-sorral kezdték, a férfiak, pedig erre refrénszerűen ritmusos földi zenében válaszoltak. Ez a földi zene, újfent ismerős volt a tömegeknek, mintha saját törzseik dallamvilágát hallották volna vissza. Nem kellett hozzá sok, ők is ismételték a refrén szövegét, mintha mindig ezt énekelték volna. A fekete apostol fehér öltönyben égre emelt kezekkel mormogott valamit, majd hangja hallhatóvá vált a hangszórókból, ő is a refrénhez csatlakozott. Hangjának felcsendülése újabb önbizalmat adott a jelenlevőknek, akik nagyobb elánnal vágtak az éneklésbe és ringatózásba. Majd az apostol pár finom táncmozdulatot tett és felesége teste is ütemesen ringani kezdett. Ekkor a tömegek is táncba kezdtek és kezdetét vette egy eddig sohasem látott örömnünnep. Alleluja, Alleluja, törte meg a zenét az apostol hangja! A zene lehalkult, de aláfestésként tovább szólt. Itt vagyok, eljöttem hozzátok, hogy segítek nektek, de nem én vagyok én, hanem én is csak szolga vagyok. Amit itt láttok, nem én teszem, én csak közvetítem azt. Valójában Jézus van itt közöttetek, ennek ígéretét hoztam el nektek! A zene felerősödött, a tömegek ujjongásba törtek ki. Itt van Jézus közöttünk, hallottad, kérdezték egymást? Igen, itt van, végre eljött! Az apostol felesége kezeit imára kulcsolta, férjére nézett, aki tovább folytatta. Jézus azt szeretné, hogy higgyetek benne, Jézus azt szeretné, hogy egészségesek legyetek, ezért meggyógyít titeket. Ki akar meggyógyulni? Mindenki feltette a kezét. A tömegben ezalatt szétszóródtak az öltönyös kísérők, akik feltűnően figyelték a szertartás alatt elhangzott szavakat, véleményeket. Az egyik kihallgatta, amikor egy joruba munkás azt a megjegyzést tette barátjának, kár, hogy az asszonya nincs itt, mert annak állandó gyomorfájása van. Ezt a kísérő bement a ruhájára varrt kis mikrofonba, amit az apostol jól hallott a fülébe illesztet kis fülhallgatón keresztül.

Te, te, testvérem kiáltott az apostol a jelzés irányába. Gyere közelebb. Még senki sem tudta, kit akar az apostol, talán még ő sem. Ekkor a kísérő a joruba munkáshoz ment, karon ragadta és rászólt. Jöjjön, magához szólt Bobo atya.

Bobo atya, ismételték áhítattal a közelállók. A hír azonnal végigterjedt a termen. Bobo atya, ez itt a híres Bobo, nem hallottad? A karon ragadott munkás köpni, nyelni nem tudott az ijedségtől, mit is akarhat tőle, a földi halandótól Jézus küldötte, de megadóan hagyta magát vezetni. Amikor Bobo mellett állt, az atya szeretettel rátekintett, vakítóan fehér fogsorával egy mosolyt indított el jobb szájsarkából és fejére tette a kezét. Testvér, szólt hozzá, miért nem hoztad ide asszonyodat, aki szenved a hasfájástól? De... hát honnan tetszik... Tudom, mert Jézus mondta nekem, hangoztatta Bobo a tömegeknek. Tudom, hogy feleséged szenved, néha éjszakákat nem alszik. A tömeg síri csöndben hallgatott, az asszonyok összetették kezüket és az ég felé vetették tekinteteiket, egyik-másik könnyezett. Most enyhítést küldök rá. Ha nem elég, hozd el őt magát is. A munkást annyira megdöbbenették az elhangzottak, hogy térdei beleremegtek és alétan rogyott össze. Alleluja, Alleluja, kiáltott Bobo atya. Az asszisztensek megragadták az ájult embert és kivonszolták.

Ekkor az egyik kísérő egy mankós béna embert hozott az apostolhoz. Ezt a személyt még senki sem látta. Mi a bajod, testvér, kérdezte Bobo, bár érthetetlen, miért tette, amikor nyilvánvalóan látszott az öreg baja. Lebénult a jobb lábam és nem tudok járni. Mióta vagy béna barátom, kérdezte Bobo? Már öt éve. Voltam vele minden híres kórházban, de nem tudtak rajtam segíteni. Ha ember nem tudja meggyógyítani bajodat, akkor Jézus tudja, mondta Bobo! Felcsendült az égi aláfestő zene, a női kar angyali énekbe kezdett, Bobo atya az öreg fejére tette a kezét, az égre nézett, fohászkodott. Az egész tömeg csöndben várta az eredményt. Ekkor Bobo kiszólt a tömeghez. Mindenki imádkozzon Jézushoz és kérje testvérünk gyógyulását, mondta. Ekkor a népek mind, férfiak és nők imára kulcsolták kezüket és kérték Jézust, segítsen a férfin. A jelenlevők mély meggyőződésből tették. A zene felerősödött, az angyalok kezdtek vidámabban énekelni és megindultak a dobok is. Szépen, lassan, ütemesen. Ekkor Bobo elmosolyodott és felszólította a médiumot, álljon meg a két lábán. Nem merek, válaszolta a férfi. Ne félj, folytatta Bobo, Jézus itt van veled. Valakinek a fohásza a tereméből hatott és Jézus itt van velünk. Nem tudom, ki lehetett az, de egyikünk imája meg fog gyógyítani. A nézősereg csöndben, egyesek tovább fohászkodva várták az eredményt. Ekkor az ember szép lassan a két lábára nehezedett és megállt. Meglepett arcot vágott. Majd lépegetni kezdett és arcára boldogság ült. A földi dobpergések felerősödtek, az ősi dallamok felcsendültek, mindenkit elkábított a látvány. A férfi most már nem csak lépegetett, hanem táncolt is és az öröm hevében eldobta mankóit. Azok jó mesze landoltak valahol a tömeg soraiban. A nép ittasan ünnepelte a győzelmet.

Köszönjük Jézus, köszönjük, amit tettél! Köszönjük neked is, testvér, aki ismeretlenül segítettél, szólt ki a tömeghez Bobo. Ettől kezdve a tömeg maga is a gyógyulás részesének tekintette magát. A csoda tehát, ami bekövetkezett, itt lehet a mindennapjainkban, gondolták, mert van közöttünk olyan, akinek imája segít. Bobo imája feltétlen ilyen, de közöttünk is lehetnek hatásos imájú személyek. A nép önfeledten ünnepelt, a férfiak kórusa az égi zenét lehozta a földre és igazi helyi dallamokká alakította. Bobo tánclépéseket tett, maga is énekelt, felesége pedig könnyes szemekkel tette ugyanezt.

A zene fokozatosan elhalkult és Bobo nekikezdett egy rövid elbeszélésnek. Elmesélte álmát, melyben Jézus szólt hozzá és az emberekhez küldte. Ekkor kézbe vett egy Bibliát és felolvasta azt a részt, ahol maga a Szentírás is említést tesz olyan személyek eljöveteléről, akik elhozzák az igazat Jézus után, de a szövegrész felénél hirtelen abbahagyta a felolvasást, visszaadta a Bibliát egyik asziszisztensének és allelujázásba kezdett. Ahol abbahagyta, ott úgy folytatódott volna, hogy: közöttük sok lesz a sarlatán és a csaló, csak kevés jön az igazzal. A tömeg nem ismerte a Szentírást, így azt tartotta hitelesnek, amit hallott és látott. Főleg a látvány hatott mindenkire, meg ezek a csodák. Bobo lassan abbahagyta a szöveget és elhalkult. A nép is befejezte az allelujázást és minden idegsszállal Bobora figyeltek. Van itt valaki, aki engem hív, mondta. Ekkor egy kéz emelkedett a magasba, igen, én, atyám! Egy másik sohasem látott arc vált ki a tömegből az egyik kíséző segítségével. Amikor Bobohoz ért, az apostol mélyen a szemébe nézett. Ne is szólj semmit, testvér, tudom mi a bajod. Te nem érzed az ízeket! Alleluja, tört ki a panaszos, tényleg nem érzem és nem tudom mi az édes, a keserű, mert minden, amit eszem, az ízetlen, kezdett hozzá az ember. Sok helyen jártam, akik a nyelvem minden apró kis darabjából mintát vettek, hatalmas fájdalmakon mentem keresztül, de az eredmény változatlan. Amíg mások jóízűen finom hamburgereket falatoznak Colával, addig az én számomra mindez olyan, mintha egy darab papírt ennék. Bobo elkomorult. Hát persze, mert az ördög a nyelvedbe költözött, mondta azzal az arkifejézésel, ami azt sugallotta, hogy az ízérzékelés elvesztése a világ legtermészetesebb dolga, ha nyelvünket nem arra használjuk, mint amire való. Mikor átkoztál meg valakit a nyelveddel, vissza tudsz emlékezni rá? Igen, három éve az anyósomat, öt többször is, de azt nem tudom visszaidézni, hogy pontosan miért. Az a rohadt ku... Alleluja, Alleluja, vágott közbe Bobo, mert észrevette, hogy alanya egy kicsit felöntött a garatra és nem emlékszik a megbeszélte szövegre, amit mondania kellett volna. Bobo feleségének arcára a kezdeti riadalom után viszszaült a keneteljes égi mosoly, mellyel további biztatást adott férjének. Bobo

a médium fejére tette a kezét és kérte a tömegeket, vele együtt kérjék Jézustól testvérük gyógyulását. A tömegek révülten az ég felé tekintettek, szemüket lehunyták és imádkoztak. A szokásos módon felcsendült az angyalok kórusa és vártak. Megszólaltak a dobok is, a teremben feszült csend várta a végkifejletet. Távozz sátán testvérünk nyelvéből. Távozz, hessegetett valamit Bobo mérgesen a páciens orra előtt! Távozz sátán, Jézus erejéből távozz! A dobok felerősödtek, a delikvens a nyelvéhez kapott és felkiáltott: érzem, hogy más lett a nyelvem! Nem tudom mi, de valami megváltozott a nyelvemben! Az egyik asszisztens behozott két doboz kekszet. Egy édeset és egy sósat. Az egyikből átadott egy darabot Bobonak, aki ezt felmutatta a népnek. Mi ez itt, látjátok? Kekszt válaszolta a nép felhevülten. Lássatok csodát és a kekszet a panaszos nyelvére helyezte. Annak arca egyre vidámabb lett, ahogy a keksz íze végigfutott nyelvén. Édes, szólt az ember, kifejezetten vaníliás, édes ízt érzek, amit évek óta nem élvezhettem! Alleluja, Alleluja, majd a kísérő felmutatta a dobozt, melyből a kekszet kivette. Nagy betűkkel rá volt írva: édes keksz. Jézus itt van velünk, Alleluja. Ezután a másik dobozból vett elő egy kekszet és az ember szájába dugta. Az rágni kezdett, majd felugrott, táncolt körbe, körbe. Sós, finom sós keksz. Imádom. A tömeg kacagott és könnyezett, meghatotta a látvány. Vigadzatok, testvéreim, mindenki örvendezzen! Társunk újból érzi az ízeket, kiáltotta Bobo! Alleluja!

Jött a kórus és az igazi helyi földi zene. A csarnok előtti téren hatalmas buli vette kezdetét. Ezrek ünnepezték a csodát, társuk nyelve újból a régi, érezheti az ízeket, de meg kellett ígérnie, hogy ezentúl nem átkoz meg vele senkit, még anyósát sem. A nép nagyon felgerjedt, így Bobónak sok időbe került, míg a társaságot egy kicsit rendbe szedte ahhoz, hogy következő csodatételét bemutassa. Egy szaglóérzékét vesztett fehér ember lesz az alanya, aki bemutatása alatt elmondta, hogy milyen kínokon esett át amiatt, hogy eddig nem tudta megkülönböztetni a muskátli illatát a kolbásztól. Bejelentette, számára a szaglás azért is fontos, mert egy nemzetközi borvizsgáló bizottság tagja, így állásába kerülhet, ha rájönnek, hogy egyáltalán nem érzi az illatokat. A tömeg szolidárisan bólogatott és fohászokat mondott a borászáért. Elkezdődött a szertartás. Minden ugyanúgy történt, ahogy eddig. Jött az angyalok kara, majd a földi ritmusok. Az emberek imádkoztak és sírtak, egyre inkább élt minden résztvevőben a meggyőződés, hogy az ő egyéni imája az, ami segít. Majd elhangzott az első Alleluja. Bobo bekötötte a borász szemét. Az asszisztensek hoztak egy darab sajtot és egy üveg bort. Bobo a borral kezdte. Mi ez, kérdezte a borásztól. A tömeg könnyes szemekkel, lélegzet-visszafojtva leste, egyszer

az égre, egyszer a borászra vetve tekintetét, hogy most mi lesz. Ez egy három éves Chardonnayt, ha jól gondolom, akkor a rajnai borvidék északkeleti csücskéből. Az asszisztens felmutatta a borosüveget, melyen nagy betűkkel jelezték a Chardonnayt és a címkén egy térkép mutatta a rajnai borvidéket, azon egy kis pont északkeleten, pedig mutatta a bor pontos származási helyét. Alleluja, kiáltott fel mindenki, Bobo és a tömeg együtt. Egyesek megölelték a mellettük állót, nem bírták visszatartani érzéseiket. Most a sajt következett. A borász orrcimpái furcsa rezgésbe kezdtek, majd kínosan mosolyogva szólt: ez egy sajt, majd összeesett. A segítők kivonszolták. Alleluja, Alleluja. Láttátok, testvéreim, most saját szemeitekkel is meggyőződhattetek, igaz? Igen Bobo atya! Alleluja! Jézus ma bemutatta, hogy mire képes, de ti még nem mutattatok semmit. Pedig köztetek vannak olyanok, akiket Jézus kiválasztott magának! Ekkor a tömegben mindenki magára gondolt. Jézus ma meggyógyította a sántát, az ízeket és szagokat nem érzőket, de ti még nem hisztek. De hiszünk, harsant fel a tömeg! Hiszünk! Ó, Ámen, Ó Ámen! Amíg Jézus köztetek élt és csodákat tett, addig se hittetek benne, ezért keresztre feszítették. A ti hitetlenségetek miatt feszítették meg. Ha ti akkor hisztek benne, akkor nem engedtétek volna, hogy megfeszítsék, de ti akkor engedtétek. Most Jézus újból eljött, bemutatta a csodákat, hisztek-e benne! Hiszünk, hiszünk, Ámen, Ámen üvöltötte mindenki torkaszakadtából. Ha ma keresztre akarnák feszíteni, engednétek-e, kérdezte komoly arccal Bobo. Nem engedjük! Nem engedjük, válaszolt a nép. Ekkor Bobo elcsendesült, az angyalok aláfestő dallamokat énekeltek, majd egy kis hatásszünet után Bobo rákezdt. A zene halkán szólt tovább. Jézus nem kéri, hogy segítsetek neki, kezdett neki Bobo. Jézus ma megmutatta magát nektek és azt is, hogy szeret titeket. Ő azt kéri, hogy ti is szeressétek őt és csatlakozzatok hozzá. Akarjátok, kérdezte a tömeget Bobo? Akarjuk, igen akarjuk, válaszolták mindenhol! Ha tényleg Jézushoz csatlakoztok, akkor áldozatot kell hoznotok és Jézus közöttetek marad. Aki csatlakozni akar, adakoznia kell, ahogy Jézus is azt adta, ami neki van. Csodát tett veletek. Nektek is azt kell adni, ami nektek van. Nektek adományaitokkal, bevételek egy részével és önmagatokkal kell Jézust erősíteni. Vállaljátok? Igen vállaljuk, hangzott fel a válasz. Nem hallottam, vállaljátok, kérdezte határozottabban Bobo? Igen, vállaljuk, hallatszott most már sokkal tisztábban! Ha csatlakoztok, akkor minden vasárnap gyertek ide és a csoda folytatódni fog. Nem ígérem, hogy velem, mert nekem még sok helyre el kell vinnem Jézus eljövételének hírét, de itt vannak testvéreim, akik folytatni fogják azt, amit elkezdtem. Addig is adakozzatok, szólt Bobo és kíséreit adománygyűjtő dobozokkal a nép közé küldte. A zene

egyre fokozta a helyi ritmusok erősítését, amit az emberek élénk táncmozdulatokkal viszonzottak. Nagyon lekötötték őket a dallamok, csak úgy mellékesen a farzsebükbe, tárcájukba nyúltak és bedobtak valamit a gyűjtő dobozokba. A dobozok pedig egyre csak teltek. Bobo és felesége szerelmes tekintetet vetettek egymásra, megfogták egymás kezét és tekintetüket büszkén a tömegre, majd az égre szegezték, hálát adva a mai napért. Minden kísérő és asszisztens a nép között gyűjtötte az adományokat, Bobo és felesége egyedül álltak a tér közepén. A zene a hangszórókból szólt tovább.

A kis Oli csak ámult és bámult. Ez egy igazi csodatevő bácsi, gondolta. Aki ilyen szörnyű betegségeket meg tud gyógyítani, mondta magában, az biztos mást is tud. Ki kellene próbálni. Annyi kívánságom lenne! Azt mondta a bácsi, hogy ő továbbmegy, nem ő fogja folytatni a szertartást következő vasárnap. Akkor itt a vissza nem térő alkalom, hogy még a bácsi nekem is tegyen csodát, bízta magát Oli és szép lassan a tér közepe felé vette az irányt. Nyugodtan kislisszolhatott, mert mindenki pénzt gyűjtött, akinek Bobo körül kellett volna állnia. Olira nem ügyelt senki. Tíz méterre lehetett Bobótól és feleségétől, amikor Bobo észrevette a veszélyt. Élénken a gallérja irányába beszélt, de már késő volt, Olit a tömeg is felfedezte és azt hitte, hogy ez is a mutatvány része. A résztvevők egymást bökdösték, hogy a figyelmet felhívják ez eddig még sohasem látott csodára, amit Bobo egy ismerős kisgyerekekkel fog előadni. Bobo kényszeredett mosollyal fogadta az ifjú jövevényt. Ott feszengett a tér közepén és asszisztenciáját szidta magában. Mit segíthetek neked kisfiam, kérdezte Bobo nyájasan? A sós, vagy az édes kekszből adhatok? A nép nevetni kezdett. Nem Bobo bácsi, nem a kekszért jöttem, hanem azért, hogy tessék engem legyen szíves fehérre varázsolni, úgy szeretném, szólt ártatlanul Oli! Bobo elővett belső zsebéből egy monogramos hófehér zsebkendőt és izzadt homlokát megtörülte. A nép feszült csöndben várta a produkciót, meg voltak győződve arról, hogy Bobo erre is képes, különösen, ha Jézus is itt van velük. Bobo hebegett habogott, kinézett a feleségére, akinek arcáról eltűnt az áhítat, ehelyett villámokat szórt a szeme és kezét sem összekulcsolva tartotta tovább, hanem idegesen összefonta karjait maga előtt. Miért akarsz fehér lenni, kisöreg, kérdezte Bobo? Netán te is végigjártad a kórházakat és nem vállalta senki? Nem, válaszolta gyermeki egyszerűséggel Oli. Én azt látom, hogy itt a fehérek mind gazdagok és amíg fekete vagyok, addig szegénynek kell lennem. Pedig nagyon szeretnék segíteni szegény édesanyámnak és édesapámnak, akik rengeteget dolgoznak, hogy én iskolába járhassak és tiszta ruhám legyen. Én nem magam miatt szeretnék fehér lenni, hanem ömiattuk. A jelenlevők könnyes sze-

mekkel néztek Olira, aki magát akarja feláldozni kisgyerek letére, hogy szülein segítsen. Ha Bobo erre is képes, akkor mindent tud, nyugtázták. Bobo annak örült volna, ha most megszűnik a világ körülötte, de az nem szűnt meg. Ekkor Oli kiforgatta kis zsebét, melyből előkerült pár Naira és Bobónak nyújtotta. Ez itt az összes megtakarított pénzem, tetszett mondani, hogy áldozni is kell. Én mindenemet odaadom, csak hogy segíteni tudjak, legyen szíves Bobo bácsi varázsoljon át, kérte Oli az apostolt! A tömeg részéről most már elvárás lett a varázslat. Figyeltek és várták a mai nap legnagyobb csodáját. Néha-nyan be is kiabáltak, kérelték Bobo atyát, tegyen valamit! Bobo az égre nézett és várt. Intett, hogy induljon a zene, majd kisvártatva leintette a zenét. Kísérteties csönd lepte el a teret. Egy pár perc múlva Bobo az égről levette tekintetét és mosolyogva a fiúhoz lépett. Leguggolt hozzá, homlokra csókolt és így szólt. Halljátok Abuja népe! Üzenetet hozok nektek! Üzenetet küldött az Úr! Alleluja, Alleluja visszhangozták a résztvevők. A kisfiúnak nem kell fehérnek lennie ahhoz, hogy családján segíteni tudjon, folytatta Bobo! Jézus nem fogadja el a kisgyermek áldozatát, mégis tud a gyerek szülein segíteni. Én is viszszaadom a pénzedet kisőreg, vedd el! Oli visszavette a pénzt és figyelt. Halljátok Abuja népe, ennek a gyermeknek az imája volt az, amelyik az előző csodákat okozta. Ő volt képes Jézust közénk hozni és gyógyítani, Alleluja! Majd felsemelte a gyermeket a magasba és tovább Allelujázott. A tömeg ovációban tört ki, mindenki Olit éltette. Nem is sejtették, hogy egy szent ember lakozott ebben a kis teremtsében.

Oli zavarodottan nézett az emberekre és nem értett semmit. Nagyobb volt a hangzavar annál, mint hogy ő itt valamit mondjon. Azért nem állt össze benne a kép, mert az előbb egyszer sem imádkozott amikor Bobo atya kérte, mivel ő ezt az imát nem ismerte, hiszen ő teljes nevén Olisegun Ahmed és muszlim. Nem tudta, miért pont őt választotta volna Jézus, itt valami tévedés volt. Bobo továbbra is ott tartotta a magasban, a tömeg pedig ünnepelt. A helyi zene ritmusai élénken peregtek tovább. Bobo felesége visszanyerte szereteteli mosolyát és továbbra is az égre, majd Bobora meresztett tekintettel áldotta az Urat. Bobo győztesként jött ki ebből az ütközetből, de asszisztensei felé szeméivel jelezte, hogy lesz az ügynek folytatása. A tömegek tömegesen csatlakoztak az „Egyesülés Jézusban Magunk és Adományaink Által” nevű egyházhoz, melynek evilági felkent apostola Bobo atya volt. De Bobo mellett volt az egyháznak egy kis szentje is, a muszlim Oli. Legalábbis így vélte a nép. Bobo atya ezek után nem szívesen járt vissza Abujába, mert mindig kiverte a víz, ha visszaemlékezett debütálására Olival. Asszisztensei egy részét az eset után kirúg-

ta. Bobo atya jövendölése viszont beteljesült. Oli annak ellenére tudott segíteni szülein, hogy fehérré változott volna. Abuja fél lakossága meghatottan keverte fel a kis kiválasztott Oli lakhelyét és adományaik lerovása mellett kérték, hogy Oli segítsen imáival bajaikon. Oli népszerűsége nemcsak a köznép, hanem a katolikus és muzulmán vallási vezetők körében is terjedt. Egy alkalommal egy pap kopogott Oliék ajtaján. Abujában teljesen normálisan éltek a keresztények és iszlám hívők egymás mellett, így ebben nem volt semmi különös. A furcsa mégis az volt, hogy a papot követő fél órán belül a család egy barátja, egy sejk is kopogtatott. Oli iskolában volt és mindketten vártak rá, addig Oli anyja hozott nekik egy teát. A szomszédok nem értették, hogy mire vár a két vallás képviselője. Olinak talán olyan ereje van, hogy ezek között is rendet vág, kérdezték magukban? A fiú megjött és maga sem tudta mire vélje a látogatást. A pap kezdett hozzá. Azért jöttem hozzád Oli, hogy kifejezzem nagyrabecsülésemet. Amikor itt volt a mi egyházunkból kiszakadt Bobo atya, akkor a többezres tömegből egyedül te jöttél rá, hogy szélhámós. Te voltál az egyetlen, aki gyermeki őszinteséggel olyat kértél tőle, amit nem lehet trükközéssel, szemfényvesztéssel megoldani. Sajnos több ilyen is van, mint Bobo atya. Ők szétzilálják a mi egyházunkat és cirkuszi mutatvánnyá fokozzák le küldetésünket. Milliókat csapnak be és tévesztenek meg. Mögöttük hatalmas apparátus dolgozik, akik minden szavukat, csodatételeiket megtervezik, betanítják, a legfejlettebb technikák állnak rendelkezése, hogy praktikáikat véghezvigyék. Aki követi őket, lelki rabszolgájukká válik. Csak te, kisfiam, voltál az egyetlen, aki leleplezted őt. Jézus akkor tényleg veled volt. Bobo megoldotta és kijött a szorított helyzetből, de az értő szemek előtt te lebuktattad őt. A sejk vette át a szót. Egyetérték tanult barátommal és a következőkkel egészíteném ki. Lehajolt, mert a földön egy kis hangyát látott, felvette és ujjbegyén nézte, hogy miként mászkál a kis élőlény. Látod, Oli, milyen kis jószág ez? Ebben az apró teremtszen milliószer több a csoda, mint amit Bobo bemutatott és ezt nem ünnepli meg senki. Ha itt kinézel az ablakon, látod a fákat, a tyúkokat, a teremtszen ezer formáját és ezek közül Bobo egy falevelet sem képes előállítani. Te pontosan erről az oldalról szorítottad meg, elismerésem. A sejk és pap sok idő után egyetértettek, hála Olinak. Ha úgy vesszük, Oli hozta őket össze. Eddig azt keresték mi a különbség közöttük, most a hasonlóságokra is rájöttek. Bobo és társai miatt viszont megfűjták a vészkürtöket, hiszen mindkettejüktől a szemfényvesztésekkel hívőket vontak el, ami miatt közösen kellett kieszelni valamit. Egyre többször találkoztak Oliék házában, ahol minden fenntartás mellett össze tudtak jönni. Oli úgy cseperedett naggyá, hogy egyszerre volt

szent Bobo egyházán belül, mindeközben egy vallási dialógus középpontjában érlelhette gondolatait. Oli kénytelen-kelletlen tanúja volt a beszélgetéseknek, de egy idő után végtelenül megunt azokat. Világiabb volt ő annál, hogy elszenteskedjen az asztalánál, különben is rájött, hogy a beszélgetések mögött nem az állt, hogy mit akar Isten, hanem az, hogy veszélyben vannak Isten szolgálóinak érdekei. A láthatáron új csapat jelent meg, akik fejlettebb módszerekkel, a tudomány mai vívmányaival elszipkázták a régi közösségekből az embereket és rájuk telepedve kifosztják őket. A hagyományos közösségek pedig elvesztik eddigi híveiket, bevételeiket, miközben az áttértek olyan felszínes eszméknek ülnek fel, melyek követése egyenes út a tudati leépülés felé.

Olinak csömöre lett attól, hogy amerre járt, mindenhol imákat kértek tőle és átszellemült arcot kellett vágnia. Megelégedte és egy más életbe kezdett. Amikor itt volt a barátnők ideje, akkor csajozott, de ezt nem érezte parázna-ságnak, amikor szomjas volt, akkor megivott egy pohár sört és azt sem tekintette bűnnek. Soha senkinek nem akart rosszat, szüleit, ahol tudta segítette. Bűnnek egyedül a rossz szándékot tekintette. Ha pedig ebből a szögből vizsgálta az dolgot, akkor képtelen volt jó szándéknak betudni a hívők ide-oda csábítását és kizsigerelését. A pap és sejk beszélgetéseiből is elege lett. Bár ket-tejük között barátságot és együttműködést hozott a sok találkozó, számos közös programot szerveztek, ökumenikus istentiszteleteket, rendezvényeket tartottak, de ezt is a hívők megtartása miatti céciónak ítélte a fiú. Már a hívők kifejezést sem úgy értelmezte, hogy aki hisz Istenben, hanem aki mindent el-hisz, amit mondanak neki. A hívő átment nála a hiszékeny kategóriába. Afrikában könnyű ezt eljátszani, gondolta, mert itt az emberek kénytelenek hinni valamiben, mert a földi dolgok errefelé nem alakultak rózsásan. Azért vár mindenki csodát, mert itt már csak a csoda segíthet. Aki ezzel manipulál az az igazi bűnös! Hol vagyok én a csajozásaimmal, meg egy-két sörömmel ezektől, erősködött magában! Ha Bobo tényleg gyógyítani akarja a népet, miért nem megy be egy kórházba, ott van mindenféle beteg és bemutathatja mit tud, kár-hoztatta magában Bobót. Ha Jézus itt lenne velünk, akkor ezt tenné! És kik irányítják Bobót? Ahogy a pap mondta, nem ő találta ki ezt az egészet, az biztos, őt kitanították erre! Nem véletlenül jött annak idején annyi tudós, hogy tanulmányozza zenénket, szokásainkat, ebből ránk tudtak szabni olyan egy-házat, amire gerjedünk, akkor csatlakozunk és újkori rabszolgáik leszünk! De kiknek? Kik állnak az egész mögött, kiknek dolgozik Bobo?

Könyveket vásárolt és tanulgatott. Az iskolában is sok dolgot elsajátított, de ezt így önszorgalomból tenni egészen más. Érdekelte a történelem. Egészen

az őskortól napjainkig. Bújta az oldalakat és büszkén látta, hogy Afrika rengeteget adott a világnak. Amikor gyarmatosítások folytak, ezzel egy időben ipari forradalmak mentek végbe a világ más tájain. Ezt is nekünk köszönhetik, gondolta. Megfigyelte, hogy amit a sejk és a pap állított vallásaik meggyőzősége alapú terjesztéséről, az a valóságban évszázadokkal ezelőtt másképp festett. Ahol a fehérek hozták a kereszténységet, ott is a feketék lettek a rabszolgák, ahol az arabok az iszlámot, ott is. Nesze neked békés terjesztés! Ma itt lehet zenélni, meg üdvöztető szövegeket nyomni, de a történelmet nem lehet megváltoztatni. Ha pedig létezik az urak szerint lelkiismeret, akkor miért nem kértek legalább bocsánatot? Nem jött volna el még az ideje? Elég a saját országot, Nigériát nézni. Az egyik leghatalmasabb olaj-jövedelemmel rendelkező ország a világon, és mi jut ebből a népnek? Minden pénz eltűnik. Ha van vallásosság és bármilyen egyház, akkor nem inkább ezeket a tolvajokat kellene, meggyóntatni? Egymást öli a hausza, a joruba és az ibó, lemészárolják egymás falvait, ez nem bűn bármelyik egyháznál? Miért hagyják, hogy híveik ezt tegyék? Most hol van Jézus, miért nem jön? Vagy Jézus is csak a szaglószervek gyógyításáig van kalibrálva? Nem, korholta az egész rendszert Oli, ők maguk degradálták le Jézus és a hitet ilyen szintre! Ők továbbra is belőlünk élnek, hívből és a mi hiszékenységünkéből!

Oli elhatározta, hogy kitör ezekből a béklyókból, melyeket Bobo atya, a sejk és a pap aggatnak követőikre. A világ bűnei mind Afrikában koncentrálnak, itt a bűn minden kategóriája megtalálható a legdurvábbtól a legkifinomultabbig. Itt még az egyház is bűnös. Viszont eddig mindig ott következett be világot rengető megújulás, ahol ez volt a helyzet. Ott jöttek el a nagy változások, a nagy próféciák, ahol a legnagyobb bűnök voltak. Oli kezdett büszke lenni afrikai voltára. Magunknak kell megtisztulni először. Ehhez nem gyónásra és bűnbánó beszélgetésekre van szükség, mert az egyik információgyűjtés, a másik pedig pszichiátria, ami két különböző tudomány és nem hit. Ha hitet akarunk, ahhoz a jelenlegi felállás nem felel meg. Ennél még a varázslóink is jobbak voltak. Ha hitet akarunk, akkor kultúra és tanulás kell. A műveltségben rejlik a hit, a tudatlanságban pedig a hiszékenység. A jelenlegi egyházaknak hiszékeny tömegekre van szükség, nem tudós hívőkre. Tudós hívőket nem lehet lenyúlni, átverni, megvezetni, mert a tudós hívő tudja a saját helyét és tudja milyen dimenzióban keresse Istent. Ha pedig minden vallásban lennének tudós hívők, akkor megszűnnének a vallások közötti falak és a műveltség lenne az alapja a hitnek. Ekkor kitörne a béke. Na, ezt nem akarják az egyházak, sem mások. Például azok, akik Bobót küldték.

Oli egy alkalommal elment egy vasárnapi istentiszteletre az abujai „Egyesülés Jézusban Magunk és Adományaink Által” néven fémjelzett egyház egyik templomába. Egy hatalmas csarnokot béreltek ki a gyülekezet céljára, ami dugig megtelt. Az első sorokban a legjobban szituált hívők ültek, akik a pap minden szavára bólogattak, a tömeget is bólogatásra unszolva. Ha egy gondolatot befejezett a tiszteletes, hangosan Allelujáztak, mint Bobo annak idején, az együttes pedig a helyieknek fülbemászó dallamokat játszott. Egy órán belül kialakult az a hangulat, amire egy hétig vártak. Az extázis az, amiért jött a nép, nem a hit. Elájultak, földhöz verték magukat, hisztériás rohamban törtek ki. Olit taszította a látvány. Egyszer valaki felismerte őt. Itt van Oli, aki gyerekként imáival csodákat tett, kiáltott fel! Alleluja! Itt van velünk Oli! Alleluja, Alleluja. A tiszteletes kitárta kezét és Olit szólította. Az Úr elküldte fiát, hogy velünk lehessen. Oli nem akart helyéről mozdulni, de egy öltönyös alak jött érte, aki felvezette a pódiumra. Alleluja, Alleluja! Hangzott fel minden torokból. Oli, testvérünk, szólj valamit hozzánk! Igen, szóljon hozzánk Oli, követelték! A tiszteletes maga mellé engedte és az egyik segéd mikrofont nyomott a kezébe. Oli ott állt a mikrofonnal, a nők egyike-másika kezét az arcára szorította izgatottságában, ugyan mit fog Oli szólani, de Oli ott állt zavaradottan a pódiumon és csak ennyit szólt: Hajdanán volt egy nagy Isten és sok kicsi ördög, most pedig sok kicsi Isten és egy nagy ördög, aki átver titeket. Alleluja. Síri csönd támadt. A tiszteletes leforrázva állt, zavarodottan elvette Olitól a mikrofont és intett a zenészeknek, hogy játszanak valamit. A zenészeket is felkavarta Oli és mindegyik más dalba kezdett, ebből egy hatalmas kuszaság alakult ki. Oli a kijárat felé igyekezett, ahol látott egy vérző fejű alakot, aki a földön feküdt. Valószínű egy extázisos rohamában verhetette be a fejét. Oli felsegítette és kikísérte a teremből. Gyere, testvér elviszlek egy orvoshoz, szólt hozzá. Az idegen hálásan bólogott.

Az eset híre bejárta egész Abuját. Oli társaságát ettől kezdve nem a hiszékenyek, hanem egy teljesen más kategóriájú réteg kereste. Ők is hívő emberek voltak, akik mind hittek Istenben, de nem hittek a hülyeségben. Hittek abban, ha megváltoznak, akkor megváltozik velük a világ is. Hittek abban, ha kitakarítják házaikat, majd maguk előtt az utcát felsöprik, akkor tiszta lesz az utca, majd a város és így tovább. Voltak köztük, keresztények és muzulmánok, hauszák, jorubák és ibók, mégis megfértek egymás mellett.

2010-ben Oli egy abujai könyvtárban dolgozott és a negyvenes éveit tapos-ta. Abuja ekkorra elvesztette azt a multikulturális jellegét, ami gyerekkorában volt. Gyönyörű, hatalmas város lett, amely minden igényt ki tudott elégíteni,

csak egyet nem: a biztonságot. Besötétedés után nem lehetett kimenni az utcára. Aki tisztességesen akart megélni, az kemény fába vágta a fejszéjét. Rengeteg volt a szerencselovag, a csaló, és erőszakos bűncselekményből is volt elég. Minden egyház működött és virágzott. A papok luxusautókon jártak és testőrük vették körül őket. Bobo atya egyházának számos temploma nyílt. Azóta Bobo atya bejárta Afrika számos országát és mindenhol megalapította egyházának helyi szervezetét. Felesége azóta is elkíséri őt minden útjára és ott fohászkodik mellette férje sikeréért. Bobo hatalmas nyereséggel zárta dél-afrikai turnéját, ahol több mint egymillió ember láthatta fennakadó szemekkel az atya csodáit és tért meg egyházába. Bobo milliárdokat gyűjtött, mégis csak milliomos lett. A különbözet továbbment Bobo kezéből oda, akik egyházának valódi alapítói voltak. Bobónak és nejének ez így is tökéletesen megfelelt. Kellemesen éldegéltek tengerparti villáikban a hétköznapokon, hiszen csak vasárnap volt munkanap. Ezekben a villákban írta meg Bobo a „Jézus így vet véget nyomorotoknak” című könyvét, melyet a hívőknek kötelezően meg kellett vásárolni. Ekkor Bobo ráérezett az írás valódi ízére és megöregedve további könyveket írt.

Oli, a maga igazságszeretetével és szókimondásával nem sokra vitte. Azok sem, akikkel pár éve sokat találkozott és beszélgetett. Az élet teljesen más irányba ment, mint ahogy akkor elgondolták. Minden elkorrodált körülöttük, még ők maguk is. Annnyira elszegényedtek, hogy áthághatatlan szakadék tátongott gondolataik egykori magasztossága és csupasz létük között.

2025 elején Bobo már nem élt és egyháza nem talált helyére olyan karizmatikus alakot, mint ő. Bobo nem épített ki második vonalat maga mögött, nehogy megfúrják, így halálakor sok trónkövetelő lépett ringbe. A hívők száma és ezzel a bevétel csökkenni kezdett.

Oli meglett férfiúként könyvet írt életéről, ami siker lett. Könyve és az egyházakról kifejtett véleménye sokakat magával ragadott. Más afrikai országokból is megkeresték, népszerű lett.

Olit, egy Botswanában bejegyzett szervezet kérte fel, hogy csatlakozzon mozgalmukhoz. Oli csatlakozott. A szervezet egy hatalmas logisztikai munkával százmillió afrikai ember menetelését szervezte meg, akik távoli tájakra indulnak. Vendégségbe mennek.

8. FEKETE NYOLCAS

A fulánik a Szaharától délre eső területeken végig otthon vannak. Hatalmas nép, amely Szenegálban, Mauritániában, Maliban, Guineában, Elefántcsontparton, Burkina Fasóban, Nigerben, Ghánában, Togóban, Beninben, Nigériában, Csádban és Kamerunban egyaránt legelteti csordáit. Az állattartás ezeken a területeken az ő privilégiumuk. A fuláni kisgyerekek a kis állatok, kecskegidák, báránycsibék között nőnek fel, majd négy-öt éves korukban az elmaradhatatlan bottal a kezükben csatlakoznak nagyobb fivéreikhez és a nyájakkal, csordákkal élnek. Saját nyelvük és iszlám alapú kultúrájuk van. Nem félnek a kígyóktól, mert ismerik őket, nem félnek az oroszlánoktól, mert jól tudják szokásaikat és nem félnek senkitől, mert bátrak, öntudatosak. Nagyon összetartóak és máig kapcsolatban állnak egymással, még ilyen leküzdhetetlen távolságok és természeti akadályok ellenére is. A Szaharától délre nem történetelt olyan, amiről ők ne tudnának. A fulánik vándor népek, a természetben élnek és sátraikat időről időre más helyre telepítve vándorolnak. Abban az ütemben haladnak saját évezredes útvonalain, ahogy marháik legelnek. Szárazabb évszakban a folyók mellé, vagy a délebbi trópusi tájak felé mennek, az esős évszakban pedig a Szahara-közeli, gyógyfűvekben gazdag területekig is eljutnak. A vándor életet élő fulánik csak fulánikkal házasodnak, nagyon ritka a vegyesházasság másokkal, mert hiába is venne maga mellé a fuláni más asszonyt, mikor a fulánik életét város lakó, letelepedéshez szokott asszonyok nem bírják. Bár százával, ezrével vannak állataik, főleg marháik, húst csak akkor esznek, ha valamelyik állatuk megsérül és kényszerből le kell vágni. Ők a húst nem fogyasztják, hanem termelik és a piacokon eladják. Inkább tejen, a tejből készített erjesztett élelmeken és növényi táplálékokon élnek.

Mára azonban nem minden fuláni éli a hagyományos nomád életet. Nagy részük letelepült, ezek keveredtek a helyi lakossággal, de továbbra is mindent tudnak dél Szahara híreiről és egymásról. A város lakó és nomád fulánik között együttműködés alakult ki. Amit a szavannákon előállítanak, azt átadják város lakó testvéreiknek, akik azt a piacokon eladják.

Nyugat-Mali szavannás vidékén, Diema városától nem messze élt Cheik, a fuláni, családjával. A család azt jelentette, hogy összesen nyolc sátorban éltek szülők, testvérek, gyerekek és hozzátartozók. Sátraikat jurta formájúra alakították ki. A vázat erős botokból építették, a botok közötti űrt hajlékony vesszőkkel töltötték ki és időtől függően borították be azt, vagy hagyták szellő-

sen. Borításhoz lombokat, a szavanna magas füveit használták, vagy éppen azt, ami volt és a természet felkínált. A sátrak mindig a helyi környezethez alkalmazkodtak. Sohasem cipeltek fölöslegesen semmit. A sátrakban botokból összeállították ágyaik vázát, melyet asszonyaik gyékénnyel, kötéllel, vagy bármi mással, ami volt, befontak. Napközben csak az asszonyok őrizték a sátrat, itt főztek, vigyáztak a legkisebb gyerekekre, a férfiak és a nagyobb fiúk a csordákkal tartottak, mentek, amerre azok haladtak. Ha túl nagy volt a távolság a csorda és a sátrak között, nem a csordát terelték vissza, hanem a sátrakat állították fel közelebb. A legelő ugyan fontos, de a legfontosabb a víz. A víz helyét Cheik ismerte, nem a marhák. Azért kellett terelni a jószágokat, hogy a friss fű illata ne vigye messze őket a vízforrásoktól. Így jöttek létre azok az országhatárokon áthaladó évezredes útvonalak, amelyek a fulánik járta óriási területet keresztül-kasul szelték. Mivel sok helyen élnek, sok néppel találkoznak, ezért sok nyelven beszélnek. Cheik is beszélt a fulánin kívül franciául, bambarául, mandinkául és arabul. Cheik sohasem mondott volna le életmódjáról, nem költözött volna a világ semmi pénzért sem városba, de ennek ellenére minden vonzotta, amit a városi emberek használtak. Nagyon érdekelte a komputer, ezért amikor tehetett és városba ért, első dolga volt internet-kávéházba menni, leveleit megnézni. Mobil telefonja is volt. Bár nem sok hasznát vette a szavannákon, mert ott nem volt vételi lehetőség, de a városok közelébe érve felsengette barátait, akik egész fuláni földön éltek és visszahívást kért tőlük. Így Cheik még a fulánik között is az egyik legjobban informált személyiség lett, ami erősítette pozícióját saját családján belül. Diema környéke, Nyugat-Mali, ahol Cheik a marháit legeltette főleg mandinka, bambara és soninge törzs által lakott vidékek voltak.

Maliban a muzulmán országos vezetés adminisztratív szempontból nyolc körzetre osztotta az országot, ezek közül az egyes számú körzet volt Nyugat-Mali, pont ott, ahol Cheik mozgott. Ennek székhelye Kayes városa volt, amely százhusz kilométerre van Diemától, a szenegáli határ felé. Az egyes számú muzulmán körzet élén Dramé imám állt, aki eredendően soninge volt és törzsi alapon minden környező országban volt leágazása. Dramé jól ismerte Cheiket, gyakran megkereste és nagyokat beszélgettek. Cheiket a városok dolga, a muzulmánok élete és a vallás érdekelte, Dramé imámot pedig mindaz, ami a városokon kívül történik és országhatárokon túl. Ezért a két ember sohasem került el egymást. Amikor Cheik Kayes közelébe ért, mindig rácsörgetett az imámra, aki pár percen belül visszahívta őt. Egyik alkalommal azonban nem ő csörgetett elsőként, hanem az imám.

- Béke legyen veled Cheik, merre jársz?

- Béke veled imám! Egy óra járásra vagyok Kayestől. Benn vagy az irodában?

- Igen benn. Várlak a délutáni imára, utána fontos ügyben szeretnék veled beszélni.

- Rendben, ott leszek. Béke veled.

Cheik nem tudta, mi ilyen fontos az imámnak, mindenesetre szaporábbra vette a haladást. Családját letelepítette a város határában egy kút közelében, meghagyta, állítsanak fel tábort éjszakára, ő maga pedig leszállt a szekérről és gyalogosan a város felé vette az irányt. A nap égetően sütött, de a szikár fuláninak a falemezekből összeállított keménykalapja visszaverte a nap sugarait és ő rugalmasan lépdelt botjával. Ez a kalap arra is jó, ha esik az eső, akkor leül vele, vagy leguggol és a kalap karimája levezeti róla a vizet, akár egy esernyő. Megérkezett a város főmecsetéhez, bemosdott imára és az imateremben várta az ima kezdetét. Imaidőben belépett az imám és levezényelte a délutáni szertartást. Ennek végétével felálltak, minden jelenlevővel kezet fogtak, majd legvégére hagyva egymást ők is kezet fogtak. Gyere, leülünk az irodámban, mondta az imám. Az iroda a mecset melletti házban volt, így nem kellett sokat gyalogolni. Az imám hideg vízzel kínálta Ceiket, amit ő nagyon szeretett. A szavannán minden volt, csak hideg víz nem, ezért ez Cheik számára az ingyenségek közé tartozott. Cheik, kezdte mondókáját az imám. Ahogy tudod, ez itt a Mali egyes számú vallási körzet, ami magában is akkora, mint egy közepes ország Európában. Összesen nyolc körzetre osztottuk az országot. A kettes számú Bamako, a hármas Segu, a négyes Sikasso, az ötös Mopti, a hatos Gao, a hetes Timbuktu és a nyolcas... A hét körzet mindegyike hozzávetőleg akkora, mint a miénk, Kayes, ezekben nincsenek bajok, de a nyolcas... Miért, mi van a nyolcassal, kérdezte Cheik? A nyolcas egymagában nagyobb, mint ez a hét együtt. Az Észak-Mali, a Szahara. Azon a hatalmas vidéken Mali lakosságának csupán egytizede él. Főleg mórok, tuaregek, arabok és ki tudja még kik. Ez a terület nyugaton Mauritániával, északon Algériával, keleten pedig Nigerrel határos, teljességgel ellenőrizhetetlen, önhatalmú vidék. Az a társaság a történelemben is vagy a karavánutak szervezéséből, vagy karavánok kifosztásából élt. Azokat a határokat csak annyira veszik azok a népek komolyan, mint ti, amikor egész Afrikán át legeltetitek a csordáitokat. Na, és mi ezzel a baj, kérdezte Cheik az imámot? A határok semmibe vételével magam is egyetértek, felelte a sejk, mert ezek a határok szabdalták fel saját törzsemet is. Viszont ami a nyolcas körzetben folyik, az nem egyeztethető össze az Iszlámmal,

pedig a világ minket vádol. Francia turisták tűntek el arrafelé és mindenféle dzsihád, meg muzulmán jelszavakra hivatkozva váltságdíjat követelnek értük. Már megint ezek a briganti népek mocskolják be vallásunkat. Amikor idejöttek vele, akkor is arra hivatkozva verték láncra őseimet, erőszakolták meg népem asszonyait, most meg, amikor kitanultuk az Iszlámot és tudjuk, hogy nem olyan, ahogy ők azt élik, akkor csak bajt hoznak ránk. Családom már négyszáz éve Iszlámot tanít. A mi ivadékaink és tanítványaink ma imámok Szenegálban, Mauritániában és Gambiában. Az első mecsetünket úgy építették őseink, hogy népünk minden fia Mekkába ment zárándokútra és mind hozott a Zemzem forrásból annyi vizet magával, amennyit tudott. Asszonyaink azzal gyúrták be a vályogot a mecsethez. Ebben a mecsetben tanítottak, gyógyítottak, a szegényeknek szállást és enni adtak. Ezek meg embert rabolnak Allah szavaival a szájukon. A világ pedig egybemos minket és azt tartja Iszlámnak, amit ők harsognak. Mert ma csak az hallható, ami harsog, Cheik. Ez a világ baja. Ami csendben dolgozik, akár a szív, arra oda sem figyelnek. De egyszer a szív is leáll. Mit kerestek arra a franciák, kérdezte Cheik? Tudod, ezt sem értem, válaszolta az imám. Idejönnek hátizsákokkal, rövidnadrágokkal, meztelen felsőtestekkel, úgy viselkednek, hogy a népek megbotránkoznak és olyan helyekre járnak, ahova épp eszű ember be nem teszi a lábát. Valami kaland-turizmust emlegetnek, ami nagy élvezet náluk. Hát most megkapták a kalandot. Ezek azok a fehérek, akik biciklikkel, meg autóstoppal nekivágnak a világnak, lesz, ami lesz alapon. Majd hazamennek és elmondják, hogy itt, meg itt jártunk, látjátok, milyen kőkemény emberek vagyunk?

Ilyenekkel mi is gyakran találkozunk, szólt közbe Cheik. A mi népünknek eszébe sem jutott, hogy elrabolja őket, mi enni, inni adunk nekik, még néha a sátrainkban is elalszanak. Az Iszlám is erre tanít. Minket sohasem zavart az öltözködésük, csak az állandó fotózásaikat nem tudjuk megszokni. De azok ott északon más népek. A mi törzsünkéből is vannak családok, akik arra vándoroltak és letelepedtek. Ők is sokat panaszkodnak. Azt mondják, vannak nagyon rendesek is a helyiek között, akik éppúgy megosztanak mindent, mint a mi népünk, de mostanában furcsa dolgok történnek, mert sok kétes elem szivárgott az országba. Ezek a helyi bandákkal összeszövetkezve rabolnak, fosztogatnak és ezek szerint embert is rabolnak. De miért használnak hozzá valósi jelszavakat?

Azért, Cheik, válaszolt az imám, hogy a világot jobban megfélemlítsék és a váltságdíjon ne sokat gondolkozzanak. Ha azt terjesztik magukról, hogy kezük elér egészen Afganisztánig, akkor nem sokat tévóváznak. Azok a fehér né-

pek ijedősek és fizetnek. Ki fizetne egy egyszerű sivatagi rablóbandának? Rájuk küldenének egy tevés járőr osztagot és elintéznék őket! Ha pedig már említettet az ottan fuláni családokat, nem tudnál beszélni velük? Ha mi visszahoznánk azokat a franciákat, kiköszörülhetnénk a csorbát, ami az Iszlám nevén esett. Ezért akartam, hogy találkozzunk.

Azt akarod, hogy tudjuk meg, hol vannak a franciák és hozzuk ide őket, kérdezte Cheik?

Azt akarom, emelte fel hangját az imám, tudjátok meg, hol vannak a franciák, kik azok, akik elrabolták őket, de amit a legjobban akarok tudni, hogy mi folyik a nyolcas körzetben. Én nem mehetek oda, egyből lebuknék soninge lévén, mandinkákat sem lehet oda küldeni, de ti, fulánik mindenre képesek vagytok. Ha segítség kell, akkor a hetes körzetben, Timbuktuban lévő embe-reimet be tudom vonni. Ők főleg mórok és tuaregek, akik a mi oldalunkon állnak. Sajnos ezt a nyolcas körzetben is tudják, ezért ők sem tudnak a nyolcas területén semmit úgy tenni, hogy ne keltse fel az ottaniak figyelmét.

Kérek egy-két hetet és visszajelek. Most nem ígérek semmit. Nekem mindezt a törzzsel egyeztetnem kell. Ha a Maliban élő családok felett álló főnök megengedi és erről értesíti a nyolcas területén lévő családokat, akkor vállaljuk. Akkor én magam is megyek.

Rendben Cheik, felelte az imám. Nálatok még rend van, hála Allahnak, majd elmosolyodott.

Béke veled!

Cheik visszagyalogolt családjához oda, ahol meghagyta számukra, hogy tábort üssenek. A sátrak álltak, a tüzek égtek, az asszonyok hordták a vizet a közeli kútról. A kút volt a fő oka annak, hogy Cheik ezt a helyet választotta. Cheik nem sokat várt, elővette telefonját és egy Bamakói számot megcsörgetett. Egy percen belül visszahívták. Ibrahim volt, egy másik fuláni, aki Bamakóban telepedett le és jó arab tudása miatt a líbiaiak őt alkalmazták összekötőnek vállalkozásaik, centrumaik és a helyi hatóságok között. Mivel Líbia rengeteg érdekltséggel kötődött Malihoz, ezért Ibrahim mindenkit ismert Bamakóban és kikerülhetetlen személlyé vált. Ő volt az összekötő a fuláni családok főnöke felé is. Cheik fulani nyelven elmondta Ibrahimnak, mire kérte őt meg Dramé imám. Visszaszólók, válaszolta röviden, minden további kérdés nélkül Ibrahim. Rendben. Béke veled.

Ezek után Cheik jóízűen elfogyasztotta főtt rizs, bab és lencse ételét, mely mellé cukrozott tejet ivott, majd elaludt. A következő két napon nem történt semmi. Cheik élte szokásos napjait, legeltetett, csülköt igazított, állatok

torkán gyógyszereket, gyógyfűveket adagolt be. A harmadik napon azonban megcsörrent a telefon. Ibrahim volt az. Meg tudod adni Dramé imám telefonszámát, kérdezte? Igen, Cheik megadta. Várj még a helyeden egy két napig, ne menj el a vétel körzetből, kérte Ibrahim. Rendben.

Így várt még Cheik két napot, de miért is ment volna tovább, amikor itt volt fű és víz bőséggel, a város közel volt és a városi fulánik minden hajnalban jöttek a tejért, hogy a piacra vigyék. Ez a két nap is eltelt, a telefon pedig megszólalt. Újból Ibrahim volt. A főnök és az imám megbeszéltek mindent. A főnök jóváhagyta a kérést és már értesítette a családokat északon. Még egy közénk tartozó sejk is megy veletek, és persze te is mész, ahogy akartad. Minden továbbit Kayesban, Dramé imámtól megtudsz. Köszönöm, testvérem mondta hálásan Cheik és elköszönt Ibrahimtól. Ezután két perccel még egyszer csöngett a telefon. Dramé imám volt. Béke veled Cheik! Nem sejtettem, hogy ennyire hatékonyak vagytok! Szenegáltól Kamerunig csak így maradhatunk fenn, válaszolta Cheik. Be tudsz jönni holnap reggel hozzám az irodába, kérdezte az imám? Be, felelte Cheik röviden, ott leszek.

Dramé már nagyon várta Cheiket. Kikészítette a hideg vizet, amit a férfi szeret. Kopogtattak, Cheik érkezett meg. A köszönés után a víz volt az első, majd az imám nekikezdett. Jóvoltodból megbeszéltem mindent a főnökötökkel, aki nemcsak jóváhagyta a tervünket, hanem egy fuláni vallási vezetőt is küld, aki családról családra fog járni, ezzel teljesen hitelessé fogja tenni azt, hogy nagy távolságokat tegyetek meg a nyolcasban. A főnöknek is az az érdeke, hogy tiszta képet kapjunk a helyzetről, mert az északi családjaitok sincsenek biztonságban. Ha kell több fulánit, akár harcosokat is odarendel. De remélem erre nem fog sor kerülni. Családod itt maradhat, egész Kayes környékét leleghelhetik marháitok, a kutjainkat szabadon használhatjátok. Nyugodt lehetsz felőlük, nekem is gondom lesz rájuk. Holnap reggel kell indulnod. Itt van százezer cefa, ez indulásnak elég. Ha még szükség lenne pénzre, Timbuktuban, az irodánkban kapsz. Először Bamakóba kell menned. Ott találkozni fogsz a főnökötökkel, aki melléd adja a sejketekeket. A szálláshelyeitek az egész útvonalon, a mi mecseteink lesznek, ha szükséges. Ha hírt adtok nekem arról, hogy merre jártok, akkor a legközelebbi mecsetünk már tudni fog rólatok és várni fognak. Ezért mindig maradjunk kapcsolatban. Mindent értettél, Cheik, kérdezte az imám? Igen, holnap indulok, válaszolta boldogan Cheik. Ja, és még valami, folytatta az imám. A pénzből, amit adtam, mindig töltsd fel a telefonodat, rendben? Rendben, mosolygott Cheik. Búcsút vettek és Cheik elindult egy olyan küldetésre, amelyről mindig álmódott. A

Szaharában sohasem járt, ez is érdekelte, de ami jobban, hogy másokon segíthet. Talán még az újságok is fognak írni róla, hivalkodott magában. Képzeteiben már ott járt, hogy kiszabadítja a franciákat és az újságírók kérdéseire válaszol, amikor megérkezett családja táborába. Ott megitta a savanyútejét, majd előadta küldetését. A család büszkén nézett Cheikre, bár hiányolták, mert minden férfiemberre szükség volt a marhák mellett. De ha a családok főnöke igent mondott, akkor nem volt mit tenni, Cheiknek mennie kellett. Másnap korán reggel indult be a városba, hogy kisbuszt fogjon magának, ami Bamakóba megy. Nem kellett soká várnia. Igaz rengetegen voltak a buszban, de egy fuláninak meg se kottyánhat hat-hét óra ilyen körülmények között. Végül nyolc óra lett az út és Cheiknek minden tagja sajgott, amikor kiszállt. Végig szidták az utasok a fulánit botja miatt, ami nyomta őket, de arról Cheik semmi áron nem mondott le. Most is arra támaszkodva élesztette újjá tagjait. Még indulás előtt feltöltötte telefonját, így most nyugodtan hívhatta Ibrahimot. Béke veled Ibrahim, Cheik vagyok, megérkeztem Bamakóba. Tedd le, visszahívlak, szólt vissza Ibrahim. Nem teszem le, fel vagyok töltve, felelte Cheik. Akkor ez tényleg komoly küldetés, ha még erre is telik, viccelődött Ibrahim. Most merre vagy? Itt vagyok Bamakóban, mondta ismételten Cheik. Igen, barátom, de hol Bamakóban? Hát, szólt Cheik, fogalmam sincs. Itt nagy utak vannak, meg rengeteg kocsi. Várj csak, ott egy nagy piros autót is látnok, mond ez neked valamit? Nem, semmit, válaszolta lemondóan Ibrahim, de azért magában jól mulatott. Figyelj ide testvérem, szólt Ibrahim! Sok sárga kocsit látsz az utakon, igaz? Igaz, helyeselt Cheik. Ezek mind taxik, folytatta Ibrahim. Állíts meg egyet és mondd a sofőrnek, hogy az Iszlám Kulturális Központba akarsz jönni Hamdallayeba. Jól jegyezd meg Hamdallaye, rendben? Ja, és mindezt bambarául mondd neki és adj ezer cefát, ne többet, ennyibe kerül, hogy ide hozzon. Értettem, mondta Cheik és már rohant is az első taxit megállítani. A botját látva, azonban az továbbhajtott és csak a harmadik állt meg. Cheik innen kezdve profi módon bemondta a címet és a kocsi elindult a megadott irányba. Cheiket elkápráztatta a forgalom és a sok ember látványa, nem ehhez szoktak szemei, de gyomra felkavarodott a rossz levegő, benzingőz miatt. A szavannák tiszta levegője után Bamako bizony nem leányálom. A taxi öt percen belül a megadott címen volt. Egy hatalmas zöldkúpulájú mecsetből állt a központ számos kíséreléssel. Cheik adott a sofőrnek ezer cefát és kiszállt.

Béke veled, Cheik, szólt egy hang! Honnan tudja, hogy ki vagyok, kérdezte Cheik? Aki fuláni kalapban egy bottal száll ki egy taxiból a megadott címen, az nem lehet más, mint az én testvérem, szólt Ibrahim. A két férfi üd-

vözölte egymást és elindultak Ibrahim irodája felé. Nem ülünk sokat, mert a főnök már vár. Tudja, hogy ma érkezel, szólnom kell neki, hogy itt vagy. Ibrahim beütötte a számokat a telefonjába és csak ennyit szól: itt van. Erre kapott egy egyszavas választ és befejezték a beszélgetést. Akkor mehetünk, barátom, vár a főnök. Cheik ettől kezdve úriember volt. Ibrahim kocsijába ült és úgy utazott, akár a városiak. Ibrahim nagyon megkedvelte a természetben élő barátját, valaha ő is így kezdte Timbuktu környékén, de az iskolák után számára új utak nyíltak a városban. A kocsi begördült egy szép családi ház udvarára, ahol nem volt semmi különös. Átlagos helyi épületnek tűnt. Itt mindenki fuláni nyelven beszélt, így üdvözölték Cheiket is. A főnök benn vár, invitálták Cheiket a házba. Cheik levetette cipőit a bejáratnál és belépett. Béke veletek, köszöntötte a ház népét. Béke veled Cheik, lépj be, bátorította a főnök. Az ismerkedés után a főnök először Cheik családja és a környék többi fulánija felől érdeklődött. Miután ezt kibeszélték, a főnök rátért a tárgyra. Holnap reggel indulsz Ahmed Sangari barátommal északra. Ő egy sejk, akit mi fulánik nagyra tartunk, mert Allah igéit viszi távoli családjainkhoz oda, ahol nincsenek mecsetek, iskolák. Gyerekkora óta ismerem. Ebben az ügyben ő ajánlotta fel segítségét, mert nem csak Dramé imámot, minden tisztességes muszlimot zavar az, ami ott történik északon. Nevezzük a területet nyolcasnak, ahogy az imám. Sok szemetet lapátolnak át a határokon hozzánk, akik nagy szakállukkal, burnuszaikkal rabolnak, fosztogatnak azzal, hogy mindazt amit elvesznek, az Allah könyve szerint jár nekik. A nyolcasban élő családjaink felajánlották segítségüket a franciák megtalálásában, de nekünk nem csak a franciák ügye a lényeg, hanem az, hogy hosszú távon biztosítsuk családjaink biztonságát. Ha kell, elküldöm mindenholnan legjobb harcosainkat, csak tudnom kell ki az ellenfél. Egyelőre azt látom, hogy a médiumok is megneveznek valakit és a szóbeszéd is állít valamit. Én senkinek sem hiszek, csak a saját embereimnek. Ezért küldelek oda a sejkkel, aki szintén tudja a feladatát. Ezt pedig vidd magaddal. A főnök átadott Cheiknek egy dobozt, amiben egy érdekes mobiltelefon volt. Ez egy műholdas telefon. Csak akkor használd, ha nagyon szükséges, de előtte töltsd fel. A nyolcasban a hétköznapi telefonok nem működnek, csak ez. Ki kell húznod az antennáját és beállni a megfelelő szögbe. Ha látod, hogy van térerőd, akkor tárcsázz és kapcsolatba tudsz kerülni velem. Ha felveszem, ne üdvözölj, csak a lényeget mondd és tedd le. Az út logisztikáját, elhelyezéseket, egyebeket az imám szervezi Kayesből. Erre a szervezésre csak akkor van szükség, ha mecsetben szállsz meg. Ha nem ízlik a teád, vagy túl sós az étel, akkor nála panaszkodj. Minden világos, kérdezte a főnök? Igen,

válaszolt Cheik. Hol fogok találkozni Sangari sejjkel? Holnap reggel oda fog jönni, ahol vagy és egyből indulhattok. Menjetek most Ibrahimmal, pihend ki magad és szeretnélek itt hamar viszontlátni. Béke veled. Elköszöntek. Ibrahim egy fuláni családhoz vitte Cheiket. Itt a hagyományoknak megfelelően köszöntötték, hellyel kínálták és megvacsoráztatták. Ez az étel egy picit más volt, mint amihez hozzászokott, de ízlett neki. Egy matracot kínáltak fel számára éjszakára, amin Cheik hamar elaludt. Kifárasztotta ez a nap.

Másnap reggel későn ébredt. Ibrahim érkezett, egy burnuszos, fehér sapkás, szakállas ember volt vele, Sangari sejk. Cheik gyorsan elkészült, kocsiba szálltak és Bamako buszpályaudvarára mentek. Ott megváltották jegyeiket az első induló nagybuszra és várták az indulást. Ezalatt Cheik összeismerkedett Sangarival, kiderítették, hogy kik a közös ismerősök, barátok és ettől kezdve minden sokkal simábban ment kettejük között. Ibrahim magára hagyta őket, mert sietnie kellett a munkahelyére, a két ember pedig a busszal Timbuktu felé vette az irányt. Cheik elővette a telefonját és hívta az imámot. Jelentette, hogy a buszon ülnek és elindultak Timbuktuba. Az imám megígérte, hogy intézkedik és az érkezéskor várni fogják őket.

Az út nyolc óráig tartott. Rengeteg érdekes településen haladtak keresztül, de a két férfi számára a zötykölődés alatóan hatott, különben sem jelentett a fulániknak egy vidéki táj hatalmas látványt. Későre járt, amikor a busz beérkezett Timbuktuba. Az állomáson két hagyományos ruhába öltözött férfi köszöntötte őket. Egy mecsetbe mentek, ahol tisztálkodtak, imádkoztak és hoztak nekik élelmet. Innen hogyan tovább, kérdezte Cheik Sangaritól? Úgy, hogy hívom a főnököt és bemondom neki, hol vagyunk, a többi a főnök dolga, és már nyúlt is a telefonhoz. Az egyszavas közlés után tovább falatoztak, majd nyugovóra tértek.

A müezzín legközelebb hajnalban szólított imára, akkor felébredtek, tisztálkodtak és imádkoztak. Ezután Sangari a mecset egy sarkába félrevonult egy Koránnal és olvasni kezdte. Nagyon elmélyült benne. Egészen napfelkeltéig olvasta, majd visszatette a könyvet a helyére és a szőnyegen ülve meditált. A nap éppen hogy megindult pályáján, amikor tevék érkeztek, azokon pedig fulánik, de a tevék száma kettővel több volt az emberekénél. Sangari nagyon megörült a jövevényeknek, látszott, már régóta ismerik egymást. Cheik is bemutatkozott. A tegnapi telefon nyomán őket küldte a főnök, hogy továbbvigye a társaságot. Sangari sokat járt korábban ezeken a területeken a családok gyermekeit Koránra és vallásra tanítani, ezért köztisztületnek örvendett. A két üres tevét az utazóknak hozták. Tevére ültek és így folytatták tovább. Te jó ég, csak

nem fogunk végig tevegelni, kesergett Cheik. Innen óriási távolságok állnak előttük, ami összesen több ezer kilométer is lehet. Ezt lehetetlen tevével megtenni! Pár kilométer baktatás után azonban megnyugodott. Egy fuláni család táborába érkeztek, ahol a sátrak alakja ugyanolyan volt, mint Cheik családjának sátrai, csak ezek vászonnal és bőrével voltak borítva. Itt nem volt annyi marha, inkább juhokat és kecskéket tartottak. Igaz, itt legalább öt hektárt kellett számolni egy marhára, míg Kayes környékén egynél kevesebb is elég volt. Látszott, hogy a tehenek inkább csak a család és a közvetlen környék tejigényét elégítik ki. A családfő tök-edényből megkínálta a jövevényeket tejből készült cukrozott itallal és kifejezte háláját, hogy fuláni vendégeket fogadhat. Az udvariasságok után rátértek a küldetésre. A franciák ügyével kezdtek. Igen, sokat járnak erre ilyen hátizsákos fehérek, mi egyszerűen csak bolondoknak tartjuk őket. Van-e valamilyen fénykép az eltűntektől? Ekkor Sangari a ruhája zsebéből elővett egy egész oldalas újságkivágást, amely egy neves francia hírmagazinnal szarmazott. A cikkben három kiváló minőségű fotó mutatta be az eltűntek arcképeit. Sangari felolvasta a publikáció iszlám terroristákra vonatkozó részét, akik az emberrablással kapcsolatba hozhatók és azok nemzetközi szálait. Egy olyan képet is közöltek, ahol a három túszer egy állarcos, gépfegyveres személy előtt ül, aki egy Korán idézetre mutat a feje fölött. A hallgatóság fejcsóválással reagálta le a közlemény tartalmát és egyenként jól megvizsgálták az arcképeket. Az egyikük jelezte, hogy látta őket erre, úgy tíz nappal ezelőtt, még beszélt is velük. Azt kérdezték tőle, hogy juthatnak el Kidálba, mert át akarnak menni a határon Algériába, Tamarassetbe. El is képedtem, mondtam, amikor láttam a felszerelésüket, még meg is jegyeztem, hogy van-e púpjuk, mint a tevéknek, mert az a víz, ami náluk van, az ide tíz kilométerig elég, aztán fel fognak fordulni. Kidálba még el tudnak jutni, de azt sem innen, hanem vissza kell menniük a Mopti főútra, majd Douentzánál keletre kell fordulniuk és úgy elérik Gaot. Gaoból vezet út Kidálba, de a határt meg se próbálják, mert az igaz, hogy Tamarasset a túloldalon van, de a határ meg zárva. Más úttal pedig ne próbálkozzanak. Van egy másik út is innen Gaoba Bourem felé, szólalt meg egy másik helyi fuláni. Tudom, vette vissza a szót az előző, de azok nagyon rossz utak ezeknek a kényelemhez szokott népségnek és veszélyesek. Azon a szakaszon sok aljanépség szivárog ide mindenfelől, azért nem ajánlottam. Megkérdezhetek itt ők valaki mást is a közelben, miként folytatásuk útjukat, kérdezte Sangari? Meg hát, itt van nem messze tőlünk még egy mór család, őket is megkérdezhetnék. Több sem kellett, a társaság felkerekedett, tevékre ültek és öt kilométer tevegelés után beállítottak a mór sátrak gaz-

dáihoz. A köszöntések után a fulánik elővették a franciák arcképét és rákérdeztek a móroktól, látták-e erre felé őket. A válasz határozott igen volt. Ugyanazt adták elő itt is. Kidálba és onnan Algériába szerettek volna jutni. A mór társaság is komolytalannak tartotta a franciákat, de ha már kérdezték, elmondták, hogy erre is el lehet jutni, akkor tovább kell ugyanitt haladniuk kelet felé Bourem irányába. Csak ez az út, helyieknek is körülményes, nemhogy ilyen hátizsákos, bakancsos embereknek. Ezek kötötték magukat, mert ők sportemberek és mi nem álltunk ellen, mondták a mórok. Adtunk nekik útravalóul egy kis datolyát és vizet, de hát az csak pár kilométerre volt elég. Amúgy az út végig a Niger mentén halad egészen Gaoig. Eltévedni nem lehet, mert a Niger adja magát. De ez egy nem forgalmas szakasz és sok bűnözőnek kiváló búvóhelyet kínálnak a környékbeli falvak. Vannak-e az út környékén települések? Kérdezte Sangari? Vannak, Bauremig sok település van, de Baurem háromszázötven kilométerre van, attól Gao pedig egy további száz kilométer. Addig végig a Niger adja az irányt. Gao után Kidal északra van, de az egy ötszáz kilométeres keskeny sivatagi út, Kidaltól az Algériai határ pedig egy másik hat száz kilométer, azt az utat nem járja senki, csak a katonaság, ezért ha odáig eljutottak volna, a katonák elkapták volna őket. Egyéb utak is vannak, de azok az ősi karavánutak, amelyeket csak a helyiek használnak. Igaz, ezeken az utakon sok idegen szivárog be, így már azok is nemzetköziesek lettek. Kik ezek az idegenek, kérdezte Cheik? Vannak közöttük mindenfélék, jók is rosszak is. De ne minket kérdezzetek, hanem kérdezzétek őket magukat. Ha továbbmentek Baurem irányába, biztos belébotlotok egyikük-másikuk táborába. Csak viházzatok velük, nem mind olyan vendégszerető, mint mi.

A fulánik megköszönték az információkat és távoztak. Visszamentek saját táborukba. Egyet már tudtak. Azt, hogy a franciák erre jártak és innen Baurem irányába folytatták útjukat. A táborban azt szedegették össze, hány fuláni család lakik Timbuktu és Baurem között. Közel száz. A fuláni családfő öccsét bízta meg Cheik és Sangari vezetésével. Ő ráadásul jó pár családot ismert is. A családfő egy slusszkulcsot vett elő, amit öccsének, Saidnak adott. Viheted, mondta. A férfi nagyon megörült. Egy régi drapp Mercedesz kulcsa volt, ami az elmúlt húsz évben kitartóan szolgálta a családot. Tankolni kellett, tette hozzá a családfő. Felzúgtak a motorok, beültek és elindultak. Timbuktuban megtankoltak és keletnek tartottak. Az úton rendőrök állították meg őket. Hova tartanak, kérdezték? Meghalt az egyik rokonunk és megyünk a temetésére, mondta Said. Az esküvők és temetések Maliban szent dolgok, ezért nem szőróztek tovább. Tudják, hogy ezen az úton meglepetések ér-

hetik magukat, kérdezték? Allah velünk van meglepetéssel együtt és anélkül, válaszolta Said. Elengedték őket. Az első száz kilométeren két fuláni családhoz néztek be, egyikük sem látta a franciákat, azonban az idegenekre mind panaszkodott. Kik ezek az idegenek, kérdezték őket is Cheikék? A határon jönnek be Algéria felől. Bandákba szerveződnek és rabolnak. A bandák vegyesek, vannak benne helyiek is. Errefelé két hete portyáztak, mondták. Két hete, nézett egymásra Cheik és Sangari? Igen, vagy annyi sem. Az idő stimmel, körülbelül akkor jártak itt a franciák is. Merről jöttek és merre távoztak, kérdezték a családot? Keletről jöttek és arra is távoztak, a Niger mellett. Járművük volt, kérdezte Cheik? Igen, három is. Egy fehér Toyota dzsip, egy zöld katonai teherautó és egy másik terepjáró, amit nem ismerünk, felelték. Az is fehér volt. Végre, valami nyom, amin el tudunk indulni, mondta Sangari. Még további három fuláni családot kérdeztek ki, ezek közül egy látta a járműveket, azt is tudta, hogy haramiák ültek benne és a harmadik kocsira is emlékezett, egy fehér Nissan volt. A katonai teherautón körülbelül hatan voltak a platón, mondták. Miből tudtátok, hogy haramiák, kérdezték Cheikék? Mert a katonai teherautón nem volt rendszám, a fegyvereseken pedig nem volt uniformis, meg szakállt viseltek, ami katonáéknál nem lehet. Fegyvereik is voltak? Voltak, válaszolták, nem is akármilyenek. Nem értünk hozzá, de táras ismétlőfegyvereket szorongattak.

Ma előrébb jutottak, mint voltak, gondolták. Said, kérdezték alkalmi sofőrjüket, hol állunk meg legközelebb? Egy tuareg ismerősömnél, válaszolta a fulánik legnagyobb megdöbbenésére. Said letért az útról és öt kilométert behajtott a sivatagos részbe, ahol sátrak jelezték, hogy emberek élnek ott. Egy tuareg család táborozott arra. Said ismerte őket közel húsz éve. Ők ismerik legjobban a sivatagot ezen a vidéken és ők a legjobb nyomolvasók. Elmondta, hogy amikor a Saidéknak eltűnt az egyik tehenük, Rashidé két nap alatt visszahozták. Rashid a tuareg családfő megölelte régi barátját, Saidot és kerteless nélkül rákérdezett. Most melyik tehenetek veszett el? Nem mondom meg, válaszolta Said, mert a múltkor is úgy hoztátok vissza, hogy nem maradt tej a tőgyében, biztos megfejtétek útközben, élcelődött Said. Nevettek a dolgon, majd Said folytatta. Tudod hogy néz ki egy fehér Toyota és Nissan terepjáró, meg egy zöld katonai teherautó? Tudom hát, mondta Rashid, két napja is láttam őket. A fulánik egymásra néztek. A nyomaikból meg tudod állapítani hova mentek, kérdezték? Ha egy tehennyomot tudok követni, akkor ezeket is, felelte Rashid. Kapsz egy kecskét, ha megtaláljuk őket, mondta Said. Rashidot teljesen felvillanyozta a kecskeadomány, mert annak húsát szerette a legjob-

ban a világon. Nem is kérlete magát sokáig beült a kopott drapp Mercédészbe és utasításokat adott Saidnak, merre menjen. Két kilométerre a tuareg család táborától, Rashid megállította a kocsit. Itt láttam őket elhaladni, be a sivatag felé. Hogy láthattad őket a táborodból, onnan nem lehet ide látni? De igen, a sivatag játéka ez, hogy onnan ez a pont közelinek látszik, de innen vissza pedig alig lehet látni a táborn. Sok ilyen csodára képes a sivatag. Kell úgy kétezer év gyakorlat és ti is bele fogtok jönni. Jót mulattak a fulánik, majd Rashid folytatta. Azt is láttam, hogy a platón szakállas figurák ültek. Most aztán leesett az álluk a fulániknak. Azt hogy láthattad, ember, két kilométerről? Úgy, hogy a kocsik láttán berohantam a sátramba és elővettem a távcsöveget. A nevetés folytatódott. Rashid munkához látott. A kezébe vette, söprögette a homokot, nagy hókuszpókuszokat mutatott be, majd mondta, irány északkelet, arra, amerre mutatom. Ezt meg honnan tudta Rashid, ámult el Said. Onnan, hogy arra benn öt kilométerre van egy elhagyott oázis, a környéken csak ott van víz, máshova nem mehettek. Akkor miért néztél a homokot annyira, kérdezték a fulánik, Azért, hogy lássátok, mennyire komolyan veszem ezt a szakmát és megdolgozom a kecskéimért. Said hátba verte barátját és felkacagott. Az oázis előtt két kilométerre letérünk az útról, elrejtjük az autót. Ismeretek egy helyet, ahonnan megleshetjük őket, de ott kell töltenünk az éjszakát és csak hajnalban tudunk visszajönni. Ezek arabok, sok nyomot hagynak. Honnan tudod, hogy arabok, kérdezték Rashidot. A szakállukból. Majd figyeljétek meg a táborn, mekkora rendetlenséget hagynak maguk után. Mi más szakállt hordunk, nem azt a félmétereset és nem hagyunk nyomokat magunk után. A Mercédész követte Rashid utasításait és a megadott helyen letért az útról. Olyan helyen állt félre, ahol senki sem láthatta. Rashid ügyelt arra is, hogy a kocsit alatt szilárd legyen a talaj és szélárnyékban álljon, nehogy másnapig egy dűne rátelepedjen. Vegyetek ki elegendő vizet és datolyát, mert holnapig biztos nem eszünk főtt ételt. A férfiak felpakoltak és elindultak Rashid nyomában.

Másfél óras botorkálás után egy olyan köves, sziklás dombtetőre értek, ahonnan egy völgybe lehetett belátni. A nap éppen lenyugodni készült. A völgyben pálmafák látszottak és három, azaz négy, illetve összesen öt autó, ezek közül három megfelelt a leírásnak. Az oázisban csörgedezett egy patak és az egészet olyan dombok vették körbe, mint amilyeneken a fulánik és Rashid is lesték a tájat. Oda nézz mutatott Sangari az ujjával egy pontra. Ott a domboldalon egy függőleges, sima, természetes kőfal volt, melyet valaki lemeszelt és két méter magasságban fekete festékkel egy Korán idézetet festett rá. Az egész úgy festett, mintha nem is a természet alkotta volna a falat, hanem

egy ház egyik szobájának fala lenne. A fal és a Korán idézet megfelelt annak, amit a francia újságban láttak. Rashid oldalba bökte Saidot és a szemben lévő domboldalban egy barlang üregére mutatott. Ez elég nagy barlang, mondta, még alattunk is tart. Annak a pataknak a vize a barlangban folytatódik, benn egy kis tó van. Valaha itt élt a törzsünk egy része, tette hozzá Rashid. És most miért nem itt él a törzsed, kérdezték a fulánik? A törzsemnek ez a része nem karavánokat vezetett, hanem azokat fosztott ki. Rajtuk ütöttek a katonák és mindet megölték. Azóta nem jön ide senki. Én is inkább a sátrat választottam. A barlangokban mozgást láttak. Most figyeljete, naplemente lesz. Ezeknek most imádkozniuk kell, mondta Rashid. Nekünk is kellene, felelték a fulánik. Akkor menjetek le és csatlakozzatok hozzájuk, jegyezte meg csipkelődve a tuareg. Valóban. Egy müezzín imára szólított, az emberek kijöttek a barlangból és hozták a három franciát is. Már rajtuk is szakáll nőtt, de azonosítani lehetett őket. Soványabbak, megtörtebbek lettek, mint a képen, de ők voltak, semmi kétség. A három szék is megvolt. Arra ültették a franciákat, hogy végignézzék az imát. „Nincs kényszer a vallásban”, idézte Sangari a Koránt, vallási alapon reagálva a látottakra. Körülbelül húszan lehettek az imádkozók, voltak köztük arabok és helyi feketék is. Öröket az oázis bejáratához állítottak csak. Máshonnan nem számítottak meglepetésre. Az oázis bejáratától messze el lehetett látni, igaza volt Rashidnak, hogy időben letérítette a kocsit az útról. A barlang előtt tüzeket gyújtottak, arabul diskuráltak. A franciákat visszavitték a barlangba. Cheik a szemét meresztette, mert egy nagyszakállú arab, aki éppen most jött ki a barlangból, egy hasonló műholdas telefont tartott a kezében, mint amit ő kapott a fuláni főnöktől Bamakóban. Most is itt volt nála. Távol jött a barlangtól, éppen abba az irányba ahol Cheikék rejtőztek. Alattuk állt meg, a távolság nem lehetett közöttük több harminc méternél. Az arab kihúzta a telefon antennáját, beállt a megfelelő szögbe és tárcsázott. Nem arabul beszélt, hanem angolul. Sangari tudott angolul és megdöbbenve fordította az első mondatot: jó reggelt uram! Itt pedig este van. Akkor ez egy távoli földrésszel beszél angolul! Az arab nem sokat beszélt, inkább hallgatott, mint akinek utasításokat adnak, mert mindenre csak igen urammal válaszolt. Amikor befejezte a beszélgetést, visszanyomta az antennát és visszatért a barlangba. Sangari megdöbbenve vette tudomásul az esetet. Ezeknek kész koreográfiájuk van erre az egészre! Itt csak a túsok hitelesek, a többi színjáték, jegyezte meg társainak. Néma csönd jelezte, hogy értették, amit mond. Ezek szerint várható, hogy óriási felhajtással ki fogják szabadítani őket, szólta Cheik. Igen, várható, felelt Sangari. A hatóságok tudják hol van ez a hely, hiszen

Rashid törzsét is itt mérszárolták le. Ez az oázis nem ismeretlen, ez egy megrendezett darab, amelyről majd cikkezhetnek és mindenféle vad következtetést vonhatnak le, amivel az egész világ közvéleményét befolyásolhatják. Van egy ötletem, mondta Sangari. A gyenge láncszem a két őrszem. Elég távol vannak a társaiktól. Őket nekünk kell túsul ejtenünk. Ez jó ötlet, helyeselték társai.

Rashid előrement és szólította társait, hogy kövessék. Ismerek egy utat oda, mondta. A fulánik sorban Rashid után haladtak, lábaikat pont oda helyezték, ahova ő, lépésről lépésre. Az esti szél megélénkült, a sivatag finom homokszemeket fújta. Ez a szél hasznunkra lesz, jegyezte meg halkan. Körülbelül ötven méterre közelítették meg az öröket. A hold úgy állt, hogy az öröket megvilágította, de őket sötétben hagyta. Ekkor Rashid intett Saidnak, hogy csak ő kövesse, a többiek akkor csatlakozzanak, ha jelet ad. A két jóbarát lehasalt és kúszva tették meg a fennmaradó távolságot. A két arab ör egymással beszélgett és csak az idevezető út irányában figyelték a tájat. Said és Rashid mögöttük értek, egészen közel. Ekkor a tuareg levette a turbánját és a hosszú sálszerű szövetet úgy alakította, hogy egy parittyá legyen és ebbe homokot, apró kavicsokat helyezett. Meglóbálta, majd halkan füttyölt egyet és elengedte a parittyát. A füttyre mindkét ör odakapta a fejét és ez volt a végzetük. Sűrű homok és kavicsfelhő belepte őket. A szemükhöz kaptak, de ekkor a két férfi odaérkezett és ártalmatlanná tették őket. Fegyvereiket elvették, majd intettek társaiknak, hogy jöhetnek. Sangari és Said elismerően bólintottak fejükkel. Az örök száját turbánjaikkal bekötötték és nekiindultak a sötét sivatagnak, hogy megkeressék az öreg Mercédeszt. Még az éj beállta előtt meglett az autó, aminek csomagtartójába elhelyezték az alélt túszoikat. Fegyvereiket maguknál tartották és visszaindultak a tuareg által mutatott úton. Rashid kérte, hogy őt tegyék ki a tábor mellé pár kilométerrel, ne hagyjon ez a kocsi nyomot, ami a táborába vezet. Ő majd gyalog olyan úton megy vissza, amely köves, sziklás és nem követhető. Kiszálláskor visszaszólt barátjának, Saidnak, hogy a kecskét el ne felejtse. Erre a társaság minden tagja ígért Rashidnak egy kecskét. A három fuláni a túszokkal tovább folytatta útját Timbuktu felé. Az úton ugyanott állították meg őket a rendőrök, ahol reggel. Látták az ismerős arcokat, a fulánik nem magyarázkodtak fölöslegesen. Továbbintették őket. A társaság fellélegzett és a burnuszuk alól visszahelyezték a fegyvereiket az ülésre. Éjszaka két óra felé visszaérkeztek Timbuktu határába, ahol Said táborát volt. Szemből hatalmas forgalomra kapták fel a fejüket. Páncélozott katonai járművek haladtak el mellettük, melyekben helyi és fehér katonák ültek állig felfegyverkezve. A drapp Mercedesz bekanyarodott Said területére, majd felébresztették

Said bátyját, a családfőt. Pár perc múlva ő is megjelent álmosan sátra bejáratánál, de az ismerős arcok láttán hamar magához tért. De jó, hogy visszahoztátok a kocsit, reagálta le elsőként a sikert! A veszteségünk egy kecske, bátyám, szólt Said. Rashidnak kell, kérdezett vissza mosolyogva a családfő? Igen válaszolta Cheik, de három kecske, mert mi is ígértünk neki egyet Sangarival, ezeket nektek kifizetjük. Legyen négy, én is adok egyet, mondta a családfő. Lásuk kiket hoztatok. A csomagtartóból előkerül a két arab, akik a fulánik eltakart arcát látván halálra ijedtek. Fogalmuk sem volt, hol vannak, de jobban örültek volna egy hatósági eljárásnak és börtönnek, mint ezeknek a feketeknek a kezeiben lenni. Innentől arabul folyt a társalgás, ami még jobban megijesztette az arabokat.

- Honnan jöttetek?

- Algériából.

- Hogy kerültetek ide?

- A hatóságok átdobtak minket a Szaharát megosztó katonai bázisoktól délre, ahol semmi megélhetésünk nem volt.

- Mik ezek a bázisok a Szaharában?

- Az északi tengerparti rész teljes egészében a kormány kezében van. A hatóságok minden északon nem kívánatos személyt összegyűjtenek és átdobnak délre, egy olyan vonalon túlra, ami áthatolhatatlan. Vagy a Szahara természeti akadályai teszik átjárhatatlanná, vagy a katonai bázisok. Akit ettől a vonaltól délre száműznek, az csak magára számíthat a sivatagban. Az egyedüli esélyünk, ha bandákba szerveződünk és együtt gondoskodunk a megélhetésről.

- Úgy, hogy loptok, raboltok, gyilkoltok, embereket ejtetek túsul?

- Ha túl akarjuk élni a helyzetünket, akkor igen. A túsok ügye az más, az üzlet volt.

- Hogy lenne a túsok ügye üzlet?

- Az egyik társunk, aki Afganisztánból jött haza, ő áll kapcsolatban azokkal, akik ezt kérték tőle pénzért. A megbízók nem ide valók, fehérek.

- Igen, tudjuk. Válaszolta Sangari.

Ekkor a fejük felett katonai helikoptereket hallottak elvonulni abba az irányba, amelybe az oázis volt.

- Már mennek is megmenteni a franciákat, folytatta Sangari. Azokon a helikoptereken a katonákon kívül biztos még egy vezető hírügynökség tudósítója is van, pár órán belül meglátjuk! Miért kellett ezt az Iszlám nevében tennetek?

- Nem tudjuk. Ez volt a parancs.

- Ha muszlimok vagytok, akkor tudjátok-e, hogy ezt mind Allah ellen tetétek?

- Tudjuk.

A fulánik elvezették a két ijedt arabot és tanácsot ültek. Sangari kért szót. Ezt a két embert a világ minden rendőrsége órákon belül keresni fogja. Ha megtalálják, magunkra is bajt hozunk. Mi legyen velük? Nem tudtak dűlő-re jutni. Döntsön a családok főnöke Bamakóban, vélte Cheik! Ahhoz pedig oda kell vinni hozzá a két rabot is. Bamako forgalmában nem is tűnnek fel úgy, mint itt. Még napfelkelte előtt ezeket el kell vinni innen! Így nem vihetjük őket, szolt Said, nagyon feltűnők. Vágjátok le a szakállukat és öltöztessétek őket fuláni ruhába, ez legyen az első, adta ki az utasítást a családfő.

A két arab fél órán belül szakáll nélkül, fuláni ruhában jelent meg a család tanács előtt. Kora reggel indul egy busz Timbuktuból Bamakóba, folytatva a családfő. A fél buszt nekünk kell megtölteni. Két fáradt ember ezt a két bűnözőt nem vállalhatja egyedül. Kiválasztott tíz férfit a családjából. Már is induljatok az állomásra, hogy kapjatok helyet a buszon. Egyenként vegyétek meg a jegyeket oda is, meg vissza is. Holnap estére visszavárom ezt a tíz embert, hagyta meg. Cheik elővette pénzét és beszállt ő is a jegyek árába. Amíg úton vagytok, addig mindenről értesítem a családok főnökét Bamakóban és ő intézkedni fog a továbbiakról. A társaság tevéken tette meg az utat az állomásig, ahogy ide is jöttek. Összesen tizennégyen utaztak Bamakóba, a tíz kísérő, a két arab, Cheik és Sangari. Csak a két arabnak vették meg együtt a jegyét, a többiek külön-külön váltották meg azt. A busz hátsó felét tisztán ők töltötték ki, így utaztak Bamakóba. Az úton nem történt semmi különös. A két arabon egy tucat fuláni szempár figyelme összpontosult, levegőt sem tudtak venni felügyelet nélkül. Sangari és Cheik így pihenni is tudott egy keveset. Késő délutánra befutott a busz a Bamakói pályaudvarra. Leszálláskor a fulánikat egy újabb gyűrű vette körül. Ők városi ruhában voltak. Sangarit keresték. Összesen három Mercédész és két terepjáró várta az embereket. A két arabot két külön autó szállította. Tíz perc múlva egy másik házba értek, nem oda, ahol a családok főnöke induláskor elbúcsúztatta Cheiket. Az udvarra beparkoltak a kocsik és mindenki gyorsan a házba ment. A főnök már várt. De nem csak ő. Dramé imám is vele volt. Mindenkit üdvözöltek, Cheik kezét hosszan szorongatták, az imám büszkén tekintett barátjára, a főnök pedig Sangarit ölegette hosszasan. Bölcsen döntöttek, hogy nem keveredtetek bele, majd elővett egy hírmagazint. A francia nyelvű újságban a címloldalon szerepelt a három francia túszer és francia hatóságok által történt egybehangolt kiszabadítása. A

túszok elmesélték fogva tartásuk sanyarú történetét. A közlemény véres képeket is bemutatott, amelyen a lelőtt arabok, köztük az Afganisztánt megjárt veterán hulláját is jól lehetett azonosítani. A cikk elemzői felfedték azokat a szálakat, melyek ezt a csoportot Afganisztánhoz és más nemzetközi terrrorszervezetekhez kötötték, egyben felelőssé tették Mali kormányát, hogy lehetővé teszi e csoportok működését az országán belül. Említést tett a közlemény arról is, hogy a terrorista sejt két emberének sikerült elmenekülnie, elfogásuk minden percben várható.

A cikket odaadták a két arabnak is, olvassák el. Azok az eddigieknél jobban is megrettentek és mindent kitálaltak. Dramé imám és a fuláni főnök előtt kiderült az igazság. A világ számára pedig az volt az igazság, amit a hírekben elemzésekben hoztak, vagy amit a kiszabadított túszok nyilatkoztak. A főnök ítéletet hozott. Nincs jogom elvenni az életeteket, mert erre Allah engem nem jogosított fel, inkább megvédem azt. Ha ti is élni akartok és nem akartok visszakerülni abba, amit tettetek, akkor lehetőséget biztosítok számotokra, hogy fulánik csordáit őrizzék Nigéria és Kamerun között életetek végéig. A két arab valahol megkönnyebbült, de fogalmuk sem volt arról, hogy az új élet mit hoz majd számukra. Amikor elvezették őket, a főnök tovább folytatta. Testvéreim, kezdett hozzá! Ti itt mindent láttatok és mindent hallottatok, nekem nincs semmi hozzáfűzni valóm. Tudomásul kell vennünk, hogy milyen erők dolgoznak körülöttünk, most erre láttatok példát. Nem kell őket kárhoztatni, érdekük, hogy ezt tegyék. A mi érdekünk pedig, hogy ez ne így legyen. Ezért vigyétek hírért a mai napnak Szenegáltól Kamerunig és mondjátok el a népeknek azt, ahogy ez az eset történt. Ez a mi kommunikációnk. Most pedig Dramé imámot kérem, mondjon áldást. Béke veletek!

Dramé megköszöri a torkát és így szól: Még az áldás előtt... Ha a fulániknak van kommunikációja, akkor nekünk, muszlim közösségeknek is van. Mi is elmondjuk azt, amit láttunk, de nem harsogva, hanem csendesen, türelmesen, nem leállva. Mert a szív is csendben dobog és nem áll le. Ha leáll... és itt abbahagyta az imám, majd gyönyörű áldást mondott.

A társaság búcsút vett egymástól, mindenki visszatért oda, ahonnan erre a küldetésre elindult. Az imám kocsijával visszavitte Cheiket Kayes mellé a szavannára, ahol családja a fuláni hagyományokat nem tisztelve levágott egy marhát és megsütötték. Ezen az ünnepen Dramé imám is részt vett, aki rengeteg jeget hozatott Kayesből embereivel egy hűtőtáskában azért, hogy Cheik hideg vizet ihasson. Cheikből a fulánik hőse lett, aki a családok főnökéhez köz-

vetlenül is bejárhatott, őt még a pusztákról is hívhatta, mert volt műholdas telefonja, amit a főnök végleg neki adott.

2025-re a fulánik körében is elterjedt a híre a nagy afrikai felbolydulásnak. Az ugyanis, hogy egy afrikai jövőt építő társaság Botswanai központjából kiindulva és egész Afrikát átjárva, csatlakozni hívnak olyan embereket, akik hozzájárulnak anyagilag, vagy saját részvételükkel egy hatalmas meneteléshez. Afrika lakossága vendégségbe szeretne menni azokhoz a népekhez, akiket eddig vendégül látott és látni szeretné, hogyan hasznosultak azok a javak idegenben, melyeket vendégei magukkal vittek. Százmillióra lehet becsülni a sajátos tanulmányi kirándulás résztvevőinek számát. A fulánik egységesen csatlakoztak a felhíváshoz. Marhákkal, élelemmel szálltak be és egy ötvenezres táborral. Cheiket a fuláni oszlop vezetőjének nevezték ki.

9. FEKETE IDŐK

2025-ig a világ erőviszonyai átrendeződtek. Kína lett a világ gazdaságának meghatározó ereje. Kína egyedüli vetélytársa India lett. A fehér kultúrák gazdasági ereje visszaesett, egyedül az Orosz Birodalom és a hozzá kapcsolódó érdekszféra tartotta magát. Az amerikai egypólusosság már 2015-ben megtört, az EU pedig nem tudott lépést tartani a világban folyó gazdasági versennyel, mert vesztett súlyából a tagok széthúzása miatt. Az egyre nagyobb pénzügyi válságok és az abból történő fedezethiányos megoldások a banktőkéket kipukkasztották annak ellenére, hogy apokaliptikus kísérletek is történtek a pénzügyi rendszer és a banktőke világuralmi hegemoniájának megteremtésére. A pénzek fedezeti értékükre estek vissza, a dollár és az euro 90%-ot devalválódott és ezek fedezete is meghatározó részben a kínai gazdaság vállán nyugodott. Nyugati bankházak tönkrementek, nem jöttek össze az újabb manipulált válságok kísérletei, a világ egy új egyensúlyi helyzetbe került. A bankházak közül egyedül a WESTERN UNION Ltd. tartotta magát, amely évtizedekkel azelőtt pénzküldő szolgálatból fejlődött bankházzá. A világ magánszemélyeinek pénzküldése 80%-ban a WU keretein belül történt. 2025-re Kína a részvények 40%-át, India pedig 30%-át felvásárolta.

Amerika és az EU meghirdetett egységes fellépése sohasem jött létre. A kifelé mosolypolitikát folytató két tömörülést belül a komoly gazdasági érdeklkülönbségek szétfeszítették, a bankrendszer globális válsága után, pedig minkét tömörülés titokban Kínával folytatott tárgyalásokat pénzének megteremtésére, melyet Kína mindkettőjük esetében a maga javára fordított.

Az amerikai biztonsági programokat aláaknázza a gazdasági visszaesés. Amerika nem tudta fenntartani a globális ernyőt, amely az egykor világ csendőrének tartott hatalmat az egész világ megmentője szerepébe emelhetette. Ennek az ernyőnek a helyén más védelmi rendszer jött létre, melyben Amerika a továbbiakban már nem vehetett részt. Az egykori támaszpontokat felszámolták, vagy nemzeti kezelésbe adták vissza. A leszerelt katonák egy része a polgári életben próbált állást találni, de legnagyobb hányaduk vagy a nyomortelepeket, vagy a bűnözői csoportokat gazdagította. Az ő szaktudásuk is hozzájárult a belső viszályok felerősödéséhez, erőszakossá válásához.

Amerika belső viszályokkal is küzdött. A globális klímaváltozás és a hurrikánok elszaporodása miatt az ország egy része válságövezet lett, ahol az elszabadult indulatok miatt felerősödtek az etnikai, vallási és faji ellentétek. Mivel

a szenátusban minden fél megnyert magának támogatókat, így a harcok továbbgyűrűztek egészen a Capitoliumig. A dollár értékének radikális visszaesése miatt a kormány nem tudta orvosolni a szociális és jóléti helyzetet, az emberek életszínvonala napról napra csökkent, tömegek nyomorogtak az utcákon. A külső pozícióromlást tehát terhelte a belső válság is. Az ország most olyan problémáktól küszködött, amilyeneket rossz nyelvek szerint valaha ő kreált a világban másoknak. Amerika, azaz a sok kis Amerika szövetségeket keresett magának a világban. Az etnikailag, fajilag és vallásilag szétesett társaság a maga etnikai, faji és vallási háttereiben látott szövetséget és azoktól várt külső támogatást új belső egyensúlyi viszonyainak megteremtéséhez. Létrejöttek a különböző klikkek, zárt közösségek a fehér, fekete, színes, latin, arab és zsidó csoportokon belül, ahol felerősödött az őshaza jelentősége és segítsége. Új erőre kapott az őshazakutatás és az amerikai büszke, hazafias öntudatot az őshaza szerinti hovatarozási érzés magasztossága váltotta fel. Amerikából így hatalmas nemzeti és nemzetiségi újjáélesztési mozgalmak indultak útjukra, melyeket sok esetben maguk az őshazák már kezdtek nem érteni, mert onnan ez időre kopott ki teljesen a nemzeti öntudat. Az egykori amerikai kulturális dominancia film, zene, anglofónia és más területeken visszaesett. Egyre több amerikai fordult az őshaza kultúrája és nyelve felé. Létrejöttek ír, skót, francia, lengyel, olasz, svéd, karibi, mexikói és megszámlálhatatlan más kultúrkörök, melyek tudták pontosan melyik genocentrumra tekintsenek vissza saját szellemi megerősítésükhöz. Ezek a körök az amerikai állam támogatásának hiánya és az őshaza elszegényedése miatt elhaltak volna, de akik titokban Kínához, Indiához, vagy Oroszországhoz fordultak, azok tovább tudták éleszteni identitásukhoz kötődő mozgalmaikat, szövetségeiket. Amerikán belül ebből adódóan a kínai, indiai és orosz etnikum virágzott legjobban, illetve azok, akik ezek szatellitjeként meg tudtak maradni. Így 2025-re átalakult az amerikai utcakép. Elszaporodtak a kínai bankházak, kínai beruházások, az amerikaiak zöme kínai, vagy indiai autókön járt, sikk lett orosz szavakat a nyelvbe keverni, stb. Egyedül a fekete tömegek nem találták helyüket a társadalomban, mert nem tudták hol az őshazájuk, milyen nyelvet kutassanak, milyen kultúrát élesszenek újra. A fekete értelmiségi réteg körében divat lett a családfakutatás, de csak Amerikán belül tudták megoldani a származásukkal kapcsolatos kérdéseket. Elkoptak, elvesztek azok az emlékek a feketék múltjáról, melyek Afrikáról szóltak. Ekkor egy orosz alapítvány, a Rassz-Putyin, DNS analízis technikával szolgáltatást kezdeményezett a feketék afrikai származásának felkutatására, esetleges élő rokonság felderítésére. Ez a Rassz-Putyin számára

azért volt fontos, hogy az afrikai feketék szimpátiáját elnyerjék, ezzel a Kína és India között folyó versenyben harmadikként fel tudjanak zárkózni Afrikában. Amerika és Afrika nagyvárosaiban működtek ezek a laborok, melyek a levett DNS mintákat tárolták és komputerek állapították meg azt, hogy ki, milyen hányadban rendelkezik hasonló génekkel a másik oldalon. Ebből valószínűség számítással hozták ki az esetleges rokonság fennállását. A feketék tömegesen mentek mintáikkal az orosz laborokba, azok pedig a mintákat gondosan megőrizték, azok adatait komputereik tárolták. Ezeket esetenként összevetették a Lomonoszov egyetemen végzett egykori hallgatóik mintáival. Mellékesen, az oroszok egy másik alapítványi laborhálózatot is működtettek Amerikán belül, melyben saját orosz elszármazottjainak DNS-ét vizsgálták meg és keresték meg hozzátartozóikat ezek alapján Oroszországban. Ennek az alapítványnak Putyin-Rasz volt a neve.

Amerikának legnagyobb problémája a fiatalsága volt. A jóléti évek kábítószér-fogyasztása, az elpuhult élet és a genetikailag módosított termékek fogyasztása a legújabb generációkban már kóros elváltozásokat okozott és kromoszómahibás esetek elszaporodását eredményezte. Ez újabb lökést adott ahhoz, hogy visszakeresztezzék magukat azokkal a génekkel, akik természetesen éltek és egészségesen megmaradtak. Magyarán, hatalmas igény merült fel a házasságokra az őshazákkal. Ez a feketék haza- és DNS-kutatási vágyát is megsokszorozta, ők is afrikai párokkal akartak házasságban élni és egészséges gyermekeket nemzeni.

Az Európai Unió tömegében nem jelentett gazdasági erőt 2018 után. Gyakorlatilag az Unió pár nyugati országot jelentett, akik Kelet-Európát droidjaiknak tekintették. A kelet-európai országok későn jöttek rá, hogy szuverenitásukat teljesen elvesztették, új nemzedékeik jobb megélhetés reményében az Unió más részeibe vándoroltak. A keleti térség ingyen a nyugati államok érdekszférájába került, itt termelte meg az Unió nagyon olcsón fogyasztási és exportigényeinek java részét, a képződött extraprofitból pedig nem forgatott vissza a keleti blokkba annyit, hogy az fel tudjon zárkózni és egyenrangú partnere lehessen a nyugati vezető államoknak. Nyugat-Európa a kelet feléléseivel még ideig óráig képes volt jóléti államainak igényét kielégíteni, de a globális pénzügyi válság és az euró leértékelődésével már nem képezte azt a dimenziót, mellyel az új nagyok versenyébe beszállhatott. Az Unió befelé egységet hirdetett, de kifelé sohasem az Unió érdekeit képviselték. Kifelé csak angol, francia és német érdek volt, eszerint is tárgyaltak. A túlélés reményében ezek az államok is szorosabbra fűzték kapcsolataikat a három naggyal, akik

őket is szatellitként keringették maguk körül. Az EU vezetői gyakran tárgyaltak Afrikában is, de itt eszük ágába sem jutott az EU-t a szájukon kiejteni. A francia vezető frankofón Afrikát saját kormányzóságának tekintette éppen úgy, ahogy a brit államfő az anglofón országokat. A portugál kormány Angolát, különösen az óriási olajkincs feltárása után annyira sajátjának tekintette, hogy a portugál nemzeti olajvállalat az angolai olajcég többségi részvényese lett és az olajból rájuk eső jövedelmeket Portugáliának könyvelték. Portugália sokat köszönhetett az angolai olajbevételeknek, sohasem kezdeményezték EU-s bevételnek tekinteni azt. Az afrikai országok ezért soha nem is tudták megérteni, mi is az az EU, és fogalmuk sem volt, miért nyit az EU képviselőket országaikban, ha soha senki nem képviseli. Az egykori kelet-európai országok, melyek a múlt század második felében kiváló kapcsolatokat építettek ki az afrikai országokkal, pedig az EU csatlakozást követően be sem tehették lábukat Afrika földjére, mert ez sértette volna az EU érdekeit. Az igazat megvallva a keleti blokk tagállamai a sebeiket nyalogatták és képtelenek lettek volna országaikon kívül bárhova eljutni. Se pénzük, se termelési hátterük nem volt, ráadásul a legnagyobbakkal kellett volna versenyben állniuk. Az EU így 2025-re a helyét kereste a világban, már nem a politika tevőleges teremtmője volt, hanem követőjévé vált. Haladt az események nyomában és minden morzsára rástartolt, ami a nagyok asztaláról leesett. Európa (Unió nélkül) továbbra is élvezte a világ fehér civilizációinak kulturális központi státuszát. Ennek az egy tényezőnek köszönhetően vált érdekessé arra, hogy a nagyok életben tartották. Emiatt Kína és India ritka közös egyetértéssel Európát a világörökség részének nyilvánította.

Oroszország visszatért a cári és annak behódoló bojári rendszeréhez, bár ezeket az elnevezéseket modernizálta. 2020-ra erős hatalommá vált és az egykori Szovjetunió tagállamai speciális státuszt élvezve csatlakoztak az orosz birodalomhoz. Oroszország politikai ereje abban rejtett, hogy sohasem változtatta meg véleményét. Ha egyszer igent mondtak valamire, az igen volt, ha nem, akkor nem, még akkor is, ha hibás döntést hoztak. A világ ezért leszokott arról, hogy az oroszokkal egyezkedjen és ettől kezdve mindenki sok időt takarított meg. Az EU energiaellátása teljes egészében orosz kontroll alá került. Még az arab olaj és gáz nagy része is csak orosz felügyelet mellett érkezhetett Európába, mert ezeknek szárnyvezetőkeit csatlakoztatták az orosz fővezetékhez. Afrika, ezen belül Nigéria olaja is észak irányában, vezetéken távozott és az algériai rendszeren keresztül a tenger alatt érkezett a kontinensre. Ezt

a transzkontinentális Afrikát Európával összekötő vezetéket is az oroszok építették, ennek többségi részvényesei voltak.

Az orosz katonai rendszer megújult, flottáik az amerikai flották helyébe léptek és Amerika biztonságát is Oroszországból ellenőrizték. Erre a két ország szerződést kötött 2021-ben. Ezt hívták az amerikai-orosz örök barátsági szerződésnek. Ideiglenesen orosz csapatok állomásoztak az egykori amerikai támaszpontokon, így a valaha elhíresült Guantánamón is. Guantánamóra az orosz adminisztráció csak önkéntes alapon fogadott látogatókat, akik az itt eltöltött tizenöt-húsz év után nagysikerű önéletrajzi regényeket írtak.

Az orosz űrkutatás új lendületet vett és az indiaiakkal karöltve expedíciót küldtek a Marsra.

Az EU-hoz csatlakozott kelet-európai országok Oroszország számára kegyvesztettek lettek, nem élvezhették azokat a kedvezményeket, melyek az Oroszországhoz hű nemzeteknek jártak. Ezekhez tartozott Irán is, amely helyzeténél fogva kijárót biztosított a birodalomnak a meleg tengerek felé. Afganisztán felülvizsgálta kapcsolatait Oroszországgal és az ország élén álló testülete, a törzsek tanácsa kérte a két ország közötti határállomások megszüntetését, a kereskedelmi forgalom élénkítését, az átjárás megkönnyítését. Ehhez a kérelemhez Pakisztán is csatlakozott és az Indiával határos területeire orosz katonai szakértőket hívott. Ezek a szakértők Afganisztánban is tevékenykedtek a Kínával határos területeken. Így Oroszország nyersanyagokban gazdag ázsiai lába megerősödött, a szabad kijárása a tengerekre megélénkítette forgalmát és új lendületet adott gazdaságának.

Oroszország Afrika-politikája felélesztéséhez a múltba nyúlt vissza és az orosz egyetemeken, oktatási intézményekben végzett egykori diákjaival újította fel kapcsolatait. Ezrével voltak olyanok, akik ezek közül időközben magas állami pozíciókba kerültek hazájukban. Ezeken a volt afrikai diákokon keresztül egy valóságos zárt kapcsolati szöveget alakítottak ki az orosz vezetés speciális egységei Afrikán belül, amely több volt lobbínál. Ez egy fegyelemhez szoktatott és adminisztrációt nem alkalmazó rend volt, melynek hűségesei kiszolgálói élvezhették a rendszer hasznait, valamint védelmét, aki pedig akadályt jelentett ennek a rendnek az útjában, annak dolgában a lehető leghatásosabb intézkedéseket tették. Mivel a rend rendkívül hatásosan terjeszkedett, olyanok is tömegesen hamis papírokkal, Lomonoszov egyetemi diplomákkal keresték a kapcsolódási lehetőségeket a szervezethez, akiknek korábban semmi köze nem volt a birodalomhoz. Afrikában az orosz nyelvtanulás népszerű-

vé vált és az orosz az egykori gyarmatosítók nyelve mellett helyet követelt magának a törzsek közötti kommunikációban.

Oroszország számára Afrika felértékelődött, az orosz gazdaság ázsiai lába mellett az afrikai volt az, amelyre legjobban támaszkodhatott. Afrika és Oroszország közötti távolság, különösen a meleg tengeri kijárók figyelembevételével, sokkal rövidebbek voltak, mint az Afrikát Kínával és Indiával összekötő szállítási útvonalak. Ezt az előnyt Oroszország hosszú távon ki akarta aknázni és ezeknek az útvonalaknak biztonságát hadiflottája állandó térségben állomásoztatásával szavatolta.

India népessége 2025-re meghaladta Kínáét. Ennek egyszerű oka volt. Bár az országon belül etnikai és vallási különbségek voltak, a gazdaság megindulása a feszültségeket enyhítette és közös fellépésre ösztönözte India lakóit. India, mint mindig a történelemben, most is versenyben állt Kínával. Már nem az egymás közti határviták képezték ellentéteik tárgyát, hanem az, hogy a világ nyersanyag- és piaci értékesítési lehetőségeit miként osszák fel maguk között. A hatalmas tömegű népet India területe már nem tudta ellátni. Fogyóban voltak a vízkincsek, nagy folyói elszennyeződtek. Terjeszkednie kellett, de ezt a terjeszkedést saját környezetében nem hajthatta végre. Kihasználva az idegenben megtelepedett indiai diaszpórákat, India ebben az irányban próbálta ki-nyomni lakosságának egy részét az országból. A külföldön élő indiaiak helyzete felértékelődött, ők minden hazai támogatást megkaptak az indiai kormánytól, ha távoli munkahelyeket létesítettek. Ugyanakkor a diaszpóra pedig saját eszközeivel gyarapította az őshazát, külföldön megszerzett tudásukat, vállalataik partneri viszonyait és a legfontosabbat, az erőforrásokat szállították, melyek Indiában kifogyóban voltak. Így India saját ellátását elsősorban nem az országokkal kialakított partneri viszony fejlesztésében, hanem a diaszpóra külföldi pozícióinak erősítésében, azok tevékenységének élénkítésében látta. Ennek nyomán multinacionálissá duzzadt családi vállalkozások kezdtek behálózni az egész világot, amelyek Indiát tekintették logisztikai központjuknak és India ellátásán túl munkahelyet, megélhetést kínáltak az otthon felszaporodott tömegeknek. Az ő révükön hatalmas csoportok települtek át Európába, Amerikába és Afrikába. Ahol indiai cégek telepedtek meg, ott vezető beosztásba csak indiai juthatott, de még középvezető sem lehetett más, a pénzügyesről nem is beszélve. A helyi lakosság ezeknél a cégeknél csak az aljamunkát végezhette negyed annyi pénzért, mint a legrosszabb indiai bér. Pénzügyi átutalásaik még egymás között is indiai bankokon keresztül történtek, melyeknek India vezető bankjain belül mind nyoma volt.

India saját kultúráit és az ország számos vallását is terjesztette külhonban. Ez elsősorban a diaszpóra spirituális és intellektuális igényének kielégítését szolgálta, de népszerű voltuk miatt idegen kultúrák népeiből is számosan követőikévé váltak. India rájött, hogy ezen keresztül is terjeszkedhet és missziókat indított a világ minden részébe, ahol indiai diaszpóra élt, hogy ott központokat hozzanak létre. Ezeket a központokat anyagilag a diaszpóra tartotta fenn, de a központok vezetői, tanítói mindig az őshazából érkeztek.

Afrika több száz éve befogadta már azokat az indiai családokat, akiket az egykori gyarmatosítók telepítettek le. Ők voltak az összekötő kapocs az angolok és a helyi fekete népek között. Gazdaságilag is a gyarmatosítók és a kiszolgáltató helyi lakosság között helyezkedtek el. Bolthálózataik, szolgáltató cégek voltak, melyek egész Afrikát behálózták. A gyarmatosítók kivonulásával előre léphettek és az indiai középosztályból felsőosztály lett. Sok közöttük magas állami pozíciót nyert el, miniszterek, az elnökök mellett tanácsadók lettek. Indiaiak nélkül Afrika helyi ellátása ellehetetlenült volna. Bár ők magas pozíciókba juthattak Afrikán belül, saját cégeiken belül az afrikaiak csak kiszolgáltató személyzet lehettek.

Az őshaza szerepének felértékelődésével az afrikai indiai diaszpórák élete is intenzívebbé vált. Egyre hangsúlyosabb szerepet kaptak az indiai túlnépesedés levezetésében és az afrikai nyersanyagkincsek, erőforrások Indiába juttatásában. Hatalmas indiai csoportok érkeztek Afrikába, akik hozták kultúrájukat, szemléletüket, konyhájukat és szükségleteiket, melyeknek kielégítését már nem az anyaország terhére kellett megoldani. Itt összeütközésbe kerültek a helyi afrikai népek érdekeivel, akik a nem egyenlő elbánás és a terhek rájuk agatása miatt konfliktusba kerültek a diaszpórákkal.

Kína 2025-ben történelmének újabb virágkorát élte. A dollár és euró a kínai gazdaságban nyerte el fedezetének 63%-át. Ekkorra már nem lehetett hamis olaj-blöffökkel, képtelen tranzakciókkal a pénzek értékeit manipulálni, konkrét gazdasági erők kellettek az értékek szavatolására. Így a kínai gazdaságba kábeleződött be a világ pénzeinek meghatározó hányada. Ebből csak az indiai rúpia és az orosz rubel maradt ki, ők saját pénzügyi önállóságukat nem adták fel, az érdekeltségi övezeteikben rúpia és rubel volt a hivatalos fizetőeszköz. Oroszország Indiával 2021-ben megkötötte a rubel-rúpia, a köznép által RUBEOLA néven ismert egyezményt, melyben egymás pénzeit erősítő intézkedéseket fogadtak el.

Kína tisztában volt India fogyóban lévő vízkincseivel. India fő folyói, beleértve a szent Gangeszt, mind a Himalájában erednek, főleg gleccserek táplál-

ják azokat. Kína stratégiát dolgozott ki arra az esetre, ha Indiával végleg megromlana a viszony. Ez a folyók forrásvidékeinek bombázását jelentené, mellyel elterelnék Indiától az életet adó vizet.

Az orosz-indiai Mars programmal párhuzamosan Kína a Hold további kutatásával foglalkozott és létrehozta ott állandó űrállomását, melyet időközönként személyzettel töltött fel. A föld globális biztonsági ernyőjének kontrollja Kína kezébe került. Ebbe az ernyőbe már nem csak a műholdak, hanem a Hold is bekapcsolódott, ahová a műszerek mellett rakétákat is telepítettek. A Hold program és az ehhez kapcsolódó ernyő a másik oldalon serkentette a Mars program résztvevőit, hogy a globális ernyőn kívül megtalálják a módját Kína biztonsági hegemoniájának megtörésére.

Ha Indiának nem volt elég a terület, akkor Kínának még annyira sem. Kína nem a túlnépesedés, hanem a gazdasági növekedés miatt kényszerült terjeszkedésre. A lakosság megállt a másfélmilliárdos létszámnál, azonban ez a másfél milliárd nem az a másfél milliárd volt, ami az ország élete szempontjából egészséges. Az „egy család – egy gyerek” politika azt eredményezte, hogy az egyikék felnőttek és nekik kellett vállukon viselni az öregek és gyermekek terheit, akik jóval többen voltak, mint ők. Gyakorlatilag Kínában az aktív keresők száma 30%-ra esett vissza, emiatt Kínának meg kellett találni a módját, miként növelheti aktív keresőinek számát.

A kínai diaszpóra ugyanúgy, mint India esetében, Kínánál is fontos szerepet játszott. Kína beszállt az ő megerősítésükre, olcsó árukkal látta el őket, felerősítette gazdasági szerepüket a fogadó országokban. A kínai családok is hatalmas multi cégekké nőttek ki magukat és hálózták be a világ gazdaságát, de Kína nemcsak a diaszpóra-beli élénkítésben, hanem a hathatós állami fellépésben és szerepvállalásban is kivette részét. Az állam képviselői aktívan tárgyaltak a világ minden részén és ugyanígy Kínában is rengeteg állami delegációt, vezetőt fogadtak. Kína nélkül már nem lehetett döntést hozni egy kontinensen egyetlen ügyben sem. Vállalkozásai akár diaszpórákhoz, akár államhoz tartoztak, belepték a földet. Ezekben a külföldi vállalkozásokban a kulimunka java részét helyi munkásokkal, bányászokkal, parasztokkal végeztették el szigorú kínai felügyelet mellett. Ezzel a kínai gazdaság külső területekhez és külső munkaerőhöz jutott, amely a 30%-ra lecsökkent kínai aktív keresők létszámát jelentősen megnövelte.

Kínán belül a lakosság élete megváltozott. A városok meggazdagodtak, az iskolák, oktatási intézmények szertárai, laboratóriumai mindennel el voltak látva, a kórházakban a legújabb műszerek és technológiák segítették az orvo-

sok munkáját. A bicikliket felváltották az autók, melyeknek ilyen hatalmas számú tulajdonosai irdatlan mennyiségben igényelték az üzemanyagot. Hatalmas épületek, városrészek nőttek ki gomba módon és váltak megapoliszokká. Egy viszont nem változott: az agy. A hirtelen meggazdagodással nem gazdagság, hanem újjazdagság alakult ki. Ezt az állam a maga módján kezelte, de az újjazdag réteg mindig és mindenhol ugyanaz. A tudat nem változott abban az ütemben, ahogy a pénz és hasonló jelenségek ütötték fel fejüket, mint az araboknál az olaj megtalálása után. Kezdetét vette a flancolás, a külvilág számára mutatható látványos, de értelmetlen költekezés.

2025-re az Iszlám elvesztette fenyegető és félelmet gerjesztő közmegítélését. Még ott volt a veszélyforrások között, de a második vonalban, főleg az ujjgur szeparatista törekvések miatt. Az arab olajkincsek kimerülőfélben voltak, a Közel-Kelet devalválódott, már nem volt miért őket tovább szorongatni terrorizmus vádjával. Az izraeli gazdaság sok szálon kötődött az arabokhoz. A felszínen továbbra is folytatódtak a beidegződött antagonisztikus megnyilvánulások, de a háttérben a gazdaság vezető erői lecsillapodni látszottak, mert pénzük egy mederben folyt.

Az Iszlám világszerte terjedt, Afrika lakosságának több mint 60%-a muszlim volt, de a világ közvéleményét most Kína határozta meg és ez Kínát nem érdekelte.

Vatikan próbált megfelelni az új helyzetnek, ezért a 2022-ben megtartott Tajvani zsinaton a népszerűség növelése érdekében egy olyan új képes Biblia megjelentetésére adott megbízást, melyben Jézus enyhén ferdeszemű és tanítványaival együtt tájcsizik a Getsemáni-hegyen. Kínát ez is hidegen hagyta, mint a számos gyülekezet is, melyek csodatéteményeikkel, zenés parádéikkal még mindig hatalmas tömegeket vonzottak.

Az első számú veszélyforrás az eddig legbékésebbnek tartott buddhizmus lett, különösen, mióta terrorista boncok egy osztaga Lhászából felrobbantotta a kínai nagy fal tíz méteres szakaszát. A kínai hírügynökségek által közölt képek bejárták az egész világot, melyeket egy éppen arra sétáló munkás készített. Ezen a filmen több szögből is jól látszottak a boncok, ahogy robbantanak és a szörnyű pusztítás végeztével V betűt formálva ujjjaikkal a kamera felé, énekeltek harci dalukat: „lesz még a tibetieké Peking”. Ezt követően a kínai hadi gépezet elfoglalta Tibetet és felszámolta a több ezer éves terrorista fészek központi irányítását. Ettől kezdve a dalai láma Moszkva és Delhi között ingázott. Moszkvában kitüntetések, Delhiben pedig enni kapott. Kína nem tűrt el területén semmilyen további buddhista szervezkedést és a kontrollja alatt álló te-

rületeken a kungfu iskolákat is csak a Pekingből odavezényelt tanári kar működtethette.

A kínai kultúra terjedt a világon, de csak azért, mert mindenhol volt kínai. A helyiek számára ez idegen volt. A kínaiak szemében saját ötezer éves kultúrájuk az elsődleges, minden mást alacsonyabb rangúnak ítélték. A kulturális különbség azt eredményezte, hogy elszigetelt kínai kolóniák jöttek létre, melyek csak érdek szinten olvadtak a helyi társadalmakba, élvezeti szinten nem. Ez meghatározta a kínaiak fogadtatását szerte a világon. Mivel pénzük volt szükség volt rájuk, de a magánéletben idegenkedtek tőlük.

Kína Afrikát sajátjának tekintette. Vállalatai részt vettek hatalmas állami beruházások megvalósításában, utak, hidak, gyárak építésében. A kínai gazdaság növekedése az afrikai erőforrások és munkaerő nélkül nem következhetett volna be. Viszont a szaldó afrikai szemmel rossz volt. Sokkal több érték ment ki, mint amit Kína létrehozott Afrikán belül. Az afrikai munkaerő, ami a kínai statisztikát javította, pedig éhbérért dolgozott, nem kapta meg kínai kollégája bérét. A feszültség nőtt a helyiek és a kínaiak között. A helyiek saját megélt történelmük alapján úgy értékelték, hogy a rabszolgaság irányába haladnak a dolgok.

Az egész világ Afrikából élt. Afrikában nem csak leállt az idő, hanem mint ha visszafelé pergett volna. Az afrikai társadalmak polarizálódtak és a vagyonos újjgazdag elit mellett nincstelen százmilliók éheztek az egész kontinensen. Ez a természeti gazdagság mindenkinek kellett, egyre mohóbban nyúltak a karok érte. Már nem is a helyiek jelenléte okozott gondot a nyersanyagok elvitelében, mert a helyieket mindenki leírta, hanem egymás erői. Valósággal titkos háború folyt a nagyközött, melyben a helyi népeket, törzseket eszközként használták.

Dél-Afrikában rendszeressé váltak a belső zavargások. Az egykor oly fejlett gazdaság megroppant az állandó xosa-zulu ellentétől, amely a hatalomért folyt. A xosákat az indiaiak, a zulukat pedig a kínaiak támogatták. Számos esetben fegyveres összetűzésre került sor, melyben rengeteg indiai és kínai fegyver lett piacra. Az összeütközésekből egyes esetekben a nevető harmadik, az egykori Lomonoszov egyetem diákjai és barátaik kerültek ki győztesen. A harcok tönkretették a környező országok lakosait, hiszen már nem utazhattak át megszokott piacaikra eladni csempészáruikat és azok ellenértékéből nem szerezhették be fogyasztási cikkeit. Egyre terjedtek az ősi túlélési technikák, felértékelődött a szavanna és az ottani élet. Ezrek hagyták el a városokat, hogy régi kötelékeiket megtalálják és hagyományos módon éljenek. Ezekhez a cso-

portokhoz értelmiségiek is csapódtak, akik a közösség nevelésében játszottak később szerepet. Afrika körül orosz, kínai és indiai flották cirkáltak, mindegyik a maga szállítási útvonalát védte. Erre az időre minden kalóztevékenység megszűnt. A helyiek legfeljebb kis halászbárkákkal közlekedhettek a parttól meghatározott távolságon belül. Aki távolabbra merészkedett, annak bárkáját arra való hivatkozással, hogy nemzetközi vizekre tévedt, elsüllyesztették. Afrikán belül állandósult a belső migráció. Afrikát elhagyni csak egyéni, vagy kisebb csoportok szintjén lehetett, ott is több gyűrűn kellett áttörni ahhoz, hogy sikerüljön. Belső migrációt váltott ki a globális klímaváltozás, ezen belül a szárazság terjedése, az elsivatagodás. Ugyancsak menniük kellett azoknak, akik polgárháborús övezetbe kerültek és azoknak is, akiknek területeiket járvány, vagy éhínség sújtotta. Gyakorlatilag mindenkinek mennie kellett, de nem volt lassan hová. Egyre kisebb területekre szorult be Afrika egyre növekvő lakossága, a hatalmas külföldi vállalatok pedig tömegesen jöttek, vettek el további területeket és ontottak újabb milliókat Afrika nyakára. Nekik volt mit enniük, de az őslakóknak nem. Ők saját rezervátumaikba kerültek, akár annak idején az indiánok és az ausztráliai bennszülöttek. Az agresszív kínai és indiai vállalatok megfosztották őket eddigi élettereiktől. Nem sok választásuk maradt. Vagy beállnak és ezekben a vállalatokban éhbérért munkát vállalnak, vagy a rezervátum életét élik. Mindkét út ott állt előttük, míg lassan egy harmadik is kirajzolódott.

Afrika népe nem csak ösztönlényekből, hanem gondolkodókból is állt. Változást akartak. Felfogták, hogy fegyveres ellenállással nem sokra mennek, hiszen gigantikus erők védelmezték a birodalmak érdekeit. A természetes kíváncsiság az, ami hajtóereje lett Afrika ébredésének. Hova vittek az idegenek innen mindent és mi lett vele, kérdezték? Afrika lakóit érdekelni kezdte, hogy hova került innen az érc, az ásványkincs, a gyapot, az olaj és minden, ami elhagyta az országot? Kik használják mindezt és hogyan, miként élnek vele? Talán, ha mindezt látják, akkor ők is tanulnak ebből, gondolták. Afrika lakói békés érdeklődéssel szerették volna megtekinteni, hogy hova kerültek dolgaik. Egyben büszkék szerettek volna lenni arra, hogy mennyivel járultak hozzá az emberiség felemelkedéséhez, különböző gazdaságok felvirágzásához, amely mások kulturális felemelkedéséhez is vezetett. Ha már ők mindebből kimaradtak, szerették volna látni mit adtak a világnak, ahogy a cselédasszony is joggal szeretne elmenni lánya egyetemi ballagására, melyért ő annyit áldozott. A szegénység útra akart kelni, hogy meglátogassa a gazdagságot, semmi több. Nem akartak háborút, nem akartak elfoglalni területeket, csupán szemügyre akar-

ták venni azt, amitől eddig el voltak zárva. Fogalmuk sem volt eddig, hogy mások miért tudtak könnyedén eljutni hozzájuk, miközben ők másokhoz a legnagyobb erőfeszítések árán sem tudtak elmenni. Miért ez a sok nehezítés? Miért nem kaptak útlevelet és ha kaptak, miért nem kaptak vízumot? Ha pedig azt is kaptak, akkor miért került olyan sokba a repülőjegy? Miért ellenőrizték őket annyira kiutazáskor és megérkezéskor? Ha mégis elértek valahová, miért nem kaptak engedélyeket, munkát, elhelyezést? Visszafelé ez nem így működött! Hozzájuk bármikor, bárki bejöhetett! Miért igazoltatták őket állandóan? Ha ők elvettek volna valamit, akkor természetes, hogy meg kell vizsgálni őket, de tőlük vettek el mindent! Nekik eddig eszükbe sem jutott átnézni bárkit, de most legalább hadd nézzék meg, mit vittek el! Isten bizony, nem akartak elvenni senkitől semmit, nem akartak semmit visszavinni, mindenki mindent megtarthat, csak hadd nézzék meg hova lettek javaik.

Egy nagy menetelésre készültek Afrika lakói. Tömegek szerettek volna eljutni a Szahara bezártságából tovább északra. Meg akarták látogatni az arabokat, akik oly sok időt töltöttek náluk. Vendégségbe szerettek volna menni az angolokhoz és a franciákhoz, akiket ők több száz évig láttak vendégül. Itt ettek, ittak náluk, kriketteztek, lovagoltak, partikat adtak, múltatták az időt, nem sokat dolgoztak, ellenben nagyon jól éltek. El szerettek volna jutni Európába, felfedezni az ottani valóságot, hátha vannak szinergiák. Elkívánczoltak az Orosz birodalomba, hogy felújítsák a népek közti elévülhetetlen barátságot, amit annyira mondtak nekik. Céljuk volt meglátni Indiát, az országot, kiknek lakói ott éltek velük Afrikában és Afrika javaiból lettek vagyonosok. Minden vágyuk volt eljutni Kínába is, megnézni, mi lett érceikkel, mi épül alapanyagaikból, kik helyett dolgoznak ők, kiket tartanak el? Befogadnák-e őket a kínaiak is, ahogy ők a kínaiakat? Áhítoztak átmenni az óceánon, látni Amerikát is. Ott talán megtalálhatják hozzátartozóikat, akik felépítették annak idején az egész országot. Most, hogy Kínát és más országokat is ők építettek, talán van joguk egy rokon látogatásra Amerika létrehozóinál, akiket afrikai anya szült Afrikában! Azok ott demokráciát építettek az őslakosok kiirtása és rabszolgamunka árán. Most pedig itt Afrikában ők egyszerre voltak rabszolgák és éltek saját rezervátumaikban, mint az indiánok odaát. Ezt adták vissza nekik a demokráciák. Ezt érdemlik-e, miután a világnak ennyit adtak? Ha pedig nincs szükség rájuk és feketék nélkül kell Afrika, akkor hadd legyen ez az utolsó kívánságuk: megnézzünk téged nagyvilág!

10. FEKETE HÁLÓ

Nagy erőfeszítésre volt Grétának szüksége ahhoz, hogy unokáit nevelje. Bulawayo városa nem kényeztette el lakóit, a rájuk telepedett kínai vállalatok minden helyi bányát kisajátítottak, a város épületeinek zöme pedig az indiai Esat család tulajdona volt, akik bérbe adták a helyieknek azt, ami a sajátjuk volt, csak adósság gyanánt lefoglalták tőlük. Grétának sohasem volt saját háza, úgyhogy nem kellett félnie a foglalástól, de a kilakoltatás lehetősége mindig a fejük felett lebegett. Unokái felcseperedtek és Ko-ko, a nagymama már nem tudta lekötni őket a történeteivel. Isa betöltötte a tizennyolcadik évét és Malik is tizenhat lett. Jártak is iskolába, meg nem is, élénk gyerekek voltak, mindenkiket megvicceltek, átverték. Egyedül Ro bátyjukat tartották tiszteletben, mert hiába volt idősebb, de gyermekibb volt náluk és sajnálták. Sok minden hiányzott életükből, amit utólag nem lehetett pótolni, ilyen volt a család is.

Mivel mindketten fehér apától származtak, érdekelte őket a külvilág. Szerették volna megtalálni azokat a kapcsolódási pontokat, amelyek őket származásuk megismerése felé orientálták. Zavarta őket, hogy nem sokat tudnak magukról, érdekelték őket gyökereik, távoli rokoni vonalaik és azok sorsa. Pénzüik nem volt és olyan sem volt, aki adott volna nekik akár egy árva krajcárt, meg aztán maguk sem tudták, mire kérjék. Úgy tudtak Grétának segíteni, hogy a nagy nehezen összegyűjtött aranyszemeket átcsempészték Botswanába, Francistownba, a határ túlsó oldalára, ott eladták azt egy kínai dealernek, aki nagy mennyiségben vásárolt ilyesmit és egy másik kínainál bevásároltak mindent, ami otthon kellett. Ezeket visszacsempészték Bulawayóba. Az áru felét Gréta aranyra váltotta, amiből új járat indulhatott, a másik felét pedig felérték. A két félvér fiatal mesteri szintre vitte a csempész szakmát és rezzenéstelen arccal tudták a legártatlanabb figurát játszani a legszakavatottabb vámos előtt is. Az aranyat ők átvitték mindenhol, a szájukban, az ingük sarkába varrva és kopott cipőjükben is, azzal nem volt baj, hanem a tömeg árut volt nehéz megmagyarázni visszafelé. Azért, hogy ez is könnyen menjen rokon után kellett nézni Botswanában, aki igazolta volna, hogy ő adta adományként mindent a szegény zimbabwei családtagoknak.

Amikor egy alkalommal kiértek, elhatározták, addig nem mennek haza, amíg rokonra nem lelnek. Egy szórócedula akadt a kezükbe, melyen ez állt: 2024. november 23-án délelőtt szívesen látjuk Johannesbogile professzor előadásán. A téma Afrika jövője lesz. Ez éppen ma van. Malik nagyot kacscintott

a bátyjára. Na, mondta, nekünk pont egy professzor rokonra van szükségünk, mosolyodott el! Miért ne, szólt vissza Isa! Engem az előadás is érdekel, aztán majd bevásárolunk, van idő! Rendben, felelte Malik megadóan. Elbandukoltak úgy, ahogy voltak, slamposan a megadott helyre, ahol nagyszámú hallgatóság várta a professzort. Az elejtett szavakból a két legény megtudta, hogy Johannesbogile professzor ennek a városnak a szülötte, jelenleg Gaborone-ban él családjával és Afrikát szívügyének tekinti. A professzor hamarosan meg is jelent, oldalán egy ősz öregedő férfival. Kedves hallgatóság, mondta. Hadd mutassam be az itt álló Kafwimbi ezredest Zambiából, aki immár tizenöt éve velem dolgozik Afrika jövőjének építéséért. A hallgatóság megtapsolta az ezredest is. Mert jövőtők az nincs, ha így folytatjátok, folytatta tegező formában beszédét a professzor. Tudjátok-e mennyi teher van rajtatok? Ugye, hogy nem tudjátok, akkor most elmondom nektek... és sorolta. Isa és Malik számára teljesen érthetően, világosan beszélt az előadó. Kirajzolódott előttük mindaz, amitől családjuk és ismerőseik szenvedtek. Zimbabwében így nem lehetett beszélni, ahogy a professzor beszélt. Korábban egy fekete diktátor miatt kellett tartani a szájukat, most pedig a besúgók miatt, akik a kínaiaknak és indiaiaknak jelentettek mindent. Ott csak azt lehetett mondani, hogy ez nekünk jó élet, ez számunkra maga a tökély. Most olyat hallottak, ami végre szókimondó és igaz volt. Az előadás végén a professzor felvázolta a nagy menetelés tervét, melyben milliók fognak útra kelni, hogy más földrészeken körülnézzenek. Malik és Isa felvillanyozódott a terv hallatán. Pont ez kell nekünk, mondták. A professzor nagy tapsot kapott és rengeteg kezét látott a magasba emelkedni, akik kérdezni szerettek volna, vagy csatlakozni a meneteléshez. Isa és Malik is feltették a kezüket. Isára került a sor. Isa vagyok Zimbabwéből. Ez itt az öcsém. Anyánk fekete, apánk fehér, mi mindenhova tartozunk, ezért minden teher a vállunkra esik. Nem lehet, hogy amit a professzor úr elmondott nem csak a feketéket sújtja, hanem a csóró fehéreket is? Mert ha igen, akkor mi nagyon szívesen megnéznénk a gazdagság mellett, hogy milyen arrafelé a szegénység is a fehérék háza táján. A professzor leplezetlen örömmel fogadta a kérdést. Tíz éve még nem örültem volna ennek a kérdésnek, mert csak Afrikában gondolkodtam, de ma már látom, hogy nem Afrika van és a fehér világ, hanem szegénység és gazdagság. Jól látod fiam, a szegénység nem válogat magának, de a gazdagság igen. Szívesen látlak titeket a menetelők között, maradjatok itt, előadás után veletek külön beszélek. Isa és Malik majd kiugrottak örömeikben a bőrukból. Alig várták az előadás és a kérdések végét. Amikor ez az idő is eljött, a két legény nagy nehezen átverekedte magát a tömegen a pro-

fesszorhoz. Kafwimbi ezredes érdeklődő tekinteteket vetett a két fiúra. Az a kérdés, fiam, amit feltettél, elég arra, hogy kivívd a jogot a részvételre, mondta a pofessor. Te és öcséd Kafwimbi ezredes közvetlen felügyelete alá fogtok tartozni. Nektek Zambiából kell útra kelnetek. – Nekünk nincs semmink, se egy jó cipőnk se útravalónk – mondta Malik! Az ezredessel tíz éve szervezzük ezt a menetelést, válaszolt a professzor. Jól néznénk ki, ha pont a ti cipőtökre, meg ellátásotokra ne tellene! Sok adomány érkezett fekete testvéreinktől Amerikából, akik családjaikat szeretnék megtalálni itt, Afrikában! Azokból nyugodtan válogathattok. Mi is szeretnénk megtalálni a családunkat ott Európában, szólt ugyanolyan lelkesedéssel Isa! Akkor jó helyen lesztek az ezredesnél, mert unokája, Yolán is ezért csatlakozik a meneteléshez. Ő is félvér, akár ti és szeretné megismerni származása másik felét. Ti, de különösen te, Isa nagyon hasonlítasz Yolánra, tette hozzá az ezredes. Hogy maradunk kapcsolatban és mi a tennivalónk, kérdezte a gyakorlatias Malik? Most menjete haza. Itt van a névjegyünk, az ezredesé is, meg az enyém. Ezen minden elérhetőségünk rajta van. 2025 márciusában tervezzük az indulást, de nektek már januárban Zambiában kell lennetek, tehát két hónap múlva találkoznotok kell az ezredessel Lusakában. Nektek külön felkészítést adunk, mert számítunk munkátokra. Ti, másokkal együtt segíteni fogtok az ezredesnek és fiának a márciusi tömegek felkészítésében és indításában, rendben? A két fiú nagyon örült. Rendben, mondták, de... nekünk nincs pénzünk arra, hogy így utazgassunk! Küldök pénzt a Western Unionnal, mondta az ezredes. Miben kapjátok meg? Az egész Bulawayo az Esaté, mi ott rúpiában kapunk meg mindent, felelte Isa Az jó, nálunk is elfogadják, jegyezte meg az ezredes. És még valami, állt meg Isa... mit mondjunk otthon, hova megyünk. Egy hónapon belül otthon is tudják hova mentek, mert egész Afrika hírét fogja venni. De nyugodtan mondhatjátok, hogy rokonokra lertetek. A két fiú elnevette magát. Miért nevettek, kérdezte az ezredes? Azért, magyarázta el Isa, mert ide is rokonokat jöttünk keresni, akik igazolni tudják a vámnál, hogy amit innen Zimbabwebe viszünk, az adomány tőlük. Mi sem egyszerűbb ennél, válaszolta az ezredes. Elővett egy papírt és ráírta, hogy ő a fiúk nagyapja és ő adományozta a csomagokat Zimbabwei családtagjainak. A fiúk álmukban nem hitték volna, hogy egy nap ennyi jó éri őket.

Elköszöntek az ezredestől és a professzortól, majd elindultak bevásárolni. A határon bemutatták az adományozási nyilatkozatot és mehettek. Aminek legjobban örültek, az nem az élelmiszer, amit vettek, hanem az a két névjegy és a hozzájuk kötődő személyek. Felcsillant a remény, hogy eljutnak családjuk má-

sik felét felkutatni. Otthon Grétának és a többi testvérüknek mindenről beszámoltak. Gréta sokáig nézett maga elé, majd megszólalt. A minap kinn voltam a szavannán és találkoztam egy bagollyal. Éjszakai állat és én nappal láttam az ágon. Őtőle tudom, hogy menni fogtok. Mire visszajöttök, én már nem leszek. Az egész családot ledöbbsentette Gréta rövid közlése, a fiúk elhallgattak.

Princ Accrában egész éjszaka barátai leveleit olvasta. Eljárt felette az idő, őszülő félben lévő meglett ember lett. Sógora, Helmut egy ideig állás nélkül maradt, mert egy hatalmas kínai cég vette meg vállalatát és helyére kínai vezetőket helyeztek. Hosszú utánajárásba került, míg Helmutot alkalmazták, de csak beosztott mérnök lehetett. Princ hozta vitte a híreket. A neten barátságot kötött egy hasonló figurával, mint ő, aki Kigaliban, Ruanda fővárosában egy mulatóban dolgozott. Benjaminsnak hívták az illetőt. Miután kiderült, hogy az egyik az arany, a másik a gyémánt területén van képben, évekig gyözködtek egymást a neten különböző nagy üzleti lehetőségekről, de ezek mind megmaradtak a szavak szintjén. Így az egyik folytatta az éjjeliőri munkát, a másik pedig továbbra is a mulató biztonsági embere volt. Ahogy érett emberekké váltak, úgy hagyták el az üzleti témákat és váltottak emberi sorsokról, országok életéről értékelő szavakat. Ghánában a kínaiak ekkorra már minden bányát kisajátítottak, Kelet-Kongó és Ruanda pedig indiai családok kezébe került. Azt a mulatót is, ahol Benjamin dolgozott, indiaiak szerezték meg. Ráadásul az lett a tulajdonos, aki annak idején a tábornokokkal csencselt. Így a kő-ügyletek tovább folytatódtak, csak nem a WC-n, hanem nyilvánosan. Hatalmas értékek cseréltek esténként gazdát és emiatt Benjamin biztonsági tapasztalataira szükség volt: Gabrilnak, a mulató helyi hutu tulajdonosának, viszont mennie kellett. Ő úgy válhatott tulajdonossá annak idején, hogy a kéksapkások azzá tették. Az ő ügyleteiket szolgálta ki, ezért szükség volt rá. Ahogy a nemzetközi erők irányítása átkerült a nyugati kezekből a keletiekbe, Gabril volt az első, akit az indiaiak kirúgtak, amúgy is mérgesek voltak rá, mert tönkretette tranzakcióikat.

Princ próbált alkalmazkodni a helyzethez, pár szót megtanult kínaiul, de ez cége új tulajdonosait nem hatotta meg. Továbbra is úgy néztek rá, mint egy majomra, és távolról adtak neki utasításokat. De jó, hogy annak idején nem ti gyarmatosítottatok minket először, gondolta magában! Visszasírta azokat a szép angol időköt, melyekről az öregek meséltek gyerekkorában.

Helmut visszaminősített mérnökként nem tudta elviselni főnökei állandó zaklatását. Kifutófiúnak tekintették, még cigarettáért is őt küldték. Majd egy

napon kirúgták. Pár hónapig nem talált munkát. Ebben az időszakban Princ dugott a zsebébe egy kis pénzt. Feliciát és családját nagyon szerette, de esténként beugrott egy bárba meginni valamit, hogy feledje az megaláztatásokat és sorsát. Egy este itt találkozott egy oroszral, Oleggel, aki kifaggatta, majd együtt iszogattak. Már egy hónapja tartott az ivócimboraság, amikor Oleg állást ajánlott Helmutnak egy orosz érdekeltségű helyi cégben. Helmut örömmel igent mondott. A cégben oroszok és oroszul jól beszélő helyiek egyaránt dolgoztak. A munka érdekes volt, de érthetetlen. Kínai és indiai vezető cégek központi irodaházairól kellett mérnöki dokumentációt készíteni. Különös részletességgel kérték az elnökök és vezérigazgatók, valamint ezek tárgyalóinak kidolgozását.

Amikor Princhez eljutott a nagy afrikai menetelés híre, értesítette Helmutot. Őt is nagyon érdekelte, de nem tudott érdemben foglalkozni vele, mert be volt havazva munkával és az oroszoknál nagy volt a fejelem, nem késhetett az anyag leadásával. Mindenesetre beszélt a menetelésről Oleggel, cimborájával is, aki a cég humánpolitikai osztályát vezette. Az egész vállalatban ez volt a legkomolyabb osztály, itt volt a legtöbb dosszié, a többi részlegen szinte egy darab papír sem volt. Oleg nem sok jelentőséget tulajdonított a dolognak, ha jönnek, hát jöjjenek, mondta.

Princ kitöltötte és neten visszaküldte Zambiába a jelentkezési lapot, Benjamin ugyanezt tette. Ettől kezdve a lusakai központtól állandó tájékoztatást kaptak, miként készüljenek. A központ közölte a menetelés két útvonalát, mely Afrika nyugati és keleti oldalán húzódott. A Dél-Afrikából meginduló menet először a lusakai táborban egyesül a szomszédos országokból érkező csatlakozókkal, majd innen két fő ágra szakadva keleti és nyugati menetszlopokra válik szét. Ez a két menetszlop Afrika két oldalán gyűjti össze a további csatlakozókat és mennek északra. A két oszlop között állandó kommunikációt tartanak fenn. Princ a nyugati útvonalra esett. Ghánából indul a menet északra, Burkina irányába és onnan nyugatra, Malin keresztül Szenegálba. A tengerpartra érve az irány észak, Mauritánia és Marokkó. Accra az a hely, ahol a nyugat-afrikai csatlakozókat összeszedik, ezért Princet a menetelés szervezői felkérték, hogy segítsen az emberek összegyűjtésében. Princ örömmel vállalta a feladatot. Barátjának, Benjaminszónak Princhez kellett jönnie, mert Afrika belső területei járhatatlanok, akik onnan akartak csatlakozni, azoknak Ghánába kellett eljutni. Princ értesítette erről Benjaminszont, akit nem ért felkészületlenül mindez, mert ő is megkapta az útvonalakat. Tíz év netes ismeretség után Princ felhívta Benjaminszont. Ez volt az első személyes kontaktus kettőjük között.

- Mától kezdve én vagyok a főnök, kezdte Princ. Az arany győzedelmeskedett a gyémánt felett.

- Mától te tartasz el, a gyémánt pozíciója kényelmesebbé vált, vágott vissza Benjamin.

- 2025 márciusában ide kell jönnöd hozzám Accrába. Innen indulunk tovább akkor, amikor a többiek ideérnek. Ők márciusban indulnak Lusakából, gondolom májusra a központi mag itt lesz. Nekem szükségem lenne rád itt már márciusban a szervezési munkákhoz. Ide tudnál jönni?

- Jövök, barátom. Mit eszünk az úton?

- Az út mellett végig vannak ételosztó, vízosztó és elsősegélynyújtó helyek, ne aggódj. Járművek is lesznek, aki elfárad, azt a helyi önkéntesek egy szakaszon szállítják. Hallom, még Kína is beszáll járművekkel, de ez még nem biztos. Így a haladás sokkal gyorsabb és kényelmesebb. Lábbeliket is osztogatni fognak. Rengeteg adomány gyűlt össze. Alvás a természetben, de ehhez minden afrikai hozzá van szokva.

- És a tengeren túl?

- Ott mi is várjuk mi lesz a folytatás. Ha mi vendégül láttuk őket, akkor most ők jönnek. Pár embertől megtagadhatnak akármit, de millióktól? Most aztán hivatkozhatnak az emberi jogokra.

- Rendben. Márciusban ott leszek.

Számos hasonló telefonbeszélgetés történhetett ekkor Afrika minden pontján. Princ minden áron el akarta csalni Helmutot is. Nem volt nap, hogy ne meg ne említette volna neki. Helmut gondolkodási időt kért.

Lusakában Kunda Kafwimbi volt Princ levelező partnere. Kunda három központot hozott létre, a Ghánai központ vezetésére Princet kérte fel. A jelentkezési lapokból kiderült, kinek mi a szakmája, ki mihez ért. Ezek alapján osztották csoportokba az embereket. Lehetőség szerint jutnia kellett arányosan mindenhova orvosnak, szakácsnak, építőmesternek, stb. Zenész és főleg dobos akadt szép számmal. Princ dolga az volt, hogy a megadott elvek alapján válogassa össze a csoportokat. Hatalmas anyagot küldött át neki Kunda, nem bírta volna egyedül, ezért kérte meg Benjamint, hogy segítsen.

Princ egy éjjel, amikor éppen levelezett a neten, ellenőrzést kapott. Három kínai jelent meg a szobájában és mindent átnéztek, még levelezését is. Megdöbbenve látták azt a cím tömeget, mellyel Princ kapcsolatban állt a hivatal komputerén. Másnap már nem kellett munkára jelentkeznie. Tizenöt éves munkaviszonya megszűnt. Helmutnak bosszúsán említette az esetet, aki most a zsebébe dugott egy kis pénzt, ahogy annak idején Princ tette vele. Menj,

mondta, az internet helyeire és folytasd a szervezést, én is csatlakozom. De eszed ágába ne jusson jó csajok képét küldözgetni a hálón, vén róka! Ebből Princ rájött, hogy Helmut már rég tudta, miként akarták őt behálózni annak idején Feliciával. Pedig elég jó a kínálat, nem nézed meg, vigyorgott Helmutra Princ? Végezd a dolgod, barátom, amibe belekezdte, az az egyetlen értelmes irány. Én csöbörből vödörbe estem. Számomra is az a kiút, ha Afrika önállóan tesz valamit, mert ott még nyílhatnak esélyeim. A nagyok lapleosztásából ma te is és én is kimaradtunk. Csak úgy maradhatunk játékban, ha új lapleosztás lesz. Az, amiben te vagy és szervezed, az egy esély az új lapleosztásra. Ez nekem is lehetőség. Itt vagyok Feliciával és a félvér gyerekekkel. Mi mind afrikaiak vagyunk. Ezek a gyerekek sohasem lesznek kínaiak, indiaiak, vagy oroszok, csak rájuk kell nézni! Már nem is az érdekel, hogy velem mi lesz, hanem az ő jövőjük fontos. Újból kell a lapokat keverni, ahol még nekünk is leoszthatnak egy ász. Te most ezt szervezed, ezért támogatlak. Már nem térek be esténként arra az itálra. Azt a pénzt félreteszem, az a tiéd, hogy tudd a munkádát végezni. Ha pedig itt az indulás ideje, akkor én is megyek, itt ne hagyj! A két barát megölelte egymást.

Mohamed Khartoumban értesült a nagy menetelésről. Kapcsolatrendszerre hatalmassá duzzadt és a khartoumi kör kiterjedt egész Kelet-Afrikára. Mire Mohamed elérte harmincas éveinek delét, családja sok válságon ment át. A lányokból veszekedő asszonyok lettek, Khidir pedig végleg lehunyta szemét. Mohamed továbbra is kimaradt családja bajaiból, egyedül Hisham érdekelte. Ő eddig negyven évet töltött tolószékben tehetetlenül. Hisham vegetált és szenvedett, de mindezt mosollyal tűrte. Mohamed rengeteg erőt merített Hishámtól, akit nem tartott más életben, csak a mély hit. Mohamed már rég levágta raszta haját, megnősült és szép gyerekei lettek. Azt a lányt vette el, akit anyja mutatott be neki. Mohamed gyakran járt Egyiptomban, ahol az egyik nővérénél lakott, aki oda ment férjhez egy ott élő szudánihoz. Eljárt régi ismerőseihez, akik esténként már nem járogattak össze, hanem otthon üldögélve írták meg cikkeiket, publikációikat. Különböző véleményeket hallhatott tőlük a nagy afrikai menetelésről. Volt, aki lelkesedett, de volt, aki aggódott. Azt mindenki tudta, hogy túl vannak a holtponton, a menetelés be fog következni, leállíthatatlan. Mohamed nem értette hova tűnt az a hév, az a lobogás, ami barátait ezelőtt tizenöt évvel jellemezte. Láta, megtörték, Egyiptom északi részén kínai, az asszuáni gát környékén pedig orosz érdekeltségi övezet jött létre. Ekkorra az asszuáni gát műszaki állapota annyira megromlott, hogy bármelyik pillanatban gátszakadással fenyegetett. Ha ez bekövetkezett volna, ak-

kor felmérhetetlen következményei lehettek volna annak, ha a Nasszer-tó hatalmas tömege rázúdul a Nílus egyiptomi szakaszára. Mivel a városok az elmúlt ötven évben a Nílus partjára települtek, ezeket elmoshatta volna az áradat. Ezt a helyzetet használták ki az oroszok, akik eredetileg a gátat építették a múlt század hatvanas éveiben. Csak ők rendelkeztek azzal a dokumentációval, aminek alapján a legegyszerűbb módon meg lehetett menteni a gátat.

Ez a helyzet arra is jó volt, hogy számos, a gáttól független orosz cég is megtelepedjen. Így alakult ki az asszuáni és észak-szudáni speciális zóna orosz felügyelet alatt. Ennek mintájára az ettől délre fekvő Marwi gátat, melyet a kínaiak építettek Szudánban, ők szintén speciális zónának nyilvánították. Szudán amúgy is kínai övezetbe tartozott, akik helyi bábkormányokat tartottak fenn, de a valós döntések Pekingben születtek. Mohamednek ebben a helyzetben nehéz volt a gondolkodói kört fenntartani, mert a kínai gépezet nem tűrte, ha valaki Pekingen kívül gondolkodott. Ez a nyomás mindenhol érződött. Szudánban azért volt ez érzékeny téma, mert az biztos, hogy a helyiek nem voltak sohasem a munka bajnokai, de állandóan jártatták az agyukat, mindig politizáltak, érveltek. A korábbi diktátorok ügyet sem vetettek Mohamed köreire, de a kínaiakat zavarta. Ettől függetlenül Mohamed köre nemcsak tartotta magát, hanem bővült. Tevékenységének híre eljutott Botswana-ba és Zambiába is, ahol neve felkerült a VIP listára. Felkérték, hogy a nagy afrikai menetelésben vállalja el a khartoumi központ vezetését, melynek feladata a Kelet-Afrikán végigvonuló menetoszlop fogadása lesz Khartoumban. Ugyancsak ez a központ gyűjti össze a Szudánból, Etiópiából és Szomáliából csatlakozó embereket. Mohamed kész örömmel elvállalta a feladatot, a köré csoportosult személyek, pedig büszkén vállaltak munkát Mohamed irányítása alatt. Mohamed megkapta a keleti menetoszlop útvonalát. Ez Zambiából indult, majd Tanzánia és Kenya következett, innen Szudánba vezetett az út, ahol már dél Szudántól kezdve a Nílus vize szállította tovább az embereket. Ehhez rengeteg vízi járműre volt szükség. Sok terv született arra, hogy miként kellene kialakítani ezeket a járműveket, hogy egyszerűek, mégis biztonságosak és nagyszámú utast szállítani képesek legyenek. Olyan variáció is volt, amely a helyi hagyományos csónakokat fogta volna össze egy szerkezettel. Ahol a partszakaszon járható út volt, ott helyi önkéntesek saját járműveikkel is szállították a menetelés résztvevőit, de a fővonal a Nílus maradt. Kenyát követően a Nílus vonalában lehetett csatlakozni a menethez. Ennek szervezésében kérték Mohamed segítségét. Ő megkapta Lusakából a hozzá tartozó területekről származó jelentkezési lapokat és ezek alapján látott hozzá. Éjjel-nappal dolgoztak. Szudá-

non belül további százhusz állomást hoztak létre, ahol önkéntesek ezrei osztályozták, rendezték a csoportokat és leveleztek. Megdöbbenek a számok láttán. Komputeres programot kellett szerkeszteni, hogy ezt a tömeg adatot fel tudják dolgozni. Csak Mohamed szakaszán tízmillió jelentkező lapját kellett össze-rende-zni és nekik logisztikát biztosítani.

Mohamed figyelme a tízmillióból a komputeres szűrés után egy lapra tere-lődött. Barry lapja volt Szomáliából. A foglalkozás helyén ez állt: egykor kalóz, ma halász. Mohamednek tetszett ez a lap és kapcsolatba lépett neten Barryval, aki válaszolt. Mohamednek a levelek elolvasása után kirajzolódott Barry múlt-ja és felkérte, ha Khartoumban csatlakozik, akkor személyesen őt keresse.

Lusakából naponta küldtek neten új vírusirtó programokat a program afri-kai szervezőinek, mert megfigyelték, hogy kívülről nagy erővel fertőzik a gé-peket. Ennyi ember között rengetegen olyanok is megbújhattak, akik az egész program sikerét voltak hivatottak aláaknázni. Ezért Kunda felhívta a szerve-zők figyelmét, hogy nyissák ki szemeket, mert nem mindenkinek érdeke az, hogy a nagy afrikai menet elérje célját. Kunda örömmel látta azonban, hogy nem áll le senki, senki sem bizonytalanodik el. Még ha érné is valami a szerve-zőket, a menetelés híre akkora lendületet vett, hogy a tömegeket nem lehetett volna leállítani. Talán az ellenérdekeltek is felfogták, hogy előbb kellett volna beavatkozniuk. Itt már nem volt visszaút.

Johannesbogile professzor és Kafwimbi ezredes most láthatta, mit indítot-tak el. Amikor tíz éve elkezdték, maguk is csak dobálóztak a számokkal, való-jában nem is sejtették mit jelent százmillió ember. Ennyi jelentkezett és ennyi vállalt bármilyen áldozatot azért, hogy az élet más legyen. Mindketten gyak-ran kaptak leveleket Zimbabwéből, Isától és Maliktól. A két fiút nagyon meg-ke-dvelték. Látták, mennyire lelkesek. Küldtek nekik pénzt, azt rúpiában meg is kapták. Minden akadály elhárult, hogy ők is jöjjenek.

Barry Szomáliában, a kis halászfalujában mindenkit értesített a nagy me-netelésről. Páran Barryval akartak tartani. Betelt a pohár, hogy nem mehet-tek a mélyebb vizekre halászni és nem tudták, hol tiltakozzanak. Ha egy bárka nem másért, mint a jobb fogás reményében mélyebbre úszott, azt azonnal el-süllyesztették, minden figyelmeztetés nélkül. Ők, a halászok jól tudták, hogy milyen mélységben milyen halrajok fordulnak elő és a keresettebb, finomabb húsú halak eleve kiestek számításaikból. Azokat csak a nagy halászflokkok tud-ták kihalászni. Ez meglátszott pénztárcájukon is. Hiába volt a hal az orruk előtt, a vendéglők lassan leszoktak arról, hogy tőlük vegyenek halat. Gyakran a vizeikben úszó keresett halakat azoktól az árusoktól vették meg, akik ezeket

külföldről importálták. A halászoknak felkopott az álluk, a halászfalvak elnéptelenedtek, kihaltak, tönkrementek, aki tudott, a városba, Bosasóba ment és alkalmi munkából élt. Barry egyre többet gondolt vissza Samirre, aki ezt előre látta. Szégyellte magát, hogy amíg élt, nem vette komolyan. Ő csak Szomáliában gondolkodott, mert akkor még lehetett Szomáliában gondolkodni. Ma már csak Afrika létezik, csak Afrikában lehet gondolkodni, mondogatta állandóan társainak. Ahogy eltűntek halászfalvaink, úgy fog eltűnni Szomália és egész Afrika, ezért mennünk kell. A tengeren túl, talán megláthatjuk azt a kardhalat, amit innen pár kilométerre halásztak el tőlünk. Vele volt régi barátja is, aki vele egy bárkán szolgált a kalóz korszakban. Már nem szégyenkezett múltja miatt, csak a lelőtt helikopter pilótáját sajnálta. 2025 márciusában társaival felkerekedtek, hogy kis összekuporgatott pénzükkel Etiópián keresztül eljussanak Szudánba. Amerre mentek, az orosz flottát látták északi vizeiken. A oroszok számára ez volt a legvédettebb útvonal, amely őket a Szuezi-csatornán, Földközi-tengeren, majd Fekete-tengeren keresztül az Orosz birodalomhoz kötötte. Tömegesen éledtek újjá Szomáliában és Etiópiában a híres Orosz Baráti Körök, akik érdekeltségeiket a legmesszebb menőkig védték.

Oli híres könyvet írt. Amikor leülepedett benne élete, abujai története Bobo atyával és a többi egyházvezetővel, akkor minden kijött belőle. Egész Afrikában olvasták írását. Aki kedvelte és egy véleményen volt vele azért, aki pedig ellene volt, az azért. Oli nem akart híres ember lenni, mégis az lett. Könyvét elolvasta Mohamed Szudánban éppúgy, mint Kunda és apósa Zambiában, Botswanában. Kunda érzékeny volt mindenre – hiszen őt is valaha kirúgták egy vezető pénzintézetből –, tudta milyen nélkülözöttnek lenni. Ezért nyújtotta kezét Olinak, aki azt elfogadta. Évtizedek óta létbizonytalanságban szenvedett Nigéria. A korábbi törzsi etnikai tisztogatások mára ugyanazt az utat követték, mint Dél-Afrikában a xosa-zulu ellentét. Ott is a hatalomért folytatott harc torkollott olyan háborúba, melyet a nagyok tartottak életben, itt Nigériában is hasonló volt a helyzet. Az északi területekről az olaj vezetékeken távozott Algéria irányába az országból. Ezeket a vezetékeket az oroszok építették, ezért érdekük volt, hogy Északot katonailag is támogassák. Az is érdekük volt, hogy az olajban gazdag Niger-deltát is az északi vezetékekhez csatolják, de ez az országrész kínai érdekeltség lett erre az időre. Ráadásul északon hausza, a delta vidékén ibó törzsek éltek. Könnyen lángra lehetett lobbantani a területekért folytatott harcot, amely a külvilág felé törzsi zavargásként jelentkezett. A harmadik nagy törzset, a jorubát pedig magát is megosztotta az, hogy mind a három nagyhatalom irányába szétszakadt. Nagy volt a káosz és napról nap-

ra nőtt. A nagyhatalmak terjeszkedtek, a helyiek pedig pusztultak. Röviden ez volt a helyzet.

Oli a nagy menetelésben egyfajta kiutat látott a káoszból. Azt remélte, hogy a hatalmas együttmozgó, egyet akaró tömeg láttán népe is észre tér és meglátja, hol a helye. Lelkesen terjesztette ismerőseinek a nagy menetelés hírért. Bár Nigéria forrongott, de belül nem csak Oli várta a menetelést. Valahol mindenki érezte, hogy túl sok a vér, az erőszak, de túl voltak azon a ponton, hogy abahagyják. Már csak a lendület tartotta életben a folyamatokat és a megszőkás. Szokássá vált az öldöklés. Ép eszű ember nem tart életben ilyen szokást, csak az, akinek érdeke fűződik ehhez. Nos, ehhez a felismeréshez nem volt elég erő, akarat, mert egy jól elhelyezett átutalás, vagy egy megfojtott családtag mindig arra ösztönözte a résztvevőket, hogy folytassák a vérontást. A tömegek megjelenése viszont egész más helyzetet eredményezett volna. Ez meghozta volna a felismerés katarziszát, az akaratot a változtatáshoz és a többmillió tömegben elveszett volna a fenyegetés ereje. Oli ezért sokszor nyitott kapukat döngtetett, amikor a menetelésre agitált. Mindenhol kapott pozitív válaszokat, csak azokat bizalmasan kellett kezelnie. Egymással szemben álló felekről volt szó, akik nem szerették volna, ha idő előtt kiderül szándékuk. Kunda felfogta Oli érzékeny helyzetét és az északi országrészben élő hauszák testvéreit, a fuláni főnököket is együttműködésre kérte. A fulánik egyértelmű igent mondtak és felajánlották marháik egy részét a tömegek táplálására. Egyben az észak-nigériai főnökeikkel is megbeszélték a menetelés tervét és felhatalmazták őket arra, hogy Olival tárgyaljanak. Oli egy külső fuláni címét, Cheikét is megkapta, akit egy ötvenezres fuláni menetoszlop kísérésével bízott meg saját vezetése. A fulánik egy hatalmas területen tudták szavatolni a menetoszlop biztonságát, ezért döntött a lusakai vezetés úgy, hogy a menet Ghánában északra veszi az irányt a fuláni vidékek felé. Ez a hatalmas fuláni szerepvállalás a hauszákat, a fulánik testvér ágát is elgondolkodtatta. Titkos tárgyalásokat kezdtek az ellenséges törzsek vezetőivel, akiknek felfedték tervüket. Megüzenték, hogy a menetoszlop Nigériába érkezéséig folytatják a harcot, de ennek a harcnak a célja a nagyhatalmak figyelmének altatása lesz. Ahogy a menetoszlop Nigériába ér, fiaik ezrével fognak ehhez csatlakozni, erre szólítják ibó és joruba testvéreiket is: ez legyen a béke kezdete. A válasz hamar visszaérkezett a joruba és ibó főnököktől. Egyértelmű igen volt és ők is jelezték, hogy fiaik csatlakoznak. Kunda nagyon örült, hogy az afrikai körkép kezd összeállni, a legfontosabb törzsek mind részt vesznek, az útvonalak tiszták és a külföldi támogatás is folyamatosan érkezik. Oli ettől kezdve nem is értette, miért

sikerül neki minden. Tárgyalásai pozitívan zárultak, úgy haladt, akár a kés a vajban. Nem is sejtette, hogy a háttérben lusakai és fuláni ráhatással a törzsek kiegyeztek. Valahol azt képzelte, hogy ez személyes varázsának köszönhető. Ez csak részben volt igaz, de ezt ő csak később tudta meg.

Cheikre eddig is büszke volt családja, de ettől kezdve duplán is felnéztek rá. Nem volt olyan, aki maradásra bízta volna. Cheik élvezhette a technika vívmányait. Kayesban az egyik internetes társaság ingyen biztosította számára, hogy használja gépeit. Cheik ezt nem egyedül tette. Gyermekait, akik azóta legényemberek lettek, mindig magával hozta és nekik is el kellett sajátítaniuk a komputeres ismereteket. Cheik most fogta fel egy kis részét annak, amibe fogott. Hatalmas számokat, irdatlan csoportokat látott maga előtt mozogni Afrika szavannás tájain. Mint jó fuláni első kérdése az volt, hol lesz ezeknek ennyi vizük? A Niger és később a Szenegál folyó mellett kell vezetni őket, akkor megoldható, kalkulált magában, mintha saját csordái útvonálát állítaná össze magában. Mindenképpen esős évszak elején ide kell érkezniük, akkor kevesebbet párologtat a testük és nem kell annyi víz. Ha száraz évszakban érnek ide, akkor minden száz méteren inniuk kell azoknak, akik nincsenek hozzászokva a viszonyokhoz, azt pedig nem lehet biztosítani. Két óra alatt kiszáradnak a napon! Számolgatott magában. Március, június... júliusra itt lehetnek, akkor jönnek az esők... minden rendben, nyugtatta meg magát. Dramé imám is hívta. Béke veled Cheik! Hallom te leszel a fulánik menetoszlopának vezetője, mondta. Igen én, imám, válaszolta Cheik. Elfogadsz-e párezer soningét magad mellett, akik az én vezetésem alatt csatlakoznának hozzád? Isten hozott benneteket, imám, válaszolta Cheik. Nagyon büszke vagyok, hogy velünk tartasz. Van-e hideg vized a szavannán, kérdezte az imám. Ha nincs, akkor küldök jeget. Köszönöm, az jó lesz, válaszolta Cheik.

A lusakai, accrai és khartoumi központokban égtek a telefonok, lázas munka folyt. Kialakultak a csoportok névsorai. A három központ több száz alközpontot létesített, ezek pedig további állomások ezreit hozták létre. Afrika hálója elvben már működött és hamar kiderül, hogy működik-e a gyakorlatban. Szervezés alatt állt a tengeri átkelés kérdése Afrika partjainál. A keleti menetoszlopnak az egyiptomi, a nyugatinak pedig a marokkói partoknál kellett megszervezni a hetekig tartó átkeléseket. A nyugati oszlop képezte a nagyobb csoportot, ennek száma hozzávetőleg hetven millió lehetett. Ők Afrika északi partján szétszóródnak, majd minden kikötőben megfelelő számban hajóra szállnak és Spanyolországba kelnek át. Ez a fővonal Európában két részre válik és az egyik ebből Amerikába hajózik. Ennek szervezése az amerikai feke-

ték feladata. A keleti főoszlop előzetes számítások szerint 30 millió főből áll. Nekik Egyiptomban és az attól keletre eső partszakaszon kellett szétszóródnuk egészen Izraelig. Szintén vízi úton kell eljutniuk a spanyol partokhoz és ott egyesülni a nyugati főszlappal. Innen a kb. 80 milliós tömeg együtt járja be Nyugat- és Kelet-Európát, majd tartva a keleti irányt, Oroszország a cél. Onnan még a tél beállta előtt délre fordulnak és Azerbajdzsánon, Iránon át Afganisztánba, Pakisztánba, majd Indiába mennek. Indiából a keleti oldalon északra haladva akarnak eljutni Kínába és annak fővárosába, Pekingbe. Ott lenne a végállomás. Merész terv volt és a visszaútra is volt elképzelés. Ezt titokban tartották.

A hírek kiszivárogtak a világba. Nyugat-Európa megerősítette védelmi rendszerét, de nem volt stratégiája. Az emberi jogok, a kommunikáció szempontjából megfoghatatlannak látszott a nagy menetelés. Mi legyen, tették össze a fejüket az EU következő ülésén? Adjunk nekik több segílyt, hátha a helyükön maradnak, hangoztatta az angol. Nincs miből, mert csak abból vehetnénk el, amit Kelet-Európának adnánk. Ha keleten nem kapják meg az EU-s támogatásokat, akkor ott alakul ki visszafordíthatatlan válság, hangoztatta a német, mire a kelet-európaiak bólogattak. Másból nem tudunk elvenni, kérdezte az olasz államfő? De el tudnánk, csak nem akarunk, mert akkor nekünk kevesebb jutna, felelte a francia. Ezt mindenki helyeselte. Akkor nem marad más, mint a híres római mondás: „Ha egy felkelést nem tudsz leverni, akkor állj az élére”. Az olasz kihúzta magát, hiszen az ő földjéről származó bölcsesség került az EU zászlajára. Ily módon az EU megadta magát a menetelés előtt, de titkon az angol vezetés az indiai szövetségeseihez fordult, hátha az indiai flotta visszafordulásra tudja kényszeríteni az átkelőket. Az indiai válasz egyértelmű nem volt. India, Kína és Oroszország közül egyik sem hitte, hogy a menetelők eljutnak hozzájuk. Titkon örültek annak, hogy az egykori pökhendi nagy nyugatiak most visszakapnak valamit egykori pökhendiségükből, továbbá egy még jobban legyengített Európa segít abban, hogy jobb feltételekkel egyezzenek meg jelenlegi vitás ügyeikben. A három nagy ezért nemcsak nem ellenezte, de támogatta is a menetet minden olyan területen, ami rajtuk kívül esik. Hatalmas élelmiszer-szállítmányok érkeztek kínai, orosz és indiai hitelből Európába, Amerikába, hogy a megnövekedett fogyasztást ki tudják elégíteni. Ezeknek a hiteleknek a fedezetei a nyugat-európai és amerikai tulajdonú autógyárak voltak. A három nagy még szállítóeszközöket is felajánlott a menetelők átkelését megkönnyíteni. Kínában egész iparág jött lére, amely a menetelők számára szárazföldi és nílusi használatra kis járművek százazreit gyártot-

ta le. Ezeket a kínai kereskedelmi flotta szállította Afrikába és a szervezőknek nagy ünnepség keretében a kínai ipari miniszter jelenlétében adták át. A kínai hírszerzés kémvírusok alkalmazásával hozzáfért a szervezők adataihoz és tisztában volt a tervezett menet útvonalával. A Kínában gyártott szárazföldi tömegjárműveket ezek alapján úgy tervezték, hogy csak Delhi határáig bírják ki az utat, ott véglegesen mondják fel a szolgálatot, ne legyenek képesek a milliók akár Kelet-Indiába, ne adj Isten tovább, Kínába eljutni.

Amerika azt nézte, hogy hivatalosan hová nyújthatna be tiltakozó jegyzéket a menetelés megállítására. Volt nekik elég bajuk az országon belül, senkinek sem hiányzott még 20 millió fekete. Keresték a nyilvántartásukban, hogy hol találják az Afrikai Egyesült Államokat, de ilyet nem találtak. Csupa megveszékhelyre bukkantak, mint Gambia, Gabon, Sierra Leone és a többi. Tanácstalanok voltak. Ráadásul a három nagyhatalom ugyanúgy, mint az EU esetében, az ő kérésüket is elutasította. Sőt mindhárom flotta itt is beszállt a menetelők átkelésébe. Azért is tették, mert ez a 20 millió, aki ide jön, biztos nem megy az ő irányukba. A fekete amerikaiak szintén intéztek hajókat. Ebben segítségükre voltak az Amerikában élő orosz, indiai és kínai szervezetek, melyek jelentős összegeket utaltak át hajóbérletekre. Ez így együtt elég volt arra, hogy ez a hatalmas tömeg eljusson az egykori ígéret földjére.

Miután Amerika és Európa képtelen volt bármit is tenni, nem akadt sem olyan direkt, vagy indirekt módszer, amivel a menetoszlopot megállíthatták volna, egy közös euro-atlanti találkozót hirdettek meg. A vezetők ülésén közös nyilatkozatot adtak ki. Ennek értelmében kinyilvánították, hogy az emberi jogok egyetemes nyilatkozatában lefektetett elvek szerint járnak el és újból példát mutatnak a világnak, miként kell az emberi jogok és az emberi méltóság tiszteletben tartásával eljárni. A megfigyelőként meghívott orosz, kínai és indiai vendégek a hasukat fogták a nevetéstől és elégedettségüket fejezték ki.

A nagyhatalmak első idegenkedése után, láthatólag szimpátiával kezelték a nagy afrikai menetelést. Kafwimbi ezredes mosolyogva idézte fel az egy évvel ezelőtti helyzetet, amikor India ezer fakírt küldött, hogy olyan technikákra tanítsa a feketéket, miként lehet lehunyt szemmel egy szöges ágyon több ezer mérföldre a léleknek eljutni úgy, hogy eközben a test egy helyben marad. Ez a leghatásosabb, egyben a legolcsóbb megoldás, állították. Ma már India is bánja ezt az esetet és rengeteg kekszet és teát küldött támogatásként.

A kínaiak még a helyi kínai diaszpórák lelki átnevelésére is gondoltak és olyan kötelezően megtekintendő filmeket küldtek számukra, melyekben saját történelmük egy újkori momentumát dolgozták fel. Ez a híres kínai nagy me-

netelés volt és Kuomintang vezetőjének, Sakhai Sekknek és a forradalmi csapatok vezetőjének, Mao Ce-tungnak a harcáról szóltak. Bár semmi összefüggés nem volt a két menetelés között, de „ha menetelés, akkor legyen menetelés!” alapon óriási szimpátiát élesztettek minden Kínaiban, akik hatalmas tapsokkal jutalmazták azokat, akikről tudták, hogy menni fognak. Ennek egyik haszonélvezője Princ volt Ghánában, akit pont ők rúgtak ki pár hónappal ezelőtt azért, mert a menet szervezésében részt vett. Most egy bizottságot küldtek Princ lakhelyére, akik Princ előtt a porba lökték azt a három gúzsba kötött kínait, akik miatt Princ az utcára került és ott a porban, megalázva önkritikát kellett, hogy gyakoroljanak. Egyben egy levelet adtak át, melyben a vállalat vezetősége kifejezte sajnálatát és Princet biztonsági főfelügyelővé nevezte ki. Ennek a levélnek semmi értelme nem volt, hiszen Princ útra készen állt és semmi esély nem volt arra, hogy helyét a cégben elfoglalja.

Johannesbogile professzor dolga az volt, hogy kövesse a világpolitikai eseményeket, amelyek a menetelést körbevették és hozza meg döntéseit. Azt látta, hogy eddig minden helyzet önmagát oldotta meg. Eddig őket osztotta meg a külvilág és összeugrasztásukkal automatikusan mindenki pozícióba került és ők, a feketék mindenkiből kiestek, még saját javaikból is. Akkor viszont, ha túl egy kritikus tömegben békés ellencsapást hajtanak végre, akkor a külvilág tanácstalan, megoszlik és olyan helyzeteket produkál, amelyből ők, az eddigi vesztesek profitálnak. Így oldotta meg önmagát a tengeri átkelések, a szárazföldi és nílusi szállítás, valamint a tengeren túli ellátás kérdése. Ebből már a professzor elméleteket kovácsolt és ezek alapján tervek szöttek, miben lehetne a világot még összeugrasztani úgy, hogy ők, Afrika népe, végre visszakapják a legfontosabbat: a jövőt.

11. FEKETE KEZDET

2025 januárjában egy időben sorakoztak fel Cape Townban a xosa és Durbanban a zulu harcosok. Dél-Afrika két táján az ellenségek most nem lándzsákat, hanem dobokat tartottak kezeikben. Mindketten elhozták a legnagyobb dobokat is, melyeket csak Lusakában, a hivatalos márciusi induláskor szólaltatnak meg. A zulu és a xosa király Pretoriában várták harcosaik odaérkezését. A két király sok átkot szórt eddig egymás fejére, de most hallgattak. Az átkok órájának ütöttek. Január közepe lehetett, amikor Johannesburgba délről és keletről bevonultak a harcosok. Hosszú idő után a két nemzet harcosai elkeveredtek egymás között és ötszáz xosa és zulu dob ütemére együtt vonultak Pretoriába. A biztonság teljes hiányához szokott nép az utcákra tódult. Volt, aki mindent hátrahagyott és a harcosokkal menetelt. A két legnagyobb dél-afrikai nemzet a többi törzset is békés menetre hívta. Jöttek a tswanák, a shotók, a szvázik és mindenki, aki élt és mozgott. A legnagyobb dobok azonban hallgattak. Beérkeztek Pretoriába, ahol királyaik és Dél-Afrika államfője várta a többszázézezzel duzzadt tömeget. Pretoriában csatlakoztak a botswanaiak, így számuk tovább nőtt. A két király egymásra nézett és felállt. Bayete, kiáltotta a nép. Bayete, Bayete. Eddig ez a két király eddig háborúra szólított, mindenki feszülten várt, most mire hívnak. A királyok a nép felé fordultak és így szóltak: Mpilo, azaz élet. Mpilo, visszhangozta a nép mindenhol. Mpilo! A két király egymás kezét a magasba emelte és együtt üvöltöttek: MPILO! Ennyi szenvedéssel teli év után potyogtak a könnyek. Az emberek megölelték egymást és felperegtek a dobok. Lábaikat magasba emelték és a földhöz csapdosták. Eddig ez harci tánc volt, de most az élet tánca lett, mert együtt járta xosa és zulu. Dél-Afrika elnöke ezek után nem kívánt szólni. Ő is csak annyit mondott Mpilo, menjetek, fiaim, Mpilo! Hivatalos beszédét visszahelyezte öltönye belső zsebébe, ahonnan egy másik papírdarabot vett elő. Ez zsebkendő volt és megtörölte könnyei. Mpilo! De a legnagyobb dobok hallgattak.

Így kezdődött a menet. A vonulók útvonalát mindenki ismerte és további ezrek csatlakoztak a doboló tömeghez. Az ég verte vissza a dobok ütemét, mintha a Mennysországnak megnyitotta volna kapuit, hogy hallja mi történik odalenn.

A tömeg túlhaladt Pretorián és észak felé tartott a Beitbridgbe, a zimbabwei határ felé. Mire Messinába értek, a számuk megközelítette a milliót. Nem

volt gond, mit egyenek, igyanak, az út menti állomásokon is volt minden bőséggel, de a nép maga sem győzte hordani a jobbnál jobb falatokat, hogy harcosait kényeztesse. Csakhogy ezek a harcosok, most a békéért, az életért szálltak be a küzdőtérre.

A határállomáson a határőrök egyik oldalon sem tudták, mitévők legyenek. Egymillió útlevelet amúgy sem lehetne megvizsgálni. Meg az a sok adminisztráció, vám és egyebek, melyeken eddig mindenkinek több órán keresztül át kellett esnie! Na, most ennek vége. Nem is volt senkinek útlevele! Megadóan vonták fel a sorompót, tehetetlenek voltak.

Mire a tömeg Zimbabwébe ért, a két fiú, Isa és Malik szerencsésen megérkeztek Lusakába, Zambia fővárosába. Megtalálták Kafwimbi ezredesét, aki úgy megörült nekik, mintha saját gyermekei lennének. Jó utatok volt, fiúk, kérdezte? Minden rendben csak Ko-kót sajnáltuk otthagyni. Ő a nagymamánk, ő nevelt minket. Megértem, válaszolt az ezredes. Amikor akkora voltam, mint ti, akkor én is egy ilyen útra vállalkoztam. Kongóban hagytam mindenemet és egyik barátommal átúsztuk a határfolyót, átszöktünk Zambiába. Belőlem ezredes lett, belőle pedig államfő. Remélem a Jóisten nektek is tartogat valami hasonlót. A két fiú nagy szemeket meresztett az ezredesre. Gyertek, bemutatok nektek Kundát, ő az én fiam, ő lesz a ti parancsnokotok. Jó, jó, lelkendeztek a fiúk. Kunda lázban égett. Telefonon elmondták neki mi történt Dél-Afrikában. Boldogságtól teli arccal rohant apjához. Apa! Apa! Békét csináltunk Dél-Afrikában! Apja szintén felkapta fejét a hírről. Eddig másról sem hallott a híradásokból, csak hogy ennyi, meggy annyi áldozat, ma meg életet hirdettek! Nagyszerű, fiam. Eddig ez az első béke, de talán lesz több is! Ismerd meg ezt a két legényt Zimbabwéből. Ez itt Isa, a másik pedig a kisöccse, Malik. A két fiú udvariasan kezet nyújtott. Sziasztok, köszöntötte őket Kunda. Már vártalak titeket. Apám és Johannesbogile professzor a lelkemre kötötte, hogy magam mellett, az első vonalban tartsalak titeket. Hallottam, hogy ti a családokat akarjátok megtalálni. Nem vagytok egyedül!

Kunda felhívott egy számot és kérte azt a valakit, hogy jöjjön. Öt percen belül egy csinos lány nyitott be hozzájuk. A lány is félvér volt, mint ők, és feltűnően hasonlított Isára. Sziasztok, mondta és bemutatkozott. Yolán vagyok. Yolán, szólt Kunda! Ezek a fiúk meg akarják találni családjuk másik felét, akár te. Azt hiszem, ti jól ki fogtok jönni egymással. Yolán nagyon megörült, hogy nincs bajával egyedül ebben a világban. Yolán cserfes leány volt, be nem állt a szája és imádott viccelődni, akár a fiúk. Egy-kaptafa természetű volt. Nagyon összelelegedtek. Yolán meghívta őket magához, az ezredes rezidenciá-

jának egy másik szárnyába, ahol anyjával, Ireennel élt, mikor Lusakában tartózkodtak. A fiúk igent mondtak, de előbb új parancsnokuktól, Kundától kértek engedélyt. Menjete, szólt Kunda, a helyetek itt van az egyik szolgálati lakásban fenntartva, Yolan majd megmutatja. Ismerkedjete, pihenjete, holnap reggeltől szolgálatba álltok.

A milliós tömeg közben áthaladt a határon és Zimbabweben gyűjtött új támogatókat. Lehetetlen volt feltartóztatni. A dobok és az együtt mozgó tömeg látványa vonzotta az embereket. Hiába kaptak volna parancsot a rendőrök, vagy katonák a tömeg feltartóztatására, ennek az ütemesen mozgó tömegnek olyan hatása volt, hogy egy hadsereg is átállt volna hozzájuk. Elérték Gwandát, az aranybányák vidékét. Itt van Afrika aranya, szólt egy hang. Ez itt mind a miénk, kiáltották! Ez itt mind a miénk! Élet! Élet! Haladtak tovább. A Zimbabwei szakaszon várták, hogy Bulawayóba érve csatlakozzanak hozzájuk Észak-Botswanából a nyugati oldalról és keletről Mozambikból. További két-három millió csatlakozóra számítottak. Mire Lusakába érnek, tízmillió emberrel kalkuláltak. Ez a tömeg akkora, mint egy ország népessége. Aki kifáradt, egy jármű felvette és azon utazott tovább. Előrevitték, ahol bevárhatta a tömeget, addig pihenhetett. Így araszoltak előre megállás nélkül. A távolból feltűntek Bulawayo épületei. Ahogy a város közelébe értek, egyre nagyobb számú csoportokkal találkoztak. Már várták őket a keletről és nyugatról ide érkezők. A város messziről hallotta a dobokat. Az itt várakozó milliók pedig dobokkal válaszoltak. Addig ment a kérdés-felelet a dobokkal, amíg teljesen felemészte a távolság közöttük, elkeveredtek egymás között és ovációban törtek ki. Csatlakoztak a ndebelék, a shonák és mindenki más. Bulawayóban népiünnepély tört ki. A tömeg a környék szavannáin töltötte az éjszakát, ott, ahol Gréta nappal találkozott a bagollyal. Gréta is látta a tömeget és átélte annak minden örömét. Sok év után mosoly került az arcára. Végre! Mondta magában! Az a magyar annak idején megmondta, hogy ez a nap is eljön! Bolond volt, az biztos, de nem hülye! Talán összejön a gyerekeivel. Gréta megnyugodott, hogy Isa és Malik a lehető legjobb helyre kerültek. Amikor Ro hazatért megkérdezte: te nem akarsz velük menni? De igen, Ko-ko válaszolta Ro. M lehetek? Menj csak és keresd meg az öcsédet. Ro összekapolta a legszükségesebbeket és a Bulawayoi ndebelékkal együtt csapódott a menethez. Az irány észak, a Zambézi vonala volt. Nyugaton a híres Hwange terület el, ahol Afrika legmagasabb fűtőértékű feketeszenét bányászták. Az ország túlsó felén, velük egy magasságban pedig a Monicalandi gyémántmezők húzódtak. Onnan is rengetegen jöttek.

A dobok váltott dobosokkal megállás nélkül verték a ritmust, egy pillanatra sem hagyták lankadni a népet. A távolban feltűnt a Zambézi. A túloldal már Zambia!

Yolan bevezette Isát és Malikot a szobájába. Leültette a fiúkat és csak úgy folyt belőlük a szó. A három fiatal a hasát fogta a nevetéstől, annyira vették egymás poénjait. Egyszer csak nyílt az ajtó és belépett Ireen, Yolan anyja. Szia mama, kiáltotta Yolan. Ireen a fiúkra meresztette tekintetét, élénken vizsgálta vonásaikat. Itt vannak a barátaim Zimbabwéből, Bulawayoból, lelkendezett Yolan! Ők is azért csatlakoznak a menethez, mint én! Meg akarják találni a családjuk másik felét! Ez itt Isa, mondta Yolan... – a másik pedig Malik... fejezte be Ireen – az anyátokat pedig Thandinak hívják... Majd ájultan összeesett. Anya! Anya! Mi van veled? A fiúk is odarohantak felsegíteni Ireet. Hoztak egy pohár vizet, attól jobban lett. Lassan nekikezdett. Próbált valamit mondani, de mindig elakadt. Majd amikor magához tért, így folytatta. Én tudok rólatok fiúk. A szekrényhez ment és kivett abból egy táskát. Megkeresett benne egy régi fényképet, egy fehér férfi volt rajta. Ez az apátok. Ti testvérek vagytok. A fényképet Yolannak adta. A fiatalok megdöbbenve álltak egymás mellett. A gyakorlatias Malik tudott megszólalni először. Akkor Kafwimbi ezredes papírja, amiben azt állította, a vámhatóságoknak, hogy ő a nagyapánk, nem is volt kamu! Próbáltak mosolyogni, de nem ment. Ireen megfogta a gyerekek kezét és megköszönte Istennek, hogy így alakította az eseményeket.

A tömeg elérte a Zambézi határfolyót. Ennek a hatalmas számú embercsoportnak egy határállomás nem lett volna elég. A határőröket értesítették, hogy ne akadályoztassák az elvonulást. A Zambézin halászhajók százai várták a menetet. Talán hetekig tartott volna, ha ez a nagyszámú ember csak a Zambiát Zimbabwével összekötő hídat akarta volna használni. Így is napokra volt szükség az átkeléshez. Éjjel-nappal jártak a hajók, mentek a népek. A határtól háromnapi menetelésre van Lusaka, a hivatalos indulás helye. Lusaka hatalmas tömeget várt, mert oda csatlakoztak be az emberek Malawiból és Namíbiából is.

A három fiatal az ezredes házában elválaszthatatlanok lettek, együtt töltötték minden idejüket. Ha Malik eltűnt pár percre, Yolan aggódni kezdett, hol van Malik, mi tart neki ilyen sokáig, kérdezte? Kunda beosztotta a fiúkat és dolgozniuk kellett, de Yolan is velük tartott, ő is kivette a részét. A Namíbiából és Malawiból érkezőket irányították, rendezték őket csoportokba. A csoportok szórólapokon és írásban kaptak felvilágosítást az útvonalról és az egyéb fontos tudnivalókról. Március elsején reggel Lusaka népe dobok ütemére ébredt.

Délről hatalmas embertömeg lepett el minden útvonalat. A tömeg Lusaka déli bejárója előtt megállt és a szavannán elszóródott. Ez csak a menetoszlop előőrse volt, a java része ezután következett, sőt, voltak, akik még három nappal lemaradva tőlük, most lépték át a határt. Lusaka és a határ között egy hatalmas hangyaboly lepett el minden elképzelhető helyet. Ide, a Lusakától délre eső szavannás vidékre irányították a máshonnan ideérkezett résztvevőket is. Ezzel együtt is csak tizenkét millióan voltak, hol voltak még a százmilliótól? Kunda, az ezredes és a három testvér is ide igyekeztek. Johannesbogile professzor is velük volt, aki tegnap este érkezett meg az ezredes házába. Ő jelenti be ünnepélyesen az indulást. Minden készen állt. A pulpituson megjelent a professzor. Várt. Telefonált és várt. Híreket várt, hogy hol tart a tömeg központi magja. Mindenkit lehetetlen lett volna bevárni, erre egy országrészre lett volna szükség, nem Lusaka déli szavannáira. Amikor jelentették neki, hogy megérkeztek, akkor a professzor elkezdte. A hangszórók megszólaltak, de ezt is csak a nép elenyésző része hallhatta. A professzor elmondta, mi a küldetése a népnek. Nem beszélt sokat, hiszen mindenki tudta, aki itt volt, hogy miért jött. Ő is csak ezzel fejezte be: MPILO. Életet Afrikának! Ekkor előkerültek a legnagyobb dobok. Több ezer hatalmas dob szólalt meg, melyek kétszáz kilométeren elszórva adták a jelet. A legnagyobb dobok a fül számára talán a leghalkabbak, de ez az érzékek csalása. Ezeket lehet a legtávolabb is hallani. Olyan rezgést adnak ki, mely több tíz kilométeren belül is érzékelhető. A hagyomány szerint ezekkel a dobokkal lehet az ősök szellemét megidézni, mert hangjuk a túlvilágot szólítja. Valóban. Túlvilági hangulat költözött Lusakára. Mintha milliónyi szellem vonult volna ide, minden ős, minden felmenő itt lett volna velük, hogy megerősítsék őket. Borzongató hangulatot idéztek a dobok, az ég is beleremegett. A félórás szellemidézés után elhallgattak a dobok és csönd borított el mindent. A tömeg fohászzkodott. Mindenki csendben, magában, úgy, ahogy tudott. Nem az volt a lényeg, hogy milyen rítus szerint, hanem az, hogy fohászkodjon. Isten veletek, MPILO, kiáltotta a professzor! A tömeg éljenzett és az utakon elhelyezett jelzések irányában haladt. Itt, ezen a téren vált el a nyugati és a keleti menetoszlop. Azért, hogy ne kelljen a tömegnek bemennie a városba, a Lusakát környező kisebb településeken vezették el az emberáradatot. Aki nyugatra tartott, az Angola felé vette az irányt, aki pedig keletnek, annak pedig a Copperbelt tartomány, majd Tanzánia volt az úticél.

Az indulással egy időben Khartoumban elkezdődött az érkezők fogadása Csádból, Etiópiából és Szomáliából. A kínai delegáció egymillió vízi jármű leszállítására tett ígéretet, melyből háromszázezer megérkezett dél Szudánba.

Ezeket több kilométeren keresztül a Nílus partján helyezték el. A kínai olajvállalat ötezer tartálykocsit szórt el a Nílus-menti településeken, melyek a menetelők járműveit voltak hivatottak feltölteni üzemanyaggal. Mohamed három telefonja egyszerre csengett megállás nélkül, nem tudta melyiket kapja fel. Egy alkalommal a telefonáló csak annyit mondott: Barry vagyok, korábban kalóz, most halász. Már vártalak, szólt Mohamed. Ülj taxiba, a címet tudod, azt megírtam. Mindent tudok, barátom, de nem taxizom, válaszolta Barry. Többben vagyunk. Estére ott leszünk nálad, bárhol vagy. Egy kalóz mindig megtalál. Mohamed elnevette magát. Várlak, mondta.

Ghánában is megindult az élet. Jöttek az emberek Sierra Leonéból, Libériából, Guineából és Elefántcsontpartról. Princnek nem volt sem éjjele, sem napala. Miután Oleg híret vette, hogy a menetelés egyik fő szervezője nem más, mint Princ, Helmut rokona, Helmutnak megengedték, hogy ne járjon be, hanem Princet segítse munkájában. Azt pedig kifejezetten jó szemmel nézték, hogy Helmut csatlakozni akart a menethez. Egyedül arra kötelezték, hogy Olegnek mindenről számoljon be, ami Princ körül történik. Kunda értesítette Princet, hogy Nigériában Oli a menet társszervezője, vele tartson kiemelt kapcsolatot és ha Oli a menetoszloppal odaér Ghánába, akkor együtt fogják össze a nyugati menetoszlopot. Ezután tartsanak észak felé, ahol egy Cheik nevű fulánival kell találkozniuk, aki a fulánik osztagát vezeti. Onnan hárman kell, hogy vezessék a tömeget. Kunda a lusakai központból mindenki-vel kapcsolatban marad, tőle a világ hírügynökségei tájékoztatást kérhetnek, Johannesbogile professzor pedig Gaboroneból ugyancsak a médiumok rendelkezésére áll és utasításokat ad a szervezőknek. Kunda szólt Mohamednek Szudánban, hogy a keleti menetoszlop Kafwimbi ezredes és három unokája vezetésével indulásra kész.

A nyugati menetoszlop felzárkóztatta a népeket, az ide átsorolt tömeg ötven kilométer hosszban lassan, a dobok ütemére megindult. A keleti menetoszlop hasonló hosszban kelet felé tartott. Megindult az Afrikát keleten és nyugaton végigszelő emberáradat, melyhez az út során több tízmillió új csatlakozót vártak. Egész Afrika a híreket leste. Mindenki büszke akart lenni fiaira és a fekete kontinensre. A tömeg rég elhagyta Dél-Afrikát, de az ország még mindig lázban égett. A xosa és a zulu király testvériséget fogadtak. Ennél szebben nem is alakulhatott volna.

A nyugati menetoszlop Angola felé haladt. A határátlépést senki sem akadályozta. Egy-két határőr annyira belelkesült, hogy ők is csatlakoztak a tömeghez. Áthaladtak a gyémántmezőkön, majd a kiapadhatatlan olajmezőkön.

Gazdagság gazdagság hátán, és ez a nép nyomorog! Az Atlanti Óceán partjára érve a tömeg a kezét az ég felé emelte és hálát adott. Újból megszólaltak a legnagyobb dobok. Minden törzs a saját táncát járta a saját ritmusa szerint. Ekkor a társaság már nem országokként rendeződött, hanem a dobok üteme és a tánc szerint. Itt összekeveredett a namíbiai az angolaival, a zimbabwei a zambiaival a botswanai a dél-afrikaival, elmosódtak politikai határok és átrendeződtek a kulturális határok szerint. Sokkal egységesebb, lelkesebb és örömtelibb látványt nyújtottak így. Az ünneplés után északnak fordultak, Kongó felé. Itt úgy lépték át a határt, hogy nem is tudták, hol húzódik. Ekkorra már hetven kilométerre duzzadt a menetoszlop. Három nap volt a tömeg tehetetlensége. Az első és utolsó ember között három napig vonult a nép. Kongó Afrika hatalmas gyűjtőterületévé vált. Az ország maga is nagy kiterjedésű, de jöttek ide Ruandából, Burundiból és a Közép-afrikai Köztársaságból is. Kinshasa környékén forrott a talaj. Helyi énekesek és zenészek buzdították a népet. A háborúk által szabdalta országban senki sem törődött a háborúval tovább! A menetoszlop elmosta az öldöklés évtizedes hangulatát, valami új, szokatlan hatotta át Kongó levegőjét: a béke. Van jövőnk! Igen, van jövőnk, skandálták minden nyelven!

A keleti menetoszlop az ezredes vezetésével a Copperbelt felé tartott. Nem kellett egészen felmenni a réz-tartományig, előtte, Kapiri Moshinál északkeletre kellett továbbhaladniuk a híres TAZARA vasútvonal mellett. Az ezredes jól ismerte ezt a vidéket. Gyerekként ezen kellett átjönnie barátjával, hogy Lusakában karriert csináljon. Fiatalemberként pedig itt lett szerelmes, idevaló volt első felesége, Ireen és Kunda anyja. Nostalgiaival nézte a Kafwe folyót, mely visszaidézte emlékeit. Kapiri Moshinál százezrek csatlakoztak Dél-Kongóból, Katanga tartományból, az arany és gyémánt hazájából. Hatvan kilométer hosszan tartották az északkeleti irányt. Isa és Malik lelkendeztek, állandóan nővérük, Yolan kezét fogták. Isa arra lett figyelmes, hogy egy hang szólította őt és Malikot a tömegből. Ndebeléül kiabált egy fiatalember hozzájuk! Isa odakapta a fejét. Ro volt az, a bátyjuk, akivel együtt nevelkedtek. Minden nap egy csodával több! Itt van Ro is velünk, ujjongott Isa Maliknak! Malik majd kiugrott a bőréből örömében. Ro tette tisztába, sétáltatta annak idején és most itt van! Összeölelkeztek a testvérek! A tömeg már több, mint tíz napja volt úton, amikor elérték a Nagy Tavak vidékét. Ezek a tektonikus törésvonalba illeszkedő hatalmas tavak választják el a föld két kéreglemezt. Ez a törésvonal mutatja, hogy a föld milyen mélyről táplálta a magma kincseivel Afrika e táját. A törésvonal mentén elhelyezkedő országok minden olyan ter-

mészeti kincssel rendelkeznek, melyeket a vulkáni tevékenység felszínre hozott. E tavak egyike, a Viktória-tó az, amely a Nílus forrása. Afrika gazdag, nagyon gazdag!

A menetoszlop Tanzániába ért. Az óriási szuahéli országban kétmillió emberrel bővült a menet, amíg Dar El-Salaamba, Tanzánia fővárosába ért. Amikor kiértek az Indiai-óceán partjára, itt is előkerültek a legnagyobb dobok és elkezdődött az ünnepség. Elmosódtak a határok, új határok kezdődtek éppen úgy, mint a nyugati parton. A keleti és nyugati parti nagydobos ünnepségeket az Új Kína Hírügynökség helikopterről közvetítette. Az egész világot megrázták a képsorok. Volt, akiket mélységesen aggasztottak a bemutatott képek, de széles tömegeket messianisztikus várakozás-hangulattal töltött el mindez.

Dar es-Salaam után az irány észak volt, egyenesen tovább a tengerparton a kenyai Mombasa felé.

A nyugati parton a menetoszlop több napon keresztül tartó átkelés után a Kongó folyón, Brazzaville-Kongóba érkezett. Az óceán-parton az északi irányt tartva Gabont célozták meg. Gabon volt Albert Schweitzer országa. A híres emberbarát orvos és organista itt létesítetett kórházat. Gabonban már száz kilométeren hömpölygött az emberáradat. Egy hétig tartott, míg átvonultak valahol. A következő ország a természeti kincsekben szintén gazdag Kamerun volt. Mire ideértek, rengeteg kínai jármű szállt be a tömegek szállításába. Maguk a kínaiak is vezettek ilyeneket és segítettek az emberek transzportjában. Kamerunnál Afrika óceánnal határos partvidéke nyugatnak fordul, a tömeg is ezt követte. Majd jött Nigéria, Oli országa. Az egész világ várta a fejleményeket és a miatt izgult, hogy az állandóan háborúk és leszámolások miatt felszabdalt országban a menetet nehogy végzetes esemény érje. A menetoszlop előőrsei ezer dobossal az élen beléptek Nigéria területére. Senki sem állta útjukat. Oli és emberei, akiket a törzsek delegáltak, a tömeget a határtól ötven kilométerre várták. Minden törzsi képviselő hagyományos viseletben volt, botjuk faragása és a rájuk kötött színes fonalak, szalagok, pedig jelképeztek valamit. A Niger folyó deltavidékén, az ibo törzs területén jártak. Az ibók hatalmas tömegben álltak az utakon. Amikor saját törzsi képviselőjüket meglátták a tömeg élén a feldíszített bottal, melyet magasba emelt, örömrivalgásban törtek ki. A felcicomázott bot a békét jelentette. Északról megjelentek a hausza csatlakozók is. Az ibókat páni félelem töltötte el és azt hitték, hogy ez a béke csak addig tartott, amíg a hauszák csatlakoztak. Azonban a hausza törzsi képviselő is a magasba emelte a béke botját. A tömegek ünnepeltek, az emberek megölelték egymást, már a kulturális határokat is elmosta közöttük a közös bol-

dogság. Oli abujai gyerekkora óta nem emlékezett hasonló napra. Ami viszont Nigéria felezővonalának elérésekor történt, az minden várakozást felülmúlt. A joruba király a tömeg elé állt és farkasszemet nézett negyvenmillió emberrel. Majd szépen lassan ő is felmutatta a béke botját, majd maga mellé állította a hausza és ibo királyt, akik ugyanezt tették. Kunda és Johannesbogile professzor előben látta a közvetítést az eseményről. Egymást hívták és üvöltöttek: Itt a béke, tényleg van jövőnk. Afrika megértette, mit kell tennie! Kunda hívta Olit és kérte, tartson a királyokkal a tömeg élén és vezesse a menetoszlopot. Együtt mutassák a világnak Afrika jövőjét. Hamar Kundi a tévé képernyőjén is viszont látta, hogy Oli beáll a három király közé és kezüket fogva az első között halad. Ekkor rákezdték a legnagyobb dobok. Hálát adtak a lelkeknek, akik ezt a csodát létrehozták. Mindenhol visszhangzottak a dobok. Egész Kamerunig csak dob hallatszott a nigériai partokon. Végre végig lehet menni Nigérián! Özönlöttek a három törzs fiai, hogy a menethez csatlakozzanak. Végeláthatatlan embercsapatok jöttek mindenhol. Akik eddig egymást gyilkolták, ma egy sorban mennek, egy ütemre jár a lábuk. Oli nem bánta meg, hogy olyan sok éven át nélkülözött. Ezért a napért semmi sem kár, gondolta.

A keleti menetoszlop az Indiai-óceán partjainál értesült a nigériai békéről. Mivel Kunda állandó kapcsolatban állt az ezredessel, pontosan tudta mi történik a másik parton. Amikor a három király felmutatta a béke botját és megszólaltak a legnagyobb dobok, az ezredes utasítást adott a keleti parton is, hogy kezdjenek rá a legnagyobb dobokkal. Az egész keleti partot felrázta az esemény. A dobok mindenki figyelmét felkeltették, mert ezeket az eszközöket nem lehet akármikor elővenni. Az emberek kérdezősködtek, mi történt? Amikor megtudták, akkor a keleti part is ünnepelt, egész Afrika talpon volt. A hírügynökségek számára az első számú hírek közé tartozott a nagy menetelés. Most már a vezető médiumok képviselői mind figyelemmel kísérték a tömegek minden mozzanatát. A világ mindet látott, az emberek mindenről értesültek. Johannesbogile professzor házát megostromolták az újságírók, nem győzte a nyilatkozatokat. Próbált visszafogott lenni, de ebben az euforikus hangulatban nehéz volt hideg fejjel, kimérten közleményeket adni.

A keleti oszlop elérte a kenyai partokat és Mombasánál a kontinens belseje felé fordult. Az irány északnyugat, Nairobi felé. Hosszú menetelés kezdődött ezen a kenyai szakaszon, de mindenhol csak segítőkre leltek. A menetoszlop hossza itt hetven kilométerre növekedett.

A nyugati menetelők Lagos után áthaladtak a benini határon, majd a keskeny ország után egy másik keskeny, Togo következett. Hamar átjutottak ezeken a távolságokon, emberek ezekről a vidékekről is érkeztek szép számmal.

Princ már dörzsölte a tenyerét. Most én jövök, mondogatta. Nem hagyhatta el Accrát, ott kellett bevárnia az emberáradatot. Helmut szerepe a nigériai béke után felértékelődött az oroszoknál. Oleg bemutatta feletteseit Helmutnak, akik idelátogattak Moszkvából. Érdekelte őket, mi történik Afrikában. Helmut nem is nagyon értette, hogy egy mérnöki tanácsadó céget mi érdekelhet annyira egy afrikai menetelésből. Helmutnak átadták elérhetőségüket azzal, hogy ha bármi érdekeset lát, vagy hall, akkor jelezze nekik. Egyben, ha Moszkvában jár, akkor keresse fel őket. Ezt azonban nem várták komolyan. Úgy gondolták, hogy eddig is külföldi, nagyhatalmi segítséggel érkezhettek ide a tömeg, ezután is addig jut, amíg ez a támogatottság fennáll.

A menetoszlop első csoportjai beléptek Ghána területére. Már csak egyetkettőt alszunk és itt lesznek, lelkendezett Princ. A menetoszlop maga előtt tolt a helyi tömegeket, melyek üdvözlésükre tódultak az utcákra. Ghána megtelt emberekkel. Eljött a várva várt nap! A Nyugat-Afrikából idegyülekezett milliók Accra előtt egybefolytak a nyugati menetoszlop millióival. Ghána feléledt. A dobok ütemesen rázták a levegőt. Ghánába lélek költözött! Princ felvette a kapcsolatot Olival és megosztották a feladatokat. Princ a helyismerettel, Oli az eddigi tapasztalatokkal szállt be. Oli mellett ott volt barátja, Benjamin is, aki az Afrika belső részeiről jövők ügyeivel foglalkozott. Ő beszélt minden olyan nagyobb törzsi nyelven, melyet Kelet-Kongóban, Ruandában és Burundiban használtak. Csak a nyugat afrikai oszlopban több száz törzs nyelve és kultúrája képviseltette magát. A kelet afrikaiban is hasonló volt a helyzet. Helmut szintén beállt a sorba. Tizenöt éve nem hitte volna, hogy egy napon Princ lesz a főnöke. Princet elérték a helyi és nemzetközi tudósítók. Nagyszerű nyilatkozatokat adott. Johannesbogile professzor felhívta és személyesen gratulált. Azt is megkérdezte tőle, hogy melyik egyetemen végzett, hol kapta ezt a magas szintű képzést, ami kiütözik a nyilatkozatokból? Princ csak annyit mondott, hogy a Kumasi Nemzetközi Kommunikációs Egyetemen. A professzor sohasem hallotta ennek az intézménynek a hírét, de úgy tett, mint akinek mégis dereng valami. Hümmögött és még egyszer kifejezte elismerését.

Benjamin is csodálta barátját. Vágott az esze és mindent pillanatok alatt le reagált, nem lehetett sarokba szorítani.

Másnap a tömeg megindult észak felé. Június vége volt és a fulánik földjére július elején akartak beérkezni. Jól tartották az időt, hála a kínai jármű ado-

mányoknak és a helyiek asszisztenciájának. Az út Afrika nyugati sarkát vágta le. Accrától 450 km-re áthaladtak Kumasin, ahol Princ és Felicia nőttek fel, ahol annyi kaland, köztük Felicia és Helmut románca kezdődött. Helmut azóta nem járt erre. Nostalgiaiával nézett a városra, bár nem nagyon ismert rá. A fekete nyomornegyedek mellett kínai uniform épületek álltak. Ghána északi szomszédjába, Burkina Fasóba haladt a már százötven kilométer hosszú menetoszlop. Bár a táj a trópusi-féltrópusiból száraz szavannásra váltott, a kezdeti esők zölddé varázsolták ezt a vidéket is. Burkina kedves ország és nagyon biztonságos. A fulánik csak Nigériában alkotnak hausza testvéreik miatt egységes államot, máshol foltokban, elszórtan, telepeket létrehozva élnek. Sehol sem alkotnak többséget, mégis mindenhol ott vannak. Burkina már az ő nomád állattartóik területe. Itt a helyiek mellett rengeteg fuláni is csatlakozott. Burkina központjából az irány nyugatra, Mali felé változott. A táj egyre kietlenebbé vált, de az esők sokat szépítettek rajta. A szervezők ugyan gondoskodtak a vízellátásról, de a helyiek is segítségükre siettek. Kutakból vödörökkel hozták a menetoszlophoz a vizet és mindenki alkalmi poharával meríthetett a vödörökből, majd a menetoszlop elhaladása után megtisztították a tájat. Óriási szemét, ürülék és egyebek keletkeznek egy ekkora tömeg elhaladásakor.

Mali híres nyolcas körzetétől délre jutottak át a határon. Itt Cheik és ötvenezres osztaga is csatlakozott Dramé imámmal és a soningékkal. Cheiknek nem volt eddig fogalma mennyi az a hatvanmillió ember, de az imámnak sem. Az imám, csak Allahu Akbart tudott mondani abban az ütemben, ahogy a dobok szóltak. Tudta, hogy a tömeg 60%-a muszlim, mint ő maga, de nem jutott eszébe vallási tevékenységet kifejezni és a tömegben iszlám térítést végezni. Ez mindenkinek a maga ügye, gondolta. Most arra volt büszke, hogy ide tartozott és Allah megadta, hogy megérje ezt a napot. Felidézte Mózes negyven évig tartó vándorlását népével a sivatagban és Mohamed békés, fegyvertelen, imádkozó tömegének Medinából Mekkába történő visszatérését. Valahol azokat a pillanatokat élte újból az imám, amelyeket az említett próféták élhettek meg. Hálát adott a Teremtőnek.

Maliban csapódtak a menetelőkhöz a bambarák, mandinkák, dogonok, tuaregek és a mórok egy része. A Mali szakaszon a Niger folyó vezette a népet. Arra kellett haladniuk, amerről a folyó jön. A nigériai törzsek ámulva nézték ezt a folyót, amely ilyen hatalmas távolságot leküzdvé, belső deltákat építve magának, a sivatagon is áttörve végül náluk képzí végső delta-vidékét és ömlik az Atlanti-óceánba. Eddig nem tudták elképzelni, hogy milyen távolságokat ível át ez a folyó! Elhagyva Bamakót, nyugat Mali térségébe értek, amely

Cheiknek és az imámnak volt szűkebb otthona. Ekkora tömeggel a hátuk mögött egész más érzést nyújtottak az ismerős útvonalak, a fák és a hegyek. Kayes környékére érkeztek, ahol az imám mecsetétől és irodájától nem messze haladtak el. Allahu Akbar, hogy ezt ti láthatjátok, szolt azt imám üdvözlésre emelt kezekkel. A menetoszlop eleje beérkezett Szenegálba, ahol volofok várták őket. Hatalmas, magas emberek, akiket mozgásra készítették a dobok. Szenegálban a Szenegál folyó mellett kellett haladniuk egészen Dakarig, ott újból kiértek az Atlanti-óceán partjára. A tömeg meghaladta a hatvanmilliót. Eddig soha nem látott sokaság özönlött el mindent és semmi nem tarthatta vissza.

A három nagyhatalom vezetői dörzsölték kezeiket. Ha ezek a sáskák végigvonulnak Amerikán és Európán, akkor azokból is harmadik világ lesz, szórakoztak magukban. Utasításokat küldtek embereiknek, miként támogassák a menetelést. Rendelkeztek arról is, hogy minden médiában szerepeltetni kell az eseményt azzal az utólagos hozzáfűzéssel, hogy országaik vezetése szolidáris az afrikai népekkel.

Amíg a nyugati oszlop kiért a szenegáli vizekre, addig a keleti oszlop is elérte Kenya északi részébe és beléptek Dél-Szudánba. Itt a helyiek mellett ugandaiak is csatlakoztak. Dél-Szudán hórihorgas harcosai ujjongtak. Itt is békét hozott a menet a már negyven éve háborúk által sújtott területekre. Északnak vették az irányt és a mocsaras területek felé fordultak. Ezek a mocsarak a Nílus biológiai szűrői. Isa, Malik és Yolan el nem tudta volna képzelni a szavannák után, hogy ilyen lápos, ingoványos területek Zambiányi területet foglalnak el. Itt a menetoszlop mozgási tere is leszűkül, így csak egy keskenyebb sávban haladhattak tovább. Ezzel a menetoszlop hossza is megduplázódott. Az idáig ide összegyűlt húsz millió ember száz kilométer hosszban haladt előre. A terület tele volt étellel és rovarokkal. Mindez nem tudta lendületüket megtörni. A mocsaraktól északra egy végeláthatatlan olajmező kezdődött, amelyért annyi vér hullott az elmúlt negyven esztendőben. Ettől keletre egyre tisztábban rajzolódott ki a nagy folyó, az életet adó Nílus, ahogy a mocsarakat elhagyja, akár a teaszűrőt elhagyó teasugár. Innen kezdve kínai vízi járművek ezrei foglalták el a partot. Ezek mellett ott voltak a helyi csónakokból összetákolt szállítóeszközök is. Az emberek vízre szálltak és a kezdeti idegenkedés után megindultak a Níluson. Jóformán csak csurogniuk kellett és irányt tartani, ezért sok üzemanyagra nem volt szükség. Ha tankolni kellett, a partközeli településeken tartálykocsik várták őket. A három testvér Róval nagyon élvezték a vízi utazást. Yolan sokat sikongatott, de aztán az is kacagásba csapott át. Az ezredes visszagondolt a gyerekkori átkelésére a Luapula folyón. Most

egy másik dimenzióban kelnek át a népek délről északra. Nem győzött hálát adni Istennek, hogy ebben részt vehet, a tízéves álom most valóság! A Nílus nem fáradt el és szépen csurgott velük észak felé, ahol Khartoumba kellett érniük. Ott Mohamed várta a keleti menetoszlopot és az ezredeshez kellett csapódnia azokkal a milliókkal, akik addig Khartoumban gyűltek össze, köztük Barryval, aki kalózból lett halász. Barry vízi ismeretére szükség is volt. Mohamed a saját szudáni emberek mellett a szomáliai halászokat kérte föl arra, hogy a vizeken továbbhaladva egy részük képezzen előőrsöt, a többiek pedig a tömeg között eloszolva figyeljék, hogy ki szorul segítségre. Barry feladata ennek megszervezése volt. A menetoszlop befedte a Nílust. Összefüggő tutajként látszottak messziről. A dobok még menet közben is szóltak. A Nílus és a dobok együtt adták az ütemet, a szívek erre dobogtak. Az első vízi járművek megérkeztek Khartoumba. Mohamed alig tudta elhinni, hogy van olyan, aki Dél-Afrikából egészen idáig elért. Khartoum megtelt látogatókkal. Minden teret emberek töltöttek meg, akik sokféle nyelven, sokféle módon beszéltek, csak egyben voltak közősek, mindenki fekete volt. Khartoum nem volt elég, az egész khartoumi kormányzóság területét igénybe kellett venni. Mohamed várta az ezredes és unokáit. Nekik az irodája közelében készített elő szállást. Addig hívogatták egymást telefonon, míg összeakadtak. Béke Önnel ezredes, kezdte Mohamed. Üdvözlöm hazájában, Afrikában. Nagy öröm, hogy az Ön álmának aktív szereplője lehetek! Béke veled Mohamed, válaszolta az ezredes, aki viszonzta az udvarias köszöntést. Amikor elindultunk, nem hittem volna, hogy ennyi helyre hozunk békét, ezért a köszönésem számomra felértékelődött. Ezek itt az unokáim, Yolan, Isa és Malik, ő pedig Ro, aki együtt nevelkedett a fiúkkal. Mohamed a fiatalokra vetette tekintetét és a három félvérre rácsodálkozott. Ezek a maga unokái, kérdezte Mohamed? Egy kicsit világosabbak, mint Ön. Igen, válaszolta az ezredes, az apjuk Európából származott. Azért is jöttek, hogy felkutassák családjukat. Akkor adok egy címet, szólt Mohamed. Ez itt a nővérem címe Európában. Neki is hasonló korú félvér gyermekei vannak. Teljesen olyanok, mint az Ön unokái. Ő talán tud segíteni a rokonok felkutatásában. Ha pedig nem, akkor hadd ismerkedjenek össze a félvér fiatalok egymással, hátha kijön ebből valami! Az ezredes eltette a címet és a telefonszámot. Most pedig pihenjenek, a szállásukra viszem Önöket, mondta Mohamed és a kocsiába ültette vendégeit. Mohamednek nehéz volt kikerülni az újságírókat, különösen miután kiszivárgott, hogy az ezredes is itt van. Egy kullancs természetű így is lerázhatatlanul a nyakukon maradt és rengeteg fotót készí-

tett Mohamedről, az ezredesről és a fiatalokról. Ezek a fotók később vezető újságokba jutottak el, köztük Európába is.

Másnap ki vízen, ki szárazföldön, mindenki úgy, ahogy akarta, folytathatta a menetelést a Nílus mentén északra tartva.

A nyugati oldalon eközben a menet az Atlanti-óceán partvonalát követve szintén északi irányba haladt. Elérték Mauritániát. Cheik tudta, hogy ez egy kritikus szakasz, ezért a fuláni osztagot arra utasította, ne engedjék a menetoszlopot szétszóródni a sivatag irányába, mindenkit tereljenek a tengerpartra. Bár esős évszak volt, de a napi egy esőt követő hőség komoly bajokat tudott okozni. Az esők pedig olyan erős intenzitással zúdultak le, hogy a keletkező vízmosságok elsodorhattak volna akárkit. A nyugati oszlop éppen olyan távolságra volt Afrika északi partjaitól, mint a keleti. A szervezők jól állították össze az útvonalakat, jól kalkulálták az időket és távolságokat. Mindkét oszlop előtt Afrika arabok által lakott vidékei következtek. Szudán északi része is arabul beszél, ahogy az arab Hasaniya változata van használatban Mauritániában is. Eddig fekete Afrikában menetelt mind a keleti és nyugati főoszlop, ez most megváltozik. A nyugati oszlop előtt Marokkó, a keleti előtt pedig Egyiptom áll. Már Mauritániában és Észak-Szudánban is érződött a hangulati változás. Nem a résztvevők részéről, hanem a fogadó országok oldaláról. Innen kezdve feketének lenni mást jelentett. Még ha színük sokkal feketébb is volt a helyieknek mind Szudánban, mind Mauritániában, mint a menetelőké, akkor is ők egy felsőrendű arabnak vallották magukat és nem azonosultak Afrika többi feketéivel. A menetoszlop hangulata ezt megtörte, mert a feketék sikerében ezek a fekete arabok is részt akartak kapni, de az eufóriás hangulat elmúltával nem tartották vissza lealacsonyító megjegyzéseiket. A nyugati oldalon ez Dramé imámnak tűnt fel először. Ő jobban beszélt arabul az araboknál, hiszen betéve tudta a Koránt, így minden megjegyzéssel tisztában volt. Ez iszlám-ellenes, tört ki állandóan. Ne próbáljátok megváltoztatni az Írást, tette állandóan megjegyzéseit. A tömegeknek mindez nem sokat számított. Küldetésük sokkal fontosabb volt annál, minthogy fennakadjanak egy-két rosszindulatú megjegyzésen. A nyugati menetoszlop beérkezett Marokkóba, a keleti pedig Egyiptomba. Errefelé már nem találkoztak olyan sűrűn emberekkel, mint eddig. Bár a víz és élelemellátás meg volt szervezve, a helyi lakosságtól csak kevés segítséget kaptak. A dobok továbbra is szóltak és kicsalogatták házaikból az érdeklődőket. Ezek az érdeklődők mindkét oldalon egyfajta látványosságként tekintettek a hatalmas tömegre. A dobok által diktált ritmus nem hozta mozgásba testeiket, nem váltott ki számukra felemelő érzést. Amikor feketél-

lett a táj az emberektől, inkább ijedtség tört rájuk, nem Afrika jövőjét és a közös célt látták maguk előtt. Az arab vidékek idegenül hatottak, de nem változtatott hangulatukon, érzéseiken. A dobok továbbra is hajtották őket előre, maguk pedig, akik a nyugati parton nyolcvan és a keletin pedig negyven millióan lettek, épp elegenden voltak ahhoz, hogy saját világukkal fedjék el idegen népek, nemzetek tájait. Valaha azok tették ugyanezt velük, csak sokkal harcosabban, erőszakosabban. Itt ők békével jöttek, míg ők akkor korbácsokkal és láncokkal jöttek. A két fő menetoszlop szépen, lassan, párhuzamosan araszolt az északi partok felé. A hírügynökségek térképeken jelezték, hol tartanak a menetelők, az állandó tudósítások miatt a világ aktív részesévé vált a nagy afrikai megmozdulásnak. Megmozdultak az északi városok lakói. Vérbeli kereskedők lévén feltöltöttek mindent áruikkal, nem sejtve, hogy a mostani millióknál egy kanyi fikarc vas sem volt, nem turisták, nem vásárolni jöttek. A három nagyhatalom cégei és kirendeltségei pedig egymással versengve ontották az élelmiszert és a vizet a menetelők számára. Így érkeztek el a nyugati oldalon Agadir, Marakesh és Rabat vonalába, keleten pedig Kairóba és Alexandriába. Mohamed Kairóba érve felhívta ott élő rokonait, akik csak távolról tudták a menetet szemlélni, nem juthattak közel az emberáradathoz. Ők és az ott letelepedett szudániak büszkéek voltak Mohamedre, de megoszlottak abban, amit Mohamed képviselt. Az arab vidékekről, csak szórványosan csatlakoztak. Az észak-afrikai partvonalra érve a feladat az emberek szétterítése volt, hiszen egy kikötő képtelen lett volna ennyi embert fogadni. Így Marokkótól egészen a tuniszi partokig, Egyiptomból pedig két irányban, Líbia és Izrael felé szét kellett szórni a népet. A nagyhatalmak flottái és hadihajói erre az alkalomra a közelben állomásoztak, hogy az emberek áthajózásában segítsenek. Gesztust mutatott az EU és megbízásából két német hajó is a közelben várt. Az angolok és franciák nem küldtek szállítóeszközt.

A szétszóródás alatt jutott elég idő az arab városok megtekintésére is. Cheik egy vidéki kúriába tért be, amelyről árulkodtak a kövek, hogy több száz éves épület. Gyönyörű boltívekkel, intarziákkal, kőcsipkéekkel. Valaha egy gazdag kereskedő lakhatott itt. Az épületet kikezdte az idő, lakói az enyészetnek hagyták, egy részét elhordták más épületekhez, de az épület sokat mesélt így is. Cheik figyelme egy hátsó udvari kisebb épületen akadt meg. Odament és kinyitotta az ajtót. A falba végig vasgyűrűket építettek, melyekhez láncokat erősítettek. A láncok végén felismerhetetlenül ott voltak a kezekre és lábakra való bilincsek. A falon egy korbács nyele lógott, a többi lerohasztotta róla az idő, ahogy azoknak a rabszolgáknak az emlékét is, akik valaha ide voltak láncolva.

A vaskarikák már kijártak a falból, Cheik könnyen ki tudott akasztani egyet, rajta a láncokkal. Magával vitte leletét és megmutatta az imámnak. Igen, szólt az imám, erről beszélt nagyapám! Az imám a dobosok elé ment, a magasba emelte a láncokat és némán megállt. Az emberek elhallgattak, mindenki tudta miről van szó. Az imám odavitte a láncokat Prichez, Olihoz, a nigériai harcosokhoz, akik eddig egymást ölték. Nem szólt semmit, csak állt kezében a láncal és a harcosok ebből mindent megértettek. Az imám szavak nélkül mondta el azt, hogy amit eddig más tett rátok, azt magatoknak tettétek fel belső viszályaitokkal és csak ti vehetitek azokat le. A láncokat nem dobta el. Egyik szállítójárműre helyezte, hogy őrizték meg azokat. Menet közben még sok hasonló épület mellett haladtak el. A dobok gyászosan verték az ütemet, az emberek kérték az itt elmúlott lelkek támaszát. Amit pár ember láthatott, azt a milliók nem láthatták, de a hír gyorsan terjedt.

A keleti oszlop széthúzódott a partokon egészen Izraelig. Az egyik helyi zsidó kereskedő gyémántot csiszolt. Egy katangai Lubumbashiból ránézett a nyers kövekre. Amíg nem ismertem ezt a követ gyerekként, még néha a csúzliba is ilyet tettem, mondta. Aztán apám megvert, mert gyémántot csúzliztam el. Sokat találtam, ezért nem is gondoltam, hogy különleges. Ma már tudom. Apám is ebbe halt bele.

A beszállás megkezdődött, a három flotta egységei és a két német hajó megállás nélkül három hétig egyhuzamban a menetelőket szállították át Spanyolország déli partjaira. Az érkezőket az EU parlamenti bizottsága várta.

12. FEKETE EMLÉKEK

A dél-spanyolországi partokon összegyűlt a tömeg. Összesen százhusz millió szállt hajókra, ebből százmillió szállt partra itt, a fennmaradó húszmillió továbbutazott Amerikába. Azaz nem mind a húszmillió, csak egy részük. Akik nem fértek fel, azok az észak-afrikai partokon várták, hogy a következő járatokkal továbbhajózzanak. Az Amerikába tartó tömeget Oli vezette.

A két menetoszlop Spanyolországban egyesült! Hatalmas győzelem! Itt találkozott először Mohamed, Barry az ezredes és családja Princceel, Helmuttal, Cheikkel, Benjaminsal és a többiekkel. Telefonon keresztül mindenki ismert mindenkit, de a valóságban most ismerték meg egymást. A vezetést Kafwimbi ezredesnek adták át, akinek unokái végtelenül büszkék voltak, hogy nagyapjuk százmillió ember parancsnoka lett. És nem akármilyen embereké! Ezek itt mind kiváló harcosok, akik átjöttek Afrikán! Ezek után Európa semmiség!

Az EU parlamenti bizottságának küldöttsége kereste Kafwimbi ezredesét. Az ezredes készen állt a fogadásukra. A parlamenti bizottság élén nem kisebb személy, mint Van Der Hórukk állt, aki évekig Hollandia külügyminisztere volt, amíg volt Hollandia. Amikor a globális felmelegedés következtében Hollandiát elöntötte az óceán, Van Der Hórukk még az országa eltűnését követő harmadik évben is harcosan kiállt népe jogaiért. Ekkor kapta kézhez azt a titkos táviratot, hogy Hollandia nincs többé és az ő posztja megszűnt. Ekkor az EU parlament soros ülésén barátja, a brit Malligan őt jelölte parlamenti elnöknek és megszavazták, mivel zseniális diplomata hírében állott. Azért is ő volt a legalkalmasabb erre a posztra, mert egy olyan személyt kerestek, aki egy nem létező országot is képes volt magas szinten képviselni. Hollandia ilyen volt és voltak szinergiák Hollandia és az EU között. Van Der Hórukk előéletében nem volt idegen Afrika. Nyaranként rengeteg időt töltött a tuniszi tengerparton, ezért tapasztalatai miatt az EU őt bízta meg az Afrika tagozat vezetésével. Vele volt az olasz képviselő Paparazzi és a francia Le Fosh is. A helyi spanyol vezetést a külügyminiszter, Banditos képviselte.

A hivatalos autókból kiszállva, makulátlan, fekete öltönytakóik begombolása után kezét nyújtottak az ezredesnek. Erre az ezredes unokái is mind kezét nyújtottak a bizottság tagjainak, mert ez Afrikában így szokás. Ők zavarodott mosollyal ráztak kezét a fiatalokkal, majd látták, hogy további százmillió kéz lendül feléjük, hiszen akik itt voltak igaz szívvvel akarták vendéglátóikat köszönteni. Ezért a képviselők gyorsan az ezredeshez fordultak és az ő ke-

zét szorongatták. Üdvözljük az EU területén, kezdte Van Der Hórukk. EU? – kérdezett vissza az ezredes. Azt hittem Spanyolországba érkeztünk, a térképen is ez áll! Banditos jól eső érzéssel nyugtázta az ezredes szavait. Van Der Hórukk köhincselő zavarában, majd folytatta. Az EU ezennel üdvözli Önt és a menetelőket, egyben biztosíthatjuk Önöket, hogy az emberi jogok az Önök számára is szavatolják a gyülekezés és szólás szabadságát. A fogyasztás szabadságát illetően jól mondta, valóban Spanyolországban vagyunk, itt ők lesznek a házigazdái. Banditost előntötte a düh. Erre nem kapunk támogatást az EU-tól? – kérdezte. Az emberi jog tekintetében ez is fennáll, válaszolta Van Der Hórukk, de amíg nem szavazzák meg, addig sajnos várniuk kell. Maga meg amúgy is a latin blokkba tartozik Banditas, azokkal lobbizzon, ne velem, mutatott tejszöke hajára! Mondja ezredes, folytatta Van Der Hórukk, meddig szándékoznak az EU területén tartózkodni? Három-négy hónapba biztos beletelik, válaszolta az ezredes. Innen keletre, Oroszországba megyünk. Van der Hórukk számolgatott. A százmilliót beszorozta a napi fejadagokkal és irdatlan számok jöttek ki. Nos, amennyiben mondjuk, három hónapban maradhatnánk, vette át a szót Van Der Hórukk és valóban Oroszország a cél, akkor segíthetnénk abban, hogy ez alatt az idő alatt bejárják útvonalait és időben eljussanak az orosz határig. De ebben az esetben három hónap és nem négy, nyújtotta kezét Van Der Hórukk... de ebben az esetben, maguk Angliától Francia- és Németországon át, Kelet-Európán keresztül végig biztosítják az útvonalakat és járműveink üzemanyagát, nyújtotta kezét az ezredes is. Van Der Hórukk nyelt egy nagyot és nem is sejtette, hogy a kézrázást követő fél órán belül a kínai delegáció is tiszteletét teszi az ezredesnél.

Amint az EU parlamenti bizottságának képviselői elmentek, megjelent a kínai Ipari Minisztérium hivatalos megbízottja, Csen elvtárs, aki népes kíséretében előadta, hogy Kína mennyire együtt érez Afrika népével. Pekingben tudják, folytatta, hogy jelenleg a spanyol partokra összesen százkét millió ötszázhuszonhatezer négyszázharminckét menetelő testvérük tette be a lábát, akiknek szállítójárműveit a kínai flotta áthozta, de ez így is csak ötszáznegyvenháromezer háromszáztizenkettő szárazföldi jármű, ami nem elég ennyi ember mozgatására. Mivel Csen elvtárs tudomására jutott, hogy Van Der Hórukk úr az EU részéről felajánlotta a menetoszlop üzemanyag ellátását, ezért a Cse-Csej tartomány Ho-hei járása további harminchéromezernél több százharminckétezer négyszázhusz járművet ajánl fel adományként. Ami pedig az élelmiszerrel illeti, azzal se legyen gondjuk az elvtársaknak, mert úton-útfélen rendelkezésre állnak depók, melyeket Kína, Oroszország és India hitelezett meg az

EU számára. Ezekről Van Der Hórukk ugyan nem tett említést, de ők emlékeztetni fogják az EU parlamenti bizottságát és tényfeltáró vizsgálatot fognak indítani. A három hónapos tartózkodást illetően pedig ne törődjenek az idővel, inkább maradjanak hat-hét hónapig, az élelmiszerek és ruhák mennyiségét is erre tervezték. Töltsék a telet Európában és csak jövő év márciusában menjenek tovább. A depókat úgy alakították ki, hogy melegező- és szálláshelyeknek is alkalmasak legyenek, ezért szóródjanak szét Európában, így mindenkinek lesz helye. Van Der Hórukk még nem tudja, de két napon belül Moszkvába kell utaznia, hogy egy új megállapodást írjon alá az EU gázellátására. Ezt a megállapodást mi támogatjuk és bankjaink szívesen további hiteleket nyújtanak az EU-nak gáz és üzemanyag vásárlásra. Ebben a kérdésben India is egyetért velünk. Addig is érezzék magukat otthon, kívánta mindezt az ezredesnek, mintha családi megbeszélést folytatott volna. Az ezredes mindezt megköszönte és megkérdezte, hogy kézrázása Van Der Hórukkal, ami a három hónapos tartózkodásra vonatkozik, miként vonható vissza? Ezzel ne törődjön, válaszolta Csen, Van Der Hórukk egy héten belül maga fogja kérni, hogy maradjanak. Másrészt pedig talán Ön is tudja, tette hozzá, hogy hányszor rázták az Önök törzsfőnökeinek kezét annak idején Afrikában és azok is fordítva sültek el. Csen elvtárs távozóban végignézett a százmilliós tömegen és halkán megjegyezte: mintha a falumban lennék, micsoda érzés!

A fejleményekről értesítették Kundát és Johannesbogile professzort, aki azonnal közleményt adott ki. Ebben a nagy afrikai menetelés szervezői megköszönik az EU vendéglátását és mindazt a könnyítést, ingyenes üzemanyagot, mellyel a menetelés sikeréhez hozzájárult. Ugyanakkor kifejezik a Nagy Orosz Birodalom, a Népek Bölcsője India és a Hős Kína vezetőinek bölcs előrelátását, melyben a menetoszlop ellátásáról időben gondoskodtak. Amikor Van Der Hórukk elolvasta a közleményt, a szolgálati fegyvere után kutatott, hogy főbe lője magát. Ezek szerint tudnak a depókról is, sziszegte. Akkor nincs mit tenni, fel kell venni azokat a rohadt hiteleket, rikácsolta! Ekkor Van Der Hórukk még nem is sejtette a további harminchárommillió egyszer használatos jármű EU-ba érkezését, melyeket éppen azokban az órákban pakoltak ki a hajókból és napokon belül a menetelők kezébe kerültek. Ez újabb orosz üzemanyag-kontingenst jelentett, amelyet nem lehetett a Birodalomtól szíveségként kérni. Még aznap azonban egy újabb csapás is érte Van Der Hórukkot. Az orosz nagykövet kérte, hogy azonnal fogadja őt. A nagykövet műholdas felvételeket mutatott Van Der Hóruknak, amelyeken jól látszott, ahogy kínai hajókból harminchárom millió szállítójárművet raknak partra négy spa-

nyol kikötőben. Az orosz nagykövet azzal vádolta az EU-t, hogy ezzel bizonyossá vált a birodalom számára, hogy az EU rajta kívül más csatornán keresztül is energiát vásárol, különben honnan lehetne ezeknek a járműveknek az üzemanyagát biztosítani. Elmondta, hogy tudatában vannak annak, hogy a menetelők számára ingyen üzemanyagot ígértek. Ha bebizonyosodik, hogy ezt az EU nem az oroszoktól vásárolja, akkor Oroszország eláll az eddigi kedvezmények biztosításától és meg fogja emelni az EU felé árait. Van Der Hórukk kérte, hogy két napon belül Moszkvában tárgyalhasson, hogy megújítsa az EU energia ellátására vonatkozó szerződést.

Kafwimbi ezredes és Johannesbogile professzor telefonon kitárgyalták a fejleményeket, jól mulattak, majd a professzor hozzátette. Járjátok az utatokat teljesen ártatlanul, mint akiknek fogalmuk sincs a háttérjátékokról. Addig vagyunk biztonságban, amíg nem tudják, hogy mi tudjuk...

A tömeg pihent két napot, a depókból evett, ivott, majd összerendeződött és útra készen állt. Felsorakoztak a dobosok, akik talán a legtöbbet dolgoztak és vártak. Az ezredes csak ennyit szólt: innen aztán jól nyissátok ki a szemeteket... de csak a szemeteket! Halk kacaj futott végig a sorokon, majd a dobok ütemére megindultak. Granadában jártak és figyeltek. Fejük felett ettől kezdve helikopterek köröztek, melyek hangja versenybe szállt a dobokéval. Az épületek mindegyike olyan volt, mint amilyeneket a gyarmatosítók annak idején maguknak építettek saját hazájukban. Ott kitűnt az az egy-két hatalmas épület, itt egymás hegyén-hátán nem voltak annyira feltűnőek. Honnan telhetett nekik mindegyik? Az utcakép megváltozott, minden sokkal rendezettebb, tisztább lett. Az emberek oda mehettek, ahova akartak, nem állították meg őket, nem kérdezték meg tőlük, hova més, mi van nálad, mit viszel a táskádban? Nem voltak ellenőrzési pontok, mindenki mehetett, ahova akart. Nem értették. Ők miért nem mehettek sehová, miért voltak helyükhöz láncolva? A sok nem szabadot hirtelen felváltotta a sok szabad. Az imám bölcsen megjegyezte, hogy úgy se jó, meg így se jó. Amikor hazájukban katonát, vagy rendőrt láttak, bajt sejtettek, alig tudták, hogy leplezzék félelmüket, itt pedig az emberek rájuk se hederítnek. Ha ezek itt nem állítanak meg senkit, nem igazoltatnak, akkor mi a dolguk? Avagy mégsem? Mégis megállítanak, mégis igazoltatnak, de nem a helyi idevalót, hanem az idegent. Őket elviszik. Miért kell az a sok papír az idegennél, és miért nem kell egy papír sem a helyieknek? A tömeg ballagott, eleinte idegenkedve helyezte lábát az idegen földre, de dobjaik ide is behozták Afrikát és őseik szellemeit. Itt, idegen földön, a menetelők között nem csak a politikai, hanem a kulturális határok is feloldódtak. Már nem

csak országnevek, hanem törzsi hovatartozás szerint sem különültek el. Itt ők afrikaiak voltak, pont úgy, ahogy őket itt kezelték. A spanyolok nem ijedtek meg tőlük, csak a számuk volt számukra rettentő. A lelkük nem állt messze. Látszott, érződött, hogy a ritmus itt is benne van mindenkiben, hiszen a ritmus, maga az élet! Még az öreg nénikéket is megringatta a dobok üteme, de valahogy másképp.

Kafwimbi ezredes az este tanácskozássra hívta össze a menetoszlop vezetőit. Megbeszélte velük, hogy a továbbiakban a százmilliós tömeg szétszóródik Európában. Kijelölte azt, hogy kik milyen országokba vezetik a rájuk eső milliókat. Az embereknek a depók fognak szálláshelyül szolgálni, ott találnak élelmet és ruhát, ezek állandó feltöltéséről a nagyhatalmak gondoskodnak. Ő pár emberével végig fogja járni nyugattól keletig az egész EU-t, hogy maga is képbe kerüljön és egyben összegyűjtse a menetelők tapasztalatait. Jövő év február végéig mindenkinek Kelet-Európa keleti részében kell lennie, hogy onnan márciusban tovább tudják folytatni útjukat Oroszország felé. Megbeszélték, hogy ez alatt az idő alatt miként tartják a kapcsolatot egymással és a központtal. Végül is az EU egész területe nem nagyobb, mint két-három Afrikai országgé együtt! Így elszóródva is egymás szomszédságában leszünk és fogunk tudni egymásról, mondta az ezredes.

A szétszóródás már másnap elkezdődött, a százmilliós tömeg Spanyolországból kiindulva szépen lassan elárasztotta Európát és elfoglalta a depókat. Megváltozott Európa etnikai összetétele. A gazdagabb régiókban, vagy városrészekben az emberek magukra zárták az ajtókat és további biztonsági intézkedéseket tettek. Rémhírek terjedtek el a fekete csőcselék rablásairól, erőszakoskodásairól. Egyesek még saját kocsijukat is felgyújtották mondván, hogy ez is a menetelők bűne. A szegényebb városrészekben kedvesebben fogadták őket, megosztották velük élelmüket és a dobok hallatán nagy össznépi mulatságokat tartottak. Együtt mozgott fekete és fehér, a szegénység egybemosta őket.

Egy napon Van Der Hórukk kereste az ezredest. Találkoznunk kell, mondta. Rendben, várom, felelte az ezredes. Van Der Hórukk helikoptere hamarosan megérkezett. Az udvariassági köszöntések után rákezdett. Tárgyaltam az Orosz Birodalom képviselőivel, akik a nekünk szállított gáz árát csak abban az esetben nem emelnék, ha Önök itt töltenék a telet nálunk és ezzel a gázzal fűthetnénk depóikat. Mi két hete megegyeztünk ugyan a három hónapban, de nem lehetne ezt módosítani, hogy hat, esetleg hét hónapig maradjanak? Kafwimbi ezredes a fejét vakarta, mint aki nem tudja mitévő legyen. Én a fiainak havat ígértem, szép, fehér, vastag orosz hótakarót, mondta aggodalma-

san, most hogyan változtassam meg a szavamat? Kérem, kérlelte Van Der Hórukk, tegye meg és én garantálom, hogy az Alpok havai legalább olyan szép látványt fognak nyújtani. Újfent kezét ráztak és Van Der Hórukk, mint aki jól végezte dolgát visszaült a helikopterbe, majd eltávozott.

Pár hét alatt mindenkinek került hely és az ezredes kísérével megkezdhetette körútját. Először Nagy Britanniába látogatott. 2021-ben átadták a szigetországot Franciaországgal összekötő hidat is, így már nem csak komppal és a föld alatti gyorsvasúttal, hanem hídon is át lehetett menni Angliába. Az ideérkező tizenötmillió menetelő csak gazdasági szempontból váltott ki érzékeny hatást, az angolok megítélése felénk mit sem változott az elmúlt négy-száz évben. Nem mutattak meglepettséget az újdonsült milliók láttán, továbbra is ugyanúgy locsolták a pázsitot, vagy mentek dolgukra. Viselkedésükben ugyanazokat a normákat követték, mint a gyarmatokon, ők a maguk világát tartották, abból mit sem engedtek. A baj a fiatalokkal volt. A kábítószeren felnőtt nemzedéket már nem az angol kiméertség és normák jellemezték. A nemzeti karakter ezen a ponton megváltozott. Mint ahogy a bevándorlók is sokat változtattak ezen a híres nemzeti karakteren. A vendégeknek azonban sok minden feltűnt. Honnan vannak a ruháik, mit esznek, honnan a kávé, a tea? Ha végigkövették a láncot, hamar rájöttek, hogy gyakorlatilag minden, amit hordanak, használnak, olyan alapanyagokból áll össze, ami helyben nem található. Ha a gyapot tőlünk jött, majd ők bagóért megvették tőlünk, akkor miért adják el az abból készült ruhákat nekünk méregdrágán? Miért nem nálunk dolgozták fel? Miért nem ott van helyben a ruhagyár, kérdezték? Az ezredes a fiatalokkal elment a British Múzeumba. Végigmentek az emberiség kialakulása és a népek kultúrája bemutatótermein. Maga a múzeum nem is szólt nagyon a britekről, ezért a British megjelölés csak a helyre vonatkozhatott, ahol a múzeum állt. Egyébként a tárlatok anyaga a világ minden részéről, különös tekintettel Afrikából származott. Jelen voltak zimbabwei és zambiai anyagok. Isa és Malik megdöbbenve álltak saját szülőföldjük leletei előtt. A Nagy Zimbabwe képei, kövei, használati tárgyai, melyekről ők csak hallottak, de ott, lakóhelyükön nem láthattak. Mellettük a leírások, ismertetések, melyek sokkal több részletet közöltek, mint amit egy otthoni tudós tudott. Miért tudnak ők rólunk sokkal többet, mint amit mi tudunk magunkról, nagypapa? Isa kérdése az ezredest is elgondolkodtatta. Azért jöttünk el ennyien otthonról, válaszolta, hogy mindenki úgy tanuljon meg látni, ahogy te, fiam. Ha ennyi ember így lát, mint te, akkor ez a százmillió elég lesz talán arra, hogy ha hazamegy, a többieket is erre a látásmódra állítsa át. Akkor meg fog változni né-

pünk és amit itt látsz, az haza fog kerülni oda, ahova való. Akkor abból a gya-
potból is, amit mi termelünk, a mi gyárainkban lesz ruha és mi fogjuk eladni
a világnak olyan áron, ahogy azt velünk teszik. Isa kezdte érteni, miért olyan
fontos ez a menetelés. Ettől kezdve ő volt az, aki testvéreinek mindenre fel-
nyitotta a szemét. Együtt olvasták népeik, törzseik történetét, legendáit, me-
lyeket még Ko-kótól sem hallottak. Itt találtak jócskán leírást Lobengula ki-
rályról, Mzilikaziról és Chaka Zuluról. Ha a nagymama itt lehetne és láthat-
ná ezeket, sóhajtott fel Malik! Nézzétek, kiáltott fel Yolan, az én népem ru-
háit, használati tárgyai is itt vannak! Odamentek hozzá és együtt olvasták el a
bemba nép történelmét, hagyományait. Én mindig kérdeztem anyut, folytatta
Yolan, hogy meséljen múltunkról, de nem tudott semmit sem mondani. Min-
den itt van. Akkor ezek szerint, ha mi, afrikaiak a saját múltunkkal tisztába
akarunk kerülni, ide kell jönnünk Európába? Csak itt tudhatjuk meg, hogy
végül kik is vagyunk? Na, látjátok, válaszolt az ezredes. Ha a kultúra nem fog-
lalhatja el saját népünk tudatában a megérdemelt helyét, akkor mások profi-
tálnak belőle. Ti most felismertétek, hogy mit jelentenek ezek a tárgyi és írá-
sos emlékek, de amíg egy könyvet nem tudnak helyén értékelni odahaza fia-
ink, mert nem lehet megenni, addig a mi kultúránk is másokat fog gazdagítá-
ni. A másik oldala pedig, folytatta az ezredes, ha mások elveszik tőletek kultú-
rátokat és nem ismeritek népetek hagyományait, akkor magatokat sem ismer-
ritek, így gyökértelenné váltok. A gyökértelen ember pedig a helyét keresi és
könnyű az ilyet beilleszteni olyan idegen kultúrákba, ahova ő eredendően nem
is való. Jól figyeljete, fiaim! Nem csak fegyverekkel lehet egy népet elpusztí-
tani, hanem úgy is, ha emlékeitől, hagyományaitól megfosztják őket. Ezeket a
leleteket közülünk mind a tizenöt millió, aki a szigetországba jött, látni fogja,
erről gondoskodom! Ugyanígy látni fogják a párizsi Louvrét és a többi nagy
múzeumot is azok, akik ott vannak. Látniuk kell, hogy mi népeik kultúrája
és el kell olvasniuk, hogy kik is ők. Nem tudják! Megfosztották őket ettől! Ha
tudnák, vigyáznának egymás értékeire és nem lehetne egymásnak ugrasztani
őket, ahogy azt Nigériában és Szudánban tették. Csak egy gyökértelen nép,
aki számára a kultúra érthetetlen és hiábavaló, képes barbár cselekedetekre. Itt
Európában azóta nincsenek háborúk, amióta megtanulták tisztelni egymás ér-
tékeit és kultúráját. Nekünk egy napon vissza kell kapnunk ezeket a tárgyakat,
emlékeket, hogy újból legyenek gyökereink. Ez a nap akkor fog eljönni, ami-
kor a szíveinkben és az agyunkban is lesz ezeknek helye. Ha ez az idő eljön,
minket sem lehet majd olyan könnyen egymásnak ugrasztani. Addig bizony

ide kell jönni, hogy magunkat megismerjük. Most százmillió afrikai fogja felfedezni magát, ami teljesen más, mintha egyenként jöttünk volna!

A fiúk az ashantik termébe tévedtek ahol egy hatalmas gyűjtemény mutatta be Ghána Kumasi vidékének óriási anyagát. Ezt Princnek látnia kell, kiáltották! Szólunk Princnek és a töbieknek! Szóljatok csak és szóljatok az ibóknak, jorubáknak és hauászáknak is. Róluk is itt vannak a leírások. Úgy osztottam el a népet, hogy ők itt legyenek. Akiket franciák gyarmatosítottak, azok Párizsban fognak szembesülni ugyanezzel.

A testvéreket annyira lenyűgözték a kiállítás anyagai, hogy másnap Princzel, Helmuttal Benjaminszal és nyomukban egy hatalmas emberáradattal újból elmentek a múzeumba. Végigmutogatták felfedezéseiket. Princ az ashantik anyagai előtt nem akart továbbmenni, ahogy senki sem a saját népet bemutató tárgyak, leírások előtt. Ekkor az egyik joruba felkiáltott: az ott a nagyapám! Az ő ruhái és botjai vannak itt! Mennyit kerestük, de sehol sem találtuk! Felnevetett a nép, de Princ nem tudott nevetni. Princ ott állt megkövülten az egyik vitrin előtt és egy képet bámult. A képen az ashanti király volt látható egyik asszonyával, aki jól láthatóan terhes volt, az asszony a kezében egy csecsemőt tartott. A kép melletti leírásból megtudta, hogy a király harcokat folytatott az ashantik aranyának megvédéséért, de egy napon megmérgezték és családját is ki akarták irtani. A képen látható asszonya a gyerekkel eltűnt. Számos monda terjeng róla. Egyesek szerint madárrá változott és azóta is ott kering az ashatik földje felett. Mi van veled Princ, kérdezte Helmut? Ha fehér lennél, azt mondanám sápadt vagy, de így azt mondom, hogy szürke! Nézd azt a képet, felelte halál komolyan Princ, és olvasd el a szöveget, Helmut! Princ az ujjával a képre mutatott. Az ott az anyám, aki éppen Feliciával terhes, a kezében pedig én vagyok. Ezért nem ismerhettem apámat! A madár legendáról is tudok. Nagyanyám terjesztette akkor, amikor később anyám is meghalt. Princ, akkor te a király fia vagy, mondta Helmut! Igen és a te feleséged, pedig a király lánya! Ez a rohadt arany! Ez okozta szenvedésünket. A hírek gyorsan terjedtek a feketék között. Kitudódott, hogy Princ ki is valójában. A legfontosabb, hogy ő maga is tisztába került vele. Egészen más ember lett, bár humorát megtartotta. Este egy népes társaság kereste fel, akik nem csak Ghánából, hanem Afrika számos tájáról származtak. Letérdeltek előtte és fejüket a földre hajtva csak ennyit mondtak: Felség! A hagyomány visszatért. Princ meghatottan állította fel őket, de ők továbbra is a földet nézték, nem emelték tekintetüket Princre. Hagyjátok már, fiúk! Az egyedüli, amit bánok, hogy a német sógorom ingyen kapta meg a húgomat, Feliciát. Pedig egy ashanti királylányért

rengeteg hozomány jár! Ekkor elnevezték magukat, de Princ ettől kezdve tudta, hogy miért hívták Princnek.

Másnap hatalmas tömeg lepte el London minden helyiségét. A fekete sereg önmagát akarta felfedezni mindenhol. Látták a hatalmas épületeket, villákat. A gyarmati világban azt hitték, azért élnek náluk olyan jól az angolok a gyarmatokon, mert Angliában szorgalmas népek laknak, akik ellátják őket minden jóval. Rájöttek, hogy fordítva volt. A gyarmatokon élőknek a semmittevés mellett arra is futotta, hogy onnan lássák el hozzátartozóikat és ők se tegyenek semmit. Az életmód ezt mutatta. Senki sem látszott megtörtnek, a munka által megviseltnek. Mintha mindenkit eltartottak volna valamilyen idegen helyről. Dolgoznak valamicskét, van idejük klubokba járni, megbeszélni a világ dolgait és mindezért fizetést is kapnak, nem is akármilyet. Úgy fest, mint ha a WESTERN UNIONNAL nem innen küldenék Afrikába, hanem onnan ide a pénzt. Bank bank hátán, pénzintézetek, irodák és sehol egy bánya! Mindegy van áram, víz, van hús, élelem és nem törik össze magukat! Ezek a népek képtelenek lennének külvilág nélkül meglenni. Ők maguk valóban szabadon, jogaik teljes tudatában élnek, de szabadságuk csak rájuk vonatkozik, másokra nem. Ez egy egyirányú szabadság, melyben ők ezt külső erőforrásokból tartják fenn. Ha nem lenne harmadik világ, önmagukban életképtelenek lennének. Most, hogy más nagyhatalmak osztották fel a világot, már alárendeltek lettek. Nem kell tőlük félni. Ami most látható, az a dolgok tehetetlenségéből fakad. Forrásaik ki fognak apadni, mert túlfejték a tehenet és nincs új, ahonnan betáplálást nyernének. Pedig... ahogy a kultúrát kezelik, megérdemelnék, hogy velünk maradjanak! Talán, ha rájönnének, hogy mi és ők partnerek is lehetnének! De nem, túl sok az előítélet és a gondolkodásban sem az alkotás, hanem a szerzés dominál. Így nehéz.

Kínai, vagy indiai múzeumoknak biztos nincs ashanti gyűjteménye és nem is lesz! Ők csak a saját kultúrájukat ápolják.

Külföldi bevándorlók milliói lettek külsőségekben angolobbak az angoloknál, de nem csak a külvilágnak, hanem saját maguk számára is idegenek maradtak. A menetelők tömege látott, hallott és értett mindent, jót is rosszat is. Eddig a külvilág egy megközelíthetetlen csodaországgként élt vágyaikban, de most, hogy itt vannak látták, hogy a csodaország csodái főként az ő vállaikon nyugodtak. Ezek a csodák ilyen erővel otthon is megtörténhetnének, Afrikában.

Az ezredes ideje lejárt és tovább állt embereivel Franciaországba. Búcsút vettek Princről a király fiától és stábjától.

Franciaországban Cheik és imám barátja vezette a menetelőket. Az ezredes itt egy fokkal lazább életet talált, mint Angliában, de ugyanaz a látvány tárult elé. A szabadság és a gazdagság külső forrásokból táplálkozott. Amíg ez ki nem fut, addig tart. Nem gondoltak a jövőre. Ahogy Afrikában nem volt jövőkép, csak a mában éltek a nyomor miatt, úgy itt sem látszott a jövő, csupán itt a ma gazdagságában élnek és el nem tudják képzelni, hogy a holnap szégyensége beköszönt.

Párizsban már a testvérek követelték, hogy menjenek a Louvre-ba. Isa és Yolán maguk keresték meg Cheiket és az imámot, akiket arra kértek, hogy először a menetelők magjával együtt tekintsék meg a tárlatot, majd azok vezessék körbe később a többieket is, amíg itt tartózkodnak. Cheik és az imám nem értették, mi ez a buzgalom a fiatalok részéről, de szóltak embereiknek és elmentek a világ történelmét bemutató egyedülálló anyagot megtekinteni. A kezdeti értetlenséget hamar felváltotta a figyelem, azt pedig a lázas nyomozás. A nyomozást itt is mélységes döbbenet követte. Cheik több órát tanulmányozta a Fuláni Emirátus gazdag anyagát, melyben számos használati tárgyat felismert. Ezután a sorokat böngészte. Ebben megtalálta egykori híres birodalmuk leírását, amely a Szahara déli részén fekvő összefüggő sávban ismertette elhelyezkedésüket. További térképek mutatták a birodalom részekre esését és azt, hogy ma ebből csak a hausza kormányzóság maradt Nigériában. Cheik tágra nyílt szemekkel olvasta emíreik neveit, akiket ő csak hallomásból ismert. Ezt minden fuláninak látnia kell, szólt el magát. Ugye mondtam, ripakodott rá Yolán, de te nem hitted el, milyen fontos ide jönni! Holnaptól a fulánik zárt láncban itt lesznek minden nap, ismételte meg Cheik Yolán felé az ígéretét. Nézzétek csak, szólt az imám! Ott, a képen az az én soninge falum és a mecset, amit a mekkai Zemzem forrás vizének felhasználásával építettünk. Olvassátok el mit ír mellette az a kis közlemény, nem látom, rossz a szemem. Cheik felolvasta az imám mecsetről elmondott történetét szóról szóra. Ezek mindent összegyűjtöttek! Oda nézzetek, a láncok! Ugyanolyan láncokat és bilincseket állítottak ki egy helyen, amilyeneket Cheik talált az egyik arab épületben és az imámnak adott. A képen mellette soningéket és volofokat mutattak rabláncra fűzve, hasonló láncokkal. Ezek itt az őseim, mondta az imám meghatottan. Nagyapám mesélte, hogy gyerek volt, amikor a falunkba jöttek az arab rabszolgavadászok. Összefogdosták az embereket, férfiakat és nőket, majd elhajtották őket. Senki sem tudott róluk ezek után. Én egy nagyon régi muzulmán családból származom. Egész életemben az a bizonyítási vágy hajtott, hogy az Islám nem ilyen. Ezért tanultam Kairóban az Al-Azhar egyetemen és ezért

lettem imám. Mindig az vezetett, hogy megtisztítsam vallásunkat attól, amit azok a brigantik ráaggattak. Ezek után nem átnak missziókat küldeni, hogy minket tanítsanak a vallásra! A teremben további képeket, eszközöket mutatnak be a bambarák királyságából és dogon földről. A látottak mindenkit lenyűgöztek és értették a fiatalok reggeli buzgalmát. Most őket is hasonló érzések töltötték el. Honnan tudtátok, hogy mit fogunk látni, kérdezte Cheik? Onnan, mondta a legfiatalabb Malik, hogy voltunk Londonban a British Múzeumban, ahol a volt angol gyarmatokról hasonló anyagot mutattak be. Ott olvastuk el azokat a történeteket, amelyek rólunk szóltak és nem is tudtunk róla. Azóta tudom, hogy én mekkora nagy ember vagyok, nem akárcsi, szólt a félvér gyerek, aki fekete kultúráját már kezdte ismerni, de a fehérről fogalma sem volt. Akkor egész Afrikával ezt tették, kérdezte Cheik? Nem is baj, válaszolta a bölcs imám. Ahogy a helyzet ma kinéz, egyelőre jobb kezekben vannak itt dolgunk, mint nálunk, hangzott el ugyanaz az imám részéről, mint amit az ezredes mondott Londonban. Te oda mernéd-e adni ezeket a tárgyakat a törzsednek, kérdezte az imám? Eldobnák őket, mint amit szükségtelen továbbcipelni, mert fölösleges teher a szekereteiken, amikor vándoroltok! Ugyanígy veszték el emlékeiteket, és vált az egész történelmek az enyészeté. Nem csak ti, hanem akik mi itt vagyunk, mind így jártunk. Ezek az emberek itt Európában igaz, megfosztottak múltunktól, amikor összegyűjtötték és idehozták ezeket a tárgyakat, de nézzünk tükörbe, magunk is megfosztottuk önmagunkat attól, hogy tudjuk, kik vagyunk! A látottak egy nagy pofon volt arra, hogy felébredjünk. A társaság szétszéledt és tudták milyen szemmel vizsgálják ettől kezdve a helyet, ahol voltak.

Franciaországban is rengeteg bevándorló élt, akik hazautalásaikkal tartották életben az otthon maradottakat. Rengeteg ember, rengeteg indokkal hagyta el annak idején hazáját. Volt, aki vendégmunkásként kezdte, majd a család később követte őt. Voltak politikai menekültek, karriert építők, és bűnözők, a legtöbben mégis a jobb megélhetés reményében jöttek. Keveseknek sikerült, sokaknak nem. Már több generációs bevándorlók voltak, de boldog ember, nem sok akadt közöttük. Két kultúra között a földre esve kényszerpályára kerültek. Sokukat a sors arra kötelezett, hogy másik tízet tartsanak el a távolban. Azok pedig nem hagyták őket élni leveleikkel, telefonjaikkal. Tömegeknek jelentették ők otthon az egyedüli pénzbevételi forrást átutalásaikkal.

Kafwimbi ezredes úgy összegezte, hogy Nyugat-Európa nagyon szegény. Nem rendelkezik sem alapanyagokkal, sem erőforrásokkal, sem energiával, ezeket mind kívülről kell betáplálni. Az alapanyagok feldolgozásából és ma-

chinációkból él, mert e nélkül nem lehetne ilyen kis munka befektetésével ilyen magas életszínvonalon élni. Ha összefogna Afrikával egy machinációt nélkülöző együttműködésben, akkor ez lenne az utolsó reménye arra, hogy a mostani nagybirodalmak fel ne falják. Afrikának pedig azért lenne szüksége Európára, mert nélküle nem ismerhetné meg múltját, kultúráját és önmagát. Kafwimbi ezredes erről tájékoztatta Johannesburgi professzort, aki számos hasonló tartalmú közleményt adott ki. Ezekre sok európai nemzetállamtól érkezett pozitív visszajelzés, akik értették az üzenetet, egyedül Van Der Hórukk nyújtott be tiltakozó jegyzéket.

Kafwimbi ezredes tovább utazott Németországba. Bár Németország csak kevés területhez jutott Afrikában, a német gazdasági gépezet ott is érezhető volt. Az ideérkezett menetelők nem azokkal a németekkel találkoztak, akiről a világ beszélt. Volt egy generáció, amely egy vesztes világháború után összefogott és a semmiből újjáépítette az országot. Ez büszke lehetett arra, amit tett, még akkor is, ha rengeteg segítséget kapott hozzá. Ezeknek gyermekei már nem építettek újjá semmit, beleestek egy gazdag állapotba, amit elődeik teremtetek meg. Ők már nem annyira ismerték, mi az a munka, ezért a munka mellett az ügyeskedés is szerepet kapott. Az ő gyermekeik pedig, akik a mában élnek, átbillentek az ügyeskedések területére, mert csak így tudnak versenyben maradni francia és angol társaikkal. Ahhoz, hogy a munka is szerepet kapjon, mert termelni csak kell, azt valahova kihelyezték, ne is lássák és más nyakába varrták, majd behozták a készterméket, mintha maguk állították volna elő. Az ezredes kísérteties hasonlóságot figyelt meg a németek mai működési elveiben ahhoz képest, mint amit annak idején az angolok és franciák Afrikában tettek. Mióta a három nagyhatalom új egyensúlyt hozott létre, Afrika kapui lassan becsukódtak az angolok és franciák előtt. Akkor viszont a németekkel együtt kikkel teszik ma ugyanezt, amit velünk tettek, hogy tartani tudják életszínvonalukat, kérdezte magától az ezredes? Találtak talán egy másik régiót, ahol ugyanazt játsszák el, mint velünk, annak idején? Hol lehet ez a régió?

Az ezredes sokat töprengett mialatt látogatást tett számos depóban, hogy ellenőrizze az ellátást és a depók fűtését, mert időközben téliesre fordult az idő. A menetelők csak a hidegre panaszkodtak, a németek nem sokat törődtek velük. Mindenesetre alig várták, hogy innen továbbálljanak, mert Afrika mosolya hiányzott az arcokon.

Az ezredes további terveiben Kelet-Európa szerepelt. Kína oda is rengeteg depót telepített. Magyarországra érkezve látta, hogy a depókban nemcsak afrikaiak, hanem helyiek is akadtak szép számmal. Mohamed volt itt a menete-

lők vezetésével megbízva, hiszen itt élt nővére gyermekeivel, ebben az országban, akik magyar apától születtek. A hideg tél amúgy is depressziós hangulatot kölcsönzött a tájnak és ezt a helyi lakosok depressziója tovább növelte. Nem volt egy mosoly sem az arcokon, az emberek magukba fordultak, látszott rajtuk, hogy teljesen elszegényedtek. Aki tudott, az afrikaiakhoz húzódott, hogy ők adjanak enni és legyen hol aludniuk. Az ezredes még így is megcsodálta ezt a gyönyörű országot. Láta, hogy az utcák üresek, mindenki dolgozik valahol. Nincs élet! Akinek munkája van, az hajt, néha tíz-tizenkét órát. Ez igen, ez gazdag ország lehet, ha ennyit dolgoznak polgárai, de hol dolgoznak? Észrevette, hogy egy helyi vállalat sincs, mind angol, francia, német, vagy más. Akkor megértette az ezredes, hogy hova helyezik ki azt a munkát a nyugatiak, aminek eredményét ők, a másik oldalon élvezik. Ki alakította ezt így, kérdezte az ezredes? Nem kapott választ senkitől. Még így is büszkéek voltak a helyiek, hogy az EU tagjai közé tartoznak. Az ezredesnek felötlött Isa kérdése, amit legelső alkalommal feltett, amikor Botswanában először találkoztak. Ő akkor a fehérek szegénységére kérdezett, mire a professzor az válaszolta, hogy a szegénység nem válogat, csak a gazdagság. Most itt van előtte minden, amiről a professzor beszélt. Néhány helyi itt is nagyon gazdag, ők az elit, akár Afrikában, akik kiszolgálták a külföldi cégeket, miközben a nép elszegényedett. A dobosok és a menetelők próbálták a helyieket jobb kedvre deríteni. Azok nem tudták mihez kezdenek. Ugyanúgy saját rögükhöz voltak kötve, akár ők Afrikában, csak itt nem a hatóságok tartották vissza az embereket, hanem az állandó befizetések és adók. Ha két hétnél tovább maradtak valahol, akkor nem tudták befizetni csekkjeiket időben, így akár távollétükben is elárverezték vagyongukat. A végeredmény ugyanaz, mint Afrikában: vagyonvesztés. Afrikában a helyzet annyiból volt jobb, hogy ott csak elvesztették mindenüket az emberek és nullán megálltak, de itt a csekkek mínuszba viszik a népet, mindenkinek adóssága van. Már nem azért dolgoznak, hogy éljenek, hanem azért, hogy a mínuszos állapotból a nulla felé törekedjenek. Matematikailag tehát az éhező afrikai földrész jobban áll, mint ez a nép. Az ezredes a fejét csóválta. Már-már afrikai segélyek küldésén gondolkodott, amikor megnyugodott. Hiszen most is segítjük őket, hiszen depóinkból esznek, és néhányan ott is alszanak közülük, gondolta. Tehát a nyugati életszínvonal és fogyasztás terhe, megint másokon oszlik szét, folytatta gondolatait. Mi lesz, ha már ők sem lesznek?

Az ezredes az egyik depóban csatlakozott a tévénézőkhöz. Régi ismerőse, Van Der Hórukk tűnt fel a képernyőn a kelet-európai vezetőkkel. Azt a bejelentést tette, hogy a megnövekedett orosz energiaszállítás miatt az EU kínai és

indiai hiteleket vett fel és ezeknek a hiteleknek a kelet-európai termőföldek a fedezetei. Ez önmagában is véve egy szenzációs örömhír, mert ezzel a kelet-európai országok megváltották magukat az EU csatlakozási pótdíj fizetése alól. A kelet-európai kormányfők bólogattak és bár ettől kezdve rájuk hárult e hitelnek a terhe, ők azt a további örömhírt jelentették be, hogy a földtulajdonosok egy kis többletkiadással akár meg is válthatják magukat e hitel terhe alól. Ugyanis, ha jól megnézik a földhivatali nyilvántartásaikat, aki eddig tiszta tulajdonnal rendelkezett, az mára már nem az, de következő hónaptól küldik a termőföld csatlakozási pótdíj csekkeket és ezek szorgalmas havi befizetése már tíz év alatt azt eredményezheti, hogy leveszik a terhelést az ingatlanjáról. Az ezredes ezzel mindent értett. Ezek a népek nagyobb slamasztikába kerültek, mint mi valaha is voltunk, mondta magában. Ha volt fekete rabszolgaság, akkor van fehér rabszolgaság is, mert ez az. A láncok helyét a kötelezettségek és a csekkek váltották fel. Ezekből a modern láncoktól sokkal nehezebb megszabadulni, mint azoktól a vaaktól! Azt, ha egyszer levertük magunkról megszabadultunk, de ezt, ha befizetik, új csekk érkezik a helyébe. Nekünk legalább van aranyunk, gyémántunk, mindenféle ércünk, rengeteg potenciális energiaforrásunk, legalább ott dereng egy kis remény, hogy kijövünk a szorításból, ha az eszünk is meg lesz hozzá. Ezeknek a csóróknak semmijük sincs, csak pont az eszük van meg, ami nekünk hiányzik. Ha pedig így folytatják, eszük se lesz, mert akikre építhetnének, elmennek máshová, ahol jövőt építhetnek maguknak. Talán éppen mi fogjuk elcsalni őket, fontolta meg a dolgot az ezredes.

Mohamed meghívta az ezredest és unokáit a nővéréhez. Az unokák alig várták már, hogy találkozzanak a vegyes házasságból született sorstársaikkal. Mohamed nővére sok szeretettel fogadta a vendégeket, rengeteget készült, süttött, főzött. Amikor ajtót nyitott, befedte a fejét a hagyomány szerint és megakadt a szeme a fiatalokon. Ti vagytok.... igen, mi, válaszolták. Zimbabwéből, ugye? Én Zambiából, válaszolta Yolán. Kerüljetek beljebb. A szobában a testvérek tökéletes hasonmásaként várta őket Miriam és Attila, a szudáni asszony két gyermeke. Beszélgetésbe elegyedtek. A fiatalok, mintha ezer éve ismerték volna egymást, úgy társalogtak. Yolán és Miriam különösen szoros barátságot kötöttek. A fiúk is nekikezdték az ökörködésnek, amit a lányok hangos kacajokkal jutalmaztak. Az ezredes váltott pár udvarias szót és az életről kérdezett. Milyen itt Kelet-Európában? Nagyon nehéz, válaszolta az asszony. Annak idején nem tudtam, hogy mi a különbség a két Európa között, ma már tudom. Gyermekeim az egyedüli reményeim. Mi van a férjével, kérdezte az ez-

redes? A férjem, legyintett az asszony, a férjem eltűnt valahol Afrikában. Az asszony úgy beszélt, mint aki kevesebbet szól, mint amit tud.

Yolan a szobában csak a gyerekekről és az asszonyról látott fotókat. Nincs az apukátookról fotó? Nincs, az anyu elrakta őket valahová, mi sem tudjuk, hol vannak. Az enyémről van. Majd Yolan elővette azt a fotót, amit anyja adott neki indulás előtt. Miriam szeme könnybe lábadt, de Attila is küszködött, hogy ne kövesse. Ő a mi apukánk is, tört ki Miriam hangosan felzokogva. Mi van, gyerekek, mi történik itt, rohant be a szobába az asszony és az ezredes. Akkor meglátta az asszony Miriam kezében férje korabeli fotóját és hal- kan megkérdezte: hogy van anyátok Ireen és Thandi? Most az ezredesen volt a sor, hogy elájul, de türtőztette magát. Maga tudta, hogy ők... igen tudtam, válaszolta az asszony. És még hány gyerekről tud, kérdezte az ezredes? Még egy idősebb bátyjuk van, Balázs. Ő fehér. Ennyien vannak. A testvérek nem tudták, hogy sírjanak, vagy nevéssenek örömeükben. Már ő miattuk is döntött az ezredes úgy, hogy a márciusi indulást itt várják meg.

Bár a testvérek nagyon szerették volna, ha Miriam és Attila is csatlakoznak a menetelőkhöz, de őket is kötötték azok a láthatatlan láncok, melyek minden kelet európai polgárt kötöttek. Mozgásképtelenek voltak.

Az orosz diplomácia mindent megtett, hogy a menetelők az EU területén jól érezzék magukat és ne menjenek tovább. Ezzel szemben az EU, India és Kína érdekei a mellett szóltak, hogy igenis, a menetelők folytassák útjukat és legeljék le az orosz gazdaságot is. Helmut rengeteg hívást kapott Olegtól és Moszkvából, melyben felszólították, hogy tegyen meg mindent a menetoszlop megállítására. Helmut nem is értette mit várnak tőle, ezért nem nagyon vette komolyan a hívásokat.

Van Der Hórukk nagyon a szívére vette az oroszok csapdáját, mellyel hitelkényszerbe hozta az EU-t, ezért bosszút esküdött. Maga ment el Kínába és Indiába támogatásért ahhoz, hogy a Moszkvába irányuló százmilliós tömeg minél előbb elhagyja az EU területét. Kína és India nem volt rest további hiteleket felajánlani, de Van Der Hórukk ezeket udvariasan elhárította és négyszemközti tárgyalásokon csak annyit kért: tök mindegy hogy, de szúrjunk ki Szásáékka! Ezt így, ebben a formában már mindenki értette és a menetelők ezzel felkerültek a világpolitika kiemelt témái közé. A követségek mindenhol titkos utasításokat kaptak a tömeg támogatására.

13. FEKETE GETTÓK

Két hónapba telt, mire a hajók az Amerikába tartó tömeget át tudták hozni az észak-afrikai partokról. Oli, aki az ide érkező menetelők vezetője volt, New York külterületén gyűjtötte össze az embereket. Afrika minden részéből került valaki a vonulók soraiba. Az amerikai feketék lelkesen várták testvéreiket. Minden hajó elé tömegek vonultak és várták, hogy a milliók megérkezzenek az őshazából. Innen kezdve nekik is volt őshazájuk, akár a többi nációnak. Ujjal mutogattak a jövevényekre. Látjátok! Ők a mi rokonaink, ők jöttek onnan, ahonnan a mi őseinket elhurcolták! Megnőtt az öntudat az amerikai feketékben, lázba jöttek a gettók országszerte. A hangulatot növelte a dobosok állandó ritmus-kavalkádja. Itt aztán nem kellett kétszer mondani, mindenkinek ringott a teste, mozogtak tagjai. Sőt, még rá is tettek! A dobok ütemére improvizáltak, hangszereket hoztak, énekeltek, nem hagyták abba huszonnégy órán keresztül. Manhattan és környéke lázban égett.

Az Egyesült Államok vezetése nem örült ennyire felhőtlenül a menetelők ideérkezésének. A már ismertetett belső viszályoktól szabdalt és pénzügyi nehézségekkel terhelt országban a menetelők púp voltak az adminisztráció hátán. Az amerikai gazdaság egykor évtizedekig meghatározó volt a világban. Ennek infrastruktúrája még ma is élt, attól függetlenül, hogy a gazdaság teljesen visszaesett. Ma már csak ennek az infrastruktúrának a lebombázása volt célja mindhárom nagyhatalomnak, nehogy Amerika vissza tudjon tápáskodni a vezető pozícióba. Emiatt a nagyhatalmak tervet dolgoztak ki, miként okozhatják a legnagyobb kárt Amerikának a menetelők. A terv megvalósításába bevonták diaszpóráikat, alapítványaikat és egyéb szervezeteiket. Ezek között szerepelt az orosz RASSZ-PUTYIN alapítvány is, akiknek kapóra jött a menetoszlop, mert itt helyben rengeteg összehasonlító DNS-analízist tudott végezni. Moszkvától azt az utasítást kapták, hogy a vizsgálatokat vegyék komolyan és az esetleges rokonságokat derítsék ki, mert ez a Birodalom érdeke is. Az alapítvány dolgozói így már a hajók megérkezésekor várták a jövevényeket és a belépéskor elsőként levették a mintákat, majd egy azonosító chipet ültettek a bőrük alá. Amerika minden fekete lakosa rokont akart magának! Tömegesen jöttek a feketék, hogy mintát adjanak, de tőlük az alapítvány pénzt kért. Erre a célra minden feketének volt pénze, így ezekkel a vizsgálatokkal a RASSZ-PUTYIN hatalmas tőkéhez jutott, melyet a menetelők támogatására kellett felhasználnia. Az amerikai feketék bőre alá is chipet ültettek. Az ezek

leolvasására szolgáló eszközök az alapítvány dolgozóinál voltak. Beindultak a komputerek és rengeteg adatot dolgoztak fel. Mindjárt az első héten négyezer emberről bizonyosodott be, hogy szegről-végről rokonok és a vizsgálat még csak most kezdődött. A chipek alapján azonosították a rokonokat, akik megismerkedhettek egymással. Kiderült, hogy annak idején Afrika nyugati partszakaszaról, Szenegáltól Kamerunig szállítottak zömében ide rabszolgákat. A rokoni kötődések kiderítése után nőtt a kohézió az afrikai feketék és az amerikaiak között. Elhatározták, hogy az amerikaiak is nagy számban csatlakoznak afrikai testvéreik meneteléséhez az Egyesült Államokon belül. Ez a hír hideg zuhanyként érte az amerikai adminisztrációt, ugyanakkor óriási örömet és szimpátiát váltott ki a nagyhatalmak vezetői között. A menetoszlop New Yorkból indult a keleti partról és Los Angeleset hirdették meg végcélnak a nyugati parton. A két pont között bárki csatlakozhatott a menetelőkhöz. A kormányra országon belülről és kívülről hatalmas nyomás nehezedett, ezért az elnök bejelentette, hogy nem hagyja sorsára állampolgárait és segítségükre siet, mint mindig. Innen kezdve a menetelők ellátása az Egyesült Államok felelősége lett, csupán még terv nem volt semmire. A nagyhatalmak sikerként élték meg a bejelentést.

Olinak az utóbbi egy esztendőben kedvezett a szerencse. Hazájában, Nigériában a törzsi viszálynak vetett véget a menet, itt pedig a kezdeti nehézségek után megoldódni látszott a menet sorsa. Ráadásul azok közé tartozott, akik rokonra leltek. Az orosz alapítvány megtalálta hozzátartozóját, J. Washington, akinek őseit pár száz évvel ezelőtt valószínűleg a mai Nigéria területén fűzték rabláncra. J. Washington középkorú férfi volt, aki egykor a Fehér Ház alkalmazásában beszédeket írt. Hatalmas ismeretanyaggal és felkészültséggel rendelkezett, mely alkalmassá tette annak idején arra, hogy a vezetők helyett ő nyilatkozzon meg a színpalak mögött. J. Washington a rokoni kapcsolatnak annyira megörült, hogy Olit mindenhova elkísérte, még a nagy menetelésre is.

Oli értesítette Kundát Lusakában, hogy a menetoszlop indulásra készen állt. A tévétársaságok élőben közvetítettek mindent. Oli nem volt a beszédek embere, de most meg kellett nyilatkoznia a nagy nyilvánosság előtt. Mikrofonokat raktak elé és mondania kellett valamit. J. Washington mellé állt és a fülébe súgott valamit. Azt, hogy Martin Luther King óta minden fekete azzal a fordulattal szokta kezdeni, hogy: Volt egy álmom! Ezek után mindent lehet mondani. Olinak erre beugrott, hogy gyerekkorában Bobo tiszteletes is az álmaival kezdte csodatévő szertartásainak felvezetését. Ő is rákezdett: Volt egy álmom, mondta. Induljunk Los Angelesbe! J. Washington mögötte állt és bó-

logatott. A tömeg hisztérikusan ujjongott, a dobok dolgozni kezdtek. Ugyanúgy indultak el, ahogy annak idején Zambiából tették. Itt azonban színesebb volt a világ. Ahogy a menet dobosai rákezdték és nekilódultak, mintha kiszivattyúzták volna az embereket házaikból. Mindenki jött és éltette a vándorokat. Kezeikben amerikai és valamilyen nemzeti zászlókat lobogattak attól függően, ki hova tartozott. Zúgott minden, a dobokat kiegészítették a trombiták, harsonák, szirénák, megindult a kavalkád, mintha a menet karnevállá alakult volna. Oli látta, amint az utazástól megfáradt arcok újjáéledtek. Hatalmas épületek mellett haladtak el. Ha felnéztek rájuk, beleszédültek. Olyan dimenziókkal találkoztak, melyekkel eddig sohasem életük során. El nem tudták képzelni, hogy lehetett ekkora házakat, irodaépületeket építeni. Miből tellett minderre? Ők otthon saját kunyhóikat is alig tudták befejezni, itt pedig... nemcsak lenyűgözte őket a látvány, hanem számos kérdést is felvetett.

A nagy menethez éppen úgy szivárogtak minden irányból a feketék, ahogy Afrikán belül tették. Csupán itt nem csak gyalog tették, hanem mindenféle kisebb-nagyobb járművekkel, lakókocsikkal is. Nem volt szükség kínai szállítójárművekre, a helyi megoldások tökéletesen kiszolgálták mindenkit. Az amerikai feketék saját fogyasztói szokásaikat erőltették az afrikaiakra is. Így rengeteg hamburger és Cola fogyott. Ennek nagyon megörült a Cola és hamburger konszern. Hatalmas kapacitásokkal szállt be a Cola és hamburger gyártásába. A konszern megrendeléseket adott a vágóhidaknak, hogy vágjanak több marhát, azok meg bíztatták a farmereket a több marha leadására. Nőtt a krumplici-igény a sült krumplihoz, a paradicsom-igény a ketchuphoz, tehát végiggyűrűztek a folyamatok. A feketék pedig falták a hamburgereket és fizetni is tudtak, hiszen a nagyhatalmak szervezetei mind beszálltak a menetelés támogatásába. A RASSZ-PUTYIN alapítványban felgyülemlett pénzek jórészt hamburgerre fordítódtak. Egyelőre nem tűnt fel semmi senkinek, csak az, hogy olajozottan mentek a dolgok. A nagyhatalmak örömmel nyugtázták, hogy a sáska hadjárat elindult, az amerikai kiszolgáló cégek pedig azt, hogy az eddig álló gépsoraikat újból üzembe helyezhetik.

A menet átszelte az óriás várost. A híres Szabadság-szobor fáklyája új szabadságot ígért. Már nem csak a svédeknek, oroszoknak, mexikóiaknak volt őshazájuk, hanem a feketéknek is. A több száz éves gyökértelenség után beköszöntött egy új korszak. A gyökerek csírája kikelt és talajt fogott. Bár az afrikai feketék sem tudtak sokat múltjukról, de látták, hogy megtestesítenek valamit, ami legalább kétszáz évre visszavezethető. Már ez is óriási fejlemény egy olyan ország területén, ahol az egész államalakulat nem idősebb 500 évesnél!

A feketék felvonulását néhol fehérek, színesek is tarkították. A menetelés kezdett többről szólni, mint Afrikáról. Afrika csupán a kiindulási pontja volt valaminek, ami ma szabadságot, megújulást, és főleg jövőt hirdetett.

A hatalmas ország polgárai belefáradtak a belő acsarkodásokba és bizonytalanságba. Szépen, lassan új milliók szállingóztak a hatalmassá duzzadt áradathoz. A helikopteresek nem győzték sorolni az államok neveit, ahonnan buszokkal, autókkal érkeztek a résztvevők. A menet túlnőtt a látványosság szintjén. Több százezer csatlakozott Alabamából, akik kezeikben láncokat emeltek a magadba. Példájukat mások, még fehérek is követték. Az egykor szabadságjogairól híres ország, amely ma más nagyhatalmak béklyójától szenvedett, megmozdult. Már látták, mit rontottak el. Felfogták, hogy egykor ők is lekezeltek a világot, kijátszották a népeket egymás ellen és ebből hasznot húztak. Keserves árat fizettek azért, mert hazugságokkal, manipulációkkal tartották életben pénzüket, amely értékét veszítette, ezért ma még országon belül is jobban elfogadják a rubelt, jüant és rúpiát, mint a dollárt. Ez húsz évvel ezelőtt még elképzelhetetlen lett volna. Fordult a kocka és ma a jelenlegi nagyhatalmak manipulálták az ő népeiket, államaikat. Belső háborút akartak kiváltani, hogy az államok egymás ellen forduljanak. Ellenérdekeltté tették őket, szorgalmazták mákültségnyek létrehozását és a kábítószer-termelést. Hatalmas leszámolásokra készítették az ezekkel foglalkozókat, átcsalták ebbe a szférába azokat, akik eddig termelő üzemekben dolgoztak és még ezer módon verték szét azt, amit Amerika korábban felépített. Könnyű dolguk volt. Azért volt könnyű dolguk, mert hiányzott az amerikaiakból az agy. Hiányzott belőlük az elemző készség, a szintetizálás, a következtetések levonása. Leszoktatták őket erről. Mindent készen kaptak a központi forrásokból és mindent elhittek. Így akkor is mindent készpénznek vettek, amikor a központi médiumokra a nagyhatalmak rátették a kezüket. Ha a tévében bemondták, akkor biztos így van, mondogatták és eszük ágába sem jutott utánagondolni annak, hogy miért éppen úgy mondták a tévében azt, amit mondtak. Nem mentek utána a források felkutatásának, nem érezték, hogy ha valami nagyon fals volt, és hitelesnek tekintettek mindent, ami elhangzott, még akkor is, ha nyilvánvaló volt. Amerika saját népe fordult lassan önmaga ellen és vált az idegen kezekbe került médiumok és érdekek áldozatává. Ott ültek a tévé előtt és még akkor is lelkendeztek, ha egy másik államban honpolgáraikat szerencsétlenség érte, mert a bemondó ezt örömhírként értékelte. A népet saját naivitása mentén szabdalták fel a nagyhatalmak...

Most ez a naiv nép ugyanilyen gyermeki őszinteséggel gyülelelt a menet-hez, mert mást sem hallott a médiumokból, csak azt, hogy napjaink hősei indulnak el a végső igazság beteljesüléséért Amerikában. Ez nagyon lelkesített mindenkit és senki sem akart lemaradni a végső igazságról. A nem fekete amerikaiak őshazájukkal kapcsolatba léptek és az egész világnak kikürtölték ezt a végső igazsággal kapcsolatos bejelentést. A világ egésze tisztában volt a menetelőkkel, hiszen mindenhol szerepeltek a napi hírekben, de sehol sem tudták elképzelni milyen végső igazságról lehet szó. Csak Amerikában szólt ez a bejelentés világmegváltó erővel. Oli is átszellemülve és fáradságot nem kímélve gyalogolt, nem vette igénybe az állandóan neki ajánlott járműveket. J. Washington kitartóan követte rokonát és mindenben kiszolgálta. A menet hatalmas olajtartályok mellett haladt el. Ekkora olajsílókat még életében nem látott Oli és rokonától, J. Washingtontól faggatózott. Az egykori Fehér házi fogalmazó kibökte, hogy Texasból töltik fel ezeket a tartályokat folyamatosan egykori embargós iraki és iráni olajjal. Hogyan, csodálkozott a válaszon Oli, kifejténéd? Igen, mondta J. Washington. Úgy húsz-harminc éve, amikor a közel-keleti válság javában zajlott, mi olajembargót hirdettünk egyszer Iránnal, majd később Irakkal szemben és ezt az egész világgal elfogadtattuk, betartattuk. Emlékszem, szólt Oli. Nos, folytatta Washington, amikor már mindenki leállt a szállításokkal, akkor a színfalak mögött, eszméletlen jó kondíciók mellett megegyeztünk az irakiakkal és az irániakkal a további szállításokban, de kikötöttük, hogy a világ felé továbbra is szidjuk egymást, mint a bokrot. Aki pedig titkon tárgyalásba kezdett velük az embargó ellenére, azt közös erővel lebuktattuk és áldozattá tettük. Ezzel az olajjal töltöttük fel a texasi kiürült mezőinket. Akkor mennyiségű olaj jött akkor, hogy még ma is használjuk. Ez is az. Ha majd elnökváltás lesz és megfordulnak az irányok, Irán netalán a legjobb szövetségesként kerül szóba, akkor olyan beszédet fogalmaznék az elöljáróknak, amiben utalnék Irán energia-ellátásunkban betöltött elévülhetetlen szerepére, tette hozzá mosolyogva J. Washington. Oli el nem tudta volna képzelni, hogy a valóság mennyire más volt, mint amit ismert. Akkor minden hazugság, ami elhangzik, kérdezte? Szó sincs róla, tiltakozott J. Washington. Csak egy része az. Például az időjárás-jelentés, a sporthírek, és az, hogy Elza az állatkertben új kisoroszlánt szült, az vitathatatlanul igaz. Kell néha igazat is mondani, hogy a hírek megtarthassák hitelüket, de a lényegi hírek leggyakrabban megvezetik a köztudatot, de hát ez a dolguk, miért csodálkozol? Nálatok nem ez a helyzet, kérdezett vissza J. Washington. De, válaszolt Oli, pontosan ez, de azt hittem, hogy itt más.

Körülbelül ezer kilométerre hagyták maguk mögött New Yorkot és a kezdeti húszmilliós afrikai fekete tömeg, most közel negyvenmilliós, százötven kilométer hosszú ember- és kocsisáradattá vált. A tömeg egyre nemzetközibbé lett. Az afrikai dobok továbbra is a meghatározó ritmusokat vitték, de lassan már rusztikus egyéb népi zenekarok is saját muzsikájukba kezdtek. Mindenki oda csatlakozott, ahova akart. Nagy volt a keveredés és egyre emelkedettebbé vált a hangulat. Oli és Washington is tudta, hogy túl vannak a kritikus tömegen. Ez a tömeg már önhatalmú, a saját szellemisége viszi tovább. Eddig médiumokból és más külső eszközökkel lehetett manipulálni, de most már nem lehet. A tömegnek lelke lett.

Oli döntött és megállította a menetoszlopot. Hosszú időbe telt, míg a menet tehetetlenségéből állás lett. A helikopterek továbbra is ott köröztek felettük, senki sem sejtette, mi fog történni. Ekkor Oli utasította, hogy a legnagyobb dobokat vegyék elő és úgy üssék, hogy minden ősz szelleme itt legyen velük. Ekkor a dobosok az égre néztek, nem is egymásra, mégis tökéletes összhangban ugyanazt a ritmust követték, tökéletesen egyszerre. A dobok elszórva százötven kilométeren felborzolták a menetelők idegeit. Megborsóztak a hátak és libabőrössé váltak a tagok. Ez a nép, akinek a külsőség jelentett eddig minden élvezetet, most olyat kapott, amit eddig még sohasem. Szinte ott repkedtek őseik szellemei maguk felett, de nem csak a fekete szellemek, hanem a fehérké és minden más nemzeté. Mintha mindenki saját elhalt ősei erejét érezte volna maga körül, akik az őshazából ideszálltak, hogy beléjük valami új tartalmat öntsenek. A félórás nagydob szólam után csönd lett. Síri csönd. A tömeg eggyé vált. Már nem csak a jókedv, hangulat, nem csak a happening, városári hangulat, haknizás, hanem egy eddig jelen nem lévő tartalom is megtöltötte a teret. Meg tudjuk szabadítani a világot, érezték! Ha magunk vagyunk és egyre többen leszünk, akkor van jövőnk, lesz új élet! Ez az önjáróvá lett tömeg, feldúsulva az ősök szellemével már önmaga alakította sorsát, mert tisztába került azzal, hogy eddigi élete nem szólt másról, csak becsapásról, hitegetésről. Ide jöttek ezek a rokonok Afrikából és kinyitották szemeinket!

A negyvenmilliós tömeg, a kezdeti nagyhatalmi tőkeinjekciótól hatalmas vásárlóerővé vált. Meglendült a fogyasztása és ennek következtében amerikai iparágak éledtek újjá. Volt mire alapozva újjáéledni, hiszen csak meg kellett nyomni egy gombot és a gépsorok újból működni kezdtek. Megindult az élet, feldübörgött a menekülteket kiszolgáló ipar. A nagyhatalmak képviselői a fejüket vakarták, nem erre számítottak. Fordítva sült el, mint ahogy akarták. Parancsot adtak a menetelés támogatásának azonnali beszüntetésére. A pa-

rancs átfutásának óriási tehetetlensége volt. Pekingben és Delhiben már ideges parancsokat osztogattak, amikor indiai és kínai kolóniák még lelkesen szórták az adományaikat és maguk is eggyé váltak a tömegekkel. A RASSZ-PUTYIN alapítvány nem is vette a hívásokat Moszkvából, hanem félrészezen vodkát és pénzt osztogattak a sokszínű társaságnak. Fegyelem ide, vagy oda, az itt résztvevőknek már nagyon nehezen lehetett kívülről parancsokat osztogatni. Az állandóan szaporodó negyvenmillió ember hatalmas erő, főleg, ha egyet képvisel. Már nem Afrika volt a cél, hanem az együttes jövő.

Kunda élőképeket látott az eseményről és Oli kommentárjaival együtt ezeket megküldte Johannesburgile professzornak. A professzor hosszan elemezte az eseményeket, majd megszólalt. Kitörtünk Afrika szorításából és ott vagyunk a világban. Talán mindenki megérti, hogy csak együtt lehet jövőnk. Ehhez nekünk, a legszegényebbeknek kellett elmennünk mindenhová! Szavait a világ hírügynökségei leközlötték és mindenhol hatalmas port vertek fel. Van Der Hórukk éppen Delhiben tárgyalt, amikor a professzor gondolatai eljutottak hozzá. Nyilatkozatban reagált, melyben kifejtette, hogy a kijelentés olyan gyarmatosítási törekvésekre utal, ami a XXI. században elfogadhatatlanná teszi a professzor közleményét. Mindenki maradjon a kaptafánál, a menetelők folytassák a menetelést Amerikában és az EU-ban is Oroszország felé. Mindebből pedig ne vonjon le a világ politikai következtetéseket. A professzor nem reagált az EU hivatalos közleményére, ellenben Van Der Hórukk megszámlálhatatlan üzenetet kapott a világ minden sarkából, melyek nyomdafestéket nem tűrő módon küldték őt vissza eredeti hazája jelenlegi színhelyére.

Az ezredes értesült Európában az amerikai fejleményekről. Esténként ő is beállt a depókban híreket nézni és együtt lelkendezett embereivel. Népesre nőtt családja állandóan forró dróton tartott kapcsolatot egymással. Mindenki mindenről tudott.

A híreket egyre gyakrabban szakították meg reklámok adásával, vagy más igen fontos közlemények hirtelen bevágásával. A legnagyobb dobok világot is megrengető hatása a médiumokban összesen csak tíz percig tartott, mert ezután Radzsiv Sikh fakír horogra akasztós mutatványaival, vagy a pandamacik nemi életét bemutató dokumentumfilmmel kellett beérnie a nagyjérdeműnek. Viszont ez a tíz perc is elég volt arra, hogy az ősök szelleme minden otthonban, óceánon innen és túl beköltözzön a lelkekbe és új irányt adjon. Hirtelen, mintha mindenkit átprogramoztak volna. A népek felfogták, hogy valami új kezdődött, nekik is lehet gondolatuk, szavuk. Kezdték hitelüket veszteni a hivatalos források. A hírekre viszont ott élt az igény és ezeket ki kellett

elégíteni. Egyre több független közlemény jelent meg, melyek a professzor szavait elemezték. Független tudósítók indultak el Amerikába és az EU-ba, hogy ők is közöljenek riportokat, véleményeket. Hírháború indult el, melyben az emberek gondolkodni kezdtek. Nem csak a világon, hanem Amerikában is. Megtört a legnagyobb hírügynökségek monopóliuma. Amerikában az emberek véleményét kezdtek formálni. Már nem voltak szupermenek többé, sem megalázott droidok, hanem emberek lettek. Letették fegyvereiket, a hős mítosza kezdett új irányt venni. Nem a mindenkit legyilkoló, városokat egymaga romjaiba döntő, erőt sugárzó alak lett a példakép, hanem az, akinek emberi érzései, megnyilvánulásai voltak. Mindez a környezetre is hatott és az eddigi dzsiaádszók mostanra lehalkultak, mert elvesztették támogatottságukat. A menetelés Amerika szerte is azt eredményezte, mint Nigériában, Dél-Afrikában. Új világ köszöntött Amerikára.

Oli rengeteget faggatta rokonát, mert J. Washington nagyon felkészült ember volt. A sivatag közepén, egy sziklás vidéken haladtak át. A kietlen táj önmagában lenyűgöző volt, de kegyetlen hangulatot árasztott. Egy helyen a sziklák ölelésében régen otthagytak lámpatartók, egyéb fémszerkezetek álltak. Mi az ott, kérdezte? Az ott? – kérdezte vissza J. Washington? Igen. Az a Tora-Bora filmstúdió, mi legalábbis így hívtuk annak idején, felelte a rokon. Innen küldték annak idején a terroristák a fenyegetéseiket. Micsoda, értetlenkedett Oli? Innen küldték nektek a fenyegetéseket? Hát persze, felelte blazírt pofával J. Washington, mint aki azt nem érti, hogy mit nem ért Oli. És Oli elhallgatott, mint aki érti. Guantánamo legalább igaz volt, kérdezte Oli? Persze, hogy igaz, nem lehet egy várost lekaparni a térképről, válaszolt a rokon! Most az oroszoké. Oli megint nem értett semmit.

A menetoszlop hatalmas gyártelepek mellett haladt el. A végeláthatatlan telepeken autók ezrei gördültek le a gyártó sorokról. J. Washington elmondta, hogy ezek ma Amerika utolsó mentsvárai. A hadiüzemek tönkrementek, mert már nem ők állítják össze a háborúk koreográfiáját, de az autók még megvannak. Kína és India mindent megtesznek, hogy elveszítsük ezeket, magyarázta. Hogyan, kérdezte Oli? Számos módszerük van. Az ország pénzügyi válságban van és ezt használják ki, felelte a rokon. Most például olyan hitelekbe akarnak kényszeríteni minket, melyeknek fedezetei ezek az autógyárak. Ha kitörne valami komolyabb háború az országban és nem tudnánk törleszteni a hiteleket, akkor elvesztenénk ezeket is, ahogy minden mást. Oli kezdte érteni a dolgok működési rendjét és azt, hogy hazájában miért volt olyan fontos egymásnak ugrasztani a törzseket. Miért van az, hogy az egész világ egy gonosz logiká-

ra épül, kérdezte magától? Mindenhol átverések, mások élete, boldogulása az ára egyesek szerencséjének. És a szerencse csak a legerősebbek kiváltsága lehet. Rossz ez a logika így, elemezte a helyzetet Oli.

Ötven millióan lehetnek már és nem volt vége. Szakadatlanul jött a nép. Már egyáltalán nem a fekete társaság dominált az új jövevények között. Mint ha egy óriási kéz elkeverte volna Isten teremtéseit, mindenki jött, színtől, vallástól, etnikumtól függetlenül. A mostani mozgósító erő a tömeg által kiváltott jövőígéreten túl, nem a média volt már, hanem a mobiltelefon és egyéb személyi kommunikációs eszközök. Ezekkel értesítették egymást a már csatlakozottak ismerőseiket és barátait, akik szakadatlan jöttek.

Az élelmiszer-cégek nem győzték a termelést, alapanyagokat és késztermékeket egyaránt importáltak. Az import főleg az őshazákból eredt, amelyekkel a polgárok élő kapcsolatokat ápoltak. Az őshazák meghiteleztek a szállításait, mert már tudták milyen alkalomra megy és a beszerzőket is ismerték. Felértékelődtek az emberi kapcsolatok, a személyes ismeretségek. Az átvágás helyet a bizalom kezdett értéket képviselni. A bizalom és a megbízhatóság új pályákat indított el. Kikerülhették a nagyok által monopolizált, mindenkibe beidomított vonalakat és a világ minden tájáról áru özönlött Amerikába, ami új lendületet adott az életnek. Az áruhoz pénz is kellett, de ez a pénz most kezdett tartalommal telítődni, javult a dollár a többi valutához képest és az Egyesült Államok kormánya felfüggesztette a hitelről folytatott tárgyalásait a három naggyal. Ez kiverte a biztosítékot mindenhol. Egyben az Egyesült Államok kormánya, felfogva a helyzetet, a nagy afrikai menetelés védnöke és legfőbb szponzora lett. Az elnök hivatalos meghívást intézett a kínai, az orosz és az indiai elnöknek Los Angelesbe, hogy legyenek díszvendégei annak az eseménynek, amikor a menetoszlop odaér. A három nagyhatalom vezetője fricskának vette ezt a meghívást és egymást hibáztatták azért, hogy idáig fajultak a dolgok. A már-már két vállra fektetett amerikai tárgyaló delegációkat visszahívták a hitelekről folytatott megbeszéléseikről és a helyi bankok a menetoszlopot kiszolgáló gyártó cégeknek dollár-alapú saját hiteleket ajánlottak. Ez már mindennél több volt. A nagyhatalmak vezetése mindenkit mobilizálni akart beleértve a legális, illegális és a piszkosul nem legális szervezeteket. Így üzenetet kaptak a triádok, a jakuzák, a specnasz és a tűznyelők, hogy lépjenek közbe, de embereik éppoly önfeledten ünnepeltek a menetoszloppal, mint bárki más. Felfogták, hogy holnaptól esetleg máshonnan kapnak fizetést és ezért a régit még megtartva, de az újat nem lebecsülve, próbálták a két pólus között elhelyezkedni. A kiadott utasítások végrehajtásának határfoka romlott. A

nagyhatalmak ekkor azt sejtették, hogy nem is a menetelőkben kell megtalálni a bajok forrását, hanem egymásban. Úgy vélték, hogy hármuk közül egyik, vagy másik a harmadikat akarja kényes helyzetbe hozni, a világ előtt lejáratni, ezért mennek így a dolgok. Ekkor felerősítették az egymás elleni hírszerzői tevékenységet és kínaiaknak öltözött indiaiak, oroszoknak öltözött kínaiak és usankás indiaiaknak öltözött oroszok csatlakoztak a népekhez. A nem várt esemény tovább színesítette az etnikumok addig is színekben gazdag kavalkádját. Senkinek sem tűntek fel az ügynökök, bár ők mindent megtettek annak érdekében, hogy feltűnjenek. Befogadták őket. Mert a menetoszlop már mindenkit elfogadott másságával együtt is. A hova valók vagytok, honnan jötetek kérdésre, ugyan feszengve, habozva nem adtak választ, mert azt hitték lebuktak, de egy idő után rájöttek arra, hogy semmi ilyesmiről nem volt szó. Nem voltak hozzászokva ahhoz, ahogy eddig senki sem, hogy az ártatlan kérdések mögött tényleg ártatlan szándékok lapulnak. Végre emberek lehettek ők is, mint bárki más! A népek itt szembesültek sok év után azzal, milyen embernek lenni. Eddig klónozni akarták őket, uniformizálni szerették volna értékeit, fogyasztói szokásaikat, egész életüket és szépen lassan kifordultak emberi mivoltukból egy másik létforma felé. Ebben a menetben felismerték, hogy kik ők és hova tartoznak. EMBEREK.

Fél távon járhattak akkor, amikor az Egyesült Államok gépei húztak el felettük és helikopterek jelentek meg. A tömeg önkéntelenül is megállt a nem várt eseményre. Az egyik helikopterből nem más, mint az Egyesült Államok elnöke szállt ki. A menetoszlop irányítóját kereste. Oli odament hozzá, mögötte elmaradhatatlanul ott volt J. Washington is. Az elnök Oli szemébe nézett, majd a tömegre. Mindenki elhallgatott. Szépen lassan kezdett hozzá. Amikor a hajók letettek itt húszmillió személyt Afrikából, megijedtem, kezdte beszédét az elnök. Nem tudtam, hogy mi ez, provokáció, vagy egy új teher a nyakunkon? Most már tudom, kik vagytok és örülök, hogy minden amerikai csatlakozott hozzátok, aki tudott. Ti kétszáz évvel ezelőtt erővel kerültetek ide és felépítettétek az országot, most pedig békével jöttetek és békét hoztatok ebbe az országba. Bejelentem, hogy az országban megszűntek a belső harcok, megindult az élet, köszönöm nektek. Kívánom, hogy az egész világ csatlakozzon hozzátok! Az Egyesült Államok védelme alatt álltok! Az elnök kezét rázott Olival és magasba emelte a kezét. Újból előkerültek a legnagyobb dobok és az elnök is átszellemült arccal nézett a magasba, mintha saját őseinek üzenetét venné onnan. A világ független híradásai egyenesben közölték az ese-

ményt, a nagydobok megszólalását is végig közvetítve, a hivatalos nagyhatalmak által fenntartott hírügynökségek pedig felvételtől tudósítottak a történetekről, nagydobok nélkül. Oli, már nem is tudta, hova legyen örömeiben a sok békétől, amit a menetelés során átélt. Az elnök a tudósítók kedvéért száz métert Olival és a menettel együtt tett meg, majd visszaszállt helikopterébe és kíséretével együtt távozott.

Kunda és Johannesbogile telefonjai folyamatosan csörögtek, a két ember leplezetlenül, érzéseiket is kimutatva tették meg nyilatkozataikat. Kunda az újságíróknak elmondta, hogy induláskor még azt hitte, hogy ez a menetelés róluk, Afrikaiakról szól, de már látja, hogy ez több lett ennél. Johannesbogile megköszönte az elnöknek, hogy megtisztelte a menetet bejelentésével és felkérte a világ lakosságát, hogy ugyanúgy, ahogy az Egyesült Államok népe, színektől függetlenül álljanak be a menetoszlopba. Ez az utolsó mondata négy szív-rohamot idézet elő a kínai vezetés, három agyérgörcsös esetet az indiai adminisztráció sorában, a Kreml vodkatartalékai pedig kifogytak.

Kelet Európát sokkolták a hírek. A lakosság az amerikai képsorokat látta, melyek felvillanyozták és kezdett saját jövőjében is bízni. A tél végére járt, a menetoszlop itt a márciusi indulásra készült, szépen lassan ők is felálltak a továbbkelésre Magyarország keleti felében. De már nem egyedül tették. A népek innen is szívárogtak hozzájuk.

A legnagyobb dobok Amerikában addig folytatták, amíg az elnök helikoptere el nem tűnt a láthatáron. Megerősítést kaptak. Nem fizikait, hanem lelkit. Ha az elnök ide eljött bejelenteni, akkor ez valóban a helyes út, amit járnak! Eszükbe jutott, ahogy kezdetben a vezető hírügynökségek miként szólították ki őket házaikból azt mondván, hogy a végső igazság beteljesüljön! E mondás szlogenként terjedt a résztvevők között, viszont Kínában elővették azt a négy embert, aki annak idején kitalálta és a híres négyek bandája perében életfogytig tartó kényszermunkára ítélte őket.

Híres, rég nem látott színészek, megöregedett amerikai médiasztárok jelentek meg a menetelők soraiban, akik nélkülözötteké váltak. Nem kaptak az utolsó évtizedben szerepeket, mert nem voltak képesek megtanulni a legegyszerűbb nyi-ha köszöntést és az indiai filmek amerikai változatainak elkészítésénél, képtelenek voltak karatézás közben fejhangon szerelmes dalokat énekelni. Most ők hatalmas, vakítóan fehér protéziseiket mosoly gyanánt kivillantva vonultak a tömeggel együtt.

A kínai vezetés felvonultatta alakulatait északon az orosz, délen az indiai határ mellett és várt egy megáttakodott apró, semmitmondó kis határinci-

densre, amely okot adott volna a katonai akcióra. India és Oroszország ugyan-ezt tette, ők a túloldalon vártak. Egy apró kis szellentés elég lett volna ahhoz, hogy világháború robbanjon ki, de nem történt semmi. A vezetők egymást okolták a menetoszlop sikeréért és személyeskedésig elmenő veszekedésekbe kezdtek. Magukban fogadalmat tettek, hogy lesz, ami lesz, a cél az egymással való leszámolás lesz, mert amíg három szuperhatalom van, addig sohasem lesz egység. A katonai felkészülés és a hadiüzemek éhesen várták a nyersanyagokat, melyek forrása elsősorban Afrika volt. De ez az Afrika már nem az volt már...

Amerikában állt a bál. Egészséges arányokban tért vissza az amerikai és a nemzeti öntudat. A menet megtanította őket, mit jelent egymást tisztelni, egymásért lenni, így arra is, hogy a másik ember is érték és minden érték, amit az magával hozott. Nem csak egy érték van, hanem ezer, millió. A lengyel épp-úgy tudott a kameruni örömének örülni, mint a kubai a svédnek. Érték lett különbözőnek lenni. Rájöttek, hogy így a jó!

Bárki odaszambázhathatott a menet bármelyik részéhez, ugyanaz a hangulat és szeretet várta. Érthetetlenek ezek után a valóság háborúi ugyanezen népek között. Hát persze, hogy nem háborúznak itt, ha az összeugrasztó faktoraik nincsenek jelen!

A tömeg létszáma elérte a hatvanmilliót. Egyesek szerint még Kanadából és Mexikóból is átjöttek. A járművekkel, kamionokkal együtt háromszáz kilométer hosszan vonultak. Az utolsó ezer kilométer volt hátra és a lelkesedés nem apadt. A helikopterekről integető alakok mosolyogtak feléjük, mindenhol öröm és biztatás hangzott. A feketék egy tapodtat sem hagyták el több száz éve elvesztett és most újból meglett rokonaikat. Amerikai testvéreiknek tanígtatták törzseik nyelvét, melyeknek szavait azok nagy buzgalommal ismételtgették. Mindenki a helyére került. Nem amerikai értékek, hanem a világ súlyának megfelelő értékek alakultak ki. Így öröm lenne egymás mellett élni nagyban is! Ez a menet ennek az egymás mellett élésnek a nagyköveit képzelte ki ezen az úton.

A RASSZ-PUTYIN alapítvány népszerűvé vált képviselője, Grigorij Tyimofejevics Kromoszóma, aki embereivel vodkától átítatva vonulás közben is folytatta a vizsgálatokat a menetoszlopot kísérő öt mozgó laboratóriumban, új bejelentést tett. Az állandóan csörgő telefonjait meg sem hallva felajánlotta, hogy nem csak a feketék, hanem mindenki számára nyitva áll a lehetőség, hogy egymás rokonsági viszonyait kiderítsék, feltéve, ha nem egy krokodillal kell kimutatniuk ilyen kapcsolatokat. Ott is csak azért, mert nincs technológiájuk arra, hogy levegyék a krokodil szájpadrólásáról a hámréteget, ami a vizsgá-

latokhoz kell. Megpróbálták, de a harmadik dolgozójuk elvesztése után feladták. A vizsgálatok díjaiból befizetett összegekből a menetoszlopot kívánják támogatni, mondta. A menet ujjongott és milliók nyúltak pénztárcájukért, hogy a vizsgálati díjat befizessék. Az Alapítvány vezetője azt sejtette, hogy ezzel legalább egy, hanem két kitüntetést fog kapni Moszkvában.

Az Egyesült Államok gyárai a másvilágról éledtek újjá. A gyárakban is új szemlélet uralkodott, megszűntek az etnikai megjegyzések, cikizések, mindenki komolyan vette a partnerét. A gazdaságban megindult az élet, megindult a bizalom. Titkon egy-két orosz és kínai magáncég amerikai részvényeket vett a pezsgés láttán. Megjelentek a nemzetközi vizeken a rég nem látott amerikai kereskedelmi flották, ugyanakkor rengeteg náció hajója igyekezett az amerikai partok felé. Az országban lecsillapodott a hangulat, mindenkinek volt állása, bevétele, munkája, a helyzet konszolidálódott. Továbbra is sokan nézték a tévét, ahol főleg a független hírügynökségek tudósításait követték. Ezekből láthatták, ahogy hatvanmillió ember, ezer színben és kultúrával lassan Los Angeles környékére ér.

Ezzel egy időben Grigorij Turbinyev orosz és Dranatta Papaadta indiai űrhajós közös Mars-útját előre nem látható ideig felfüggesztették. A két űrhajós, akik eddig közös felkészülésen vettek részt, könnyebb sérülést szenvedett. Az orosz kiesett a centrifugából, amikor az percenként ötszázszor pörgött. A biztonsági öv felmondta a szolgálatot. Az indiai asztronauta esetében pedig a súlytalansági állapotban végrehajtott kiképzésen, valaki véletlenül visszaállította a gravitációs teret és az űrhajós tíz métert zuhant.

Oli és a tömeg óriási hangulatban érték el Los Angeles elővárosait. A számuk, egyes becslések szerint meghaladta a hetven milliót. Nem volt ember az Egyesült Államok területén, aki ne tudott volna róluk, de lassan az egész világ területén sem. Az anyák büszkéek voltak gyermekeikre, a rokonok hozzátartozóikra, hogy fiaikat láthatták a közvetítésekben.

Az amerikai elnök meghívását a három nagyhatalom vezetője kénytelen-kelletlen el kellett fogadja. A már majdnem hadban álló felek ütéstávolságon kívül helyezkedtek el a Los Angeles-i helyszínen. Nem kézfogással, hanem távoli fejbiccentéssel, az orosz még középső ujjának felmutatásával is, üdvözölték egymást. A szervezők mindent megtettek, hogy vendégeik jól érezzék magukat. A pazar ellátás mellett gondjuk volt kedvenc ételeik felszolgálására, nemzeti specialitásaik elkészítésére. Véletlenül azonban a száznapos fecskefészek-leves az indiai, a savanyú káposztaleves a kínai, a chilis vegetáriánus tál pedig az orosz elnök asztalára került, akik azt hitték, hogy ez nem a véletlen

műve és vádló tekinteteket vetettek egymásra. Az amerikai elnöknek személyesen kellett eljárni, hogy ezt a félreértést korrigálja.

A menet eddig Amerikában még sohasem látott méreteket öltött. Sohasem vonult még sehol e tájon hetvenötmillió ember! Még tíz kilométer és az első sorok beérkeznek Los Angelesbe! A világ mintegy ötszáz tévétársasága és több mint háromezer tudósítója várta a menetszlopot. A költségek már nem érdekelték senkit. Amerika mindent beleadott megmentői megünneplésére. Nem fukarkodtak a látványosságokkal, bemutatók tartásával, estére még egy óriási tűzijátékot is ígértek. A város határában Oli egy kisfiút látott, aki egy kis lámpást tartott a kezében. Ez egy olyan üveg kalicka volt, amiben egy gyertya várta, hogy meggyújtsák. A kisfiú az estére tartogatta. Oli felidézte abujai gyerekkorát, amikor a várost építő munkásokhoz este szekerek jártak ki, amelyek oldalára ilyen gyertya lámpások voltak felakasztva. A béke időszakát idézte számára ez a lámpás. Ekkor egy ötlet villant át az agyán és ez az ötlet, talán az egész történelmet megváltoztatta. Odalépett a kisfiúhoz és megkérdezte, hogy mennyiért adná neki a lámpást. Neked ingyen odaadom, válaszolta a kisserác. Oli, kezében a lámpással leírhatatlan boldogsággal vonult tovább és integetett az őket üdvözlő sokaságnak.

Oliék a kamerák látóterébe kerültek. Számukra is kirajzolódott a hatalmas tér egy feldíszített kapuval, melyen az első párezer embernek át kellett haladni. Oli maga mögé rendelt annyi dobost, amennyit tudott, közöttük a legnagyobbakat is. Száz... ötven... húsz... tíz...öt méter, és megtörtént, áthaladtak a kapun. Fergeteges ováció tört ki. Nem csak ők, talán a világ minden országában felugráháltak a népek a készülékek előtt. A föld lakossága felfogta, mi történt...

Oli ekkor utasítást adott a dobosoknak. Először a kisebbek kezdték, majd fokozatosan a nagyobbak, legvégén a legnagyobbak. A hatás olyan magával ragadó volt, hogy a gyerekkora óta fegyelemhez, majd pártfegyelemhez szoktatott kínai vezető önkéntelenül felállt és követték őt a többiek is. Valami mozgott a levegőben. Az afrikaiak pontosan tudták, kik mozgatták a levegőt, most már amerikai testvéreik, sőt a menetelők is. Találkozott a két világ. A szellemké és a hideg számításoké.

A dobok elhallgatása utáni csend az amerikai elnök törte meg. Köszöntötte a menetelőket és kitért arra a hatalmas teljesítményre, melyet véghezvittek. A fizikai teljesítmény mellett azonban megemlítette, hogy miben változtatta meg a menet Amerikát és milyen hatást gyakorolt a világra. Amerika nem tud eléggé hálás lenni a résztvevőknek, mondta és mindenkit, aki a menetsz-

lopban volt, saját polgárának tekint. Aki akar, maradhat, aki akar, visszatérhet hazájába, akkor is Amerika saját nagyköveteiként fog rájuk tekinteni. Az ő visszautazásukról az Egyesült Államok fog gondoskodni. A RASSZ-PUTYIN alapítvány által beültetett chipek arra is jók, mondta, hogy pontosan tudják, ki tekintendő mátol tiszteletbeli amerikainak. Ezért külön is megköszönte az orosz alapítvány munkáját. Az orosz elnök arcán nem látszott semmi, de keze az asztal alatt ökölbe szorult. Az amerikai elnök azzal folytatta, hogy tudja, a menetelésnek még nincs vége, az európai menetszlop hamarosan az Orosz Birodalomban fogja folytatni útját. Arról biztosította a szervezőket, hogy az Egyesült Államok kormánya erejéhez mérten mindent meg fog tenni, hogy a másik menetszlop is sikerrel vigye véghez működését és nyissa fel a világ szemét úgy, ahogy azt Amerikában tette. A három nagyhatalom vezetője közül az orosz arca vörös, a kínaié fehér és az indiaié sárga színre váltott. Az amerikai elnök felkérte a jelen levő nagyhatalom vezetőit, hogy ők is vegyék ki részüket a feléljük tartó menetszlop a támogatásában. Mivel ezt le kellett reagálni, a kínai vezető kifejtette, hogy ő minden eszközzel támogatja a menetszlop oroszországi és indiai, az indiai vezető az oroszországi és kínai, végül az orosz vezető az indiai és kínai küldetésének sikeres végrehajtását. Ekkor jött Oli a lámpással. Minden szem ráirányult. Nem csak a jelenlévők szeme, hanem a világ tévétársaságainak jóvoltából milliárdok szeme. Kunda, Johannesbogile professzor, de még az ezredes szeme is Magyarországon a képernyőn csüngött. Mi a fenét akarhat Oli azzal a lámpással, mormogta idegesen a professzor, csak el ne rontson valamit.

Volt egy álmom, kezdett neki Oli, mire a tömeg elnémult. J. Washington gratulálóan mutatta fel hüvelykujját. Álmomban visszatértem gyerekkorom világába, Abujába, ahol születtem. A szüleim generációja akkor építette a fővárost. A béke szigete volt akkor az a hely, minden törzs, minden nép megfért egymás mellett. Esténként szekerekkel jártak egymáshoz, hogy jobban megismerjék egymást, mulassanak egymás dalain, élvezzék egymás kultúráját. A szekereken ilyen lámpások voltak, mint amelyet a kezemben tatok. Ezeket a szekerekről leszedték és amíg együtt voltak ilyenekkel világítottak. Majd visszatették a szekerekre és hazament a nép. Ez a lámpás szállította számunkra az életet és a békét. Én azt szeretném, ha most ezt a kis gyertyát meggyújtánánk és odaadnánk a lámpást az orosz elnöknek. Az olimpiai láng mintájára, most ez a jövő-küldetés Amerikából az Orosz Birodalom felé halad tovább, így kérem, hogy ennek a lángnak az őrzésével az orosz elnököt bízzuk meg, aki a küldetés befejezésével továbbadja azt a következő elnöknek. Az amerikai el-

nők és az egész publikum tapsolt. Oli meggyújtotta a kis gyertyát és átnyújtotta a mécses az orosz elnöknek. Az felállt, nem tudni, hogy fájdalomában, vagy örömében üvöltött egyet, háromszor váltott oldalakon megölelte Olit, a végén majdnem megcsókolta, de időben észhez kapott és átvette a lámpást. Innen vette kezdetét a népünnepély. Johannesbogile professzor tátott szájjal bámult, majd a hasát fogva a nevetéstől leesett a székéről. Oli elintézte!

Van Der Hórukk is követte az eseményeket. Az amerikai menetelés záróünnepélyén elhangzottak arra sarkallták, hogy gratuláló táviratokat küldjön a nagyhatalmak és Amerika elnökeinek. A táviratok kézhezvételétől számított két napon belül a nagyhatalmak egy újabb tényfeltárá bizottságot küldtek Brüsszelbe.

14. FEKETE HORIZONT

A menetoszlop amerikai sikere meghatározó volt a folytatás szempontjából. Még azokat is felrázta, akik eddig közömbösen tekintettek rájuk. Az egész EU területén látogatók ezrei jöttek a depókhoz oldottabb hangulatban, mint eddig, hogy új barátságokat kössenek. Közeledett a március, és a menetelők Angliától kezdve vonulni kezdtek, Franciaországon keresztül, Németországon át, hogy Magyarország keleti felében összegyülekezzenek. Az EU részt vállalt szállításaikban, ellátásukban, ahogy azt ígérte.

Van Der Hórukk nagyhatalmi politikáját is jelentősen befolyásolta az amerikai küldetés sikere. Látva, hogy Amerika megizmosodva került ki a kihívásokból, saját embereit kérdőre vonta, hogy miért nem következett be ugyanez az EU-ban is? Mivel pikkelt a latinokra, ezt az olasz gazdasági bizottság elnökének, Latrinának felrótta és kérte, hogy a bizottság az olasz helyére egy nála is szőkebb svédet jelöljön. Ugyanakkor Van Der Hórukk felvette az Egyesült Államok külügyminiszterével, egykori kollégájával a kapcsolatot és az évekig tartó kölcsönös szívatások után udvarias hangon kérte föl együttműködésre.

Az ezredes szívéről is nagy kő esett le, mert a fejlemények után az oroszok nem mondhattak nemet, nem tehetik meg a világ közvéleménye előtt, hogy útjukat állják. Magyarország keleti fele teljesen megtelt. A helyiek és minden nemzetiség eljött a búcsúztatásukra, aki csak elérhető közelségben volt. Mohamed megérkezett csapatával és végül hozott két új csatlakozót. Attilát és Miriamot. Az amerikai siker annyira áthatotta a családot, hogy megértették, ezeknek a testvéreknek együtt a helyük. Itt ezen az úton a világ jövője mellett saját jövőjüket is építik. Ha együtt maradnak, akkor ezt nagyobb valószínűséggel tehetik. Yolan és a fiúk nem tudtak hova lenni örömeikben. Az ezredes saját védőszárnyai alá vette az unokáit. Már indulófélben voltak, amikor egy fehér férfi kereste az ezredest. Kérte, hogy fogadja őt fontos ügyben. A férfi csak annyit kért, hogy ő is csatlakozhasson, de itt szeretne maradni az ezredes mellett, a többi unokájával együtt. Az ezredes rákérdezett, hogy miért? Azért, válaszolta a férfi, mert én vagyok Balázs, a bátyjuk. Az ezredes ugyan gúnyosan megjegyezte, hogy lassan az unokái többen lesznek, mint az egész menetoszlop, de nem állt ellen. Végül összejött a nagycsalád és ettől kezdve nem volt erő, amely szétszakíthatta volna őket. Balázs elvegyült testvérei között és élvezte, hogy nincs egyedül többé. Ha pedig maga mögé tekintett, akkor ez az érzés milliószorosára nőtt.

A menetoszlop a dobok ütemére megindult az Orosz Birodalom Ukrán Kormányzósága felé. Tavaszodott, éppen hóolvadás után jártak, a táj most kezdett zöldülni. A határon simán átkeltek, a hatóságok sehol sem állták útjukat. A szemmel belátható távolságok hirtelen megnöttek, a dimenziók megváltoztak, mintha az óriások országába léptek volna. Az oroszok a depó-rendszert a maguk módján konténerekkel oldották meg, néha a kocsikról leborult konténereket is befogták az ellátás céljaira. Volt is miért leborulniuk az út hepehupái és a sártenger egyenetlenségei miatt. A világ híreit itt is követték az emberek, akik arany és ezüst fogait kivillantva mosolyogtak, mutatva V betűt ujjakkal. A menetelők azt hitték, hogy ez a rengeteg arany és ezüst a szájban a gazdagság jele. Azonban látták, hogy öreg, munkában meggömbült testű nénikéknek is ugyanilyen fogaik vannak és megváltoztatták véleményüket. Az ezredest valaha Jugoszláviában képezték tovább a Hadi Akadémián, ezért szerb tudása miatt rengeteg szót megértett az oroszból. A csapatban voltak olyanok, akik ismerték a nyelvet, mert egykor orosz iskolákban tanultak.

Princ és Helmut nagyokat bámultak a táj láttán és egyikük visszagyakozott az ashanti királyságba, a másik pedig az ashanti királylány mellé. Benjaminnak minden jó volt, hiszen élt és gondoskodtak róla. Ő fiatalokra óta jól tudta, hogy az élet véges, így nem a fáradalmakat nézte, hanem az élményeket gyűjtötte. Cheik és az imám számára a Dél-Szahara nagy síkságai után nem nyújtott újat a kiterjedt terek látványa, de a hideget nem szerették. Mohamed nem a tájat, hanem az embereket figyelte, Barry pedig, a vizek szakértője, a távot kutatta. Ő fedezte fel azt a végeláthatatlan sor katonai szállítójárművet is, amely a horizonton feltűnt. Amint a közelükbe értek látták, hogy talán több ezer jármű is ott dekkolhatott.

A csapatszállító egység parancsnoka a menetoszlop elé állt és az ezredest kereste. Én vagyok, mondta az ezredes. Az a megbízatásom, mondta a parancsnok, hogy az Önök szállításában részt vegyek. Mifelénk nem olyan könnyű eljutni egyik helyről a másikra, mondta a parancsnok. Ez jó hír, meg egyben rossz hír is. Jó akkor, ha Napóleon, vagy Hitler támad, de rossz akkor, ha maguk el akarnak jutni Moszkváig. Aki felfér, szálljon fel, aki nem, azért folyamatosan érkeznek a többiek. Mi is rendelkezünk kínai szállítóeszközökkel, azokkal mi legyen, kérdezte az ezredes? Dobják fel a tetőre, hátha jó lesz egyszer valamire, de itt azokkal a sártengeren nem jutnak át, felelte a parancsnok. Így is tettek. A kis kínai szállítók felkerültek a tetőre, ahol a katonák rögzítették azokat és a hatalmas kerekű járművek elindultak az iszap tengeren át. Szembe jövet hasonló konvoj érkezett, akik az ottmaradottakat folyamatosan

szállították az élboly után. Mennyi ideig tart az út Moszkvába, érdeklődött az ezredes? Moszkvába? – értetlenkedett a parancsnok. Mi csak Kijevbe visszük Önöket, az is kétnapi járás ide ezzel a tempóval. Tudja, hányszor kell fordulnunk így is, hogy az egész menetoszlopukat Kijevig elszállítsuk? Legalább tízszer, tehát negyven napba telik csak az, hogy mindenki Kijevben legyen. Onnan a moszkvaiak gondoskodnak majd a további útjukról. Folyamatosan küldik a járműveiket, ahogy mi. Az ezredes próbált közel kerülni a parancsnokhoz. Sok orosz barátom van, mondta. Akkor legyen boldog velük, hangzott a durva válasz. Én ukrán vagyok. Az nem ugyanaz, kérdezte az ezredes? Maguknál Afrikában sem ugyanaz, ha két fekete találkozik, nemde, válaszolta a parancsnok? Maguk is szeretik tudni, ki a másik és milyen törzsbe tartozik! Itt is ez a helyzet. Akkor maguk nem is egy nyelvet beszélnek, tudakolta az ezredes? Magának úgy tűnhet, hogy ugyanaz, de nekünk az itt teljesen más, adta meg a választ a parancsnok. Kér inni? Miért van friss vize, kérdezte az ezredes. Ki a fene iszik itt vizet, kérdezett vissza a parancsnok és elővette a vodkás üveget. Köszönöm, nem élek vele, felelte szerényen az ezredes. Ha ezzel nem él, akkor mással nem tudom hogy él meg errefelé, vont a vállát a parancsnok!

Nem sikerült az ezredesnek a tervezett barátkozás. Álljon meg egy szóra, kérem, folytatta, van olyan a csapatában, aki Afrikában szolgált? Honnan tudhatnám azt, válaszolta a parancsnok. Lehet, hogy magam is voltam arra. Miként lehet, hogy nem biztos benne? Azért, felelt a parancsnok, mert egy nap összegyűjtöttek minket, egy másik nap letettek valahová, hogy végezzünk el egy feladatot, majd megint összegyűjtöttek és továbbvittek. Titkos bevetésekre vitték, kíváncsiskodott az ezredes? Hát nem elég titkos, ha azt sem tudom hol jártam, cssesse meg és nagyot hajtott az üvegből! Az ezredes nem kérdezett többet.

A néptelen tájat figyelte. Jó, hogy eléjük küldtek járműveket, hálálkodott, mert errefelé semmi sincs! A második nap éppen beesteledett, amikor feltűntek Kijev fényei. Hatalmas városon haladtak keresztül, ipari üzemek, szerezlőcsarnokok százait és megfáradt embereket láttak. A cigarettát a két ujjuk közé fogták, bagóztak, majd ráöntöttek egy kis vodkát. Az épületekből fáradt fények világítottak, a lerobbant kocsik mellett egyszer-egyszer elhúzott egy luxusautó. A csapatszállítók megálltak, az embereket kiszállították, a kínai szállítójárműveket levették a tetőről és átadták. Most hogyan tovább, kérdezte az ezredes a parancsnokot. Ahogy mondtam, magának, összegyűjtés, lerakás, feladat, majd összegyűjtés és tovább. Megyek vissza a következő menetért, maguk várjanak itt. A menetelés résztvevői megborzongtak az esti hideg-

ben. Egymást melegítették és már kezdték érteni azt a vodkát a kezekben. Egy másik csapatszállító konvoj érkezett. Ők már Moszkvából jöttek. Egy őrnagy volt a parancsnokuk. Széles karimájú tányérsapkájában hatalmas ölelésekkel üdvözölte az ezredest. Kafwimbi ezredes, ha jól tudom? Igen én vagyok, válaszolt az ezredes. Én Gerendájev vagyok ennek az egységnek a parancsnoka. Az a küldetésem, hogy Moszkva előtt ötszáz kilométerrel letegyem Önöket. Miért nem visz Moszkváig, kérdezte az ezredes? Most maguk menetelni jöttek, vagy sétakocsikázni, szellemeskedett Gerendájev? A világ hírügyénkösegei követik útjukat. Hogy néz az ki, hogy ha olyan képek jelennének meg magukról, hogy orosz csapatszállítókkal érkeztek Moszkvába! Még félreértene a világ! Nekünk is sokkal olcsóbb volt ötszáz kilométeren felállítanunk az Önöket ellátó konténereket, mint több ezer kilométer hosszban a senki földjén! Az meg legyen a világ dolga, hogy kitalálják hogyan érkeztek meg odáig. De hát ember, vágott közbe az ezredes, ha bárki elosztja ezt az irdatlan távolságot az idővel, megkapja a sebességet, akkor kiderül, hogy nem lehet átlagban ötven kilométer per óra sebességgel százmillió embernek menetelni! Le fogunk bukni! Gerendájev legyintett! Ne aggodalmaskodjon ezredes, erre nagyon egyszerű válaszom van. Bejelenjük, hogy világcsúcsot állítottak fel, ennyi az egész. Ha valaki meg akarja javítani, jöjjön és próbálja meg!

Az ezredes kezdte látni, hogy az emberek errefelé nagyon kedvesek, de teljesen másképp jár az agyuk. Na, beülnek? – sürgette az őrnagy a menetelőket, mint aki tényleg félti a világcsúcs sikerét. Azokat a járműveket is visszük, amit magukkal hoztak, ne féljenek...

Ezek a csapatszállítók még az előbbieknél is nagyobb kerekűek és erősebbek voltak. Amikor megindultak, az ezredesnek úgy tűnt, mintha tankok motorjai zúgtak volna fel. Mohamedet elfárasztotta ugyan az utazás, de szemét egy pillanatra sem tudta lehunyni. Lenyűgözte, hogy mindenhol a vad erő árad és eszébe jutottak olvasmányai, melyeket még Kairóban kapott híres barátaitól. Orosz klasszikus írók művei jutottak eszébe, melyeknek világa itt, a valóságban visszatükröződött számára. Ezt a hangulatot csak a már lekopóban lévő piros betűs jelszavak törték meg, melyek a falakon virítottak.

Amikor a társaság elindult, éppen befutott a következő csapat, akiket az ukránok hoztak. Váltották egymást. Az ezredes elhelyezkedett Gerendájev mellé. Az őrnagy egy fokkal barátságosabb, szentimentálisabb volt, mint ukrán előde. Elővette családi fotóit és magyarázgatta ki kicsoda, mire az ezredes úgy tett, mintha érdekelné őt ez a sok arckép. Ő is sokfelé járt, de ő legalább tudta, hogy merre. Főleg a Birodalom területén töltötte szolgálatait, de ezek is

olyan távolságok voltak, mintha az északi sarktól az egyenlítőig tartott volna a körzete. Az óriási lakatlan tereket látván itt nem sok ember csatlakozott volna a menethez. Az ezredes meg is kérdezte az őrnagyot, hogy nőhet ekkorára egy ország. Gerendájev jót nevetett, majd kioktató módon folytatta. Az angolok és franciák hajókra ültek és a tőlük távoli országokat foglalták el. Mi sokkal kényelmesebb emberek voltunk, mondta, mi a szomszédjainkat csatoltuk magunkhoz hol így, hol úgy. Egy nap aztán arra ébredtünk, hogy nagy lett az ország, ha-ha-ha. Azért mi is mentünk messzebb egy kicsit, de ez csak amolyan baráti segélynyújtás volt, mert nagy ám a mi szláv szívünk, tudja-e ezredes? Olyan nagy, hogy akár az egész világ is belefér, ha-ha-ha.

Az ezredes jól emlékezett arra az időszakra, amikor oroszok ezrei jöttek Afrikába katonai szaktanácsadóként, kiképzőtisztekként. Az utóbbi években újból megélnékültek az ilyen irányú szakember küldések. Ha van maguknál minden, kérdezte az ezredes, akkor miért jöttek annak idején Afrikába? Gyakorlatilag maguk csak ott voltak, építettek pár üzemet, utat, aztán elmentek. Ez maguknak csak kiadással járt! Mi volt ebből a hasznuk? Jó kérdés, ezredes, bólogatott elismerőleg Gerendájev. Mint mondtam, a mi nagy szláv szívünk! Na de térjünk a tárgyra. Sajnos mi nem jutottunk odáig, hogy sok mindent elvigyünk. Csak az elvitel infrastruktúráját sikerült kiépíteni, de a gyakorlati kivitelezésre már nem jutott idő, mert változott nálunk a helyzet. A másíkok az volt, ha mi vagyunk ott és nem más, akkor legalább mások nem visznek el semmit és nem erősödnek meg a mi kárunkra. A harmadik ok, pedig, hogy maguk hívtak, nem mi mentünk! Ezt komolyan gondolja, őrnagy, kérdezte az ezredes? Komolyan azt hiszi, hogy annak a pár maguknál végzett embernek a hívó szava olyan erős volt, hogy támaszpontokat kellett létesíteniük? Ezredes, ezredes, csóválta a fejét Gerendájev, nem úgy volt az, maga is tudja! Maguk meg akartak szabadulni a gyarmatosítóiktól, függetlenedni akartak és kellett egy barát, tudja hogy van az, barát nélkül nem megy! Csak mi jöhettünk szóba! Hatalmasak, erősek voltunk, meg az a nagy szláv szívünk, ha-ha-ha. És most miért jönnek, miért kell Afrika maguknak, kérdezte az ezredes? Hát, szólalt meg az őrnagy egy kis szünet után, most meg nekünk kell egy barát! Az ezredes pontosan értette a választ. Tudja, barátom, folytatta az őrnagy, maguk nekünk nagyon sokba kerültek annak idején. Az a sok tárgyi és anyagi segély, amit nyújtottunk, az a mi saját zsebünkéből jött, azt nekünk a saját népeiktől kellett elvonni! Ez a sok munkában megrokkant, belefáradt ember, akiket itt lát, csak jelszavakkal, meg plecsnikkel lettek kifizetve, a pénz és az adomány magukhoz került! Annyit áldoztunk a világra a saját kárunkra, hogy belerok-

kantunk. Azt hiszem, hogy itt az idő, hogy egy kicsit a világ is áldozzon ránk. Az ezredes felhúzta szemöldökét, mint akinek kétségei voltak a válasszal kapcsolatban. Tudja, Gerendájev, mondta, nem volt a maguk terjeszkedése annyira önzetlen! Az bizonyos, hogy sokba került maguknak, de másoknak is sokba került, higgye el. Az a sok ideológiai maszlag, amiért akkor az egészet csinálták egy ideig működött, majd az egész összedőlt. Maguk nem működő gazdaságokat, hanem politikai rendszereket akartak létrehozni, kerül amibe kerül alapon. Ez egy idő után kipukkadt. Üres vízfejeket neveltek ki, akik csak a dumához értettek, a számok mámorában éltek. Hanyagok, igénytelenek voltak a belső tartalomra, a minőségre. Csupasz ideológiával, egy kis igényesség, gazdasági hatékonyság nélkül, nem sokra lehet menni! Gerendájev figyelmen kívül hagyta az ezredet, majd megszólalt. Tudja, magának sok mindenben igaza van, mondta. Igaz, hogy nem csak mi áldoztunk, hanem rendszerünket ráerőltettük másokra, ezzel, őket is visszahúztuk, mert nekik is áldozniuk kellett. Azonban maguk végül felszabadultak, nemde? Igaz, nem sokra vitték a szabadságukkal, mert se tőke, se agy nem volt ahhoz, hogy önálló lábra álljanak, így valóban kidobott pénz volt a részünkről a maguk felszabadítása. Mi rengeteg kádert képeztünk ki maguknak, akik nem kerültek pozícióba, mert maguk még a felszabadulásuk után is az angol és francia végzettséggel rendelkezőket favorizálták. Én nem állítom, hogy mindent jól csináltunk, de volt a sok hiba mellett, minőség és a vízfejek mellett értelem és szaktudás is. Tudna ezekre példát mondani, kérdezte az ezredes? Hogyne, a Kalasnyikov és a KGB, ha-ha-ha. Most más világ van. Nálunk is kikopott az ideológia és arról szól a rendszerünk, amiről maga beszél, a hatékonyságról. Jó, szólt az ezredes, de ha kinézek az ablakon, ennek nem látom itt az eredményét. Akkor nem néz ki jól, barátom, válaszolt kapásból az őrnagy. Majd, ha Moszkvába érnek, akkor le fog esni az álla!

A csapatszállító kocsik lassulni kezdtek. Megérkeztünk, ezredes. Innen menetelhetnek, ha kedvük tartja és még csatlakozókra is számíthatnak, mondta Gerendájev. Ezt honnan tudja, érdeklődött az ezredes? Onnan, hogy van itt azért minőség, értelem és szaktudás is, ha-ha-ha.

A járművek megállása után az emberek szépen, lassan lekászálódtak egy hatalmas, végeláthatatlan terület közepén. Az ezredes utasítást adott a menetoszlop rendjének felállítására. Ahogy egymás után érkeztek a csapatszállítók, úgy töltődött fel a menetoszlop. Viszontlátásra ezredes, kiáltott Gerendájev. Induljanak, mi hozzuk a többieket. Ja... Moszkva arra van, ha-ha-ha, mutatott kezével maga elé az őrnagy. Viszontlátásra, viszonzta az ezredes.

A tömeg a tájat nézte. Ahogy dobjaik elő tudták csalni az ősök szellemét, úgy azt érzékelték, mintha ezekben az óriási erdőkben és mezőkön is szellemek laktak volna. A tájnak kisugárzása volt. Ahol ennyire beszéltek a fák, sóhajtottak a fűszálak, ott léleknek kellett lennie! Most dobjaikkal egy másfajta lelkületet varázsoltak saját mikrokörnyezetükbe, de ennek a táj kisugárzása határt szabott. Verték a dobokat, megindult a tánc, az ének, de ennek aurája a tömeg hatáskörnyezetén túl elenyészett. Ez a kettősség rányomta bélyegét vonulásukra. Ők Afrika vérét, szellemét táplálták egymásban, de a hatalmas orosz tájon orosz szellem ült.

A menet túl volt már az első tíz kilométeren, amikor meglátták az első települést. Ugyanúgy megfáradt, megtört arcok fogadták a vonulókat, de mintha valami láthatatlan erő mosolyra húzta volna szájukat, úgy integettek. Rengeteg gyerek állt az út szélén, akik harsányan üdvözölték a tömeget. Micisap-kás férfiak emelték fel ökleiket a szolidaritást mutatva és sokan a menet mellett futva, biztató szavakat mondtak. Majd jött a következő falu és az azután következő. Ahogy Gerendájev mondta, csatlakozók is akadtak. Botjuk végére kis batyut akasztva, mindezt a vállukra vetve jöttek a menetoszloppal, néha oldalra mosolyogva, büszkén kihúzva magukat, de bennük nem a dobok üteme szólt, hanem egy másik dal. Egy olyan dal, amelyet csak ők hallhattak. Egyre többen csapódtak a menethez. Isa és Malik itt láthatta a fehérek szegénységét, amelyre egy éve kíváncsiak voltak. Ez egy másfajta szegénység volt, mint amit Afrikában ők megéltek. Ott az afrikai szellemek táplálták őket még akkor is, ha nem volt mit enni, ezeket az embereket, pedig a nagy orosz szellem táplálta. Afrikában maguk lehettek és magukat adhatták szegénységükben is, de itt még akkor sem adhatták magukat, amikor a legnagyobb nyomortól szenvedtek. Valami külső erő akkor is rájuk erőltetett szavakat, gesztusokat és tetteket, melyeket érezhetően ők nem mondtak volna ki saját maguk és nem tettek volna.

Az ezredes hírt kapott arról, hogy az utolsó szállítóeszköz is befutott. Ez azt jelentette, hogy kétszázötven kilométerre volt a sor vége. A dobok egyre ütemesebben szóltak, a feketék egyre jobban felvették a ritmust, a lelkesedés nőtt. De mindez nem volt összehasonlítható ahhoz a hatáshoz, mint amit Amerikában váltott ki a menet. Bár itt többen voltak, mégsem tudták azt az érzésvilágot átadni, mint azok. Ott a táj szelleme és a helyiek őszinte lelkesedése is megerősítette őket, de itt mintha a táj szelleme nem lett volna befogadó, mintha Napóleont, vagy Hitlert látta volna a táj bennük és összeszedte minden erejét, hogy a vendégek ne érezzék otthon benne magukat. A menetoszlop ren-

geteg új orosz jövővénnel gazdagodott, de ezek csatlakozása is mesterkéltnek, megjátszottnak tűnt. Együtt gyalogoltak velük, szélesen integettek ők is az üdvözlésükre felállt sorfalaknak, de érződött, hogy ez nem szívből jött, mintha feladatot teljesítettek volna. Így haladtak dobokkal, hatalmas erőt mutatva a szintén hatalmas erőt felmutató térrel szemben.

Moszkvától száz kilométerre megjelentek az első tudósítók, akiknek arcán már tényleg a felszabadult öröm tükröződött. A világ mind magukért aggódott, de itt vannak, hála Istennek ide értek, kiáltották. Előkerültek a mikrofonok száza és kérdések ezreivel ostromolták őket. A világ fellélegezhetett, láthatta fiait! Hogy sikerült ezt a hatalmas távolságot ilyen gyorsan megtenniük kérdezte az egyik az ezredest? Az ezredes először habozott, majd politikus választ adott. A helyi ukrán és orosz hatóságok minden segítséget megadtak, hogy időben ideérjünk. Időt és anyagiakat nem kímélve, saját szállítóeszközeit is bevetették küldetésünk sikeréhez. Óriási tapsot kapott ez a nyilatkozat az orosz hallgatóságtól. Ha Moszkvába érnek, az amerikai elnök élőképes adásban szeretne maguknak gratulálni, hangoztatta az egyik amerikai tudósító.

A menetoszlop eleje elérte Moszkvát. A látvány egy csapásra megváltozott. Mintha egy más világba kerültek volna! És mintha azok a fojtó szellemek sem lettek volna itt olyan erővel! Széles, nyolcsávos utak, irodaházak, fényűző épületek, minden a gazdagságról, a hatalomról, a pénzről szólt. Mindez micsoda pazar kivitelben, micsoda hibátlan minőségben! Valóban, ismerte el tévedését az ezredes, itt nyoma sincs vízfejeknek, igénytelenségnek, hanyagságnak! Ez egy teljesen más világ lett! Hogy tudták mindezt elérni, amikor a világ megszorította őket? Ez a kérdés sokáig foglalkoztatta, nem tudta magának megmagyarázni. Egykor az oroszokat is két vállra fektették, akár a nagyhatalmak most az amerikaiakat, elemezgette magában az ezredes. Ha matematikailag nézzük, semmi esélyük sem volt arra, hogy újból magukhoz térjenek. Mi volt a titka a talpraállásnak? Valahol Kína és India is talpra állt a nyomorból! Mi az, ami miatt meg tudták tenni?

Moszkva hatalmas, XXI. századi megapolisz volt. Itt nem a milliós, hanem a milliárdos bevételekről szólt minden. A nyomor azért nem szivároghatott be ide, mert aki ide belépett, annak meg kellett tudni fizetni Moszkva hatalmas árait. A szegénységnek nem volt élettere a fővárosban. Honnan ez a gazdagság, kérdezte magát az ezredes? Az eddig látottak alapján azt a következtetést vonta le, hogy az oroszok a szorongatottság időszakában rájöttek, hogy csak egy módon állhatnak talpra: ha tőkét gyűjtenek, majd ezt egy olyan elit mag

kezelésébe adják, akik tudják is a tőkét kezelni. Ez volt az egyetlen lehetőség. A tőkét, pedig saját népük kifosztásából szedték össze. Saját népüket áldozták fel újból, mint annyiszor annak idején! Ez volt az a megfoghatatlan szellem, ami rátelepedett a nagy orosz tájra! Most ott tartottak, hogy lassan fejleszteni is tudnak, visszakapja fokozatosan a falu azt, amit eddig adott, de ráment közben három nemzedék és ezen a tudati szinten, ahova a falu került, nem kellett sokat fejleszteni. Ezen a ponton az ezredes a fejéhez csapott! Megvan! Ez az, a tudati szint! Ez a talpraállás titka! A kultúra nem más, mint egy meghatározó infrastruktúra! Minden nép kultúrája az adott nép receptje a túléléshez! Az orosz, az indiai és a kínai népet nem lehetett elpusztítani, mert megőrizték ezt az infrastruktúrát, melyek mindhárom esetében kereteket adtak a kitöréshez. Mindegyik a saját évezredes kultúráján tápáskodott fel. Ha az nem lett volna nekik, akkor eltűntek volna a népek süllyesztőjében, mint annyian mások. Az orosz saját népét áldozta fel, mert erre ez így szokás. Az áldozatról szól a zene, az irodalom, a nagy orosz fájdalom! Végül elérkeztek erre a szintre és most ott tartanak, hogy ideológiamentesen ezt a nagy fájdalmat exportálhatják, így többen válthatják meg magukat az áldozatvállalás alól! Akkor most erre kell nekik az a sok barát, amit Gerendájev mondott!

Nagypapa, nagypapa törte meg az ezredes gondolatait az unoka ifjak támadása. Itt is elmegyünk majd a múzeumba? Elmehetünk, szolt az ezredes, legalább meglátjuk, hogy igaz-e, amit gondolok róluk, válaszolta, de az ifjak ebből mit sem értetek.

A menetoszlopot a Vörös Tér felé terelték. Az ezredes soha nem látott ekkora teret az életében. A dobosok érezték, hogy itt produkálniuk kell és lendületesebbre vették a ritmust. Errefelé már láttak velük együtt érző, együtt táncoló népeket. Itt vették a dobosok üzenetét és válaszul ott ült az arcokon az átszellemülés, az érzések viszonzása. Ez a tömeg minőségileg teljesen más volt, mint ami az úton fogadta őket. Ennek ugyan orosz lelke volt, de egyetemes is. Hatalmas ovációval fogadták a menetelőket. Mindenholnan serpentineket, papír pelyheket dobáltak rájuk, Moszkva népe megnyitotta szívét a vándorok előtt. A Vörös Tér mauzóleumi emelvényén várta őket az elnök, az ország vezetőivel és elit tőkéseivel. A tér túloldalát az ő páncélozott luxusautóik és te-repjáróik töltötték meg saját biztonsági embereikkel. Az ezredest arra kérték, hogy ő is fáradjon az emelvényre. Amikor felért, az orosz elnök háromszor váltott oldalról megölelte és a magasba emelte kezeit. Itt vannak a béke győztesei, tapsoljuk meg őket, kiáltotta az elnök. Példát mutattak a világnak, ide jöttek hozzátok, hogy elmondják népeik üzenetét. Az ő népeik is nélkülöztek, ahogy

ti, de üzennek nektek, mert a szegény tud a legtöbbet adni egy másik szegénynek. /ezt az elnök mondaná...?/ A szemekben könnyek jelentek meg, melyek a szőke hölgyek szemfestékét leoldották és ez lecsorgott nercbundájukra, kékeszöld nyomokat hagyva azokon. A férfiak pátoszosan a távolba néztek, mint akik emlékeikben kutattak, milyen jó is volt szegénységben élni!

Az elnök a téren lévő hatalmas kivetítőre mutatott. Hallgassuk meg kolégám, az Egyesült Államok elnökének élő üzenetét, kiáltotta. A hatalmas kivetítőn megjelent az amerikai elnök, aki jobb kezét köszöntésre emelte. Kedves elnök úr, kezdett hozzá az amerikai elnök, jó érzés a Vörös Téren lennem sokkal nagyobb méreteken, mint Lenin volt, mosolyodott el. Ezen mindenki hangosan nevetett, az orosz elnök visszafogta magát. Megköszönöm, hogy országa befogadta a menetelőket és segítette őket útkon. Bizonyos vagyok, hogy mindent meg fognak tenni vendégeikért, egyben kérem az indiai és kínai vezetőket, hogy hasonló módon tegyenek meg mindent a menetoszlop sikeréért. Hogy van, ezredes? Nem fáradtak el? – oldotta az elnök a beszélgetés hivatalosságát, majd a kamerák egy távolabbi képet is mutattak, ahol Oli és J. Washington is jól látszottak a stúdióban. Ők is integettek. Az oroszok is viszsza intettek nekik, mintha sejtették volna, hogy őket a túloldalon pedig az elnök látja. Ezek meg kiknek integetnek, suttogta mérgesen maga előtt az orosz elnök? Köszönöm elnök úr, válaszolt az ezredes, ahogy megköszönöm az orosz elnöknek is azt a hathatós segítséget, melyet menetoszlopunk kapott. Ő az előbb azt mondta, hogy üzenetet hoztunk népünktől, melyet most át kell adnunk. Az orosz elnököt páni félelem fogta el, mert nem tudta, milyen üzenetet akar átadni az ezredes, mert előbb egyeztetni szeretett volna vele az üzenetről. Az üzenet a következő, folytatta az ezredes: Ha egy nép nem megy át egy szenvedésen és nem hoz áldozatokat, akkor sohasem lehet naggyá. Csak az így naggyá lett nép maradhat erős. Ez az üzenet ínyére volt az orosz elnöknek is és az amerikai is belegondolt, hogy neki sem jön rosszul ez a pár mondat a belviszályok után. Az orosz nem tudta tartóztatni tovább magát és mielőtt az ezredes még egy üzenetet átadott volna, odament hozzá és se szó se beszéd szájon csókolta. Egy rendes hosszantartó csókot láthatott előben több milliárd ember! Na, de nagyapa, sikított fel Yolan! Nem tudtam, hogy te...

Ekkor a kivetítőn az amerikai elnök olyan szentimentális mosolyt vetett a csókolózó párra, mint aki több millió meleg szavazataiért szállt harcba, úgy-hogy maga is zsebkendőt vett elő. De szép is ez, jegyezte meg, mondtam is Marynek, a feleségemnek, majd legyintett egyet és elbúcsúzott. A csók befejezése után az orosz elnök az előtte heverő lámpásra mutatott, melyben egy kis

gyertya égett. Ezt adta át neki Oli Amerikában. A lámpást a magasba emelte. Ez a kis gyertyás szerkezet nem volt ismeretlen a világ előtt, mindenki tudta mi ez. Én a küldetés lángját eddig életben tartottam, de most átadom a jelenlévő indiai nagykövetnek azért, hogy juttassa el azt Indiába. Kérem, hogy tegyék meg a szükséges intézkedéseket a menetelők érdekében. Majd az ezredes fülébe súgta, hogy minden segítséget megad, hogy Indiába és Kínába érkezzenek, ettől ne fájjon az ezredes feje! Az indiai nagykövet színre lépett és magasba emelte a lámpást. Arcán kényszeredett mosoly ült. Ekkor hirtelen megdobbant egy, a legnagyobb dobok közül, majd követte ezt a többi is. Egymást vitték lendületbe a dobok és végre, megtört a jég, a menetelés afrikai szelleme betöltötte a Vörös Teret. A két nagy szellem kiegyezett, megértették egymást. Nem hódítani jött egyik a másikat, hanem összekapaszkodni. A légtérben összefonódott a két világ és a nép felszabadulva vette át az ősök üzenetét minden oldalon. Megkezdődött az ünnepség.

Az orosz elnök saját rezidenciáján vendégül látta a menetoszlop vezetőit. Ezen jelen voltak a mai bojárok, azaz a gazdasági elit képviselői. A pazar konyhán és kiszolgáláson túl beszédbe hozták Afrika jövőjét is. Az oroszok rengeteg segítséget ígértek, cserében csupán egy kis nyersanyagra lenne szükségük, mondták. Szívesen átvennének olyan beruházásokat, amelyeket indiai és kínai kollégáik orra elől tudnának elhalászni. Ezekért felárat fizetnének. Egyben katonai szakértőik segítségét is felajánlották, főleg olyan helyeken, ahol köztudottan indiai és kínai érdekeltségek voltak.

Cheik és az imám élvezte ezt a hatalmas lakomát és rengeteg ismeretséget kötöttek. A fuláni hős egy új világba került. Az imám is bepillantott abba, hogy micsoda erők táncolják körül Afrikát. Princ sokkal kimértebben tárgyalt, mióta szembesült saját származásával. Számára az volt fontos, mit tud az ashantikért tenni. Benjamin mindig a nyomában volt. Egy bányászatban érdekelt orosz milliárdossal leültek és Princ említést tett szűkebb páttriája lehetőségeiről. Benjamin ugyanezt tette, csak ő a gyémántról beszélt. Az orosz érdeklődést mutatott, miközben intett embereinek, hogy tudjanak meg mindent erről a két férfiről.

Princ aggódva nézett körül, mert a Vörös Tér óta nem találta sógorát. Helmutot, mintha a föld nyelte volna el. Princ jobb híján az orosz elnök egyik biztonsági emberének tett említést arról, hogy Helmut elveszett. Az ember nem szólt semmit, csak hívott valakit telefonján. Mindjárt meglesz, válaszolta röviden a tisztt. Még vége sem volt a partinak, amikor Helmutot két ember a társaságba vezette. A szeme alatt kékes daganat látszott. Mi történt, kérdezte őt Princ? A Vörös Téren megcsörrent a telefonom, kezdett neki Helmut.

Amint odakaptam, hogy felvegyem két marcona alak kikapott a sorból és kocsiba ültettek. Egy ismeretlen helyre vittek, ahol két korábbi orosz ismerősöm már várt. Ők Oleg kollégái voltak, akik Ghánában is jártak. Akkor ismerkedtünk össze. Azt kérdezték, miért nem tettem semmit, és már vertek is. Fogalmam sincs, hogy mit kellett volna tennem és miért bántottak! A szomszéd szobában is vertek egy embert. Őt valami Kromoszómának hívták és Amerikából hozták ide. Állítólag nem voltak megelégedve a munkájával. A fülére mobiltelefonokat kötöttek, melyek állandóan csörögtek és fel kellett kapkodnia azokat. Ha valamelyiket nem vette fel, akkor megverték. Princ éppen úgy nem értett semmit, mint Helmut, de mindketten örültek a szerencsés visszatérésnek.

A tömegek Moszkva körül kaptak helyet. Hatalmas táborokat építettek számukra és a vendéglátás is fejedelmi volt. Azok után, amin átmentek, nem erre számítottak. Egy vendégszerető nép várta őket, akik mindenüket megosztották velük. Vagy talán mindent meg kellett osztaniuk velük? Ezt soha nem fogja senki sem megtudni! Moszkva vendégei voltak, oda vitték őket, ahova akarták, csupán kéréseiket előre be kellett jelenteniük és a vendéglátók mindent megszerveztek. Még olyan emberek is jöttek mögöttük, akik nem akarták, hogy látszódjanak, annyira szerények voltak! Azon is csodálkoztak, hogy hiába beszélnek törzsi nyelveken egymás közt, kísérőik, mintha értették volna ezeket. Az imám próbára is tette az egyiket és soninge nyelven azt mondta a Cheiknek: de jó lenne egy kis tea! Két percen belül egy öltönyös alak futott hozzájuk két adag teával! Az imám csak annyit tudott erre reagálni: Allah Akbar! Mohamed a kis kínai járgányon haladt Moszkva belvárosában, amikor valami történhetett a járművel és leállt. Hamar kapott segítséget. Ott is megjelent két öltönyös figura, akik a járművét egy kocsi tetejére hajították és elvitték egy gyárba. Egy hatalmas szerelőcsarnokban ízekre szedték a járgányt, minden darabját lefényképezték és tíz percen belül egy dokumentációt készítettek. Majd megjelent egy szerelőbrigád, amely felfúrta a hengereket, meggyűrűzte a dugattyúkat és az egész konstrukciót megerősítette. Végül a jármű súlya megduplázódott, de teljesítménye megnövekedett és olyan erősítést kapott, hogy egy teherautóval is nyugodtan karambolozhatott volna, nem ez tört volna össze. Mohamed nagyon örült a megerősített járműnek. Bár fogyasztása megnőtt, de olyan teljesítménye lett, hogy mindenki szétspriccelt előtte az utakon. Az eredeti kínai járműről készült dokumentáció elkerült egy helyre, ahol döntéshozatalra továbbterjesztették az elnökhöz. Az elnök pedig döntött. Egy alkalommal hívták az ezredest. Az elnök megbízásából egy bizottsághoz kellett mennie. Az ezredesnek fogalma sem volt, miért ez a titokzatosság. A bi-

zottság vezetője barátságosan kezét fogott az ezredessel, majd az asztalom heverő dokumentációra mutatott. Átvizsgáltuk az egyik lerobbant kínai járgányukat, kezdett hozzá. Szakértőink jelentése szintén ott van az asztalon. Arról szól a jelentés, hogy ezeket a járműveket a kínaiak úgy konstruálták, hogy ne juthassanak tovább Delhi határánál. Talán Delhi-Alsóig eljutnak velük, de Delhi-Felsőig biztos, hogy meg sem tudják közelíteni velük. Mi a teendő, kérdezte az ezredes? Az elnök úr azt a döntést hozta, folytatta a bizottság vezetője, hogy három gépgyárunk kapacitása átáll egy hétig arra, hogy az Önök járműveit felturbózzák és megerősítsék, így azokkal akár a kínai Nagy Falon is tudnak majd szalamozni a kínai vezetők öröme. Egy hét alatt meg tudnak erősíteni harminchárom millió járművet, hüledezett az ezredes? Ha kell, még többet is, válaszolt a bizottság vezetője, mert rendelkezésre áll az értelem, a szak tudás... és a minőség, fejezte be az ezredes... igen, ezt honnan tudta, kérdezte a férfi? Rendben, folytatta az ezredes. Megköszönöm az elnök úr gondoskodását és intézkedem, hogy mielőbb magukhoz kerüljenek a járművek, mondta és a kezét nyújtotta a bizottság tagjainak. Még valami, szólt vissza a bizottság vezetője. Mindennek ára van. De hát mi nem tudunk fizetni, rökönödött meg az ezredes! Nem materiális árról van szó, kezdett bele a bizottság vezetője. Mi ingyen rendbe hozzuk járműveiket, cserébe az elnök úr azt kéri, hogy változtassák meg úti céljukat és innen először ne Indiába, hanem Kínába menjenek, ehhez mi útvonalat és segítséget biztosítunk. Az elnök úr szeretné látni a kínai vezetők ijedtségét, akik azt fogják hinni, hogy járgányaik náluk fognak lerobbanni és a százmillió menetelő a nyakukon ragad. Az elnök úr kéri, hogy az útvonalváltozást a Kremlben, vele együtt, ünnepélyes körülmények között jelentsék be holnapután. Kafwimbi ezredes alig tudta nevetését visszatartani. Nekem ezt a menetelés szervezőivel tisztáznom kell, mondta.

Az unokák alig várták az ezredest, mert nélkülik nem akartak múzeumba menni. Itt több intézményt jártak végig, de ezek főleg művészetekkel foglalkozó kiállítótermek voltak, mintha moszkvai ősemlék nem is lett volna. Találtak helytörténettel, folklórral, nemzetiségek életével, kultúrájával kapcsolatos kiállításokat, de ezek a nemzetiségek nem Afrikáról szóltak. A fiatalok kezdeti lelkesedése apadni látszott. De az ezredes nem hagyta csüggedni őket. Elmagyarázta nekik, hogy itt valóban nem láthatják azt, amit Angliában és Franciaországban, mert az oroszok nem gyarmatosítottak Afrikában, ők más irányban terjeszkedtek. Ezek a múzeumok pont ezt a terjeszkedést mutatták be, a módszer itt is jól látszik. Viszont mindezeket túl mást is sugallnak ezek a kiállítások, folytatta az ezredes. Figyeljétek meg a hajó vonatok a Volgán, vagy

akármilyen más képet, alkotást. Nem veszitek észre, hogy ott ül mindegyiken egy sóhaj? Még a boldogságot leíró szituációk mögött is átút a szenvedés és az áldozatvállalás igénye, mert csak így jön el egy boldogabb korszak? Minden egy boldog, reményteli jövőről szól egy szenvedő, nyomorgó mában!

Az ezredes értesítette Kundát és Johannesbogile professzort a fejleményekről. Ők nem látták akadályát az útvonal megváltoztatásának, sőt, földrajzilag szerencsésebb is volt, ha Indiát jelölték meg végcélként. Ezzel távolságot takarítottak meg, a visszatérés szempontjából pedig India közelebb volt Afrikához, mint Kína.

A bejelentés tényét a Kremlben találgatások előzték meg. Mi jöhetett közbe, kérdezte több ezer tudósító? Miért van szükség az elnök és az ezredes ilyen magas szintű bejelentésére? Mit akarnak mondani? Az ezredesért megjelentek a nagy, fekete autók és államfőnek kijáró tiszteletadás mellett végigmentek a moszkvai nyolcsávú utakon a legbelső sávban, ahol csak a VIP személyek haladhattak. Megnyíltak a Kreml évszázados kapui az ezredes előtt. Az elnök forró kézszerítással üdvözölte őt és nem győzte kifejezni háláját azért, hogy a menetoszlop kész irányt változtatni. Az elnök ide rendelte az indiai nagykövetet is a lámpással, mellé a kínai nagykövetet ültette. A narrátor felvezetése után a két férfi bevonult a sajtótájékoztató termébe. Csattogtak a fényképezőgépek, villogtak a vakuk, peregték a felvevők. Az egész világ láthatta, mi folyik itt. Az elnök könnyes szemekkel értékelte a nagy afrikai menetelés jelentőségét. Mivel megkedvelte látogatóit, akik tajgát odahaza Afrikában nem láthatnak, ezért gondolta, meglepi őket és meghívja a százmillió főt egy sztyeppe és tajga programra. Ott jobban el is férnek, tette hozzá. Viszont onnan visszajönni nem lenne érdemes és útba esik Kína ezért célszerűnek látszott olyan döntést hozni, hogy vendégei először Kínába menjenek és onnan folytassák útjukat India felé. Ezért felkérte az indiai nagykövetet, hogy adja át a lámpást a mellé ülni kínai nagykövetnek és ő gondoskodjon a láng Pekingbe érkezéséről. Az indiai nagykövet arcára boldogság költözött és olyan vehemens akart megszabadulni a lámpástól, hogy a gyertya forró viaszcséppjei a kínai nagykövet ruháján szilárdultak meg. A kínai nagykövet felfogta, hogy ma utoljára képviselheti Kínát, ezért arca olyan mosolyt vett fel, mint a figurák madám Tussauds panoptikumában. Majd kénytelen-kelletlen a nagy tapsvihár közepette át kellett vennie a lámpást és a magánál tartania. Az ekkor készült képek bejárták a világsajtót. Ezek miatt neki később államellenes összeesküvés vádjával a bíróság előtt kellett felelnie.

Az amerikai és az indiai elnök táviratban fejezte ki egyetértését az útvonal megváltoztatása miatt, egyben magasztalták az orosz elnököt azért, mert ven-

dégeinek plusz programot biztosított. Van Der Hórukk már nem mert nyilatkozni, mert félt a tényfeltáró bizottságoktól.

Princ és Benjamin kellemesen csalódtak Moszkvában. Benjamin számára az indiaiak keserítették meg az életet Ruandában, Princ a kínaiaktól tartott Ashanti tartományban. Mindketten elhatározták, hogy összefognak és saját hazájukban ellenpólusként pozíciókhoz juttatják újdonsült barátjukat, az orosz mágnást, akit az elnök fogadásán megismertek. Ebben a munkában összehangolják lépéseiket és megalapítják a Nevető Harmadik Világ nevű konszernt.

Az útvonal megváltoztatását követő három héten belül a megerősített járművek útra készen álltak, a társaság továbbindulhatott. Felvezetőket kaptak és nyáriás időben az Ural irányába indultak. Üzemanyag-ellátásukról a helyi katonai alakulatok gondoskodtak. Mivel mindenhol voltak helyi alakulatok, ezért akár minden faluban tankolhattak volna. Az orosz elnök repkedni tudott volna örömeiben, hálás volt a menetoszlopnak és alig várta a kínai fogadtatást. Tudósítóit arra kérte, minél több képet közöljenek arról, ahogy a strapás utakon a vonulók gyűrik, kínozzák a járműveket és gondoskodjanak a képek tiszta vételi lehetőségéről Kínában. Akár műholdat is képes lett volna fellővetni az orosz elnök azért, hogy lássa, miként mérgelődik kínai kollégája.

A menetelőket befogadta a nagy orosz lélek. Elterjedt róluk, hogy hősök, akik a béke üzenetével jöttek. Igaz, egy kicsit feketék, meg egy kicsit vastag az ajkuk, de ők is szenvednek, áldozatot hoznak és még aranyfogra sincs szükségük. Ezek után már nem is volt mesterkéltségek a hősök küldetésének versekbe foglalása. Az Ural déli tájain egy újfajta csasztuska-költészet jött létre, amely a feketék horizontjairól szólt. A több száz évvel ezután ideérkezett antropológusok és népzene kutatók sohasem tudták megfejtetni ezeknek a különös csasztuskáknak az értelmét.

A vonulók emberfeletti küzdelméről eposzok születtek, a tudósítások úgy beszéltek róluk, mintha egy úgy emberfaj, a Homo futurensis, azaz a jövő leteleményesei haladnának át az országon Kína felé. A valóság ennél sokkal vidámabb volt, mert az elnök nem győzte kényeztetni a menetoszlopot, és amit tudott, küldött nekik. Eközben Kínában folytak a perek.

Johannesbogile professzor, miután megcsináltatta széke lábát, amiről legutóbbi röhögése alkalmával leesett, kifejtette háláját az orosz elnöknek az együttműködéséért és újfajta jövőt ajánlott Afrika népei és a Birodalom között.

Még óriási távolságok vártak a menetelőkre, de ők már egy más világban meneteltek.

15. FEKETE SELYEM

A legnagyobb igyekezet mellett is két hónapig tartott az út Moszkvától a kínai határ körzetéig. A menetelők egészen otthonosan kezdték magukat érezni Oroszország nagy lelkének ölelésében. Ez a lélek annak idején nem akarta elfogadni az afrikaiakat, de most belül azt érezték, hogy nem akarja elengedni őket. Gyönyörű tájakon jártak. Igazat adtak az orosz elnöknek, hogy kár lett volna kihagyni a tajgát, mert ilyen Afrikában nincs, azt azonban kevesen tudták a menetelők között, hogy miért is mondta az orosz elnök ezt. Elhaladtak Mongólia északi határai mellett, a Bajkál-tó partjainál, megcsodálták a teremtés ezer csodáját. Mohamed már el tudta helyezni a nagy orosz klasszikusokat, akiknek alkotásai Oroszországot látva teljesen más értelmet kaptak. Itt megtanulta, mi az a mélység.

A menetoszlop egy különleges zónába ért. Mintha háborús övezetbe értek volna, hadosztályok sorakoztak fel, különböző technikákkal, érzékelők ezrei detektáltak minden mozgást, életet. Egy légyről is tudhattak a központi értékelő teremben. A menetelők látták, hogy milyen apró porszemek is ők valójában. Még a legújabb időben is ők késekkel, bozótvágókkal, legfeljebb automata fegyverekkel gyilkolták egymást otthon, itt pedig egy teherautón is elegendő tüzérvolt ahhoz, hogy elpusztítsa a menetoszlop százmillió tagját. Mire ez a készülődés? Micsoda költség lehet mindez, míg az ország másik felében megtört testű öregasszonyok kapálják a krumplit, hogy életben maradjanak! Errefelé elnémultak a dobok.

Amikor elhagyták az Orosz Birodalom határát és betévedtek a senki földjére, már nem is az embereknek, hanem a műszereknek intettek búcsút. Ahogy Amerikába ők vittek szellemeket, mert ott nem voltak, itt a helyzet megváltozott. Hoztak is, meg vittek is. Valahol őseik mellett a nagy táj szelleme is megerősítette őket.

A senki földje túloldalán népes küldöttség várta a menetoszlopot. A kínaiak kitörő örömet varázsoltak arcukra és úgy álltak, hogy a tévétársaságok pontosan mutassák a világ felé hallatlan boldogságukat. Félszemmével a kínai járgányokat kutatták, vajon milyen állapotban lehetnek. A kínai fogadóbizottság elnöke nem beszélt sokat, ehelyett arra kérte a vonulókat, hogy távolodjanak el kétszáz kilométerre a határtól déli irányba, Peking felé, mert itt a nagy láрма zavarja a műszereket. Milyen műszereket, hangzottak a kérdések? Hát a védelmi rendszerünkét, válaszolta a kínai. Majd szinte lábujjhegyen lépkedve

elől ment, hogy vezesse a népes vendégcsereget. A menetelők látták, hogy itt is éppen olyan hadikészültségben áll az ország, mint a túloldalon. Ami itt felsorakozott, az egész kontinenst el tudta volna pusztítani. Ezek szerint itt kétszáz kilométeres ütközőzónát alakítottak ki, ami nem is sok ilyen tűzerő mellett.

Az ezredes megborzongott. Most szembesült azzal, hogy a világ vezetői között feszülő viszony, állandó froclizás, egymással kitolás a járművekkel és más-sal, amelyben ők csupán ártatlan szereplők voltak, akár komoly háborúk ki-robbanásához is vezethetett volna! Ide jutott a világ? Három ember, ha rosszul ébred fel egy napon, akkor abba a világ belepusztulhat? Ő nem azért lett kato-na, hogy ezt a napot megélje! Ide másik világ kell, gondolta! Amikor túl voltak a kétszáz kilométeren, az őket fogadó kínai betessékelte a menetoszlop vezető-it egy terembe, ahol számos magas rangú kínai várta őket. A legmagasabb ran-gú felállt és megtapsolta a jövevényeket. Vele együtt mindenki felállt és tap-solt. Hogy oldottabb legyen a hangulat, a tapsvihar végén az egyik dobos levá-gott egy dobszólót, amit a kínaiak nem tudtak mire vélni. A kínai vezető ke-zet nyújtott az ezredesnek. Hiú vagyok, mondta. Hiú ne legyen, csak büszke, válaszolta az ezredes, mert nem tudta mire vélni ezt az önkritikus köszöntést. Hiú a nevem, aminek a jelentése Kínában teljesen más, mint az Önök nyel-vén! Oh, bocsássa meg nekem, jött zavarba az ezredes, tudhattam volna! Én Kafwimbi ezredes vagyok, a menetoszlop vezetője. Mi tudjuk ki Ön ezredes. Tudom, Hiú úr, hogy tudják és bizonytal az is tudják hányan léptük át a ha-tárt, illetve hány járművünk van. Pontosan, ezredes és még azt is tudjuk, hogy mennyi üzemanyag van bennük, csak egyet nem tudunk, hogy a mi szerszám-készleteink miért nem illeszkednek a járművek csavarjaira? Ne törődjön vele válaszolt hanyagul az ezredes, egy kicsit megbuheráltuk azokat az úton, mert kezdtek tömegesen tönkremenni. A kínait kiverte a hideg veríték. Remélem, kibírják Pekingig, fokozta a feszültséget az ezredes. Hiú látta, hogy ebből a té-mából gyorsan ki kell szállnia és másra testálnia a járgányok ügyét. Mi a ter-vük Kínában, kérdezte? A tervünk, kérdezett vissza az ezredes? Csupán ideug-rottunk páran Afrikából, hogy végigmenjünk a maguk szép országán, ahogy máshol tettük. Hiú úr! De hát mi egyszer sem kérdeztük meg Önöktől, hogy mi a tervük Afrikában? Rólunk az egész világ tudja, mi a küldetésünk és maga ezt megkérdezi? A mi küldetésünkről is tud a világ, ezredes, válaszolta Hiú kellő nyugalommal, ezért nem kérdezte senki tőlünk, maguk sem, hogy mi a tervünk Afrikában. Akkor kvittek vagyunk, vette fel a kesztyűt az ezredes. Majd Hiú ünnepélyes arcot vágott. Kína megnyitotta maguk előtt kapuit és megtiszteli Önöket vendég szeretetével, jelentette be a hírt. A menetoszlop el-

látására mi a tervük, kérdezte az ezredes? Hiú úr értetlenül nézett vissza. Gondolja, ha másfél milliárdot el tudunk látni, akkor százmillió terhet jelent? Elnézést Hiú úr, csak kíváncsi voltam, visszakozott az ezredes.

Érezve fölnyét, Hiú tovább folytatta. Legfeljebb addig nálunk másik százmillió nem eszik, amíg itt vannak, mondta és ez a saját társaságában nagyon mulatságosnak hatott. Amikor jól kinevették magukat, Hiú az ezredeshez fordult. Pontosan tudjuk, miként fogadta magukat a világ és azt is tudjuk, hogy milyen óriási siker áll maguk mögött. Amikor Kína megmutatta a világnak, hogy mire képes, amikor beindult a kínai csoda és felépítettük világrendszerünket, senki sem jött megveregetni a vállunkat, pedig valaha a népi kohók szintjéről tápáskodtunk fel! Akkor Kína és a népünk pusztulásra volt ítélve. Senki soha el nem ismerte sikerünket, inkább mások is ennek szárnyán akartak kievickélni saját helyi válságaikból, akkor maga elvárja tőlem, hogy én az Önök küldetése előtt behódoljak? Nem! Ezt Kína nem teszi meg és Kína nem gratulál. Kínát arra tanította saját sorsa, hogy csak saját sikereinek örüljön, mert mások sikerei bajt hozhatnak rá. Kína megnyitotta kapuit, mint mondtam és méltósággal vendégül látja Önöket, mert ma mi vagyunk a világ és ezt várjuk el magunktól! /ezt? Vagyis mit?/ Az ezredes nem ilyen fogadtatásra várt. Kína önmagában sohasem jutott volna ide, ahol ma van. Hol lenne a maguk gazdasága Afrika nélkül, kérdezte? Nézze ezredes, válaszolta Hiú. Ha ezt Ön ötven évvel ezelőtt mondta volna, akkor még megijedtem volna, de ma már mondhat, amit akar, Kína sokkal szervezettebben beépült Afrikába, mint a maga rezidenciája Lusakában! Tehát visszatérek még egyszer a fő gondolathoz: Kína megnyitotta kapuit. Most pedig a pihenőhelyeikre kísérjük Önöket.

Az ezredes felfogta, hogy ennek a fogadtatásnak az volt a célja, hogy már az első alkalommal éreztesse a kínai fél: a menet résztvevőit nem tekinti egyenrangú félnek. Hiú remekül látta el feladatát. Eddig Amerikát, Európát és Oroszországot a kezdeti nehézségek után is úgy hagyták el, hogy nem érezték a lealacsonyítást. Még akkor sem, amikor tudták, hogy milyen sorból, milyen nyomorból verődtek össze a vonulók. Itt Kínában az első napon, profi módon helyre tették őket.

A menetet minden irányból helyi emberek vették körbe, akik a résztvevőket alkalmi sátrakban helyezték el. Kaptak valami rágnivalót és teát. Másnap korán ébredtek. Megindultak Peking felé. A dobosok rákezdték, de itt még az orosznál is hidegebbnek érezték a fogadó atmoszférát. Ha ott volt nagy orosz lélek, akkor itt nincs szó arra, hogy mi van, mert ez a lélek szóval nem leírható. Lelketlennek sem lehet nevezni, ez valami más. Mintha nem Istentől, nem

a Teremtőtől, hanem a dolgok rendjéből fakadóan történne itt minden. A dobok itt nem keltettek életre a résztvevőkön kívül senkit, mert a dobok nem ismerik a dolgok rendjének nyelvét. A dolgok rendje szerint ma Kína szuperhatalom, de a lelkek szerint nem, mert azok nem itt laknak. Akkor most az a kérdés, kinek van nagyobb hatalma, a lelkeknek, vagy a dolgok rendjének? Mivel a dolgok rendjének logikáját csak Kína ismeri, ezért ők ma senki mást nem tekintenek partnernek saját magukon kívül. A világ többi népe nem más kultúrában, értékrendben, hanem a dolgok rendjén kívül él, emiatt nem is lehetnek egyenrangú felek. Hogyan lehetne a dolgok rendjét megszólítani, ez a kérdés foglalkoztatta az ezredest. Ahhoz, hogy ezek az emberek őket és az egész világot egyenrangú félként tekintsék, kellene a kód ismerete, ami a szívüket, agyukat, vagy akármilyen más testrészüket nyitja, ahol az ő értékítéletük központja van. Afrika egyes részeiben, ahol kipusztult az agy és a szív, a gyomor lett ez a hely. Hol lehet itt, Kínában ez a központ?

Megindultak és már az indulásnál parancsszerűen hozzájuk verődtek még párt milliónyian. Ez egyik percről a másikra történt. Ahogy mentek, itt nem találkoztak az út mentén sem üdvözlő tömeggel, de még integető nénikéssel sem, az aranyfogakról nem is beszélve. A hozzájuk verődött kínaiak szerepe nem a menettel való együttes kaland megélése, közös élmények gyűjtése, hanem a nagyfokú vendégszeretet kifejezése és a tömegek kiszolgálása volt. Mi-lyen itt a humor, hogy vallanak szerelmet? – foglalkoztatta az ezredest. Ugyan-ott lukadt ki, mint Oroszországban. El kell mélyedni a tudati infrastruktúrá-ban, a kultúrában, és talán minderre választ lehet kapni. Ötezer éves gondolati rendszer, amely hatalmas birodalmakat adott, amelyek hullámzó módon hol uralkodtak, hol a semmibe veszttek, de a nép mindig túlélte. Ma vitathatatlanul világbirodalom, amely agresszív módon falta be a világ javait. A világon szétszóródott kínai érdekeltségek pedig úgy nyomják az erőforrásokat vissza Kínába, akár a dolgozó méhek táplálják a királynőt. Ebben a partiban ki a here? Kinek kell elpusztulnia az után, hogy feladatát végrehajtotta? Ha egyszer túl aktívak a dolgozók és minden herét agyonszúrnak, akkor mi lesz a méhkas jövője? Esetleg más kaptárokból fognak be dolgozókat?

A menet mindent elkövetett, hogy kísérőit felvidítsa, még vodkát is kínáltak nekik, de annak láttán nagyon megijedtek és eltartott kezekkel hadakoztak az ital ellen. A járművek kiválóan működtek a kínaiak maguk döbbentek meg a legjobban, hogy ilyen jó járgányokat gyártottak. Az üzemanyag feltöltésről gondoskodtak, a kiszolgálásra nem lehetett panasz.

Amerre mentek szorgos kezek munkájának eredményét látták lépten-nyomon. Nem volt pihenő ember. Aki pihent, az is csinált valamit. Vagy a testével foglalkozott és egy módszer szerint mozgatta tagjait, vagy az agyával törődött, tanult, meditált. Minden percben valamit végeztek, a minden percek összeadódtak és ez egy ekkora embertömeg esetében hatalmas számokat ad. Itt a pihenés is a munka, a tevélegesség. A hibatolerancia zéró. Aki a dolgok rendje szerint él, az nem hibázhat, mert a dolgok ezt nem tűrik. Ha a dolgok Istenek lennének, azok megbocsátanák a hibát, de a dolgok nem Istenek. Tehát minden hibának, vétségnek felelőse van, vagy ha nincs, akkor felelőst kell találni, mert különben nem áll össze a rend! A rend pedig most az, hogy a dolgok megmutassák rendjük erejét és legyőzzék a lelkeket. Mintha Kína a lelkekkel vívott volna csatát az elmúlt ötezer évben! Mintha egyszer a lelkek, egyszer a sajátos dolgok rendje győzedelmeskedett volna! A kínai spiritualitás lényege is a dolgokban rejlik! A kínai agy azért volt egy csapásra befogadó a materializmusra, mert eleve benne volt a materializmus már ötezer éve! A dolgok mai rendje is a materializmus egy formája, amely nem külső ihletés, hanem saját, kínai! Persze, hogy ennek győznie kell mindenhol és fel kell emelnie Kínát. És ez nem csupasz ideológia, ahogy az oroszok hirdették sajátjukat, hanem egy valóságos rend. Ebben helye van az értelemnek, a szaktudásnak és nem tűr meg vízfejeket. Ebbe a rendszerbe kapaszkodva állt föl Kína egy olyan lehetetlen mutatvány árán, mintha saját hajánál fogva emelte volna ki magát a mocsárból! A maga nemében fantasztikus teljesítményt nyújtott és valóban, a világ ahelyett, hogy gratulált volna, inkább megrémült és védekezésésképpen még jobban támadta, el akarta lehetetleníteni. Nem tudhatja senki, hogy eközben mi történt Kínán belül, itt hány százmilliónyi mentek rá, de végül Kína kiráncigálta magát, még ha a fele haját ki is kellett tépnie magából és most tudja, hogy csak magára számíthat. Nem egy példa állt előtte, hanem ötezer év tapasztalata. Nem tud kegyelmes lenni, mert a dolgok nem voltak kegyelmesek hozzá sem. A kegyelemben higgyen az, akinek Istene van... – Kínának nincs Istene! Ha pedig nincs Istene, akkor Afrikát is a dolgok rendje szerint kell venni és a dolgok mai állása alapján Afrika az a kaptár, ahonnan nem csak a dolgozókat készítetik más kaptárokba hordani a nektárt, hanem a saját kaptárában levő mézet is elveszik tőle.

Amikor az ezredes megmagyarázta magának miképpen értékelhető előző napi találkozója, azt is átgondolta, miképpen reagáljon a jövőben.

Bár itt is hatalmas távolságok voltak, emberre nem lehetett panasz. Mindenhol sürgés-forgás tapasztaltak. Ahogy nagyobb városok közelébe értek, a

kép ugyanúgy, mint Moszkva esetében, megdöbbenően megváltozott. Hatalmas, modern épületek, felhőkarcolók és rendezettség, szervezettség váltotta fel a tradicionális falvak rendjét. Princ és barátja ámulattal tekintettek minderre és belegondoltak abba, hogy valahol ők is részesei annak, hogy mindezt Kína meg tudta valósítani. A méreg mellé, melyet Princ az ashantik kifosztása miatt érzett, most betársult a lenyűgözöttség érzése is.

Az emberek a városokban mások lettek. Felszabadultak voltak, integettek, látszott nem parancsra tették. Nem oldotta őket a dobok ütemes ritmusa, nem jöttek lázba. Az ő késztetésükhöz, indulataik hevítéséhez más kellett. Őket egyedül Kína tudatuk és kínaiságuk gerjesztette.

Alig láttak gyereket és középkorú embert, viszont rengeteg volt az öreg. A gyerekek egy születésszabályozási rendelet miatt voltak kevesen. Egy családban csak egy gyereket engedélyezett az állam, ha ennél több született, akkor elestek bizonyos kedvezményektől. Ezért kellene, tehát az idegen dolgozók az idegen kaptárokból, idézte fel korábbi gondolatait az ezredes! Ezt a sok öregot és főleg Kínát most el kell tartani! Az a kevés gyerek és fiatal, akik az „egy család, egy gyerek” rendelkezés meghozatala után születtek, nem képes eltartani a társadalmat és Kína továbbfejlődését biztosítani! Az ezredes csodálta mindazt, amit Kína létrehozott és főleg azt, milyen körülmények között hozta létre. Nem sértette a korábbi fogadtatás. A városi tömegben is ugyanazt tapasztalta, mint vidéken. Mindenki tett valamit. Nem volt álló ember. A boltokban hatalmas forgalom volt. Senki sem állt. Ha van pénzed vegyél, ha nincs, menj tovább. Mindennek ésszerűséget, materiális értelmet kellett kapnia. Még a tradicionális kínai vallás, a buddhizmus sem egyetemes értelemben Istenhitről, hanem Buddha tanairól szólt.

A menetoszlop egy északi provincia székhelyére érkezett. A vonulók fogadtatása megváltozott. Mosolygó arcok, integető emberek, buzdító szavak hangzottak el. Láttunk titeket a tévében, mondták. Láttuk, ahogy megérkeztetek hozzánk, örülünk, hogy itt vagytok, örülünk, hogy Kína vendégei lehettek. Minden udvarias formula elhangzott, csak egy nem: az emberi teljesítmény elismerése. Gratuláció nem hangzott el. Mindenesetre ebben a városban már vesztettek a dolgok a merevségükből, keveredtek egyfajta világiassággal, melyet befedett egy tradicionális köd. A város vendégül látta a vonulókat, a városvezetés köszöntötte a menetoszlop vezetőit. Az ezredes és csapatát Le-csó fogadta, a provincia vezetője. Üdvözljük Kínában, ezredes, kezdte Le-csó. Ez a város büszke arra, hogy megtisztelte Ön és a menetelőket. Az ezredes most is észrevette a hallatlan nagyfokú udvariasságot, már unta is ugyanazokat a frá-

zisokat hallani, de egyben azt is megfigyelte, hogy szót sem ejtettek eddigi küzdelmeikről, sikereikről. Az ezredes elhatározta, hogy ő viszont pont fordítva, elismeréseket fog osztogatni úton útfélen. Nekünk is nagy öröm, hogy az Önök országában lehetünk, amely megmutatta a világnak az emberi teljesítmények maximumát, mondta. A kínai városvezető arcát jóleső mosoly töltötte el. Azért jöttünk, mert tanulni szeretnénk. El szeretnénk sajátítani mindabból a tudásból, melyet Kína az elmúlt évezredekben felhalmozott. Na, ettől kezdve az ezredes nyitott kapukat döngtetett. Érteni szeretnénk azt a rendet, folytatta, amelybe a világot illeszti, hogy magunkat is jobban érezhessük benne. Le-cső felállt és tapsolt, mindenki ezt tette. Megtört a jég! Meglett a kód és meglett az érzékek helye! A kínaiaknak ott a szívük, ahol másoknak az agyuk, és ott az agyuk, ahol másoknak a szívük, de van szívük is és agyuk is! Egyszerű helycseréről volt szó! Az ezredes kifejezte, hogy mennyire jó lenne, ha más kaptárába szállíthatná a nektárt! A kínai városvezető felfogta, ha százmillió ideérkező menetelő az ezredes szavait mind komolyan gondolja, akkor ezek hatása a saját világukban megváltoztathatja Kína jövőjét! Akkor ezek a menetelők Kína jövőjének építői, tehát fontos emberek. Százmillió Kínában nem nagy szám, de a világban hatalmas tömeget jelent, akik az új rend eljövételének hírnökei lehetnek, világosodott meg Le-csőban. Akkor ezekkel az emberekkel foglalkozni kell! Ettől kezdve a formaságok lerövidültek és a lényegi dolgok kerültek előtérbe. Kína valóban megnyitotta kapuit. Gondoskodtak arról, hogy a menetelők képet kapjanak Kína ősi kultúrájáról, harcairól a tatárokkal, a japánokkal, az összefogásról, amely mindig megmentette Kínát. Itt elhangzott az a szó, amit az ezredes keresett. Összefogás. Az orosz áldozatváltás Kínában kiegészült a hangyaszorgalom és szervezetség alapú összefogással. Ha meghalt pár millió egy ügy miatt, az nem gyász volt, mert Kínáért tette, értelmet kapott életük. Ha betegként, öregként halt meg valaki, talán az élete értelmet sem kaphatott. Le-cső falai leomlottak és az ezredesről Hiú által lefestett pökhendi, fellengzős alakról szóló jellemzést megváltoztatta. Ezentúl az ezredes Kína barátjának számított.

A város hatalmas volt, talán nem is a XXI., hanem a XXII. századra tervezték. Óriási volta ellenére minden apró elem, precíz részletességgel ki volt dolgozva, mindennek racionalitása volt. Itt a szellemeknek nem jutott semmi. Itt az alkotók érzései, hangulati elemei nem fejeződtek ki. Itt a dolgok rendjéből fakadó racionalitás sugárzott mindenhonnan. Egy olyan csapat számára, akik Afrikából jöttek, ahol kevés dolog szól a racionalitásról és rengeteg törekszik a spirituális, elvonatkoztatott, absztrakt világot kifejezni, ez mind furcsának ha-

tott. Le-csó elmondta, hogy városa egy a sok közül, de rengeteg hasonló fog épülni a mostani falvak helyén. Ezek helyét alapos mérnöki munkával határozzák meg azért, hogy az új város be tudjon illeszkedni a városok rendszerébe. Kínában mindennek rendszere van, a dolgoknak, a városoknak, az embereknek és ezt a rendet egy felsőrendű racionalitás határozza meg. A menetelők kezdték érteni hol vannak, és saját helyük is egyre tisztában kirajzolódott a dolgok rendje szabályai alapján. A város búcsút intett a menetelőknek és útjukra engedte őket Peking felé. Még egy darabig követték őket, integettek nekik, a dobokra mosollyal reagáltak, majd új tájak kezdődtek. Lakatlan vidék nem volt. Teraszos teaültetvények, rizsföldek mellett haladtak el, melyek mind az összefogásról és a hangyaszorgalomról tanúskodtak. Mennyire más világ volt ez ahhoz képest, amit otthon megszoktak! Itt nem ült senki napközben a fa árnyékában, nem voltak alvó, lustálkodó emberek!

A menet Peking elővárosaihoz ért. Újból egy másik világ kezdődött. Minden azt érezte, hogy a világ közepe, centruma felé haladnak. Mintha minden egy pontba futott volna össze és onnan is indult volna ki. Ez Peking! Egy újabb dimenzióváltás következett be és a hatalmasok után a leghatalmasabb következett. A külvárosokon jól lehetett látni, ahogy Peking terjeszkedett. Bulldózerek falták fel a hagyományos negyedeket és építettek helyükre felhőkarcolókat. Itt senki sem kérte meg az ott lakókat, hogy hagyják el, legyenek szívesek a helyeiket, menjenek új helyre! Itt nem indítottak kártérítési pereket, mert egy bulldózer letarolta a házukat. Minden meg volt szervezve, mindenkit elhelyeztek, vagy így, vagy úgy, de a bulldózereket nem állíthatta meg senki és Peking átalakult. Valóságos világközponttá lett. Minden azt mutatta, hogy a kínai gény és rend vált uralkodóvá a világon! Aki az épületekre a város grandiozitására tekintett, kétségbe sem vonta ezt az állítást. A menetoszlop tagjai jórészt sárkunyhókban nőttek fel, indulásuk után láttak életükben először aszfaltozott utat, elképzelhető, hogy mit éreztek! Ebbe a fennen uralkodó, az alattvalók félelmét kiváltó épületek rendjébe csaptak bele az afrikai dobok és hozták magukkal saját világukat. Nem adták fel, verték a dobokat, csak verték, mert tudták, hogy lelket kell varázsolni a dolgok száraz racionalitásába.

Nem adták fel és jött válasz. Ez a fegyelmezett nép Pekingben már nem volt annyira fegyelmezett. Pekingben a dolgok rendje kezdte önmagát felfalni és a beérkező gazdagság megváltoztatta az embereket és reakcióikat. Innen már kitekintettek a világra és igényeik ébredtek. Ugyanúgy akartak élni, mint bárki más a világ többi részén. Megengedhették maguknak. Volt rá pénzük. A hatalmas gazdaság olyan mértékben állította elő a vagyont, amely akarva-aka-

ratlan vagyonszá tette őket is. A kínai vezetés mindent megtett annak érdekében, hogy csak azzal arányban nőjön a nép bevétele, ahogy tudatlag is átalakul. Fel kellett fogniuk, hogy más állapotba kerültek! Óriási erőfeszítéseket tettek azért, hogy cseppekben, apró lépésenként változtasson a nép fogyasztási szokásain, de nem mindenhol sikerült ezt a kontrollt megtartani. A vagyon megtörte a dolgok rendjét és új szabályokat állított fel. A kínai vezetés legfőbb dolga az volt, hogy az új szabályokat is beillesse a dolgok rendjébe és másfél milliárd kínaiban ne következzenek be hirtelen gondolkodási és fogyasztási változások. Csak lassan, lassan, mert különben a folyamatok kicsúsznak a vezetés kontrollja alól. Változás kell, arra szükség van, ezt ők is tudták, de nem a lelkekre alapozva, hanem a dolgokra. Peking külvárosától kezdve katonai díszegységek fegyelmezett sorai között vonultak, akik tisztelgésre emelték fegyvereiket. A kínai tömeg a katonai sorfal mögül ünnepelhette a menetoszlopot. A katonák egyre többen lettek és még a menetelés élére is egy díszszázad került, akik matematikai pontossággal emelték minden tagjukat, tökéletesen egyszerre. Ez azért volt hihetetlenül nagy mutatvány, mert ettől kezdve a dobok diktáltak és teljesen más ütemben szóltak, mint ahogy a díszszázad csapta földhöz a csizmáit. A két világ és ritmus összecsapott, de egyik sem győzött a másik felett, mindegyik a magát fújta! A kínai tömegek pedig ide is és oda is húztak. Volt, akiket a dobok lelke is megragadott, de sokan saját fegyelmezett vonuláshoz voltak büszkék. Ekkor a díszszázad felvezetésében egy olyan helyre érkeztek, ahol a menetelők felvonulása egy hatalmas katonai díszszemlévé kezdett átalakulni. Moszkvában és Washingtonban az orosz és amerikai elnökök tanácsadói a tévé képernyője elé hívták, hogy ők is nézzék mivé fajult a menetelés. A két elnök tágra nyílt szemekkel, értetlenül meredt a képsorokra. Rakétaszállítók páncélosok, hatalmas csapatszállítók jelentek meg melyek mint ha utat törtek volna a felvonulóknak. Az élre álltak és bevezették őket Peking központjába, a Tienanmen térre. A felvonulás erődemonstráció látszatát keltette. A vonulók és a kínai vezetés is a maga erejét, kisugárzását adták a népnek, majd a hírközlő szervek által az egész világnak. Kína tudta, hogy a menetoszlop népszerűségét felhasználva üzenhet a világnak. Megmutathatja az erőt és az új rendet. Nagy harc alakult ki a dolgok és a lelkek között. A tér hatalmas mauzóleumi épületének homlokzatán ott várt a világ legfényesebb hatalmának, Kínának a vezérkara, akik büszkeségtől dagadó keblekkel nézték saját vonuló alakulataikat. Ehhez képest valóban kőbaltás, ágyékkötős társaságnak tetszettek az afrikai vonulók. A kontrasztot kiválóan megtervezték a kínai szervezők, mert a dolgokhoz ők értenek a legjobban. A kínai elnök előtt

ott égett elárvult fényével a lámpás. A katonai alakulatok dísztribün előtti elvonulásakor Kína vezetői felálltak, aki civil volt tapsolt, aki katona, az tisztelt. Amikor az afrikai nagy menetelés első sorai eléjük érkeztek, ők mind viszszaültek a helyükre és úgy bámulták a vonulókat, mintha vásári parádén lennének. A menet ekkor megállt és előreléptek a vezetők, élükön az ezredessel.

Az ezredes jelet adott és rákezdték a legnagyobb dobok. A Tienanmen tér sohasem hallott ilyen mély hullámokat gerjesztő ütemes hangokat. Az első perc fagyott csendjét azonban megtörni látszott az, hogy a kínai vezetők szépen lassan felálltak helyükről és a katonák is tisztelgésre emelték karjukat. A kínai elnök maga mögé nézett, látta a helyzetet és maga is felállt. Ez példátlan eset volt Kínában, hogy az alacsonyabb rangúak tiszteletadását a vezetőnek követni kellett, fordítva kellett volna lennie. Ez megtörte a nép fegyelmét is és a lelkek itt is elvégezhették a dolgukat. A lámpásban égő gyertya is mint ha új erőre kapott volna. Arra az időre, amíg a dobok hangja szólt, az egész világ szeme láttára a nyomorgó Afrika legyőzte a szuperhatalom Kínát. A dolgok nem találták saját rendjüket, a lelkek pedig nem csak az ősök, hanem a világ üzenetét is hozták: mi is léteünk! Az amerikai elnök akkorát ugrott örömében, hogy már azon gondolkodtak, hogy indítják a következő olimpián, az orosz pedig meglegedetten emelte hüvelykujját a képernyő elé és elkiáltotta magát: Malagyec, azaz fasza srácok vagytok! Erre innia kellett! A dobok elcsendesedtek és a kínai elnök komoly arccal, hivatalosan tapsolni kezdett. Az emberek hatalmas kiáltásban törtek ki. A nép reakciója felért a gratulációval, ami példátlan! A kínai elnök felemelte kezét, a dolgok rendje visszaállt Kínában, a tömeg elcsöndesült és az elnök elmondhatta az erre az alkalomra megírt ötmondatos protokolláris köszöntőjét. Az ezredes Pekingben nem hívták fel a díszemlényre.

Peking a menetoszlop minden tagját elhelyezte a fővárosban és környékén. Szinte egyenként tudtak mindenkiről mindent. Programokat ajánlottak, melyekben szerepelt az elmaradhatatlan kínai Nagy Fal, melynek egy szakaszát a közelmúltban terrorista buddhista szerzetesek egy csoportja robbantotta fel. Természetesen ezt a szakaszt mindenkinek látnia kellett. A robbantásról készült fotókat közszemlére tették a közeli faliújságokon. Az imámot lenyűgözte a Nagy Fal és ügyet sem vetett a helyi idegenvezető által adott információkra. Az állandóan a Kínát ért külső támadásokról beszélt, azokkal magyarázta a fal szükségességét. Az imám számára a védelmi aspektus mellett azonban sokkal fontosabb volt az, hogy mit tartott benn a fal és nem engedett onnan távozni!

Nem csak a tatárok inváziójától félt Kína, hanem saját tudásának és kínaiságának, belső rendszerük titkainak kiszivárgásától is, gondolta.

Ugyancsak megmutatták a császári palotát és számos múzeumot ajánlottak megtekintésre, melyekben a kínai kultúra és népeik hagyományai kaptak helyet. Az ezredes megkérdezte unokáit, hogy melyikbe látogassanak. Ők már unták a múzeumokat. Balázs és Attila azt javasolta, hogy nézzenek meg iskolákat és kórházakat is. Ilyet még nem kért erre senki, de megszervezték. Cheik és az imám is velük tartottak. Több iskolában, oktatási intézményben is jártak. Ezek szertárai, laboratóriumai a legkorszerűbb felszerelésekkel voltak tele. Annyira magas szintű volt a berendezésekkel való ellátottság, ami egyáltalán nem volt indokolt egy egyszerű általános iskola esetében. Olyan készülékeket találtak a szertárakban, melyeket Európában a központi kutatóintézetek használtak. A legújabb analitikai műszerektől kezdve a holdkutatás eszközeiig minden a szemük elé tárult. Nem értették, különösen Cheik nem. Csóválták fejüket, hogy minek egy általános iskolában mindez? Ott egyszerű eszközökre lenne szükség, amelyekkel alapszinten meg lehetne értetni a diákokkal az ismereteket és szépen lassan be lehetne vezetni őket a tudományokba! Mi az értelme ebben a szakaszban a tudományok legfejlettebb eszközeit idehozni. Cheik, aki a fulánik hőse volt, nemhogy az itt látott eszközöket nem értette, hanem az alapeszközöket sem, amelyekről az unokák tettek említést. Azzal is szembesültek, hogy az itt látott eszközökhöz a kínaiak sem értenek sokat. Rosszul beszélnek nyelveket, az általános műveltség szintje nem olyan, ami ilyen berendezések használatát a mindennapokban szükségessé teszi. Mindez inkább egy kirakathoz hasonlított, amiben az látszott, hogy Kínában minden van. Kína mindent beszerezett, amit a világban talált, függetlenül attól, hogy értet hozzá, vagy sem. Kínában mindennek kellett lennie. Az igények, a felkészültség és szokások pedig még nem tartottak ott, hogy mindezeket használni is tudják. Sok külföldit alkalmaztak, akik őket ezekre az ismeretekre és nyelvekre oktatták. Az egyéni fogyasztói szokásokban is sokszor láttak egyensúlyborulást. Mindent megvettek, akár kellett akár nem. A fontos, hogy legyen. Sokszor egy külső szem számára szerezték be azt, ami kellett, mert otthon semmi szükség nem volt rá. Cheik a fejét csóválta és állandóan a megjegyzéseit tette. A kínai átlag még ott van tudatilag, mint mi a fulánik, mondta. Jó, hogy szervezettebbek és van az alapjuk a továbblépésre, de agyban a fulánik is ugyanitt állnak, hajtogatta. Mi lenne, ha dél Szaharában hirtelen meggazdagodnánk és mesterséges napfénnel növesztenénk a füvet a teheneknek, melyet speciális erőmű állítana elő? Teljesen fölösleges dolgok, mondogatta értet-

lenül. Inkább a járgányaikat csinálnák meg rendesen, meg mindazt a szemetet, amit a világ nyakába öntenek! Nekünk lehet, hogy nincsenek ilyen analitikai berendezéseink, de a mi marháink tejében ott van minden, aminek benne kell lennie. Ha ők vennénk át a marháinkat, másnapra biztos kétszerannyi tejet árulnának, aminek a fele víz.

Kórházakba is eljutottak a fiatalok. Ott is ugyanazt látták, mint az iskolákban. Minden műszer, amit a világ gyógyászatában alkalmazni lehet, az megvolt. Néhol aránytalanul több annál, mint amit kezelni tudtak volna.

A szálláshelyen Cheik még mindig mondogatta a magáét. Az ezredes kedvelte Cheiket sommás megjegyzései miatt, most is faggatta. Mi van Cheik, nem tetszettek a látottak, kérdezte? Dehogynem, ezredes, minden gyönyörű és szép, de én izzadságszagot érzek ebben az országban, mondta Cheik. Azt látom, hiába vezetik a világ élvonalát, mintha mindig lemaradásban lennének és kapaszkodnának. Úgy tűnik számomra, mintha valamiféle felzárkózási kényszerük lenne egy szemmel láthatatlan célhoz! Miből gondolod ezt, kérdezte az ezredes? Abból, válaszolta Cheik, hogy amikor padlón voltak és mínusz-ból kellett feljönniük, a nyomor és az áldozatvállalások időszakában nem volt szükségük gondolkodókra és értelmiségre. Akkor barmokra volt igény, akik gondolkodás nélkül kihúzták az elakadt szekeret. Az értelmiség zavarta volna őket, mert felnyitották volna a tudatlanok szemeit, ezért egyszerűen kiirtották őket. A tudatlanoknak öntudatot adtak, Kína kultuszt tápláltak minden ízükbe, azok nekiveselkedtek és a szekér kikerült az ingoványból. Most pedig elértek oda, hogy kellene a gondolkodó és az értelmiség, de az meg nincs olyan arányban, amennyi kellene és kapkodnak. Minden szir-szart összevásárolnak, de azt sem tudják, mire való. Hiányzik az országból egy réteg. Erre rájöttek, időzavarban vannak és magukat sürgetik, miként képezzék ki őket a leghamarabban.

Mohamed köztudottan imádott motorozni a járgánnyal, főleg amióta az oroszok jócskán megnövelték tartósságukat és teljesítményüket. A kínaiak is megnyugodva látták, hogy járgányaik működnek és azon izgultak, hogy a menetelők továbbjussanak velük Delhiig, ott aztán bármi történhet. Az ezredes megkedvelte az oroszokat, ami nem az elnök csókja varázsának, hanem az őszinte bensőséges gesztusoknak volt köszönhető, melyeket látogatásuk második felétől élvezhettek. Elhatározta, hogy tesz egy szívességet az orosz elnöknek. Kínai vendéglátóinak meg szerette volna köszönni azt a rengeteg támogatást, melyet indulásuk óta kaptak, különösen a Cse-Csej tartománya Ho-hej járása által adományozott harminchárommillió járgányt, amelyek nélkül nem

érkezhetek volna ide. A kínaiak is büszkék voltak járgányaikra, bár azt sejtették, hogy mérnökeik elszámoltak valamit, mert ezeknek már régen le kellett volna robbanniuk. Ha már így alakult, idehozták Cse-csej tartomány Ho-hej járásának vezetőit, hogy ők is büszkék lehessenek önmagukra, saját teljesítményeikre. Az ezredes a televízió nyilvánossága előtt is vállalta, hogy pár emberével bemutatja, mire is képesek ezek a járművek. Megkérte Mohamedet és Barryt, hogy álljanak kamerák elé és tartsanak egy rövid demonstrációt. A két férfi minden lehetséges trükköt előadott, amit lehetett, mialatt a járgányok konstruktőrei a körmüket rágták izgalmukban. Bemutatták, hogy bár lassan gyorsulnak, ezután akár százötvennel is képesek tartósan haladni. A tervezők egymásra néztek és elővették korábbi számításait. Nem értették ki ronthatta el. Majd jött a bemutató lényegi része. Barry a négyszemélyes járgány egyik ülésére ötszáz kilós sújt rakatott. A tervezők egyike leharapta az ujját idegességében, mert száz kiló fölött az alváznak meg kellett volna roppannia. Majd jött a következő ötszáz kiló, majd még ötszáz, összesen másfél tonna nyomta a járgányt, plusz Barry, aki a vezetői ülésbe ült, majd az így megerterhelt jármű áthajtott egy fekvő rendőrön és meg se kottyant semmi. Ekkor a kínaiak fülön csípték az alváz tervezőjét, mert azzal vádolták, hogy túlméretezte azt. Jött Mohamed, aki öt tonna sújt köttetett a járgány után, amelyet az minden erőfeszítés nélkül vontatott árkon, bokron át. A kínaiak már összeesküvésre gyanakodtak és Cse-Csej tartomány Ho-hej járásának apraja-nagyját le akarták tartóztatni, amikor az ezredes bejelentette, hogy ez az eredménye annak, ha a két nép géniusza összefog és kiegészítik egymást. Felfedte a titkot és embereivel demonstráltatta a megerősítések, korrekciók helyét. A bemutatóról készült felvételek elkerültek Oroszországba is, ami miatt az elnök alig várta, hogy az ezredes befejezze küldetését, mert abban a pillanatban a Lenin érdemérem arany fokozatát akarta neki átadni.

Kínában ettől kezdve titkos tárgyalások indultak az orosz nagykövetség műszaki attaséjával. A bemutató bár nem volt mindenben ínyére a kínai elnöknek, hiszen saját népe géniuszát nem szívesen osztotta meg másokkal, mégis reményt adott arra, hogy a menetoszlop minden baj nélkül eléri Delhit. A bemutató egyedül az indiai hivatalos vendégeket, köztük a nagykövetet nyugtalanította. Szegény nem is sejtette, hogy a közeli napokban médiaszármának kellett lennie.

Peking búcsúzott vendégeitől. Elkövetkezett a lámpás továbbadásának napja, melyen az indiai nagykövetnek át kellett azt vennie. Hiába próbált a diplomácia minden eszközével kibújni ez alól, hiába nyilatkozta, hogy már

egyszer átvették a lámpást Moszkvában, de vissza kellett adniuk, most mi a biztosíték arra, hogy nem fog ugyanez bekövetkezni? Országa tekintélye forog kockán, így nem vállalja. Majd beteget jelentett, de ez sem segített, mert a kínaiak egy akupunktúrás különítményt küldtek hozzá, akik a fenekén öt centiméter mélyen, függőlegesen elhelyezett tűk hatására meggyógyították és örömmel vállalta a ceremónián való részvételt. Az ezredes és a menet többi vezetője az első sorokban kaptak helyet. Kína kitett magáért, mert nemcsak az indiai, hanem a menet útvonalán szereplő összes többi meglátogatott nagyhatalom nagykövetét, így az orosz és az amerikai is vendégül látta. Az orosz otthonról utasítást kapott, hogy nem emelheti fel a középső ujját a kínaiak felé és mindenkivel kezet kell fognia. Jelen volt Van Der Hórukk is, aki éppen Kínában tett hivatalos látogatást, most itt kellett tényt feltárnia. A kis lámpás ott virított a kínai vezetők előtti asztalon és a gyertya bátran égett benne. Bevonult az elnök. Mindenki felállt és tapssal köszöntötte. Az elnök öt mondatot mondott, melyet a kínai protokoll előírt számára. A kínaiakon kívül nem értette senki sem. Majd megállt, körbenézett és folytatta. Erre bekapcsolták a tolmácsgépeket és a tömegnek fordították, amit mondott. Nem méltatta a menetet teljesítményét, hanem kifejezte örömét, hogy Kína vendégei lehettek. Valami mégis változott az előzetesen meghirdetett programhoz képest, mert az ezredest kérte, hogy fáradjon ki és üljön mellé a pulpitusra. Amikor az ezredes odaért az elnök kezét fogott vele. Óriási taps tört ki a teremben, a kínaiak tomboltak, ki tudja honnan az elnök és az ezredes vászonra festett idealizált képei jelentek meg mindenféle méretben. Az igazolványkép nagyságától a tízszer húsz méteres kivitelig minden előfordult. Egyes transzparenszen a két arc közösen vetette bizakodó tekintetét a jövőbe. A kínaiak éljeneztek és doboltak. Igaz, sután tették, de azt utánózták, ahogy az afrikaiaktól látták. Ez biztatást adott a dobosoknak, hogy ők is rákezdjék. A terem dobolt és a ritmus mindenhova eljutott. Volt, aki érezte, volt, aki nem. A két ember a pulpituson még mindig egymás kezét rázta és úgy tekintettek együtt a jövőbe, ahogy a transzparenszen tették. Ez után a kínai elnök a lámpást a magasba emelte és jól látható volt, hogy az azt borító egyik üveglapjára kínai betűket festettek. Két szó volt az: élet és jövő. Az ott jelenlevő indiai nagykövet a még mindig sajgó fenekét fogva felállt, az elnökhöz ment és átvette tőle a lámpást. Ők nem fogtak kezet. A nagykövet magasba tartotta a lámpást és ott tartva állt egy fájdalmas pózban a világ kamerái előtt. Őt nem azért vették elő otthon, mert átvette a lámpást, hanem a póz miatt, ahogy azt tartotta. Indiában ugyanis minden

mozdulatnak jelentése van és ezzel a pózzal megszégyenítő üzenetet küldött a saját hivatali főnökei felé.

Van Der Hórukk nem tudta, miként közelítsen az ezredeshez. Láta, hogy a menetoszlop a világ legnagyobb vezetőinek is kivívta megbecsülését és az ezredes pedig minden vezető elismerte. Mivel őt csak tényfeltáró szinten vették számba, az ezredes közbenjárását szerette volna megnyerni könnyítések megszerzéséért. Felajánlotta, hogy legközelebb, akár szűk családi körben, tíz milli vendéggel is nyugodtan jöhet Európába, csak változtasson Kína az EU-nak nyújtandó hitel feltételein. Van Der Hórukk magatartásán és amiként őt kezelték, jól látszott az EU helyzete és súlya 2026-ban. Az ezredes és Afrika számára azonban Európa továbbra is több volt Van Der Hóruknál.

Az ezredes unokái közül Malik médiasztár lett. Egy amerikai újságírónak a színes bőrű ifjú arra a kérdésre, hogy milyen foglalkozást választ magának, azt mondta, hogy elnök szeretne lenni, ráadásul Kínában, ha megválasztják. A megdöbbenő újságíró kérdésére, hogy miért éppen Kínában, azt felelte, hogy azért, mert Amerikában már volt egy ilyen elnök.

A lámpás ugyan az indiai nagykövethez került, de messze volt még az indiai határ. A kínai vezetőket nem nyugtalanította tovább járgányaik állapota. Felmentették az ügyben szereplő összes gyanúsítottat és Cse-Csej tartomány Ho-hej járásában sárkányos ünnepek kezdődtek. Egy alkalommal ünnepelték meg a járgány sikerét és családtagjaik szabadulását.

A menetelők ettől kezdve mindenhol úgy dobolhattak, ahogy akartak. Elnöki dekrétumot adtak ki arról, hogy aki afrikai dobszót hall, annak akkor is táncolni kell, ha falábai vannak és semmi ütemérzéke nincs. A betiltott kungfu iskolák egyikébe-másikába dobtanfolyamokat szerveztek. Így amerre a menet elvonult, táncolók ezrei ropták, akik mintha egy saját belső ritmust követtek volna, úgy mozogtak, de semmi esetre sem az afrikai dobok ütemére ringatták testüket.

Johannesbogile professzor hidegen és kimérten nyilatkozott a menetelés kínai tapasztalatairól. Vigyázott arra, hogy minden közleménye ötmondatos legyen. Ezek mind udvariasak voltak, melyekben nagyra értékelte a vendéglátást.

16. FEKETE SZÁRIK

Kína végtelen távolságait csak végtelen tömegei múlták felül. Mindenhol volt ember, nem lehetett sehova sem félrevonulni, bár százmilliók együttvonuló tömeg esetében a félrevonulás amúgy is kizárt. Ahogy délre haladtak, úgy a népek is mások lettek. Vesztettek hivatalosságukból, merevségükből és kereskedő ösztöneik is jobban előjöttek, bár ebben a tekintetben az északiakat sem kellett féltetni. Sanghajtól kezdve az ütemérzéssel sem volt baj és a mozgáskoordináció is helyre rázódott. Érzéseiket jobban kiadták, a dobok hatásosabb munkát tudtak végezni.

Kína egy világhatalom volt, annak is adta elő magát a látogatók számára. A menetelők szemében pedig egy olyan ország volt, amelynek fejlődési üteme, hangyaszorgalma és összefogása miatt állandó vákuum keletkezett nyersanyag oldalon. Az éhség, pedig mint tudjuk, nagy úr. Az erőviszonyokat látva mindenhol azt tapasztalták, hogy Afrika gyenge. Erővel nem lehet úrrá saját magán, viszont a látottak talán elég ötletet adtak arra, miként találja meg elvesztett jövőjét.

A kínai szakaszon, főleg dél Kínában, állandóan mellettük gyalogolt pár millió helyi szimpatizáns, de ők csak saját településeik határáig kísérték a vonulókat, majd átadták helyüket a következő település embereinek és visszamentek. Az indiai határ felé hegyessé vált a vidék. Egyre magasabban meneteltek, a hegyek megtörték a menetoszlop egységét. A járgányok is nehezebben bírták a terepet, bár az orosz utakra átállított járművek számára ezek még mindig jó minőségű makadám utaknak számítottak. A népsűrűség most először érezhetően csökkent. A falvak nem épültek egymás nyakára, más népek, etnikumok jelentek meg. Errefelé nem érződött Kína mérhetetlen gazdagsága, ahogy az orosz határ körzetében sem. Sokasodtak a katonai járművek, kísértetiesen kezdett hasonlítani a helyzet az északi határszakaszhoz. Három nagyhatalom élt egymás mellett és egy egész arzenált halmoztak fel az őket elválasztó sávok mentén. Úgy éltek, akár a jorubák, a hauszák és az ibók Nigériában, csupán a katonai erők összehasonlíthatatlanul nagyobbak voltak. Valójában nem is a katonai erő számít, hanem az indulatok, a szándékok, Teljesen mindegy, hogy lándzsa, vagy rakéta, mindkettő ugyanazt a halált osztja, ha a kezelője úgy akarja. Ezért felesleges haderőről, azok korlátozásairól tárgyalni, egyszer végre a szándékokról kellene megbeszélést tartani!

Még a menetoszlop kínai területen haladt, amikor Indiában minden szinten készülődtek. Tudták, hogy a világ szeme rájuk fog állni. Ők voltak a végálmás, kerül, amibe kerül, ki kellett tenniük magukért. Viszont volt egy nagy gondjuk. Nem a vonulás tényén és a menetelés küldetésével kapcsolatban vitatkoztak, hanem azon, hogy hova helyezzék el önmagukban a vonulókat? Az évezredekken keresztül kasztrendszerben gondolkodó agyoknak be kellett illeszteni az afrikaiakat is saját rendszerükbe, de ehhez nem volt elég rekeszük. Kiadták gondolkodóiknak, medítálganak ezen és hozzanak megoldást, különben nem tudják, miként fogalmazták meg beszédeiket, hogyan lássák el vendégeiket. Még egy hónap szöges ágy kúra, nyelvátmetszés, horgokon lógás és böjt sem hozott eredményt. Egyesek azt a javaslatot tették, hogy hajtsanak végre reformot, a négy kaszt számát növeljék eggyel és a páriákat követő ötödikbe szép számmal elférnek a feketék is. Ezen összevesztek, mert a következő felszólaló egy hatodikat is akart a kínaiak számára és ezzel a vita más irányt vett. Végül maradt a négy kaszt azzal, hogy az alkalomtól függően fogják meghozni döntéseiket. A menetoszlop állandó kíséretével megbízták az elnök egyik legközelebbi munkatársát, Singh Nagyaputrit, hogy állandóan adjon tájékoztatást, milyen magatartást kövessenek. Nagyaputri a határon várta az érkezőket.

Maga a kiléptetés Kínából és a beléptetés Indiába három hetet vett igénybe, ilyen határforgalom a két ország között csak Nagy Sándor idején volt, de akkor Indiából Kínába folyt át a nép. Ezért Nagyaputri egy emlékkönyvet akart aláírtni a résztvevőkkel a nagy alkalomra való tekintettel, de a százszázredik kötet megtelése után feladta. Az ezredessel történt megismerkedése után Nagyaputri gratulált az ezredesnek, aki ilyen szavakat régóta nem hallott. Udvariasság udvariasságot követett és az ezredes rákérdezett Nagyaputri családjára, mert Afrikában látta, hogy az indiaiak családi klánokban, szervezetekben dolgoznak, a családi kötelék nagyon erős. Nagyaputri válaszában kitért arra, hogy a putri tényleg nagy és jelenleg a világot is behálózó szövvényes rendszert alkot. Főleg a második és a harmadik kasztba tartozó tagokkal büszkélkedhetnek.

Az ezredes ezt az utolsó mondatot nem értette tisztán, de szó nélkül hagyta. Miért, a maga családja hova tartozik? – ragadta meg az alkalmat, hogy informálódjon Nagyaputri. Az ezredes az unokáira mutatott, látja, mondta, ezek mind az enyéme, mi is behálózunk az egész világot, van benne fehér, színes és fekete. Ezt az utolsó mondatot pedig Nagyaputri nem értette jól, de magában az ezredest a saját kasztjába helyezte. Nagyaputri a határátlépést követően tízmillió embert az erre a célra kialakított befogadó hegyi táborba vezetett. Azért

csak tíz milliót, mert a határátlépésre itt két hetet és minden főre egy éjszákát kalkuláltak a táborban, akik másnap továbbmeneteltek. A vendéglátás pazar volt. Az indiai és az afrikai konyha nem állt messze egymástól, hiszen több száz éve élnek indiaiak Afrikában, volt mit átvenniük egymástól. Itt azonban sokkal színesebb volt minden. Rengeteg fűszer és ételféleség volt jelen annak ellenére, hogy nem állt rendelkezésre sok alapanyag. A kevésből is tudtak sokat készíteni és ha véletlenül kevés maradt, akkor ott volt a chili! Abból egy kicsi is elég volt és nem evett többet a kedves vendég!

Másnap egészen más hangulatban kelt a társaság, mint eddig. Megszűnt a dolgok uralma! A dobosok működni kezdtek, a menet megindult, hogy Indiát átszelje. Ahogy a többi hatalmas, tőkeerős ország esetében először itt is a halatlan szegénység és nyomor szűrt szemet. Pucér emberek kószáltak mindenfelé, csontig lesóványodva. Asszonyok az utolsó csepp tejüket csavarták ki, hogy apadt emlőikből csecsemőiket táplálják, a kosz és nélkülözés szintjén százmilliók éltek, talán kőkorszakibb szinten, mint Afrikában. Ez mind itt volt a menetelők előtt, a világ egyik leghatalmasabb gazdaságában, Indiában. Hova megy az az óriási gazdagság, a tőke? Miért nem törnek ki belső harcok, miért nincsenek viszályok az egyenlőtlen elosztás miatt? Még száz másik kérdés foglalkoztatta az ezredet, de valami mélységesen megnyugtatta. Itt nyugodtan dobolhattak, a tájnak volt szelleme és az üdvözölte őket. Visszatértek a szellemek, Indiának van Istene, vagy Istenei, ez egy valódi spirituális világ! Itt nem kellett elővenni a legnagyobb dobokat, még a legkisebbekre is jött válasz az ismeretlenből. Itt a dolgok elvesztették rendjüket, itt a dolgok rendtelensége az, ami látható volt úton, útfélen!

Nagyaputri megcsodálta a menetelők járgányait. Az ezredes elmondta, hogy ezek orosz és kínai együttműködés keretében kerültek a társasághoz. Nagyaputri eldobta magát a nevetéstől, ilyen jó viccet életében nem hallott, visítózott és levegőért kapkodott. Miért tartja hihetetlennek, kérdezte az ezredes? Akár még India is beszállhatna ugyanennek a járműnek a fejlesztésébe és egy sohasem látott hármas együttműködés jöhetne létre, mondta. Az egész világ látta a két szemeivel, mit tudnak ezek a járművek, ki kellene valamit találni Indiának is. Mindenhol vásárolnák, még Afrikában is, hiszen a menetelőkről készített képsorokon ezek is szerepelnek, nagy népszerűségnek örvendenek a vonulók és járműveik egyaránt. Nagyaputri ettől kezdve nem is tartotta elvetendőnek a gondolatot és magában egy kaszttal előreléptette az ezredet.

Oroszországban Moszkva volt az orosz tőkebirodalom fellegvára és onnan a tradicionális városokat fejlesztették további alközpontok gyanánt, ahogy az

oroszl szellem és tradíció azt megkövetelte. Kínában látható módon, Peking volt a világ egyetemes központja, amelyből a többi nagyváros is leágazott, de az új városépítésben nemcsak a történelmi adottság, hanem a racionalitás is helyet kapott. Ha a városok rendje megköveteli és egy helyen várost kell építeni, akkor mindent, ami útba esett ledózeroltak és ott hamar új város állt. Indiában a helyzet más volt. Itt a városoknak volt ilyen és olyan része is. Ahogy együtt élt a négy kaszt a rengeteg etnikum és vallás, úgy élt együtt a városok nyomornegyede a hipermodern épületekkel, bankházakkal. Ebben az életformában ez fel sem tűnt. Ugyanazok a pazar épületek itt is megvoltak, de a nyomor árnyékában mást mutattak. A nyomor jellege szintén eltért az orosz és kínai nyomorétól. Az előírt áldozati, vagy ország érdekében parancsszerűen elszennvedett szegénységet, éhínséget egy másfajta nélkülözés váltotta fel. Ez itt egy sokkal vidámabb nyomor volt, mint az előzőek. Ennek a nyomornak volt egy reményteli kisugárzása, ami megtöltötte őket bizakodással. Mivel hittek a lélekvándorlásban és abban, hogy még számos alakban térnek vissza az életbe az örökös körforgás miatt, mindez számukra optimizmust kölcsönzött. Seba, volt érezhető rajtuk, most szegény csóró vagyok, de van még négy másik életem, és ott, majd biztos jobb lesz. Abban hittek, hogy most szenvedik el az előző életükben elkövetett bűneiket, ezért meg kell tisztulniuk, hogy egy örvendetesebb állapotba kerüljenek vissza ebbe az életbe. Elfogadták sorsukat, nem acsarkodtak, nem irigykedtek, ezért a szegénység nem akart kitörni és a gazdagság nem bújt el. A kettő együtt volt látható.

Azzal viszont, hogy a civilizációk keveredtek, Indiába is más magatartásformák kerültek. Itt is megjelent az irigység, a harc a jogokért, de ez nem tradíció alapon történt.

Nagyaputri értette miről szól a menetelés. Hosszú idő után ő volt az első, akik tudta, mit akar a fekete tömeg. Elmondta, hogy az ő országában is volt egy vezető, Mahatma Gandhi, aki az indiaiakkal hasonló menetelést hajtott végre, amely India egységét volt hivatott kifejezni. Az ezredes sok hasonlóságot vélt felfedezni a két menetelés között, de alapvetően két teljesen más felfogású társaságnak tartotta az indiait és az afrikait. Itt is a kulturális háttérben volt a különbség, mint mindig. Az indiai kultúra rendkívül toleráns, de csak önmagával szemben és önmagán belül is saját népével, kasztjával szemben az. Az indiaiak agyában egy mérce van, amely azt a távolságot méri, amely közte és egy másik személy családi, kasztbeli, etnikai, vallási hovatartozása között fennáll. A legközelebbiekkel a legszorosabb a viszony, de ha azok nincsenek jelen, a soron következők is közelinek számítanak. Ha azok sincsenek elérhető

távolságban, akkor a mércén utánuk következők is jöhetnek. Ha viszont hirtelen változik a helyzet és valaki közelebbi beugrik, akkor borulnak az eddigi viszonyai és új rendet állít fel. A baj az, hogy ez a mércéje, csak az India, Banglades, Pakisztán, Nepál, Mianmar és Afganisztán területén élő népekkel működik, akik hozzávetőleg elférnek az indiai olvasztótégelyben.

Az afrikai népek nincsenek bekalibrálva számára, mintha az ő Isteneik Afrikába nem is osztottak volna le lelkeket. Ezért ott a viselkedés és a viszonyulás is teljesen megváltozik. Az egyetemes civilizáció és kultúra itt is sokat változtat a helyzeten, de nehéz felülrni azt, amit az évezredek a génekbe kódoltak. Emiatt nem szabad csodálkozni azon, hogy az indiai félnek fogalma sem volt, miként kezelje a menetoszlopot, mert tradicionális mérce szerint nem is emberek voltak a vendégei, viszont a világ egyetemes civilizációja szempontjából pedig napjaink hősei tettek az országban látogatást. Nagyaputri helyzete így nem volt irigylésre méltó, mert ő pedig minden elvárásnak meg kellett feleljen egy időben, ami nagy felkészültséget igényelt.

A kínaiaknak is van mércéjük, de az csak kínaiakat mér. A Kína-központú világfelfogás szerint ugyan léteznek más népek is, de ők arra valók, hogy szintén Kínát építsék kezeikkel és javaikkal. Kínát nem csak Kínában lehet építeni, hanem Kínán kívül is. Ha egy adott ország éppen olyan helyen van, hogy az országok rendjén belül Kínához illeszthető, akkor ebben az országban meg fognak jelenni a kínaiak. A helyieknek arra a kérdésére, hogy mit kerestek itt, ők azt fogják válaszolni, minket Pekingből, a központból küldtek, inkább azt mondjátok meg, ti mit kerestek itt? Ez a felfogás és az indiai, számos ponton ütközött. A sors meg úgy hozta, hogy ők szomszédok.

A másik oldalon azok az afrikai kultúrák álltak, melyeket az ezredes képviselt. Ezek alapja szintén a spiritualitás volt, de az afrikai állandó küzdelmi kényszer a fennmaradásért azt eredményezte, hogy addig áll fenn egymás elfogadása, amíg a másik fél nem veszélyezteti a megélhetést. Itt tehát nem egyértelműen faji, családi, vagy vallási szempontok a döntőek. Emiatt egy afrikait nem nagyon érdekel egy másik ember vallása, inkább az érdekli, hogy megessi-e előle az aznapi kukoricakását, vagy sem. Ez a szempont sokkal erősebb minden másnál. Itt Indiában ez a két mérce nem volt összevethető, de Afrikában sem. Viszont Afrikába exportálni indiai milliókat azt jelentette, hogy a kukoricakásából egyre kevesebb maradt az afrikai tálakban, ezért természetes módon indult meg a két világ polgárainak szembenállása. Az erőforrások átszivattyúzása Indiába pedig hab volt a tortán. A menetelők látogatását, a baráti fogadtatás ellenére, rengeteg feszültség jellemezte és ez a feszültség a két fél

kölcsönös egymást el nem fogadásából adódott. De ahogy Kínában az erő és a rend fenntartása nem engedte, hogy az indulatok szabadlábra keljenek, úgy Indiában csak a szellemek tarthatták vissza a népeket és teremtettek közöttük aránylag kellemes hangulatot. Az első heti együttlét után ezért Nagyaputri azt írta az elnökhöz címzett jelentésében, hogy a katonai biztosítás szintjét vissza lehet venni átlagosra, a menetelők nem háborús szándékkal érkeztek. Attól sem kell tartanunk, Elnök Úr, folytatta levelét Nagyaputri, hogy az afrikaiak ugyanarra a stratégiára alapozva, ahogy mi telepítjük be Afrikát indiaiakkal, idejönnének hozzánk, hogy cserében pedig ők itt telepszeneek le. A százmillió menetelő többféle kasztból származik, de ezek a kasztok saját szabályaik szerint nem képeznek áthatolhatatlan falat egymás közt. Számukra a hovatartozás problematikájánál sokkal fontosabb küldetésük, Afrika jövőbeni helyének, életének kérdése és az, hogy megkapják-e napi élelmiszeradagjukat. Nagyaputri ezzel zárta sorait.

A menetelők elérték a Gangesz vonalát és ezt követve kellett továbbhaladniuk Delhi irányába. Nagyaputrinak a Gangesz láttán állandóan merülkezési ingere támadt, melyet a vonulók széles mosolyokkal jutalmaztak és jóindulatúlag szappant vittek utána a vízbe. Nagyaputri remek diplomáciai érzékére vallott, hogy nem váltott ki nála semmilyen ellenséges érzést a szappan felajánlása és azt igénybe is vette. A Gangeszt fekete habok lepték el.

India népét nem a feketék, hanem a szellemek vonzották a vonulókhöz. Számukra az afrikaiak nem sokat jelentettek. A tömegek Indiában fűtültek a menetoszlop világmegváltó küldetésére, ők a szellemeket érezték arra gyülekezni, ahol ők a dobjaikkal vonultak és ezek bűvkörében csábultak a menetelőkhöz. Egy-két fanatikus hindu még azt is felvetette, hogy a feketék azért jöttek ide, hogy dobjaikkal elvigyék tőlük isteneiket. Nagyaputri megtette a szükséges intézkedéseket és a szélsőségeket a karhatalom nyugtatókkal látta el.

A menetoszlop hatalmas gyártelepek mellett haladt. Jármű és gépgyártás területén India a világ élvonalába tartozott. Ki hitte volna ezt ötven évvel ezelőtt? Az egykori kis családi manufaktúrális üzemekből városrészeket elfoglaló csarnokok, gyárak lettek és ezek már nem csak a belső, hanem az egész világ ellátására termeltek. A menetelőknek úgy tűnt, ha csak a három nagyhatalom területén lévő ipari létesítményeket veszik számba, amelyeket saját szemükkel láttak, akkor egész Afrika nem is lenne elég ezek nyersanyag-éhségének ellátására. Hogy lehetne felnőni ezekbe a dimenziókba nekünk is, kérdezték ma-

gukat? Mit kellene átállítani magunkon? A hozzáállást, a gondolkodást, vagy minden csak a külső tényezők műve?

Nagyaputri büszkén mesélte, hogy az ő családja is egy kis boltban kezdte, ahol mindenfélét árultak. Ma pedig üzlethálózatuk és mamutvállalkozásaik behálózják a világot. Vannak járművekkel foglalkozó cégeik is. Ugyanilyen karriert futott be a Mavatta Holnapbukhta és a Pityugore család, akiknek üzemekben mezőgazdasági gépeket, vegyszereket, de még hajókat is gyártanak. Mindez nem ment volna állami segítség és koordináció nélkül. India nem lemásolta a világot, hanem adaptálta a külvilágban látottakat. Amit mások párt-maffiák, tőkeérdekeltségek alapján vittek véghez, azt Indiában a jól bevált családi, vagy klán alapon keltették életre. Áldozatot itt is kellett hozni, tette hozzá Nagyaputri, ezért a társadalom egy jókora hányada ma is nyomorog. Ők nem Indiáért, hanem saját Isteneikért vállalják ezt a sorsot, ezért India érdeke az Istenek és a tradíciók megerősítése. A családok adományai mellett az állam is hatalmas pénzeket fordít templomok, mecsetek, zarándokhelyek létesítésére és karbantartására. Az imám irigykedve nézte a felújított mecseteket, hófehér falú imaházakat, melyeket saját országában is szívesen látott volna.

Ahogy a világ kínaiságát és a kínaiság rendjét Kína koordinálja, úgy Indiában az etnikai hovatartozás mellett a vallást is kohéziós kötődési pontnak tekintik. India a környék vallásainak az epicentruma. A jellegzetes száz százalékgig Indiához kötődő hindu vallás és a brahmanizmus mellett a kozmopolitának számító egyetemes vallások, így az iszlám is indiai ízt kapott. Számukra az igazi iszlámot Indiában vallják és számos muzulmán szekta innen eredezteti magát. Innen indulnak útra térítők a világ minden része felé, hogy Istennek híveket szerezzenek, de végül nem csak Istennek, hanem Indiának is támogatókat nyernek. Az imám rengeteget mesélt hazai tapasztalatairól. Állandóan meggyúlt a baja ezekkel a missziókkal, mert valami igazi, eredetit akartak terjeszteni, ami tőlük jött és azzal győzködték híveit, hogy bár nem helytelen úton járnak, de szükség van megerősítésükre és erre ők készen állnak.

Indiába külső térítők nem nagyon teszik a lábukat, folytatta Nagyaputri, mert nem sok lehetőségük van a megtelepedésre. Teljesen feleslegesen jönnek, hiszen Indiában csak olyan eszmének van létjogosultsága, ami ha kívülről jön, akkor is indiaivá alakul át.

A buddhizmusnak itt is rengeteg híve van. A dalai láma elűzetése óta itt kapott helyet, ami jelentős feszültségforrás India és Kína kapcsolatában. Állami forrásokból sok buddhista templom épül.

Az ezredet lekötötte Nagyaputri előadása. Ő nem tudott az afrikai hit-életéről nyilatkozni ilyen részletességgel, de egyet bizonyosan állíthatott, hogy nincs olyan ország Afrikában, amely állami forrásokból akár egy templomot épített volna. Minden vallási objektumot, templomot a hívők adakozásaiból, vagy külföldi segélyekből építettek. Afrikában az afrikaiság nem forrott úgy össze tradicionálisan egyes vallásokkal, mint Indiában, ráadásul a legnépesebb táborokkal rendelkező kereszténység és iszlám eredetileg nem is Afrikához köthető. Itt is identitás-zavar állt elő, mert olyat követnek, ami nem is az övék. Viszont egyedülálló módon, egyetemességet hirdetve követik ezeket a vallásokat úgy, ahogy senki más nem teszi. A hitéletük olyan, ahogy az a könyvekben meg van írva.

Lehetetlen lenne felsorolni azt a sok céget, vállalkozást, amelyek útjukba akadtak. Ezek között az egy helyiséges, egy telefonos cégecskéktől a mamut-vállalatokig mindent találtak. A közös vonás ezek között az volt, hogy a legkisebb lyukból is összekötetést tudtak teremteni akár a legnagyobb világcéggel, természetesen, ha az indiai volt. Minden pörgött, nem állt le egy percre sem semmi.

A dobosokat a helyiek virágkoszorúkkal jutalmazták. Az indiaiak élvezték a ritmust, mozogtak is rá, de az ő mozgáskultúrájuk teljesen eltért az afrikaitól. Az afrikai dobosok visszautasíthatatlanul tudták őket táncra provokálni, mert addig doboltak, egyre emelkedettebb ütemekben, amíg azok rá nem kezdtek. Az indiaiak mozgatták fejeiket, ide-oda tekintettek szemeikkel, kézfejeiket különböző tartásokba helyezték. A mozdulatokkal mondtak valamit, csak ők tudják, hogy mit. Kezdetben furcsa volt ez a vonulók számára, de hamar megszokták. Errefelé mindenki a maga ura volt, saját maga dönthette el, a tömegekkel tart-e vagy, sem. Ebben a kérdésben Indiában nem a párt és nem a városvezetés döntött.

Ahogy máshol az áldozatvállalás, a dolgok rendje határozta meg a gondolkodást, úgy Indiában a sorszerűség hatott át mindent. A karmikus elrendelés alakította az egyének és az egész társadalom sorsát, ami a mai időkben azt jelentette, hogy Indiának nagyhatalomnak kellett lennie. Ezt rendelte a sors és ennek az elrendelésnek meg kell felelni, mert az Istenek nem tévedhetnek!

A Gangesz széles folyama hinduk százezreinek nyújtotta a megtisztulást. Meddig hozhatja még? Ha Indián múlik, akkor az idők végezetéig, de ha Kínán?

Ez a menetelés Indiában egy kicsit más ízt, zárandók jelleget kapott. Volt is ebben valami. India szellemei olyannyira a menetet kísérték, hogy az emberek

a belső érzékeikkel a jellegzetes indiai hangszereket, köztük a szitárt is a dobok mellé hallották. Ázsia ízei nem csak az ételeikkel, hanem érzésvilágukkal, dobjak ritmusával is keveredtek.

Delhiben lázas készülődés várta a menetelőket. Tudták, nagy blamázs lenne, ha véletlenül valami érné őket, ezért a biztonsági erőket teljes készültségbe helyezték. Ennek a készültségnek nem az erődemonstráció volt a célja. Indiában bármi megeshet, mert a sors már csak ilyen. Itt lehetnek az emberek boldogok, szomorúak, de mérgesek is. Itt a sors diktálhatja indulataikat, érzelmeiket, tehát akár egy ember is tud meglepetést okozni. Ebbe már sok államfő is belehalt. Emiatt volt ez a készültség. A katonák között is volt mindenféle. Nem írták elő számukra, hogy csak százhatvan centisek és ötvenkilósak lehetnek. A testi adottságok különbözőségén kívül vallásaik külső jegyeinek megjelenítése miatt is eltértek. Egyik simára volt borotválva, a másik szakállas volt, a harmadik turbánt hordott és ez itt senkinek sem tűnt fel. Ez itt így volt természetes.

Nagyaputri egy szigorúan titkos jelentést fogalmazott az elnöknek, melyben javaslatot tett a menetelők járgányainak apró átalakítására azért, hogy ezekhez Indiának is legyen köze. Szólt arról, hogy ezeket a járgányok közös orosz és kínai fejlesztés eredményei, amelyet a két ország mérnökei titokban hajtottak végre. Most, hogy ezek a járművek az egész világot bejárták és mindenkit elkápráztattak, ideje Indiának is hozzátenni valamit, hogy le ne maradjon egy óriási lehetőségről. Az elnök azonnal hívta testvérét, aki a híres Dzsálaverda járműipari konszern tulajdonosa volt, hogy ragadja meg ezt az alkalmat és mérnökeivel találjanak ki valamit. Ők neki is álltak. A Dzsálaverda fél várost elfoglaló üzemei várták a járgányokat. Az ezredest értesítették arról, hogy a menetoszlop ünnepélyes bevonulása és célba érkezése előtt rendbe kell magukat és járgányaikat szedni. Erre a lehetőséget India biztosítja. A menetoszlop elé ünnepi rendőrmotorosokat állítottak, akik virágcsokrokkal a nyakukon a vonulókat a Dzsálaverda csarnokai felé vezették. Nagyaputrihoz visszajutott a hír, hogy a Dzsálaverda kapta a megbízást, pedig arra számított, hogy a Nagyaputri fogja az átalakításokat végrehajtani, tekintve, hogy az ő ötlete volt. Ezért nagybátyját, a családi konszern igazgatóját értesítette, aki azon nyomban elment a Dzsálaverda családfőhöz, hogy rendezzék az ügyet. Már-már ott tartott a megbeszélés, hogy a két család között háború fog kitörni. Csak egyben jutottak dűlőre. Abban, hogy a családok közötti viszály igazi okairól nem tudhat a világ, ezért a közvéleményt úgy tájékoztatják, hogy az összecsapásaik igazi oka két család eltérő színű turbánjában rejlik. Mivel az elnök is érintett volt az ügyben, ebben a helyzetben neki is be kellett avat-

koznia. A több órás tárgyalás végén békés megoldás született. A két családnak egyesítenie kell erejét és létre kell hoznia az eddigieknél is hatalmasabb világhálót, a Dzsalaputri konszernt, melynek világpremierjére az átalakított járgányokat fogják felhasználni. A szerelőcsarnok tetején kicserélték a feliratokat, így a verda helyére putri került és létrejött az egészséges váltás. Mire a rendőrmotorosok ideérkeztek, ők a Dzsalaputri nevet találták mindenhol, ezért először arra gondoltak, hogy eltévedtek. A harminchárom millió járgány beke-rült a csarnokokba, az azok mellett kialakított tereken pedig a menetelők tisztálkodhattak és felkészülhettek a parádéra.

India központi felvonulási terére milliókat vártak. Nem a menetoszlop, hanem a nézősereg millióinak készítettek elő itt helyet. Itt sem volt nehéz ennyi embert összegyűjteni. A népek gyülekeztek és nem is jöttek messziről. A tér zsúfolásig megtelt. Mivel India volt a végállomás, a világeseemény parádéjára minden elnököt meghívtak. Amerika ez időre felzárkózott a nagyhatalmak közé, így a három kiemelt hely négyre egészült ki. Volt egy kisebb szék is, ezt Van Der Hórukknak, az EU parlament elnökének tartották fenn.

Amíg a menetelők ideértek, nemzetközi programokkal szórakoztatták a tömegeket. A világ hírügynökségei mindent egyenesben adtak. Az egész föld lakossága nyomon kísérhette ezt a páratlan eseményt. A fellépők között voltak indiai táncosok, valamint orosz műjégkorcsolyázó világbajnokok, akiknek most szárazon kellett bizonyítani, hogy megérdemelten kaptak annak idején jégen aranyérmet. Megjelentek a híres kínai cirkuszosok, a gumitestűek és a légtornászok, akik lélegzetelállító mutatványokkal szórakoztatták a nagyérdeműt, de a híres amerikai mesterlövészek is bemutathatták, mit tudnak, és ehhez beszereztek cél gyanánt egy óriási méretű kínai sárkányt. Azért óriásit, hogy el ne tévesszék. A fesztiválszerű műsor befejezését már a négy plusz egy vezető együtt tekintette meg. Diplomatikusan tapsoltak egymás produkciójának és valamiféle kényszeredett mosolyt is az arcaikra öltöttek.

Az amerikai elnök kíséretében két új arc tűnt fel: Oli és J. Washington az elnök jelenlegi szóvivője. A hangszórók bementék, hogy az Afrika jövője küldetés globálissá duzzadt és Világ jövőjévé nőtte ki magát. Ezt napjaink hősei, az egyszerű afrikai emberek jelenítették meg! Ünnepeljük őket! A távolból felhangzottak a dobok, a hangjukat fokozatosan erősödve lehetett érezkelni. A tömeg kiáltozott, virágokat szórt, énekelt, trombitákat fújt, önfeledten ünnepelt. A távolban feltűntek a rendőrmotorosok, akik felvezették a menetoszlopot. Utánuk afrikai tánclépésekben jött a százmillió ember, napjaink hősei, akik nem csak helytálltak és emberségből mutattak példát, hanem né-

pek gondolkodását változtatták meg, miközben saját maguk is átalakultak. A sok magasztaló szó után megjelentek az ezredes, az unokák, Princ, Helmut, Benjamin, Mohamed, Barry, Cheik és az imám képei a képernyőkön. Mögöttük a jorubák, ibók, hauszák, xosák, zuluk és a többiek, akik hadakoztak, de letették a fegyvert és ma a világ békés jövőjére szólítanak! Gyönyörű látványt nyújtottak! Büszkén, lengették karjaikat a járgányokon, a harminchárom milli járgányon, melyet Indiában örömkönnnyekkel és meghatottsággal, a világ többi országában pedig velőt rázó röhögéssel fogadtak. Az indiai plusz, amivel hozzájárultak a járgányokhoz, az volt, hogy tükrökkel, színes üvegdarabokkal és villogó égősorokkal díszítették azokat, a járműtestekre pedig ríktó színekkel indiai motívumokat pingáltak. Nevet is adtak. Ahogy a Dzsalaverda és Nagyaputri összevonásából Dzsalaputri lett, úgy a járművek a China-Russia-India összevonásából a China RUIN nevet kapták, nem megfelelőenve arról, hogy az alapkonstrukció kínai eredetű volt. Ennek a kínai elnök, aki egy szót sem beszélt a kínain kívül, oly módon örült, hogy felállva tapsolt, ezzel a kínai küldöttséget is tapsra biztatva a világ előtt, akik közül néhányan elájultak. A többi elnök is felállva tapsolt és ünnepelte az új dizájnú járgányokat, eközben az amerikai elnök kacsintott, az orosz pedig hüvelykujját mutatva intett az indiai elnöknek, aki hatalmasat mosolygott kackiásra pödört bajsza alatt, majd turbános fejét jellegzetesen indiai módon megingatva fejezte ki büszkeségét és meglegedettségét. A járművek nevében szereplő RUIN ugyanis romot jelentett, így az új kínai-orosz-indiai konstrukció neve Kínai Rom lett. Van der Hórukk nem tudta mit tegyen, ezért próbált az ünneplő tömegekkel és nem a járgányokkal foglalkozni.

Az ezredes és kísértői felsorakoztak a dísztribün előtt. Az indiai elnök kezében tartotta a lámpást és a magasba emelte. Jól látható módon egy másik borító üveglapra is ráírtak valamit szanszkrit betűkkel. Ez is azt jelentette, hogy élet, jövő. Amikor az orosz elnök meglátta, a kísértetében szolt valakinek, aki azonnal eltűnt. Üdvözli Önöket a világ, szolt a hangosbemondó! Üdvözli Önöket India! Hatalmas ováció tört ki. Az indiai elnök maga elé helyezte a lámpást és elmondta üdvözlő beszédét. Eközben a lámpás eltűnt az indiai elnök elől, aki azt észre sem vette. Rá sem figyeltek sokan. Az embereken végigtolultak az elmúlt két év élményei, fáradságai és örömei. A világ sem a beszédet hallgatta, hanem a menetelő látán az emberek magukat értékelték újjá. Mindenkit lenyűgözött az, amit a feketék nyújtottak és üzentek.

Időközben Oli csatlakozott barátaihoz és az ezredes mögé állt. A képeken így már teljes volt a csapat. Oli az elnök meghívására érkezett Delhibe, a ren-

dezvényre, innen ő visszarepül Amerikába és onnan szervezi a visszautat. Az elnökök sorában a kínai és az orosz következett. Amikor az orosz kapott szót, a lámpás előtte volt. Beszédét azzal fejezte be, ha a járművek közös konstrukcióban készültek, akkor ez a lámpás sem maradhat ki. Ő is a magasba emelte, de ekkor már oroszul is rajta volt ugyanaz a két szó a harmadik üveglapon. A nép sokáig éljenzett. Az éljenzés lángját azzal élesztette tovább, hogy visszaadta a lámpást az amerikaiaknak, ahonnan az egész indult és a negyedik, még tiszta üveglapra mutatott. Az amerikai elnök kezét szorította az oroszral és a tömegek ünneplésének kíséretében átvette a lámpást. Majd az elnökök sorát zárva, lámpással a kezében, az amerikai elmondta beszédét. Van Der Hórukk nem kapott szót és magában szitkozódott, hogy miért nincs annak a rohadt lámpásnak öt oldala! Az amerikai elnök utolsó mondatával arra kérte az ezredest, hogy szólaltassa meg a legnagyobb dobokat. Ez teljesen megdöbbenett mindenkit. Alig akarták elhinni, hogy már nem csak az ő igényük a lelkek támasza, segítsége. Ezek szerint a lelkek új életet hoztak a világba! Talán csak a kínai elnök állt tiszteletadóan, diplomatikusan, de mindenki mást is megrendített a dobok. A lelkek elvégezték tisztító munkájukat és hitet adtak. Hogy miben? Talán abban, hogy másként is lehet mindent csinálni. A dobokat a tévék is vették, hangjuk minden házba eljutott. Erre is készítették őket Afrika lakói! Csak otthon náluk, a „minden ház” pár tíz kilométeres távolságot jelentett. Most pedig a házak tízezer kilométerekre vannak. Így is odaért az üzenet.

A vonulók médiasztárok lettek. Ők nem saját sorsukon, hanem otthonuk jövőjén akartak változtatni. Talán jó irányban próbálkoztak. Delhi és a világ legnépszerűbb alakjaivá váltak, akik népszerűvé tudták tenni az addig népszerűtlen vezetőket azzal, hogy lelket varázsoltak beléjük.

Delhiben is sok programot szerveztek számukra. Ez a város is tele van a múlt mogul, perzsa és egyéb emlékeivel. A China RUIN-nal országszerte vették őket, megmutatták a Tadzs Mahalt, Armitzart, vallási, művészeti értékeiket. Az afrikai törzsek életéről itt sem sok tárgy beszélt. Amit mutattak, az India, valamint az etnikailag hozzá tartozó részek kultúrái és hagyományai voltak. Úgy látszik, őket nem érdekelte több a világból... eddig.

Az elnökök a parádét követően visszautaztak hazájukba. Oli az amerikai elnökkel tartott, aki végig magánál tartotta a lámpást. A repülőn sokat beszélgettek. Az elnök az iránt érdeklődött, hol akar letelepedni Oli. Amerikában marad, vagy visszamegy Afrikába. Oli azt válaszolta, hogy visszamegy, de nem azért, hogy Amerikát elfelejtse. Amerika egy referencia a feketéknek, miként lehet egy országot felépíteni. Most ugyanezt Afrikában is meg lehetne próbál-

ni, ezért kellene az újdonsült rokonok, barátok. Az elnök elmosolyodott és legyintett egyet, majd Olira kacsintva folytatta... mondtam is Marynek, a feleségemnek, hogy a szavazóim táborát a feketék irányában kellene bővíteni. Oli értette és csak annyival válaszolt: ... nekem pedig volt egy álmom! A két férfi jót mulatott.

Ez alatt a China RUIN-ra rengeteg megrendelés érkezett. Az erre a célra kijelölt Ural-melléki Iváncseszdki traktorgyár ezerkétszáz hektáros kisegítő üzemegysége, a kínai Cse-csej tartomány Ho-hej járásának kétmillió főt foglalkoztató egyik melléküzemága, valamint a jó nevű indiai Dzsalaputri családi konszern megegyeztek és egyezményt írtak alá a China RUIN tömeges előállítására. Mind a három helyet ellepték egymás mérnökei, akik a poloskák és a megfelelő technikák elhelyezése után nekikezdték a feladatkörök szétoztásához. A kínai elnöknek azóta sem merték elmondani, mit jelent a járgány neve.

Kunda és Johannesbogile professzor Lusakában tartózkodtak a parádé idején. Nem hagyhatták el Afrikát, mert Afrika volt ennek a szervezésnek a központja, annak is kellett maradnia. Az após és veje két éve megszakítás nélkül dolgoztak, most fellelégezhettek. A lényegi részeken túljutott a csapat, de visszaérkezésükről még gondoskodni kellett. Erre rengeteg ajánlatot, segítséget kaptak, de ők, ha már így alakult, a nagyhatalmakat is be szeretnék volna vonni. Élénk levelezésbe, telefonálgatásba kezdtek. Elsősorban az ezredessel egyeztettek.

Az ezredes a vonulók között üzenetet küldött szét. Ennek lényege az volt, hogy a százmillió afrikainak India-szerte szét kellett oszolnia és az óceánnal határolt partszakaszon elhelyezkednie. Olyan látszatot kellett mutatni, mint ha most ez a százmillió, a feladatát elvégezve, mint aki jól végezte a dolgát Indiában akarna letelepedni, annak is az óceánparti régióiban. Nagyaputri megbízatása a parádéval ugyan lejárt, de az elnök egy alkalommal magához hívatta. Üvöltözve vette elő Nagyaputri hozzá címzett első jelentését, melyben eloszlatta azt a gyanút, hogy a menetelők itt akarnának letelepedni. Azért, hogy helyrehozza ezt a hibát, ez elnök utasította, hogy tegyen meg mindent az afrikaiak mielőbbi távozása érdekében. Nagyaputri nem tudta, miként kezdjen hozzá. Már érzékeny búcsút vett mindenkitől, most miként veszi az ki magát, hogy visszamegy tudakolózni, gondolta. Az ezredes mégis megkereste és mint régi barát a többiekre faggatózott. Nem győzte sorolni a neveket, de százmillió nevet mégsem tudhatott! Az ezredes blazírt képet vágott, mert már várta, hogy valaki felbukkanjon. Fogalmam sincs, merre járhatnak, mondta az ezredes. Szabad emberek, végül is oda mennek és azt csinálnak, amit akarnak. A

küldetésüket már teljesítették. Az a hír járja, kezdett hozzá Nagyaputri, hogy az afrikaiak itt akarnak maradni nálunk. Az ezredes Nagyaputrirra nézett és mint aki titkot árul el úgy suttogetta, hogy neki is ez a szándéka unokáival. Látta, hogy itt jól mennek a családi vállalkozások, ő is akar alapítani egyet. Hál istennek az unokái is itt vannak, ez egy vissza nem térő alkalom, hogy jövőjüket megalapozzák. A család másik része Afrikában maradt, így azok el tudják látni őket. Lehet, hogy a többiek is így gondolták. Az ezredes még azt is megpendítette, hogy Nagyaputrit is bevinnék az üzletbe, ha az elnöknél ki tudná járni családi vállalkozása adó- és illetékmentességét. A kezdeti habozás után Nagyaputri magához tért és kitért az ezredes ajánlata elől. Nagyobb a baj, mint gondolta, mondta magában. Ezeket az embereket nem lehet csak úgy kitoloncolni az után, hogy a világ megmentői lettek! Nagyaputri próbálta az egyes elfuserált családi vállalkozások csődjével elkedvetleníteni az ezredest, aki egyre nagyobb hévvel lovalta bele magát az indiai cégalapításba. Ötletözönt zúdított Nagyaputrirra, aki azt sem tudta, hogy bújjon ki a sok grandiózus elképzelés elől. Elköszönt és azzal, búcsúzott, meglátja, mit tehet. Nagyaputri elrohant az elnökhöz és izzadt homlokát törölgetve beszámolt beszélgetéséről az ezredessel. Tehát nemcsak letelepedni akarnak, tagolta mondandóját az elnök, hanem még a nyersanyagokat is ők akarják küldeni ide, hogy ők dolgozzák fel? Ezután ők akarják eladni a termékeket? Száz millióan? Adó- és illetékmentesség? Az elnök, ha japán lett volna, akkor most harakirit követett volna el, de mivel indiai volt, így megpödrötte a bajszát. A telefonhoz rohant és hívta a többi nagyhatalom elnökeit. Ezek közül csak az orosz és az amerikai vette fel, a kínai foglaltra állította a telefonját. Segítséget kért a menetelők hazaszállításához. Amennyiben segítenek, úgy India kész bármilyen orosz és amerikai tervben részt venni a jövőben, amely kínai érdekeket sért, ajánlotta az indiai. Más sem kellett az elnököknek, ez az utolsó mondat olaj volt fülüknek. Megígérték, hogy az amerikai és orosz flotta beszáll az indiai flotta egységei mellé az afrikaiak hazaviteléhez. Maga a China RUIN elnevezés garanciát adott számukra, mondták, hogy felajánlását komolyan vegyék. Az indiai szívről kőhegyek görgöttek le. Most menjen vissza az ezredeshez és győzze meg arról, hogy jobb, ha hazautaznak, adta ki az elnök az utasítást Nagyaputrinak.

Nagyaputri félénken kopogtatott az ezredes ajtaján, majd benyitott. Az ezredes éppen unokái és pár ismerőse előtt beszélt az indiai anyacég alapításról. Az ezredes felkapta fejét Nagyaputri jövetelére. Sikerült valamit intézni az elnöknél, kérdezte? Sajnos nem, válaszolta Nagyaputri. De nem is baj, folytatta. Minek maguknak az a cég itt Indiában? Láthatja, hogy mi csak egymás

között dolgozunk! Ahogy megalakítanák a céget, az tönkre is fog menni. Van egy ajánlatom. A Nagyaputri konszernt tekintse a maga családi vállalkozása indiai társcégének és dolgozzunk együtt. Maga, a többiek Afrikából és mi itt. Tehát menjünk vissza Afrikába, kérdezte lelembosza az ezredes? Igen, válaszolta Nagyaputri. Ne aggódjon, mi megoldjuk a hazajutásukat. Akkor még valami, szólt az ezredes. Megalakítjuk Afrikában is a cégeket, ahogy kértre, de maguk technológiát hoznak, az alapanyagok egy részét ott dolgozzuk fel, majd amit ott állítunk elő, azt mi adjuk el, rendben? Rendben, ezredes, válaszolt elégedetten Nagyaputri. Amikor kezet fogtak, az ezredes sandán Nagyaputrira tekintett és félig komolyan megjegyezte: ha szükséges, akkor úgy csináljuk, hogy Kínának kevesebb jusson. Ez nagyon tetszett Nagyaputrinak és csak erről az utolsó pár szóról egy tízoldalas elemző javaslatot dolgozott ki az elnök számára. Ebből a tervből később beruházások ezrei születtek.

Az Indiát körülvevő óceánok vizein három nemzet flottáinak hajói jelentek meg. Először a kínai elnök ellenséges támadástól, majd fenyegetést demonstráló hadgyakorlattól tartott, de hírt vette, hogy az afrikaiak hazaszállítására jöttek. Lecsillapodott és folytatta munkáját, de később, amikor belegondolt, hogy miért vannak együtt azok hárman és őt miért hagyták ki, nyugtalanodni kezdett. Ez rossz jel, nagyon rossz jel, gondolta.

A három nagyhatalom hajóegységeibe úgy osztották el a menetelőket, hogy mindenki a saját országához legközelebbi kikötőbe jusson. Az amerikai flotta idefelé jövet hajóra ültette az ott vonult húszmillió főt, köztük Olit is, akik Nyugat-Afrika partjai felé indultak. Elkezdődött a világ eddig talán legnagyobb logisztikai szervezése, a három flotta feladatának megosztása és száz-húsz millió ember hazaszállításának végrehajtása. Idefelé a szellemek és a sors-szerűség oldott meg mindent. Ráhagyták magukat a történésekre, de visszafelé a komputerek és a szakemberek intézték mindezt. A visszaúton az ezredes unokái is külön hajókra kerültek, de ez a szétválás nem búcsút jelentett közöttük, hanem egy új kezdetét, amit együtt fognak megalkotni. Az ezredes Yolannal, Malikkal, Isaval és Roval együtt szállt hajóra, Mohamed pedig védő szárnyai alá vette Balázst, Miriamot és Attilát. Hiába mentek más irányba, mégis ugyanabba az irányba mentek. A China RUIN járgányokat magukkal vitték.

Van Der Hórukk az EU-vezetők rendkívüli ülésén elfogadtatta, hogy az EU is vegye ki részét a menekültek hazaszállításában. Megszavazták, hogy két hajó menjen India partjaihoz és az amerikai flotta szárnyai alatt kezdje meg működését. Megint a németekre esett a választás.

17. FEKETE ÜZENETEK

A nagy afrikai menetelés egy nép kezdeményezéseként indult el és világ-politikát átalakító tényezővé vált. Az amerikai gazdaság és ezáltal az államok pozíciói egyértelműen ennek az eseménynek a hatására javultak. Az oroszok megítélése a világban javult és India is megerősödve került ki, csupán Kína az, aki ellen a dolgok rendje nem állt olyan simán össze. A kínai vezető egy alkalommal tajcsizás közben felfogta, hogy nem mindig a legnagyobb és a legerősebbé a győzelem. Két be- és kilélegzés között rájött, hogy népszerűsége csökkent, Kína megítélése romlott, tehát változtatnia kell. Eddig hárman voltak és megengedhették maguknak, hogy bármit nyilatkozhatnak egymás ellen, bármilyen trükkel kiszúrhattak egymással, de most hárman vannak egy oldalon, ráadásul koordinálnak, és ő egyedül a másikon. Így akármilyen hatalmas és erős Kína, pozíciói nem a legjobbak. Mint politikus jól tudta, hogy jó cselekedetekkel, nem ér el semmit, rosszakkal annál inkább. Tanácsadóit megbeszélésre hívta, adjanak ötletet, miként árthat, hogyan bomlaszthat annak érdekében, hogy pozíciói javuljanak. Ők Kína ötezer éves történelmét, plusz a XX. és XXI. század fehér civilizációinak dokumentumait tanulmányozták, hátha ihletet kapnak. Sokféle elképzelés született. Az egyik hipót akart a Gangeszbe önteni, a másik a moszkvai metróba akart árammegszakítókat építeni, a harmadik az amerikai kozmetikai ipart akarta károsítani, de az elnöknek egyik sem tetszett. Nem és nem, mondta. Nekem olyan kell, ami megosztja a hármat, megrendíti a világ beléjük vetett bizalmát, majd rettegést vált ki és akkor Kína színre léphet a világ megmentésére. Erről tanácsadói lebeszéléstől, hogy ilyen forgatókönyv volt már, az sem jött össze.

Ekkor az egyikük megszólalt. Kína tegyen jót, mondta! Miiiii? Hördült fel az elnök. Az illető a kijelentéstől számított öt percen belül az elnöki kínzókamrában volt. Éppen két és fél méteres hosszúra nyújtották, amikor kinyögte, hogy akkor árthatunk a legtöbbet, ha jót is teszünk. Mivel vallatói nem tudták, hogy Konfuciust, vagy az elnököt idézte, ezért leemelték, eredeti hosszára préselték vissza és visszakísérték az elnökhöz. Úgy gondoltam a jót, fejtette ki végül, hogy segítsünk Afrikában a helyieknek. Ne mi mondjuk meg a dolgok rendjét, hanem ők mondják meg, mit akarnak és mi mindenben támogatassuk őket. Mivel ők műveletlen barbár népség, fogalmuk sincs a racionalitásról, ezért jó indulatunkkal egy óskáoszt tudunk előidézni. Ebből kétszer annyit profitálhatunk, mint eddig. Mivel az összes többi nagyhatalom szán-

déka tisztán az, hogy elvigyen tőlük mindent, ezért mi leszünk az egyetlenek, akikhez igaz szívvel átpártolhatnak, mert mi csak azt fogjuk tenni, amit ők akarnak. Az elnöknek tetszett az ötlet. Ettől kezdve az elnök rendre fogadta a Kínában állomásozó afrikai nagyköveteket és arról faggatta őket, miben segíthet. Az egyik egy Mercédeszt akart, a másik egy plazmatévét a nappalijába, a harmadik pedig egy olyan mobiltelefont, amelynek kétszer annyi csengőhangja van, mint a hagyományosnak. Amikor felfogták, hogy a segítség nem nekik szól, elkeseredtek és csalódott hangú jegyzékeket küldtek saját külügyminisztériumaikba az elnök felvetéséről. Az afrikai országok vezetői nagy kihívások elé néztek. Eddig az volt a baj, hogy nem segít rajtuk senki, most pedig meg kellene tudni mondani, mit is akarnak. Mivel minden minisztériumban külföldi tanácsadók dolgoztak, őket is bevonták a kívánságlista összeállításába. Az elnökök mellett, leggyakrabban angol, francia, vagy amerikai tanácsadók működtek, az indiaiak pedig magas rangú tisztviselők voltak ugyanott. Ezek nyilván azért dolgoztak ott, hogy saját háttérországaik érdekeit beépítsék az adott környezetbe és Afrikában az legyen, amit az ő országaik diktálnak. Új lehetőségek támadtak fel tehát a tanácsadók köreiből is. Üzenetek ezreit váltotta Afrika a külvilággal. Ezekből még az oroszok sem maradtak ki, mert egykori diákjaik képbe hozták őket. A háttérben tehát óriási munka kezdődött. Mit kérjenek az afrikaiak Kínától úgy, hogy az másnak is jó legyen, alakult át a feladat.

Johannesbogile professzort megkeresték több helyről is, adjon tanácsot. Ő azt hangoztatta, hogy ha tényleg Afrika jövője miatt aggódnak a kínaiak, akkor annak a százmilliárdnak teremtsenek infrastruktúrát, akik Afrika képviselői voltak a világban. Ők Afrikát is és a világot is ismerik, ők tudnának a legtöbbet tenni. Van egy százmilliós összeszokottnak mondható mag, mondta, mire ők megérkeznek, legyen terv arra, miként hasznosulhatnak ismereteik, tapasztalataik. Mivel az indiai, orosz és amerikai elnök szimpatizált a menetelőkkel, ezért a tanácsadók helyeselték ezt a felvetést. Azt is tudták, hogy a menetelők saját tapasztalataik alapján is inkább ezzel a hármassal dolgoznának. Bár Van Der Hórukk fanyalgott, ő sem tudott kibújni, így az Afrikában szolgálatot teljesítő angoloknak és a franciáknak levelet küldött, hogy támogassák a tervet. Ők azonban olyan leveleket is kaptak Nagy-Britanniából és Franciaországból, hogy vissza az agarakkal, itt nem az EU irányította az adminisztrációt kétszáz évig, hanem ők, úgyhogy képviseljék saját nemzeti érdekeiket. Gyakorlatilag három érdekszféra különült el, a nagyhatalmi hármas, Kína, illetve a külön

franciák és angolok. Kína válaszra várt és úgy kezdte magát kommunikálni kifelé, mint a világ legnagyobb jótékonyági intézménye.

Johannesbogilke állandó kapcsolatot tartott Kundával és a hajón utazókkal, köztük az ezredessel és nagy nehezen dűlőre jutottak. Továbbfejlesztve korábbi felvetését, továbbra is a százmillió hazaérkezőre építve azt javasolta, ne abból induljanak ki, hogy mit kérnek. Arra kell koncentrálniuk, hogy mit tudnak a külvilágból profitálni, mit tudnak Európából, Amerikából, Indiából átvenni, ha kell kínai támogatással, ami Afrika építését szolgálja. Mivel a nagy afrikai menetelés résztvevői tudják azt, mi kell ahhoz, hogy a világhoz felzárkózzanak, létre kell hozni számukra egy Afrika felzárkóztatási hálózatot. A professzor javaslata osztatlan sikert aratott, mert a külföldi képviselők maguk előtt látták, miként vesznek fogyasztási cikkeket, autókat, számítógépeket tőlük az afrikaiak kínai pénzen. Erről értesítették országaikat is. A kínaiakhoz is visszajutott a válasz, mit is kérnek tőlük az afrikaiak. Ők többet értettek a javaslatból, mint a többiek, de nem erre számítottak. Nem értették pontosan, mi lenne ez az Afrika felzárkóztatási hálózat, mivel ők csak dolgokban tudtak gondolkodni.

Gyakorlatilag a menetelők voltak az egyetlenek, akikre alapozni lehetett. A világot látva ők tudták, mi hiányzik az agyakban ahhoz, hogy felzárkózhassanak. Mert a professzor első lépésben a felzárkózást az agyakban értette, csak második lépésben tárgyi oldalon. Tudta, hogy az a külföldi egyetemeken kiképzett egy-két ember nem oszt, nem szoroz, inkább ártnak, mint használnak, mert kötődnek oda, ahol tanultak, ezért rájuk is csak a második körben számított. Százmillió egyszerre hazatérő tömeg, friss élményekkel, akiknek a szíve együtt dobog, senki sem kényeztette őket, megszenvedtek azért, amit tudnak, az teljesen más hatást tud tenni az itthoniakra, mint bárki az eddigiek közül. Ezek egységes hálózatára gondolt a professzor. Ők már szinte mindenhol lesznek, egymást elérhető távolságon belül meg fogják találni, és ugyanazt az élményt szívták magukba. A világ ingyen képzést adott nekik arról, hogy kik ők és hol tartanak mások. Kik, ha nem ők lennének a legilletékesebbek arra, hogy támogatást kapjanak! Ezek az emberek biztos nem luxusautókban, luxuscikkokban, bankszámlákban fogják látni a felzárkóztatás lehetőségét. A professzor általuk akart megszabadulni a jelenlegi elitől. Ha páran lettek volna, szélmalomharc lett volna, de százmillió? Ennyi embert nem lehet leírni! Egy olyan helyzetet akart produkálni Barrynak Szomáliában, ha hazamegy a halászfalujába, akkor eszközei és forrásai lehessenek arra, hogy faluját képezze, gondolkodásukat ahhoz igazítsa, amit az úton látott. Benjaminnak legyen le-

hetősége Ruandában a hutu ismerőseit magával ragadni egy új úton, amin eddig még nem haladtak. Ne a kéksapkások, vagy a többi kő-dealerek határozzák meg életüket! Mohamed az eddiginél több embernek adjon ismereteket a külvilágról, tegye lehetővé azt, ha kell külföldi utakkal, hogy új típusú ismereteket szerezhessenek, legyen igény és befogadókészség ezekre. Princnek legyenek eszközei az ashantik orientálására az új megfelelések felé. Ne az aranyban és az elveszett birodalomban gondolkodjanak, hanem egy új Afrikában. Legyen Princnek valós hatalma, amellyel népét felemeli. Ez a százmillió akkora tömeg, hogy se Barry, se Benjamin, se Mohamed, se Princ nem lesz egyedül, mert jó eséllyel a szomszéd faluból is vele voltak az úton. Ezzel a bázissal igenis ki lehet törni. Az ő terveik az ő mikrokörnyezetükben fogják meghatározni pontosan azokat a tárgyi igényeket a második körben, amit a dolgok rendje szerint lehet kérni. A sok kis mikrokörnyezet összeadódik és régiók fognak fejlődni egy szemlélet alapján. Az ő visszatérésük unikum, mintha százmillió ember jönne haza, akik egyazon egyetemet egy időben végeztek volna egy intézményben! Első lépésben nem a dolgok rendje, hanem a menetelés szellemének rendje kell, hogy kifejtse hatását. Az agyakat, a lelkületeket kell először felzárkóztatni. Addig kell lépni, amíg a menetelők úton vannak, amíg az élmények frissek. Nem szabad, hogy hazatérve Afrika álmos rendjébe elfásuljanak és visszaálljanak. Nem hagyhatják el egymást, meg kell tartani kapcsolataikat és a hálózatnak működnie kell! Ebbe aztán az illeszthető bele, ami éppen szükséges. Ha kell tudomány, tradíció, műszaki ismeretek, politika, vagy bármi más, a lényeg, hogy a hálón belüli célokat szolgálja.

Ezt nem értette pontosan a kínai elnök, de talán jobb is, hogy nem. Talán azért van ez így, mert gyakran az egyszerű ember érti meg a legbonyolultabb dolgokat, a hatalmasságok pedig csak azokat értik meg, amelyek megnyitják fülüket. Márpedig a hatalomban a fül csak arra nyílik, amiben érdek van. Így a többi nagyhatalmi vezető is szelektíven azt hallotta ki Johannesbogile professzor kéréséből, amit ki akart hallani, és továbbra is saját termékeiket készítették elő, amelyeket kínai pénzen Afrikának fognak adni.

Az afrikai vezetők a továbbiakban Johannesbogile professzort, a javaslat gazdáját bízták meg azzal, hogy az Afrika felzárkóztatási hálózatának alapjait megvesse és a szükséges tárgyalásokat lefolytassa. Kína nem értette, mi ez az egységes afrikai álláspont, nem erre számított. Ráadásul egy ember képviseli Afrikát. Ők különböző bizottságoknak jobban örültek volna. Johannesbogile professzor amúgy csípte a szemüket, mert népszerűségét pontosan azzal érte el, hogy a menetelők Kína pozícióvesztését okozták a világban.

A professzort Washingtonba hívták. A professzor az amerikai elnök segítségét abban kérte, hogy segítsen visszaadni a feketék önbizalmát. Minden feketében él egy rabszolga-komplexus. Akár afrikai, akár amerikai feketéről van szó, önmagukon belül nem érzik magukat egyenrangú félnek a fehérekkel. Ez kitűnik abból is, hogy hiába járnak egy iskolába a fehérekkel, egy fekete orvos állandóan tanácsot kér egy fehértől, de fordítva ez sohasem történik meg. Ezt a reflexet kellene kitörölni a feketék tudatából. Ha ezek a komplexusok nem működnek többé, akkor lehet egyáltalán öntudatot építeni az emberekben. Öntudat pedig ahhoz kell, hogy lépni merjenek és kialakuljanak igényeik. Amíg rabszolga-reflexeik vannak, öntudatuk sincs, ezért mások mondják meg azt nekik, hogy mit akarjanak. Semmi mást nem kér, professzor, kérdezte az elnök csalódottan? Ez óriási kérdés volt, jegyezte meg a professzor. Ezt az elmúlt kétszáz évben senki sem tudta teljesíteni. Önbizalmat úgy lehet adni, ha elfogadjuk minket, a mi véleményünkre is számítanak. A mi elhatározásainkat, terveinket is tegyék a magukéhoz és akkor meg fognak szűnni a komplexusaink. Ezt követően már nem olyan komplikált feladat együtt meghatározni, milyen tárgyi hozzájárulást kérünk. Ahogy Önök számára nagyon fontos, hogy olyan emberek döntsenek, akik szeretik Amerikát, számunkra is fontos, hogy Afrikát szerető emberek döntsenek felettünk. Ahhoz, hogy önbizalmat tudjunk generálni, mit kér, kérdezte az elnök?

Ahhoz, hogy meg tudjunk változni, folytatta a professzor, Önöknek is meg kell változni. Sőt, nem csak Önöknek, az egész világnak meg kell változni. Változtassák meg az Afrikáról kialakított képüket! Ebben segítene, ha Önök is elküldenék hozzánk fekete testvéreinket, de ne menetelésre, hanem tanításnak minket arra, miként kell országot építeni. Ne Amerikát építsék fel nálunk, hanem velünk együtt Afrikát. Van hova jönniük, megvannak a rokonaik! Az ő munkájukat szeretnénk a mi embereinkkel koordinálni. Az elnök elgondolkodott, nem adott választ. Nem ilyen látogatásra számított. A professzor jövőt akar építeni, neki pedig egy négyéves ciklusban kell gondolkodnia. Hogyan építhető be egy hosszú távú, nem Amerikát célzó elképzelés az ő elnöki időszakába? Ennek csak a költség-része esik rá, ami népszerűtlen, az eredményeket, pedig más fogja learatni. Egyedüli pozitívumként az szerepelt nála, hogy egy odatelepített amerikai fekete értelmiség Afrikában olyan igényeket tudna generálni, amelyet kínai tőkéből lehetne megfinanszírozni.

A professzor nem az EU-ba, hanem Nagy-Britanniába és Franciaországba utazott. Ott is tárgyalt elképzeléseiről, de velük a kulturális hátteret hangsúlyozta. A feketék elvesztett identitástudatának visszaszerzésében kérte segít-

ségüket. Tanítsák meg a feketéket, afrikaiakat, amerikaiakat egyaránt, hogy honnan jöttek, mi a kultúrájuk, mik a szokásaik. A két ország vezetői felismerték, hogy a professzor egy új elitet akar, aminek nem örültek, mert a jelenlegi nekik dolgozott. Ráadásul ennek az új elitnek olyan valós gyökereket akart adni, amelyekre támaszkodva egy öntudatos társasággal gyűlne meg a bajuk. Velük akarja kiképeztetni azokat, akik ellenük fognak fordulni? Franciaország és Nagy-Britannia pontosan tudták, mi az értéke a kultúrának, mert Európában erre az időre már minden más kikopott ebből a világrészből, csak az maradt. Az EU a Vatikánhoz lett hasonlatos, mely szintén egy nem tárgyi-as dologból, a vallásból képzett magának birodalmat egy apró területen. Milyen lenne, ha valaki Vatikántól azt kérné, hogy adjon át nekik valamit a vallási tanok náluk őrzött alapirodalmaiból, könyveiből, esetleg titkaiból, kérdezték a professzort? A professzor nem a vallás tárgyasult részét akarta. Ugyanazzal a vatikáni példával élve, a professzor csak azt akarta, hogy legalább Vatikán a vallásra tanítsa meg a híveket, ha már a könyvek a kezében vannak! Erre a példára alapozva kérte a két országtól a támogatást az egyetemes kultúra és a saját gyökerek felkutatása területén. A két ország ugyanúgy nem adott választ, mint az amerikai elnök, gondolkodási időt kértek.

A professzor meglátogatta Moszkvát és Delhit is, de ott csak oktatási segítséget kért, amit a két ország megadott. Amíg nem állt fel a háló, addig nem akart többet kérni.

Kínában tisztában voltak a professzor utazásaival és nem tetszett nekik, hogy az ő segítőkészségükről a professzor másokkal tárgyal. Azonban azt is megtudták, hogy a professzor sohasem kért üzleti, azaz dologi hozzájárulást. Egy idő után ők is rájöttek, hogy a professzor új elitet akar és ez nekik nagyon tetszett. Kína-barát elit nincs Afrikában, most elérkezett az alkalom, hogy ezt létrehozzák. Mivel az amerikai elnök, illetve London és Párizs habozott, elérkezettnek látták az időt, hogy ringbe szálljanak. A professzort Kínába hívták. Ott is elő kellett adnia a felzárkóztatási háló tervét. Most már értették Kínában is. A szakértői szintű megbeszélések után fogadta a professzort az elnök. Szóba került a százmillió hazatérő ügye. Az elnök felajánlotta, hogy Kína megteremti számukra a háló minden feltételét, beleértve az épületeket, kommunikációs rendszert, járműveket, azaz egy új adminisztrációt hoz létre. A professzor látta, hogy túlságosan előrehaladtak a dolgok, fékezni kezdte az ütemet. Kína mindent tárgyakra fordított le a dolgok rendjének logikája szerint. Ha ebbe belemegy, akkor Kína még az eddigieknél is jobb pozícióba kerül és nem Afrikát, hanem Kínát fogja felépíteni Afrikában, amely csak a Pe-

kingi központért fog élni-halni. Ő csak akkor akart a tárgyi feltételekről tárgyalásokat kezdeni, amikor az agyban történő felzárkózás alapjai meg voltak. Agyban pedig nem Kínához akart felzárkózni, hanem Afrika magára találása után a világhoz. Viszont valamilyen egyezséget mindenképpen kötni akart Kínával, mert ha ezt nem teszi, az amerikai elnök és az európai vezetők sohasem fognak reagálni a náluk felvetett témakörökre. Nehéz helyzetbe került a professzor. Kína számára nem léteztek egyenrangú partnerek. Kína barátjának lenni számukra az, ha valaki Kínát és nem saját otthonát szolgálja. Ha pedig nem barátja Kínának, akkor vagy ellensége, vagy rabszolgája lehet. Egyik sem szeretett volna lenni. Most ő kért gondolkodási időt.

Hazaütazott és üzenethegyek várták. Visszavonult, nem reagált egyik üzenetre sem. Pedig Amerikában és Európában szerették volna tudni, hogy mit végzett Kínában. Az indiai nagykövet mindenképpen szeretett volna vele találkozni, de ő kitért ezelől.

A hajóra szállás eközben Indiában megkezdődött. A három flotta és a két német hajó elosztotta egymás között a feladatot. Többször kellett fordulniuk, hogy ezt az óriási tömeget átszállítsák Afrika partjaihoz. Amerikában Oli is hajóra szállt a menetelők egy csoportjával. Szinte egy időben indultak a hajók mindenhol. Az ezredes és vele tartó unokái egy orosz hajó fedélzetére kerültek. Talán nem véletlenül történt, mert az orosz elnök kedvelte őt. A többi unoka Mohameddel és Barryvel egy amerikai hajón indult Port Sudan felé. Egy másik ugyanide tartó orosz hajón volt Cheik és az imám az embereikkel. Princ, Helmut és Benjamin pedig egy indiai hajóra szálltak, aminek Benjamin nem nagyon örült.

Az ezredes mindegyikükkel kapcsolatban maradt és Johannesbogile professzor is naprakészen tartotta őt a fejleményekről. Az orosz hajó fedélzetén mindennel elkényeztették az ezredest és ha akart volna, akár az orosz elnökkel is kapcsolatba léphetett volna. Cián Ciánovics Farakin kapitány sokat hívta őt a kapitányi hídra maga mellé teázni. Az ezredes hírért vette annak, hogy Johannesbogile tárgyalásai holtpontra jutottak. Ezzel tiszta kép alakult ki arról, hogy senki sem akarja ezen a világon azt, hogy Afrika önállóvá, önjáróvá legyen. Nem akarták, hogy kialakuljon az emberekben az Afrika-tudat és mindenáron valamilyen külső erő bábjaként kezelték őket. Maga sem tudta mitévő legyen. Ő sem akarta, hogy a menetelők által megszerzett tapasztalat semmibe vesszen. Amikor Farakin kapitány legközelebb téra hívta, elpanaszolta neki bajukat. Elmondta, hogy azt hitték, Amerika hálás lesz azért, mert a menetelők visszaadták az amerikaiak hitét önmagukban, ezért ugyan-

ezt megteszik az amerikaiak az afrikaiakkal is. Arra gondoltak, hogy ez úgy működik nagyban is, mint kicsiben. Ma én teszek neked egy szívességet, holnap te teszel nekem. Keserű csalódás azt látni, hogy a szívesség, ha pozícióba emel egy hatalmat, akkor nem viszonzandó gesztusként, hanem kellemetlen emlékként él tovább. Említette a kapitánynak azt is, hogy járt a professzor Londonban és Párizsban. Ott, ahol még a polgárok alsógyatájának alapanyaga is tőlük származik, nem adják vissza nekik múltjukat, nem partnerek abban, hogy behozzák őket ebbe a világba. Fenn akarják tartani a kulturális egyenlőtlenségeket. Arra törekszenek, hogy azt a keveset, amit Európa megtartott, a kultúrát, monopolizálják. Ezt európaiságnak adják elő és csak ők, európaiak lehetnek ennek a kiválasztott fajnak a tagjai. Miért nem lehet ilyen alapon afrikaiság, ausztrálaiság, stb? Ők a saját afrikaiság-tudatukhoz akarták visszakapni az alapokat azoktól, akik azt elvették tőlük. Kicsiben ez is teljesen másféleképp működik. Ma én elveszek valamit, de holnap visszaadom. Ha viszont hatalmak teszik ugyanezt, akkor érthetetlen jelszavakat skandálnak saját gazdaságuk fenntartható növekedéséről, amihez a világon különbözőségeket, elmaradottságokat is fenn kell tartaniuk, mert különben az egyenlet két oldala nem áll be. A kultúra és egyetemes műveltség elrablása azért kell, hogy ez az állapot ne tűnjön fel a népeknek. Különben is, hogyan növekedhetne fenntarthatóan egy gazdaság? Csak a rákos daganat tud fenntarthatóan növekedni! Az is csak az egészséges sejtek kárára tudja ezt tenni! A kínai tapasztalat pedig az volt, hogy minden segítségnek ára van. Ha egy hatalom segít, akkor a segítségével nemcsak azt tarolja le, akin segített, hanem a többi hatalmat is, mert ez az egyenlet pedig így működik. Kína segítségébe nemcsak Afrika, hanem az amerikaiak, indiaiak, és az oroszok is belepusztulnának.

A kapitány megértőnek bizonyult, nem szólt semmit, viszont elküldte jelentését Moszkvába. Az orosz elnök ezt a jelentést elolvassa sokkal többet megtudott, mint a professzor moszkvai látogatása alkalmával. Megértette, mit akarnak az afrikaiak és azt is látta, miért nem érdekelt ebben Amerika, Európa és a többiek. Moszkvát nem fenyegette volna egy öntudatára ébredt Afrika, sőt! A dicső múltban évtizedekig ezen dolgozott, s lám! A lehetőség most tálcán kínálkozott. Igaz, már feladta ideológiákhoz kötődő gondolkodását, de ez itt üzlet és politika. Kik kell használnia Amerika tétovaságát, az európaiak elállását, a kínaiak elefánt a porcelánboltban mintájú terjeszkedését és azt a lendületet, indulatot, öntudatra-ébredés energiáját, melyet Afrika magában gerjesztett. Ezek az energiák és a többiek magatartása együtt, esetleg megerősíthetik pozícióit a fekete kontinensen, gondolta. Tanácsadóinak és minden ér-

dekelt szervnek titkos utasítást adott, hogy juttassanak el Amerikába, Európába és Indiába olyan hamis anyagokat, melyekben Kína végső megegyezési állapotára lehet következtetni az afrikai vezetőkkel, melyeket Johannesburgile professzor készített elő. Ezek az anyagok tartalmazzanak polgári és katonai objektumokat is. Készítsenek olyan dokumentációkat is, melyekben kitűnik, hogy Kína egész Afrika lakosságát ideológiailag át akarja nevelni. Erre azt a százmillió hazatérő menetelőt akarja felhasználni, akik Afrika felzárkóztatási hálózat néven egy egész Afrikát átszövő szövetséget kívánnak létrehozni. Eközben pedig dolgozzanak ki tervet, hogy amikor a vélt kínai érdekeket képviselő hálót a nagyhatalmak fel akarják tépni, akkor miként tudnak orosz érdekeket oda elhelyezni. Dolgozzák ki az afrikai öntudat építésére vonatkozó terveket is, amelyek Amerikában és Európában a feketék rangját, magába vetett hitét és identitás tudatukat megerősíti a világ előtt. Ehhez vegyék igénybe Amerikában a RASSZ-PUTYIN alapítványt és annak tevékenységét terjesszék ki Európára is. Európában a legősbibb leletek DNS-mintáinak elemzése alapján ki kell mutatniuk, hogy Ádám és Éva olyan feketék voltak, mint a legjobb minőségi donyecki feketeszén. Azért, hogy a keresztény Európa egy kicsit elgondolkozzon, Jézusban is mutassanak ki abbesszin és bantu vérvonalat. Amerikában George Washingtonról és Ábrahám Lincolnról derüljön ki, hogy mindkét szüleik fekete rabszolgák, ők maguk albínók voltak, az emberi jogok egyetemes nyilatkozata pedig nem más, mint a chaga törzs immár kétezer éves kezdeti ügyetlen próbálkozása volt arra, hogy a luókkal közös államot alapítsanak, de már akkor is elvetették, mert komolytalannak tartották. A szakértők a feladatot tökéletesen értették és elmerültek a moszkvai, erre a célra fenntartott kétezer hektár alapterületű Archívumok Háza dokumentumainak tanulmányozásába. Az orosz elnök kezdte megtalálni önmagát.

Johannesbogile professzor nem sejtette, hogy üzeneteinek többségét már az oroszok titkos tevékenysége eredményezte. Minden megkeresésre fáradtan reagált, amit az őt keresők taktikai fáradságnak értékeltek. A Moszkvában készített hamis dokumentumok elkápráztató hatást váltottak ki. Az amerikai elnök életre akarta kelteni Martin Luther King tiszteletét, néhai polgárjogi harcost és azokban a tévéműsorokban, ahol eddig csak Elvis Presley számára kerestek hasonmást, most bekerült az egykor meggyilkolt fekete vezető is. Az elnök Alabamában és a többi déli államban Fekete Jövő címmel előadást adott arról, mi lesz, ha megnyeri a következő választásokat. Manhattant fejleszteni kezdték, a profi kosárlabda csapat tagjai között fekete Numerus Clausust vezettek be és fizetésüket a fehér fizetések kétszeresére emelték. Az elnök min-

den emberét arra bízta, hogy a föld alól is kerítsék elő neki Johannesbogile professzort.

Nagy-Britanniában feltűnt, hogy a neandervölgyi ősember testét borító barna szőrzet feketére változott. A mellette fekvő eredeti csontleletekből pedig fúróval valaki mintákat vett. Az emberré válás bemutatótermeiben az emberé lett vonalak feketék lettek, de az állatokként visszamaradt vonalak fehérre változtak. Az afrikai törzsek életét bemutató kiállításon egy retusált képen a volof törzsfőnök kezében ott szerepelt az ENSZ alapító okmánya, mindez százötven évvel ezelőtt! Mellette egy ismertető, hogy az akkori Európa lehurrogtá, mert nem értették a főnök szavait. A fulánik a képeken szmokingot hordtak és az afrikai táj egyik hatalmas majomkenyérfáját a retusáló egy felhőkarcolóvá alakította át, melyre azt festette, hogy Fuláni Bankház. Párizsban hasonló módon átalakultak a történelmi emlékek. Itt a Notre-Dame székesegyház oltárképe is átalakult, ahol Jézus hatalmas, ébenfekete szemekkel, sprőd fekete hajjal, barnás bőrrel nézett le a keresztről, de a tenyere rózsaszín lett. Egyre több tudományos anyag jelent meg a feketék jelentőségéről a Merovingok uralmának megszilárdításában. Minden arra kezdett utalni, hogy az európai kultúra és maga az európaiság afrikai eredetű. Átértékelődött a jelen és a történelem. Ettől kezdve Afrikába akartak indulni az antropológus kutatócsoportok, hogy az európaiság eredetét kutassák. Tisztába akartak lenni saját történelmükkel, hagyományaikkal. Elérkeztek oda, hogy az afrikaiak ugyanazzal az igénnyel akartak afrikaiságot magukba szívni Európában, mint ahogy az európaiak akarták magukba szívni az európaiságot Afrikában. Az egyenlet két oldala kiegyenlítődött, hála Moszkva hathatós intézkedéseinek. Európa és Afrika kvittek lettek, Európa így már leült Afrikával tárgyalni. Sőt, sürgette ezeket a megbeszéléseket. Ilyen ez a politika. Johannesbogile innen is számos üzenetet kapott. Ezekre sem reagált, így a megkeresések egyre nagyobb hévvel ismétlődtek.

Amerika számára a kínai átnevelő táborok terve volt az egyik legaggasztóbb információ. Azon nyomban nagyhatalmi csúcsot hozott össze, melyen az amerikai megbízott orosz és indiai képviselőkkel folytatott titkos megbeszéléseket. Az amerikaiak feltárták azokat a megbízható helyről származó információikat, hogy a kínaiak ideológiailag át akarják nevelni Afrikát. Mi tudjuk, milyen hiszékenyek azok a feketék, mondta a képviselőjük. Évtizedekig mi találtunk ki nekik vallásokat, mindent bevesznek! Ha Kína is beszáll ebbe az üzletbe, akkor nekünk végünk, állapították meg! Azért, hogy aggasztóbb legyen a kép, az orosz képviselő fotókat mutatott, melyen kínaiak egyenruhákat osztottak ki

egy népes afrikai társaságnak a Nagy Fal mellett és az ott tátongó résre mutatva küldték a speciálisan felkészített fekete hadtestet Tibet ellen. Azért, hogy az indiai le ne maradjon, ő is megerősítette ezeket a híreszteléseket. Elkeseredetten állapították meg, hogy új alapokra kell helyezni Afrikával a tárgyalásokat. Sürgősen változtatni kellett a helyzeten.

Kínában megfigyelték, hogy a világon érthetetlen módon egy fekete kultusz söpör végig. Az ő szögükből úgy tűnt, hogy a menetelők kivívták a világ népeinek szolidaritását és egyfajta divathullámot indítottak el. Tudatában annak, hogy senki sem tud olyan tökeerős ajánlatot tenni, mint ők, várták az afrikai visszajelzést, amikor megegyezhetnek az Afrika felzárkóztatási hálózat infrastruktúrájának kínai létrehozása ügyében. Azt a hibát is elkövették, hogy kiszivárogtatták terveiket a hálózattal kapcsolatban, de csak azért, hogy az afrikai választ megsürgessék. Arra nem számítottak, hogy a világ egyként zúdul fel ellenük minden szinten. New Yorkban egy Martin Luther King hasonmás óriási beszédet mondott a feketék felrázására Afrikában, melyet az előtte ülő tizenkét Elvis Presley lelkesen támogatott. Marilyn Monroe is velük volt, aki csókot intett Kingnek. Ez akkora hatást váltott ki, hogy országszerre tömegtüntetések törtek ki, melyekben tiltakoztak a tervezett kínai expanzió ellen. Az elnök nem nyilatkozott, azt más alkalomra tartogatta, hagyta népét tombolni. „Martin” érti a dolgát, jegyezte meg egyszer egy újságírói kérdésre. Amerikában a kínai kolóniák védelmét meg kellett erősíteni, mert incidensek érték őket.

Európába is átgyűrűzött a kínai-ellenes és feketékkel szimpatizáló hisztéria. Rómában a Colosseum előtt fekete gladiátoroknak kellett legyőzniük tigriseknek öltözött kínaiakat. Vatikán egy hirtelen most meglelt dokumentumra hivatkozva az új Antikrisztus eljövetelét látta a kínai felzárkóztatási hálózathoz kapcsolódó elképzelésekben. Európában sorra zárták be a használsruha boltokat, feltételezve, hogy abban kínai érdekek lapulnak, a kínai éttermekről pedig kiderítették, hogy baromfivészben és sertéspestisben elpusztult állatokat dolgoztak fel, azért ilyen olcsó az áruk.

Kína nem értett semmit ezekből a heves reakciókból. Azt vette csupán észre, hogy népi szinten történnek megmozdulások, a vezetők sehol sem kommentálják az eseményeket, tehát sunnyognak. A tiltakozás képezte a reakciók első fordulóját. Az oroszok által megkomponált másik fordulóban következtek a megoldási javaslatok is. A RASSZ-PUTYIN alapítvány világgraszoló felfedezést jelentett be. Kimutatták, hogy a Vinci-kód nem más, mint egy génkód. Ez a világ eljövendő megmentőjének génkódja, aki a világ népeinek békét és fel-

virágzást hoz. Grigorij Tyimofejevics Kromoszóma, az alapítvány igazgatója, aki visszakerülhetett egy rövid moszkvai tanulmányút után Amerikába, kezében mobiltelefonját szorongatva bejelentette, hogy ezt a kódot ők megtalálták azok között a menetelők között, akik itt jártak Amerikában! Most ez az ember nemsokára el fogja érni az afrikai partokat! A világ hatalmas embert veszít, ha hagyja kicsúszni megmentőjét a kezei közül és esetleg más hatalmak kezébe engedi őt! Erre Martin Luther King egyenesben reagált egy másik adón, melyben mozgósította a világ népeit, hogy irány Afrika! A világ ekkor nem is sejtette, hogy Vaszilij Ébenevicset az Abház Köztársaság érdemes művésztét látták, aki egész életében arra készült egy speciális helyen, hogy Martin Luther King szerepét eljátszhassa. Keressük meg együtt megmentőnket Afrikában és csatlakozzunk hozzá! – szóló patetikusan Martin. Az előtte megjelent immár ötvenhárom Elvis Presley, akik közül tizenhárom szintén az abház művészistálólóhoz tartozott, mind ugyanerre buzdított! Ilyen hiteles emberek felszólítását a tömegek nem hagyhatták szó nélkül. Ez a bejelentés valóban színváltást eredményezett az élet minden területén. Még azok is feketére sminkelték magukat, akik eddig a Klu-klux Klán tagságára áhítoztak. Vatikán is új képes Bibliát adott ki, melyben Jézus negroid jelleget öltött. Divat lett feketének lenni és a világ új megmentőjének népéhez tartozni. A fehérek eltitkolták eddigi őshazájukat. Több tejfölszőke svéd kiderítette, hogy viking ősei egyenesen Kamerunból érkeztek Stockholmba, ahonnan végül ide emigráltak.

Az orosz elnök ezalatt a jelentéseket olvasta, néha bedobott egy vodkát és elégedetten bólogatott. Egyedül ezzel a Kromoszómával nem vagyok kibékülve, mondogatta, mert a világ megmentőjének szlávnak kellett volna lennie. Sebaj, ha hazajön, akkor a hallása után a színjátását is kikezeljük!

Indiában is beindult a gépezet. Az állam még ezer buddhista templom építését tervezte. Az Afrikában élő diaszpórát felszólították, hogy tanuljanak meg dobolni és mindet tegyenek meg a helyiek szimpátiájának elnyeréséért. Bár a kasztrendszer nem változtatták meg, így fekete emberek megítélése megmaradt, de isteneiket, spirituális világukat elismerték és Síva, Visnu mellett, szent murtik sorában afrikai abszrakt lelkeket ábrázoló figurák is helyet kaptak. Muzulmán ígehirdetőiket arra utasították, hogy afrikaiak esetében tegyenek kivételt és őket is Allah népének kell tartaniuk, akár az indiaiakat, de senki más! India mindent elkövetett, hogy Afrika isteneit kiengesztelje, ezért számukra olyan áldozatokat mutattak be, amelyeket afrikai emberektől szedtek össze.

Ez történt az alatt, amíg Johannesbogile elégedetlenkedet és nem olvasta el az üzeneteket. Az ezredes a hajón pedig nem is sejtette, hogy Farakin kapitánynak elmondott panaszának milyen következményei lettek a világban. A professzornak egyszer elege lett a telefoncsöngésből és felvette. Az amerikai nagykövet volt, aki esedezett, hogy fogadja őt. Egy üzenetet kell átadnia. A telefon nem állt le. Minden nagykövet, újságíró őt kereste. Nem értette, mi forralta fel ennyire a hangulatot környezetében. Az amerikai nagykövet elmondta, hogy legutóbbi Washingtonban tett látogatása óta hatalmas változások történtek. Az elnök, ígéretéhez híven lépéseket tett a feketék öntudatának javítására és a feketékben élő komplexusok kitörlésére. Johannesbogile rácsodálkozott a nagykövetre. A maguk elnöke nem is ígért semmit, jegyezte meg! Pláne, vágott vissza a nagykövet! A helyzet az, hogy nemcsak a maguk milliói tartanak Afrika partjai felé, hanem a mieink is, folytatta a nagykövet. Micsoda??? Nem értette a dolgot a professzor! A helyzet az, hogy a világhírű RASSZ-PUTYIN alapítvány kiderítette, hogy a maguk egyik vonulója a világ megmentője! Egy fekete ember fogja megmenteni a világot, akire egy másik hatalom veszélye leselkedik. Ebből a szövegből aztán végképp nem értett semmit a professzor. Mit akar maga tőlem, nagykövet, kérdezte? Azt, hogy járjon el annak érdekében, hogy a mi millióinkat Afrika befogadja és leróhassák tiszteletüket a világ megmentője előtt. Kifejezem azt a szándékunkat is, hogy Afrikán belül mindent elkövetünk, hogy a megmentő békében kifejtthesse működését. Elvégre lehet, hogy amerikai rokonai is vannak! Itt minden halmozottan más irányt vett, még a nagykövet elmeállapota is, mondta magában Johannesbogile. Tehát intézzem el, hogy Afrikában partot érhessenek, kérdezte a professzor? Igen, válaszolta a nagykövet, a többi a mi gondunk. Az ellátásukat is mi szervezzük meg Amerikából, mert a mieink Cola és hamburger nélkül... tudja!?

A következő az angol és francia nagykövetek voltak, akik együtt kérték, hogy fogadja őket a professzor. Országaink kutatócsoportokat szeretnének Afrikába küldeni, hogy az európaiság gyökereit kutassák, mondták. Azt szeretnék, ha igénybe vehetnék a helyi gyűjteményeket és megszólaltathatnának esetleg idős embereket is, akik még emlékezhetnek európai múltjukra. A professzor látta, hogy nem ebben a világban él. Mit akarnak? Európai gyökereket Afrikában? Igen, válaszolták. Az európaiság-tudatunk csak akkor lehet teljes, folytatták, ha tökéletesen tisztában vagyunk származásunkkal és ezen a területen vannak még fehér foltok. Minden nyom Afrikába vezet. Cserébe minden afrikai számára rendelkezésre állnak a nálunk őrzött afrikai anyagok. Sőt,

azt is vállaljuk, hogy ezeket Afrikában körbeviszük és minden törzsnek előadjuk a róluk szóló gyűjtéseket. A professzor azt hitte álmodik. Persze... persze mondta, esetleg az egyetemes kultúra területén is lehetne valamit tenni? Hogyne, válaszolták, mindenképpen tenni fogunk, mert különben nem tudnánk egy szinten kommunikálni egymás között, márpedig ez elengedhetetlen ahhoz, hogy mi magunkat kutassuk Önöknél.

Kínában aggódva tekintettek a világban folyó eseményekre. Nem sejtették mi korbácsolhatta fel ennyire a hangulatot. Ők kérték, hogy a nagyhatalmi négyes üljön össze és egyeztessen. A négy vezető egy semleges helyen, Izland egy sülyedés előtt álló szigetén, ahova biztonsági okok miatt eddig se engedtek be senkit, most összeültek. A kínai elnök a világ jelenlegi állapotára utalva hangulatjavító intézkedéseket sürgetett. Megkérdőjelezte az Amerikában és Európában tapasztalható eseményeket azt feltételezve, hogy esetleg kormányzati szintekről is történhetett ezekbe beavatkozás. Megköszönte az orosz elnöknek, hogy náluk ilyen tekintetben nem történt semmi olyan, ami az eddig is meglevő normális Kína-ellenességet tovább szította volna. Ilyen tekintetben India is kitett magáért, fordult az indiai elnökhöz, ezért a China RUIN további gyártását kínai részről nem fenyegeti semmi, jelentette ki. Az orosz elnök röviden úgy reagált, hogy a maga részéről a továbbiakban is hasonló folytatást ígér. Az amerikai elnök visszautasította Kína vádjait és felhívta Kína figyelmét arra, hogy előbb saját háza táján nézzen körül. Az elnök utalt arra a kiszívárogatott kínai újságcikkre, amelyben Kína kifejezte, hogy érdekelt egy Afrika felzárkóztatási hálózat létrehozásában. A világ hangulatát Önök korbácsolták fel, vágott vissza az amerikai elnök! Pontos információink vannak arról, mit értenek Önök ez alatt! Az indiai elnök a fejét ingatva jelezte, hogy ők is tudják, mi folyik Kínában és szóról szóra előadta azokat az információkat, melyet követte legutóbb az orosz megbízottól hallott. Ez alatt az orosz fapofával hallgatott. A kínai elnök elsápadt dühében. Kína kikéri magának ezeket az alaptalan vádakokat! – ordította. Kínát nem lehet megijeszteni! Kína nem visszakozik!

Ezek után a sajtóban is megjelent mondatok után magukra zárták az ajtókat és ott üvöltöztek tovább. Amikor az ajtók újból megnyíltak a négy vezető mosolyogva, egymás kezét szorongatva, belül feszültségeiktől terhelten állt a kamerák nyilvánossága elé. Nem adtak együtt nyilatkozatot, de külön-külön igen. A kínai arról biztosította Afrikát, hogy a felzárkóztatási hálózat létrehozásáról nem mond le. Ennek biztosítékaként ígéretet tesz további harminchárommillió China RUIN járgány legyártására, melyeket a jövőbeli hálózat céljaira ajánl fel. A hálózattal kapcsolatban az indiai kifejezte az eredetileg nem

kínai, hanem afrikai kezdeményezésben való érdekeltségét. Az indiai diaszpórát arra bízta, hogy a maguk eszközeivel támogassák a hálózatot, őket majd India támogatja. Továbbá India a maga részéről szintén harminchárommillió China RUIN járgányt kíván leszállítani az afrikai hálózat számára. Az orosz elnök a világbékéért emelt szót és ennek biztosítása érdekében ötszázezer katonai szakértőt fog Afrikában elhelyezni. Erre a célra a hálózat kiváló lehetőséget biztosít, mondta, amihez még ő is hozzátesz harminchárommillió járgányt.

Az amerikai elnök már nem ajánlott fel egy járgányt sem. Ő a nála levő legfrissebb kiadású Bibliából, a Codex Washingtonicus Apocalipsiensis-ből a sárga veszélyre hívta fel a figyelmet. De sebj, folytatta a könyv olvasását: „Szerető hatalmatok harminchárom millió feketét küld el saját népéből, hogy győzedelmeskedjenek felettük és meglegjék maguk között a világ MEGMENTŐ-JÉT. Ámen.” Mondtam is Marynek, a feleségemnek, hogy fekete lesz... Ezzel a csúcstalálkozó véget ért és a három nagy a továbbiakban külön csatornákon lobbizott Johannesbogile professzornál, hogy érdekeik mindjobban megjelenjenek az afrikai szintéren. Amikor a menetelők hajói partot értek, még nem is tudták, hogy a kezelésükbe további kilencvenkilencmillió járgány fog kerülni, amelyekkel Afrikában felzárkóztatási forradalmat fognak elkezdni. Ez a szám azonban hamarosan százmillióra egészült ki, mert Van Der Hórukk az EU vezetők következő ülésén megszavaztatta egymillió járgány megfinanszírozását. Ezeknek értékét német bankokból fogják átutalni. A menetelők azt sem tudták, hogy a túlsó partról harminchárom millió fanatikus jön az önbizalmukat helyre tenni és azért, hogy megtalálják közöttük a világ megmentőjét. Velük tart személyesen Martin Luther King tiszteletes, tizenhárom Elvis Presley, öt Duke Ellington, huszonhárom visszafeketített Michael Jackson, tíz Ella Fitzgerald és négy Little Richard is. Az Abház Köztársaság művészistállójához a Volga menti területi parancsnokság művészegyüttese is beszállt.

18. FEKETE PARTOK

Mohamed Barryval, unokaöccseivel és unokahúgával Port Sudan kikötője felé tartott egy amerikai hajó fedélzetén. Balázson ott csüngött húga, Miriam, aki állandóan többi testvéreinek akart telefonálni, de a hajón nem volt vétel. Gyakran nyaggatták a kapitányt, hogy segítsen őket összekapcsolni családjuk többi tagjaival. Ez párszor sikerrel is járt. Ezer ötletük volt, mit fognak a testvérek együtt tenni a jövőben. A kiszálláskor elosztották a járgányokat és várak. Megvárták az utánuk befutó orosz hajót is, amelynek a fedélzetén utazott Cheik az imámmal és a hozzájuk tartozó ezrekkel. Port Sudanban nagy volt a csődület. A szudániak egyszerűen afrikaiak lettek, nem arabok. A vonuló erős Afrika-tudatot ébresztettek népeikben. A több hajóból álló különítmény hozzávetőleg egymillió embert hozott csak ebbe a kikötőbe, majd visszafordultak az indiai partokon várakozó többi menetelőhöz. A társaság Port Sudanban elbúcsúzott a szomáliai, etióp és kenyai csapattól, élükön Barryval. Az egykori kalóz, később halász és csapata innen Etiópia, majd hazájuk irányában folytatták útjukat. Ettől kezdve senki sem szakadt el a másiktól, egész életükben barátok és munkatársak maradtak.

Két év után Mohamed az elsőik között érkezett vissza hazájába. Alig várta, hogy találkozzon családjával, főleg nyomorék bátyjával, Hishámmal. Hishámot Miriam és Attila is ismerték. Magyarországról állandó telefonkapcsolatban voltak, egyszer gyerekként találkoztak is vele Kairóban. Azóta felnőttek, Hisham pedig, ha lehet még jobban tönkrement. Már a tolokocsiban sem bírt meglegenni, csak feküdt. Eddigi artikulálatlan hangja is erejét veszítette, csak suttogni tudott. Volt egy szófordulat, amit még annakidején Miriam fehér apja írt egy kérvényben az ENSZ felé, hogy Hishám számára támogatást kapjanak, ez az utolsó kiáltás volt. Hishám utolsó szenvedő kiáltására hivatkozott a beadvány ezelőtt húsz évvel és ez az utolsó kiáltás azóta is naponta elhangzott, de ma már csak elhaló sóhaj szinten. Khartoumig együtt haladt az egész csapat. Hisham látványa mindegyiküket megrendítette. Még ebben az állapotában is képesek voltak szemei örömet mutatni! Béke veled, öcsém! Megjártad? – köszöntötte öccsét Hisham. Béke veled Hishám, Igen, helyetted is megtettem. Hishám szemei még boldogabban csillogtak. Valóban? Én is körbementem veled a világon, Mohamed? Igen, Hishám, mindig velünk voltál, mutatott unokatestvéreikre. Hisham most látta, kik vannak mellette és végtelen nyugalom töltötte el szívét. Mirjóma, becázte Miriamot, Atti-

la! Az egész család ott állt mellette. Nekem mindig az volt a vágyam, folytatta elakadó hangon Hishám, hogy családunk ne veszekedjen annyit. Nyugodjanak le és legyen béke. Ezért imádkoztam minden veszekedés alkalmával. Ők még ma is veszekszenek, Mohamed! Te viszont egész Afrikát lenyugtattad és béke lett. Mohamed végigsimította a kezét Hishám homlokán. Lehet, felelte Hishámnak, hogy a Te imáid hatottak Afrikára, nem az én menetelésem. Talán nekem is kellene értük imádkoznom és itthon is béke lesz. Mohamedet és ismerőseit az egész nagy család kitörő örömmel fogadta. Követték útjukat a televízióban, egyszer-egyszer még Mohamedet is látták. Nem akartak hinni a szemüknek, hogy fiuk ott áll az afrikai milliók előtt a moszkvai Vörös Téren és a záró parádén Delhiben. Óriási dolgot művelt.

Este Mohamed és társai helyi szokás szerint végigjárták a rokonságot és az ismerőseket, nem álltak le egy pillanatra sem. Mindenhol megkínálták őket valamivel, alig győzték. Elérkeztek Mohamed egykori köreibbe. Nem kellett beszámolni semmiről, a híradásokból mindenki tudott a menetelésről. Mohamed mellett több tízezer másik szudáni is hazaérkezett, őket is hasonló beszélgetések várták. Mohamed sokat tanult az ezredestől és az ő szavait adaptálva összegezte mondanivalóját. Amerre jártunk, mondta, mindenki maga építette fel saját birodalmát. Sehol sem segítettek lábra hatalmakat önkéntesek kívülről. Néhol még saját népüket is feláldozták, de felálltak, mert volt egy kapaszkodójuk, a kultúrájuk. A mi kultúránk az Iszlámhoz kötődik, ez mindannyiunknak ismernünk kell, de jövőnk csak akkor lesz, ha más kultúrákat is emellett elsajátítunk, megtartva a sajátunkért érzett büszkeségüket. A világ nem ott tart, ahol mi. Ennek ellenére szegénység mindenhol van, nem csak gazdagság. Ha már választani lehet, akkor jobb itthon szegénynek lenni, mert idehaza legalább van remény a talpra állásra, idegenben erre nincs sok mód. Mohamedre ezer kérdés zúdult. Mivel a sejk is jelen volt, aki jól beszélt arabul, párat ő válaszolt meg. Vallási vezető léte ellenére nem abban látta a megoldást, hogy az emberek naphosszat imádkoznak. Megemlítette, hogy neki is van egy kis birtoka Maliban, azon dolgozik és a családja azt eszi, amit ott megtermelnek. Ha eljön az idő, akkor imádkoznak, majd folytatják a munkát. A világon talán egyedüli hely India, ahol abból is meg lehet élni, ha valaki imádkozik. Ahhoz meg azok közül a vallások közül kell választani és oda kell menni.

Mohamed másnap elköszönt Cheiktől és az imámtól. Ők embereikkel tovább folytatták útjukat Mali irányába nyugat felé. Balázs, Miriam és Attila, pedig északi irányba indultak Egyiptomba, ahol a félvérek anyja várta őket a kairói rokonoknál.

Szudán lassan hozzászokott a visszaérkezőkhöz, akik nagyon feltűnőek voltak, hiszen egyedülálló módon, csak nekik volt China RUIN járgányuk. Ezek a járművek hívták fel egymásra is a figyelmet. Úton-útfélen találkoztak egymással és címetek cseréltek. Egy alkalommal Mohamedet egy kínai csoport kereste meg. Arra kérték, hogy osszon el a felzárkózási hálózat tagjai között tízmillió Szudánba érkező további járgányt. Mohamed úgy tett, mint aki mindent tud, de nem értett semmit. Felhívta Kundát Zambiában, aki őt képebe helyezte. Tehát nincs vége, lelkendezett Mohamed? Nincs, mondta Kunda, csak most kezdjük el igazán! Ettől kezdve Mohamed nekilátott az Afrika Felzárkóztatási Hálózat Szudáni Tagozatát megszervezni. Kapóra jöttek a címcserék. A járgányos szudáni csapat létszáma napról napra nőtt, Szudánból még a szomszédos országokba is jutott ezekből a járművekből. Aki ezekkel járt, az már a hálózat tagja volt és saját régiójában tervet készített fejlesztésekre. Rendre jöttek támogatások amerikai szervezetektől és megjelentek az orosz biztonsági erők is. Hirtelen, mintha egy vetélkedő kezdődött volna, „ki tud többet segíteni?” címmel. Kunda, aki eddig a menetelőket fogta össze, most a hálózat tagjainak munkáját, igényeit koordinálta. Ugyanaz a logisztika kezdte működtetni a hálózatot, mint ami a menetelést is életben tartotta. Minden automatikusan működni kezdett. Ehhez persze Johannesbogile professzor hathatós indítására volt szükség a nagyhatalmakkal, illetve arra a bizonyos moszkvai trükkre. Nem volt bürokrácia, nem volt elit, nem volt, aki a kezét tartogatta volna, mindaddig elakasztva az ügyeket, amíg nincs zsebben a pénz! A hálózat kikapcsolt mindent, leradírozta, ignorálta a helyi adminisztrációt és az ügyek megindultak. Ezt meg is tehetné, mert az adminisztráció mögül a külső támogatottság elállt és a hálózat mögé állt be.

A professzor és Moszkva átállították a rendszert! Mindehhez kiváló politikai érzékre, hatalmas felkészültségre, patriotizmusra és eszméletlen sok szemétségre, átvágásra volt szükség – és lám, a dolgok működni kezdtek! Mohamed még külföldi tanácsadókat is kapott, akik bár fehérek voltak, de váltig állították, hogy őseik feketék. Azért jöttek Norvégiából, hogy átadják országuk tapasztalatát és végre őseik földjén telepedjenek meg. Mohamed alig akarta elhinni. Ők behozták az életbe a szervezettséget, a becsületes munkavégzést, elszámolást, tehát mindent, amit az Iszlám hirdet, de más tart be. Igaz, az első hónap végén mind éhen akart halni, de lassan a körülöttük élő emberek is átalakultak. Megtanították az embereket dolgozni, hiszen eddig fogalmuk sem volt, hogy mi a munka! Eddig csak izzadtak, nyögtek a napon, és azt hitték, hogy az a munka. Most pedig megtanulták, hogy izzadni sem kell, a napra

sem kell menni, csak el kell végezni egy feladatot előre eltervezett módon. Ha ezt többen teszik, majd összehangolják és nem verekszenek közben, akkor az eredmény pedig meghatványozódhat! Szudán lakossága ledöbbsent, hogy mire képesek maguktól, ha egyszer nekiveselkednek. A munkán keresztül megindult egy folyamat. Mohamed hálózata kezdett összerázódni. A mikrokörnyezetek lassan egymásba értek, nagyobb régiókat fogtak át és megindult a fejlődés. Eddig nem érhettek el erre a pontra, mert éppen amikor fejlődni kezdtek volna, egy láthatatlan kéz elvitte tőlük eredményeiket és ugyanarra a pontra visszaesve kezdhették előlről. Most ez a láthatatlan kéz nem volt jelen, sőt egy másik kéz volt ott, ami segítséget dobott be hozzájuk. Lehetett ez jó tanács, szervezés, anyagi támogatás, lelkesítő szó, bármi. És imára is maradt idő.

Cheik és az imám hatalmas tömeggel a hátuk mögött a Szahara déli síkságain haladtak Csád, Niger és Burkina Faso kiterjedt tájain. Ez innen már Cheik birodalma volt. A fulánikat és soningékat még a legeldugottabb sivatagi településeken is ismerték, tudtak róluk. A médiák határátkelésük óta megállás nélkül tájékoztatták a népeket arról, hogy merre tartanak, mikor érnek haza. Nem volt olyan sivatagi rabló, vagy útonálló, aki meg merte volna kockáztatni, hogy kifossa őket. Ennek több oka volt. Egyrészt olyan népszerűek voltak, ha bántódás érte volna őket, akkor a nép bosszút állt volna, másrészt, pedig több száz ezren voltak. Szép lassan csak azok maradoztak le tőlük, akik már valahova megérkeztek, vagy más irányba mentek tovább. Khartoumtól számítva egy hónapon belül a csapat szépen lassan becsurgott Maliba. A hősök hazai talajra tették lábaikat. Elmentek a hírhedt nyolcas körzet mellett, de ott már megszűnt a feszültség. A Szahara közepén létesített katonai bázisokat felszámolták. Valami érthetetlen módon nem a feketék akartak Afrikából emigrálni, hanem a fehérek akartak itt új hazát keresni. Európában a gazdaság visszaesett, a globális klímaváltozás jégkorszakot hozott Skandináviára és forró szeleket Dél-Európára. Aki tehetett, elmenekült. Az éghajlatváltozással összefüggő hatások is felvetették az európaiság afrikai megtalálásának igényét. Hála Johannesbogile professzor hathatós közbenjárásának, Afrikában helyi Európa-kutató körök ezrei jöttek létre. Ezek voltak a külföldi antropológusok találkozóhelyei, innen indultak kutatásaikra, ugyanakkor ezekbe rengeteg afrikai anyag is érkezett Európából. Amerre csak a szem ellátott, fehérkalapos, rövidnadrágos kutatók végeztek ásatásokat, akik leleteiket gondosan, ecsettel le-tisztogatva, lerajzolva katalógusba és leltárba helyezték. Ők már kettős feladatot láttak el. Az itteni leletek feldolgozását követően, ezekről a helyi szakembereknek kellett számot adniuk. Ami afrikai, törzsi hagyományokról és a dicső

múltról mesélt, annak minden részletét fel kellett tární az adott törzs számára is. Másrészt pedig, amit ezen túl a saját európaiságukról találtak, azokkal saját táborukat hülyíthették.

Cheik és az imám egy megváltozott Afrikába tértek vissza. Elhagyva Bamakót, Cheik visszaidézte azokat az idöket, amikor először járt erre nagy botjával a távolsági kisbuszban, hogy a nyolcas körzetben kutakodjon. Menynyien szidták akkor botja miatt! Most pedig itt ül imám barátjával ezen a járgányon és a népek felálltak üdvözlésükre az út két oldalán. Most biztos megtúrnék a botját! De jó érzés így hazajönni! Elhagyták Diemát, nemsokára elérík Kayes városát. Egyre több lett az ember előttük és egyre kevesebb mögöttük, de ez még így is nagy tömeg volt. Járgányaik berregése az utcára csalt minden érdeklödöt. Feltűntek Kayes házai és az emberek! Rengetegen vártak rájuk! Soningék, fulánik és közöttük pár francia, amerikai és orosz. Megérkeztek. Cheik nyakán lógott az egész fuláni nemzetség. Egy ismerös arc jött el a múltból. A családok főnöke Bamakóból. Vele volt Ibrahim is. Kezet fogtak. A tekintetek többet árultak el, mint a szavak, hiszen hogyan is lehetett volna pár pillanatba besűríteni azt az élményt és mondanivalót, ami több év alatt gyűlemlett fel? Így is tudták mit akarnak mondani.

Egy orosz kereste kettejüket. Az volt a megbízatása, hogy tízmillió China RUIN járgányt ajánljon fel számukra a hálózat működtetéséhez. Ők sem tudták először, mi ez a hálózat, de az orosz elmagyarázta számukra. Elmondta, hogy ez egy afrikai kezdeményezés, mely a kontinens jövőjét a százmillió menetelő által létrehozott hálózatra alapozva kívánja megeremteni, karöltve az Oroszországból ideérkező katonai szakértőkkel. Az imámot és Cheiket meglepte a válasz, de Kunda később őket is helyre tette. Ettől kezdve ők lettek ennek a térségnek hálózati vezetői és a gondjukra bízott járgányok elosztásakor a feladatokat is elosztották.

Az imámot hívei éljenezték és arra kérték, mondjon áldást. Ezt örömmel megtette és a mecsetébe vitték. Ott találkozott családjával is.

Cheik családja dízsátrat épített a hazaérkezett családfőnek. Ebben a fő helyre a családok főnökét ültették, mellé Cheik telepedett, aki máig nem tudta feledni kínai emlékeit. Nekünk, fulániknak is lehetnének nagy épületeink, széles útjaink, mert ugyanolyan nagy nép vagyunk, mint ők. Történelmünkben is voltak hasonlóságok, csak éppen a hatalmi vágy és a nagy fuláni emírség által érzett mérhetetlen vágy nem táplált bennünk olyan tetteket, melyeket ők megleptek. Mi nem dobtuk oda embereinket azért, hogy Emírségünket visszaállítsuk. Sohasem akartuk a világot, de még a környező népeket sem arra

kényszeríteni, hogy minket szolgáljanak, mi legfeljebb csak azt akartuk tőlük, hogy eladhassuk piacaikon a tejünket és használhassuk kútjaikat. Ha olyan belső készítményeik lettek volna, mint nekik, akkor ma Szenegáltól Kamerunig mindenki a mi nyelvünkön beszélne és hatalmas palotákban arról tárgyalnánk, hogy melyik nagyhatalommal hogyan bánunk el. Cheik utolsó szavait az imám is hallotta, aki akkor lépett a sátorba. Mi is elbántunk velük, Cheik, mondta. Mindenki rávetette tekintetét. Ahogy végigjártuk a földet minden előzetes tervezettség nélkül, folytatta az imám, ahogy járgányokhoz, kiszolgáláshoz jutottunk, ahogy a birodalmi flották hazaszállítottak minket, az mind azt mutatja, hogy mi is el tudunk bánni velük! A mi erőnk abban van, barátaim, hogy nincs hatalmunk. Akié a hatalom, az csak a külső szemek számára erős, de belül ő valósággal gyenge. Minden gondolatát és tettét az kell áthassa, hogy miként tartsa meg és növelje azt, ami felett uralkodik. Ez óhatatlanul oda vezet, hogy a hatalmasságok egymás útjában állnak, egymás érdekeit sértik. Állandó küzdelem és ármány az egész életük. Ennek eredményét láttuk az úton. Minket ilyen vágyságok nem vezetnek, de el tudunk játszani velük, ha okosak vagyunk. Az ő ellenségeskedéseik, szembenállásaik számunkra rengeteg utat nyitnak, amellyel pont nekünk nyújtanak lehetőségeket. Valóban bennük ég a dominancia-vágy, de ennek kielégítésére nem csupán rabolnak, feláldozzák népeiket, szenvedésre ítélnék milliókat, hanem emellett bármire, akár irracionális lépések megtételére is képesek, csak hogy a másik hatalom ellen tegyenek. Ez az a gyengeség, amit nekünk ki kell használnunk. Ehhez pedig bölcsnek, de öntudatosnak kell lennünk. A családok főnöke figyelemmel hallgatta mindkettőjüket, majd megszólalt. Én nem bánom, mondta, hogy nincsenek palotáink és vágyságaink sem ebbe az irányba haladnak. Nekünk viszont van olyasmink, ami nekik nincs, ez a belső béke. Ők egy pillanattig sem nyugodtak, mert állandó növekedési kényszerben vannak. Mi csak a jó fű miatt nyugtalankodhatunk, de megoldjuk, felpakolunk és odébbállunk. Ők nem pakolhatnak fel! Ők nem állhatnak odébb! Előttük nem állnak ilyen egyszerű megoldások. Cheik elmesélte élményeit az iskolákról és kórházakról, a felesleges kirakat-költekezésekről. A fulánik bámulták szavait.

Az élet Cheik és az imám számára is visszatért a régi kerékvágásba, azaz nem teljesen. Már nem a régi élet tért vissza, hanem egy minőségileg új. Ettől kezdve ők is állandóan találkoztak hasonló járgányos emberekkel, mint ők, ki sem tudták egymást kerülni, tehát a hálózat automatikusan adta magát. Úgy, ahogy Szudánban Mohamed, itt is a címcserék és az együtt-gondolkodás elindított valamit. Ehhez önbizalmat is kaptak. Az ő területükön is eu-

rópai kutatócsoportok jelentek meg. Ásatásokat végeztek és rengeteg múltbéli tárgyat tártak fel. Soninge földön gazdag leletre bukkantak, melyek a rabszolgaságra utaltak. Hasonló láncokra is letek, mint amit az imám Marokkó óta őrzött. Találtak egy olyan cserépedényt, melyben egyértelműen vizet hordtak és nem idevaló volt. Jellegzetes arab betűi arra utaltak, hogy a mai Szudán-Arábia területéről eredt. Az imám fellelkesült, mert pontosan tudta, mire használta népe annak idején ezt az edényt. A további kutatások kiderítették, hogy a soningének is volt írott kultúrájuk, speciális írásjeleket használtak és kezdetleges alkotmánnyal is rendelkeztek, melyet a szomszédos törzsek is átvettek. Fafaragásaik azt mutatták, hogy náluk az elvonatkoztatás, a szimbólumok fontos szerepet játszottak, tehát alkotó, gondolkodó nép voltak. A fulánikra vonatkozó tárgyi emlékek teljesen új ismereteket adtak. A legrégebbi fulánikhoz kötődő lelet immár ezeröttszáz éves és éppen Kayes környékén találták. Valószínűsíthetően itt valaha egy nagyobb település lehetett, amely élvezte a Niger és a Szenegál folyók forgalmát. Az itt lelt tárgyak mutatták, hogy egészen a mai Nigéria delta-vidékétől is érkezhettek ide kereskedők. Gazdag kultúrájú nép volt, mely állattartásból élt. Egy ásatásnál római kori leletek is előbukkantak, melyek egykor valószínűsíthetően rabszolgákra vadászó légionáriusokhoz tartozhattak. A kutatók ezeket az európaiság bizonyítékai közé helyezték. Magyarázataikban az állt, hogy Pubertus Maximus csapataival innen indult el meghódítani Észak-Afrikát, majd Szicíliát.

A fulánik elé tárult múltjuk egy töredéke. Ettől kezdve maguk is nyitottak lettek önmaguk múltja felé. Eddig senkit sem érdekelt közülük a tegnapi. Örültek, hogy túlhaladtak az elmúlt napokon, nemhogy még visszaemlékezzenek rájuk! Azok a kövek, cserépdarabok is, melyekkel eddig marháikat dobálták, ezzel terelve őket az úton, most más megvilágítást kaptak. Egyes fehér kutatók kiegészítették ismereteiket önmagukról. Olyan elbeszéléseket, tanulságos történeteket meséltek esténként nekik, melyeket eredetileg ezeken a vidékeken gyűjtöttek ötven évvel ezelőtt és valószínű, hogy őseiktől származtak. A mesékben az ő állatviláguk és szokásaik elevenedtek meg. A kutatók azt is állították, hogy ezekből a mesékből rengeteg szivárgott át az európai elbeszélésekbe is, amely azt bizonyítja, hogy erre fehérek éltek. A fehér gyarmatosítás időszaka kezdett más értelmet kapni, ami felgyorsította a kutatókkal kapcsolatos elvárásokat. Azt, ugyanis, hogy koptassák ki ezt a keserű történelmi emléket az emlékezetekből és úgy állítsák be a gyarmatosítást, mint az európaiak és az afrikaiak egykori békés egymás mellett élését. Előírták, hogy fehérekre utaló sátrakat és kőbaltákat kell találniuk. A moszkvai Archívumok Háza felaján-

lotta segítségét. Olyan beszédes emlékeket kotortak elő, melyek Arisztotelész és Pláton egykori gambiai tanulmányútjait mutatták, még a ház helyét is megtalálták, ahol a két gondolkodó annak idején lakhatott. De gyakoriak voltak a fehérek nyílveesszőit, esetenként kőbaltáit feltáró régészeti kutatások is. Tehát a dolgok teljesen más irányt vettek. Nem Európa kulturális fölényének, hanem Afrika kiemelt kulturális szerepének bemutatása lett a cél. Így van az, ha a politika és az Archívumok Háza szerepet kap a történelem alakításában. A végki-csengés Cheik és az imám számára mindenképpen jó volt. Megtalálták múltjukat és önmagukat. Egyúttal elkápráztatta őket az a gerjedelem, mellyel az eddig civilizáltnak tartott világ a saját központját Európából Afrikába kívánta áthelyezni. Az első napok idegenkedését felváltotta a megszokottság, melyet kiegészítettek a konzultációk Johannesbogile professzorral. A népek nem-hogy önbizalommal telítődtek, hanem néha az önteltség és nagyképűség jeleit is mutatták. Már csak egy lépésre volt Afrika lakossága attól, hogy választott nép legyen. Ekkor még nem is sejtették, hogy hamar ehhez a szinthez is közel kerülnek az éppen úton lévő Martin Luther King és a RASSZ-PUTYIN alapítvány jóvoltából.

Barry és társai Etiópiát elhagyták és hazájukba, Szomáliába érkeztek. Sorra maradoztak le azok, akik településeikbe értek, a végén Barry maradt pár tucat Bosaso-környéki barátjával. Járgányai itt is nagy messziségből kicsődítettek a népeket, akik éljenezve ünnepelték a hazatérőket. Végre Barry is meglátta két év után faluját. Családja kitörő ünneplése nem tudta feledtetni apja emlékét, aki ugyanabban a házban élt, ahova most visszaérkezett. Nem tudta feledni mondatait, hogy tudnia kell, kikhez tartozik és kikért kell tennie. Akkor ezek a szavak a családot jelentették számára, de most azokat, akikkel együtt menetelt. Ő is felfogta, hogy azzal a csapattal véget vethetnek eddigi nyomoruknak és új jövőt építhetnek.

A falujában sok orosz és amerikai lakott, ami azelőtt elképzelhetetlen lett volna. Iskolákat és kórházakat alapítottak, a halászokat pedig újabb módszerekre és ökológiára tanították. Új bárkákat látott, de ezek a bárkák modernebbek, kényelmesebbek voltak, mint a régiek. Egy visszatarthatatlan erő kivonzotta őt az óceán partjára, hogy itt, faluja előtt nézze újból a vizeket. Innen látta be azokat a helyeket is, ahol valaha kalózkodott. A hatalmas nemzetközi flották a távolban ma is pont ott rajzolódtak ki szeme előtt, ahol akkor voltak, amikor innen elment, de már másképp tekintett rájuk. Már nem voltak olyan hatalmasak, mint régen. Egykor az elfoglalásuk volt a cél, de ma már rájött, hogy összeugrasztásuk sokkal tartósabb eredményt hoz. Mindenki szeret-

te Barryt. Egyszerű és szerény ember volt, nem sokat beszélt, de annál többet gondolt. Gyerekei nem szálltak le róla, felesége pedig mindig azt leste, mikor jön, mindenki visszatartotta. Egy üzenet várta. Másnap Bosasóba kellett mennie, oroszok akartak vele találkozni. Oroszok Bosasóban? Nem tudta elképzelni, mit akarthattak. A családi körben eltöltött nap után pár barátjával járgányra pattant és a városba ment. Az oroszok abban a vendéglőben várták, ami az övé volt valaha. Vezetőjük beszélt Barrynak a hálózatról és az orosz szerepvállalásról. Itt is tízmillió járgányt akarnak lepakolni hajóikról és Barrynak gondoskodnia kell ezek hálózaton belüli terítéséről. Barry levegőt sem kapott meglepetésében, annyira örült. Az oroszok hozzátették, hogy ez a hely, ahol most ülnek kiválóan alkalmas lenne a hálózat helyi munkáinak irányítására, ezért úgy döntöttek, hogy ezt megveszik és Barry használatára bízják. A jövőben egy kisebb panziót is hozzá akarnak építeni, mondták, mert úgy lenne az igazi, kacsintott a vezetőjük Barryra. Ettől kezdve Barry számára új élet kezdődött. Nem a megszokott régibe kell visszaállnia, hanem folytathatja azt a hevületet, amely az elmúlt év minden napját áthatotta. Nem a céltalanságba, az egyik napról a másikra való élésbe kell visszaállnia, hanem a valamiért való létbe. Lett jövőképe. Nem csak neki, hanem annak a százmilliónak is. És százmillió ne lenne képes a többieknek is jövőt biztosítani! Lehetséges, igenis lehetséges! Nem családja napi fejadagjáért kell megdolgoznia néha sziszifuszi módon, hanem Afrika népéért tehet érdemi tetteket sokkal olajozottabban, szervezettebben, mert nincs egyedül. Amikor jött a nagy halraj, akkor apja idejében minden halász együtt dolgozott, mindegyik tudta mi a feladata, ki álljon a csónakokban, ki vonja be a hálót, ki irányítsa őket és rengeteg zsákmánnyal tértek haza. A mostani háló sokkal több zsákmányt ígér! Barry sokáig szorongatta az oroszok kezeit. Majd keresünk Barry, mondták és elmentek.

Barrynak sem volt gond kapcsolatba kerülni az egykori vonulókkal. Ahol járgány járt, csak ők lehettek. Barry kezei alatt felállt az Afrika szarva régió hálózata. Ebből a hálóból nem hagyta ki a falujában és a környéken megjelent amerikaiakat és oroszokat sem. Nekik is célt adott azzal, hogy egy nagyobb ügyért dolgozhattak. Fontos szerepük volt, mert ők tudták mi az a rendszer, amiben gondolkodniuk kellett. Milyen területeket fejlesszenek, melyeneket hanyagoljanak és melyek azok az adottságok, melyeket mindenképpen ki kell használni. Megtanították őket arra, hogy a halat nem csak halászni lehet, hanem ilyen tökéletes adottságok mellett, akár termelni is. Ehhez egy alapinfrastruktúra kell, de a többi a természet által adott. Nem kell kimenni azokba a mélységekbe, ahol tiltják a halászatot, hanem azoknak a mélységeknek a

halait itt is elő lehet állítani a partoknál. A bárkás halászat, ami úgysem biztosít megélhetést, átalakulhat akár passzióvá, vagy turizmussá. Barry a hálónak ezt az elemét fejlesztette és komoly haltermelő farmokat hozott létre Szómália partjainál. Ezekben már nem csak a haltartás, hanem a biológia, a tudomány is helyet kapott. Ismerniük kellett a különböző halfajták szaporodási szabályait, táplálékigényét, genetikai sajátosságait és ezekre alapozott programokat dolgoztak ki. Ezekhez műszerezettséget rendeltek és a farmok már fejlesztő- és kutatóintézeteket is igényeltek saját hatékonyabb működésük érdekében. Nem csak külsőségekben, hanem agyban is fejlődniük kellett, mert ezekben hozzáértő embereket kellett foglalkoztatni. A fiatalok ilyen irányban választottak pályát maguknak, mert ez az út biztosított jövőt számukra. Megindult a valamiért való élés és megpezsztült az élet. Ilyen körülmények között kinek van kedve és ideje háborúzni! A folyamatok továbbgyűrűztek és rendeződtek a viszonyok a térségben. Az egymás ellen tüzelő és megosztó jelszavak elvesztették a jelentőségüket, eljött az idő, amikor az emberek csak legyintettek, amikor hallották azokat és továbbmentek dolgukra. Pedig nem is olyan régen, munkájuk nem lévén, úton-útfélen azokat hallották. Jobb híján leálltak végighallgatni az azokat hajtogató szakállas embereket, akik kenyeret nem tudtak adni, de szép szavakat annál inkább és ezektől belelkesülve, de éhesen telt el több tucat esztendő. Elfecsérelt idő. Hiábavaló életek százezrei múltak el anélkül, hogy tudták volna mi az élet! Barrynak és kollégáinak minden nap egy élményt nyújtott az, hogy tudták, nem öncélú mutatvány az, amit tesznek. Ők egy hatalmas háló egyik szeme, amely kiegészíti a többit és így együtt egész Afrikát jóllakatták.

Ezek a szemek kezdtek összeállni. A már hálózatot alakított Mohamed és Cheik kapcsolatba léptek vele és régióikat egymáshoz kötötték. Nem állami, politikai szinten rendelték magukat egymáshoz, hiszen a szív sem politizál a vesével, mégis egy szervezetet működtetnek, hanem természetes módon, ahogy egy régióknak össze kell kapcsolódnia. Ekképpen kötik össze őket felszíni folyóik, hegyeik, vagy éppen földalatti kincseik. Az eddigi elit pedig hátterét veszítve nem sokat tehetett. Egy részük elhagyta Afrikát, a maradék pedig beállt a sorba.

Már az első hazaérkezők és hálóba állásuk is lekötötte a nagyhatalmi vezetők érdekeit. Most nem a népek megosztása volt az elsőrendű cél közöttük, hanem az, hogy miképpen happolhatnának el többet a hálóból a másik elől. Johannesbogile professzor némi Archívumok Háza besegítéssel csodálatosan átállította az érdekeltségi rendszerüket. Most a hiúság, a fölény megszerzé-

se a hálón belül úgy, hogy kedvükre járjanak, sokkal fontosabb volt számukra, mint a népek megosztása. Látták, hogy a háló egységet képez, annak megosztásával hiába próbálkoznak. A háló afrikai találmány, tehát ők négyen túl sokan vannak ahhoz, hogy egyikük is saját találmányaként vegye azt át tőlük, akár erő árán. Nem maradt más hátra, mint az, hogy partnerként kezeljék Afrikát.

A kínai elnök azt fontolgatta, hogy az afrikai országokban a követségeit átalakítja. A követségek kulturális irodái fognak az adott nemzethez kötődő kérdésekkel foglalkozni a követség politikai és gazdasági részét a hálózathoz igazítja, jelezve azt, hogy a hálózatnak több jelentőséget tulajdonít, mint a helyi politikai vezetéseknek. Ezzel gyengíti a helyi adminisztráció szerepét és erősíti a hálózat fontosságát. Ha ezt meglépi, akkor talán a hálózat is több helyet biztosít Kínának önmagán belül. A nagyköveteket hazarendelte és arra utasította őket, hogy ők ettől kezdve csak a területi háló vezetőivel tarthatnak kapcsolatot. A helyi államfőkkel, miniszterekkel pedig a kulturális irodák, vagy attasék foglalkozhatnak csak. Ezt az átalakítást ezek után sorra meglépte a többi nagyhatalom vezetője is. Ebben a kérdésben összehangolt lépéseket is tettek és a négy elnök újból összeült. Elhatározták, hogy az ENSZ legközelebbi éves csúcsertekezletére már nem az afrikai elnököket, hanem a hálózat területi vezetőit fogják meghívni. Ezzel sok szelet kifognak a vitorlákból. Egyrészt már megelégtették azt a sok problémát, melyekkel ott a jelenlegi elnökök állandóan szót kérnek, másrészt alig várják, hogy szünetekben a vécére kísérhessék őket és ott a nagyhatalmak vezetőinek kiszolgáltatott, vizezés közbeni helyzetét arra használják, hogy korrumpáltathassák magukat. Az indiai elnök arról panaszkodott, hogy legutóbb New Yorkban éppen egy ilyen alkalommal ijedségében még a bajuszát is levizelte, mert az egyik fülkéből az egyik afrikai elnök fehérre meszelt maszkkal ugrott elő és egy kígyóval ijesztgette, ha nem fizet. A biztonsági erőknél több perces harcot kellett folytatni ahhoz, hogy a kígyót elvegyék tőle, eközben pedig saját kígyóját is megsebesítették. Többeknek meg is mutatta a sebesülés helyét. A sebek jól látható módon tíz centiméterre voltak egymástól és összesen nyolc sebet lehetett összeszámolni.

Arról, hogy ez mennyire igaz, az orosz elnök dokumentumokat és képeket mutatott a társaság többi résztvevőjének. A kínai a képeket látva megkérdezte, hogy róla is készültek-e fotók hasonló szituációban? Az orosz elnök azokat is elővette, de rezignáltam csak annyit mondott, hogy semmi sincsen rajtuk!

Az amerikai visszaterelte a hálózatra a szót. Amerika, hangsúlyozta, a saját polgárait szeme előtt tartva fog cselekedni. Nem engedhetjük meg, hogy Af-

rikában bárkit jogsérelem érjen. De kedves kolléga, mondta az orosz, Afrikában nem amerikaiak élnek! Eddig... – válaszolta sokat sejtetően az amerikai. A képviselők tárgyalásán létrejött egyezségeken túl a továbbiakban sem tudták lépéseiket összehangolni a szuperhatalmak vezetői.

A vonulók nagy része még úton volt hazafelé, amikor az a hálózat, amiről még nem is tudtak, és ők mint az elemei, már hangsúlyos nemzetközi megítélést kapott.

A hálózat meghatározó személyiségeit az országukba akkreditált nagykövetségek megkeresték és átadták számukra megbízóleveleiket. Mohamednek és a többieknek fogalmuk sem volt arról, mit kell egy ilyen akkreditációs okmányval kezdeni. Cheik például azt hitte, hogy ez egy ajándék és büszkén kintette sátra falára. A rajta levő színes pecsétek fulánik ezreinek vívták ki csodálatát. Amikor Cheik már a negyedik ilyen oklevelet kapta, megosztotta azokat és legközelebbi hozzátartozóinak is adott. Barry, egyszerű ember lévén, nem tudta mire vólni a nagykövetségek sorozatos látogatásait, fogalma sem volt, miként viselkedjen velük. Az indiai követet az akkreditáció átadása után egy speciális hajókázásra hívta barátaival. Azt mutatták be a köztudottan víziszonyban és tengeri betegségben szenvedő indiainak, hogy a bárka billegtetésével miként lehet a halakat a hálóba terelni. Az amerikai követet kedvenc hal- és polipcsemegéjével kínálta, de mire az mindezt elfogyasztotta, hatalmas herpeszek jelentek meg a szája sarkában, majd fuldokolni kezdett. A kínai jól bírta a halételeket, a tenger gyümölcsei sem fektették két vállra, őt a helyi italspecialitások viccelték meg. Mindent jéggel ivott. A tisztaságra és higiéniaira nagyon adó nagykövet kénytelen volt arra, hogy tiszta vizet igyon, de a jégre már nem terjedt ki a figyelme. Ez lett a veszteség. Ezek után az orosz nagykövettel Barry már nem kísérletezett. Nem is kellett. Barry ebédmeghívását elfogadták, de maguk gondoskodtak élelemről és rengeteg vodkát is hoztak. Időbe telt, mire az emberek elsajátították a diplomácia alapjait.

Az afrikai vezetők, államfők nem értették, mi ez a váltás a magas szintű diplomáciában. Tiltakozó jegyzéket akartak átadni, de csak a nagyhatalmak követségeinek kulturális attaséi foglalkoztak velük. Ők arra kérték őket, ha bármi panaszuk van, azt a területi hálózat főnökével tisztázzák, mert nagykövetségeik ilyen okmányokat, csak tőlük vehetnek át. Az elnökök a britekhez és a franciákhoz fordultak, de ők már a hálózatba illesztették kutatócsoportjaik munkáját és semmibe sem vették őket. Egy hónap alatt a hálózat segítségével többre jutottunk, mint magukkal évtizedek alatt... – vetették a szemükre folyamatosan. Különben sem az az államfő, aki annak nevezi magát, hanem az,

akit mások annak tartanak... – és elfordultak tőlük. Sok állás nélkül maradt elnök sétált felkopott állal Afrika utcáin munkát keresve. Egy-két ilyen diktátor által készített önéletrajz Mohamed kezeibe is eljutott. Ezekben leírták referenciaként korábbi vérengzéseiket, bankszámláikat is megjelölték, melyeket a bankok zároltak, így bérből és fizetésből voltak kénytelenek megélni. Nem volt hova elmenekülniük, a világ nem fogadta be őket! Itt is mekkorát változott a helyzet!

Johannesbogile professzornak és Kundának nagyon tetszett, ahogy az északi vonal működésbe lendült. A központi koordinációt továbbra is ők látták el, hiszen ők voltak minden információ birtokában. A hajók egyre csak érkeztek, ontották az újabb érkezőket, akiknek már volt hova menniük. Odáig jutottak, hogy a később érkezettek hazaújtját is a hálózat segítette. Maguk is megdöbbenek, hogy egykori vonuló társaik milyen szervezettek és összehangolt munkát végeztek. Mindenki ismerte saját környezetét, abban ellátta feladatát és továbbadta a következőnek. Ez az egész összeért. Afrika minden részét úgy szőtték át, hogy nem maradtak fehér foltok. Az államhatárokat felváltották a hálózat régióinak határai. Mindezt a munkafolyamatok és a természet alakította, nem parlamentek, vagy külső erők. Olyan kohéziók alakították határait, életüket, amelyeknek motivációja az alkotás, nem a megosztás volt. Pontosan úgy jöttek létre alkotó, kreatív régiók, ahogy az élőlények is létrejöttek az evolúció folyamán. Nekik is olyan sejtjeik, szöveteik, majd szerveik alakultak ki, amilyenek éppen kellettek, és életben tudták tartani azokat. Mindenben ez a logika működik. Ha ebbe egy más szemlélet belenyúl, akkor életképtelenné teszi a rendszert. Ha ez a természetes alapú szerveződés tudatos tervezéssel, szervezéssel is párosul, akkor létrejön az a háló, ami visszaadja az elrabolt jövőt. Erre már rá lehet aggatni elképzeléseket, szakmákat, tudományokat, kultúrákat, mert ebben a vázban minden a helyére kerül.

Most, hogy a háló kezdte láttatni magát, a nagyhatalmak is látták, mennyire félreértették annak idején Johannesbogile professzort. Saját birodalmaik is egyfajta-háló logikán álltak össze. Az erő, az ideológia, a faji, etnikai rendszer alapján működtek, amelynek szelekciós tényezői természetellenesek. Egy evolúciós folyamatban nem lehet egyik általuk alkalmazott birodalom-alakító elemet sem figyelembe venni. A valós evolúciót alakító tényezők az alkalmasság, a hatékonyság, az alkalmazkodó képesség stb. Az afrikai hálót ezek a szempontok alakították, éppen úgy, ahogy a működése igényelte. Nem merevedett le, képes volt átalakulni, nem kötődött sem etnikumhoz, sem erőhöz, de mindezt magában foglalta. Nem vett igénybe az életben maradásához ter-

mészetellenes elemeket. A jelenlegi hatalmak túl nagyra nőttek és természetellenes nagyságúra duzzadtak. A méret nem gond, hanem a struktúra volt a baj. Egy egér vázára nem lehet elefántot ültetni. Egyre több erőfeszítésbe került fenntartásuk. Az amerikai demokráciára, az indiai családi diaszpórákra, a kínai központi hatalomra, az orosz áldozatra és cosa nostra típusú szervezetségre épülő csápok nem nyúlhattak a végtelenségbe, sőt ezek egy távolság után összegabalyodtak. A szív szövetei sem érhetnek el a végtelenségig azzal az igénnyel, hogy az a legfontosabb szerv és mindenhol szíveknek kell dobognia. A szív egy egészen más típusú hálózaton belül dobog. Ennek tagja minden többi szerv is, melyeknek mind természetes határai annak. A vese nem akarja elfoglalni a tüdő helyét, sem a fül a szemét, egyik sem törekszik dominálni a másikon. Mégis minden mindennel tökéletes összhangban van és működik. Most egy ilyen hálózat kezdeménye volt kialakulóban. Még a hálózati elemek, a menetelők sem tudták, mire képes a háló, ha ők is ehhez idomulnak. Erre fel kellett készülniük, átállniuk. Ez az, amit Johannesbogile első körben el akart érni és csak nagyon kevesen értették.

Mindenki a globalizációról beszélt, de senki sem tudta, mi az. A globalizációnak való megfelelést egy hatalom által megnevezett szempontokhoz igazították, ezek a szempontok pedig ellentétben álltak egymással. Szinte lehetetlen volt megfelelni az általuk diktált feltételeknek. Nincs olyan ember a világon, aki egyszerre ismeri az Archívumok Háza trükkjeit, egy indiai család tagja, Amerikában képviselik érdekeit és sárga! Ebben a kevercsben a világ kimúlik!

Amikor Johannesbogile professzor kidolgozta az Afrika felzárkóztatási hálózat működését, akkor azt a gondolatot is figyelembe vette, amelyet két éve az a kis siheder Isa vetett fel Botswanában a fehérek éhezéséről. A szelekciós tényezők nem válogatnak, mindenhol a környezetnek és a világnak való megfelelés a lét alapja! Ezen az alapon a hálózatnak nem csak Afrika lehet a működési területe. Nem elfoglalná, hanem rendbe tenné a világot. Erről nem beszélt senkinek. Hagyta, hogy a természet alakítsa a hálót. Ő csak a háló felügyeletét látta el azért, hogy azt ne kanyarítsák mesterségesen természetellenes irányba.

A fulánik és soningék vidéke avval arányosan kezdett fejlődni, ahogy maguk is fejlődtek. Nem a tévében és az interneten látottak határozták meg igényeiket, hanem saját agyuk. Ahogy tanultak és átalakult gondolkodásuk, úgy ehhez igazították szükségleteiket is. Talán lassabb, nem robbanásszerű folyamatot követve kezdtek a világhoz simulni, de legalább fejlődtek és nem álltak fel egyensúly zavarok. Nem flancoltak, nem lettek magamutogató, költekező

nép. Marháikról sohasem mondtak le. Abban változtak, amiben Barry, Szomáliában. Fejlesztették magukat és marhatartásukat is. Ezzel váltak a hálózat meghatározó elemévé. Emellett büszkék lehettek egykori birodalmukra, emírségeikre, tudatában annak, hogy most egy sokkal nagyobb emírség, az Afrika hálózat kiválthatatlan tagjai. A legelők mellett takarmányüzemeket építettek, az itt összeállított híres, szavannán termelt takarmányok receptjeit csak ők ismerték. Ettől kezdve egyre több titok gazdái lettek. Nem csak a több ezer éves legeltetési útvonalaknak voltak egyedüli tudói, hanem a takarmányok, a tartástechnológiák, a húsfeldolgozás, egyes termékek receptje is az ő monopóliumuk lett. Ki az ezek után, aki megtámadna egy ilyen fontos népet? Terjedt az a felismerés, hogy mennél többet tudnak, annál nélkülözhetlenebbek. Gyermeküket már ebben a szellemben nevelték. A Szahara déli övezete átalakult. A korábban hírhedt nyolcas körzet turistaparadicsommá alakult át. Másnak, mint turizmusnak ugyanis nem volt közege. A Szaharát már autóutak és nem kifosztásra ítélt karavánutak szeltek át. Nem dobtak át kétes elemeket a déli területekre, hogy azok akár kényszerből is bűnözzenek. A világnak nem volt féltelmet gerjesztő ellenség képe, csak az, amit a hatalmak egymásról terjesztettek. Mivel ezzel is csak ők foglalkoztak házon belül, ezért lassan a régi birodalmak is leértékelődtek. Vesztek fontosságukból és rovásukra terjedt a háló. Azért tudott terjedni, mert a háló nem csáp, hanem háló.

A China RUIN a háló szimbolikus elemévé vált. Kereskedelmi forgalomba sohasem került. Minden egyes darabnak a hálózatban kellett maradnia. Az emberek ezen keresztül is láthatták, hogy mindenhol jelen vannak. Már a rájuk szerelt indiai tükrök és egyéb csecsebecsek is kezdtek más megítélést nyerni.

A nagyhatalmak vezetői pedig rendületlenül a maguk logikája szerint kalkuláltak tovább.

A kínai elnök továbbra is bizakodott abban, hogy a hálót a sárkány egyik csápjához kapcsolhatja, az indiai vezetés pedig saját diaszpóráját fejlesztette a háló területein. Ezek közül pénzt és fáradságot nem kímélve a Nagyaputri család képviselőt hozott létre az ezredes rezidenciájának szomszédságában.

Az oroszok letelepítették szakértőiket, akik a háló munkáját voltak hivatottak Moszkva érdekei irányában orientálni, az amerikai elnök pedig már csak a világ megmentőjében bízhatott. Elhatározta, ha megtalálják, ő is a helyszínre utazik.

19. FEKETE RÉGIÓK

Balázs, Miriam és Attila megérkeztek Kairóba. Anyjuk végigkísérte a híradásokat és világsztárokként fogadta őket. Úgy vitte körbe a fiatalokat a kairói rokonok körében, mintha az egész menetelést a gyerekek találták volna ki. Ha nem is ők találták ki, mégis rendkívül fontos elemei voltak ennek a világot is elgondolkodtató eseménynek. Ők voltak ugyanis a jövő és nem is akárhol: Kelet-Európában. A fiatalok a járgányokat legnagyobb sajnálatukra Kairóban kellett hagyniuk és repülővel kellett visszautazniuk a világ ekkor legreménytelenebb térségébe, Kelet-Európába. Mihez fognak kezdeni, látva azt, hogy a világ más térségeiben mennyi időre és fáradságra volt szükség ahhoz, hogy felálljanak. Hol a lelkesedés? Hol is lehetne, amikor a térség egész történelme abból áll, hogy amiért megdolgoztak, azt mindig elvették tőlük. Erről rengeteg színdarabot, könyvet írtak, érződött zenei kultúrájukon, áthatotta verseiket. Mindez a művészetet termékenyítő, állandóan jelenlevő motiváció volt, de az élet számára riasztó realitás, ezért sokan elvándoroltak. A menetelők annak idején ebbe a közegbe hoztak új széljárást. Saját vágyát, belső álmát a nép abban élte meg, hogy a menetelők végig tudják-e vinni, amit elterveztek, vagy sem? Szappanopera-szerűen csüngtek a menetelőkről szóló híradásokon, mert saját sorsuk megváltását is bennük remélték. Azaz remélték volna, ha nem kopott volna ki belőlük a lelkesedés. Ide érkezett vissza a fiatal hármas. Ahogy kitették lábukat a repülőtér betonjára, áthatotta őket ugyanaz a ridegség, depresszió, mint amiből két évvel ezelőtt kiszakadtak. Itt aztán igazán hiányoztak testvéreik! A testvéreiknek is ők. Ez már elég motiváció arra, hogy történjen valami.

Princ, Helmut és Benjamin egy indiai hajóra kerültek. Az irány Mombasa volt. A hármasnak fogalma sem volt a háttérben lezajlott eseményekről. Nem tudtak az Afrika felzárkóztatási hálózatról. Egy sikeres menetelés utáni feldobott légkörben, de feszültségektől terhelten várták az út végét. Nem volt elképzelésük arról, mi vár rájuk otthon, haza is vágytak, de el is. Furcsa kettős érzés vett erőt rajtuk. Kunda az utolsó napokban felhívta őket és informálta a csapatot pár szóban a fejleményekről, majd hozzátette, hogy továbbra is számít munkájukra. Ezt ők először udvariassági gesztusnak vélték, nem gondoltak arra, hogy ez egy munkaajánlat volt. Princnek feltűnt, hogy körülötte lassanként megváltozott a környezet. A fekete csoportok a hajón mélységesen tisztelték és királynak kijáró tiszteletben részesítették. Ez eddig rendben is

lett volna, de az indiaiak is kezdtek a kedvében járni. Otthonról ugyanis értesítették a kapitányt, hogy nem kisebb személy, mint az Ashanti trónörökös utazik a fedélzeten, tegyenek meg mindent a királyi felség kedvéért. Gyakorlatilag Princ két kasztot ugrott előre az indiai ranglétrán és bekerült a maharadszák top tízes mezőnyébe. Princ először nem tudta, hogy sírjon, vagy nevesen, mindenesetre alkalmazkodott a helyzethez és egy idő után maga is uralkodói allűröket vett fel.

Helmut maga döbbsent meg a legjobban, hogy egy nyomortelepen felnevelkedett ember miként pózolhat ennyire és hogy alakulhat át arisztokratává minden előképzetség nélkül. Mindenesetre jól állt mindez Princnek és nem hágtá át azt a határt, ami zavaróvá tette volna megváltozott viselkedését. Barátairól, így Benjaminról viszont sohasem feledkezett meg. Ami kijárt neki, azt az ő számukra is kikövetelte. Így Benjamin az indiaiak által szintén kiemelt személyiséggé vált, amit ő azelőtt elképzelni sem tudott volna. Úgy alakult a rangsor, hogy hármuk közül a fehér Helmutnak kellett leghátul bandukolnia. A Vörös téri kaland óta nem is bánta, hogy befolyásos barátai lettek, így elfogadta ezt a pozíciót. Legalább lesz, aki kihúzza a bajból legközelebb, gondolta.

Hajójuk befutott Mombasába és megkezdték a kiszállást. Princet és barátait itt is külön vették. A kapitány személyesen kísérte őket a partra, hozzájutottak saját járgányaikhoz és éppen elindultak tervezet útvonalukon Nairobi felé, amikor idevalósi China-RUIN járgányok tűntek fel. Ők már a helyi kenyai hálózat emberei voltak, akik Barry szomáliai parancsnoksága alatt álltak. Princ és társai itt szembesültek először az új szervezettel. Mombassában elosztották őket, volt, akiket Tanzániába, Zambiába és volt, akiket a Nairobiba vezető útvonalon vezettek tovább. A szervezet kenyai vezetője elmondta, hogy kíséretük és ellátásuk biztosítva van egészen hazáig, ahol elfoglalhatják helyeiket ugyanezen a szervezeten belül. Most már elhitték azt, amit a hajón közölt velük Kunda.

Nairobiban a négy nagyhatalom nagykövete is fogadta őket. Princnek királynak kijáró tiszteletet adtak. Princet, Helmutot és Benjaminsat nem engedték tovább szárazföldön. A nagyhatalmak követségének költségére repülőre ültették őket és gondoskodtak mielőbbi hazatérésükről. A repülőtéren Princ és Helmut búcsút vettek Benjaminsától. Járgányaikat sem vihették tovább. A követek biztosították őket arról, hogy ilyen járgányok milliói fogják várni őket saját hazájukban is, amelyek elosztása lesz első hivatalos feladatuk. Innen Benjamin Kigaliba, Princ és Helmut Accrába repült. Benjaminsat megérkezésekor hutu barátai és legnagyobb megdöbbenésére indiaiak ezrei várták. Ahogy az oro-

szok Szomáliában Barrynek, úgy Kigaliban az indiaiak Benjaminsnak is régi munkahelyét, a mulatót ajánlották a hálózat helyi központjául, melybe ők besegítenek. Benjamin Kundával konzultált és ő azt javasolta, hogy fogadja el. Ide is tízmillió járgány jutott és elkezdődött a munka. Lassan kirajzolódott, hogy Cheiket és Barryt az oroszok, Mohamedet a kínaiak, Barryt pedig az indiaiak környékezték meg. Eddig hozzávetőleg egyensúlyba került a hálózat, de ki akar a többiekhez közeledni?

A kínai nagykövet Accrában megnyitotta a VIP várót Princ és Helmut számára. A gép megérkezésekor külön kocsi hozta be kettőjüket. A követ miután üdvözölte őket, minden lehető módon kifejezte együttműködését a hálózatban, kiemelten az ashanti vidéken. Princ már tudta honnan fúj a szél. A VIP váróban ugyanakkor megjelent Oleg is és Helmutot azzal győzködte, hogy cége irodaháza legyen a területi háló székháza. Helmut nem tett semmilyen ígéretet, Princ bízta a döntést, ő a király! A váróban megjelent a királykisasszony is, Felícia. Végtelenül megörült férjének. Ennek az örömnak kilenc hónap elteltével gyümölcse is lett.

Princ és Helmut is egyeztettek Kundával. A VIP váróban történtek mellett megemlésték, hogy Moszkvában az elnök fogadásán ígéretes kapcsolatot alakítottak ki egy orosz milliárdossal, aki bányászatban érdekelt. Ha ezt mind egy kalapba teszik, akkor milyen irányba húzzanak? Kunda a már meglévő orosz pozíciókat nem akarta tovább erősíteni, ezért Princet felkérte, hogy a kínaival egyezkedjen a jövőben. Az orosz milliárdossal csak akkor foglalkozzanak, ha előkerül. Helmut nehéz helyzetbe került, de legalább volt kire hárítania. Princ beleerősített a kínaiakkal, az oroszok pedig nem hagyták annyiban. Hatalmas harc kezdődött a két fél között a háttérben. A központok helyére tett felajánlásokat ezer más követte, egyszer azonban feltűnt az orosz milliárdos is a láthatáron. Amellett, hogy bányához akart jutni, melyben Princnek is részesedést ajánlott, magával hozta Princ gyerekkori fotóit is. Princ elkábult a fotók láttán, de Kunda felvilágosította, milyen fotók lehetnek azok. Ha pedig király is akar maradni, valamint nem akar elkötelezett lenni, akkor ne fogadjon el részesedést. Vagy egy egész bányát kell megszereznie, vagy semmit. Princ visszavonult és Helmuttal konzultált, aki hosszan magyarázott valamit. Amikor Princ megértette, visszatért a milliárdoshoz és bejelentette, hogy dekrétumot hozott. Ennek értelmében új bányát senki sem szerezhet meg, amit még nem privatizáltak, az mind az ashanti területi hálózat tulajdona. Ezekben a bányákban minden külföldi befektető kisebbségi tulajdonhoz juthat. A dekrétum második pontja az volt, hogy minden ashanti földön bányászott aranyat,

bármilyen bányából is származzon, ashanti földön kell finomítani, színtíteni és a megfelelő vizsgálatok után származási igazolvánnyal ellátni. Csak így vihető ki az országból. Ez a pont mindenkit mellbe vágott, mert az aranyüzlet igazi haszna pont a színtítésben van. Ehhez speciális üzemre van szükség, aminek létrehozására a hálózat már képes volt. Princ megküldte dekrétumát a kínai bányaérdekeltségeknek is. Helmut, amikor félrehívta Princet, hogy elmagyarázza mit kell mondani, először Princ nem értett semmit. Mivel Helmut Németországban egy pálinkatermő vidékről származott, elmagyarázta, hogy az üzlet nem abban van, ha valaki cefrét állít elő, hanem abban, ha valaki kifőzi. Az igazi hasznot mindig a szeszfőzde fölözi le. Ez a színtítés lényege is. Eből a példából Princ mindent megértett és pompás dekrétumot hozott. Amikor visszajutott Kundához Princ dekrétuma, ő külön dossziét nyitott ennek és büszkén terjesztette. Helmut új életet kezdett a királykisasszonnyal. Felícia fel sem fogta, hogy ki ő valójában, nem akart változtatni. Sokkal jobban érdekelte kapcsolata Helmuttal annál, mint hogy Princhez hasonló allűröket vegyen fel.

Princ azonban nem állt meg. Az ashantik is megtudták, ki is ő valójában. Az éppen hatalmon lévő uralkodó, aki egy báb volt, nem örült Princ felbukkanásának, azonban még mielőtt bármi is történhetett volna, Princ felkereste őt. Elmondta, hogy őt nem érdekli a trón, ő valami másban van benne. Ő Ghána régiójához tartozó területi hálózatnak az igazgatója, amibe Ashanti is beletartozik. Egyezséget ajánlott, melyben ő lemond a trónról, de cserében a király támogatja őt. Ez az egyezség is bekerült Kunda dossziéjába a dekrétum mellé. Ettől kezdve Princ és Helmut a hálóval és a királlyal a háttérben úgy egyensúlyozott a két nagyhatalom között, hogy az Ashanti területi háló által termelt színtítők, akár egy új valuta, egy afrikai fizetőeszköz fedezetéül is szolgálhattak volna. Tapasztalatait Princ megosztotta Benjaminnal is, hiszen nála szintén várható volt az orosz milliárdos felbukkanása, ahol az indiaiakkal kellett eljátszani ugyanezt, csupán itt a színtítők helyett gyémántcsiszoló üzemeket kellett követelni. Princ telefonban megkérdezte Benjamtól, hogy vannak-e gyermekkori fotói? Nincsenek, válaszolta Benjamin, mire Princ csak ennyit mondott: nem baj, hamar azok is lesznek!

Ghánában és a környező országokban feltűntek a járgányok és a hálózat megmutatta erejét. Északon összenőtt Princ hálózata Cheik és az imám régiójával. Már nemcsak külföldi forrásaik voltak, hanem Princ megmutatta, miként lehet saját forrást is előteremteni. A fulániknál, sőt a szomáliai partokon is megindult az értéktérelés. Johannesbogile professzort elgondolkodtatta, hogy ha ennyi fedezetet állítanak elő, mi legyen a következő lépés? Princ dek-

rétumát és egyezségét a királlyal elküldte a háló kulcsfiguráinak, hogy ezek alapján hozzák meg ők is döntéseiket. Különösen Kongótól várt hasonló eredményeket és több színiőt, illetve gyémántcsiszoló üzemet. A professzor türelmesen követte, hogy miként alakulnak a folyamatok a maguk természetes medrében.

Eközben a nyugati parton Oli hajója megérkezett Amerikából a vonulókkal. Az ő fogadására még Princ és Helmut is elment. Nem kellett messzire menniük, mert a hajó Accrában kötött ki. Megölelték egymást a rég nem látott barátok. Mi mindent történt, te jó isten? És ez a sok minden mind összekötötte őket! Az Amerikából érkezőknek nem volt járgányuk és nagyon megtetszett nekik ez a csicsás csodajármű. Őket is várta tízmillió China-RUIN, de nem mehettek még sehova. A hajó érkezésénél jelen volt az amerikai nagykövet és Grigorij Tyimofejevics Kromoszóma, a RASSZ-PUTYIN alapítvány igazgatója. Az érkezőket arra kérték, hogy a bőrük alá ültetett chipeket még egyszer detektálhassák. Ne ijedjenek meg, nem bűnözött keresnek, hanem egy olyan személyt, aki a világot meg fogja menteni. A detektorokat az Archívumok Háza hitelesítette Moszkvában, így ezek a kis műszerek kétséget kizáró módon ki fogják mutatni, ki a kiválasztott személy. A tömeggel közölték, hogy az elnök és szóvivője is ide tartanak a Fehér Ház különgépén, hogy a helyszínen lehessenek és csatlakozhassanak a megmentőhöz. Nemcsak ők, hanem az államok Stiglic, Mimic és Bikfic anyahajója is ide tart több kíséőhajóval, fedélzetükön több millió amerikaival, akik a fekete megmentőhöz akarnak csatlakozni ezen a fekete földön. Őket Martin Luther King tiszteletes vezeti, jelentette be a nagykövet. Helmut újból félrehívta Princet. Elmagyarázta neki, hogy a tiszteletes, már nagyon régen meghalt, megölték! Princ vállát vont és csak annyit szólt rokonának, Jézus mindenre képes, Alleluja! Várjuk ki a végét, mondta és Helmutra kacscintott. A távolban feltűntek az anyahajók és a rengeteg kíséőhajó. Ahogy közeledtek, egyre erősödve lehetett hallani, ahogy énekhang-fosztlányok érik el Ghána partjait. Már-már vallási révületben értek partot az új amerikai-afrikaiak, élükön a tiszteletessel. Az Archívumok Háza, az ott lévő dokumentumok alapján már két hónapja tudta, ki lesz a megmentő, viszont ez az idő arra kellett, hogy a detektorokat mind ugyanarra az egy kódra állítsák. Ez normál esetben nem venne többet tizenöt másodpercnél, de mivel az adott chiphez egész Moszkvában nem találtak dekódert, ezt le kellett gyártani a MIKROFITYMA vállalattal, amihez nem volt szerszámgépük. Mire ezt is beszerezték Novoszibirszkből, addig letelt ez az idő. Végül minden helyére került és a világ szeme előtt, így most fog kiderülni a csoda.

Az accrai rögtönzött pódiumon felsorakoztak a hírességek, minden élő és meghalt sztár, akiket Amerika a világnak adott. Azzal a ki nem mondott vágygal jöttek ide, hogy a megmentő őket is megmentse! Az Egyesült Államok elnöke...! – kiáltott egy hang a légüres térből túlharsogva mindenkit. Begördült hat fekete limuzin és az egyikből, ami kétszer akkora volt, mint a többi, feltűnés nélkül kiszállt az elnök, oldalán szóvivőjével. J. Washingtonnal. Ők is a pódiumon kaptak helyet Martin Luther King mellett. Elkezdődött a vizsgálat. Minden idegszál megfeszült. Az emberek, akikben a chip volt, maguk is bizakodtak, hátha ők lesznek a világ megmentői! Egy alkalommal az egyik detektor bejelzett, a kis fekete felkiáltott. Én vagyok a megmentő! De Kromoszóma a fejét ingatta, hogy nem ő az, a detektor hibásodhatott meg, dobják el és vegyenek fel új eszközt a raktárból, utasította munkatársait. A vizsgálatok folytatódtak, de a készülékek nem jeleztek senkinél. Oli is beállt a sorba. Fásultan nézte ezt a detektoros fesztivált. Bobo tiszteletes már egész kiskorában elvette a kedvét a csodavárásoktól, most ebben a megmentő historiában is hasonló forgatókönyvet látott. Oli egy olyan sorban állt, amit nem Kromoszóma vizsgált. Kromoszóma egy másik sorban detektálta a chipecet, de észrevette Olit és erősen rákoncentrált. Oli közeledett a detektorhoz, áthúzták az eszközt a karja fellett, de az nem szólalt meg. Ekkor Kromoszóma a túloldalon felkiáltott, mit csinál, maga örült, szólt a kollégájának, aki ártatlanul tűrte főnöke szidalmait. Nem veszi észre, hogy fordítva tartja kezében az eszközt? Még az enyém is bejelzett, ilyen távolból, mert ő a megmentő, mutatott Olira, bebizonyítom! Olit magához hívta és ráhelyezte a legnagyobb detektort, melyre az volt nagybetűkkel ráírva: OBJEKTÍV. Ez egy többszörösen kitesésített műszer volt, amin Kromoszóma a megfelelő pillanatban megnyomta a megfelelő gombot és a készülék szirénázni kezdett, a nép pedig ovációban tört ki. Oli alig hitte a történeteket. Ugyanazt érezte, mint amikor gyerekként Bobo tiszteletes őt tekintette kiválasztott személynek, akinek az imája hatott és a csodák sikerültek! Ha már ilyen objektív műszerek is kimutatják, hogy én vagyok az, akkor tényleg lehet benne valami, futott át rajta! És nem először! J. Washington felülvoltott. Megvan a világ megmentője! A rokonom! Az elnök elgondolkodott. Ha a világ megmentője egy amerikai rokona, akkor a megmentő is amerikai! A világot egy amerikai fogja megmenteni! A kínaiak és a többiek meg fognak pukkadni, örvendezett magában! Mit adtak ők ennek a világnak, maximum egy Dzsingisz kánt, aki eredetileg tatár volt! A többi sem nagy durranás. De mi, igen, mi adjuk a megmentőt!

A pódiumon a művészek egyszerre, mintha spontán módon tört volna ki belőlük, egy olyan dalt adtak elő romantikus zenei felvezetéssel, amelynek előadásába az élő nagyságok mellett az egyik Elvis Presley is beszállt. Oroszul énekelt, ami növelte az eternális hatást. Majd Martin Luther King vette át a szót. Elmondta a tiszteletes 1967. március 2-án Dallas államban elmondott beszédét, melyet akkor rögtönzött, amikor a gyapotültetvények munkásaira rendőrökuttyákat uszítottak és egy merész gondolattársítással a megmentő feltételek nélküli követésére szólított. Ezt követően áldást kért mindenkire. Egy népünnepély kezdődött, melyen a megkérdezettek a riportereknek elmondták, miért ez a legboldogabb nap az életükben. Oli csak állt és azt sem tudta mit tegyen, mint megmentő és fogalma sem volt, hogy mitől kell megmentenie a világot. King tiszteletes most rámutatott és kérte, hogy szóljon a néphez. Oli hosszasan nézet maga elé, majd lassan rákezdett. Volt egy álmom... mondta. A nép ujjongott erre a nem várt fordulatra, csak King tiszteletes csóválta a fejét, mint akiben plágium gyanúja merült fel. Az álom arról szólt, mi lenne, ha egyszer megmenteném a világot...?

J. Washingtonnak egy könny gördült le a bal arcfelén. És rájöttem, folytatta Oli, igen rájöttem, ha megmenteném a világot, akkor... itt leállt, mint aki gondolkodik, miként folytassa, de némi habozás után lelket melengetően bejelentette... akkor a világ meg lenne mentve! A nép tombolt örömeiben, hallván ezt a nem várt fordulatot. Oli éppen úgy kezdett hinni megmentői mivoltában, mint Princ a maga királyi kilétében. A beszédet Princ is hallotta, aki felhúzott vállakkal Helmutra nézett, aki szintén felhúzta vállait. Ekkor az elnök kért szót. Kiderült, hogy az ő életében is ez volt a legboldogabb nap. Nemcsak azért, mert immár megvan a megmentő, hanem azért is, mert ő amerikai. Ez egy új kihívás, mert amíg a megmentő a világot menti meg, addig Amerikának pedig a megmentőt kell megvédenie. A tömeg felelősségteljesen bólogatott. King tiszteletes közbevágott. Azért vagyunk itt ennyien, hogy megmentjük, kiáltotta! Ekkor az elnök olyan képet vágott, mint aki megnyugodott, nagy levegőt vett és elkiáltotta magát: Isten óvja Amerikát. King tiszteletes elbizonytalanodott, mert gyerekkorában hallotta, amint nagypapja állandóan egy dalt dúdol magában oroszul, de annak a címe Isten óvd a cár volt. Azért, hogy ne kövessen el nagy hibát, felállt. Isten óvja az elnököt, vágta be nóvumként a tömegeknek! Nem is kell mondani, hogy a tömegeket ez csak jobban tüzelte. Az elnök felszólalását követően a riporterek végigkérdezték ugyanazokat, akik az előbb a legboldogabbnak nyilatkozták magukat, hátha van valami hozzátenni valójuk. Igen volt, mindannyian még az előbbinél is boldogabbak lettek.

Az elnök, J. Washingtonnal az oldalán Olihoz ment és kezét rázott vele, majd a magasba emelte a kezét, mintha egy bokszmeccs végén a bíró Olit hirdette volna ki győztesnek. J. Washington a még mindig könnyes szemeivel Oli nyakába borult és hallatlan büszke tekinteteket vetett rá. Az egész család vedled lesz, bízta az egyedülálló J. Washington Olit, aki erre teljesen megnyugodott. J. Washington hazatérése után egy lemezt adott ki, melyen arról énekelt, milyen jó is volt együtt gyerekeskedni Olival, aki aztán megmentette a világot. Mivel hangja nem volt képzett, félig prózában, félig énekelve mondta fel a szöveget, amely növelte a hatást és új stílust teremtett az amerikai pop irányzatok között. Rengeteg utánzója akadt. Az egyik legjobb ezek közül fél dal / fél szöveg stílusban arról énekelt, milyen jó is volt együtt gyerekeskedni J. Washingtonnal.

Az elnök és J. Washington visszaszálltak a limuzinba, még egyszer visszaindítottak a népnél. Vigyázatok rá, kiáltották és Olira mutattak, majd elhajtottak. A nép még hosszan skandálta, hogy vigyázunk, Isten minket úgy segéljen!

Johannesbogile professzor és Kunda örömmel nyugtázták, hogy Amerika kiegyenlített, ők is jócskán bekerültek a hálózatba Oli révén. Egyelőre Olit kellett képbe hozni, mi is történt vele az elmúlt fél órában. Prince ezt minden felszólítás nélkül, maga tette meg. Amikor a tömeg lehetőséget hagyott arra, hogy félrevonulhassanak, Princ és Helmut gratuláltak barátjuknak megmentői kinevezéséhez és felvilágosították pár szóban. Tudtam, a rohadt életbe, gerjedt haragra Oli! Ugyanazt játszották el velem, mint annak idején Bobo tiszteletes! Igen, azt Oli, csak most eszed ágába ne jusson erről könyvet írni! Ami ma történt, annak a hálózat fogja hasznát venni, amelynek te vagy a területi igazgatója. Oli megnyugodott. Bár fogadnia kellett a gratulációkat, mint megmentő, de csak barátaira koncentrált, akik elmondták hol tartanak, mit tettek eddig és mit terveznek. Akkor nem én, hanem mi vagyunk a világ megmentői, vágta szemükbe Oli! Lehet, de ezt nem fogja kimutatni Kromoszóma OBEKTÍV műszere, válaszolták. Jót mulattak a dolgon.

Ezzel az egyenlítőről északra, a hálózat régiói összeálltak és lefedtek minden területet.

Oli a nagy ünnepelés után átvette a nekik járó tízmillió járművet, melyekkel hazatérhettek hazájukba azokkal az őket követő amerikai milliókkal, akiknek tapasztalatai, lelkesedése és tudása ettől kezdve a hálózatot gyarapította. Ezek az amerikaiak nem csak eltökélt hívők, de öntudatos és szabadságszerető emberek is voltak. Ezekre a kvalitásokra mind szüksége volt a kisebbségi érzésekről szenvedő, szabadság-élményt nem ismerő Afrikának. Oli visszatért

Abujába és hívei nyomására abban a csarnokban alakította ki a hálózat területi központját, melyet Bobo tiszteletes utóda már nem tudott fenntartani. Ehhez a csarnokhoz kötődtek élményei Bobo tiszteletessel, most pedig itt folytatta megmentőként és a hálózat igazgatójaként. Abuja népe egyáltalán nem csodálkozott Oli megmentővé avanzálásán. Titkon sejtették, mondták.

Nigéria három királya visszafogadta fiait. A hauszák, jorubák, ibók és királyaik egy olyan ügyért kezdtek dolgozni, ami túlnyúlt törzseik határain. Minden háborúskodás értelmét veszítette. Egyedül a békének lett jelentősége.

Kínában öv alatti ütésként értékelték Oli megmentővé avatását és az Afrika partjainál megjelent amerikai tömegeket. Amerika olyan fegyvert vetett be, amelyet Kína nem használt. Egy megmentő, aki a dologi és a spirituális világ mezsgyéjén lavírozhat, minden irracionális lépést racionálissá tehet, veszélyeztette az amúgy csak racionalitásokban gondolkodó kínaiak érdekeit. Az indiaiak számára egy ilyen megmentő teljesen természetesnek hatott, mert náluk is van legalább hét ilyen. Az oroszok pedig sikernek könyvelték el, mert valahol ők álltak az események hátterében. A mi kutyánk kölyke, hangoztatta az orosz elnök szűk baráti körben.

Napról napra változtak az egyensúlyok, de ezekkel már a hálózat játszott és nem azzal játszottak mások.

Az ezredes és vele tartó unokái, valamint azok a milliók, akik Afrika Egyenlítőről délre eső vidékeire tértek haza, az orosz flotta hajóinak fedélzetén értesültek a fejleményekről. Mivel a kommunikáció Johannesbogle, Kunda és az ezredes között folyamatos volt, ezért az ezredes mindenről tudott és értesítette a többieket. Így ők tisztába kerültek azzal, mi az a hálózat és mi ebben a helyük. A hajók szépen lassan beoldalaztak Mozambikban Beira kikötőjébe. Megkezdtek a kiszállást. Farakin kapitány érzékeny búcsút vett az ezredestől, aki barátja és harcostársa lett, ahogy ezt az ezredesnek is kifejtette. Farakin tudta, miért mondta, az ezredes nem, mindenesetre az ő teázásuk annak idején rengeteget fordított a világ menetén.

A járgányok is előkerültek a hajó gyomrából. Az unokák abban maradtak, hogy Isa, Malik és Ró innen hazamennek Zimbabwebe, majd otthon Ró elfoglalja helyét, mint területi főnök. Ezt követően Isa Malikkal visszatér Lusakába és beállnak az ezredes, Kunda és Yolan mellé, hogy részt vegyenek az Afrika hálózat központi irányításában. Innen a többi testvérrel is állandó kapcsolatot tarthattak fenn. Megindultak a járgányok, mindenki a maga útján, szállingóztak a milliók, de ők már pontosan tudták hova mennek és mi a dolguk. Lusakában népünnepély várta a hazatérőket. Az ezredes lett az or-

szág legnépszerűbb embere. Nem győzött nyilatkozatokat adni. A Központi Bank felajánlotta Kundánál az elnöki funkciót, de ő Mr. Collins, a bank főtanácsosának, egykori kirúgójának ismételt felkéréseit rendre elutasította. Mr. Collins ígéretet tett arra, hogy Kunda egykori tanulmányának a hiteles változatát fogja alapul venni ahhoz, hogy a bank új stratégiáját kialakítsa, csupán Kunda vállaljon valamilyen szerepet a bank életében. Kunda azt ajánlotta, hogy nem neki kellene a bank életében, hanem a banknak kellene a hálózat életében szerepet vállalnia. Ha ez a változat megfelel, akkor egyezséget köthetnek. Így is történt.

Az ezredes éppcsak elfoglalta helyét székében és legjobb barátjával, a professzorral tárgyalt telefonon, amikor az orosz nagykövet kopogtatott nála. Sürgős küldetésben járt. Egy meghívót kellett átadnia. Moszkvába hívták, hogy átvegye a Lenin érdemérem arany fokozatát azért a tevékenységéért, melyet az ezredes az orosz és afrikai népek barátságáért, meg a kínai és afrikai népek elidegenítéséért tett. Úgy tervezte, hogy előbb Botswana-ba megy a professzorhoz, de ő azt javasolta, menjen előbb Moszkvába és utána találkozzanak. Az ezredes két nappal később Moszkva vendége volt. Az orosz elnök már alig várta, hogy a keblére ölelhesse, a csókról nem is beszélve. Az ezredes az egész látogatása alatt pedig pont ettől tartott a legjobban. Végül kompromisszumos megoldás született. Megúsza egy öleléssel és egy cuppanós puszival. Az ezredes sejtette, hogy az elnök indította el azt a lavinát, ami teljesen megváltoztatta az erőviszonyokat a világban. Az orosz elnök a világ minden kincséért sem vallotta volna be az Archívumok Háza és emberei mérnöki pontossággal kivitelezett akcióit, de érezte az ezredessel, hogy tud a láthatatlan erőkkal bántani, tehát ő is ért valamit a spirituális világhoz, mert Moszkvában a spiritualitás az így néz ki. Az ezredes nem állt ellen, szüksége volt az elnök segítségére, mert Johannesbogile professzor zsenialitása, illetve az ő menedzselése csak sok aprólékos, szemét, tisztességtelen és undorító háttérmunkával hozhat gyümölcsöt. Ebben az orosz elnökre bármikor számíthatott. Semmi akadályát nem látta népeik együttműködésének, fejtette ki az ezredes, és a háló is rendelkezésre áll, feltéve, ha a hálót az orosz fél csak a többi nagyhatalom féken tartására használja. Az orosz elnököt ez kielégítette. Eddig sem sok szemet, vagy vasércet vett Afrikától, neki fontosabb, ha tudja, hogy vetélytársai mit csinálnak ott. Megegyeztek abban is, hogy az Afrikát érintő titkokat az ezredessel, vagy az általa kijelölt személlyel megosztják. Az ezredes felvetette továbbá azt az igényét, hogy a RASSZ-PUTYIN alapítvány Afrikán belül és kívül is végezzen családkutatást, mert a gyarmatosítás ideje alatt a franciák és az angolok a sok

kivégzés mellett rengeteg embert száműztek el saját lakhelyükről, akik Afrika, vagy más országok legtávolabbi sarkaiba kerültek. Tudnak esetekről, hogy a franciák sok hazafit Maliból Gambiába, Madagaszkár szigetére, vagy éppen Franciaországba száműztek. Ők sohasem térhettek vissza feleségeikhez, gyermekeikhez. Az angolok is ugyanezt tették. Ezzel egy új, világot átívelő programot lehetne indítani, kacsintott az ezredes az orosz elnökre... az Archívumok Háza esetleg most kimaradhatna, tette hozzá. Az orosz elnök kicsattant örömeiben. Ez a Lenin érdemérem nem is hiszem, hogy elég lesz, vetette oda bólogatva az elnök. Arról nincs tudomásuk, hogy Kínába is száműztek valakit, nevette el magát végül? Induljunk a díszterembe, szól, majd maga elé tessékelt az ezredes...

Az ezredes államfőnek kijáró protokoll mellett vehette át az elismerést. Az ünnepélyes ceremóniára meghívták a többi nagyhatalom követeit is, akik azon nyomban jelentést küldtek az eseményről saját feletteseiknek. Az amerikai elnököt nem nagyon zavarta, mert nekik egy megmentőjük és több millió emberük már dolgozni kezdett. Az indiai elnök sürgette a Nagyaputri családot, hogy lépjenek hatásosabban és a család zambiai száalai vonják be az ezredes egy nagy gazdasági együttműködésbe. A kínai elnök pedig azon gondolkodott, hogy ő milyen kitüntetést adjon át.

Az ezredes Moszkvából egyenesen Johannesbogle professzorhoz utazott Gaborone-ba. Áttekintve a helyzetet, lassan minden működni kezdett. Megjött az öntudat, özönlöttek a magukat afrikainak valló idegenek, akik növelték az Afrika-tudatot a helyiekben is, voltak információik, beindult a termelés, a feldolgozás, és megmentőjük is volt. Princ dekrétumai nyomán már Kongóban és Afrika több helyén is ömlött a fedezet előállítására, tehát áru is volt, minden tartalommal telítődött, de még bank és pénz nem volt. Eddig egymás között a hatalmak pénzeivel számoltak el. Kapóra jött Mr. Collins ajánlkozása a zambiai Központi Bank részéről. Most adnak egy esélyt Collinsnak és megmutathatja melyik oldalon áll, mondták. Collins a meglévő fedezetek alapján nyomtasson bankjegyet. Adja ki az Afrót, az új afrikai pénzt és ezzel jöjjenek létre a belső piacok. Ha tényleg Kunda tanulmányát tekintik a bank új irányvonalának, akkor nem tud kibújni ez alól. Ha létrejön az egységes Afró, akkor Afrika belső piaci minden külső ráhatás nélkül automatikusan a legfrekvenciáltabb helyeken létre fognak jönni és újabb lökést fognak adni a gazdaság felpézsdülésének.

Az ezredes Lusakába visszatérve beavatta Kundát, aki pontosan értette feladatát, hiszen egykori tanulmánya lépéseit kellett végigvinnie. Berendelte

magához Collinst, aki azon nyomban megjelent. Mr. Collins, kezdett hozzá Kunda! A minap azt említette, hogy egykori tanulmányom képezi a bank stratégiájának alapját. Igen, Mr. Kunda, így van, jegyezte meg Collins. Fel tudná sorolni, hogy mi az a négy pillér, amire a gazdaságot fel lehet építeni, kérdezte Kunda, mint aki egy diákot vizsgáztat. Collins azonban hidegvérrel felsorolta a négy pillért. Kitűnő, Mr. Collins, ismerte el Kunda. Nos, fedezetünk a termelésből és az erőforrásainkból adódóan van, most a helyi piacokat akarjuk létrehozni, de ezekhez kell az a likvid bankrendszer, amit Ön olyan pontosan említett az előbb. Az fogja össze az egészet, mint tudja. Egyelőre nem lehetséges! – válaszolta hidegvérrel Collins. Miért, kérdezte Kunda? Azért mert van egy gyenge láncszem. Csak külföldi valuták vannak a piacon, amelyek akármikor el tudnak lehetetleníteni minket. Kik azok a minket, Mr. Collins, kérdezte Kunda? Hát, Afrikát, felelte Collins. Akkor mi a teendő, kérdezte Kunda? Esetleg saját pénz? – nyitotta kerekre szemeit kérdően Collins? Pontosan, Mr. Collins. Minden adott hozzá, vagy nem? Igen, de... hát... habozott Collins. Akkor hol is áll Ön Mr. Collins, erősített rá Kunda? Hát... Önökkel szeretnék... Ha így van, akkor dolgozza ki, hogy fokozatosan miként tudjuk bevezetni az Afrót Afrikában, rendben? Ehhez most kivételesen ne a bank adatait vegye igénybe, én adom azokat magának. Igen, Mr. Kunda.

Collins éjjel-nappal dolgozott és egy héten belül letette Kunda asztalára a tanulmányt. Ezt Kunda egyeztetette Johanesbogile professzorral és az ezredessel. Collins az új rendszerben, a hálózatban és nem országos csoportosításban dolgozta ki azt, hogy régiók fejlettségétől függően két éven belül egész Afrikában felválthatja a jelenlegi kaotikus viszonyokat az Afró. Dolgozata a jelenlegi zambiai Központi Bankot tekintette Afrika Központi Jegybankjának, amely a hálózat pénzügyileg legforgalmasabb pontjaiban helyi leányintézményeket hoz létre. Ezekből a pontokból terjedne fokozatosan az Afró.

Ez a Collins nagyon jó munkát végzett, kitűnő szakember, ismerték el. Persze, hogy kitűnő, jegyezte meg Kunda, ő volt az egyetlen tizenöt évvel ezelőtti, aki azonnal értette az én dolgozatom minden elemét, a minap felmondatam vele! Jót mulattak a dolgon. Szükségünk van Collinsra, állapították meg.

Kunda újból hívatta Collinst, aki egy óra elteltével már az irodájában ült. Nem értett esetleg valamit a dolgozatomból, Mr. Kunda, kérdezte? Mindent értettem, Mr. Collins, nem ezért kértem. A minap arra kért, hogy legyen én a Központi Bank elnöke, ezt én akkor elutasítottam. Igen, tudom, mondta Collins. Most viszont, folytatta Kunda, többedmagammal arra szeretnénk felkérni Önt, hogy legyen Ön, az Afrikai Központi Jegybank elnöke és tanul-

mánya vesse meg a bank stratégiájának alapját. Szeretnénk, ha két éven belül mindenki Afrót használna Afrikában. Collins azt hitte nem hall jól, annyira megilletődött. Elvállalja, Mr. Collins, kérdezte Kunda? Igen... igen, elvállalom, felelte egyre határozottabban Collins. Üdvözljük a hálózat fedélzetén, Mr. Collins... – majd Kunda a kezét nyújtotta. Miközben kezet fogtak, Kunda élcelődve megszólalt. Megfogadtam a tanácsát, azóta is kerülöm a bankokat, amióta kirúgott! Ugye magának nincs a fiókjában egy másik tanulmány, ahogy nekem volt? Jót mulattak a múlt ügyein...

Yolan első dolga volt, hogy mindenről részletesen beszámolt anyjának, Irennek. Ők nemcsak anya és lánya, hanem a legjobb barátnők is voltak. Ireen teljesen egyedül, magára hagyva nevelte Yolant, nagyon egymáshoz szoktak. Yolan elmesélte kalandjait testvéreivel, akikkel most egy új életet terveztek elkezdni. Részletesen beszélt Balázsról, Miriamról, Attiláról és alig várta, hogy Isa és Malik megjöjjenek. Yolan megdöbbsent, hogy anyja mindegyik testvéréről név szerint tudott. A két lány, Miriam és Yolan teljesen összeszoktak, naponta hívták egymást. Azaz csak Yolan hívhatott, mert Miriam nem engedhette meg magának. A Magyarországi nyomorba visszatérve semmi alapjuk nem volt arra, hogy valamihez kezdjenek. Yolan az ezredesnek elsírta bánatát, amit testvérei távolléte miatt érzett, és ő is gondolkodóba esett, mit tehet unokáiért. Megvan, szólt az ezredes. Tudod mit csinálunk lányom, szólt Yolánhoz? Mit, nagypapa, kérdezte Yolan? Afrika segílyt fog nyújtani Kelet-Európának, rendben? Hogyan, érdeklődött Yolan? Az EU is felajánlotta, hogy egymillió China RUIN járgányt megfinanszíroz, igaz? Igaz, kezdte élvezni a helyzetet Yolan. Akkor ezek a járgányok, vette vissza a szót az ezredes, kerüljenek az EU-ba úgy, hogy Balázs, Attila és Miriam, az Afrikai felzárkóztatási hálózat helyi képviselői, kezdjenek neki a háló ottani kiépítésének. Ők a legalkalmasabb személyek, velünk voltak a menetoszlopban, mindent tudnak és hozzáunk tartoznak. Mi mögéjük állunk tapasztalatainkkal, koordináljuk munkájukat, nemsokára még új valutánk is lesz, azzal is tudjuk támogatni a háló ottani működését. Ide fognak járni Lusakába, a központba, így nem csak együtt dolgozhatunk, hanem a család is együtt lehet. Isa és Malik amúgy is itt lesznek velünk hamarosan! Nagypapa, ez csodálatos, lelkendezett Yolan... Te vagy a legnagyszerűbb nagypapa, most megérdemelnéd, hogy megcsókoljalak, bújt ki a bőréből örömeiben a lány! És miért nem csókolysz, kérdezte az ezredes az unokáját? Hát. Te... meg az orosz elnök... tudod? Majd mindketten harsányan elnevezték magukat és az ezredes magához ölelte Yolant.

Megindult az ügylet lelevelezése és hamarosan Van Der Hórukk Magyarországra látogatott, hogy átadja az Afrika felzárkóztatási hálózat európai képviselőinek, Balázsnek, Miriamnak és Attilának az egymillió China RUIN járgányt. Kifejezte örömét, hogy a hálózat az EU-ban is megkezdte működését. Ezek után hozzálátott lobbizni a három fiatalnál, hogy tegyenek meg mindent az Euró megerősítéséért. Ők jól tudták a leckét és egyeztettek Lusakával.

Az ezredeshez indiai vendégek érkeztek. A szomszéd rezidenciából jöttek és Nagyaputrinak hívták őket. Az ezredesnek eszébe jutott egyezsége Nagyaputtrival az indiai partoknál és jó ismerősként üdvözölte őket. Az egész nagy család képviselésében jöttek. Tudták, hogy az ezredesnek van egy fűrésztelepe. Ezt tovább lehetne fejleszteni és erre alapozva bútörüzemet lehetne közösen létrehozni. Azt is tudták, az egyezség úgy szól, hogy az alapanyagot Afrikában kell feldolgozni és ezt az afrikai fél adhatja el. Ők azt ajánlották, hogy a fűrésztelep fejlesztésében részt vennének, a bútörüzemet is létrehozzák, ehhez Indiából is hoznak embereket, de a bútorokat közösen adják el. Az ezredes egy rövid gondolkodási idő után megszólalt. Három feltételem van. Az egyik, hogy a beérkező indiaiak számában megegyezünk és azt limitekhez kötjük. A másik, hogy az indiaiak helyeket is betanítanak, ezeknek számában szintén megegyezünk. A harmadik, hogy ha már együtt értékesítünk, akkor a közös bevétel egy bizonyos százalékából egy alapot hozunk létre, amivel a kivágott trópusi erdők fáit újra telepítjük. Megegyeztek és létrehozták a Nagyaputri-Kafwimbi konszernt, amely megvetette annak a bútörhálózatnak az alapját, amely a későbbiekben az amerikai és az indiai elnökök székét, illetve az orosz trónját legyártotta. Az ezredes bölcs döntése bekerült Kunda dosz-sziéi közé, melyet Princ dekrétumaival együtt terjesztett.

A vonulók utolsó csoportjai elérték Zimbabwét. Itt leszakadtak róluk azok, akik Észak-Botswanában mentek. Ró, Malik és Isa hazaindultak embereikkel Bulawayóba. A város csöndjébe új életet hoztak. Ró a hálózat területi igazgatója lett és egy évtizedek óta lefagyott világot élesztett újjá.

Hátra maradtak még a dél-afrikaiak. Ők kezdték és most náluk lesz vége. A járgányok felverték Zimbabwe csendjét, majd beérkeztek Dél-Afrikába. Egy-millió ember lépett ki itt két évvel ezelőtt és most egymillió boldog harcos tért haza szülőföldjére. Ez a szám fokozatosan tovább fogyott, ahogy lemaradoztak a megérkezők. Talán őket ünnepelték meg a legjobban, ők tették meg a legnagyobb távolságot. Már nem ők doboltak, hanem a nép. Aki az út mellett állt, azzal verte a ritmust, amivel tudta. Üvegekkel, botokkal, konzerves dobozokkal és dobokkal. A nép éltette a szvázikat, a shotókat, a tswanákat, a xosákat

és a zulukat. Ők harci díszeikben tetszelegtek, de már eszük ágában sem volt fegyvert emelni egymásra. Túl manyi közös élményen és megpróbáltatáson, amikor egymás kenyerét ették és vizét itták, elképzelhetetlen lett volna, hogy ők még egyszer egymás ellen keljenek! Beérkeztek Pretoriába, Johannesburgba és a logika megváltozott, a menetelők száma csökkent, az ünneplők pédig nőttön nőtt. Már csak ötszázezren lehetek akkor, amikor az őket körülvő tömeg millióra dagadt. Már csak Cape Town maradt hátra, ahova háromszázezer vonuló haladt hangos ünneplés kíséretében. A végső befutók tiszteletére, egyben a vonulás végének bejelentésére a helyszínre érkezett az ezredes és Johanneseogle professzor. Nem voltak egyedül. Két király is megjelent. Ők már testvérek voltak, együtt izgultak harcosaik hazatéréséért. Ez a háromszáz-ezer fog népüknek új utakat nyitni. Eljött az idő, amikor nem a királyok tanítják a népet, hanem a népek a királyokat. Cape Townban kellemes, napos idő volt, enyhe szellő fújt. A háromszázezer vonuló megjelent járgányaikkal a város határain. Az őket váró tömeg másfél millióra nőtt, mindenholnan érkeztek. A dobolás fülsiketítően hangos ütemei betöltöttek minden teret. A járgányok felsorakoztak indulási helyeiken, xosa és zulu utasaik szálltak róluk és lábaikat a földhöz csapták. Harci tánc volt ez több száz éven keresztül. Any-nit harcoltak, hogy csak a harci táncot ismerték. Ezzel köszöntötték a békét. A harci tánc megszűnt harci tánc lenni és békétáncá lett. Megszólaltak a legnagyobb dobok és ezek hallgatásra utasítottak minden mást. Már nem a vonulók verték az ütemeket, hanem az őket fogadó harcosok. Több ezer nagydob egyszerre adta tudtul a világnak, hogy győztek. A szellemek velük voltak, a hagyomány igaz maradt. A szellemek ott voltak vonulásuk minden pillanatában és ha kellett, más szellemeket is mögójük állítottak. A szellemek nem köszöntek el, velük maradtak, mert azzal, hogy életre hívták őket, az ősök ügye is talán a mában teljesül.

A két király felállt és egymás kezét a magasba emelve, csak ennyit kiáltottak. MPILO, MPILO! Az ezredes és a professzor sem tudott most ünnepi beszédekben gondolkodni. Ők is velük kiáltották: MPILO, MPILO! Az egész tér ezt üvöltötte: MPILO és a legnagyobb dobok nem hagyták abba. A szellemek a MPILO-ra táncoltak.

Az utolsó elem, a déli régió is helyére került, ezzel az egész háló összeállt.

A megélt élményt követően Johannesburgile professzor és az ezredes sohasem ejtették ki a háló előtt az Afrika szót. Azt mondták: A HÁLÓ

20. FEKETE FOLYTONOSSÁG

Isa és Malik leguggoltak Ko-ko sírja mellé a Bulawayói szavannás sírkertben. Igazad volt Ko-ko, suttogta leszegett fejjel Isa, te nappal láttad a baglyot, pedig az éjszakai állat. Az a bagoly is igazat mondott Ko-ko, szólt Malik. Gréta sírját befedte a szavannák füve. Pont olyanok, amilyeneket ő szokott gyűjteni valaha. Talán így kárpótolták őt azért a kevésért, amit az életben kapott.

Mi nem járhattunk sokat iskolába, mégis sokat tudtunk, mert te tanítottál Ko-ko, folytatta Isa. Minden nap meséltél Chaka Zuluról. Akkor nem értettük, miért mesélsz annyit, ma már tudjuk. Kár, hogy nem hallhatunk tőled többet! Miért akkor érti meg az ember, hogy mi fontos számára, amikor elveszti azt, aki hozzásegítené? Amikor ott voltál mellettünk, inkább a port rúgtuk, csak ne legyünk otthon... – ma pedig... csak téged hallgatnánk, Ko-ko. Ide is azért jöttünk, hogy mesélj tovább. Ne állj le. Mondd! A lelkek tudnak beszélni Ko-ko! Hiába láttad a baglyot nappal, mi a lelkeket láttuk és tudjuk, mire képesek! Az, hogy itt fekszel, az nem indok arra, hogy hallgass!

Ko-ko, vette át a szót Malik. Te nem haltál meg! Láttuk a lelketet táncolni, a többi őszünk lelkeivel. Ko-ko, igazad volt, minden őszünk eljött, hogy vezessen minket és megtaláltunk mindenkit, aki hozzánk tartozik. Egyedül indultunk, de társakkal, testvérekkel érkeztünk. Megtudtuk kik vagyunk, Ko-ko! A szavanna enyhe fuvallata végigsimította a két fiatal arcát és ezen Ko-ko tenyerének melegét érezték. Hiába voltak egyedül a sírkertben, biztonságérzetük támadt. Mintha egy ezred katona védte volna őket. Jól esett nekik, hogy mondtak pár szót és az is, ha hallgathattak. Mintha a csend esetenként beszédesebb lett volna a kiejtett szavaknál. Chaka is velünk volt, Ko-ko, vágott bele újból Isa. Nem csak ő – tette hozzá a magáét Malik –, hanem Lobengula és Mzilikazi királyunk is! Láttuk, ahogy lándzsáikkal, tolldíszekkel feltűnnek és ndebele őseink utat vágnak nekünk! Végigverték előttünk mindenkit, aki meg akart állítani minket az orosz pusztákon, a kínai dombokon és az indiai lejtőkön.

Nem csak őket láttuk Ko-ko, vette vissza a szót Isa! Előttünk törté az utat Attila király is hatalmas seregével. Lovasok ezrei keltek védelmünkre, akik kifordulva nyergeikből visszafelé nyilaztak le mindenkit, aki csak ellenünkre tört. Te mindig arra tanítottál, hogy annál erősebbek vagyunk, minél több lélek vigyáz ránk. Már nem bánjuk, hogy félvérek vagyunk, már nem érezzük tovább, hogy sehova sem tartozunk, a lelkek megmutatták, hogy mi többször

erősebbek vagyunk másoknál. Minket a világ több részéről védenek! Amikor kicsik voltunk, sokat csúfoltak, hogy nem vagyunk elég feketék, csak te próbáltál megvigasztalni minket. Azt mondtad, hogy pont az az erőségünk, amivel megbántottak minket. Akkor nem értettük, csak sejtettük szavaid értelmét, de ma már tudjuk, Ko-ko. Miért akkor jön a szó, amikor nincs rá fül és miért akkor nyílik meg az agy, amikor a nyelv már nem beszél?

A két fiatal egy ideig a csendet választotta. Maliknál volt Ko-ko kedvenc itala, a shaky-shaky, ebből Gréta sírjára öntött egy adagot. Bár próbálta viszszafojni magát, de pár csepp könnye az itallal együtt hullott le és szívódott a földbe. Bocsáss meg Ko-ko, hogy megsóztam egy picit, szólt szepegve Malik. Én még a dugi helyét is ismertem, ahova mindig elrejtetted. Féltél, hogy valaki iszákosnak tart, ezért csak akkor vetted elő, ha senki sem látta. Nem vetted észre, hogy néha hiányzik belőle, Ko-ko? Azok nem a lelkek voltak. Malik még egy adagot kiöntött.

Amikor egyikünk beteg volt, minden egészséges gyereket bezártál a beteg mellé. Akkor nem tudtuk, miért kellett nekünk is elkapni a kórt. Sokat szenvedtünk, köhögünk, köpködtünk, lázunk volt, de a végén mind meggyógyultunk. Tudtad, hogy úgyis elkaptuk volna külön-külön és úgy sokkal nehezebb lett volna a gyógyulás. Egyben tartottál minket egészségben és bajban. Együtt szenvedtünk és most értettük meg, hogy minden szenvedést elviselhetővé tesz a sorsközösség.

Isa visszagondolt mindarra, amiről Malik beszélt. Sajnos egyszer egyik testvérünk nem gyógyult meg, emlékszel, Ko-ko? Isa felsóhajtott és folytatta. Kolerás volt. Akkor nem zártál össze vele senkit. Mindannyian be szeretünk volna menni hozzá, mert arra tanítottál. Szerettünk volna segíteni rajta azzal, hogy mi is elkapjuk és nem kell nélkülöznie minket. Mérges voltál és jól elpáholtál minket, ha a közelébe mentünk. Mi meg mérgesek voltunk rád, mert azt hittük, hogy azért halt meg, mert nem lehettünk vele. Mindig később fogtunk fel mindent, azt a baglyot is csak ma értettük meg, amelyiket nappal láttad. Hittük is meg nem is. Már azzal húztuk egymást Malikkal hazafelé, hogy kikikizünk téged azzal a bagollyal. Most pedig te cikizel ki minket. Látod, hogy bánkódunk, pedig te megmondtad! Te mindent megmondtál Ko-ko! Honnan tudtál ennyi mindent előre? Miért csak most veszünk komolyan? Miért van az, ha most felkelnél és kísétálnál a sírból, akkor ugyanúgy legyinténénk rád, mint eddig és járnánk a magunk útját? Miért csak a halottaknak van igazuk? Miért csak az ő igazukat idézzük, viszont amíg éltek és ontották magukból a jobbnál jobb gondolatokat, addig legyintettünk rájuk?

Azért mert ők bele tudtak halni az igazságba? Csak a halál képes súlyt adni a gondolatoknak? Ha azokat finoman, könnyedén, esetleg vicc formában tálalják, akkor felszínes közlés marad?

Malik kiöntötte az összes shaky-shakyt, majd felszakadt belőle: ma már az a rohadt bagoly is piszok komoly Ko-ko! Itt abbahagyta, nem tudott tovább beszélni.

A füvek arra hullámoztak, amerre a szellők jártak. Hol itt, hol ott. Mindig ott, ahol éppen enyhe sípolással megszólaltak, ahogy a szél útját állták. Vagy talán ők is sírtak?

Ha a fiúk nem jöttek volna a sírkertbe, nem támadtak volna gondolataik. Tovább marhaskodtak volna, akár eddig. A kiejtett szónak ez előtt csak a másik megröhhögtetése volt a célja, de itt a lelkek másképp alakították a gondolatokat. Ugyanaz, ami máshol mosolyt fakasztott volna, itt megríkatta őket. Itt az a dugi shaky-shaky is fájó emlékeket tépett fel, nem volt poén többé. Egy csepp sem maradt a flakonban. Ko-ko mind megitta.

Biztos jól esett neki, jegyezte meg Malik. Biztos... bólogatott Isa. Próbálták kezeikkel a sírt úgy simogatni, hogy másikuk ne lássa. A síron egy fűszál hol egyikük, hol másikuk felé bókolt, mintha Ko-ko ezzel csillapította volna őket.

Te most ott vagy Ko-ko, vágott bele Isa újból, ahova mindannyian megyünk. Most sokkal erősebben velünk vagy, mint eddig. Malikkal már tudjuk, milyen erősek a lelkek. Ma te is lélek vagy Ko-ko és hatalmad akkora lett, mint Chaka Zulué, vagy Attila királyé. Te életre keltetted bennünk őket és ők ezt viszonzozzák neked. Ma, ha Chaka, vagy Attila szóba kerül, akkor rád gondolunk. Kérünk Ko-ko, kísérsz minket utunkon! Malik szepegett és csak bólogatni tudott. Egy követ vett fel a földről és Gréta sírja mellé a szavanna földjébe két szót karcolt: KO-KO MPILO.

A két fiú egymást támogatva indult el a sírkertből.

Mentek azon az úton, amit Gréta annyiszor megtett, amikor Jamest meglátogatta. Elhaladtak a kórház mellett, melyben születtek és ahova annyiszor becipelték őket, amikor testük ki akart száradni. Eddig Gréta aggódott értük. Továbbhaladtak és feltűntek Luveve szegénynegyed házai. Az egész városrész az Esat indiai család tulajdona. Ők szedték be a lakbéreket. Mindent rúpiában kértek.

Kinyitották a kis ház rozoga ajtaját. Gréta szobájába mentek, ott akarták lelkük nyugalmát visszanyerni. Bár többi testvérük faggatta volna őket élményeikről, ők kérték, hogy ma ne... ma inkább elvonulnának. A földön so-

rakoztak előttük Gréta cipői. Negyvenkettes férficipők voltak. James cipőit hordta, mert női cipőkben nem tudott volna olyan nagy távolságokat a szavannán megtenni. Ott heverték össze-vissza ruhái a hatalmas matracon, talán a rokonság már neki is kezdett kimazsolázásuknak. Végigsimították kezeiket a ruhákon, amelyek annyit érintették őket, míg Gréta hordta azokat! Eddig nem voltak fontosak, de most igen. Most minden apró darab visszaidézett Ko-kóból egy emléket. Visszagondoltak arra, mit csinált, amikor ezt, vagy azt viselte. A matrac pedig visszahozta számukra azokat az időket, amikor azon Ko-kóval együtt aludhattak. Mindketten ledőltek erre, nem szóltak semmit, de gondolataikban ugyanazokba az időkbe utaztak vissza. Ko-ko kezei simogatták őket és elszunnyadtak.

Isa, Malik!...gyertek ide, mesélek valamit, hívta őket Ko-ko. Már megint azok az unalmas mesék, válaszolták Grétának kelletlenül. Most nem leszek unalmas, ígérem, emelte rájuk meleg tekintetét Gréta. Gyertek ide mellém és figyeljete. Ma nem Chakáról akarok mesélni, hanem egy utazásról. Utazásról? Kérdezték a gyerekek... igen, de az utazás egy különleges útról szól. Ezt ti fogjátok bejárni, mondta Gréta. Honnan tudod Ko-ko, hogy milyen utat fogunk bejárni, érdeklődött Malik? Ezt egy bagoly mondta nekem az éjjel, tőle tudom, szólt Gréta, csak maradjatok csöndben.

Ti innen el fogtok menni és olyan távoli tájakra értek el, melyekről Chaka nem is álmodott. Látni fogjátok a fehéreket, azok minden fajtáját, a sárgákat és a vörösöket is. A lelkek végigkísérnek utatokon, az enyém is velük lesz. Mindig ott leszek veletek, ne féljete! Találkoztok saját véreitekkkel is. Ti fogtok összeforrasztani sok olyan embert, akik ma még nem is ismerik egymást. Nem jártatok iskolába, mégis okosak lesztek, nem foglalkozott veletek senki, mégis ti fogtok foglalkozni mindenkivel. Minden teljesül, amit gyerekkorotokban nem értetek el, de a legfontosabb, hogy azt is megtudjátok, kik vagytok. Nem csak saját származásotokat ismeritek meg, hanem tisztába kerültök önmagatokkal is. Ez nagyon kevés embernek adatik meg. Én ismertem apámat és anyámat, mégis úgy haltam meg, hogy nem tudtam ki voltam. Itt, ahol most vagyok nagyapátokkal, már tudom, hogy kinek kellett volna lennem. Amíg az ember él, addig nem terjed figyelme saját küszködésénél tovább. Ezzel az ember küzdelmekkel teli kis körbe zárja be magát, élete csak erről szól. A bagoly azt mondta nekem az éjjel, hogy ne legyetek emberek! Ehelyett ti legyetek a folytonosság! Tágítsátok ki azt a kört, amiben az emberek élnek és ti folytonosság legyetek! Ne veletek záródjon le a múlt és ne higgyétek, hogy veletek kezdődik a jövő! A kettő csak együtt igaz, de csak akkor, ha ti nem lezár-

ni és elkezdni akarjatók azokat. Ha folytonosság vagytok, akkor nem hibáztok. Ne saját gyengeségeitekkel startoljatok el valami újba, mert elrontjátok a jövőt. Legyetek folytonosság és segítsétek át a múltat a jövőbe, ennek éljete! Ha ezt teszitek, minden lélek segíteni fog, mert mi lelkek vagyunk a múlt, a mi hatalmunk nélkül nincs jövő! Nem láttátok talán Kínában, vagy akárhol máshol? Ezért kellett úgy meghalnom, hogy nem is tudtam ki voltam. Azon az egy-két Chakáról szóló mesén túl, nem tudtam semmit és így nem folytonossággént, hanem emberként éltem életemet, akire rászakadt a küzdelmek szorító köre. Nem tudtam mit mivel kell összekötni. Ti már tudni fogjátok! Ha veletek vannak a múlt lelkei és van képetek a jövőről, akkor csak össze kell illeszteni e kettőt. A lelkek nem hiába akartak meghalni, ők is a jövőbe szeretnének kerülni. A fáraók nem csak azért építettek hatalmas piramisokat, hogy saját jelenüket elkápráztassák. Ők azokkal a jövőbe akartak menekülni, hogy ötezer év múltán is jelen tudjanak lenni! Minden egyes ember egy fáraó, mindenki át akarja menteni magát a jövőbe, de nem mindenkinek van lehetősége piramisokat építeni. A mi piramisaink ti vagytok, a gyerekeink, ti képeztek folytonosságot közöttünk és a jövő között, ahova mind el szeretnénk jutni. Nekünk, lelkeknek nagy erőnk van és átsegítettük titeket sok nehézségen, ha ti is átsegítettétek minket a jövőbe. Ha ezt megteszitek, akkor ígérem, elkísérlek titeket utatokon, ahogy kértétek! Jól mondtátok a temetőben, én élek, de addig élek, amíg ti vagytok az én folytonosságom. MPILO! MPILO!... suttogetta Gréta, ezt a bagoly mondta az éjjel, nem nappal, és elhallgatott. A két fiú másnap reggel ébredt fel és a matrac mellett a betonaljzatra valaki egy kővel rákarcolta: MPILO. Nem kérdezték egymást ki tette, tudták ki volt.

Testvéreiknek beszámoltak a menetelésről, más népekről, élményeikről, sokukat megnevettették és kérték őket, szálljanak be Ro munkájába. Ők Zambiában folytatják azt, amit elkezdtek, de Róval napi kapcsolatban maradnak. Körbementek Bulawayóban. Örömmel fedezték fel a sok China RUIN járgányt az utakon. Őket már mind támogatják a lelkek! Tudod, kik ők, Malik, kérdezte öccsét Isa? Hogyne tudnám bátyám. Ők a folytonosság, a MPILO. Isa ledöbbenve állt öccse előtt. Ki mondta ezt neked, kérdezte? Ugyanaz, aki neked, bátyám. Akkor mégis igaz volt, nyugodott bele Isa! Persze, a bagoly mondta és éjjel, pontosított Malik. Gréta lelke már bennük lobogott és erősítette őket, hogy vigyék őt át a jövőbe.

A két fiatal végiglátogatta rokonait, ismerőseit, a helyeket, ahol játszottak, felnőttek, ahol gyerekkorukban feleseltek tanítóiknak, majd járgányra ültek. Irány az új élet Ko-kóval! MPILO, mondták és elindultak Zambia felé. Végig-

mentek az úton Hwange irányába és a Viktória vízesésnél átlépték a határt. Azért jöttek erre, mert ez az a hely, ahol a hagyomány szerint a lelkek tanyáznak. Nézték, ahogy a magasból a Zambézi folyama hatalmas robajjal aláhull a mélybe és ennek permete belepte őket. Óriási erő és gyönyört mutatott mindez. A Viktória vízesés felezővonala volt elviekben a határ a két ország között, de ott nem lehetett volna határőrbódét felállítani. Ezeket az elvi megállapodásokat éppen úgy képtelenség volt kivitelezni, mint bármi mást, amit hatalmak döntöttek el az emberek feje fölött. Zambiában az első város, Livingstone fogadta őket, majd innen keletre fordultak, irány Lusaka!

Az ezredes tárgyalásait követően a Nagyaputri család a fűrésztelep bővítésébe és bútörüzem felállításába kezdett. A fűrésztelepet akkor Ireen, és Peter, az ezredes másik fia igazgatta. A megállapodás szerint történt minden és a bővülés mindenki számára hasznot hozott. Innen a szereposztás megváltozott. Peter maradt a fűrésztelep és a bútörüzem termelési igazgatója egy indiai társigazgatóval együtt, Ireen pedig a kialakuló bútörhálózat kereskedelmi vezetője lett. Ő is egy indiai hölgygel együtt látta el ezt a feladatot. Minden kivágott trópusi fa helyére kettőt telepítettek. Ez a kettő fogja hirdetni még száz év múlva is a döntéshozók bölcsességét.

A bútörhálózat jó példa volt arra, hogy az indiaiak is elférnek és a helyiek is megélnék, ha az érdekeket rendesen elosztották. A bútörök beilleszkedtek a Nagyaputri család nemzetközi kereskedelmi hálózatába, ahol ezen túl a Kafwimbi név is ott szerepelt velük.

Isát és Malikot mindenki várta Lusakában. Yolan nem szállt le róluk, állandóan ott csiripelt a nyakukban. Ő volt az, aki a neten folyamatosan tartotta a kapcsolatot a többi testvérrel. Ennek a serénységnek nemcsak ők, hanem egész Kelet-Európa is hasznát látta. Sorra jelentek meg érdekeltségeik, befektetéseik, melyeket a hálózat koordinált és Afróban finanszírozott. Mr. Collins jóvoltából az Afró egész Afrikában fizetőeszközzé vált és ostromolta a többi nagy pénz piacait is. Ennek ők nem örültek, de Collins akkor volt boldog, ha más nem örült, mert a pénzes szakma már csak ilyen.

Lassanként Afrikában a határok olyan jelleget öltöttek, mint Amerikában. Az itt letelepedet amerikai milliók szemlélete ezen a téren is megváltoztatta a helyi felfogást. Felismerték azt, ha átjárható minden, akkor az eddigi szomszédos területek is olyanok, mintha hozzájuk tartoznának. Így egész Afrika egy hatalmas birodalomná változott, melynek egységes pénze volt és a közigazgatását a háló látta el. Automatikusan létrejött az Afrikai Egyesült Államok.

A háló nem állt meg, a háló terjeszkedett. Megjelentek Kelet-Európában a Kafwimbi bútorok, a Chanda terepjárók és azok a bankok, melyeket Collins ide telepített. A kongói, ghánai színitő üzemekből ezeknek a bankoknak a pánccélermeibe került az arany és a svájci bankok innen szállították azt magukhoz. A kelet-európai térség felzárkózott és kezdte megtalálni önmagát. Megszűnt a depresszió és a reménytelenség.

A nagyhatalmak aggódva tekintettek a háló terjeszkedésére. Már nem azt nézték, miként szoríthatják vissza a hálót, hanem azt, hogy miként élvezhetik annak előnyeit. Lehetetlen volt kihagyni Afrikát a következő csúcserkeztetükről. Johannesbogile professzor és az ezredes képviselték az Afrikai Egyesült Államokat.

A kínai elnök saját vállalkozásait féltette Afrikán belül. Olyan intézkedéseket sürgetett, amelyek a még csődbe nem jutott kínai cégeiket megmenthetik. A kínai lakosság előregedett, a kormány nem képes ellátni Kína tömegeit, ezért Afrikát kérték, támogassák ennek az ősi kultúrát képviselő népnek a fennmaradását.

Az indiai elnök kifejezte köszönetét Afrikának azért, hogy az indiai milliókat befogadta. Jelenleg az ő átutalásaik képezik a gazdaság egyik bevételi forrását. A családok közül is azok éltek túl a válságot, akik afrikai vegyesvállalatokat alapítottak és Afrikába helyezték feldolgozóüzemeiket. Kérte, hogy Afrika adjon lehetőséget további indiai cégeknek és millióknak, hogy a jól bevált mintát követve ők is afrikai partnerekre találjanak.

Az orosz elnök kifejtette, hogy országán belül polarizálódott a társadalom. A kevés elit kezébe hatalmas vagyonok jutottak, míg a tömegek elszegényedtek. Azért, hogy a megerősödött elit le tudjon számolni és az elosztás rendszerén változtatni tudjon arra kért lehetőséget, hogy az Archívumok Házát Afrikába helyezze át.

Az amerikai elnök azt kérte, hogy az Afró erősítse meg a dollárt. Sajnos a dollár megint kipukkadás előtt áll, mert nem jött össze az a sok sztori, amit mögé kitaláltak. A világ megmentője is Afrikát mentette meg, míg az államok polgárai teljesen magukra maradtak. Afrikát arra kéri, hogy hozzon olyan intézkedéseket, melyek visszaadják Amerika lakosságának az önbizalmát.

A professzor és az ezredes egymásra néztek és ugyanazt gondolták. Amíg népeik nyomorogtak, addig a hatalmak mindent elkövettek, hogy azon a szinten tartsák őket. Amikor kezdtek felállni, akkor azért küzdöttek, hogy visszavágják szárnyaikat. Most pedig, amikor nem tudják őket megállítani, akkor rájuk akaszkodnak kéréseikkel. Mindezek után sem jöttek rá arra, hogy a ké-

rések teljesítésével őket mesterséges, erőltetett rendszerek fenntartására vennék rá, amelyeknek életben tartása és működtetése időarányosan egyre több erőfeszítést igényelne.

A professzorra meredt minden szem. Ő az amerikai elnökhöz fordulva, de mindenkire intézve kezdte. Való igaz, hogy a világ megmentője Afrikát mentette meg, de küldetése még nem ért véget, mondta. Akár a világot is megmenthetné, ha ezt a világ akarná és nem lenne vak. Viszont a világra nem lehet akarata ellen rákényszeríteni lépéseket. A jelenlegi kérések teljesítésére maguk a hatalmak is képesek lennének, ha megtanulnának más fejével, más rendszerben gondolkodni. Ha egy parfümnek finom az illata, az nem biztos, hogy ugyanolyan finom egy juháskutyának, és most azt kéri, hogy Afrika parfümözze be a juháskutyát. Egy tortaszelet is finom, de egy dögkeselyű számára ehetetlen, mert az a rohadó húsokat szereti. Most pedig azt kéri, hogy Afrika tortával etesse a dögkeselyűket. Hiába tudna Afrika két hektoliter parfümöt és kétmillió tortát felajánlani, ha ezek juháskutyákhoz és dögkeselyűkhöz kerülnének. Az Önök birodalmainak, uraim, nem arra van szüksége, mint amit Önök Afrikától kérnek. Afrika nem akarja átkényszeríteni a vak embert az útesten, ha az nem akar átmenni, nem tudom érthető voltam-e?

Az elnökök értették a professzor szavait, de birodalmaik tekintélye forgott volna kockán, ha erre megadóan válaszoltak volna. A csúcs dolgavégzetlenül ért véget. Mindenki hazament és egy másik taktika kezdődött. A hatalmak külön-külön lobbiztak a professzornál. Számos magas rangú delegációt küldtek hozzá. Egyedül nem bírta a tárgyalásokat. Egyszerűbbnek látszott, ha a professzor is Lusakába települ és megosztja feladatait. A két testvér, Isát és Malikot kérte, hogy segítsenek munkájában. A két fiút botswanai megismerkedésük óta szívébe zárta. Tanulatlanságukat feledtették őszinte, természetes reakcióik és ez kellett a professzornak, aki sohasem akart a természet ellen hadat üzenni. Isa és Malik a professzor minden tárgyalásán részt vettek és az ülések után együtt értékelték azokat. A professzor elküldte őket Princhez és a hálózat többi vezetőjéhez. Ők lettek a hálózat belső összekötői és utazó nagykövetei. A két testvér valójában nem értette, hogy miért is olyan nagy durranás ez a hálózat, hiszen minden annyira természetes, a dolgok önmagukat adják benne. A professzor éppen ezért választotta őket. Tudta, hogy az ő agyukat nem rontották el. A túlképzett és tanult emberek nem értik általában azt, ami a természetből fakad. Kunda megmutatta nekik az egész rendszer felállását, megtanította őket a koordinációra, Collins pedig pénzügyi és bankinformációkkal látta el őket. A két fiatal felnőtt a feladat-

hoz és egy idő után maguk is tárgyalásokat vezettek, de csak együtt. Külön soha. Egy láthatatlan erő egymáshoz kötötte őket és ugyanez az erő minden utat megnyitott előttük.

A professzor egy alkalommal beszélgetést kezdeményezett a fiúkkal. Azt kérdezte, hogy ők milyen jövőnek örülnének a legjobban. Ahol őseink vágya beteljesül, válaszolta rövidem Isa, mire Malik sűrűn bólogatott. A professzort nagyon mellbe vágta ez a velős válasz. Ebben a hálózat egész mondanivalója, az ő munkásságának minden mozgatóereje benne volt. Elraktározta magában ezt a mondatot. A fiú adott válasz arra, hogy önmagán belül minek kellett eddig megfelelnie. Sohasem tudta megfogalmazni, de nem is akarta, egyszerűen ösztönösen, a természettől fogva vezette őt eddig valami tetteiben és gondolkodásában. Mától fogva már szó is le tudta írni számára ezt a motivációt, amit ettől a két sihedertől kellett hallania.

Az ezredes megbetegedett. Egyre kevesebb tárgyaláson vett részt, nem tudták lekötni a hatalmak, a birodalmak kérdései. Lelassult és így megöregedve nem volt képes lendületben maradni, inkább a régi eseményeket elemezte, tűnődött rajtuk. Sokat beszélt magában, nem is sejtve, hogy hallják. Hálát adott Istennek, hogy családja rendeződött és egyáltalán nem bántódott, hogy unokái a világ minden táján vannak. Tudta, hogy egy rész belőle is ott van bennük. Az egyes embert érintő ügyek jobban kezdték érdekelni őt, mint a világot megváltó stratégiák. Kedvelte az oroszokat, fiatal éveit juttatták eszébe Jugoszláviából ezek a szlávok. Talán onnan kellett volna nősiülnie? Most már úgyis mindegy, mormogta és legyintett. Egy alkalommal a szobájában ült és régi feljegyzéseit, gondolatait olvasta, amikor egy orosz kereste. Kromoszóma volt a RASSZ-PUTYIN alapítványtól és egy borítékot adott át. Az ezredes megkérdezte, hogy van-e lehetősége az orosz elnök számára egy levelet eljuttatni. Van, volt a rövid válasz. Az ezredes írt pár sort, betette egy kis borítékba és átnyújtotta. Kromoszóma átvette a levelet, elkészönt és az ezredes nekikezdett a hozzá eljuttatott dokumentumok megtekintéséhez. Több napig olvasott, éjjel nappal, lekötötte ez az anyag. Többször elérzékenyült, majd újból nekiveselkedett és végigrágta magát a dokumentumokon. Minden sor egy emberi sorsról szólt. Ez nem mesterségesen előállított, kreált anyag volt, hanem egy kitaró és alapos elemzőmunka eredménye, amely emberi életek ezreit tárta fel. Ezek között egy ismerős név is akadt. Kundát megkérte, hogy vegyen neki egy repülőjegyet Maliba, mindenképpen találkoznia kell az imámmal. Yolan is jöjjön vele. Kunda aggódott apjáért, aki már nem bírta annyira ezeket a törődéseket, de nem állt ellen.

Az ezredes Yolánnal Maliba repültek. A hálózat emberei várták őket érkezésükkor és Kayesba szállították őket. Az imám is nagyon megöregedett. Ő sem hagyta el házát és napjai egyre több várakozással teltek. Ez az a várakozás, amiben a múlt feldolgozása több szerepet kap, mint a jövő. Amikor az ezredes megjelent Yolánnal, az imámot örömteli melegség hatotta át. Amikor egymást átölelték, nem megszokásból tették. Ebben benne volt a barátság, a szeretet és az évek. Már nem is két ember, hanem két lélek ölelkezett össze. Az ezredes elővett egy papírt és átadta az imámnak. Az imám előkereste szemüvegét, felvette és a papírt lassan, komótosan olvasni kezdte. Néha az ujját is a sorok alá helyezte, hogy el ne vétse. Az imám szemében könnyek jelentek meg, de nem hagyta abba az olvasást, folytatta. Könnyei a papírt, majd a földet áztatták, de akkor is olvasott tovább. Amikor végzett, akkor az asztalra helyezte a papírt és kért pár perc türelmet. Átment a másik szobába, kiterítette az imaszőnyegét és imádkozott. A papíron saját felmenőinek sorsáról, köztük eltűnt apjáról olvashatott. Az apjáról, aki őt és testvéreit a térdén lovagoltatta és köztiszteltben álló személy volt. Apját a franciák 1949. április 23-án, amikor ő négyéves volt, Szenegálban felakasztották. Nagybátyját Mauritius szigetére száműzték. Róla sem tudott semmit a család. Az imám befejezte az imát és visszajött. Köszönöm... – majd a kezét, az ezredes kezére helyezte. Ígérjétek meg, barátaim, hogy már értük is folytatjátok. Az ezredes lesütötte a szemét és Yolan elsírta magát.

Ezt az esetet követően az ezredes Yolánnal visszatért hazájába és ágynak dőlt. Kundát és Yolant bízta meg azzal, hogy a dokumentumban szereplő nevekkal a hálózat foglalkozzon és értesítse a családokat eltűnt szeretteik sorsáról. Rengeteget kérte maga mellé Kundát és megállás nélkül beszélt hozzá. Minden gondolatát, titkát megosztotta vele. Kunda csak bólogatott és mindenre ugyanazt válaszolta: így lesz apám. Nem sokra rá az ezredes meghalt. Egész Afrika gyászolta, a nagyhatalmak is elküldték magas szintű képviselőiket a temetésre. Oroszországból maga az elnök jött el. A temetést követően Kunda és a család fogadta a részvétnyilvánításokat. Amikor az orosz elnök kezét fogott Kundával, egy borítékot nyitott ki előtte és Kundának adta. Ebben apja kézírásával a következő állt: „Tisztelt Elnök Úr! Halálom esetén fiam, Kunda Kafwinbi lép a helyemre”. Kunda megrendülten állt az orosz elnök előtt, aki magához ölelte.

A professzor legjobb barátját veszítette el. Ettől kezdve munkamániás lett és még többet vállalt. Már nem csak Isát és Malikot mozgatta, hanem a hálózat csúcfiguráit is, akik között a kelet-európaiak megkülönböztetett szerepet

vívtak ki maguknak. Balázs, Attila és Miriam jóvoltából Kelet-Európa magához tért és megindult. Európa oda jutott, hogy kelet ragaszkodott az Unióhoz, amitől a franciák, angolok és a németek pedig szabadulni szerettek volna. Hiába akartak, nem volt jogi lehetőségük a leválásra, mert annak idején a csatlakozási okmányok megszerkesztésekor kihagyták a tagság megszűnésére vonatkozó cikkelyt. Európán belül megfordult a vándorlás iránya. Nyugatról keletre törekedtek a szakemberek, az orvosok, a mérnökök, a kutatók, mert itt sokkal jobb feltételeket találtak munkáikhoz. A kelet-európai utcákat ellepték a német, francia és angol bevándorlók, akik minden aljamunkát, tányérmosást, szeméthordást elvállaltak azért, hogy családjukat el tudják tartani. Az EU székhelyét Brüsszelsből Budapestre helyezték át. Van Der Hórukkot leváltották és a Román Drakulát nevezték ki a helyére. Ettől kezdve Budapesten hozták meg a Londonra, Párizsra és Berlinre vonatkozó döntéseket. A törvényhozás is itt ült össze, az angol Lordok Háza, a francia és a német parlamentek a Budapesten hozott határozatokat kellett, hogy jogharmonizációba hozzák saját törvényhozásukkal. Az Európai Fejlesztési Bank a hálózat budapesti aranykészleteit használta fedezetül, így gyakorlatilag azok a beruházások élveztek prioritást Európában, amelyeket a hálózat jóváhagyott.

Miriam kiváló munkát végzett a bevándorlók helyben maradását célzó beruházások fejlesztésében. Keze nyomán számos hulladékfeldolgozó üzemet és az erőművekben használt sugárzóanyag tárolására szolgáló objektumot sikerült megvalósítani Nyugat-Európában, amelyek a polgárok kézimunkaigényét igényelték és nem kellett elvándorolniuk.

Attila kidolgozta a bankhitelezések és pénzügyi támogatások rendszerét. Az eladósodott nyugat még működő termelő beruházásait, járműüzemeit, építőanyag gyárait, légitársaságait, energiatermelő és szolgáltató egységeit kelet-európai cégek privatizálhatták úgy, hogy erre hitelt vehettek fel. A hitel egyetlen feltétele az volt, hogy a privatizáció alkalmával a nyugat nyakán maradt adósság nem kerülhetett szóba, ennek kérdését később az Európai Fejlesztési Bank illetékességére bízták. A bank az adós nyugatot kölcsönökkel, hitelekkel látta el, hogy helyzetén változtatni tudjon, egyben támogatta azokat az újabb kelet-európai kezdeményezéseket, hogy még több nyugati termelő beruházás kerüljön keleti kézbe. A már egyszer keletiek által privatizált nyugati beruházásokat kivonták a nyugati adóhatóságok hatálya alól azzal, hogy nekik az EU-ban kell adózniuk. Az EU-ban pedig ugyanezek adómentességet élveztek.

Balázs egy olyan munkacsoportot vezetett, amely a klímaváltozással kapcsolatos kérdésekre keresett a választ. Az éghajlat egyre kontinentálisabbá,

szélsőséesebbé vált és a hagyományos genetikai állományokkal, technológiákkal nem lehetett az élelmiszert előállítani. Itt is Afrika kínálta tálcán a megoldást, hiszen az ott lévő állat- és növényfajokat a természet ezekre a viszonyokra kiszelektálta. Fuláni segítséggel új alapra helyezték az élelmiszerellátást, a szómáliaiak pedig a tengerpartok hasznosításában és modern haltermelő gazdaságok létrehozásában nyújtottak segítséget.

Johannesbogile elégedetten látta életművének alakulását és azt, hogy folyamatosan ki tudják nevelni a második vonalat, amely átveszi elődei munkáját. Ez a birodalmak esetében szintén nem így volt. Egyik nagyhatalom sem gondoskodott utódokról, még a saját családtagokat is konkurenciának tekintették. A hálózatban a családi, etnikumbeli, vagy hagyomány-alapokon tartott kapcsolatok inkább előnynek, mint hátránynak számítottak. Erre élő példa volt az ezredes unokáinak esete. A múltat és eredményeit ezekkel a természetes kohéziókkal így tudták hatásosan a jövőbe átültetni. A FOLYAMATOSÁG ezt követelte. A professzor Isát idézte: olyan jövőt kell építeni, ahol őseink vágyai teljesülnek.

Kunda egyre jobban belejött karmesteri szerepébe. Eddig is ő volt a koordinátor, de az ezredes többet várt el tőle. A professzor agytevékenységét kellett átültetni a valóságba és visszajelezni a professzornak úgy, hogy a következő agytevékenységét a jelzéseknek megfelelően alakítsa. A professzor a két fiúval együtt hozta meg döntéseit, agyaik egy rendszerben jártak. Kunda jelzéseiben már többen gondolkodtak, de a rendszerük ugyanaz maradt. A természet. Ez volt a titkuk. Azt nézték, figyelték, hogy a természetben hol vannak analógiák és abban az irányban mentek. A két fiú gyakorlatilag a természetből jött, pont úgy gondolkodtak, ahogy a tudós. Az elmúlt pár évben erre a rendszerre aggatták rá a tudást, amit nem volt alkalmuk korábban megszerezni.

A Távol-Keleten harcok robbantak ki. A gyengülő, előregedő kínai birodalom falai megrepedeztek és azok a népek, akiket Kína építésére kényszerítettek korábban, most fellázadtak. Függetlenedési mozgalmak jöttek létre. Ki akartak bújni a malájok, japánok, vietnámiak és a többi ázsiai etnikumhoz tartozók abból az igából, melyet Kína a történelemre, vagy a kínaiságra hivatkozva a nyakukba vetett.

Terjedtek az új ideológiák és eszmék, melyek a leszakadni kívánó népek egykori dicső korszakait idézték. A háború megállíthatatlannak látszott. Mivel a világ teljesen összenőtt, a háború nem lehetett már egyedül Ázsia ügye, ezért a nagyhatalmaknak össze kellett jönniük. A négyek mellé felzárkózott Afrikát az öregedő Johannesbogile professzor képviselte, de vele volt Isa és Ma-

lik is. A két nyomortelepen felnevelkedett fiú egyenrangú partnere lehetett a világ vezetőinek.

A kínai elnök ismertette a helyzetet és érezte Kína eltökéltségét érdekei védelmében. Az elnök garanciát vállalt arra, hogy a helyzetet lokalizálja és nem engedi a világ más részeire áttérjedni.

Az orosz elnök kifejtette, hogy pontos és tiszta képe van arról, mi is történik Ázsiában. Nem kellene-e a másik felet is megkérdezni?

Az indiai csatlakozott az oroszhoz és Kínát képtelennek tartotta arra, hogy egymaga rendezze Ázsia helyzetét.

Az amerikai saját állampolgárai védelmében bejelentette, hogy fegyverzet kiadásait növelni fogja és kellő időben beavatkozik, de még nem tudja, melyik oldalon.

Az a kép alakult ki, hogy Kína problémájából mindegyik előnyt akart kovácsolni. A vetélkedő hatalmak első szempontja az erő bevetése volt egy gyengélkedő hatalom szétcincálására. A négy vezető egyikét sem a világ sorsa érdekelte, pedig a világ vezetőinek tartották őket.

A reakció sem maradt el. A kínai elnök fenyegetően kinyilvánította, hogy már látja, időben le kellett volna számolnia a többi hatalommal, majd sorra valamennyi vezető egyre erélyesebben szólt hozzá. Azért jöttek, hogy rendezzék a helyzetet, és a végén az egész világot veszélybe sodorták. Még most sem voltak képesek szempontjaikon változtatni, még mindig saját, önös szelekciós feltevélszereiket akarták az evolúcióra ráerőltetni.

A két fiú a professzor mögött ült és rácsodálkozott a vezetőkre.

Előkerült a történelem. Kína saját egykori birodalmi határait jelölte meg jogos igényének. Az orosz ezt követően olyan hiteles történelmi dokumentumokat vett elő, melyekben a tatár, a khmer, a vietnámi, a japán és a maláj birodalmak térképei voltak láthatóak virágzásaik korszakában. Ezek a mai Kínából jócskán kiszakítottak annak idején részeket. Ez a vita továbbgyűrűzött, mert az indiai elnöknek is voltak fenntartásai Kína igényével szemben és előadta saját területi követelését. Kiderült, hogy senkinek sincsenek biztonságban a határai, vagy ő követel, vagy tőle követelnek, vagy mindkettő.

A területi igények után következtek az eddig felhalmozott jogos, vagy vélt sérelmek. A vita folytatódott és minden percben távolabb kerültek attól a céltól, hogy izolálják, majd végül megoldják a problémát.

Malik és Isa nem figyeltek rájuk. Nagyon sok történelmi és politológiai tudásra, felkészültségre lett volna szükség ahhoz, hogy felfogják a vezetők gondolatait. Itt a sok ismeret csak belezavart volna, ha rendelkeztek volna vele. Ide

szándék kellett, nem ismeretek, az, viszont mindkettejüknek volt. A teremben a vita, a perpatvar, mintha a nagydobok hívó szavává alakult volna át és számukra nem térképek, egyenletek jelentek meg, hanem a szellemek. Eléjük állt Chaka Zulu és Attila király, akiket befedett Ko-ko hatalmas alakja. Lehajolt hozzájuk és érezték a szavanna enyhe szelét arcukon, mintha Ko-ko simogatta volna őket. Ez a ti időtök, mondta Ko-ko, veletek vagyunk, vigyetek át minket a jövőbe, majd elhúztak táncoló alakjukkal a vezetők felett, de a fiatalok továbbra is hallották a nagydobok kitartó ritmusát.

Isa Malikra nézett, ő pedig vissza bátyjára. Majd Malik a professzorhoz hajolt. A bátyám fel szeretne szólalni, mondta. A professzor, mintha várta volna ezt a jelzést, kopogtatott az asztalon, csendre intve a vezetőket. Hallgassuk a jövőt, szólalt meg és Isára mutatott. Az elnökök meglepve tekintettek a fiúra.

Isa egy kissé bizonytalanul állt fel. Én nem ismerem a történelmet, kezdett hozzá, de ahogy látom, ha mindenki a saját legnagyobb birodalmát és virágzását akarja visszaállítani, akkor három Földgolyó is kevés lenne. Itt mindenkinek igaza van, de egyben senkinek sincs igaza.

Kínának igaza van, ha ősei birodalmát akarja és ősei akár az egész földet megérdemelnék, ha arról álmodtak, hogy mindenhol papírra írjanak, selyemben járjanak, akupunktúrával kezeljék őket. Indiának is igaza van, ha ősei álmát egy olyan világban képzei, ahol isteneik gyönyörű épületeket, művészeket keltenek életre és az embert szolgálják. Oroszországnak is igaza van, ha a feláldozott milliók utódairól gondoskodik, oktatja, tanítja őket. Így ők nem haltak meg hiába, ők bennük élnek tovább. Amerikának is igaza van, ha polgáira gondol, akik a föld minden sarkából ott gyűltek össze, hogy megvalósítsák őseik álmait. Az ősök álma pedig az, hogy mindaz az érték, amit létrehozta, az a jövőt gazdagítsa. Önök, tisztelt Uraim, ezeknek az értékeknek az elpusztításáról beszéltek eddig. Őseik és a világ nem ezt várja maguktól. Önök olyan háborúkat robbantanak ki, amelyeket egyik fél sem nyer meg, a megoldás pedig az, ahol minden fél győz.

Én azt szeretném, ha Kína győzne, de a többi ázsiai nép is. Győzzön mind, aki itt van! Úgy győzhet mindenki, ha mindenki egyszerre lehet büszke. De csak akkor lehetünk büszkéek, ha egy picit hozzáadunk ahhoz, amit őseink alkottak és ezt továbbadjuk. Az Önök birodalmai hatalmas eredményeket értek el, egyikük nélkül sem lehetne elképzelni a jövőt.

Én még nagyon fiatal vagyok, de a föld, ahonnan jöttem, nagyon öreg. Milliók haltak éhen, gyilkolták le egymást. Sok ősöm halt meg a semmiért.

Én csak... értelmet szeretnék adni az ő értelmetlen haláluknak. Kérem, segítsenek. Gréta büszke volt unokáira.

Johannesbogile maga elé meredt, nem szólt egy szót sem, de mindenki halotta a suttogást. MPILO, MPILO.

A háló terjedt. Ez a háló nem dominanciát terjesztett, hanem kiutat az élet felé. MPILO.

VÉGE

